

CONQUEST'S
OUTLINES OF MIDWIFERY,

DEVELOPING ITS

PRINCIPLES AND PRACTICE;

TRANSLATED FROM THE ENGLISH INTO CANARESE

BY

S. AROKEUM PILLAY,

HOSPITAL ASSISTANT MADRAS MEDICAL DEPARTMENT.

Author of a Treatise on Asiatic Cholera.

*Translator into Canarese of W. Macleod's Treatise on Small-pox and Vaccination,
and of a Handbook on Hygiene.*

BANGALORE:
PRINTED BY W. W. GAUNT, AT THE ALBION PRESS.

1874.

SL

SL/24-4-C-7

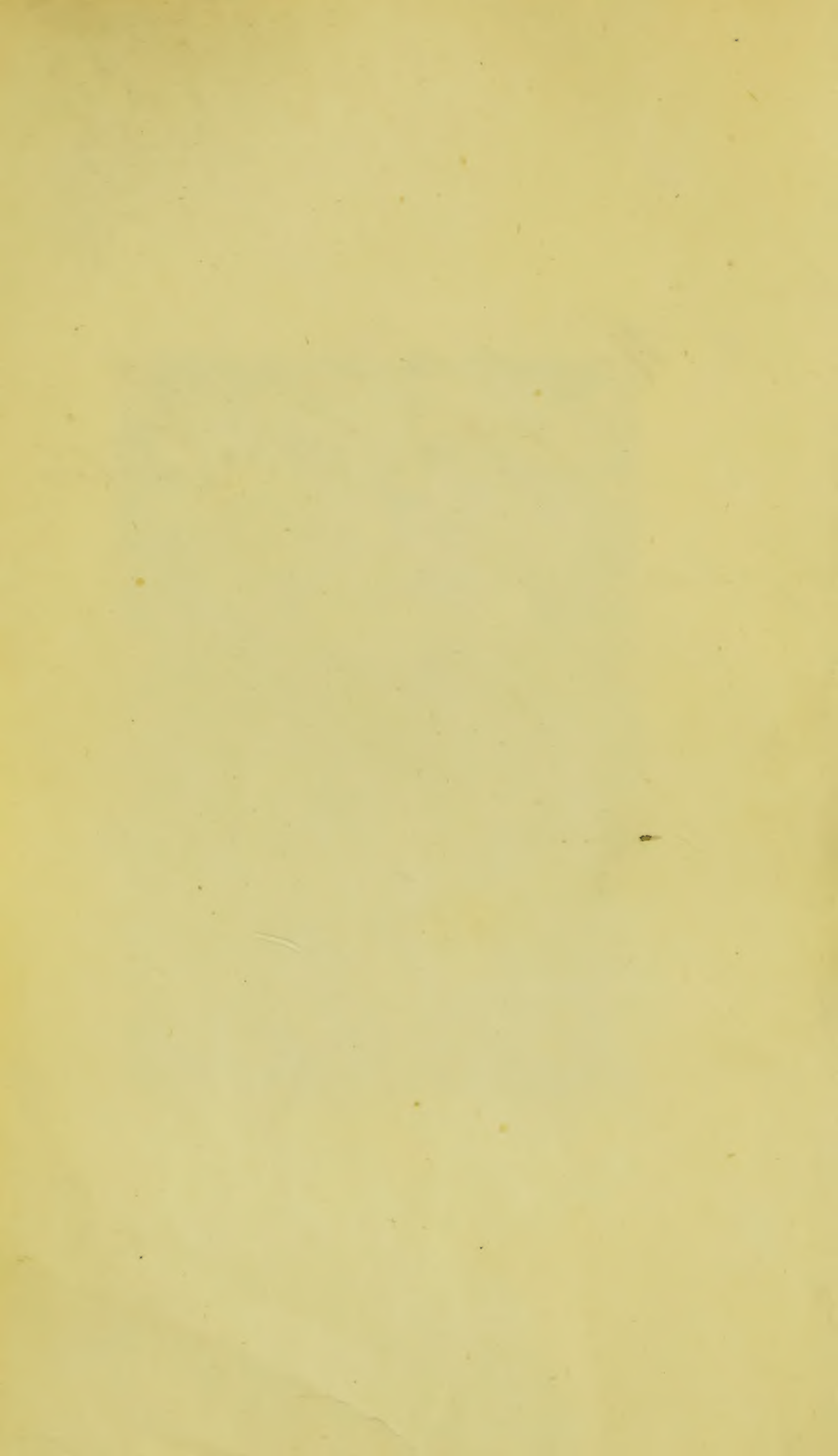
6182(02) 18

To
The Royal College of
Physicians London

Bayaluc.

35/3-77.

CONQUEST'S
OUTLINES OF MIDWIFERY,

DEVELOPING ITS

PRINCIPLES AND PRACTICE;

TRANSLATED FROM THE ENGLISH INTO CANARESE

BY

S. AROKEUM PILLAY,

~~HOSPITAL ASSISTANT~~ MADRAS MEDICAL DEPARTMENT.

Author of a Treatise on Asiatic Cholera.

*Translator into Canarese of W. Maclean's Treatise on Small-pox and Vaccination,
and of a Handbook on Hygiene.*

BANGALORE:
PRINTED BY W. W. GAUNT, AT THE ALBION PRESS.

1874.

ಡಾಕ್ಟರ್, ಕಾರ್ಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಸಾಹೇಬರಿಂದ

ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಸೂ ತಿ ಕಾ ಶಾ ಸ್ತ) ದೆ ಸಂ ಗ್ರ ಹ.

ಇದು

ಆ ಶಾಸ್ತ್ರ)ದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಗಳನ್ನು
ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತದೆ,

ಅದನ್ನು

ಜನ್ಮ ಪಟ್ಟದ ವೈದ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಶೇರಿ ದ
ಎಸ್. ಆರೋಕ್ಯಂಪಿಳ್ಳೆಯವರಿಂದ,
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ROYAL COLLECTION	
CLASS	618.2(02)"18"
ACCN	23399
REMARKS	
DATE	

ಬೆಂಗಳೂರು:

ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಗಾಂಟ್ ಧೊರೆಯವರಿಂದ ಆಲ್ಬಿಯಾ ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ
ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೮೭೪.

PREFACE TO THE CANARESE, TAMIL, AND TELUGU EDITIONS.

In the year 1851, with Dr. Conquest's permission, I translated and printed in diglot English and Hindustani, his "Outlines of Midwifery," and the preface to that edition explains the three objects that I then had in view, viz.: to provide a text book for Native Medical Students; to improve the practice of Native Midwives; and to make known to the learned men of India, the modes followed by the people of Europe in aiding women when in natural labor as also when the labors are difficult. With the same objects in view, in 1871, I offered rewards for translations of the book into Malayalam, Canarese, Tamil and Telugu, and I have printed the last three of these, also in a diglot form, with the Vernacular and English on opposite pages, viz.: Tamil and English; Telugu and English; Canarese and English, similar to the Hindustani and English edition. No Malayalam translation has been received.

The TAMIL Translation was made for me, by Mr. Jeyram Pillay and Senior Apothecary Henry Herbert Lynsdale, of the Madras Medical Department, and was passed through the press by the Rev. Henry Bower, D.D., by Chinnasawmy Pillay and Dr. W. E. Dhanakoti Raju, M.D., author of "Elements of Hygiene."

The TELUGU Translation was made and passed through the press by Hony. Surgeon M. Jaganathum Nayudu, lately Teacher of the Tamil Class, Trevandrum, and Assistant Professor of the Medical College, Madras, but now attached to the Palace Dispensary of H. H. the Maharajah of Mysore.

The CANARESE Translation was made and, with the aid of Surgeon-Major Henderson, Madras Medical Department, was passed through the press by ~~Hospital Assistant~~ S. Arokeum Pillay, author of a treatise on Asiatic Cholera, translator into Canarese of Dr. Maclean's treatise on Small-pox and Vaccination, and of a Hand-book on Hygiene.

MADRAS, } EDWARD BALFOUR, *Surgeon-General,*
1ST DECEMBER, 1874. } *Madras Medical Department.*

ANALYSIS

OF

THE CONTENTS.

PREFACE.	<i>Page.</i>
Structure of the Pelvis, it is composed of four bones ...	1
Description of the ossa innominata, or shapeless bones or nameless bones	2
—————ilium, or haunch bone	„
—————ischium, or hip bone	3
—————pubes, or share bone	4
—————sacrum, or rump bone	5
—————coccyx, or cuckoo's-beak shaped bones. ..	6
Ligaments of the pelvis	„
Uses of the pelvis	7
Dimensions of the adult female pelvis, at its <i>brim, cavity,</i> <i>and outlet</i>	8
Axis of the pelvis	10
Distinction between the male and female pelvis	11
Description and dimensions of the <i>fœtal head</i>	12
Structure and functions of <i>the organs of generation and</i> <i>their appendages</i>	16
Mons veneris, or mount of love	„
Labia pudendi, or lips of the female organ of generation ...	„
Froenum labiorum, or fourchette, or bridle of the lips ...	„
Fossa navicularis, or boat shaped hollow	17
Perineum	„
Clitoris	„
Nymphæ, or internal lips	„
Orificium urethræ, or meatus urinarius, or the mouth of the urinary canal	18
Urethra, or urinary canal	„

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಪೀಠಿಕೆ.

ಪುಟಗಳು.

ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುವಿನ ನಿರ್ಮಾಣವು, ಅದು ನಾಲ್ಕು ಎಲುಬುಗಳಿಂದ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.	೧
ಅನಾಮಧೇಯವಾದ ಅಥವಾ ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ಎಲುಬುಗಳ ವಿವರಣೆಯು.	೨
ವಕ್ರೈಲುವಿನ ವಿವರಣೆಯು. ...	೨
ಅಧಾರದ ಯಾ ಪೃಷ್ಠದ ಎಲುಬಿನ ವಿವರಣೆಯು. ...	೩
ಭಾಗದ ಎಲುಬಿನ ವಿವರಣೆಯು. ...	೪
ಕೋಗಿಲೆ ಮೂಗಿನ ರೂಪವಾದ ಎಲುಬಿನ ವಿವರಣೆಯು. ...	೬
ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಬಂಧನಗಳೂ. ...	೬
ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಉಪಯೋಗಗಳು. ...	೭
ಯವ್ವನ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಅಂತ್ಯದ, ಹಳ್ಳದ, ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆಯ ದ್ವಾರದ ಅಳತೆಗಳು. ...	೮
ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಅಚ್ಚು. ...	೧೦
ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಭೇದಗಳು. ...	೧೧
ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ವಿವರಣೆಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಅಳತೆಗಳು. ...	೧೨
ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದ ಕರಣಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಪಭಾಗಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು.	೧೬
ಚಲನೆಗಳು. ...	೧೬
ಮನ್ಮಥಗೃಹದಶಿಖರ	೧೭
ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದ ತುದಿಗಳು. ...	೧೭
ತುದಿಗಳ ಬಂಧನ. . .	೧೭
ಹಡಗಿನ ರೂಪವಾದ ಹಳ್ಳಿ. ...	೧೮
ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸ್ಥಳ. ...	೧೮
ಸ್ತ್ರೀಯರ ಲಿಂಗ. . .	೧೮
ಒಳಗಡೆಯ ತುದಿಗಳು. ...	೧೮
ಮೂತ್ರ ಧಾರೆಯ ಬಾಯಿ. ...	೧೯
ಮೂತ್ರ ಧಾರೆ. ..	೧೯

Lacunæ, or follicular glands	18
Directions for introducing the Catheter ..	19
Vagina, or the canal or passage leading to the womb ..	21
Plexus reteformis	22
Carunculæ myrtiformes, or myrtle shaped folds or wrinkles	23
Hymen, or virginity	<i>ib.</i>
Structure, &c. of the unimpregnated uterus, or womb ..	25
Appendages of the uterus or womb ..	27
Ligmenta lata or broad ligaments ..	<i>ib.</i>
Ligamenta rotunda or round ligaments ..	<i>ib.</i>
Tubæ Fallopianæ, or fallopian tubes ..	<i>ib.</i>
Ovaria or ovaries or egg glands or egg bags ..	28
Vesiculæ Graafianæ or vesicles of de-Graaf ..	29
Corpora lutea or yellow bodies ..	<i>ib.</i>
Physiology of the unimpregnated womb ..	<i>ib.</i>
Menstruation	<i>ib.</i>
Premature menstruation	32
Emansio mensium or retention of the menses ..	33
Suppressio mensium or suppression of the menses ..	36
Dysmenorrhœa or painful menstruation ..	38
Menorrhagia or profuse menstruation ..	40
Theory of conception	42
Description of the Ovum or Egg ..	44
Chorion or outer membranous covering of the fœtus ..	<i>ib.</i>
Amnion or inner	45
Tunica decidua uteri or temporary coat of the womb ..	<i>ib.</i>
—————reflexa or turned back temporary coat ..	<i>ib.</i>
Liquor amnii, or water of the amnion ..	46
Placenta or after-birth	<i>ib.</i>

ಹುಲ್ಲು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಗಮನಗಳು.	೧೧೪
ಸೂತಿಕಾತಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಯುಧಗಳ ತರಗತಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ವಿವರಣೆಯು.	೧೧೫
ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳು...	೧೩೧
ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಕೋಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಗಳು...	೨೧೧
ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಕೋಲನ್ನು ಕೋರುವ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು...	೧೩೪
ಶಿಖರ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗಳು...	೧೩೫
ಮುಖ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗಳು.	೧೪೦
ಹಣೆ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗಳು...	೧೪೪
ಕಿವಿ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗಳು.	೧೪೪
ಉದ್ದ ಇಕ್ಕಳಗಳು.	೧೪೫
ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ರಂಧ್ರಪಡಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.	೧೪೮
ತಲೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಇಕ್ಕಳಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಡುಕೊಕ್ಕಿ...	೧೪೯
ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಮೃತಿ ಹೊಂದಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು.	೧೫೧
ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಶೀಲವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.	೧೫೬
ಭಾಗದ ಎಲುಬಿನ ಸಂಗಮವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವದು.	೧೫೮
ಪ್ರಸವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಿಕೆಯು...			
ಎರಡನೆತರಗತಿ—ಅನ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಥವಾ ಶಿಶುವು ವಿನಾಯಿತಿ ಅಂದರೆ ಪಾದಗಳು, ಪೃಷ್ಠ, ಕೈ, ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ತೋರಿಸುವ ವೇದನೆಗಳು.	೧೬೦
ಪಾದಗಳ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು.	೧೬೩
ಪೃಷ್ಠದ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು.	೧೬೭
ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವನ್ನು ತಿರಿಸುವ ಕ್ರಮವು.	೧೬೮
ಹಸ್ತ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು.	೧೭೧
ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವನ್ನು ತಿರಿಸಿದನಂತರ ಅದರ ಶರೀರವನ್ನು ಮತ್ತು ತಲೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳು.	೧೭೪
ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶರೀರದಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನಿಂತುಹೋಗಿ ಇರುವ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಳೆಯುವ ರೀತಿ ಅಥವಾ ವಿಧ.	೧೭೫

Management of those cases in which the hand comes down by the side of the head	176
Of (what is termed) <i>Spontaneous Evolution of the Fœtus</i> ..	177
Presentation of the <i>funis</i> or <i>navel-string</i>	178
THIRD ORDER of preternatural labours, or those in which there is a <i>plurality of children</i>	181
Of the method of detecting a second child, before, during, and subsequent to the birth of the first ..	182
Management of this order of labours	183
Superfœtation, or one impregnation having occurred, a second takes place	186
Extra uterine pregnancies,—abdominal, tubal and ovarian	187
Monsters,—defective, redundant, malformed, or mispla- ced and hybrid	189
Hydatids, or vesicles	190
Moles, or fleshy masses	<i>ib.</i>
FOURTH ORDER of preternatural labours, or such as are at- tended by <i>convulsions</i>	192
Character, causes, diagnosis, prognosis, and treatment of puerperal convulsions.	194
Management of puerperal convulsions, which continue after delivery	198
FIFTH ORDER of preternatural labours, or those with <i>uterine</i> <i>hemorrhage</i> or <i>flooding</i>	200
Causes and management of <i>accidental</i> hemorrhage or .. flooding	201
Causes and management of <i>unavoidable</i> hemorrhage or flooding	202
Cause of uterine hemorrhage occurring subsequently to <i>delivery</i>	<i>ib.</i>
Treatment	<i>ib.</i>

ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಿರಸ್ಸಿನ ವಕ್ರವಾಗಿ ತೋರಿರುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತಬೇಕಾದ ನಿರ್ವಾಹವು.	೧೭೬
ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ (ಶಿಶುವು) ತಿರುಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು... ..	೧೭೭
ಹೊಕ್ಕುಳಿಹುರಿಯು ತೋರಿಸುವಿಕೆ.	೧೭೮
ಮೂರನೇ ತರಗತಿ ಅಸ್ವಭಾವಿಕ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಅಲ್ಲವೆ ಬಹು ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇರುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.	೧೭೯
ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಪೂರ್ವ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿಯು, ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ಶಿಶುವು ಹುಟ್ಟಿದನಂತರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದಾದ ಕ್ರಮವು.	೧೮೦
ಇಂಥಾ ವೇದನೆಗಳ ತರಗತಿಯ ನಿರ್ವಾಹವು.	೧೮೩
ಹೆಚ್ಚಾದ ಗರ್ಭ ಧರಿಸುವಿಕೆಯು, ಅಲ್ಲವೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಬಂದು ಶಿಶುವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಇರುವಾಗಲೇ ಮತ್ತೊಂದರನ್ನು ಧರಿಸುವಿಕೆಯು.	೧೮೬
ಗರ್ಭಕೋಶ ವಿನಾಶ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ, ಫಿಲೋಪಿಯಾಕೊ ಲನೆ, ಮತ್ತು ಪಿಂಡದ ಮೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಗರ್ಭಧರಿಸುವಿಕೆಯು.	೧೮೭
ಅದ್ಭುತಶಿಶುಗಳು—ಕಡಿಮೆಯಾದ, ಹೆಚ್ಚಾದ, ವಿರೂಪವಾದ, ಸ್ಥಳ ಭಂಗವಾದ ಮತ್ತು ಸಂಕರವಾದಂಥಾವು.... ..	೧೮೯
ನೀರಿನಗುಳ್ಳೆಗಳು ಅಥವಾ ಪೊಪ್ಪೆಗಳು.	೧೯೦
ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಮಾಂಸದ ತುಂಡುಗಳು (ಪಿಂಡದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಭಂಗದಿಂದ) ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿ. ಅಸ್ವಭಾವವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಅಲ್ಲವೇ ಸನ್ನಿ ಸಹಿತವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳು.	೧೯೨
ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸನ್ನಿಗಳ ಗುಣ, ಕಾರಣಗಳು, ಬೇರೆವ್ಯಾಧಿ ಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ನೋಟನೆ, ವ್ಯಾಧಿಮುಗಿಯುವ ಮುಂದಿನ ನೋಟನೆ ಯು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರವು.	೧೯೪
ಪ್ರಸವವಾದನಂತರ ಪ್ರಸವಸನ್ನಿಯು ಬಿಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಮಾತಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವು. ಐದನೆ ತರಗತಿ. ಅಸ್ವಭಾವವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು.	೧೯೫
ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಹವು.	೧೯೬
ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಚಿಳಿಪಡದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಹವು.	೧೯೭
ಪ್ರಸವ ತೀರಿದ ನಂತರ ಸಂಭವಿಸುವ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಮುಖಾಂತರಾ. ಪರಿಹಾರವು.	೧೯೮

Of the use of opium to restrain hemorrhage	219
SIXTH ORDER of preternatural labours, or those attended with <i>laceration of the womb or vagina</i>	221
Their cause	223
——management	<i>ib.</i>
<i>Dietetic and medical treatment of the mother and child subsequently to delivery</i>	225
<i>After-pains</i> and their usual management. . . .	242
Management of the breasts	243
Purgative medicines, and attention to the bladder of the mother	244
Importance of a horizontal posture	<i>ib.</i>
Lochial discharge	246
Medical management of the infant	248
General observations on puerperal diseases	249
Fatal Syncope, or fainting	<i>ib.</i>
Inversion of the womb	252
Puerperal inflammation	255
Ephemera, or Weed	579
Miliary Fever	280
Phlegmasia dolens puerperarum, or uterine phlebitis or inflammation of the veins of the womb	281
Puerperal insanity	283
Laceration of the perineum	226
Effusion of blood within the labia or lips	288
Sloughing of the vagina and contiguous parts	290
Retention of urine	203
Inflammation of the breasts	292
Causes of suspended animation at birth, and the treatment of <i>still-born</i> children	
Explanation of plates	

ಶೈಲ ಪರಣಮಿನುವ ಮಾಂನ ಗ್ರಂಥಿಗಳ್ಳು.	೧೪
ಮೂತ್ರ ಕೊಳ್ಳೆವೆಯನ್ನ ಪಯೋಗಿನುವದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಗಳ್ಳು.	೧೬
ಯೋನಿ.	೧೧
ಜಡೆಯ ರೂಪಗಳಾದ ನರಗಳ್ಳು ಅರಳುವಿಕೆ....	೧೧
ವನ್ನೀರ ಗಡದ ಎಲೆಯ ಹಾಗೆ ಮಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.	೧೩
ಕನ್ನಿಕೆ ತನದ ಗುರುತನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪೂರೆ.	೧೩
ಗರ್ಭ ಧರಿಸದೆ ಇರುವ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮುಂತಾದವುಗಳ್ಳು.	೧೪
ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಉಪಭಾಗಗಳ್ಳು.	೧೭
ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಅಗಲವಾದ ಬಂಧನೆಗಳ್ಳು.	೧೭
ಗರ್ಭಕೋಶದ ಗುಂಡಾದ ಬಂಧನೆಗಳ್ಳು.	೧೭
ಫಿಲೋಫಿಯಾ ಕೊಳ್ಳವೆಯು.	೧೭
ಪಿಂಡ ಗ್ರಂಥಿಗಳ್ಳು, ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ್ಳು, ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಗ್ರಂಥಿಗಳ್ಳು, ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಚೀಲಗಳ್ಳು.	೧೮
ಜರಾಫಿನ ಬೊಪ್ಪೆಗಳ್ಳು.	೧೯
ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಪಿಂಡದ ಮಾಂನ (ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣವಾಗಿರುವದು.)	೧೯
ಗರ್ಭ ಧರಿಸದೆ ಇರುವ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ತತ್ತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ.	೧೯
ತಿಗಲ ಕಟ್ಟಿ ಯ ಮುಟ್ಟು.	೧೯
ಅಪಕ್ವವಾದ ತಿಗಲ ಕಟ್ಟಿ ಯ ಮುಟ್ಟು.	೩೦
ರುತು ಭಂಗ.	೩೩
ರುತು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದು.	೩೬
ಹಿಂಶೆಯುಳ್ಳ ತಿಗಲ ಕಟ್ಟಿ ಯ ಮುಟ್ಟು....	೩೮
ವಿನಾಶವಾಗಿ ರುತು ಆಗುವಿಕೆಯು.	೪೦
ಗರ್ಭ ಧರಿಸುವಿಕೆಯ ಉಪೆ.	೪೦
ಪಿಂಡ ಗ್ರಂಥಿಯು, ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯ ವಿವರಣೆ.	೪೪
ಶಿಶುವಿನ ಹೊರಗಡೆಯ ಪೂರೆಯು.	೪೪
ಶಿಶುವಿನ ಒಳಗಡೆಯ ಪೂರೆಯು.	೪೪
ಗರ್ಭಕೋಶದ ತತ್ತ್ವಲದ, ಯಾ ಪ್ರಥಮ ಪೂರೆಯು.	೪೪
ಗರ್ಭಕೋಶದ ತತ್ತ್ವಲದ, ತಿರುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಎರಡನೇ ಪೂರೆಯು.	೪೪
ಪಿಂಡೋದಕ.	೪೬
ಮಾಯೆಯು.	೪೬

Funis umbilicalis, or navel-string or navel-cord	..	47
Fœtal structure and peculiarities	..	48
Fœtal circulation	..	51
Of the changes which the womb undergoes by impregnation		54
Evidences of Pregnancy	..	55
Theory of quickening	..	58
Duration of utero-gestation, or pregnancy	..	59
Phenomena and diseases of utero-gestation	..	60
Retroversio uteri or tilting back of the bottom of the womb		69
Abortion	..	73
PARTURITION or LABOUR.	..	79
Classification of labours	..	80
Stages of labour	..	82
General observations on parturition	..	<i>ib.</i>
Examination [per vaginam]	..	84
Symptoms preceding labour	..	87
Symptoms accompanying labour	..	88
Intestinal and uterine pains	..	<i>ib.</i>
Dilating and expulsive pains.	..	89
NATURAL LABOUR.	..	92
The changes which take place in the relative situation of parts during the process of parturition	..	96
Management of the placenta.	..	<i>ib.</i>
————— when retained.	..	<i>ib.</i>
————— when adherent	..	<i>ib.</i>
PRETERNATURAL LABOURS.	..	107
First Order of preternatural labours, or those termed protracted: they are arranged under two divisions; the first, embracing all such labours as are brought to a favourable termination by the unaided powers of the womb; and the second including all such as require instrumental aid	..	<i>ib.</i>

ಹೊಕ್ಕುಳ್ಳ ಹುರಿಯು.	೪೩
ಶೆಣುವಿನ ನಿವಾರಣಾವು, ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಶೇಷಗಳೂ.	೪೪
ಶೆಣುವಿನ ರಕ್ತ ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆಯು.	೪೫
ಗರ್ಭ ಧರಿಸುವವರಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಹೊಂದುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ.	೪೬
ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಆದ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ.	೪೭
ಶೆಣುವಿನ ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆಯ ಉದಾ.	೪೮
ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಕಾಲ ಪರಿವಾರಣ.	೪೯
ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಅದ್ಭುತಗಳೂ.	೫೦
ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳವು ಹಿಂದಗಡೆ ಸೊಟ್ಟುಸುವಿಕೆಯು.	೫೧
ಗರ್ಭಶ್ರಾವಣವು.	೫೨
ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು.	೫೩
ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳ ತರಗತಿ.	೫೪
ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ರಾಶಿಗಳೂ.	೫೫
ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಸಾಧಾರಣ ಗಮನಗಳೂ.	೫೬
ಪರಿಶೀಲನೆ (ಯೋನಿಮುಖಾಂತರವಾಗಿ.)	೫೭
ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳೂ....	೫೮
ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಸಹಿತ ಇರುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳೂ.	೫೯
ಕರಳುಗಳ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ನೋವು.	೬೦
ವಿಕಾಲಪಡಿಸುವ, ಮತ್ತು ಹೊರಡಿಸುವ ನೋವು....	೬೧
ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.	೬೨
ಪ್ರಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಖಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗಗಳೂ ಸ್ತಳ ಭಂಗವಾಗುವ ಕ್ರಮ.	೬೩
ಮಾಯೆಯ ನಿರ್ವಾಹವು.	೬೪
ಮಾಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಿರ್ವಾಹವು.	೬೫
ಮಾಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಿರ್ವಾಹವು.	೬೬
ಅಸ್ವಭಾವವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು....	೬೭
ಮೊದಲನೇತರಗತಿ, ಅಸ್ವಭಾವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಅಲ ವೆ ದೀ ಘುಕಾಲದ ವೇದನೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದನ್ನೂ; ಇವು ಎರಡು ತರಗತಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ; ಮೊದಲನೇದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಮುಗಿಸುವ ಯಲ್ಲಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಧಿ; ಮತ್ತು, ಎರಡನೇದು ಲಿಯುಧ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಯಲ್ಲಾ ವೇದನೆಗಳನ್ನೂ ಕೇರಿ ಇರುವದು....	೬೮

Remarks on the <i>Secale Cornutum</i> or Ergot of Rye ..	114
Classification and description of obstetric instruments or	
Midwifery instruments	125
Short forceps,	131
Directions for applying the short forceps, or the vectis	
or lever	<i>ib.</i>
Particular cases requiring the use of the short forceps	
or lever	134
Vertex presentations	135
Face presentations	140
Presentations of the <i>forehead</i>	144
————— <i>ear</i>	<i>ib.</i>
Long forceps	145
Operation of cephalotomia, or opening of the head ..	148
Craniotomy forceps and crotchet	149
Evidences of the death of the child in the womb ..	151
Cæsarian operation	156
Division of the symphysis pubis or the joining of the pubis	158
Of the production of labour prematurely	<i>ib.</i>
SECOND ORDER of preternatural labours, or those in which	
any other part than the head presents; such as the	
<i>feet, breech, hand, funis &c.</i>	162
Presentation of the <i>feet</i>	163
————— of the <i>breech</i>	167
OPERATION OF TURNING	168
Presentation of the <i>hand</i>	171
Difficulties attending the extraction of the body and head	
of the child, after the operation of turning ..	174
Mode of extracting the head when detached from the	
body, and left <i>in the womb</i>	175

ಅಪಿನಿಯ ವುಪಯೋಗವು ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದನ್ನು ಕುರಿತು.	೨೧೯.
ಆರನೇ ತರಗತಿ ಅಸ್ವಭಾವವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಇಲ್ಲವೆ ಗ
ಭೃಕೋಶವು ಅಥವಾ ಯೋನಿಯು ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವದನ್ನು ಕುರಿತು.	೨೨೧
ಅವುಗಳ ಕಾರಣ.	೨೨೩
ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಾಹವು.	೨೨೩
ಪ್ರಸವವಾದನಂತರ ಶಿಶುವಿನ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಪಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವಿಷಯ
ವನ್ನು ಕುರಿತು.	೨೨೪
ಪ್ರಸವವಾದ ನಂತರ ಸಂಭವಿಸುವ ನೋವುಗಳು, ಅವುಗಳ ಸಾಧಾರಣವಾದ
ನಿರ್ವಾಹವು.	೨೨೫
ಸ್ತನಗಳ ನಿರ್ವಾಹವು.	೨೨೬
ಫೇದಿಯು ಅವುಷವಗಳು ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಮೂತ್ರಕೋಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ
ಗಮನವು.	೨೨೮
ಅಂಗತನಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿರುವದರ ಅವಶ್ಯಕವು.	೨೨೮
ಪ್ರಸವವಾದನಂತರ ಸುರಿಯುವ ಕಷ್ಟಲವು.	೨೨೯
ಪರಿಹಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ನಿರ್ವಾಹವು.	೨೩೦
ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧಾರಣ ಗಮನಗಳೂ.	೨೩೧
ಮೃತಿ ಸಂಭವಿಸುವಂಥಾ ಮೂರ್ಛೆಯು.	೨೩೧
ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಲೆಕಲ್ಲುಕವು.	೨೩೨
ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ವುರಿಯು ಅಥವಾ ರೇಗುವಿಕೆಯು.	೨೩೩
ಏಕ ದಿನವದಕಾಲವಲ್ಲಿ ಜ್ವರ.	೨೩೪
ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠರಕ್ತ ರೂರಗಳ ರೇಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಲು ಬಾತುಕೊಂಡು
ಇರುವ ವ್ಯಾಧಿಯು	೨೩೫
ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಹುಚ್ಚುತನ.	೨೩೬
ಬೇಡಾದ ಸ್ತಳದ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.	೨೩೭
ಅಂತರಂಗ ಸ್ತಳದ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ರೇಗುವಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ತದ ಚಲು ವಿಕೆಯು.	೨೩೮
ಯೋನಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಮೀಪದ ಭಾಗಗಳು ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.	೨೩೯
ಮೂತ್ರದ ಆಟಂಕವು.	೨೪೦
ಸ್ತನಗಳ ಉರಿಯುವಿಕೆ.	೨೪೧
ಶಿಶುವು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಪಾಣವು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು,	೨೪೨
ಮತ್ತು ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವು.
ಚಿತ್ರಗಳ ವಿವರಣೆಯು.

OUTLINES
OF
MIDWIFERY.

ಸೂತಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಗ್ರಹ.

OUTLINES OF MIDWIFERY.

In an elementary work on the Principles and Practice of Midwifery, the obstetric ANATOMY OF THE PELVIS seems to claim primary attention; because, the laws and associations which govern the respective organs of the body cannot be accurately known without acquaintance with their position and structure; and diseased action can never be understood without a previous knowledge of healthy function.

The PELVIS is that assemblage of bones which is united to the trunk, by the last lumbar vertebræ; and to the lower extremities, by the articulation of the thigh bones with the ossa innominata.

The *adult* pelvis consists of *four* bones, viz.

The *Two* Ossa Innominata, or nameless bones, or shapeless bones.

The Os Sacrum, or Rump bone..

The Os Coccygis, or bone like the cuckoos beak.

ಸೂತಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಗ್ರಹ.

Outlines of Midwifery. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಅಂಗ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿ ಎಳೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ, ದೇಹದ ನಾನಾವಿಧ ಕರಣಗಳ ನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಳುವ ಚಲನೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಆಯಾಕರಣಗಳ ಇರುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಹೊಂದಿಕೆಯು ಸಹ ತಿಳಿದು ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಚಲನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ, ಸಾಖ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅಂಗ ಚರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

The Pelvis ಪೆಲ್ವಿಸ್ ಎಂಬ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ೪ ಬೇರೆ ಎಲುವುಗಳಿಂದ ಕೇರಿಸಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚುವಾದ ಪಾತ್ರಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದು ಮೇಲಿನ ಅಂಗಕ್ಕೆ ನಡುವಿನ ಕಡೆ, (lumbar vertebrae) ಲಂಬಾರ್ ವರ್ತೆಬ್ರಾ ಎಂಬ ಮುಳ್ಳೆಲುವಿನಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಕಟೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ (Ossa Innominata) ಆಸಾಯಿನಾಮಿನೇಟಾ ಎಂಬ ಅನಾಮಧೇಯವಾದ ಎಲುವುಗಳಿಂದ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

The Adult Pelvis. ಯೌವನಸ್ಥರ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ೪ ಎಲುವುಗಳಿಂದ ಕೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ:-

Ossa Innominata, ಆಸಾಯಿನಾಮಿನೇಟಾ ಎಂಬ ಅನಾಮಧೇಯ, ಅಥವಾ, ರೂನವಿಲ್ಲದ ಎರಡು ಎಲುವುಗಳು.

Os Sacrum. ಆಸ್ರೇಕ್ರಂ ಎಂಬ ನಿತಂಬ ಉತ್ತಮೆಲುವು;

Os Coccygis ಆಸ್ರಕಾಕಿಜಿಸ್ ಎಂಬ ಕೋಗಿಲೆ ಮೂಗಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಎಲುವು;

The OSSA INNOMINATA* form the sides and front of the pelvis. At birth, and for some time afterwards, each os innominatum consists of *three* distinct bones, named,

Ilium, or haunch bone,

Ischium, or hip bone, and

Pubis, or share bone :

and, although they do not continue separate in the adult, yet the previous division is nominally retained.

The ILIUM,* or haunch bone, forms the superior and largest portion of the os innominatum. The upper border of this bone is called the *crista* or crest, having an external and internal lip. It gives origin to the oblique and transverse muscles of the abdomen, or belly. The anterior border has two pro-

* These bones have the name of *Ossa Innominata*, or nameless bones because they are thought not to resemble any known object.

* This bone is so called because it is the boundary of the flanks "*ilia*."

The Ossa Innominata *ಆಸಾಯಿನಾಮಿನೇಟಾ ಎಂಬ ಅನಾಮಧೇಯದ ಎಲುವುಗಳು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಎರಡು ಪಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಶಿಶುಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳ ವರಿಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ (Os innominatum.) ಆಸಾಯಿನಾಮಿನೇಟಂ ಎಂಬ ಅನಾಮಧೇಯ ಎಲುವು ಏ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಲುವುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆ:-

†(a) ಪ್ರಥಮ ಭಾಗ, (Ilium) ಇಲಿಯಮ್, ಇಲ್ಲವೇ ಬೊಗ್ಗುವ ಎಲುವು ಎಂಬ ಪೃಷ್ಠದೇಲುವು,

(b) ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗ, (Ischium,) ಇಸ್ಕಿಯಮ್, ಅಥವಾ ಸೊಂಟದೇಲುವು,

(c) ತ್ರಿತೀಯ ಭಾಗ, (Pubis,) ಪ್ಯೂಬಿಸ್, ಎಂಬ ಮುಂಭಾಗದ ತಟ್ಟೆಲುವು, ಇವು ವಯಸ್ಕರಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಭಾಗಗಳು ಹೆಸರಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕರೆಯೋಣಾಗಿವೆ.

The Ilium †ಪ್ರಥಮ, ಇಲಿಯಮ್ ಎಂಬುವ, ಪಕ್ಕ ಎಲುವು.

ಆಸಾಯಿನಾಮಿನೇಟಾ ಎಂಬುವದರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಮತ್ತು ಬಹುಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದುವ ಎಲುಬಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲಿನ ಭಾಗದ ಕೊನೆಯು (Crista or Crest) ಒಳ ಹೊರ ಓಪ್ಪಗಳಿಂದೂ ಡಗೂಡಿದ ಮಕುಟವೆಂದು ಕರೆಯೋಣಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾಂಸ ನಾಡಿಗಳ್ಳುವಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮುಂಭಾಗದ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೊನೆಗಳವೆ; ಅದರಲ್ಲೊಂದು

* ಈ ಎಲುವುಗಳು ಆಸಾಯಿನಾಮಿನೇಟಾ ಎಂಬುವ ಅಥವಾ ಅನಾಮಧೇಯ ಎಲುವುಗಳೆಂದು ಹೆಸರಿಗೊಂಡವ; ಯಾಕಂದರೆ, ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳ ತದ್ಭಾವವಾಗಿರದೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಹಾಗೆ ನೆನಪಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

† ಪಕ್ಕ ಎಲುವುಗಳ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

cesses; the anterior superior spinous process, from which the sartorius and tensor vaginæ femoris muscles originate; and the anterior inferior spinous process, about an inch below the former, from which arises the rectus femoris. The outer part of the ilium bears the name of *dorsum*, and the inner of *venter*. From the former the glutei muscles originate; and from the latter, the internal iliac muscle. Near to that part of the bone which joins the sacrum, are the two posterior spinous processes.

The ridge of bone, which forms the front and lateral portions of the brim of the pelvis, is termed *linea innominata*, or *linea ileo-pectinea*.

THE ISCHIUM, OR HIP BONE.

The ISCHIUM,* or hip bone, forms the inferior part of the os innominatum. The narrow and lowest part, on which we sit, is called its *tuberosity*, and is

* This bone is called Ischium, from a Greek word meaning "to support," because it is this bone which supports our bodies when we are sitting.

ಮೊದಲನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೊನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ (Sartorius) ಸಾರ್ಟೋರಿಯಸ್ ಮತ್ತು (tensor vaginae femoris) ಟೆನ್ಸರ್ ವಿಜೈನ ಫಿಮೋರಿನ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಮಾಂಸ ನಾಡಿಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿಯ ಎರಡನೇ ಮೊನೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ rectus femoris ರೆಕ್ಟಸ್ ಫಿಮೋರಿನ್ ಎಂಬ ಮಾಂಸನಾಡಿಯು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲಿಯಮ್ ಎಂಬ ಎಲುವಿನ ಹೊರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಡಾರ್ಸಮ್ (dorsum) ಎಂತಲು, ಒಳ ಭಾಗಕ್ಕೆ (Venter) ವೆಂಟರ್ ಎಂತಲು ಹೆಸರು—ಹೊರ ಭಾಗ ಅಂದರೆ ಡಾರ್ಸಮ್ ಎಂಬುವದರಿಂದ (glutei) ಗ್ಲುಟಿಯ ಮಸ್ಸಲ್ಸ್ ಎಂಬ ಮಾಂಸ ನಾಡಿಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ. ಒಳಭಾಗ ಅಂದರೆ, ವೆಂಟರ್ ಎಂಬುವದರಿಂದ (internal iliac muscle) ಇಂಟರ್ನಲ್ ಇಲಿಯಾಕ್ ಮಸ್ಲ್ ಎಂಬ ಮಾಂಸನಾಡಿ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೈಕ್ರಂ ಎಂಬುವ ನಿತಂಬ ದೆಲುವಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲವು ಶೇಖರವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ, ಎರಡು ಹಿಂಭಾಗದ ಮೊನೆಗಳಿವೆ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮುಂದುಗಡೆಯ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಗಳ ಕೊನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಗೀರು, (linea innominata, or linea ileo-pectinea) ಲೀನಿಯಾ ಇನ್ನೊಮಿನೇಟಾ, ಅಥವಾ ಲೀನಿಯಾ ಇಲಿಯೊ ಪೆಕ್ಟಿನಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗ, ಅಥವಾ ಸೊಂಟದೆಲುವು.

*The ischium, ಇಸ್ಕಿಯಮ್. ಎಂಬ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗವು, ಅನಾಮಧೇಯದೆಲುವಿನ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಇದರ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಕೆಳಭಾಗವಾಗಿ ನಾವು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರದೇಶವು

*ಈ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರೂ ಮೂಲ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕೂತು ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರದೇಶವು "ಆಸನ" ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ನಾವು ಕೂತು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೂರಲುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

wards and inwards to join the ramus of the pubis, is called its *ramus*. The spinous process at the inferior part, gives origin to the internal sacro-ischiatic ligament. Just above this process is the great *ischiatric notch*.

THE PUBIS, OR SHARE BONE, OR PECTEN.

The Pubis,† or share bone, is the anterior and smallest part of the os innominatum, and is nominally divided into head or tubercle, body, and ramus. At the termination of the body, the surface is rough, and united to the opposite os pubis by a thick cartilage and ligamentous fibres, constituting the *symphysis pubis*. The arch formed by the rami of the ossa pubis, is called the arch of the pubis.

Between the pubis and ischium, is an oval opening called *foramen ovale*, or, *thyroideum*, viz. *oval or shield like opening*, which is nearly closed by the *obturator ligament*.

† This bone is called pubis from the Latin word pubes denoting the downy hair of incipient puberty.

(tuberosity), ಟ್ಯುಬರಾಸಿಟಿ, ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ದಪ್ಪವಾದ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟೆಯಾದ ನರದಿಂದ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಮುಳ್ಳುಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಎಲುವಿನ ಯಾವ ಭಾಗವು ಓರೆಯಾಗಿ ಮುಂಮುಖವಾಗಿಯೂ ಹಿಂಮುಖವಾಗಿಯೂ ಎತ್ತಿ (Pubis,) ಪ್ಯುಬಿಸ್ ಎಂಬ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಕೊಂಬಿಗೆ ಶೇರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾದ್ದು ಈ ಎಲುವಿನ ಕೊಂಬೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಡೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೊನೆಯಿಂದ (internal sacro-ischiatric ligament) ಇಂಟರ್ನಲ್ ಸೇಕ್ರಾ ಇನ್‌ಕ್ರಿಯಾಟಿಕ್ ಲಿಗಮೆಂಟ್ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಬಂಧನ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ (ischiatric notch) ಇಸ್ಕಿಯಾಟಿಕ್ ನಾಚ್ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳವಿದೆ.

ಪ್ಯುಬಿಸ್ ಎಂಬ ಮುಂಭಾಗ ತಟ್ಟೆಲುಪು.

The Pubis. ಪ್ಯುಬಿಸ್ ಎಂಬ ಮುಂಭಾಗ ತಟ್ಟೆಲುಪು ಅನಾಮಧೇಯ ಎಲುವಿನ ಮುಂದುಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು (head) ತಲೆ, ಅಥವಾ ಗಡ್ಡೆ ಎಂತಲೂ, (body) ಶರೀರವೆಂತಲೂ, (ramus) ಮೇಷವೆಂಬ ಕೊಂಬೆಂತಲೂ, ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಶರೀರ ಭಾಗದ ಅಂತ್ಯವು ಅದರ ಎದುರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೇರುವಂಥಾದ್ದು ವರಟಾಗಿಯೂ, ದಪ್ಪವಾದ ನರದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು (ligamentous fibres) ಲಿಗಮೆಂಟಸ್ ಫೈಬ್ರಸ್ ಎಂಬ ಬಂಧನದಿಂದಲೂ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು (Symphysis Pubis) ಸಂಪಿಸಿಸ್ ಪ್ಯುಬಿಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲುವಿನ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಕಮಾನು ಈ ಮೂಳೆಯ ಕಮಾನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಎಲುವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಹಾಗೆ ಒಂದು ದ್ವಾರವಿದೆ. ಅದು (foramen ovale, or, thyroideum) ಫೋರೇಮ್ ಓವೇ ಅಥವಾ ತೈರೋಡಿಯಂ ಎಂಬ ಮೊಟ್ಟೆ ರೂಪವಾದ ದ್ವಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ದ್ವಾರವು (Obturator ligament) ಅಬ್ಜುರೆಟರ್ ಲಿಗಮೆಂಟ್ ಎಂಬ ಬಂಧನೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

† ಈ ಎಲುವು ಲಿಗಮೆಂಟ್ ಫೈಬ್ರಸ್ ಎಂಬ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

Viewing the OSSA INNOMINATA, *obstetrically*, there are several things deserving particular attention ; such as, *the concave surfaces of the ilia*, which are so spread outwards as to permit the uterus freely to expand during gestation ; the *inclined planes of the inferior parts of the ischia*, which slope obliquely towards the pubis, disposing the vertex in its descent during parturition, to move forwards towards the arch of the pubis ; and the posterior surfaces of the ossa pubis which incline downwards and backwards, so as to favour the sliding of the head of the child into the pelvis.

OS SACRUM.

The OS SACRUM,* forms the posterior part of the pelvis and the basis of the vertebral column. It is concave before, convex behind, and is usually perforated by four pair of holes for the transmission of the sacral nerves. The upper and projecting part is called its *promontory*. At birth this bone is composed of five or six portions which having considera-

* From the Latin word *Sacer*, it being deemed by the ancients a sacred bone, and was offered by them in sacrifices.

ಆಸಾಯಿನಾಮಿನೇಟಾ ಎಂಬುವದನ್ನು ಸೂತಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಳೆಯುತ್ತದೆ, ಅವು ಯಾವವಂದರೆ:—Ilia, ಇಲಿಯ ಎಂಬುವವಳ ಭಾಗಗಳು ಮೇಲ್ಮಡಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅರಳಿರುವದರಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಗರ್ಭದ ಚೇಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. (Ischia) ಇಸ್ಕಿಯ ಎಂಬುವವಳ ಕೆಳಗಿನ ಬೊಗ್ಗಿರುವ ಭಾಗಗಳು ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಬೊಗ್ಗಿ (Pubis) ಪ್ಯುಬಿಸ್‌ಗೆ ಇಳಿಜಾರಿಕೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ನಡು ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ಯುಬಿಸ್ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಮುಂದು ಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು (Pubis) ಪ್ಯುಬಿಸ್ ಎಂಬುವದರ ಹಿಂದಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗಗಳು ಕೆಳಗಡೆಗೂ ಹಿಂದುಗಡೆಗೂ ಓರೆಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಶಿಶುವಿನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಾದ (Pelvis) ಪೆಲ್ವಿಸಲ್ಲಿ ಜಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿತಂಬದೆಲುವು.

*The Os Sacrum. ಎಂಬ ನಿತಂಬಸ್ಥಳದ ಎಲುವು (vertebrae,) ವರೆಟಿಬ್ರಾ ಎಂಬ ಬೆನ್ನೆಲುವಿಗೆ ಅಸ್ಥಿಭಾರವಾದ್ದರಿಂದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿಗೆ ಹಿಂಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮುಂದುಕಡೆ ಹಳ್ಳವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಕಡೆ ಉಬ್ಬಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಇದು ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಆಧಾರ ಭೂತಗಳಾದ ಬೆಳ್ಳೆ ನರಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ನಾಲ್ಕು ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲ್ಮಡಿಯು ಮತ್ತು ಉಬ್ಬಾಗಿರುವ ಭಾಗವು (Promontary,) “ಅಗ್ರವೆಂದು” ಕರೆಯೋಣಾಗಿಧೆ. ಕೂಸು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಇದು ಬೆನ್ನೆಲುವಿನ ಹಾಗೆ ೫ ಅಥವಾ ೬ ತುಂಡು

*ಲತೀನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದವು ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಎಲುವೆಂದು ಎನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

ble resemblance to the vertebræ of the spine, have been styled false vertebræ, and which are united by intervening fibro-cartilages; but in the adult these become absorbed, and the false vertebræ are connected by bony union. Still, however, there remain vestiges of the oblique, transverse, and spinous processes.

OS COCCYGIS.

The Os Coccyg[†] is a little bone at the apex of the sacrum to which it is united by an intervening fibro-cartilage and by a capsular ligament with a synovial membrane. It consists of four irregularly shaped triangular pieces, which usually admit of considerable motion during parturition; which process is interfered with when bony union has taken place between them and the sacrum. The os coccygis affords support to the pelvic viscera.

JUNCTION OF THESE BONES.

The bones of the pelvis are united by various ligaments, and, there being no motion, the union is termed *synarthrosis*, or immoveable articulation.

† The *Os Coccygis* is thought to resemble the bill of a cuckoo, (ಕೋಳಿ ಬಿಲ್ಲು) and therefore has derived its name from the Greek word meaning that bird.

ಗಳಿಂದ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರೂ, ಈ ನಿತಂಬವನ್ನು ಸಟೆ ಮುಳ್ಳೆಲುಬೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಸಂಮಂಥವಟ್ಟ ನರಗಳಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟು ಏಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಯಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಇವು ಹೀರಲ್ಪಟ್ಟು ಸಟೆ ಮುಳ್ಳೆಲುವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಏಕವಾಗಿ ಎಲುವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಿತಂಬವು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ್ಯೂ (Vertebrae) ಪಟೆ ಬ್ರಾ ಎಂಬ ಮುಳ್ಳೆಲುಬಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ಹೊಂಕೆ ಮತ್ತು ಹೊರೊಳಗಡೆ ಕೊನೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಗುತ್ತುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋಗಿಲೆ ಮೂಗಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಎಲುಬು.

Os Coccygis. ಆನ್, ಕಾಕಿಜೆನ್ ಕೋಗಿಲೆಮೂಗಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಎಲುಬು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮುಂಚಿನ ಎಲುಬಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಂಸದ ನರಗಳಿಂದಲೂ (Capsular) ಕ್ಯಾಪ್ಸುಲರ್ ಎಂಬುವ ಜೀಲದ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಬಂಧನದ ಪ್ರೇರೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ (Os Coccygis) ಆನ್ ಕಾಕಿಜೆನ್ ಎಂಬುವದು ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಅಸಮ ತ್ರಿಕೋಣ ರೂಪಗಳಾದ ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಹೊಂದಿ ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಚಲನೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲದ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಚಲನೆಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಎರಡು ಎಲುಬುಗಳ ಸುಖಚಿತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾಡುವ ಚಲನೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಎಲುಬು ತಟ್ಟೆಲುಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಕರಣಗಳು ನೆಲಸಿರುವದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ.

ಈ ಎಲುಬುಗಳ ಸಂಗಮವು.

Junction of these
Bones

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುಬಿನ ಎಲುಬುಗಳು ನಾ
ನಾ ವಿಧ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಹೊಂದಿವೆ.

* ಕಾಕಿಜೆನ್ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆ ಮೂಗಿನ ಹೊಂಕೆ ನೋಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಗುತ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ಆ ವಕ್ಷಿ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

The *sacrum* and *ilia* are joined by two plates of a white dense and elastic cartilage, and therefore the union is termed *symphysis*. Firm union is also given by numerous ligamentous bands usually termed the *internal and external sacro-iliac ligaments*.

The *sacrum* and *ischia* are united by the *internal and external sacro-ischiatic* ligaments, the former being attached to the spinous process of the ischium, and the latter to the tuberosity of that bone. The *ossa innominata* are firmly bound together at the symphysis pubis not only by a strong elastic fibro-cartilage interposed between the articulating surfaces, but also by powerful ligamentous fibres running in all directions.

The *os coccygis* and *sacrum* are united by an intervening fibro-cartilage, and the *sacro-coccygeal* ligament.

THE USES OF THE PELVIS.

The *uses* of the pelvis are, to support the vertebral column, and upper parts of the body; and to give lodgment to a portion of the small intestines,

ಮತ್ತು ಇವುಗಳು ಚಲಿಸದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಸಂಗಮವು (Synarthrosis) ಬಿಗುವಾದ ಅಥವಾ ಚಲಿಸದ ಕೀಲು ಎಂಬ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. (The Sacrum) ಸ್ನೇಹಂ ಮತ್ತು (Ilia) ಇಲಿಯ ಎಂಬ ಎಲುವುಗಳು ಬಿಳಿಯಾದ ಸಾಗತಕ್ಕ ನರಗಳ ಎರಡು ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ "ಸಂಗಮ"ವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವ (Symphysis) ಸಿಂಫಿಸಿಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಳ ಹೊರ ಕಡೆಯ ನಿತಂಬ ಪಕ್ಕಲುವುಗಳ ಬಂಧನಗಳೆಂದು ಈ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸಂಗಮವು ಅನೇಕ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇಸ್ಕಿಯ ಎಂಬ ಎಲುವು ಸ್ನೇಹಂ ಎಂಬ ನಿತಂಬ ಎಲುವಿನ ಒಳ ಹೊರಗಿನ ಸ್ನೇಕ್ರೋಯಿಸ್ಕಿಯಾಟಿಕ್ ಎಂಬ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇದು, (Spinous process,) ಇಸ್ಕಿಯಾಟಿಕ್ ಎಂಬ ಕೊನೆ ಎಲುವಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿದೆ. ಎರಡನೇದು, ಆ, ಎಲುವಿನ, ಗಡ್ಡೆಗೆ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಸಾಯಿನಾಮಿನೇಟಾ ಎಂಬುವುಗಳು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ (Symphysis Pubis) ಸಿಂಫಿಸಿಸ್ ಪ್ಯಾಬಿಸ್ ಎಂಬದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಮೂಂಸ ನರಗಳಿಂದ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಾದ ಬಂಧನಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಹಾಗೆ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

Os Coccygis ಆನ್ ಕಾಕಿಜಿಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಕ್ರಮ್ ಎಂಬ ಎಲುವುಗಳು ಮಧ್ಯದ ಬಿಳುಪಾದ ಮೂಂಸ ನರಗಳಿಂದ ಶೇರಿಸುವದಲ್ಲದೆ (Sacro-coccygeal ligament) ಸೆಕ್ರೋ ಕಾಕೀಜಿಯಲ್ ಎಂಬುವ ಬಂಧನೆಯಿಂದ ಸಹಾ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಉಪಯೋಗಗಳು.

The uses of the Pelvis. ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಉಪಯೋಗಗಳು, ಬೆನ್ನಿನ ಮುಳ್ಳೆಲುವಿಗೆ, ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವದು. ಮತ್ತು ಬೆಕ್ಕ ಕರುಳುಗಳು ಇಳಿಯು

the urinary bladder, rectum, and internal organs of generation.

DIMENSIONS OF THE ADULT FEMALE PELVIS.

Three parts must be noticed, and their dimensions accurately ascertained.

The *Brim*, or mouth, or superior aperture ;

The *Cavity* ; and

The *Outlet*, or inferior aperture.

THE BRIM.

The *Brim* is bounded posteriorly by the promontory of the sacrum ; and laterally and anteriorly by the linea innominata.

Its *shortest diameter* is from the symphysis pubis to the promontory of the sacrum, and, without the soft parts, measures four inches and a half : with the soft parts, three inches and five-eighths. Its *lateral or middle diameter*, described by a line drawn from one linea innominata to the other, between their most distant opposite points, is five inches and a quarter without the soft parts ; or four inches if they remain as in the living subject, with

ವದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ ಮೂತ್ರ ಕೋಶ, ಆಸನ ಮತ್ತು ಒಳಗಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಕರಣಗಳು ಇರುವದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಯವ್ವನ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಅಳತೆಗಳು.

Dimensions of the adult Female Pelvis. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಅಳತೆಗಳ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತುದಿ, ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ತೂತು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಟೊಳ್ಳು, ಹೊರಗಿನ ದಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕೆಳಗಿನ ತೂತು.

ತುದಿ.

'The Brim. ತುದಿ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ತೂತು ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ, ಸೇಕ್ರಂ ಎಂಬುವದರ ಕೊನೆಯಿಂದಲು ಮತ್ತು ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಯು ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿಯು (linea innominata) ಲಿನಿಯ ಇನ್ನಾ ಮಿನೇಟಾ ಎಂಬ ಉದ್ದವಾದ ಗೀರಿಸಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಅದರ ಚಿಕ್ಕ ಮಧ್ಯದಳತೆಯು (symphysis pubis) ಸಿಂಫಿಸಿಸ್ ಪ್ಯಾಬಿಸ್ ಎಂಬದರಿಂದ, (sacrum) ಸೇಕ್ರಂ ಎಂಬುವದರ ಕೊನೆಯ ವರಿಗೂ ಇದೆ. ಮಾಂಸ ಮುಂತಾದ ಕರಣಗಳ ವಿಸ್ತಾರ ಅಳದರೆ 3|| ಅಂಗುಲ, ಮಾಂಸದ ಕೂಡಾ ಅಳದರೆ 4|| ಅಂಗುಲಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಸಕ್ಕದ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯದಳತೆಯು ಯಾವದಾದರೆ, ಗೀರಿಸ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ 8|| ಅಂಗುಲಗಳು, ಮಾಂಸ ಹೊರತಾಗಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲಗಳು, ನಾವು, ಈ ಅಳತೆಯನ್ನೇ ಕುರಿತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳುಕೋಣ.

which we have principally to do. The *longest diameter* is found by a line drawn from either sacro-iliac symphysis to the opposite acetabulum, which, with the soft parts attached to the pelvis, measures four inches and five-eighths.

THE CAVITY.

The CAVITY of the pelvis, is that part which is between the superior and inferior apertures, and contains the pelvic viscera.

All its diameters are nearly the same, being rather longer between the spinous processes of the ischia than from before backwards.

Obstetrically, it is important to be familiar with the *depth* of the cavity at different points.

Posteriorly, it is about *six inches* deep ;

Laterally, *four inches* ;

Anteriorly, *two inches*.

THE OUTLET.

The OUTLET of the pelvis, when viewed with the sacro-ischiatic ligaments attached to it, assumes a quadrangular shape.

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದ ಮಧ್ಯಗಳತೆಯು (Sacro-iliac sym-
physis,) ಸ್ನೇಕ್ರೋ ಇಲಿಯಾಕ್ ಸಿಂಫಿಸಿಸ್ ಎಂಬುವದರಿಂದ ಅದರ
ಎದುರ ಕಡೆಯ (Acetabulum) ಅಸಿಟಾಬ್ಯುಲಾ ಎಂಬ ಗೂಡಿಗೆ
ಮಾಂಸ ಸಹಿತವಾಗಿ ೪ || = ಅಂಗುಲಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳವು.

The Cavity. ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳವು ಅಂದರೆ ಅದರ
ಮೇಲ್ಗಡೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಡೆಯ ದ್ವಾರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಕೆ
ರಣಗಳನ್ನು ಅಣಿಗಿರುವದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸಮಸ್ತ ಮಧ್ಯಗಳತೆಗಳು
ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸಮವಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಅದರ ಅಡ್ಡಳತೆಯು ಅಂ
ದರೆ, ಇಸ್ಕಿಯದ ಒಂದು ಕೊನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊನೆಯ ಅಳ
ತೆಯು ಹಿಂದು ಮುಂದು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಸೂತಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾರ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳದ ನಾನಾವಿಧ
ಅಳತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರು ಅಂಗುಲ ಹಳ್ಳವಾಗಿದೆ.

ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ೪ ಅಂಗುಲಗಳು;

ಮುಂದುಗಡೆ ೨ ಅಂಗುಲಗಳು;

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ದ್ವಾರವು.

The Outlet. ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹೊರಗಡೆಯ ದ್ವಾರವ
ನ್ನು (sacro-ischiatic) ಸ್ನೇಕ್ರೋ ಇಸ್ಕಿಯಾಟಿಕ್ ಎಂಬುವ ಬಂಧನ
ಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಚತುಷ್ಕೋಣ ರೂಪವನ್ನು ವಹಿಸಿ
ಕೊಂಡಿದೆ.

Its *shortest diameter* is from one tuberosity of the ischium to the other, and is about *four inches*, the soft parts remaining; its *longest diameter* is from the apex of the os coccygis to the arch of the pubes, and measures *five inches*, including one inch which it acquires from the mobility of the coccygeal bone, permitting it to recede in most women, as the head of the child passes, during its extrusion. Unless these dimensions be borne in mind, malposition of the head cannot be rectified, nor can any correct opinion of the progress or duration of labour be given.

AXIS OF THE DIFFERENT PARTS OF THE PELVIS.

Without a correct knowledge of the axis of the *brim*, *cavity*, and *outlet* of the pelvis, neither manual nor instrumental assistance can be advantageously afforded. The axis of the vertebral column is perpendicular to the horizon. The axis of the *brim* of the pelvis is represented by a straight line drawn from the umbilicus to the apex of the os coccygis. The axis of the *cavity* by a female catheter of the usual curvature, having one extremity fixed about the centre of the superior aperture of the pelvis, and the

ಇದರ ಮಧ್ಯದ ಚಿಕ್ಕಳತೆಯು ಇಸ್ತಿಯದ ಟ್ಯೂಬ್ರಾಸಿಟಿ, ಎಂಬುವ ಗಡ್ಡೆಯ ಒಂದು ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಗಡ್ಡೆಗೆ ಮಾಂಸ ಸಹಿತ ಸುವಾರು ೪ ಅಂಗುಲವಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ದ ಸಡುವಳತೆಯು, ಆನ್‌ಕಾಕ್ರಿಜಿನ್ ಎಂಬುವದರ ಕೊನೆಯಿಂದ ಪ್ಯೂಬಿಸ್ ಎಂಬದರ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಳದರೆ ೫ ಅಂಗುಲವಾಗುತ್ತದೆ—ಆದರೆ, ಕಾಕ್ರಿಜಿನ್ ಎಂಬ ಎಂಬು ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಒಂದಂಗುಲ ಚೆಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದು ನಾವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ೫ ಅಂಗುಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಳತೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡದಿದ್ದರೆ ಶಿಶುವಿನ ಶಿರಸ್ಸು, ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಬಾಣಂತಿಯ ತತ್ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸೂತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ, ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ನಾನಾ ಭಾಗದ ಮಧ್ಯರೇಖೆಯ ಅಚ್ಚು.

Axis of the different parts of the Pelvis.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಕೊನೆ, ಹಳ್ಳ, ಹೊರದ್ವಾರ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯ ರೇಖೆಯ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಅಭಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹಸ್ತದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಬೆನ್ನೆಲುವಿನ ಗಿರರು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಅಡ್ಡ ಗಿರಿಗೆ ನೆಟ್ಟಾಗಿವೆ. ನಾಭಿಯಿಂದ (os coccygis.) ಆನ್‌ಕಾಕ್ರಿಜಿನ್, ಎಂಬುವದರ ಕೊನೆಯ ವರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ರೇಖೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯ ಬಹುದು; (a female catheter) ಫೀಮೇಲ್ ಕ್ಯಾಥಿಟರ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಬಗೆ ಮೂತ್ರ ಹೊರಡಿಸುವ ಆಯುಧದ ಒಂದು ಕೊನೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೂ ಮ

other at the centre of the inferior aperture, in such a manner that the convexity of the curve of the instrument shall be backwards: and the axis of the *outlet* by an imaginary right line passing through the centre of the orifice of the vagina, and falling upon the centre of the promontory of the sacrum, but varying with the movements of the os coccygis.

In all manual operations, the direction of the axis of the pelvis at its different parts must be strictly regarded.

Deformity and distortion of the pelvis, as they relate to parturition, will be practically considered under the head of *protracted labour*.

DISTINCTIONS BETWEEN THE ADULT MALE AND FEMALE PELVIS.

First, the long diameter of the brim in the *female* is from side to side, or rather from one sacro-iliac symphysis to the opposite acetabulum, but in the *male* it is from before backwards; *secondly*, the ilia are

ತೊಂದು ಕೊನೆಯು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೂ ಇಡುವದರಿಂದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳದ ರೇಖೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಉದಹರಿಸಿದ ಕ್ವಾಟಿಟರ್ ಎಂಬದರ ಒಂದು ಕೊನೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದರ ಮೊದಲನೇ ಎಲುವಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊನೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೂಲ ಸ್ಥಳದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೂ ಇಡುವದರಿಂದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹೊರಗಡೆಯ ರೇಖೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಪ್ರಸವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮಧ್ಯ ರೇಖೆಯ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ, ಬಹಳ ಜೋರೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ವಿರೂಪ ಮತ್ತು ವಿಕಾರವು ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಗೆ ಹಬ್ಬಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದೆಯೋ, ಹಬ್ಬಗೆ ಧೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಅನುಭವಾನುಸಾರ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಯಸ್ಕರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಭೇದಗಳು.

Distinctions between the adult male and female Pelvis. ಮೊದಲನೇದು—ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ತುದಿಯ ಉದ್ದವಾದ ಮಧ್ಯಳತೆಯು ಅದರ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವೆ, ಒಂದು (Sacro-iliac Symphysis) ಸೇಕ್ರಿಯೋಲಿಯಾಕ್ ಸಿಂಫಿಸಿಸ್ ಎಂಬುವ, ನಿತಂಬ ಪಕ್ಕಲುಗಳ ಸಂಗಮದಿಂದ ಅದಕ್ಕಿದುರಾಗಿರುವ (Acetabulum.) ಅಸಿಟಾಬ್ಯುಲಂ ಎಂಬುವ ಹಳ್ಳದ ವರಿಗೂ ಇದೆ. ಅದರ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ, ಇಂಥಾ ಅಳತೆಯು ಹೀಗೆ ಇರದೆ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಹಿಂಭಾಗದಳತೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇದು—(ilia) ಇಲಿಯ ಎಂಬ ಪಕ್ಕದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರವಾಗಿದೆ. ಮೂರನೇದು—(the tuberosities) ಇಸ್ಕಿಯ

more distant; *thirdly*, the tuberosities of the ischia are more remote from each other: *fourthly*, the acetabula are smaller, and much further separated; *fifthly*, the arch of the pubis is of greater span, and this is favourable to the emergence of the child's head at birth; *sixthly*, the sacrum is less curved; and *seventhly*, the whole pelvis is less massive, but more capacious and shallower, in the female than in the male.

All these points of difference are so many evidences of wise and beneficent design, and are admirably adapted to the function and duties of the two sexes.

DESCRIPTION AND DIMENSIONS OF THE FŒTAL HEAD.

The shape and admeasurements of the *fœtal head* must be viewed in connexion with the shape and admeasurements of the adult female pelvis.

The passage of the head through the pelvis secures the expulsion of the trunk and extremities, because the cranium is proportionably much larger than the other parts of the body of the fœtus.

ಎಂಬ ಆಧಾರದಿಲುಬಿನ ಗಣ್ಣುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿವೆ. ನಾಲ್ಕನೇದು—(the acetabula) ಅಸಿಟಾಬ್ಯುಲಾ ಎಂಬ ಎಲುಬಿನ ಹಳ್ಳಗಳು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಅತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಐದನೇದು—(the arch of the pubis.) ಪ್ಯುಬಿಸ್ ಎಂಬುವದರ ಕೋಣವು, ಕಾನೆ ಅಗಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ನೂಕುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರನೇದು—ನಿತಂಬದಿಲುಬು ವಿಶೇಷ ಬಗ್ಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಏಳನೇದು—ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವು ದಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಯು ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನಿಗಿಂತ ಆಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವೃತ್ತಾಸಗಳಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ವಿವೇಕವಾದ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗವಾದ ಉದ್ದೇಶದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಜರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ರಚಿಸೋಣವಾಗಿದೆ.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳು.

Description and dimensions of the fetal head.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ರೂಪ ಮತ್ತು ಅದರ ಕ್ರಮವಾದ ಅಳತೆಗಳು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ರ ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ರೂಪ ಮತ್ತು ಕ್ರಮವಾದ ಅಳತೆಗಳು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಯೋಚಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ನುಗ್ಗಿ ಬರುವದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಕಡಮೆ ಅವಯವಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಕಡಮೆ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಸರಾಸರಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ.

At birth, the *os frontis* consists of *two* distinct bones; the *os occipitis* of *four*; and the *ossa temporalia* are also divided into *four* bones; so that these, with the two *ossa parietalia*, present us with *twelve* bones; and these are united by as many sutures, which admit of motion; so that, by pressure during parturition, the bones approximate and overlay one another, and materially lessen the size of the head.

It is highly necessary to be familiar with three of these sutures; the *sagittal*, which runs in a straight line from the nose to the occipital bone; the *coronal*, which connects the parietal and frontal bones, running from ear to ear; and the *lambdoidal* suture, which unites the occipital to the parietal bones.

The bones of the fœtal head are generally defectively ossified at birth, and, at the front part of the cranium, a quadrangular space intervenes between the frontal and parietal bones, called the

ಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆ ಎಲುವು ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. (Os Occipitis) ಆಕ್ಸ್‌ಪಿಟಿಸ್ ಎಂಬ ಹಿಂಭಾಗದಿರುವು 3 ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು (Ossa temporalia,) ಆರಾಟೆಂಪೋರೇಲಿಯ, ಎಂಬ ಕಪಾಲದಿರುವುಗಳು ಸಹ 3 ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇವುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಎರಡು (ossa parietalia,) ಆಸಾ ಪಿರೈಟೆಲಿಯ ಎಂಬುವ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಪಕ್ಕಿರುವುಗಳು ಸಹಿತವಾಗಿ ೧೨ ತುಂಡಿರುವುಗಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು (fontanelles,) ಸೋಫ್ಟ್‌ರನ್ ಎಂಬ ಓಲಿಗೆಗಳಿಂದ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವು ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಣಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದುಕ್ಕೊಂದು ಕೀಲಿನಂತೆ ಬಿಗಿಸಿರುವದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆಕ್ಕದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಹೊಲಿಗೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳೆ ತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅವು ಯಾವವಂದರೆ, (Sagittal Suture) ಸೇಜಿಟಲ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ರನ್, ಎಂಬ ಹೊಲಿಗೆಯು ನಾಸಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿರುವ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಹಿಂಭಾಗದಿರುವಿಗೆ ನೆಟ್ಟಗಿದೆ. (Coronal) ಕಿರೀಟವೆಂಬ ಹೊಲಿಗೆಯು ಒಂದು ಕಿವಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಿವಿವರಿಗೂ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಾಗೆ ದೋಗಿ ಕಪಾಲದ ಎಲುವುಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ಪಕ್ಕಿರುವಿನ ಕೂಡೆ ಶೇರುತ್ತದೆ. (Lambdoidal Suture) ಲ್ಯಾಂಬ್‌ಡಾಯಿಡಲ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ರನ್ ಎಂಬುವ ಹೊಲಿಗೆಯು (Greek letter) ಗ್ರೀಕ್ ಅಕ್ಷರವಾದ ಲ್ಯಾಂಬಾ ಎಂಬುವ ಈ ಗುರುತಿನ ರೂಪದ ಹಾಗೆ ಇರುವದಲ್ಲದೆ ತಲೆಯ ಹಿಂದಿನೆಲುಬನ್ನು ಆದರ ಪಕ್ಕಿರುವುಗಳೊಡನೆ ಶೇರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೂತಿನ ತಲೆ ಎಲುಬುಗಳು ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲದವುಗಳಾಗಿವೆ—ಶಿಶುವಿನ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಣೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಿರುವುಗಳು ಶೇರುವಲ್ಲಿ ಚತುಷ್ಕೋನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ

anterior fontanelle. At the back of the head there is a small triangular space, which is termed the *posterior fontanelle.*

An acquaintance with the course of the sutures, and with the situation and shape of the fontanelles, is of great importance, as it is highly expedient to ascertain, during parturition, not only the *presentation*, but the *relative position* of the presenting part to the circumference of the pelvis; and it is by such knowledge we are enabled to detect malposition of the head, which often admits of being so rectified as to secure a favourable correspondence between the diameters of the head and pelvis.

The *dimensions* of the fœtal head cannot be correctly given, because during parturition it undergoes so much and such varied compression and alteration in bulk and shape.

Exclusive of the alteration of its shape by pressure, the following diameters may be noticed.

The long diameter, from the occiput to the root of the nose $4\frac{1}{2}$ inches.

The transverse diameter from one parietal protuberance to the other $3\frac{1}{2}$ inches.

The perpendicular diameter from the vertex to the foramen magnum also $3\frac{1}{2}$ inches.

ಮುಂಭಾಗದ ಸುಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯೋಣಾಗಿದೆ. ತಲೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ತ್ರಿ ಕೋಣರೂಪವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಥಳವಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂಗಡೆ ಸುಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯೋಣಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೊಲಿಗೆಗಳ ಮಾರ್ಗದ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಉದ್ಘಾತಿಸಿದ ಸುಳಿಗಳ ರೂಪ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನ ಇವುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ—ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಸುತ್ತಳತೆಗೆ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಾರಣಗಳ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸರಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೂಸಿನ ತಲೆಯ, ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಕರಣಗಳು ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಿದ್ದು ಪಾಟು ಮಾಡಿ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮಧ್ಯಳತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಸೂಲಗನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಅಳತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಲೆಯು ಘಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಣಗಲ್ಪಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಭೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ.

ಅಣಗುವಿಕೆಯಿಂದ ರೂಪವು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವದನ್ನು ವಿನಹ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಮಧ್ಯಳತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯದ ಉದ್ದಳತೆಯು ತಲೆಯ ಹಿಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನಾಸಿಕ ಮೂಲದ ವರಿಗೂ ೪|| ಅಂಗುಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಧ್ಯಳತೆಯು ಶಿರಸ್ಸಿನ ಪಕ್ಕೆಲುವಿನ ಒಂದು ಕೊನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊನೆಗೆ ೪|| ಅಂಗುಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ನೆಟ್ಟಾದ ಮಧ್ಯಳತೆಯು ನಡುನೆತ್ತಿಯಿಂದ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ (Foramen magnum) ಫೋರೇಮ್ ಮಾಗ್ನಮ್ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ರಂಧ್ರಕ್ಕೆ ೪|| ಅಂಗುಲವಿದೆ.

The great diameter from the occiput to the extremity of the chin 5 inches.

The foetal head never presents with either its long or great diameter so as to correspond with any of those of the pelvis, but by the gradual action of the uterus, it enters the pelvis in an oblique direction, thus never opposing its extreme width or length to the pelvic cavity. No difficulty from this cause can ever be experienced by the foetal head, on its entrance in the pelvis, provided it be well formed, and the presentation and position of the cranium be favourable.

The *shape* of a foetal head is ovoid, and the average size of the cranium of the males at birth exceeds that of the females by about a thirtieth ($\frac{1}{30}$) part.

Several important suggestions force themselves on our notice here; such as the alteration in figure of the foetal cranium during parturition; the almost uniform presentation of the vertex, in consequence of the occiput being near the vertebral column of the foetus, so that the uterine power exerted on the body of the child inevitably depresses the front of the head, by which the chin comes in contact with the sternum; and the equally constant and favorable position of the cranium, so that the longest diameter of the head corresponds with

ದೀರ್ಘವಾದ ಮಧ್ಯತೆಯು (occiput) ಆಕ್ಸಿಪೆಟ್ ಎಂಬ ತಲೆ ಹಿಂದು ಕಡೆಯ ದೊಡ್ಡ ಎಲುಬಿನಿಂದ ಗಡ್ಡದ ಕೊನೆಯವರಿಗೆ ೫ ಅಂ ಗುಲವಿದೆ.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವಾಗ ಅದರ ಉದ್ದವಾದ ಅಥ ವಾ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿಗೆ ಸರಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಯಾವದೊಂದಾದರು ತೋರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕ್ರಮವಾ ದ ಚಲನೆಯಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಓರೆಯಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಲೆಯು ಬವಳ ಅಗಲವಾದ ಮತ್ತು ಉದ್ದವಾದ ಅಳತೆಯಾದರೂ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗುವ ಹಾ ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡುವಾಗ ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯು ಅನುಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಮತ್ತು ಅದ ರ ಸ್ಥಾನವು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಮಾಡೋಣಾಗಿಧೆ.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ರೂಪವು ಅಂಡಾಕಾರವಾಗಿಧೆ. ಮತ್ತು ಸರಾ ಸರಿ ಗಂಡು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಗಿಂತ $\frac{1}{4}$ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಧೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುರುತುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಗಮನವು ಎಳಿ ಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಘಾತ್ರವು ಚಿಕ್ಕ ದಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಅದರ ತಿರುರವು ಏಕರೂಪವಾಗಿಯು ತಲೆ ಹಿಂದಿನ ಎ ಲುವಾದ (Occiput) ಆಕ್ಸಿಪೆಟ್ ಎಂಬುವದು, ಶಿಶುವಿನ ಬೆನ್ನರಿಗೆ ಸ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದಲು ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭ ಜೀಲದ ಜರ್ಯೊ ಯು ಶಿಶುವಿನ ತಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಅಣಗಿಸುವದರಿಂದಲು, ಶಿಶು ವಿನ ತಲೆಯು ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಇರುವದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಗಡ್ಡವು ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಎದೆಯನ್ನು ಅಂಟಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತಲೆಯ ಸಮವಾದ ದೂರವು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳವು ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಉ

the longest diameter of the pelvis, and vice versa. These are so many evidences of original and benevolent contrivance.

STRUCTURE AND FUNCTIONS OF THE ORGANS OF GENERATION, AND THEIR APPENDAGES.

The *Mons Veneris* is the soft and prominent covering of the symphysis pubis, formed by the common integuments, which are elevated by fat, and at the age of puberty covered with hair; below this are the *labia pudendi*, which are two large soft lips, formed by a duplicature of the common integuments, having interposed adipose substance. Their internal surface is smooth, and studded with numerous sebaceous follicles. The labia or lips commence at the symphysis pubis and are continued downwards and backwards to the *perineum*, which is the portion of the common integuments about an inch and a half in length, intervening between the termination of the labia and the anus; the edge of the perineum, which unites the labia pudendi at their lower extremities bears the name of *frænum labiorum*, (bridle of the lips) or, in French *fourchette*. The anterior edge of the perin-

ದೈವಾದ ಮಧ್ಯಗಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಚಿಕ್ಕ ಮಧ್ಯಗಳೆ ಯು ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ—ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರ್ವ ಶಕ್ತನಾದ ದೇವರು ತನ್ನ ದಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸಾಕ್ಷಿಯ ಗುರುತುಗಳಾಗಿವೆ.

ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕರಣಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಪ ಭಾಗಗಳ
ನಿರ್ಮಾಣವೂ, ಚಲನೆಗಳೂ.

Structure and Functions of generation, and appendages. (Mons veneris) ಮಾರ್ಸಿನಿರಿನ್ ಎಂಬ ರಶ್ಚಿಸ್ಥಾನದ ಶಿಖರವು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು (Symphysis Pubis) ಸಿಂಫಿಸಿಸ್ ಪಬಿಸ್ ಎಂಬ ಸಂಗಮವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ತುಂಬಿ, ಯೌವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಶಪಾತಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಯೋನಿಯ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಚರ್ಮವು ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ತುಂಬಿ (a duplicature) ಮಡಿಕೆಗಳಾಗಿ ಯೋನಿಗೆ ತುದಿಯಾಗಿ ದ್ದು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳ ಒಳಭಾಗವು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತ್ರೈಲ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮಾಂಸ ಸರಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ತುದಿಗಳು (labia pudendi) ಸಂಗಮದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಕೆಳಗೆ (perineum) ವೇರನಿಯಂ ಎಂಬ ಆಸನಕ್ಕೂ ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥಳದ ವರಿಗೂ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಈ ಎರಡನ್ನು ಶೇರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಶೇರಣಿಕೆಯಿಂದ ಆಸನ ದ್ವಾರದ ವರಿಗೂ ಈ ಮಧ್ಯಸ್ಥಳವು (೧ ||) ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿಧೆ—ಈ ಎರಡು ಕೆಳಗಡೆ ಶೇರಣಿಕೆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ (frenum labiorum) ಫ್ರೇನಂ ಲೆಬಿಯೋರಂ ಎಂಬ ತುದಿಯ ಮಡಿಕೆಯೆಂದು ಹೆಸರು—ಇದು (French) ಫ್ರೆಚ್‌ನವರಿಂದ (fourchette.) ಫೋರ್‌ಚೆಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವೇರನಿಯಂ ಎಂ

neum is called the commissure, and on separating the labia, is seen a sulcus between their inferior extremities, called *fossa navicularis*. The first thing to be noticed between their superior extremities is the *clitoris*, which is a little organ of extreme sensibility, and somewhat analogous in its shape and structure to penis. Although it has neither urethra, nor corpus spongiosum, it has a glans covered with a prepuce, and there are also corpora cavernosa, which take their origin from the rami of the ischia.

Continuous with the prepuce of the clitoris, are the *nymphæ*, or inner and smaller labia, composed of folds of the common integuments, having interposed between them a spongy substance principally composed of ramifications of the pudic artery.

The *nymphæ* gradually enlarge as they pass downwards, and when they have reached the upper part of the orificium vaginæ they disappear. Their inner surface is abundantly studded with sebaceous

Latin, Glans.	English, Gland: Nut.	Latin, Meatus urinarius.	English, Mouth of the urinary canal
„ Urethra.	„ Urinary canal.	„ Orificium vaginæ.	„ „ „ vagina
„ Fœtus.	„ Unborn child.	„ Labia Pudendi.	„ Lips of the female organ
„ Sternum.	„ Breastbone.	„ Frœnum Labiorum.	„ Bridle of the lips.
„ Cranium.	„ Skull.	„ Sulcus.	„ A groove or furrow.
„ Mons veneris.	„ Mount of love.	„ Fossa navicularis.	„ Boat shaped hollow

ಉಪ ಬೀಜ ಸ್ಥಳದ ಮುಂಭಾಗದ ಕೊನೆಯನ್ನು (Commis-
sure) ಕಮಿಸ್ಯೂರ್ ಎಂಬ ಬಂಧನವೆಂದು ಕರಿಯೋಣಾಗಿದೆ. ಈ
ಎರಡು ತುದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರೆ, ಅವುಗಳ ಕೆಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ
ಹಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ (fossa navicularis)
ಪೋಸಾನ್ಯಾವಿಕ್ಯಾಲೆರಿನ್, ಎಂಬ ಹಡಗಿನ ರೂಪದ ಹಳ್ಳವೆಂದು ಹೆಸರಾ
ಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಕಾಣಿ
ಸುವದು, (clitoris) ಕ್ಲಿಟೋರಿನ್ ಎಂಬುವ ಗೋಚರವಾದ ಮಾಂಸದ
ತುಂಡಾಗಿದೆ. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕರಣವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೋದ್ರೀಕ ಗುಣ
ಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು, ಅದರ ರೂಪ, ನಿರ್ಮಾಣವು ಪುರುಷರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ
ಸಮಾನವಾದ ಮಾಂಸಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂತ್ರ
ಬರುವ ದ್ವಾರವು ಅಥವಾ (Corpus Spongiosum) ಕಾರ್ಪಸ್ ಸ್ಪಂ
ಜಿಯೋಸಂ ಎಂಬ ಮಾಂಸದ ನರವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದರ ಮಾಂಸ
ಗ್ರಂಥಿಯು ಪುರುಷರ ಲಿಂಗದ ಹಾಗೆ ಚರ್ಮದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ ಇ
ದ್ದು (Corpora cavernosa) ಕಾರ್ಪೋರಾ ಕೆವರ್ನೋಸಾ ಎಂಬ
ಪುರುಷರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಮಾಂಸದ ನರವು ಸಹ ಇರುವದುಂಟು. ಮತ್ತು
ಇವು (ischia) ಇಸ್ಕಿಯ ಎಂಬ ಎಲುಬುಗಳ ಕೊನೆಗಳಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸ
ಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

Clitoris ಕ್ಲಿಟೋರಿನ್ ಎಂಬುವದನ್ನು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರ ಸಹಿತ
(nymphæ) ನಿಂಫೇ ಎಂಬುವ ಎರಡು ಚಿಕ್ಕ ತುದಿಗಳು ಲಂಬಿಸಿ
ಇವೆ. ಇವು ಮೇಲೆ ದೇಹದ ತುದಿಗಳ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಮಗಳ
ಮಡಿಕೆಗಳ ಹಾಗೆ ಇದ್ದು ಇವುಗಳೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಕ್ತ ನಾಡಿ
ಯಾದ (pudic) ಪ್ಯುಡಿಕ್ ಎಂಬ ನಾಡಿಯ ಉಪಭಾಗಗಳಿಂದ ಶೇರಿದೆ.

The nymphæ ಈ ನಿಂಫೇ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ತುದಿಗಳು ಕೆಳಗೆ
ಬರುವಾಗ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಯೋನಿಯ ದ್ವಾರದ ಮೇ
ಲಕ್ಕೆ ಶೇರಿದ ಕೂಡೆ ಕಾಣಿಸದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಒಳ

glands. The principal uses of the nymphæ appear to be, to admit of greater dilatation of the parts during parturition, and to direct the stream of urine.

On separating the nymphæ, the *orificium urethræ*, or *meatus urinarius*, is seen, having an elevation surrounding its lower segment, and situated about an inch below the clitoris, and the third of an inch above the entrance into the vagina.

The female *urethra* does not exceed two inches in length, having a much larger calibre than the same canal in men. Its inner surface is a continuation of the mucous lining of the bladder, and is liberally supplied with lacunæ or follicular glands, which secrete mucus, to lubricate the parts, and defend them from the irritation that might otherwise be produced by the urine. One large lacuna is found on each side of the orifice. The course taken by the urethra is that of a straight line, along the upper part of the vagina, where it may be felt as a cord; but, on reaching the inner edge of the symphysis pubis, it becomes curved upwards.

ಭಾಗಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಿಂಫೇ-ಎಂಬುವವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು-ಇಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧ ಕರಣಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಹಾಗೆಯೂ ಮೂತ್ರ ದ್ವಾರವನ್ನು ಕ್ರಮ ಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆಯೂ ಇದೆ.

ನಿಂಫೇ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ತುದಿಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಆರಿಫಿಸೀಯಂ (Orificium) ಯುರಿತ್ರಾ, ಅಥವಾ ವಿಯಾಟ್ರಿ ಯುರಿನೇರಿಯಸ್ ಎಂಬ ಮೂತ್ರ ದ್ವಾರ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂತ್ರ ದ್ವಾರವು ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ನರದಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ಲಿಟೋರಿನ್ ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ (೧) ಅಂಗುಲ ಕೆಳಗಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಯೋನಿಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ (|||) ಅಂಗುಲ ಮೇಲಾಗಿಯು ಇದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೂತ್ರ ನಾಳವು ಉದ್ದದಲ್ಲಿ (೨) ಅಂಗುಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ. ಪುರುಷರ ಮೂತ್ರ ದ್ವಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಅಗಲಳತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಒಳಭಾಗಗಳು ಮೂತ್ರ ಕೋಶ ಹಾಗೆ ಅರಳಿ ಕೊಂಡು ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಪೊರೆಯಿಂದಲೇ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಬಂಕೆಯಾದ ರಸವು ಒಳಗಡೆಯ ಪ್ರತಿ ಭಾಗವನ್ನೂ ಮೂತ್ರದಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಕೆಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ವಿನೂ ಬಾಧೆ ಪಡಿಸದ ಹಾಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆರಿಫೀನ್ ಎಂಬುವ ದ್ವಾರದ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳವು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂತ್ರ ದ್ವಾರದ ಮಾರ್ಗವು ಯೋನಿಯ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಿಂದ ನೆಟ್ಟಗಿರುವ ಗಿರಿನಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಗಿರಿಟಿನ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹಸ್ತದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದರೆ ದಗದ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಿಂಪಿಸಿಸ್ ಪ್ರಾಬಿಸ್ ಎಂಬವನರ ಒಳಗಡೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇರಿದ ಕೂಡೆ ಅದು ಮೇಲ್ಗಡೆಗೆ ಬೊಗ್ಗಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

DIRECTIONS FOR INTRODUCING THE
CATHETER.

This operation, simple as it may appear, is, one which is too frequently very awkwardly performed. This is in some degree attributable to the existing circumstances which demand the use of this instrument. From the connexion of the bladder and uterus, the former inevitably rises with the latter during the progress of utero-gestation, and often becomes thrown considerably forward; and the same thing occurs in women having distorted pelvis, or pendulous bellies, independent of pregnancy; so that the urethra becomes elongated and preternaturally curved. It is also very much thrown out of its natural course in *procentia* and *inversio uteri*.

That position is best, both for the patient and medical man, which combines delicacy with convenience, and consequently, without any exposure of her person, the woman may lie on her back, with her knees elevated and separated. The operator standing on her right side, with the catheter previously oiled in his right hand, is to carry his left hand over the

(Catheter) ಕಾತಿಟರ್ ಎಂಬ ಆಯುಧದ ಪ್ರಯೋಗ
ಕ್ರಮವು.

Directions for in-
troducing the Ca-
theter.

ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ನೋಟಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾ
ಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅನೇಕ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು
ಳ ಒರಟಾಗಿ ಮಾಡುವದಾಗಿದೆ. ಈ ಆಯು

ಧದ ಪ್ರಯೋಗವು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ
ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮೂತ್ರ
ಕೋಶಕ್ಕೂ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಗರ್ಭ
ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ಕೋಶವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ
ಅದರ ಸಂಗಡಲೆ ಮೇಲೆ ಏಳುತ್ತಾ ಬಂದು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಗರ್ಭ ಜೀ
ಲಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ವಿಕಾರವಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿಯೂ
ಅಥವಾ ಜೋಲಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿಯೂ ಗರ್ಭಿಣಿ
ಯಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂತ್ರ ನಾಳವು
ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ, ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ವಕ್ರವಾಗಿ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ
ಇರುವದೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಇರುವ
ಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಾವದಾದರು ಒಂದು ಭಾಗವು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳು
ವದರಲ್ಲಿಯೂ ಮೂತ್ರ ನಾಳವು ಅದರ ಸ್ವಭಾವಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುಶಃ ವಕ್ರ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ಕಾತಿಟರ್ ಎಂಬ ಆಯುಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಸ್ತ್ರೀ
ಯರು ಅಂಗತ್ತನಾಗಿ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡು ಎರಡು ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು
ಉದ್ದವಾಗಿಟ್ಟು ವಿಂಗಡಿಸಿದರೆ ಅಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಮತ್ತು
ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳ
ತಿಳಿಯದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

Note—(Catheter) ಕಾತಿಟರ್ ಅಂದರೆ ಮೂತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಮೂಲಕವು.

right thigh, and with the index finger to separate the labia and nymphæ, and to discover the clitoris. The catheter, having a stop-cock at its end, and held in the right hand of the practitioner, is now to be carried under the patient's thigh to the orificium urethræ, which may generally be easily found, by allowing the extremity of the instrument to follow the index finger of the left hand downwards, about an inch below the clitoris till it arrives at a semi-circular prominence, about the third of an inch before reaching the upper edge of the orificium vaginæ. It then usually slips into the urethra; but sometimes into one of the large lacunæ found at its entrance.

Under the circumstances already alluded to, and in some cases of protracted labour, such is the elongation and distortion of the canal, that a flexible male catheter is requisite.

And here it may be noticed, that such is the alteration in the relative situation of parts in procidentia and inversio uteri, that although the catheter must be introduced, and carried forward to the pubis, with the point directed in the usual course, yet when

ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯನು ನಿಂತು ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ ಆಯುಧವಾದ ಕಾತಿಟರ್‌ಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಸವರಿ, ಉಜ್ಜಿ ಬಲ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಅವನ ಎಡಗೈಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಲ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟು ಚಾಚಿ ತನ್ನ ತರ್ಜನಿಯಿಂದ ಯೋನಿಯ ತುದಿಗಳಾದ (labia) ಲೆಬಿಯಾ (nymphæ) ನಿಂಫಿ ಎಂಬುವಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿದರೆ ಆಗ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಲಿಟೋರಿಸ್ ಎಂಬುವ ಉದ್ದವಾದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಶೇರಿದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾತಿಟರ್ ಎಂಬುವ ಆಯುಧವನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ಮೂತ್ರದ ಬಾಯಿಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯ ಬಹುದು. ಆಗ ಇವನು ಈ ಆಯುಧದ ಒಂದು ಕೊನೆಯನ್ನು ಎಡಗೈಯ ತರ್ಜನಿಯನ್ನು ಗುರುತುಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕ್ಲಿಟೋರಿಸ್ ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಕೆಳಗೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಯೋನಿಯ ಬಾಯಿಯ (III) ಅಂಗುಲದ ಮೇಲೆ ಶೇರಿದರೆ, ಆ ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ಆಯುಧವು ಮೂತ್ರ ದ್ವಾರದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ (lacunæ) ಲೆಕೊನೇ ಎಂಬ ಉದುಕ ಸಹಿತವಾದ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಗಳ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಈಗ ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಧೀರ್ಘ ಕಾಲೀನ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸವಗಳಲ್ಲಿಯು ಮೂತ್ರ ದ್ವಾರವು ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಸೊಟ್ಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಹಾಕುವ, (ಬೊಗ್ಗಿ ಸುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ) ಕಾತಿಟರ್ ಎಂಬ ಕೊಳವೆಯು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸ ಬಹುದಾದ್ದೇನೆಂದರೆ-ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದರಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವದರಲ್ಲಿಯು, ಕಡಿಮೆ ಕರಣಗಳ ಸ್ಥಳವು ಬದಲಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಕಾತಿಟರ್ ಎಂಬುವದನ್ನು ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ

it has reached the symphysis, its handle must be so elevated towards the abdomen, that the extremity of the instrument should be directed towards the knees.

Under other circumstances, such as the bladder being over the pubes, when the abdomen is pendulous, the handle must be as much depressed, immediately after the point has cleared the symphysis pubis.

Female catheters are usually too little curved. Previously to being used, the stilette should be withdrawn, and a moistened bladder tied on the extremity of its handle, into which the urine may flow after the introduction of the catheter. This plan prevents the bed being wetted, which is an almost unavoidable circumstance as the operation is commonly performed.

VAGINA.

The orifice of the vagina is found about the third of an inch below the meatus urinarius.

ಪ್ಯೂಬಿಸ್ ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆ ಆಯುಧವು (symphysis pubis) ಪ್ಯೂಬಿಸಿನ ಸಂಗಮವನ್ನು ಶೇರಿದ ಕೂಡ್ಲೇ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡೆಗೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಯತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅದರ ಅಂತ್ಯವು ಮೊಣಕಾಲಿನ ಕಡೆಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಮೂತ್ರಕೋಶವು ಪ್ಯೂಬಿಸ್ ಎಂಬುದರ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮಡೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಇರುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಬೊಜ್ಜು ಹೊಟ್ಟೆಯವರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾತಿಟರ್ ಎಂಬ ಮೂತ್ರ ಎಳೆಯುವಕೊಳವೆಯ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಅದರ ಕೊನೆಯು ಪ್ಯೂಬಿಸಿನ ಸಂಗಮವನ್ನು ಕಳಮ ಹೊರದ ಕೂಡ್ಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕು.

ಹೆಗಸರ ಕಾತಿಟರ್ ಆದ ಆಯುಧಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಒಕ್ಕುವಾಗಿವೆ. ಈ ಆಯುಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಂಬಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಹೊರ ಕಡೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಮೃಗಗಳ ಮೂತ್ರ ಕೋಶವನ್ನು ನೆನಸಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾತಿಟರ್ ಮುಖಾಂತರ ಉರುವ ಮೂತ್ರವು ಬೀಳ ಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯವು ಹಾಸಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಒದ್ದೆಯಾಗುವ ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹಾಸಿಕೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಒದ್ದೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅನಿರ್ವಾಹ ವಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರು ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕ ವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಯೋನಿಯು..

Vagina. ಯೋನಿಯ ಬಾಯಿಯು ಮೂತ್ರ ಕೊಳವೆಯ ಬಾಯಿಯ ಕೆಳಗಿನ (||) ಅಂಗುಲದ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಯೋನಿಯು ಗರ್ಭ ಬೀಜಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದು ಗರ್ಭ ಜೀಲದ ಬಾಯಿಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲ್ಮಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಯೋನಿಯ ಕಾ

The vagina is the canal which conducts to the uterus, and terminates just above the mouth of that organ. The vaginal canal has two extremities, the outer one of which is called the external mouth (os externum) and the inner is attached to the neck of the womb.

It is composed of elastic substance, with a constrictor muscle at its entrance. It is covered posteriorly by a reflexion of the peritoneum, and is connected with the contiguous parts by condensed cellular (membrane) texture.

The vagina is plentifully supplied with arteries, veins, nerves, and absorbents.

Its course is somewhat curved, and it is united at an obtuse angle with the uterus. It is commonly about four inches in length, and two in diameter, during virginity, being narrower at its commencement and termination than in the middle. Its capacity becomes much increased in women who have borne children

Its entrance is bounded by a sphincter muscle, and by a congeries of blood vessels, arranged like network, and termed *plexus reteformis*.

ಉವಿಗೆಗೆ ಎರಡು ಅಂತ್ಯಗಳುಂಟು, ಅವು ಯಾವವಂದರೆ ಹೊರಗಿರುವದಕ್ಕೆ (os externum) ಆನೆ ಎಕ್ಸೆಟ್ರನಂ ಎಂಬುವದು ಅದರ ಹೊರಗಡೆಯ ಬಾಯಿಯಾಗಿಧೆ. ಒಳಗಿನದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಅಂಟಿ ಇರುವದಾಗಿಧೆ.

ಅದು ಸಾಗತಕ್ಕ ವದಾರ್ಥದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅದರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾದ ಮಾಂಸ ನರದಿಂದ ಸುತ್ತುಲ್ಪಟ್ಟು ಇಧೆ. ಇದು ಇಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಉದಕದ ಪೊರೆಯಾದ (peritoneum.) ಪೆರೆಟೋನಿಯಂ ಎಂಬುವ ಘಾತ್ರವಾದ ಬೀಲದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಅದರ ಸಮೀಪ ಭಾಗಗಳೊಡನೆ ಬಂಕೆಯಾದ ರಂಧ್ರಗಳುಳ್ಳ ಪೊರೆಯಿಂದ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಧೆ.

ಯೋನಿಯು ಬಹಳವಾಗಿ, ರಕ್ತ ನರಗಳಿಂದಲೂ, ಕರೀ ರಕ್ತ ನರಗಳಿಂದಲೂ, ಬಿಳಿ ನರಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹಿರರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿವೆ.

ಅದರ ಮಾರ್ಗವು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಕ್ಕುವಾಗಿಧೆ. ಗರ್ಭ ಬೀಲಕ್ಕೆ ಮೊಂಡಾದ ಕೋಣದಿಂದ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇಧೆ. ಯೋನಿಯ ಅಳತೆಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ (೪) ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿಯು, ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದಳತೆಯು (೨) ಅಂಗುಲ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಧೆ. ಕನ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಆರಂಭದಲ್ಲೂ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿಧೆ. ಬಾಣಂತಿಯರಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಳತೆಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅದರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾರ್ಗವು (sphincter.) ಸ್ಪಿಂಕ್ಟರ್ ಎಂಬ ಚಕ್ರದ ಮಾಂಸ ನರದಿಂದಲೂ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಗುಳ್ಳೆಗಳಾದ ರಕ್ತನಾಡಿಗೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಲೆಯ ಹಾಗೆ ಸುತ್ತುಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಇದು (plexus reteformis) ಸ್ಲಿಕ್ಸ್ ರೆಟಿಫಾರ್ಮಿಸ್ (ಜಡೆ) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಧೆ.

At the orifice of the vagina are several rings or folds of the vagina, which, from their supposed resemblance to myrtle leaves, are called *carunculæ myrtiformes*. They are not, as is generally affirmed, the remains of the ruptured hymen, for they may be found when it remains entire.

Just at the entrance of the orificium vaginæ is the *hymen*, a thin membrane, by which it is partially closed. In many girls it is wanting, and when existent, often lies folded loosely in wrinkles, until just before puberty, when it becomes developed and expands. It differs very much in form in different women, but is generally crescent shaped, dwindling to nothing at its cornua, being attached at its circumference, but having an opening at its centre for the escape of the menstrual secretion.

Sometimes it is *cribrated*, at other times altogether *imperforated*.

UTERUS.

This organ, which is found between the female bladder and rectum, is destined for the reception of the foetus, which it usually retains until, at rather more than *thirty-nine weeks* from conception, it has become a perfect child.

ಯೋನಿಯ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನೇಕ ಪೊರೆಗಳ ಮಡುವುಗಳು
ಅವೆ. ಅವುಗಳ ರೂಪವು ಪನ್ನೀರ ಗಿಡ ಎಂಬ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳ ರೂಪ
ದಂತೆ ಇರುವವರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು (carunculae myrtiliformes.)
ಕೆರಂನ್ಯುಲಾ ಮಿರ್ಬಿಪೋಮಿಸ್ ಎಂಬ ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯೋ
ಣಾಗಿಧೆ. ಇವುಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ನಿಷೇಕ ಪ್ರಸ್ತ
ಆದವರಲ್ಲಿ ಆ ಪೊರೆಯು ಒಡದ ಮೇಲೆ ಅದ ಗುಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಯೂ
ನಿಷೇಕ ಪ್ರಸ್ತ ಆಗದೇ ಇರುವರಲ್ಲಿಯು ಸಹಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಯೋನಿಯ ಬಾಯಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪೊರೆ ಇದೆ. ಇದು
ಹೈಮೆನ್ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿ
ಮೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಯಸ್ಥರಾದ ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ
ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆಗ ಇದ್ದು ಅವರು ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂ
ದಾಗ ಇಷ್ಟು ತಿಳಿಯದೆ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಈ ಪೊರೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ
ಯೋನಿಯ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿಯು
ಇದರ ರೂಪವು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿಧೆ. ಅದರ ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ
ತಾರಾಮಂಡಲದ ಹಾಗೆ ಸುತ್ತಲು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಇರುವದಲ್ಲದೆ ಅದರ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಚಕ್ರರೂಪವಾಗಿದ್ದು ಬಹಿಷ್ಕರಾಗುವಾಗ ರಕ್ತ ಹೊ
ರಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರಂಧ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶವು, ಅಥವಾ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನವು.

Uterus. ಈ ಕರಣವು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಕೋಶಕ್ಕೂ
ಆಸನಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಶಿಶುವನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸು
ವದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಫ ವಾರದ ವರಿ
ಗೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ
ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ.

The unimpregnated uterus is in shape not unlike a flattened pear or guava ; but, when impregnated, it assumes an oval form, and at the full period of gestation resembles an oblong gourd.

This organ is divided into *fundus*, *corpus*, *cervix*, and *os*.

The *fundus* is that portion which is above the insertion of the fallopian tubes.

The *corpus*, or body, is the narrow part which is between the fundus and neck of the womb.

The *cervix*, or neck, is the narrow portion below the body ; and the *os*, mouth, or *os tincæ*, (from its supposed resemblance to the mouth of a tench,) or *os internum*, is the extremity of the neck or cervix, divided by a transverse fissure, the two edges of which are called *labia*.

In *length*, the unimpregnated uterus is less than three inches : in *breadth*, less than two inches at the fundus, and one inch at the cervix : and in *thickness*, the parietes are about a third of an inch. These admeasurements are liable to considerable variations.

ಗರ್ಭ ಧರಿಸದೆ ಇರುವ ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನವು ತಟ್ಟೆಗೆ ಇರುವ ಜೇವಿಕಾಯಿಯ ರೂಪದ ಹಾಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಅದು ಅಂತನ ರೂಪವನ್ನು ಒಂದಿ ಗರ್ಭಿಣಿ ದಿವಸಗಳು ತುಂಬಿ ತಿರುವು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾತಿಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಚೌಕದಾಕಾರವನ್ನು ಪೊಂದಿದಾಗ್ಯೂ ಅಗಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕರಣೆಯು ತಳವೆಂತಲು, ಕಂಠವೆಂತಲು, ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಎಂತಲು, ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

The fundus. ಫಂಡಸ್ ಎಂಬ ತಳವು, ಪಿಲೋಪಿಯಸ್ ಎಂಬ ವರಿಂದ ಕಂಠು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೊಳವೆಗಳು ಇಳಿಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಇದೆ.

Corpus. ಕಾರ್ಪಸ್ ಎಂಬುವ ಶರೀರವು ಇರಕಟ್ಟಾದ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿ ಅದರ ಕಂಠಕ್ಕೂ ಫಂಡಸ್ ಎಂಬುವ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದೆ.

Cervix. ಸರವೆಕೆನ್ ಎಂಬುವ ಕಂಠವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಅದರ ಬಾಯಿಯು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆನ್ ಎಂಬುವ ಇದರ ಬಾಯಿಯು (tench) ಟೆಂಚ್, ಎಂಬುವ ಮಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಕರಣವು ಬಾಯಿಯು (os tincæ) ಆನ್‌ಟೆಂಕೆ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಥವಾ (osinternum,) ಆನ್ ಇಂಟರ್‌ನಂ ಎಂಬುವದರ ಅಂತ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅಡ್ಡವಾಗಿರುವ ಶೀಳನಿಂದಾ ಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದರ ಎರಡು ಕೊನೆಗಳು (labia) ಲೆಬಿಯಾ, ಎಂಬುವ ತುದಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಗರ್ಭ ಧರಿಸದೆ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸುಮಾರು (ii) ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ಫಂಡಸ್ ಎಂಬುವದರೊಳಗೆ (i) ಅಂಗುಲ ಅಗಲವಾಗಿಯೂ, ಸರವೆಕೆನ್ ಎಂಬ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಅಳತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ದವ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಗವು ಸುಮಾರು (iii) ಅಂಗುಲವಿದೆ. ಈ ಅಳತೆಗಳು ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

The *cavity* of the uterus is triangular, and is lined by a continuation of the smooth and highly vascular villous covering of the vagina. This lining is folded at the cervix uteri, where the duplicatures are beautifully arranged in an arborescent form and on this account termed *arbor vitæ* (tree of life), or *arbor Morgagni* (tree of Morgagni.) Between these duplicatures there are numerous follicular glands.

Structure.—Nerves, arteries, veins, absorbents, and muscular fibres, all connected by dense cellular structure, enter into the composition of the uterus. Its nerves are derived from the meso-colic plexus, the sacral and great sciatic, which, by their connexion with the intercostal, establish sympathy with various parts of the body.

Its *arteries* are four: two *spermatic*, which are distributed to the fundus uteri and the appendages.

ಇದರ ಒಳಕಡೆ ಭಾಗವು, ತ್ರಿಕೋಣ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇವು ಯೋನಿಯ ಒಳ ಕಡೆಯ ವೃದುವಾದ ಅವಿಭಿನ್ನವಾದ ರಕ್ತ ನ ರಗಳ ಸಹಿತವಾದ ಕೂದಲು ಉಳ್ಳ ಪ್ರಾಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ವೃದುವಾದ ಮಜುಪು ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿ. ಸ್ಥಾನದ ಕಂಠವಾದ (cervix uteri) ಸರ್ವಿಕಸ್ ಯಾಟರೈ ಎಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ವೃಕ್ಷದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೈಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ (arbor vitae) ಆರ್ಬರ್ ವೈಟೆ ಅಥವಾ, ಪ್ರಾಣದ ಗಿಡ, ಅಥವಾ (arbor morgagni) ಆರ್ಬರ್ ಮರ್ಗಾಗ್ನಿ ಎಂಬುವ ಹೆಸರೊಂದಿದೆ. ಈ ಮಜುಪುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ರೂಪವಾದ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಇದ್ದು; ಎಣ್ಣೆಯಾದ ಉದಕವನ್ನು ಪರಿಣೈಸುತ್ತವೆ.

Structure. — ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣವೂ; ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನವೂ, ಬಿಳೀ ನರಗಳಿಂದಲೂ; ರಕ್ತ ನರಗಳಿಂದಲೂ; ಕರೀ ರಕ್ತ ನರಗಳಿಂದಲೂ; ಮಾಂಸ ಕಂಟಗಳಿಂದಲೂ; ಮತ್ತು ಹೀರಿ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು; ದಪ್ಪವಾದ ಚಿಕ್ಕ ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಸೇರಿಸೋಣಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಿಳೀ ನರಗಳು (meso-colic plexus) ಮೆಸೋಕೋಲಿಕ್ ಪ್ಲೀಕ್ಸಸ್ ಎಂಬುವ ಕರಳುಗಳ ಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಕರಣಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ವಟ್ಟು ಜಡೆಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅರಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಹ್ಯಾಗೆ ಆದದ್ದೆಂದು ನೋಡಿದರೆ (sacral) ಸ್ಕ್ರೇಲ್ ಎಂಬುವ ಬಿಳೀ ನರವು (great sciatic) ಮಾಂಸ ಇಸ್ಕಿಯಾಟಿಕ್ ಎಂಬುವ ಮುಖ್ಯ ನರದಿಂದ ಜಡೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಇರುವದರಿಂದಲು ಮತ್ತು ಈ ಎರಡನ್ನು (intercostal) ಇಂಟರ್ ಕಾಸ್ಟಲ್ ಎಂಬುವ ಎದ್ದೇ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಬೇರೆ ನರದೊಡನೆ ಕೈರುವದರಿಂದಲೂ ದೇಹದ ಪ್ರತಿ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ.

ಇದರ ರಕ್ತ ನಾಡಿಗಳು ೪, (two spermatie) ಸ್ಪರ್ಮೇಟಿಕ್ ಎಂಬುವ ಇಂದ್ರಿಯ ನಾಡಿಗಳು ೨; ಇವು, ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಕೆಳ ಭಾಗ

of the uterus; and two *hypogastric*, which supply the cervix and corpus. These vessels freely anastomose with each other.

Its *veins* bear the same name as the arteries. The right spermatic veins terminate in the vena cava, and the left in the renal. The hypogastric empty themselves into the external hæmorrhoidal and internal iliac veins.

Its *absorbents* are very numerous, though small. In the gravid uterus, their diameter becomes much augmented and they may be distinctly seen on the surface, and in the substance of the organ. They pass into the iliac glands.

The *muscular fibres* run in all directions, taking an orbicular, transverse, and reticulated course. At the cervix uteri, and its superior angles, these fibres may be most distinctly seen.

ಕ್ಕೂ ಅದರ ಉಪ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಭೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು (two hypogastric) ಹೈಪೋಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಎಂಬ ಕೆಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ನಾಡಿಗಳು ಎರಡು ಅದರ ಕಂಠಕ್ಕೂ ಶರೀರಕ್ಕೂ ಚಕಾರವಾಗಿ ರಕ್ತ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಶೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಆರ್ಟಿರೀಸ್ ಎಂಬುವ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ನಾಡಿಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಇದರ ವೇಂಸ್ ಎಂಬ ಕರೀ ರಕ್ತದ ನಾಡಿಗಳು ಅದೇಹೆಸರನ್ನೇ ಹೊಂದಿವೆ. ಬಲಕಡೆಯ ಕರೀ ರಕ್ತದ ಇಂದ್ರಿಯ ನಾಡಿಯು ವಿನ ಕೇವಾ ಎಂಬ ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕರಿ ರಕ್ತ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ರಕ್ತವನ್ನು ಶೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಡಕಡೆದು, (renal) ರಿನಾಲ್ ಎಂಬ ಮೂತ್ರೋತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶೇರಿದ ಕರೀ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಶೇರುತ್ತದೆ. ಹೈಪೋಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಕೆಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ನಾಡಿಗಳು ಹೊರಕಡೆಯ (haemorrhoidal) ಹೆಮೊರಾಯಿಡಲ್, ಎಂಬ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ನರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ ಕಡೆಯ (iliac) ಇಲಿಯಾಕ್ ಎಂಬ ಪಕ್ಕೆ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶೇರುತ್ತವೆ.

ಅದರ ಹೀರುವಿಕೆಗಳು ಚಿಕ್ಕವುಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿವೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಯರಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯಳತೆಯು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಕಾಣಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದು (iliac glands) ಇಲಿಯಾಕ್ ಗ್ಲಾಂಡ್ಸ್ ಎಂಬುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇರುತ್ತವೆ.

ಮಾಂಸ ಕಂಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಡವಾಗಿಯೂ, ಗುಂಡಾಗಿ ಯೂ ಮೆಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟುಗಿಯೂ ಅರಳುತ್ತವೆ. ಗರ್ಭ ಸ್ಥಾನದ ಕಂಠದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾಂಸ ಕಂಟಗಳ ನರಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

APPENDAGES OF THE UTERUS.

These are the broad and round ligaments ; the fallopian tubes and the egg-glands or ovaries.

The peritoneum is reflected over the anterior and superior parts of the uterus. The lateral duplicatures of it form a broad expansion, and envelope the fallopian tubes, ovaria and vessels. These doublings are called the *ligamenta lata*, or broad ligaments.

The *ligamenta rotunda*, or round ligaments, are about the size of a goose-quill, and arise from the superior angles of the fundus uteri, and, proceeding obliquely downwards and outwards, pass out through the ring of the external oblique muscle, to be inserted about the mons veneris and other contiguous parts.

ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಉಪ ಭಾಗಗಳು.

Appendages of ಇವುಗಳು ಯಾವವಂದರೇ (ligament the uterus. menta lata) ಲಿಗಮೆಂಟಾ ಲೇಟಾ, ಎಂಬ ಅರಳ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಂಧನೆಯು, (ligamenta rotanda) ಲಿಗಮೆಂಟಾ ರೋಟೆಂಡಾ ಎಂಬುವ ಗುಂಡಾಗಿರುವ ಬಂಧನೆಯು, (fallopian tubes) ಪಿಲೋಪಿಯನ್ ಟ್ಯೂಬ್ಸ್ ಎಂಬುವ ಕೊಳವೆಯು ಮತ್ತು ಗರ್ಭೋದ್ಭವಿಸುವ ಮಾಂಸದ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಿಗಳು. (Egg-glands or ovaries).

ಪೆರಟೋನಿಯಂ ಎಂಬುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದಕದ ಪೊರೆಯು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕರಳುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೆಳಗಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದು ಗರ್ಭಸ್ಥಾನದ ಮೂಲ ಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಉಪಭಾಗವನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಡಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಎರಡನೇ ಮಡಿಕೆಯಾದ ಇವು ಪಿಲೋಪಿಯನ್ ಟ್ಯೂಬ್ಸ್ ಎಂಬುವ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಸ್ಥಾನದ ಚಿಕ್ಕವರುಗಳಾದ ಓವರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ನರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಪೊರೆಯ ಮಡುಪುಗಳೇ ಬ್ರಾಡ್ ಲಿಗಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಲಿಗಮೆಂಟಾ ಲೇಟಾ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಘಾತ್ರವಾದ ಬಂಧನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಲಿಗಮೆಂಟಾ ರೋಟೆಂಡಾ ಒರಳೆಯಾದ ಬಂಧನೆಗಳು ಇವು ಸುಮಾರು ಬಾತಿಸ ರೆಕ್ಕೆಯ ಅಳತೆಯಾಗಿದ್ದು ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೊನೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಕೆಳಗಡೆ ಓರೆಯಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಹೊರಗಾಗಿಯು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಎಕ್ಸ್ಟರ್ನಲ್ ಅಬ್ಲಿಕ್ ಮಸ್ಕಲ್ ಎಂಬುವ ದಪ್ಪವಾದ ಹೊರಕಡೆಯ ಒಕ್ಕ ಮಾಂಸ ಕಂಟದಲ್ಲಿರುವ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಕಳೆದು ರತಿ ಸ್ಥಾನ ಕಿರೀಟದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯು ಇಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಹೊರಟು ಬರುತ್ತದೆ.

The *tubæ Fallopianæ* derive their name from Fallopius, who first clearly demonstrated them. They are two muscular tubes, of about three inches in length, proceeding from the superior angles of the uterus. They run across the pelvis, become larger and more serpentine in their course, and terminate as an expanded opening, with fringed edges, termed *fimbriæ*; these extremities float loosely in the pelvis not being included in the ligamenta lata. The inner covering of these tubes is a plicated continuation of the highly vascular lining membrane of the uterus. The fallopian tubes are the media of communication between the uterus and ovaria.

The *ovaria* are two flattened oblong bodies, situated a little below the tubes, and about an inch and a half from the uterus. They consist of a close and compact texture, principally composed of a number of highly vascular vesicles, united by cellular struc-

ಪಿಲೋವಿಮರ್ಶ ಕೊಳವೆಗಳಿಗೆ ಈ ಹೆಸರು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನಂದರೇ ಈ ಕೊಳವೆಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಜನ್ಮಗಿ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಿಲೋವಿಮರ್ಶ ಎಂಬುವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಇರುವ ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು ಇದಲಾಯಿತು. ಇವು ಎರಡು ಮಾಂಸದ ಕೊಳವೆಗಳಾಗಿ ಗರ್ಭಸ್ಥಾನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೊನೆಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಏಕ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದದ್ದಾಗಿವೆ. ಅವು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯಿವಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಓಡುವಾಗ ನೋಡಿದಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗಲವಾದ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ನೆರಗೆಗಳ ಹಾಗೆ ಮುಗಿಯುವದರಿಂದ ವಿಂಬ್ರ ಎನ್ನು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇವುಗಳು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ತೇಲಾಡುತ್ತವೆ ಹೊತ್ತು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಲಿಗಮೆಂಟುಲೇಟಾ ಎಂಬುವ ಅಗಲವಾದ ಬಂಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೊಳವೆಗಳ ಒಳ ಹೊಂದಿಕೆಯು ಗರ್ಭಸ್ಥಾನದ ಒಳಗಡೆಯು ಮೃದುವಾದ ರಕ್ತ ನರಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಪೊರೆಯಿಂದಲೇ ಮಡಿಕೆಯ ಹಾಗೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಕೊಳವೆಗಳ ಗರ್ಭಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಗರ್ಭೋದ್ಭವಿಸುವ ಸ್ಥಾನವಾದ ಒವೇರಿಯ ಎಂಬುವ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಪಡುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಗರ್ಭೋದ್ಭವಿಸುವ ಸ್ಥಾನವಾದ ಒವೇರಿಯ ಎಂಬುವ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳಾದ ವಿಂಡದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕೊಳವೆಗಳ ಕೆಳಗೂ ೧|| ಅಂಗುಲ ಸುಮಾರು ಗರ್ಭ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಮತ್ತು ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದದಲ್ಲಿ ಚೌಕವಾಗಿ ತಟ್ಟೆಯ ಹಾಗೆ ಇವೆ. ಇವುಗಳು ಪಿಮಿಕಾಟ ಲಾಜಿನಲ್ ಎಂಬ ಅವರ್ಣವಾದ ಘಟ್ಟ ನರದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ತ ನರ ಸಹಿತವಾದ ಬೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ರಂಧ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಂಸಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಬೊಟ್ಟೆಗಳ ಜರ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಡಿ ಗ್ರಾಫ್, (De Graaf) ಎಂಬುವವರ,

ture. These vesicles, the office of which was first described by De Graaf, are consequently called *vesiculæ Graafianæ*. They are probably so many ova, charged with the rudimental matter of future children.

When, from venereal or other excitement, these vesicles burst, they become converted into opaque bodies, which, from their dirty yellow colour, are termed *corpora lutea*.

PHYSIOLOGY OF THE UNIMPREGNATED UTERUS.

Before impregnation, the uterus has but one function to perform—that of *menstruation*; which is a secretion of a reddish serous fluid from the cavity of the uterus, commencing in temperate climates at about the *fourteenth* year, and usually recurring every lunar month, or twenty-eight days, and hence called the *menses*, and sometimes *catamenia*.

It occurs with surprising regularity when once established, through *thirty* years, or until the woman attains the age of from *forty-four* to *fifty*. In hotter countries, the catamenial discharge commences as early as the *tenth* year; whilst in colder regions, it

ವಿನಯಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಡಿಗ್ರೈಡ್ ಬೊಂಬ್ಬೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯೋಣವೆ. ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಇಂಥಾ ಬೊಂಬ್ಬೆಗಳಾದ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮುಂದೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಮೂಲಾಧಾರಗಳಾದ ವದಾರ್ಥಗಳಾಗಿವೆ.

ಯಾವಾಗ, ಸ್ತ್ರೀ ರೋಗ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಆಟಂಕವಾದರೆ ಈ ಬೊಂಬ್ಬೆಗಳು ಒಡದು ಹೋಗಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಮೊಂಡಾದ ವದಾರ್ಥಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇವುಗಳಿಗಿರುವ ಅರಶಿನ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕಾರ್ಪೂರಾಲೂಟೆಯ ಎಂಬುವ ಅಂಥಾ ಬಣ್ಣವಾದ ಮಾಂಸವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆ.

ಗರ್ಭ-ಧರಿಸುವೆ ಯಿರುವ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ವಿವೇಚಕ ಶಾಸ್ತ್ರವು.

Physiology of the unimpregnated uterus.

ಗರ್ಭ ಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗರ್ಭ ಕೋಶವು ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಚರ್ಯೆಯು ಒಂದೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಯಾವದಂದರೆ ತಿಂಗಳ ಗಟ್ಟಿಯು ಮುಟ್ಟು.

ಈ ದ್ರವವು ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಮೃದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೀರು ಸಹಿತವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತ ಮಿಶ್ರವಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದ್ರವವು ಉಷ್ಣ ಶೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ೨೮ನೇ ದಿವಸದ ತಿಂಗಳಾದ *ಲ್ಯೂನರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊಸಸ್ ಎಂಬುವ ತಿಂಗಳ ಮುಟ್ಟೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಮ್ಯಾನಿಯ ಎಂಬುವ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಇದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ, ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೊಲೆ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯು ಒಂದಾವರ್ತಿ ೫೦ ವರುಷಗಳ ವರಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆ ೪೪ ಅಥವಾ ೫೦ ವರುಷ ವಯಸ್ಸು ಹೊಂದುವ ವರಿಗೂ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ

often does not appear before the *twentieth* year, and instead of recurring monthly, there may be an interval of three months between each period.

The time of the first appearance of the secretion depends much upon the temperament, habits of living, &c., and on these circumstances, also, the *quantity* secreted is very dependent.

The *average quantity* in Britain is about *four ounces*, which is generally about *four days* in flowing.

The menses do not contain fibrine* consequently the secretion does not coagulate.

Most women are more or less indisposed by vascular fulness and excitement, not only previously to and during the first secretion, but on every subsequent recurrence of the discharge. It is usually preceded by lassitude; darting pains through the mammæ, with fulness of these glands; vertigo; uneasiness in the loins and thighs; and dyspepsia.

Its *source* is undoubtedly the internal surface of the uterus, as manifested in cases of inversion of the organs.

* Fibrine, is a component part of the blood; it is a substance which together with albumen forms the basis of muscle.

ಬದುಕ್ಕದೆ ಆತಿ ಉಪ್ಪು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ೧೦ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಹುಳ ಆತಿ ಶೀತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೫೦ ವರುಷ ತುಂಬುವ ವರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದು ೨ ತಿಂಗಳ ವ್ಯವಧಾನ ಪಡ ಬಹುದು.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆಯೂ, ಜೀವಿಸುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳ ಮೇಲೆಯೂ, ಈ ಪರಿಣಮಿಸುವ ದ್ರವದ ಪ್ರಮಾಣವು ಅನುಸರಿಸಿದೆ.

ಈ ದ್ರವದ ಪ್ರಮಾಣವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ (ಬ್ರಿಟಿಷ್) ಸುಮಾರು ೪ ಡೆಂಸಿ ಆಗಿದೆ. ಅದು ೪ ದಿವಸದ ವರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ.

ಈ ದ್ರವದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುವಾದ ಫಿಬ್ರಿನ್ ಎಂಬುವದು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇದು ರಕ್ತದ ಹಾಗೆ ಹೆಸ್ಟಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅವರ ಶರೀರ ಪುಷ್ಟಿಯಿಂದಲು ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣದಿಂದಲು ಪ್ರತಿ ಋತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶರೀರ ಆಯಾಸ ಹೊಂದುವದಲ್ಲದೆ ಅದು ಮೊದಲು ಆರಂಭವಾದಾಗೆ ಅನುಭವಿಸದ ತೊಂದರೆಯ ಹಾಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವ ಗುಣಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, -ಆಯಾಸ, ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುವ ನೋವು ಸಹಿತ ಅವುಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವದು-ತಲೆ ಸುತ್ತುವದು ಸೊಂಟದ ಹಿಂದುಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ತೊಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು ಕಾಣಿಸುವದರ ಸಂಗಡ ಅಜೀರ್ಣ ಮುಂತಾದವುಗಳೇ.

ಈ ದ್ರವವು ಆರಂಭಿಸುವ ಸ್ಥಳವು, ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭ ಕೋಶವು ತಳಕೆಳಗಾಗಿರುವಾಗ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಅದರ ಒಳಕಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವರ ರಕ್ತದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಬುಮಿನ್, ಕೊಳೆ ಮೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪಾದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಮಾನವೆಂಬುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಬುಮಿನ್ ಸಂಗಡ ಕಲಪು ಈ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಮಾಂಸ ನರಗಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

Its *cause* is unknown, although many have been conjectured.

It is a sign of the aptitude of the uterus for all the purposes of gestation. During pregnancy and lactation the menses cease to flow, except in some few cases, in which the secretion is poured out from the upper part of the vagina.

This secretion is the most unequivocal and best individual proof of *puberty*, at which period the mons veneris becomes covered with hair, the breasts begin to be developed, and all the genital organs to be evolved.

Independent of that *temporary* suspension of the menstrual secretion, which usually takes place during pregnancy and lactation, there is a time at which it *finally* disappears, and this is deemed in general, by females, a most important epoch in their lives. In Great Britain, this event occurs about the forty-fourth or from that to the fiftieth year; it is popularly called the *dodging time*, (from the irregular intervals between the successive appearances of the discharge,)

ಇದರ ಕಾರಣವು ತಿಳಿಯದೆ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಅದೇನಂದರೆ;—ಅದರ ಉಪಯೋಗವು ಗರ್ಭ ಕೋಶವನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಪೋಷಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೂ ತೃಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಸುರಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರವು ಬಹಳವಾಗಿರುವಾಗ ಈ ತಿಂಗಳ ಗಟ್ಟಿಯ ದ್ರವವು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಿಂಗಳ ಗಟ್ಟಿಯ ಮುಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಯೋನಿಯ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಸುರಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ದ್ರವವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸರಿಯಾದ ಯೌವನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆಂದು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತರವಾಗಿಧೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋನಿಯ ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ಕೇಶಗಳು ಹುಟ್ಟುವದಲ್ಲದೆ ಸ್ತನಗಳು ದಪ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಕರಣಗಳೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನುಕೂಲ ಪಡುತ್ತವೆ.

ಬಸುರು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತನಗಳು ಹಾಲಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ತಿಂಗಳ ಗಟ್ಟಿಯ ದ್ರವವು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಕಡೇಲಿ ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಾರದೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಿಂತು ಹೋಗುವದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾಲವೆಂದು ನೆನಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಈ ಗುರುತು ಸುಮಾರು ೪೪ ವರುಷ ಅಥವಾ ೫೦ ವರುಷದವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹು ಜನಗಳಿಂದ ಸ್ಥಿರವಿಲ್ಲದ ತಿಂಗಳ ಮುಟ್ಟೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವದಲ್ಲದೆ (ಇದು ತೋರಿಸುವ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ,) ಮತ್ತು ಜೀವದ ತಿರುಗುವಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗರ್ಭ ಧರಿಸುವದು ನಿಂತು ಹೋಗುವದರಿಂದ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವದ ಎಲ್ಲಾ ಕರಣಗಳು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿ

and the *turn of life*. The whole system is usually in a state of congestion ; or determination of blood takes place to particular organs.

At this time, and with these symptoms, women should live sparingly, take a few doses of saline purgatives, and, if necessary, lose a little blood.

PREMATURE MENSTRUATION.

Some girls, of full relaxed habits, menstruate, in England a year or two before the usual time, at which this secretion should appear. On investigation, such females will usually be found to be the subjects of fulness of the whole system, and will often cease to be *unwell*, (as it is termed,) for months and even years, after losing a little blood, and taking a saline purgative every third or fourth morning for a few weeks, with plain diet and daily exercise on foot.

Some well authenticated instances are recorded of children who have menstruated ; but most of

ದ ರಪ್ಪೆಯಿಂದ ಅಡಗಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಕರಣಗಳಿಗೆ ರಕ್ತವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶೇರುತ್ತದೆ.

ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಗುಣಗಳನ್ನು ತೋರಿ ಸುವ ಹೆಂಗಸರು ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉಪ್ಪಿನ ಭೇದಿ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರ ಬೇಕು; ಮತ್ತು ರಕ್ತವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು.

ಆಕಾಲದ ಋತು ಪ್ರೇಕ್ಷಣವು.

Premature men-
struation.

ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಋತು ಆಗುವಿಕೆಯು, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ದ್ರವವು ಕೆಲವು ಪುಷ್ಟಿಯಾದ ವುಡಿಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರುಷ ಅಥವಾ ಎರಡು ವರುಷಗಳು ಅತಿ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾವರನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳ ದೇಹವು ರಕ್ತದಿಂದ ಪುಷ್ಟಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಿಂಗಳ ಕಟ್ಟಿ ಋತುವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ, ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ವರುಷಗಳ ವರಿಗೂ ಸಹಾ ಹೀಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತವನ್ನು ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದು, ಉಪ್ಪಿನ ಭೇದಿ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿ ೪ ಅಥವಾ ೪ ನೇ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ಸಾಧಾರಣ ಭೋಜನವು ಮತ್ತು ಕಾಲು ಸವಾರಿಯು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ತಿಂಗಳ ಮುಟ್ಟನ್ನು ಕ್ರಮ ಪಡಿಸ ಬಹುದು.

ನಂಬತಕ್ಕವುಗಳಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸವದು ಏನಂದರೆ ಕೂಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಈ ಋತುವು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ,

these cases, like those of old women, who are said to have had the catamenial secretion, are sanguineous discharges from a diseased uterus or vagina.

EMANSIO MENSIIUM, OR NON-APPEARANCE OF THE MENSES.

The non-appearance of the menses at the usual time, is sometimes called *amenorrhœa*, *retentio mensium*, and *chlorosis*, or *green sickness*, from the dirty yellowish green hue assumed by the countenance.

When the catamenia do not appear at the usual time, the girl sooner or later complains of general lassitude, with indisposition and inability to make either mental or bodily exertion without great fatigue. She often suffers from dyspnœa, disturbed sleep, impaired or depraved appetite, sense of fullness, and dull pain in the loins, with a dark and dirty yellowish green colour of the entire surface of the

ಎಂದು, ಆದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದಂಥಾದ್ದು ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ತಿಂಗಳ ಗಟ್ಟಿಯ ಸರಿಯಾದ ದ್ರವವಾಗಿರದೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ರೋಗದಿಂದಲೂ, ಯೋನಿಯ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದಲೂ ಸಂಭವಿಸುವ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಮಂಧ ಪಟ್ಟ ದ್ರವವಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವಿಕೆಯು.

Emansio mensium, or non-appearance of the menses.

ಈ ದ್ರವವು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಣದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆರೋಗ್ಯೋದ್ಧಾರಿ ಎಂಬುವ ಮುಟ್ಟು ತಪ್ಪಿರುವಿಕೆ ಎಂತಲೂ; ರಿಟೆನ್ಷಿಯೊ ಮೆನ್ಸಿ

ಯ್ಯಂ ಎಂಬ ಮತ್ತು ಬಂಧನವೆಂತಲೂ ಮತ್ತು ಕ್ಲೋರೈಸಿಸ್ ಅಥವಾ ಗ್ರೀನಿಕ್ಸಿಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಣ್ಣದ ರೋಗವೆಂತಲೂ ಕರೆಯೋಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಡೆ ರೋಗವು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖವು ಅರಳಿನ ಮತ್ತು ಹಸರು ಬಣ್ಣವು ಬೆರೆಸಿದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದಲೇ.

ಕ್ರಮವಾದ ತಿಂಗಳ ಗಟ್ಟಿಯ ಮುಟ್ಟು ಆಯಾಕಾಲಕ್ಕೆ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಹುಡುಗಿಯು ಕೂಡಲೆ ಅಥವಾ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಬಲಹೀನತ್ವದ ಸಂಗಡ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮತ್ತು ನಿತ್ರಾಣವು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮನಸಿಗೆ ಸಮಂಧ ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಮಂಧ ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಬಹಳ ಆಯಾಸದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಇಡುತ್ತಾಳೆ—ಇಂಥಾವಳು ಎದ್ದೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಹಾಗೆಯು, ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದೆಯು ಅಜೀರ್ಣದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ನೋವು ಅದರ ಸಂಗಡ ಅದು ರಕ್ತದಿಂದಲೂ ತುಂಬಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು, ದೇಹದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನಯವಗ

body. The temperature of the skin is diminished and every symptom indicates deficient power and action.

CAUSE.

This is somewhat obscure. In some cases it has resulted from defective ovaria ; but in almost every instance, there are unequivocal evidences of a torpid condition of the arterial and lymphatic systems, and particularly of that part of them which concerns the uterus.

TREATMENT.

The indications of cure are *two* :—

First, To give tone and energy to the general system; and,

Secondly. To stimulate the uterine organs.

The *first indication* is to be accomplished by preparations of iron, such as the *mistura* or *pilula ferri composita*, zinc,

ಳೆಲ್ಲಾ ಮದ್ದಿ ಕರೀ ಬಣ್ಣ ಮಿಶ್ರವಾದ ಆರಶಿನ ಬಂಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಈ ನಾನಾವಿಧ ಶ್ರಮೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಳೆ. ಚರ್ಮದ ಸರಿಯಾದ ಶಾಖವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಗುರುತು ಗಳು ದೇಹದ ಬಲವು ಮತ್ತು ಚರ್ಯೆಯು ತಗ್ಗಾಗಿವೆ ಎಂದು ತೋರಿ ಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣವು.

Cause.

ಈ ವಿಷಯವು ಏನೇನು ತಿಳಿಯದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂದವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅದು ಒವೇರಿಯ ಎಂಬ ಗರ್ಭ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನವಾದ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರು ವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಶ್ಚ ಯವಾದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವದೇನಂದರೆ, -ರಕ್ತಧಾರೆಯು ಚಲನೆಯು ಆಕ್ರಮ ಪಟ್ಟು ತಗ್ಗಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಹೀರುವಿಕೆಗೆ ಸಂ ಬಂಧವಾದ ಲಿಂಫ್ಯಾಟಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಎಂಬುವದು ಸಹಾ ಅದೇ ಗುಣವ ನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇವುಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂ ಬಂಧ ಪಟ್ಟವುಗಳೇ ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಪರಿಹಾರವು.

Treatment.

ಇದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವ ಪರಿಹಾರಗಳು ಎರಡು; ಮೊದಲನೇದು, ದೇಹಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಯು ಮತ್ತು ಬಲವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವದು;

ಎರಡನೇದು, ಗರ್ಭ ಕೋಶವನ್ನು ತಾನು ಇರುವ ಮೂಢೆ ಸ್ಥಿತಿ ಯಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಾಡುವದು;

ಮೊದಲನೇ ಪರಿಹಾರದ ಗುರುತನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಲೋ ಹಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಂಧಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು;

Calumba, and other vegetable bitters, combined with ammonia or myrrh, and the cold salt water bath, if there be sufficient *vis vitæ* to secure that reaction on which the beneficial result of cold bathing so much depends.* To these medicinal means may be added moderate daily exercise on foot, in pure air, with plain nutritious diet, rather to invigorate than stimulate the system.

The *second indication* is to be secured by the exhibition of aloetic purgatives, and enemata twice a week ; by the use of the hip bath, with warm salt

* Delicate persons, who are apparently unable to bear cold-bathing, may, often be brought to derive advantage from its employment, if before going into the bath, they walk until the circulation becomes somewhat quickened, without producing perspiration ; and if, instead of remaining some time in the water, they make only one plunge, and immediately employ friction and dress themselves.

ಅವು ಯಾವನಂದರೆ ಮಿನಿಟ್ಯೂರಾ ಅಥವಾ ಪಿಲ್ಯೂರಾ ಫೆರೈ ಎಂಬುವ ಒಂದು ವಿಧ ವಾತರಿರೇ ಅಥವಾ ಲೋಹಗಳಿಗೆ ಜಿಂಕ್ ಎಂಬುವ ಸತ್ತಿ ನಿಂದ ಆಗುವ ಭಸ್ಮವು, ವೃಕ್ಷಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಂಬಾ ಎಂಬುವದು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಹಿಯಾದ ದೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಮೊನಿಯ ಎಂಬುವ ನವಾಸಾಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಔಷಧವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಿರ್ ಎಂಬುವ ಬೊಳುವಾಗಲಿ ಕೊಡ ಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ವುಪ್ಪು ಮಿಶ್ರವಾದ ನೀರಿನ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸ ಬೇಕು.* ಈ ಸ್ನಾನದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಬಲವು ಆ ಹೆಂಗಸ ರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ವುಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇದಕ್ಕೇ ವುಪಯೋಗವಿದೆ. ಈ ಔಷಧಗಳನ್ನು ವುಪಯೋಗಿಸುವದರ ಸಂಗಡ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಗೂ ಕುದರೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವದು ಅಥವಾ ಕಾಲ ನಡೆಗೆ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳುವದು ಒಳ್ಳೇ ಘಳ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಾ ಯುವನ್ನು ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳುವದು ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಭೋ ಜನದ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಇರ ಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಇರದೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಭೋಜಿಸಿದರೆ ಅದು ದೇಹವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪುಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕರಣಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆ ಪರಿಹಾರದ ಗುರುತುಗಳು—ಪ್ರತಿ ದಿವಸವು ಉಪ್ಪು ಕಲಿಸಿದ ನೀರಿನ ಸಂಗಡ ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬೋಳಿಸರದ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆಸನದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಭೇದಿ ಔಷ ಧಗಳನ್ನು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಕೊಡುವಂಥಾ ತುಪಟದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು.

* ಶಿಕ್ಷಣ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿ ವಸ್ತು ಕುರವು ಕೃಕವಾಗಿ ಕೊಲಿಸಿದರೆ, ಅಂಥವರು ಈ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಸರಿಮಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೇನಂದರೆ; ಸ್ನಾನವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಬೆವರು ಬಾರದೆ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಾರೆ—ಹೀಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದ ವರುವಾಯ ಅ ಸ್ನಾನದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಆ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಆಗುವ ಫಲವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಇರದೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಎದ್ದು ವಸ್ತು ದೇಹ ವನ್ನ ಉಜಿ ಕೊಂಡು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು.

water daily; and warm wollen clothing, especially on the feet. Sometimes a course of Bath, or the Brighton chalybeate waters, has been beneficial, or a cautiously conducted ptyalism has succeeded, when ordinary measures have failed.

SUPPRESSIO MENSIIUM, OR SUPPRESSION OF THE MENSES.

The catamenial secretion, when once established, generally recurs with great regularity; but sometimes it becomes suppressed by other causes than utero-gestation, lactation, or uterine disease:

This discharge may be either obstructed immediately before the expected flow of the menses, or after the secretion has commenced; and, although the obstruction not unfrequently exists for sometime without constitutional or local disturbance, more frequently general febrile excitement, followed by dyspepsia and debility, with vicarious hemorrhage from the nose, lungs, stomach, or from some open

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಾತ್ ಅಥವಾ ಬ್ರೈಟನ್ ಎಂಬುವ ಊರುಗಳ ನಿರುಗಳನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡುವದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವದು ಬಹಳ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ಯೇಳೆ ದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನಾನುಕೂಲವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಾಯಿ ಯಲ್ಲಿ ಗುಳ್ಳೆಗಳಾಗುವ ಹಾಗೆ ರಸದಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತಿಂಗಳಗಟ್ಟೆಯ ಮುಟ್ಟು ಅಣಿಗೆ ಹೋಗಿರುವದು.

Suppressio mensium, or Suppression of the menses.

ತಿಂಗಳಗಟ್ಟೆಯ ಮುಟ್ಟು ಒಂದು ಸಾರಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಗರ್ಭಿಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಸ್ತನದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಪರಿಣಮಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬೇರೆ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ತಡೆನಾಡಲ್ಪಡುವದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಮುಖಾಂತರಗಳಿಂದ ಅಣಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಈ ದ್ರವವು ತಿಂಗಳ ಗಟ್ಟೆಯ ಮುಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮವಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರ ಬಹುದು. ಅಥವಾ ಈ ದ್ರವವು ಕಾಣಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರ ಬಹುದು. ಈ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಶರೀರದಿಂದ ಅಥವಾ ಗರ್ಭ ಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವುಗಳಿಂದ ಆಗದೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಬಲಹೀನವನ್ನು ಅಜೀರ್ಣವನ್ನು ಉಷ್ಣ ದೋಷದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಸಹ ಇದ್ದು ಹಿಂಬಾಲಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ಮೂಗಿನಿಂದಲೂ, ಕವಕೋಶದಿಂದಲೂ, ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದಲೂ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹುಣ್ಣುಗ

wound, attended with considerable local distress, are the consequences.

CAUSES.

The application of cold and humidity to any part of the surface of the body, or to the extremities; powerful mental emotions; and any thing enfeebling the constitutional or uterine powers, such as low living, impure air, frequent abortion, immoderate sexual intercourse, leucorrhœa, &c.

TREATMENT.

The management of suppression of the menses must depend on whether the suppression be *occasional* or *established*.

Should it be *occasional*, (by which term is meant the sudden and casual suspension of the secretion either before or during its flow,) the symptoms are usually acute, and require the abstraction of blood

ಳಿಂದಲು ಈ ದ್ರವವು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ನಾನಾವಿಧ ಕರಣಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ; ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ದ್ರವವು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಫಲಗಳಾಗಿವೆ.

ಕಾರಣಗಳು.

Causes.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವ್ಯಾಧಿಯು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವವಂದರೆ; ಶೀತಳ ಮತ್ತು ತ್ಯಾವ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಗಲಿಸುವದು; ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ದುಃಖವೂ, ಸಂತೋಷವೂ, ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ವ್ಯಾಧಿಯೂ; ದೇಹದ ದುಷ್ಟಿಲಗಳು—ಅವು ಯಾವವಂದರೆ ಒಡತನ, ಒಳ್ಳೆ ಘಾಳ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದು, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಲಿಕೋರಿಯ ಎಂಬ ಬಿಳಿ ಬಣದ ನೀರು ಗರ್ಭ ಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಡುವ ವ್ಯಾಧಿಯು ಇವುಗಳೇ.

ಪರಿಹಾರವು.

Treatment.

ಹೀಗೆ ನಿಂತಿರುವ ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಿಯ ಋತು ವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇದು;— ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಿಯ ಮುಟ್ಟು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಿಂತಿಥಿಯೋ ಅಥವಾ ತಿರಿಗಿ ತೋರಿಸದ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿಥಿಯೋ ಎಂದು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನಿಂತು ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಿಯ ಮುಟ್ಟು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ದ್ರವವು ಪರಿಣಮಿಸಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಂತು ಹೋಗುವದೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತೆಂದು ಹೇಳೋಣಾಗಿ ಥೆ. ಅದರ ಚಿನ್ನೆಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಉಪದ್ರವವಿಸುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದ ರಕ್ತವು ತೋಳನಿಂದಲೂ ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದಿಂದಲೂ

locally and generally ; saline purgatives ; and the warm hip bath. Should there be much uterine pain, opium, henbane, poppy, stramonium, or any narcotic, with a diaphoretic, will afford relief ; particularly if conjoined with the abstraction of blood from the vicinity of the uterus by leeches or cupping.

But, should the suppression have become *established* it will be highly necessary to ascertain whether it is connected with any disease of the uterus. If it be not, the case demands the same treatment as is recommended in *emansio mensium*, (or the non-appearance of the menses) with the addition of stimulating injections, particularly of ammonia.

DYSMENORRHŒA, OR PAINFUL MENSTRUATION.

This diseased condition of the uterine function occurs principally to women who menstruate sparingly and they are usually barren. There is generally severe uterine pain, which is augmented by external pressure: the head and stomach sympathises with

ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವದರ ಸಂಗಡ ಉಪ್ಪಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಭೇದಿ ಔಷಧ ಕೊಡುವಿಕೆಯು, ಮತ್ತು “ವಾರಂ ಬಾ ತ್” ಎಂಬುವ ಬಿಸಿನೀರಿನ ಸ್ನಾನವನ್ನು ನಡುವೆಗೆ ಹಾಕುವಿಕೆ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕು. ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ನೋವು ಬಲವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಅಣಿಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳಾದ ಅಪಿನಿ ಇನ್ನು ಇಂಥಾ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳ ಉಪಯೋಗಿಸುವಿಕೆಯ ಸಂಗಡ ಬೆವರು ಉಂಟು ಮಾಡುವಂಥಾ ಔಷಧವು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸಾಖ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ರಕ್ತವನ್ನು ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದಿಂದ ತೆಗೆಯುವದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಮುಟ್ಟು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಏನಾದರು ವ್ಯಾಧಿ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಆಟಂಕ್ ವಟ್ಟಿದೆಯೋ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು ಬಹಳ ಅಗತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇ ಮೆಂಷಿಯೋ ಮೆಂಷಿಯಂ ಎಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪರಿಹಾರವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ನವಾಸಾಗರೆ ಸಹಿತವಾದ ಪಿಚಕಾರಿಯನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮೂಲವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಆ ಕರಣವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಡಿಸ್ಮೆನೋರಿಯ, ಸಂಕಟಕರವಾದ ಋತುವು.

Dysmenorrhoea, or Painful menstruation. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯುಳ್ಳ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿ

ಅಥವಾ ಕೊಂಚವಾಗಿ ತಿಂಗಳಗಟ್ಟೆಯ ಮುಟ್ಟುಗುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಂಥಾ ಹೆಂಗಸರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗೊಡ್ಡಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸಹಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ ನೋವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೊರಗಡೆಯ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತಲೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಇವುಗಳು

the uterus; and there is a sense of bearing down. The secretion is often mixed with coagula and filaments of a membrane, very similar to the *decidua* uteri.

CAUSE.

A subacute-inflammatory state of the inner surface of the uterus inducing constriction of its secerning vessels.

TREATMENT.

During the secretion of the menses, local bleeding is decidedly useful; the hip bath, with warm water, may be used twice a-day; and, as often, an enema should be thrown into the rectum, composed of at least a pint of thin gruel or warm water, with a drachm of tincture of opium. Full doses of the extractum hyoscyami, with camphor and opium, combined with nauseating medicines, will sometimes afford considerable relief. Valerian, ammoniated tincture of guaiacum, and acetate of ammonia, have all proved useful.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸಂಗಡ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವದಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸುವಂಥಾ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ದ್ರವವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ರಕ್ತದ ಗಡ್ಡೆಗಳಿಂದಲೂ, ನಾರಿನ ಪೊರೆಗಳಿಂದಲೂ ಕಲತು ಇದ್ದು “ಡಿಸಿಡಿಯುಟರೈ” ಎಂಬುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳಕಡೆಯ ಪೊರೆಗೆ ಬಹಳ ಸಮವಾಗಿಧೆ.

ಕಾರಣವು.

Cause. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳಕಡೆಯ ಪೊರೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ತೀಕ್ಷ್ಣದಿಂದ ಒಳಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ನರಗಳ ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವದರಿಂದಲೆ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಹಾರವು.

Treatment. ಮತ್ತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದಿಂದ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವದು ಅತ್ಯನುಕೂಲವಾಗಿಧೆ. ಒಂದು ದಿನಸಕ್ಕೆ ೨ ಸಾರಿ ಬಿಸಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರುಸುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಆಸನದಲ್ಲಿ ವಿಚಕಾರಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಒಂದು ದ್ರಾಂ ಅಪಿನಿ ದೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈಂಟೆ ಗಂಜಿನೀರು ಬೆರಸಿ ಶೇರಿಸುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿಧೆ. “ಎಕನ್ಟ್ರಾಕ್ಟಮ್ ಹೈಸಿಯಾಮಿ” ಎಂಬುವ ಔಷಧವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯು ಅದರ ಸಂಗಡ ಕರ್ಪೂರವು ಮತ್ತು ಅಪಿನಿ ಕಲಿಸಿ ಗುಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ, ವಾಕರಿಕೆಯಾಗುವ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಅದು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಕಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. “ವೆಲೋರಿಯಮ್” ಎಂಬುವದು “ಅಮ್ಲೋನೇಟಿವ್ ಟಂಕಚರ್ ಆಫ್ ಗೊವೆಕಂ” ಎಂಬುವದು ಮತ್ತು “ಅಸಿಟಿವ್ ಆಫ್ ಅಮೋನಿಯ” ಎಂಬುವದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ ಕರಣಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬಂದಿವೆ.

During the interval, local bleeding should be employed once every week; an aloetic laxative must be daily exhibited; the warm hip bath should be had recourse to once a-day; and regular exercise strongly enforced. A well conducted course of mercury, so as to keep the system sensibly under its influence for several weeks, has, in a few instances, been beneficial.

MENORRHAGIA OR PROFUSE FLOW OF MENSES.

By Menorrhagia is meant, an immoderate secretion of the menstrual discharge; either in the *quantity* which flows at the usual time, or in the *frequency* of its recurrence, or length of period.

CAUSE.

A plethoric and enfeebled condition of the system with uterine congestion, and this generally connected with lax fibre and deficient tone in the extreme vessels of the uterus.

ಮುಟ್ಟು ನಿಂತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಾರದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದ ಸವಿೂಪದಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ದಿವಸವು ಮೂಸಾಂಖ್ಯ ಅಥವಾ ಲೋಳಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭೇದಿ ಬೆಷಧ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಧೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಡುವಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕೆ ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ದಿವಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವಾರವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ದೇವವನ್ನು ಪಾದರಸದ ಬೆಷಧಕ್ಕೆ ಒಳವಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ವರಿಗೂ ನಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಂದ ಇಂಥಾ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಧೆ.

“ಮೆನೋರೇಜಿಯ” ಯು ಹೆಚ್ಚಾದ ಋತು.

Menorrhagia or Profuse Flow of Menses.

ಮೆನೋರೇಜಿಯ, ಅಂದರೆ ತಿಂಗಳ ಗಟ್ಟಿಯ ಹೆಚ್ಚಾದ ದ್ರವವು ಒಂದೇಸಾರಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಅದು ತಮ್ಮ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವದು ಇದರ ಗುಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡೋಣಾಗಿಧೆ.

ಕಾರಣವು.

Cause.

ದೇವವು ಕೊಟ್ಟಿನಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಆದರೆ ಬಲಹೀನವಾಗಿರುವ ಹೆಂಗಸರ ಗರ್ಭಕೋಶವು ರಕ್ತದಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ತುಂಬಿದರೆ, ಇಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಪೂಂಸ ನರವು ಬಲಹೀನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದಲು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಇರುವ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳ ಬಲಹೀನದಿಂದಲು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ರೋಗವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

TREATMENT

Every circumstance and pursuit, with all such articles of food as accelerate the frequency, and increase the force of the action of the heart and arteries, must be sedulously guarded against.

During the term of menstruation, absolute quietude of mind, and body in a recumbent posture, must be enjoined; and cold may be applied to the pabes and loins. Should there be much vascular action, the *potusce nitras*, in doses of five grains every hour, is useful; but if the pulse is feeble, the mineral acids liberally administered will sustain the vital powers, and perhaps constrict the secerning vessels. The superacetate of lead, with acetic acid and opium, may be advantageously administered.

During the interval, a few ounces of blood may be advantageously removed from the uterine region; an injection, composed of equal parts of the *liquor aluminis compositus* and distilled

ಪರಿಹಾರವು.

Treatment.

ಪ್ರತಿ ವಿಸ್ತಾರವು ಮತ್ತು ಕೆಲಸವು, ರಕ್ತದ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಎಬ್ಬಿಸ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂಥಾ ವ್ಯಾಧಿಸ್ಥರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆ ಮಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪರಾರ್ಥಗಳು ರಕ್ತ ಸಂಚಾರವನ್ನು ತ್ವರೆ ಪಡಿಸುವ ಗುಣಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮತ್ತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರು ತಮ್ಮ ಮಾನಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವವಲ್ಲದೆ, ತಾವು ಮಲಗಿ ಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಮವಿಗುನ್ನು ಶೀತಲೋದಕವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ರಕ್ತವು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಹೊರಟರೆ, ೫ ಗ್ರೇಫ್ ಪೆಟ್ಟುಪ್ಪು-ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಧಾತು ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಳೆ ಔಷಧವನ್ನು ಪುಷ್ಕಳವಾಗಿ ಕೊಡುವದು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಳ್ಳುವದು ಮತ್ತು ರಕ್ತಧಾರೆಯು ಬಾಯಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದರಿಂದ ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡೋಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶೀತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸುವರ್ಣ "ಅಸಿಟೇಟೆ ಆಫ್ ಲೀಡ್" ಎಂಬ ಔಷಧವು ಮತ್ತು "ಅಸಿಟಿಕ್ ಆಸಿಡ್" ಎಂಬುವದು ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ಅನಿಲ ಸಹ ಬೆರೆಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯತೆಯಿಂದ ದೋಷ ಮನ್ನಣೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸಮೀಪದಿಂದ ಕೆಲವು ಲೋಕಗಳ ರಕ್ತ ರೇಗಿಯುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ದಿವ

water, should be thrown into the vagina, three times a-day; the hip bath cold; or the application of cold water to the loins and pubes, by the bidet, or by a sponge or cloth, ought to be employed every morning; and, if convenient, sea-bathing may be tried. In addition to these means, sexual separation, with the avoidance of fluids as much as possible, and moderate regular exercise, must form part of the plan of treatment.

CONCEPTION.

Before entering on an examination of the contents of the gravid uterus, the obscure but interesting subject of *conception* must be alluded to: any deeper investigation of it would only serve to convince the inquirer, that scarcely any practical advantage could result from the pursuit. The works of Malpighi, Harvey, Spallanzani, Blumenbach, Denman, and Ryan, may be consulted with advantage on this function.

It appears to be essential to fecundation, that, on the part of the *female*, the ovaria contain

ಸಕ್ಕೇ ಢಿ ಸಾರಿ ವಿಚಕಾರಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಅಪು ಯಾವನಂದರೆ:— ಲಿಕ್ಕರ್ ಅಲ್ಯುಮಿನಸ್ ಕಂಪೋಜಿಟಸ್," ಎಂಬುವ ಪಟಕಾರದ ದ್ರವವು; ಅದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾದ ಬಟ್ಟೆ ತೆಗದ ನೀರು, ತೀತಳ ನೀರಿನ ಟೊಂಕ ಸ್ನಾನವು ಮತ್ತು ತೀನೀರನ್ನು ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಹಾಕುತ್ತಾ ಅಥವಾ ಸ್ನಂದಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲದೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದಲು ಒತ್ತುತ್ತಾ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನ ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೇಲೆ ದೇಳುವ ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ಹಾಸಿಗೆ ಪಥ್ಯ ಕೂಡ ಇರುವದಲ್ಲದೆ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ನೀರು ಕುಡಿಯದೆ ಇರ ಬೇಕು. ಇವುಗಳ ಕೂಡ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಒಳ್ಳೆ ಘಟಕಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಸಹ ಮಾಡ ಬೇಕು.

ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿಯು.

Conception.

ನಾವು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಒಳಕಡೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗರ್ಭ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ವಿಷಯವು ಮೊಬ್ಬಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಚಿಸೋಣ. ಇದರ ಅಖಂಡ ಪರಿಶೋಧನೆಯು, ಪರಿಶೋಧಕನಿಗೆ ತಾನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ವಿಚಾರಿಸುವ ವಿಷಯವು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದೆಂದೂ ಸಾವಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಈ ಗ್ರಂಥಕಾರರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಈ, ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವುಗಳೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಯಾರೆಂದರೆ; ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಫೀಜರ್, ಹಾರವೀ, ಸ್ಟೆಲ್ವರ್‌ಜನೀ, ಬ್ಲೂಮ್‌ಬರ್ಗ್, ರೆಫ್‌ಮ್ಯಾಕ್, ಮತ್ತು ರೈ ಎಂಬ ಪಂಡಿತರಗಳು.

ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಗತ್ಯವು ನಮಗೆ ತೋರಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಒನ್ನೇರಿಯ

some vesicles in a healthy condition, and all the passages to them unobstructed ; on the part of the *male*, the testicles must be in a healthy state so that semen may be secreted. In general, there is both in the male and female, a determination of blood to the whole genital system, constituting the venereal æstrum, but this is not essential ; and, as the immediate cause of impregnation, there must be sexual intercourse.

The male semen having been transmitted, through the uterus, and by the tubæ Fallopianæ, to the ovaries, stimulates one or more of the vesiculæ Graafianæ, which *ab origine* appear to contain ova, and the rudimental matter of the fœtus. Some physiologists doubt this.

The fimbriated extremities of the tubes expand and embrace the ovaria, and become during the coitus ready to receive the ovum, which is about to escape from the ovarium. The impregnated ovum bursts through the peritoneal covering of the ovarium, and enters the grasping and open

ಎಂಬುವ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಯು ತನ್ನೊಡನೆ ಪಿಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಾಖ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಮಸ್ತ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ನಿವಾರಿಸಿರಬೇಕು; ಪುರುಷರಲ್ಲಿ, ಅವರ ವೃಷಣಗಳು ಸಾಖ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಬಿಂದು ಒಳ್ಳೊಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಇವರುಗಳ ಅಂತರಂಗ ಕರಣಗಳಿಗೆ ತುಂಬುಟ್ಟು, ಪದನೋದ್ರೇಕವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಎಬ್ಬಿಸುವಿಕೆಯು ಏನು ಅನರ್ಥಕವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಗರ್ಭಿಸುವವಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರಣವು ಯಾವದಂದರೆ; ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಲೀಲೆಯೇ.

ಪುರುಷರ ಬಿಂದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿಯೂ “ಫಿಲೋಫಿರ್ಮ ಟ್ಯೂಬ್,” ಎಂಬುವ ಕೊಳವೆಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಒಪ್ಪೇರಿಯಗಳು ಎಂಬುವ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಪಿಂಡ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಶೇರಿದರೆ ಈ ಬೀಜವು ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು “ಜರಾಪಿಯೆಂಬುವ,” ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ. ಪಿಂಡೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಈ ಬೊಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸತ್ತವರ ಜಂಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಫಿಲೋಫಿರ್ಮ ಕೊಳವೆಗಳ ಅಂತ್ಯಗಳು ಅರಳಿ ಕೊಂಡು ವಸ್ತುವ ಬೆರಳುಗಳ ಹಾಗೆ ಇರುವದರಿಂದ ಲೀಲೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪೇರಿಗಳು ಎಂಬುವದರ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳವಾದ ಓವಮ್ ಎಂಬುವ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಈ ಫಿಲೋಫಿರ್ಮ ಕೊಳವೆಯ ಅಂಗಳಿಗಾದ ನೆರಿಗೆಯು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆಲಿಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಪ್ಪೇರಿಯ ಎಂಬುವ ಪಿಂಡದ ಮೊಟ್ಟೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮೂಲೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, (peritoneum)

end of the tuba Fallopiana, of the fecundated side; along which it is conveyed into the uterus in about three weeks after conception, there, gradually to undergo its complete development. Although this is the opinion generally entertained, Sir E. Home says he has seen the ovum in the womb at the end of eight days.

OVUM OR EGG.

The result of conception having been traced into the uterus, it contains the primordial parts of the child, although they can scarcely be detected, on account of their minuteness and transparency.

It will be found to have two membranous coverings, having a gelatinous substance interposed between them. They are, the

Chorion, and

Amnion ;

the latter being the inner, and the former the outer covering of the foetus. These, with the

Liquor amnii,

a fluid secreted by the amnion, constitute the complete ovum.

“ಪೆರಿಟೋನಿಯಮ್” ಎಂಬುವ ಉದಕದ ಪೊರೆಯ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅದನ್ನು ಒಡಕೊಂಡು ಆಲಿಂಗಿಸಿರುವ ಪಿಲೋಪಿಯರ್ ಕೊಳವೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಶೇರಿ ಗರ್ಭ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ೩ ವಾರದ ತರುವಾಯ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪಿಂಡವು ತನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯವು ಎಲ್ಲರಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, (Sir E. Home.) ಷರ್ ಇ, ಹೋಮ್, ಎಂಬುವರು ಒಂದು ವಾರದ ತರುವಾಯ ಗರ್ಭ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಓವಂ ಎಂಬುವ ಈ ಪಿಂಡದ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿರುವಂತೆ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

“ಓವಂ” ಎಂಬ ಪಿಂಡವು ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯು.

Ovum or Egg.

ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ವರಿವಿಗೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗುವಾಗ, ಅದು ಪಿಂಡದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ದುರ್ಲಭವಾಗಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಅಣುತ್ವವೂ, ನಿರ್ಮಲವೂ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಪಿಂಡ ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯು ಎರಡು ಪೊರೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಪೊರೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂಕೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತು ಅಡ್ಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಪೊರೆಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:-

“ಕೋರಿಯಂ,” ಎಂಬುವ ಪಿಂಡದ ಒರಕಡೆಯ ಪೊರೆಯು.

“ಆಮೋನಿಯಂ,” ಎಂಬ ಒಳಕಡೆಯ ಪೊರೆಯು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇದು ಪಿಂಡದ ಒಳಭಾಗವನ್ನೂ, ಮೊದಲನೇದು ಅದರ ಹೊರಭಾಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಲಿಕ್ಟರ್‌ರನ್ನಿ ಎಂಬುವ ಒಳಕಡೆಯ ಪೊರೆಯಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಪಿಂಡೋದಕವು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಶೇರಿಸಿ ಪಿಂಡದ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

Immediately after conception, the vessels of the interior and highly vascular surface of the uterus take on increased action, and secrete a thick, extremely tender, lacerable, and cribriform membrane which may be divided into two laminæ; the one in contact with the uterus bearing the name of

Tunica decidua uteri;

and the other, from being reflected on the first, is called.

Tunica decidua reflexa.

The tunica decidua uteri remains as the proper membrane of the uterus until after parturition, when it is discharged with the lochiæ, a portion having come away with the chorion. The tunica decidua reflexa is extremely thin, and becomes much more so as the ovum increases in size: in the earlier months of utero-gestation, it may be easily separated from the tunica decidua reflexa, but after the fourth or fifth months, from constant pressure against it, it becomes as it were identified with it, and no longer distinguishable: hence, on dissection of the gravid uterus, during the latter periods of pregnancy we can detect but three membranous coverings

ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಕೂಡಲೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳಕಡೆಯ ನರಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಕ್ತಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಚರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿ ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಉದಕವನ್ನು ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಣಮಿಸಿದಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಮೃದುವಾಗಿಯು ಒಡದು ಹೋಗುವ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಮೃರಡಿ ರೂಪವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಪೊರೆಗಳಾಗಿ ಭಾಗಿಸಲ್ಪಡ ಬಹುದು. ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಒಂದು ಪೊರೆಯು

“ಟ್ಯುನಿಕಾಡಿಸಿಡುವ ವಾಯುಟರೈ,” ಎಂಬ ಕಳೆದು ಹೋಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಪೊರೆಯೆಂತಲೂ, ಎರಡನೇದು, ಮೊಲೆ ಹೇಳಿದರ ಪ್ರತಿ ಫಲಿಸುವದರಿಂದ

“ಟ್ಯುನಿಕಾಡಿಸಿಡುವಾ ರಿ ಪ್ಲೇಕ್ಸ್” ಇಲ್ಲವೆ, ಪ್ರತಿ ಫಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಪೊರೆಯೆಂತಲೂ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಮೊದಲನೇ ಪೊರೆಯಾದ ಟ್ಯುನಿಕಾಡಿಸಿಡು ವಾಯುಟರೈ, ಎಂಬುವದು ಪ್ರಸವವಾದ ತರುವಾಯ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪೊರೆಯಾಗಿದ್ದು ಆ ಮೊಲೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಪರಿಗೂ ಬರುವ ಕಶ್ಮಲ ನಿರೀನ ಸಂಗಡ ಕಲತುಮೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಪೊರೆಯು ಬಹಳ ತೆಳುವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪಿಂಡವು ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಇದು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ೪-೫ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಪಿಂಡವು ನಿತ್ಯವಾದ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಿಂದ ಅದರ ಸಂಗಡ ಕಲತು ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರೂ, ಇದರಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೂ ಪಿಂಡಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ೪ ಪೊರೆಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯ ಬಹುದು. ಅವುಗಳ ಯಾವವೆಂದರೆ; “ಟ್ಯುನಿಕಾಡಿಸಿಡುವಾಯುಟರೈ,” ಎಂಬುವ ಕಳೆದು ಹೋಗುವ ಮೊದಲನೇ ಪೊರೆಯು “ಕೋರಿಯಾ” ಎಂಬುವ ಪಿಂಡದ ಹೊರ

umbilicus along the suspensory ligament to the under surface of the child's liver. On entering the substance of the liver, the umbilical vein empties itself into the left sinus of the *venæ portarum*, then divides into two branches, one terminating in the *vena porta*, the other (the *ductus venosus*) in the left *vena cava hepatica*, just as it is about to enter the *vena cava inferior*; so that the blood of the umbilical vein arrives at the heart under two conditions, one part has passed through the circulating system of the liver, the other has passed directly. Thus the blood of the umbilical vein arrives at the left auricle, and there mingles with the blood returned to the heart by the *vena cava*. [It is necessary to bear in mind that the contraction of the two auricles is synchronous, as is also that of the two ventricles; and that the contraction of the auricles alternates with that of the ventricles, and the same with their dilatation.]

During the dilatation of the auricles the blood which has passed through the system of the foetus,

ಬಾಯಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೀರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು “ನಸ್ಟೆಂಸರಿ ಲಿಗಮೆಂಟ್” ಎಂಬ ತೇಲಾಡುವ ಬಂಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು, ಈ, ಕರಣದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗದು ಕೊಂಡು ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಯೊಕ್ಕುಲಾರಿಯಕರೀ ರಕ್ತ ನರವು “ವಿನಾ ಪೊರಟವಾ,” ಎಂಬುವ ವರವಿಡಭಾಗದ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮೇಲೆ ತಾನು ಎರಡು ಕೊಂಬಿಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು “ವಿನಾಪೊರಲೂ,” ಎಂಬ ಕರೀ ರಕ್ತನಾಡಿನ ಒಂದು ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅವರ “ಡಕ್ಟಸ್ ವಿನೋಸಸ್,” ಎಂಬುವ ಕರೀ ರಕ್ತ ಧಾರೆಯ ಎಡಕಡೆಯ “ವಿನಾಕ ವಾಯಿಫಿರಿಯರ್,” ಎಂಬುವ ರಕ್ತನಾಡಿಯ ಕೊಳವೆಯೂ, “ವಿನಾಕ ವಾಯಿಫಿರಿಯರ್,” ಎಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗಲೆ ಅವರ ಸಂಗಡ ಮಿಸ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹೊಕ್ಕುಳಾರಿಯ ಕರೀ ರಕ್ತವು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶೇರುವಾಗ ಎರಡು ಬಲಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಅದು ಯೋಸಂದರೆ ಒಂದು ಭಾಗವು ಕಾಜಾದಲ್ಲಿ ಶೇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಶೇರಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಕ್ಕುಳಾರಿಯ ಕರೀ ರಕ್ತ ನರದ ರಕ್ತವು ಹೃದಯ ಎಡಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಕಡೆ ಯಿರುವ “ಆರಿಕಲ್,” ಎಂಬುವ ಕಿವಿ ಎಂದು ಆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಕ್ತನಾಡಿ ಕೊಳವೆಯಿಂದ ಬಂದ ರಕ್ತದ ಸಂಗಡ ಬೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಎರಡು “ಆರಿಕಲ್,” ಎಂಬುವ ಹೃದಯದ ಮೇಲ್ಭಾಗಗಳು, ಕಿವಿಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು, ಕೇಳುವಾಗ, ಕೆಳಭಾಗವಾಗಿರುವ ಎರಡು “ವೆಂಟ್ರಿಕಲ್,” ಎಂಬುವ ಜೇಲಗಳು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ.

“ಆರಿಕಲ್,” ಎಂಬ ಕಿವಿಯರೂಪವುಳ್ಳ ಹೃದಯದ ಮೇಲ್ಭಾಗಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವಾಗ, ಕೂಡಿಸಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ರಕ್ತವು ಮತ್ತು

and that which has circulated through the placenta, is impelled into the right auricle, fills it, rushes through the foramen ovale into the left auricle, and there meets with a portion of blood that has circulated through the lungs, and is returned by the pulmonary veins: in this way are both auricles filled, and they contract.

During the contraction of the auricles the blood of the right passes into the right ventricle, and the left into the left ventricle.

During the contraction of the ventricles the blood of the right is forced into the pulmonary artery, from which by far the greater part of it passes by the *ductus arteriosus* into the aorta, whilst a small portion of it is propelled through the lungs, to be returned to the heart by the pulmonary veins. The blood of the left is projected into the aorta, and meets with that of the right, which has passed through the pulmonary artery and ductus arteri-

ಮಾಯೆಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತಿರುಗಾಡಿದ ರಕ್ತವು ಸಹ ಹೃದಯದ ಬಲ ಭಾಗದ ಮೇಲ್ಭಾಗದ "ಆರಿಕಿಲ್" ಎಂಬುವದರಲ್ಲಿ ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಆ, ತರುವಾಯ, ಇದು, ಇದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಎಡ ಕಡೆ "ಆರಿಕಿಲ್" ಎಂಬುವದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ "ಪೀರಮಿಡ್ ಟೆನಿಲಿ," ಎಂಬುವ ಅಂಶದ ರೂಪು ಪುಟ್ಟ ರಂಧ್ರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ "ಆರಿಕಿಲ್" ಎಂಬ ಕಿವಿರಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ರಕ್ತವು ಕವಕೋಶದ ಸಂಚಲನೆಯಿಂದ ತಿರಿಗಿ ಬರುವ ಭಾಗದ ರಕ್ತವನ್ನು ಸಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸಂಧಿಸಿದ ತರುವಾಯ "ಪೆಲ್ವೊಸರಿ ವೇನ್" ಎಂಬುವ ಕವಕೋಶದ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ನಾಡುಗಳಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈ ವೆರಡು ಹೃದಯದ ಮೇಲ್ಭಾಗಗಳಾದ "ಆರಿಕಿಲ್" ಎಂಬ ಕಿವಿಗಳು ರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟು ಅಣಗಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ ಉಭಯ ಭಾಗಗಳು ಅಣಗಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಬಲ ಭಾಗದ "ವೆಂಟ್ರಿಕಲ್" ಎಂಬುವ ಹೀಲವು ಬಲಪಕ್ಕದ ಆರಿಕಿಲ್ ಎಂಬ ಕಿವಿಯಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತವನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ವೇ ಎಡಗಡೆ ಹೀಲಕ್ಕೆ ಎಡಭಾಗದ ರಕ್ತವು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ "ವೆಂಟ್ರಿಕಲ್" ಎಂಬುವ ಕೆಳಗಡೆಯ ಹೀಲಗಳು ಅಣಗುವಾಗ ಬಲಗಡೆ ಹೀಲದಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತವು "ಪಲ್ಮನರಿ ಆರ್ಟರಿ," ಎಂಬುವ ಕವಕೋಶದ ಕರೀ ರಕ್ತ ನರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ, ಬಹು ಬಹಳವಾಗಿ "ಡೆಕಟಿಸ್ ಆರ್ಟರಿಯೊಸಿ" ಎಂಬುವ ರಕ್ತ ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕೆಂಪು ರಕ್ತನರದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವಾದ "ಎಯಾರ್ಟ್ರಾ," ಎಂಬದರಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಸುಗ್ಗಿದಾಗ್ಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಕವಕೋಶದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನೂಕಲ್ಪಟ್ಟು "ಪಲ್ಮನರಿ ವೆನ್," ಎಂಬುವ ಕೆಂಪು ನರಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪುನಃ ಕವಕೋಶದಿಂದ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಡಭಾಗದ ರಕ್ತವು ಕೆಂಪು ನರದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವಾದ "ಎಯಾರ್ಟ್ರಾ," ಎಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಚಾಚಲ್ಪಡುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬಲಗಡೆ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದ ರಕ್ತ

osus. The aorta and its various ramifications convey it over the whole system, where, having performed its different functions, the greater part of it is returned to the heart by the vena cava; but a portion diverges from the general circulating system and is conveyed in its deteriorated or venous state to the placenta, by the umbilical arteries, to have the requisite changes there worked upon it, and to be again returned by the umbilical vein, in the way described.

GRAVID UTERUS.

In consequence of impregnation, the uterus receives increments of new matter in all its component parts. Thus the calibre of the blood-vessels and lymphatics becomes increased, so that at the full term of gestation, the walls of the womb are not thinner than when the organ was unimpregnated, though at this time it is very greatly augmented in bulk.

ವನ್ನು ಮತ್ತು ಕವಕೋಶದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ “ವೆಲ್ವನೆರಿ ಆರ್ಟೆರಿ,” ಎಂಬ ವದರಿಂದ ಬಂದ ರಕ್ತವನ್ನು “ಡಕ್ಟಸ್ ಆರ್ಟೆರಿಯೋಸಸ್,” ಎಂಬ ರಕ್ತ ಕೊಳವೆ ರಕ್ತವು ಸಹ ಸಂಧಿಸುತ್ತದೆ. “ಎಯರ್ಟರ್,” ಎಂಬುವ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಧಾರೆಯು ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವು ಅವರ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಉಪಭಾಗಗಳು ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ದೇಹದ ಆಧ್ಯಂತದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ನಾನಾವಿಧ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಪುನಃ ಹೃದಯಕ್ಕೆ “ವಿನಾ ಕೆವಾ,” ಎಂಬ ಕರೀ ರಕ್ತನಾಡಿಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಭಾಗವು ಸಾಧಾರಣವಾದ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಶುದ್ಧವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ತಾರದೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಮಾಯೆಗೆ “ಅಂಬಲಾಯಿಕಲ್” ಆರ್ಟೆರಿನ್, ಎಂಬುವ ಹೊಕ್ಕಳಧಾರೆಯು ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ರಕ್ತದ ಪರಿಶುದ್ಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ “ಅಂಬಲಾಯಿಕಲ್ ವೇನ್,” ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಧರಿಸಿರುವ ಗರ್ಭಕೋಶವು.

Gravid Uterus.

ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಗರ್ಭ

ಕೋಶವು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ನೂ

ತನವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ ರಕ್ತ ಸರಗಳ ಮತ್ತು ಹೀರುವಿಕೆಯ ಅಳತೆಗಳು ಘಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ, ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಾನು ಗರ್ಭಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದದ್ದಾಗೆ ತೆಳ್ಳಗಿರದೆ ದತ್ತು ತಿಂಗಳ ತರುವಾಯ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಕಗಳು ದಪ್ಪವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

Not only does this viscus undergo so material an alteration in its bulk, but it becomes changed from being pyriform to the shape of an egg, having its smallest extremity downwards.

After parturition, the depletion of its blood-vessels, and the contraction of its muscular fibres, rapidly diminish the bulk of the womb; and the activity of its absorbents restores it in a few weeks to nearly its original dimensions. During pregnancy, the womb occupies the anterior part of the abdomen, being pressed forward by the abdominal viscera, which are attached posteriorly by the mesentery to the spine, by which arrangement the uterine axis is made to approach that of the pelvis, and compression of the blood-vessels that run close to the spine is thus prevented.

EVIDENCES OF PREGNANCY.

Some women pass through the whole term of utero-gestation with but little or no disturbance of the constitution; but in addition to suppression of the menstrual secretion, there are generally other symptoms, which contribute to inform us of the existence of pregnancy.

ಈ ಕರಣವು ತನ್ನ ಆಪ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವದಲ್ಲದೆ ಅದು ತನ್ನ “ಪಿರಿಯೋರ್ಮ್,” ಎಂಬುವ ಚೇಪ್ಲೆಕಾಯಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಒದಲಾಯಿಸಿ ಅಂಕದ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿ. ಅದರ ಕೆಳ ಭಾಗವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕೆಳಗನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವವಾದ ತರುವಾಯ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಎಲ್ಲಾ ರಕ್ತ ಸರಗಳಿಂದ ಹರಿಯುವ ರಕ್ತದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಾಂಸ ಸರಗಳ ಅಣುಗೂ. ವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವಿಸ್ತಾರವು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಪಿರುವಿಕೆಯ ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಚಲನೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಆಗುವದು ಹೊಟ್ಟೆಯ ನಾನಾವಿಧ ಕರಣಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಮುಂದುಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕರಳುಗಳು “ಮೆಸೆಂಟ್ರಿ,” ಎಂಬುವ ಪೊರೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಗಡೆ ಬೆನ್ನೆಲುವಿಗೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಷ್ಟಿನ ಸೆಲೆಯು ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಸಲಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಬೆನ್ನೆಲುವಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಕ್ತಸರಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಪು ಇರದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಚಿನ್ನೆಯ ನಿದರ್ಶನಗಳು.

Evidences of Pregnancy. ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ದೇಹಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ nancy. ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಕಾಲವನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಿಯ ಮುಟ್ಟು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಬೇರೆ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಊಹಿಸೋಹಾಗುತ್ತದೆ.

Suppression of the menses is one of the first and most common proofs; but as this may result from disease, it cannot be universally relied on; and sometimes menstruation will continue for some months after impregnation.

Irritability of body and mind, in consequence of the intimate sympathy subsisting between the uterus and every other part of the system, is another presumptive evidence. This irritability is evidenced by disturbed sleep, febrile excitement, nausea, vomiting, dyspepsia, and peevishness.

Enlargement of the breasts usually accompanies pregnancy, and is combined with lancinating pains through these glands; and often with the secretion of a whitish serum. But these symptoms will sometimes arise from a diseased condition of the uterus.

Darkened and enlarged areolæ are said to be the best individual proof of impregnation in first pregnancies; but to be able safely to rely on this appearance, much judgment and experience are necessary.

Quickening is the first perception of the foetus in the womb. Its symptoms are referrible to the

ತಿಂಗಳಗಟ್ಟೆಯ ಮುಟ್ಟು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಮೊದಲನೇ ದೃಷ್ಟಾಂತರವಾಗಿಧೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ರೋಗದಿಂದಲೂ ಸಂಭವಿಸುವದು, ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಸರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಂಬಿರುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ; ಯಾಕೆಂದರೆ, ತಿಂಗಳಗಟ್ಟೆಯ ಮುಟ್ಟು ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ವರಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶರೀರದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಮೀಪ ಸಂಮಂಧಾಸಂಮಂಧಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಅನುಭವಿಸುವ ತಮ್ಮ ಶರೀರ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ರೇಗುವಿಕೆಯು, ಮತ್ತೊಂದು ದೃಢವಾದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಧೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ, ಕಾಣಿಸುವ ಈ ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುರುತುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದು, ಜ್ವರೋದ್ರೇಕವು, ವಾಕರಿಕೆಯು, ಪಾಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಅಜೀರ್ಣವು ಮತ್ತು ಶಿಟ್ಟು ಇವುಗಳೇ.

ಸ್ತನಗಳ ಘಾತ್ರವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಸರಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವು ದೊಡ್ಡದಾಗುವಾಗ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ ನೋವು ಉಂಟಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಹಾಲಿನ ಹಾಗೆ ಉದಕವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗುರುತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಏನಾದರೂ ರೋಗದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವಾಗ ಆಗ ಬರಬಹುದು.

ಪ್ರಥಮ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ತನಗಳ ಚುಂಚುಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಕೆಪ್ಪಾಗಿರುವಿಕೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನವೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇದು ಸರಿಯಾದ ಗುರುತೆಂದು ಇದರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅನುಭವವು, ಬುದ್ಧಿಯು, ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಚಲನೆಯಾಗುವಿಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಇದೆ ಎಂದು ನೆನಪಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಗುರುತಾಗಿಧೆ. ಆ ಚಲನೆಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಅಂತ್ಯದ ಮೇಲೆ

sudden starting of the womb above the brim of the pelvis, and to the sudden removal of the pressure of that organ from the iliac vessels; in consequence of which the blood descends, and a temporary exhaustion of the vessels of the brain follows: therefore it is, that women often faint on this occurrence taking place. It usually occurs at a week or fortnight beyond the fourth calendar month, or a little beyond the nineteenth week, and presents demonstrative evidence of utero-gestation; and, although the movements of intestinal gas are sometimes mistaken for it by women themselves, yet a medical man can hardly be imposed upon.

Enlargement of the abdomen is not alone to be relied on, because it may result from diseased abdominal viscera, or from an accumulation of fluid in its cavity.

The gravid womb rises in the abdomen in a ratio corresponding with the advance of pregnancy. Where the parietes of the abdomen are thin, it may be felt *at the end of the third month*, just at the brim of the pelvis.

At the close of the *fourth month*, it rises above the brim.

ಲಗತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಕವಾಗಿ ಏಳುವದು ಮತ್ತು “ಇಲಿಯಾಕ್ ವೆಸ್ಪರೆ ನ,” ಎಂಬ ತೋದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ನರಗಳಿಂದ ಈ ಕರಣದ ಅವರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒತ್ತುವಿಕೆಯು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಹೊಂದುವದು. ಹೀಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಈ ನರಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ರಕ್ತವು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವದಲ್ಲದೆ ಇವರ ಸಂಗಡ ಮೆದಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಕ್ತ ಧಾರೆಗಳ ರಕ್ತವು ಅನಿತ್ಯವಾಗಿ ಬಿರಿದು ಮಾದಲ್ಪಡುವಿಕೆಯು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮೂರ್ಛಾ ಗ್ರಸ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 8 ತಿಂಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ, ಅಥವಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಾರಗಳ ತರುವಾಯ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ೧೯ ವಾರಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಮೊಲೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿ ಗರ್ಭವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತೆಂದು ತೋರಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವರು ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ತಪ್ಪಾದ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಕರಳುಗಳಲ್ಲಿನ ವಾಯು ವೆಂದು ಎಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪಂಡಿತನು ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೊಟ್ಟೆಯು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದರ ಮೊಲೆಯೇ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಬಾರದು ಯಾಕಂದರೆ ಈ ವಿಸ್ತಾರವು ಕರಳುಗಳ ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಮದೋದರ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದಲೂ ಯಾಗೆ, ಆಗಬಹುದು.

ಗರ್ಭಿಣಿಯರ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕರುಳುಗಳು ಇರುವ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಾನವಾದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂಥಾದ್ದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ನಾಲ್ಕನೇ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಕೊನೆಗೆ ಮೊಲೆ ಇರುತ್ತದೆ.

During the *fifth month*, it is about midway between the superior aperture of the pelvis and navel.

At the *sixth month*, the upper edge of the fundus uteri is a little below the navel.

At the *seventh month*, just above it.

During the *eighth month*, it is equidistant from navel and pit of the stomach: and

At the commencement of the *ninth month*, it extends to the pit of the stomach, from which it usually subsides a week or two before labour, to the situation it occupied between the seventh and eighth months.

But in *corpulent* women, external examination communicates very little information; and therefore it becomes essential to institute an inquiry per vaginam, in order to ascertain the condition of the mouth and neck of the womb.

During the first *four* months of pregnancy, the mouth of the womb is shut up by a glutinous deposit, secreted by the glandulæ nabothi. It is also somewhat increased in size; changed from its oval to a circular form; and is thrown rather backwards. The cervix uteri is scarcely altered in length until the *fifth* month, when it begins to

ಐದನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಹೊಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಮೇಲಾಗತೆಯ ದ್ವಾರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಆರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳದ ಮೇಲ್ಮೈಯು ಹೊಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕೆಳಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಏಳನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಎಂಟನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಹೊಕ್ಕಳುಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಳ್ಳಕ್ಕೂ ನಮ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು

ಒಂಭತ್ತನೇ ತಿಂಗಳು ಆರಂಭಿಸುವಾಗ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಸುವವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಏಳು ಅಥವಾ ಎಂಟನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅಣುಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಸ್ತೂಲಕಾಯಿಗಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಹೊರ ಭಾಗದ ಪರಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವೇ ತಿಳಿಯುವ ಕಾರಣ ಯೋನಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಕ್ಷೆಯು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಂಠವು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು.

ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಮೊದಲು ೪ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರಿಗೂ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಅದರ ಒಳಕಡೆಯಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಬಂಕೆಯಾದ ಉದಕದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಉದಕವು “ಗ್ಲಾಂಜುಲಾ ನೊ ಬೊತಾ,” ಎಂಬುವ ಚಿಕ್ಕ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶವು ಮುಂಚೆ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತನ್ನ ಘಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಅಂಡರೂಪವನ್ನು ಗುಂಡಾದ ರೂಪವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಹುಶ ಬೆನ್ನಿನ ಕಡೆಯಾಗಿ ದಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. “ಸರ್ವಿಕಸ್ ಯೂಟರೈ” ಎಂಬುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವು ೫ ತಿಂಗಳ ವರಿಗೂ ತನ್ನ ಉದ್ದದಲ್ಲಿ ತೃಣವಾದರು ಬದಲಾಯಿಸದೆ

shorten and expand, so that it loses half an inch; during the *seventh* month, another half inch is lost; and at the end of the *eighth* month it disappears, leaving the circumference of the mouth much larger than before, to be expanded during the *ninth* month.

Thus it appears, that the existence of pregnancy can only be determined by the concurrence of several symptoms.

DURATION OF PREGNANCY.

Although most modern accoucheurs think that a woman rarely carries a child in utero longer than 273 days, *thirty-nine weeks*, or *nine calendar months*, there is too much evidence to be rejected in support of the opinion, that gestation does sometimes proceed to the extent of forty-five weeks.

A legitimate and rational conclusion, from the mass of authenticated evidence on this subject, appears to be, that the process of utero-gestation *usually* requires thirty-nine weeks for its completion; but circumstances may occur to retard the perfection of this process, so that the child born, although later than usual, shall not exceed the ordinary size;

ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ೪ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಅದರ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆವಿ-
ಯಾಗುವವಕ್ಕೂ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವವಕ್ಕೂ ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ-
ರಿಂದ ಅದು ಅರ್ಧ ಅಂಗುಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ೪ನೇ ತಿಂಗಳ
ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಏನು ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿ-
ಯನ್ನು ಅದು ಮುಂದೆ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿ-
ಕೊಂಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅರಳಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ
ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವಿಕೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಗುರುತು-
ಗಳ ಅನುಕೂಲನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸ ಬಹುದು.

ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಕಾಲಪರಿಮಾಣ

Duration of Preg- ನವೀನ ಮಂತ್ರಸಾನಿಗರು ೨೭೩-
nancy. ದಿವಸಗಳು ಅಥವಾ, ೪೯ ವಾರಗಳು
ಅಥವಾ ಒಂಭತ್ತು ಕ್ವಾರಂಟೆ ತಿಂಗಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾಲ ಸ್ತ್ರೀ-
ಯರು ಶಿಶುವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವದು ಅಪರೂಪವೆಂದು
ನೆನಸಿದಾಗ್ಯೂ ಗರ್ಭವು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ೪೦ ವಾರಗಳ ವರಿಗೂ
ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿ-
ಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅವೆ.

ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಜವಾದ ಬಹಳ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಂದ
ಕಾಣಿಸುವದೇನೆಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವೃದ್ಧಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಡಿ-
ಸುವದಕ್ಕೆ ೪೯ ವಾರಗಳು ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು—ಇದು ನ್ಯಾಯ-
ವಾದ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ,
ಆದರೆ, ಈ ವೃದ್ಧಿಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಸಂದ-
ರ್ಭಗಳು ಬೀಳ ಬಹುದು ಹಾಗಾದರೆ, ಶಿಶುವು ಯಾವಾಗಿನಕ್ಕಿಂತ
ಸೂವಕಾಶ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಕ್ರಮವಾದ ಅಳ-

whilst on the other hand it must be admitted, that sometimes the process is prematurely completed, and a perfect child of the usual size expelled two or three weeks before the termination of the ninth month.

Utero-gestation is generally computed either from a single coitus; from a fortnight subsequent to the last menstrual secretion; or from the time of quickening. In either of the first two methods of calculating, *thirty-nine* weeks are allowed: in the last about *nineteen* or *twenty* weeks.

PHENOMENA OF UTERO-GESTATION.

If women lived less unnaturally, pregnancy and parturition would be attended by fewer of those painful symptoms which usually accompany them in civilised society.

During the term of utero-gestation, the diet should be moderately nutritious, and easy of digestion. All stimulants should be prohibited, because the vascular and nervous systems are already too highly excited.

ತೆಗೆ ವೇಷ್ಠಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಇತರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ವೃದ್ಧಿಯು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅದು ಕ್ರಮವಾದ ಅಳತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ೯ ತಿಂಗಳು ತುಂಬುವದಕ್ಕೆ ೨ ಅಥವಾ ೩ ವಾರಗಳ ಮುಂಚೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಮಾಡುವ ಒಂದೇ ಲೀಲೆಯು ಕಡೆ ಮುಟ್ಟು ನಿಂತು ದೊಡ್ಡ ೨ ವಾರ ಅಥವಾ ೧೫ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಿರುಗುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ್ದೆ ಎಂಬದನ್ನು ಗಣಿಸ ಬಹುದು. ಈ ಮೊದಲು ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಶುವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ೩ ವಾರಗಳು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ, ಕಡೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೯ ಅಥವಾ ೨೦ ವಾರಗಳು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಯೋಚಿಸುವದಾಗಿದೆ.

ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ಕಾಲದಿಂದ ಕೂಸು ಜನಿಸುವ

ಕಾಲದವರಿಗೆ ಗರ್ಭ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಅದ್ಭುತವು,—

Phenomena of ನಾಗರಿಕತೆಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗರ್ಭ Utero-gestation. ಣಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಕಷ್ಟಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೇ ಅನಾಗರಿಕತೆಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗರ್ಭಿಣಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮಿತವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವವಗಳಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸುವವಗಳಾಗಿಯು ಇರ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ, ಸಮಸ್ತ ವಿಧವಾದ ಸಾರಾಯಿ ದಿನಸುಗಳನ್ನು ತಡೆನಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ, ರಕ್ತಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಬಿಳೀ ನರಮಂಡಲ ಇವುಗಳ ರೇಗುವಿಕೆಯೂ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Regular and moderate exercise on foot should be enjoined, and all violent bodily exertion, and powerful mental emotions, should be carefully avoided; for occurrences which produce no disturbance in the constitution of an unimpregnated woman, very sensibly affect one whose mental and physical condition is rendered irritable by impregnation.

The *diseases and inconveniences* of the pregnant state may be traced either to *irritability of the nervous and plethoric condition of the vascular systems*; or to *pressure on contiguous organs by the gravid womb*.

Nausea and vomiting are the earliest and most distressing attendants on utero-gestation.

These troublesome complaints harass women most on their first rising from an horizontal position in bed, and sometimes recur frequently through the day. Nausea and vomiting generally disappear soon after quickening; but with some they continue through every stage of pregnancy.

ಕ್ರಮವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಮಿತವಾಗಿಯು ಕಾರಿಸಂಚಾರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು, ಇದಲ್ಲದೆ ಕಠಿಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಮತ್ತು ಮನೋವಿಕಾರಗಳಾದ ದೇಹಾದಿ ಸಂತೋಷ ಅಥವಾ ದುಃಖವು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು; ಯಾಕಂದರೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿಯಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಏನು ಅವಗುಣಗಳು ಆಗದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಅವರುಗಳ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹವು ಬದಲಾಗುವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗುಣವನ್ನು ಮೊಂದಿರುವದರಿಂದ ಅವರುಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕರಿಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವ್ಯಾಧಿಗಳೂ; ಅನಾನುಕೂಲಗಳೂ, ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದೆ ಎಂದು ಎಣಿಸಬಹುದು, ಅವು ಯಾವವಂದರೆ ಸರಮಂಡಲದ ರೇಗುವಿಕೆಯು; ರಕ್ತಧಾರೆಗಳು ವಿಶ್ಲೇಷವಾಗಿ ರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಿರುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸಮೀಪದ ಕರಣಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇರುವಿಕೆಯು ಇವುಗಳೇ;

ವಾಕರಿಕೆಯು ಮತ್ತು ವಾಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ಸಂಕಟಕರಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿ ಕಾಲದ ಪ್ರಥಮ ಗುರುತುಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಕಷ್ಟಕರಗಳಾದ ನೋವುಗಳು, ಅಂದರೆ, ವಾಂತಿಯು ಮತ್ತು ವಾಕೆಯು, ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಾವು ಅದ್ವಯವಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಮನದಿಂದ ಯೆದ್ದು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಲೇ ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ದಗಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ವಾಂತಿಯು ಮತ್ತು ವಾಕರಿಕೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಜಲನೆಯು ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ತಿರಿಗಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬರುವ ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತೊಂದರೆಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತವೆ.

Medical interference is not always necessary. Should this condition of the stomach be a source of much distress, a *blister*, or *leeches*, or *cupping glasses*, applied to the pit of the stomach, will often afford relief. *Saline aperients*, in moderate doses, taken daily before rising, are useful.

Infusion of *calumba*, or some other vegetable bitter, taken with an acid and alkali, in a state of effervescence, is beneficial. Should the symptoms be very urgent, so as to endanger the support of the woman, the stomach must be kept in a state of absolute rest, and nourishment must be exhibited by the absorbents of the skin and intestinal canal. *Opium*, to the extent of two grains for a dose, with the same quantity of *capsicum*, is sometimes very efficacious when the stomach is singularly irritable, and the constitution much enfeebled. Now and then, *premature labour*, artificially effected, is essential to the safety of such women.

Cardialgia is often a very troublesome affection of the stomach. This sensation of heat in the throat

ಇದಕ್ಕೆ ವೈದ್ಯರ ಸಹಾಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ, ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದ ವಾಕರಿಕೆಯು ಮತ್ತು ವಾಂತಿಯು ಬದಲವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ 'ಬ್ಲಿಸ್ಟರ್,' ಎಂಬ ಅಂಗ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟ್ರಿಯು, ಇಲ್ಲವೆ ಜಿಗಣಿಯು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, 'ಕಾಪ್ಪಿಂಗ್‌ಗ್ಲಾಸ್,' ಎಂಬುವ ರಣವೈದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಾಖ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಿತವಾದ ಉಬ್ಬಿನ ಭೇದಿ ದೊಷದ ವನ್ನು, ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಏಳುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ತಕೋಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

“ಇಂಪಿಯುರ್ಸ್ ಆಫ್ ಕೆಲಂಬಾ,” ಎಂಬ ಕೆಲಂಬಾ ಗಿಡದ ಚಕ್ಕೆಯ ಕಷಾಯವನ್ನು, ಅಥವಾ, ಬೇರೆ ಸಸ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕಹಿಯುಳ್ಳ ಕಷಾಯವನ್ನು ಮಳೆಯಾಗಿರುವ ದ್ರವಗಳ ಸಂಗಡ ಕಲಸಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಗಡ “ಆಲೆಕೆಲೈ,” ಎಂಬ ಚೌಳು ಮಂಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಚೂರ್ಣವನ್ನು ಕಲಸಿ ಇವು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಹೊಂದಿದಾಗ ಕುಡಿಯುವದು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಾಂತಿಯಾಗುವಿಕೆಯು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದು ಹೆಂಗಸರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ಆಹಾರ ಇಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಏನಾದರು ಆಹಾರ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಉಜ್ಜಿ ಹೀರುವಿಕೆಗಳು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಆಸನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪಿಚಕಾರಿಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಕಾಲದ ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಯನ್ನು ಏನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಯೋಗವು ಕೃಷವಾಗಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸಾಖ್ಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

“ಕಾರ್ಡಿಯೋಜಿಯಾ,” ಎಂಬುವ ಹೊಟ್ಟೆಯೋಳುವ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಕಂಠದಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿಯು

and fancies, with frequent eructations of acrid fluid, requires the exhibition of such medicines as will carry off the excessive quantity, and correct the morbid quality of the fluid thrown up into the mouth. To secure these objects, *magnesia*, *liquor potassæ*, *liquor ammoniæ*, *vegetable bitters*, &c., are usually employed with advantage.

Pain in the head, with many other symptoms occurring within the first few months of pregnancy, are referrible to vascular congestion, owing to the constitution not being reconciled to the plethora consequent to the cessation of the menstrual secretion; so that, until the balance in the circulation is established, it is necessary to deplete the system by the steady use of laxatives, and by having occasional recourse to general and local bleeding.

The necessity of these remedial means exists very commonly in women who begin to bear children late in life, as well as in such as are of thick stature, with short necks. Such women should

ತೀಕ್ಷ್ಣ ಗುಣವ ಸಂಗಡ ಅಗಾಗ್ಗೆ ಮಳುವುದು ನೀರಿನ ಸಹಿತ ತೇಗು ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆ ರೋಗವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವ ಗುಣ ವ್ಯಕ್ತವಿರುವದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಮಳೆಯು ಉದಕವ ನ್ನು ಭೇದಿಯು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಅಂಥಾ ಕಟ್ಟಿ ಗುಣ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ನೀರು ಸಂಬಂಧದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಿಂಜಿಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕಳೆಗೆ ಬರದಿರುವ ದ್ರವದಗಳ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿಧೆ. ಆ ದ್ರವದ ಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, "ಮೆಗ್ನೀಷ್ಯ" ಎಂಬುವದು, "ಲಿಕ್ವರ್ ಪ್ಲಾಟ್ನಿಸ್" ಎಂಬುವದು ಮತ್ತು "ವೆಜೆಟಿಬಿಲ್ ಬೆಟ್ಟೆರಿಸ್" ಎಂಬುವ ಮೂಂತಾದ ವುಗಳೇ.

ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಪ್ರಥಮತ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಬೋವಿನ ಸಂಗ ಡ ಬೇರೆ ಗುರ್ತುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವವು ಹೆಚ್ಚಾದ ರಕ್ತದ ತೀವ್ರವಿಕೆಯಿಂದ ಆದದ್ದೇ ಎಂದು ಊಹಿಸ ಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯರ ದೇಹವು ತಿಂಗಳಗಟ್ಟೆಯ ವುಳ್ಳು ನಿಂತು ದೋಗಿರುವದರಿಂದ ಅಧಿಕ ರಕ್ತದ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣ ರಕ್ತದ ಸಂಚಲನೆಯು ಸರಾಸರಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಪರಿಗೂ ಹೀಗಿರುವದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಗಾಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರವರ್ತಿ ದ್ರವದವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬರೆ ಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದಿಂದ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿಧೆ.

ಇನ್ನು ಪರಿಗೂ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದ ಪರಿವರಣ ವಿಷಯಗಳು ಬಹು ದಿನಗಳ ಪರಿಗೂ ಗೊಡ್ಡಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಗರ್ಭಧರಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಸ್ತುಲಕಾಯಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ದವ್ವ ಕುತ್ತಿಗೆಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ

be bled at about the fifth and eighth months, by which means puerperal convulsions may sometimes be averted.

A variety of complaints, which depend on *nervous irritability* and *vascular excitement*, are apt to occur, which require the same management as when existing under other circumstances.

To *pressure* of the gravid womb on contiguous viscera, may be referred—

Hæmorrhoids, a disease of frequent occurrence during gestation, in consequence of interruption to the free return of blood to the vena portæ by the hæmorrhoidal veins, producing distention and pain.

First, unload the bowels by mild aperients, such as the supertartrate of potash, castor oil, confection of senna, precipitated sulphur, &c. *Secondly*, subdue inflammation and pain, by lessening the bulk of the distended hæmorrhoidal vessels by leeches; puncturing the tumified veins; by a poultice composed of oat or linseed meal,

ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ೫ ಅಥವಾ ೮ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ತೆಗೆಯ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಸನ್ನಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸ ಬಹುದು.

ನರಮಂಡಲದ ರೇಗುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ರಕ್ತಧಾರೆಗಳ ತೀಕ್ಷ್ಣಗಳಿಂದಲೂ ನಾನಾವಿಧ ಹಿಂಸೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಪರಿಹಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಬಹುದು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕರಳುಗಳ ಸಂಭವಿಸುವ ಒತ್ತುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಚಿಸೋಣಾಗಿಧೆ.

ರಕ್ತವು “ವಿನಾವೋರ್ಟ್,” ಎಂಬುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕರೀ ಧಾತುವಿಗೆ “ವೆಮೆರಾಯಡಲ್ ವೇರ್ಸ್,” ಯಿಂದ ವುನಾತಾರದೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕಗುಳ್ಳೆಗಳ ಹಾಗೆ ಆಸನ ಹೊರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಕರೀ ರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಡುವ ಕಾರಣ ನೋವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ಏನಂದರೆ,—

ಮೊದಲನೇದು—ಸಾಧುವಾದ ಭೇದಿ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ಕರಳುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಕಶ್ಮಲಗಳು ನಿವರ್ತಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು, ಅವುಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, “ಸುಪರ ಟಾರ ಟ್ರೀಟೆ ಆಫ್ ಪ್ಲೇಟಾನ್,” “ಕ್ಯಾನ್ಸೆಟರ್ ಅಯಿಲ್” ಎಂಬುವ ಹರಳೆಣ್ಣೆ, ಸೆನ್ನಾ ಎಂಬುವ ಸುನಾಮುಖಿಯ ಲೇವವು, ಭಸ್ಮ ಮಾಡಿದ ಗಂಧಕವು, ಇವು ಮುಂತಾದವುಗಳು—ಎರಡನೇದು—ನೋವು ಮತ್ತು ತಾಪ ಇವುಗಳನ್ನು ಶಾಂತಿಪಡಿಸುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಮೂಲ ಜ್ಯಾಡ್ಯದ ಗುಳ್ಳೆಗಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಜಿಗಣಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಹೀರಿಸುವಿಕೆಯು, ಉಬ್ಬಿರುವ ರಕ್ತಧಾರೆಯನ್ನು ಶಸ್ತ್ರದ ಕೊನೆಯಿಂದ ಚುಚ್ಚುವಿಕೆಯು, ತರುವಾಯ ಆಗಸೇ ಬೀಜವು ಮತ್ತು “ಟೆಟೆನ್,” ಎಂಬುವ ಅಕ್ಕಿ ಇವೆರಡನ್ನು ಬೆರಸಿ ಪೋಲ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿ ಅದರಮೇಲೆ ಹಾಕುವದು

and the decoction of poppies; and, *thirdly*, restore the vessels to their original condition by cold enemata and astringent applications.

Should the tumours be a source of much vexation, so as to threaten uterine irritation and contraction, they may be removed by the scalpel, or by a clean-cutting pair of scissors; but this is somewhat hazardous.

Constipation is a very common attendant on pregnancy, and originates in torpor of the bowels or in pressure of the gravid uterus.

This condition of the intestinal canal might be in a great degree obviated by the regular use of ripe sub-acid fruits, vegetables, and moderate daily exercise. Should pharmaceutical interference be necessary, the following formula is very well adapted to overcome the affection.

Compound Extract of Colocynth, 1 drachm.

Extract of Hyoscyamus, 24 grains.

ಮತ್ತು ಗೆಸಗಸೆ ಮೊಟ್ಟೆನ್ನು ಬೇಸಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಕಾವು ಕೊಡುವಿಕೆಯು, ಮೂರನೇದು-ರಕ್ತ ಸರಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಪುನಃ ತಿರುಗಿ ಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶೀನೀರಿನ ವಿಷಕಾರಿಯನ್ನು, ಮತ್ತು ಒಗರಾದ ಔಷಧಗಳ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಈ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂಸಾಕರಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ರೇಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿ ಅದರ ಬಾಯಿಯು ಅಣಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಗುಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಶಸ್ತ್ರದ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಬಿಡಬಹುದು, ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧವಾದ ಕತ್ತರಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹುಶ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿ ಇಧೆ.

ಮಲಭಂಧ ವಾಗಿರುವಿಕೆಯು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ರಲ್ಲಿ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಅದು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಕಾಲಪ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿ, ಕರಳುಗಳನ್ನು ತಿಮಿರು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ವೃದ್ಧಿಯಾ ಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ

ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕರುಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನದ ಕ್ರಮವಾದ ಕಾಲ್ ಸವಾರಿಯಿಂದಲು ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಲಿ ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದ, (ಹುಳಿ ಶೀತಲ ತಿರುವು) ಮಧುರವಾದ ಫಲಗಳ ಭಕ್ಷಣೆಯಿಂದಲೂ, ಕಾಯಿಪಲ್ಪದ ಭೋಜನದಿಂದಲೂ ಕ್ರಮವಾದ ಪ್ರವರ್ತಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಬಹುಶ ಮಾಡಬಹುದು. ಪರಿಹಾರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಔಷಧವು ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯುವ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಆ ಖರಣವು, ತನ್ನ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ನಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ ಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿಧೆ.

“ಕಂಪಾಂತ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟ ಆಫ್ ಕೊಲೋಸಿಂತ್,” ಎಂಬುವದು ೧ ಡ್ರಾಂ.

“ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟ ಆಫ್, ಹಯಾಸಿಮಸ್,” ಎಂಬುವದು ೨೪ ಗ್ರೇಗಲು.

Beat them well together so as to make a mass to be divided into 24 pills, two or three of which to be taken when the bowels are confined.

The daily exhibition of a common enema, so commonly resorted to on the Continent of Europe, is preferable to the prevalent and pernicious custom in this country of stimulating the bowels to action by a daily recurrence to purgative medicines.

Sometimes the rectum so completely loses its tone, as to become enormously distended with hardened feculent matter, and requires its contents to be broken down, and washed out by some mechanical contrivance.

Severe cutting pain, in the direction of the linea innominata, is occasionally produced by the gravid uterus resting on this edge of bone, when sharper than usual.

Horizontal posture on the back, and the nice adaptation of a soft oblong pad to the pendulous

ಇವೆರಡನ್ನೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿ ಮುದ್ದೆ ಮಾಡಿ ೨೪ ಗುಳಿಗೆಗಳಾಗಿ ಭಾಗಿಸಿ ಮಲಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೨ ಅಥವಾ ೪ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಲಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಭೇದಿ ದ್ರವವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಕಟ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸವು, ಈ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿರುವವರಿಂದ ಇದುಕರುಳುಗಳಿಗೆ ರೇಗಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬರುವ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಪಿಚಕಾರಿಯ ವಾಡಿಕೆಯು ಮುಂಚೆ ದೇಳದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಯಾದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕರಳನ ಕೆಳ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಆಸನವು ತನ್ನ ಬಲವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಸುಗ್ಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪಟ್ಟು ಅದರಸ್ಥವು ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಕಲ್ಮಷಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ಒಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಪಿಚಕಾರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಆಸನವನ್ನು ತೊಳೆಯ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ “ಲೀನಿಯಾ ಇನಾಮಿನೇಟಾ” ಎಂಬ ಗೀರಿನ ಮೇಲೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಇಳಿದಿದ್ದಾಗ ಆ ಗೀರಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ನೋವು ಆ ಗೀರಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ನೋವು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅಂಗತ್ತಳಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಬೊಜ್ಜು ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಉದ್ದದಲ್ಲಿ ಚೌಕವಾದ ಶಿಂಬೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ “ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್,” ಎಂಬುವ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಸಿ

abdomen, supported by a bandage passed over the shoulders, will afford relief.

Irritation of the neck of the bladder, connected with an inability to walk; the sensations attendant on procidentia uteri, ardor urinæ, and sometimes retention, with a considerable yellowish mucous discharge, now and then harass women in the early months of pregnancy, but often disappear as the uterus rises and gets above the pelvis.

This painful complaint must be subdued by a recumbent posture, mild and unirritating aperients, particularly castor oil, with mucilage of gum arabic, diminished quantity of fluid, and that of the blandest quality. Should retention of urine and inflammation of the neck of the bladder supervene, the employment of the catheter and lancet must be had recourse to.

Petechiæ, vibices, and ecchymosis, sometimes result from some of the cuticular vessels of the abdomen giving way from distention; this discolo-

ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಭುಜಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯು ತಾತ್ಕಾಲದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಕಂಠದ ರೇಗುವಿಕೆಯು ಸಂಗಡ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಗವು, ಅದರ ಮುಂಡಾಗದೆ ಬೊಗ್ಗಿರುವಾಗಲೂ, ಮೂತ್ರವೂ ಬೊಟ್ಟಾಗಿ ಬೀಳುವಾಗಲೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮೋಗಿರುವಾಗಲೂ ಸಂಭವಿಸುವ ತೀಕ್ಷ್ಣಗಳು, ಇವುಗಳ ಸಹಿತ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣವಾದ ಬಂಕೆಯಾದ ಉದಕದ ಹೊರಡುವಿಕೆಯು, ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು, ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮೇಲೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಕೂಡೆ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಈ ತೊಂದರೆಕರವಾದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಜೈಸುವದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಇರುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ, ಶಾಂತವಾದ ಮತ್ತು ರೇಗುವಿಕೆ ಗುಣವಿಲ್ಲದ ಭೇದಿ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹರಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಗೋಂದಿನ ಸಹಿತವಾಗಿ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲೂ ಶೀನೀರಿನ ಪಾನವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಜೈಸ ಬಹುದು. ಮೂತ್ರ ಬಾರದೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಅದರ ಸಂಗಡ ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಅಥವಾ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ “ಕ್ಯಾತಿಟರ್,” ಎಂಬ ಮೂತ್ರ ತೆಗೆಯುವ ಕೊಳವೆಯ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನಡಿಸ ಬೇಕು.

ತಟ್ಟೆಯಾದ ಬೊಬ್ಬೆಯು, ಶೀತಳ ಸಿಡಿಬಿನಂತೆ ಇರುವ ಬೊಬ್ಬೆಯು, ಕಂದಿ ಹೋಗಿರುವಿಕೆಯು ಇವು ಮುಂತಾದವುಗಳು, ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಕಡೆಯ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಕ್ತ ತುಂಬಿರುವ ಕಾರಣ ಉದ್ಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಚರ್ಮದ ಬಂಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಚರ್ಮವನ್ನು ಶೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ

ration and cracking of the skin often alarms timid women very unnecessarily.

Gentle friction and a recumbent posture will usually relieve. Should exudation of serum from the cuticular cracks be distressing, the parietes of the abdomen may be sponged several times daily with thin water-gruel, or tepid water.

Varices of the veins of the lower extremities occur during the latter months of utero-gestation, and sometimes give way, occasioning considerable hemorrhage.

Unless the superincumbent pressure of the gravid womb could be removed, the treatment must be palliative: but the turgescence of the vessels may be diminished by an elastic and well-applied roller; by aperients; by abstemious living; and by keeping the lower extremities as much as possible in a horizontal position.

Edema of the labia pudendi, or even of the whole body, now and then occurs towards the close of pregnancy, in consequence of the reflux blood being interrupted in its course by pressure.

Aperients, moderate friction, regular but gentle exercise, and when at rest, a recumbent posture,

ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೇಡಿಯಾದ ಹೆಂಗಸರು ಭಯವಡುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಲಭವಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜುತ್ತ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಯಾತಕ್ಕಾದ ರೂ ಏಳದೇ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡಿರುವದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ನಿವಾರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚರ್ಮ ವಡದಿರುವ ಕಡೆಯಿಂದ ಉದಕ ಕಾಣಿಸಿ ಹೊರಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿಗೋಂದಿನ ನೀರಿನ ಅಥವಾ ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದಲು ಸ್ಪಂಜಿನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ತೊಳೆಯುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಕಾಲಿನ ಕರೀ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕರೀ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳು ಪ್ರಸವವಾಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮಾಪವಾಗುವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಸಾಕಾದ ಮಟ್ಟಗೂ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ನಿವಾರ್ತಿಯಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಚಲಿಸುವ “ಬ್ಯಾಂಡೇಜಾಗಲಿ,” ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಸಮಾಪವಾಗಿ ಸುತ್ತುವದರಿಂದಲೂ, ಭೇದಿ ಔಷದದಿಂದಲೂ ಮಿತಮಿಂಚದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೋಜಿಸುವದರಿಂದಲೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರದೆ ಸಾಕಾದ ಮಟ್ಟಗೂ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದಲೂ ಸಹ ರಕ್ತ ನರಗಳು ಉಬ್ಬಿರುವದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸ ಬಹುದು. ಪ್ರಸವವು ಸಮಾಪವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ರಕ್ತದ ಸಂಚಲನೆಯು ಅದರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಒತ್ತುವಿಕೆಯು, ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗಸ್ಥಳದ ತುದಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಅಥವಾ ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಾತುಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭೇದಿಯು, ಮಿತವಾಗಿ ಉಜ್ಜುವಿಕೆಯು, ಕ್ರಮ ತಪ್ಪದೆ ಸಮಾಧಾನವಾದ ಸಂಚಾರವು ಮಲಗಿ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ

should be enforced. When the labia only are cedematous, warm fomentations of decoction of poppies will afford relief. Should the skin be enormously distended, a few slight punctures may be made into the cellular substance, but they are better avoided.

RETROVERSIO UTERI,

Is that displacement of the womb, which occasionally takes place between the third and fourth months of pregnancy, before the uterus has risen above the superior aperture of the pelvis. The fundus uteri (which should incline upwards and forwards) is thrown downwards below the promontory of the sacrum, and presses on the rectum; whilst the mouth and neck of the womb are forced upwards and forwards, either against or over the symphysis pubis. This displacement is commonly attended with constipation, tenesmus, and retention of urine.

ಅಂಗತ್ತಳಾಗಿ ಮಲಗಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬರುವದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋನಿಯು ಒಂದೇ ಬಾತುಕೊಂಡು ಇದ್ದರೆ ಗಸ ಗಸೇ ಹೊಟ್ಟನ್ನು ಬೇಸಿ ಅದರ ಬಿತಿಬಿತಿಯಾದ ಕಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಒಂದರೆ, ಆ ಬಾತಿರುವದನ್ನು ನಿವರ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಚರ್ಮವು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಬಾತುಕೊಂಡು ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರದ ಕೊನೆ ಯಿಂದ ಆ ಬಾತು ಇರುವ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಚುಚ್ಚಿಸ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವದು ಮತ್ತೂ ಉತ್ತಮ ವಾಗಿಧೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳವು ಆದರ ಕಂಠವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಬೋಗ್ಗುವಿಕೆಯು.

Retroversio Uteri. ಗರ್ಭಕೋಶವು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ರಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಏಳುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ೩-೪ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅದು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಬೋಗ್ಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ತಳವು (ಇದು ಮೇಲ ಕಡೆಗೂ ಮುಂದು ಕಡೆಗೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬೋಗ್ಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರ ಬೇಕು] “ಶೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವದರ ಉಬ್ಬುವಿಕೆಗೆ ಕೆಳಗಡೆ ಬಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಕರಳನ ಕೊನೆಯಾದ “ರೆಕ್ಟಂ,” ಎಂಬುವ ಆಸನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕರಳನ ಮೇಲೆ ಅಣಗಿರುವದರಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಂಠವು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲ ಕಡೆ ಅಥವಾ ಮುಂದು ಕಡೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಪಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲದೆ, “ಫಿಂಫೀರಿನ್ ಪ್ಲಾಬ್ಸ್,” ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಳ ತಪ್ಪುವಿಕೆಯಿಂದ ಮಲ ಬಗ್ಗವು, ತಿಣುಕುವಿಕೆಯು ಮತ್ತೂ ಮೂತ್ರ ನಿಂತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

CAUSE.

An over-distended state of the bladder, which presses down the rectum, and from its connexion with the womb at its neck, naturally elevates that organ as it rises in the abdomen. This is the most common, but not the only cause of this malposition of the womb; which, though perhaps never dissociated from distended bladder, may nevertheless be produced by powerful mental emotions, or some other causes acting on the bladder, provided the womb, either by impregnation or disease, be enlarged to about the size it attains between the third and fourth month of utero-gestation.

TREATMENT.

The regular employment of the catheter is the principal means of cure. The bladder must be emptied twice daily, until the uterus by its growth rises above the pelvis. The catheter should be small, flat, and curved considerably more than under ordinary circumstances; and generally a flexible male catheter will be required. The distorted course of the urethra must be borne in mind,

ಕಾರಣವು.

Cause.

ಮೂತ್ರಕೋಶವು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಮೂತ್ರದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಕಾರಣ ಅದು ಆಸನದ ಕೆಳ ಭಾಗವನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಆ ಕರಣವನ್ನು, ಸ್ವಭಾವೀಕವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ದೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಎತ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧಾರಣ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸ್ಥಳ ಭಂಗವಾಗಿರುವದು ಒಂದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ; ಇದು, ಹೀಗೆ ಮೂತ್ರಕೋಶದ ವಿಶಾಲಕ್ಕೆ ಸಮಂಥ ಪಡದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಹಳವಾದ ಮನೋವ್ಯಾಕುಲದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಮೂತ್ರಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಹೀಗೆ ಆಗ ಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಗರ್ಭ ವೃದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದಲೂ ಅದು ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ೩-೪ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರ ಬೇಕು.

ಪರಿಹಾರವು.

Treatment.

ಮೂತ್ರ ತೆಗೆಯುವ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರುವದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾರಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲಿನ ಮೇಲಗಣಿಗೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವದರಿಂದಲೂ ಮೂತ್ರಕೋಶವನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡಾರ್ಧ ಬರಿದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಆ ಕೊಳವೆಯು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ, ನೆಟ್ಟಗಾಗಿಯೂ, ಕಡಿಮೆ ಸಾಧಾರಣ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಡೊಂಕಾಗಿರ ಬೇಕು, ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಮತ್ತು ಮಡಗಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೊಳವೆಯು ಪ್ರಯೋಗವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಲ್ಲ.

which will point out the necessity for depressing the handle considerably, during the introduction of the instrument; and not unfrequently it will be necessary to introduce two fingers into the vagina, so as to depress the neck of the womb.

The bowels should be kept open by clysters; and absolute rest, in a recumbent posture, must be enjoined. Under this management, the womb very often replaces itself in a few days, without it being requisite to restore the organ to its original situation by any manual interference.

But it may be impracticable to withdraw the urine, and it then becomes necessary to replace the womb, or the bladder may slough or burst, or adhesive inflammation may ensue. The woman being on her hands and knees, the fore and middle fingers of the accoucheur's left hand, well anointed, are to be gently passed up the rectum to the fundus of the womb, which they are to elevate; whilst the neck of the womb is at the same time to be carefully depressed by two fingers of the right hand in the vagina. Should

ಮೂತ್ರಕೋಶದ ದಾರಿಯು ಇಂಥಾ ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾರ ರೂಪವೆನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು, ಈ ಗಮನದಿಂದ ಆ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಅದರ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಬಲತ್ವಾರದಿಂದ ಒತ್ತಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಡಕೈಯ ಎರಡು ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಯೋನಿಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವನ್ನು ಅಣುಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಿಡಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕರಳುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಮಷದಿಂದ ತುಂಬಿ ರದಂತೆ ಇಟ್ಟುರ ಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇದರ ಸಂಗಡ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು, ಯಾವಾಗಲೂ ಒದಗಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿರುವದನ್ನು ಸಹಾ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಈ ಮುಖಾಂತರಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ತನ್ನ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಅದರ ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪುನಹ ತರುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಸ್ತದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಶ್ರಮೆ ಪಡುವದಕ್ಕಿಂತಲು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಮೂತ್ರವನ್ನು ಅದರ ಕೋಶದಿಂದ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಅದರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲವೀ, ಮೂತ್ರಕೋಶವು ಹುಣ್ಣಾಗಿ ಕೊಳತು ಹೋಗುವಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಹೀರಿ ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ರೋಗವಿಕೆಯ ರೋಗಿಗಳು ಬಹುಶ ಹಿಂಬಾಲಿಸ ಬಹುದು. ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ವೋಣಕಾಳ ಮೇಲೂ ಹಸ್ತಗಳ ಮೇಲೂ ಆಧಾರಗಳಾಗಿ ಬಾರಳಾಗಿರುವಾಗ ಸೂತಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಎಡಕೈ ತರ್ಜಿನಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ತೈಲದಿಂದ ಸವರಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಸನದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳದ ವರಿಗೂ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಲಕೈಯ ೨ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಯೋನಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವನ್ನು ಅಣುಗಿಸಿ ಆ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಗರ್ಭ

the fingers employed to elevate the fundus of the womb not be long enough to effect this object, a piece of whalebone may be substituted, having a small piece of sponge attached to one extremity, as a pad; but this requires extreme care.

In some few melancholy instances, the womb has been firmly wedged into the pelvis by adhesive inflammation. Such cases have terminated fatally; nor is it probable that the result would have been more favourable had a trocar been passed through the womb, to discharge the fluid of the amnion; or had the symphysis pubes been divided, in compliance with the recommendation of some respectable men. In one case, the bladder was tapped above the pubes; the womb was subsequently reduced, and the woman did well.

In several patients, the womb has remained partially retroverted to the full period of uterogestation; of course, without an entire retention of urine and fæces. During parturition, after severe and protracted sufferings, the mouth of the

ಕೋಶದ ತಳವನ್ನು ಅಣುಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳವನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಉದ್ದವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಕ್ಕೆ ತಿಮಿಂಗಿಲದ ಎಲುಬನ್ನು ಪ್ರತಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಅದರ ಒಂದು ಕೊನೆಗೆ ಸ್ಪಂಜನ್ನು ಉಬ್ಬಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಿ, ಇದನ್ನು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಆದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ದುಬ್ಬವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಂಟಿ ಕೊಳ್ಳುವ ರೇಗುವಿಕೆಯು ರೋಗದಿಂದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುಪಿನಲ್ಲಿ ಗೂಟದ ಹಾಗೆ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ರೋಗವುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ; ಅಥವಾ ಇಂಥಾವರಲ್ಲಿ "ಟ್ರೋಕಾರ್," ಎಂಬ ಶಸ್ತ್ರದ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪಿಂಡೋದಕವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅದರ ಫಲವು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಮಂತ್ರಿಸಾನಿಕರು ಅವರ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಮೇಲೆ ಉದಹರಿಸಿದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಉದಹರಿಸಿ "ಶಿಂಪಿಸಿಸ್ ವ್ಯುಬ್‌ಸ್," ಎಂಬುವದನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮೂತ್ರಕೋಶವನ್ನು "ಪ್ಯೂಬ್‌ಸ್," ಎಂಬುವದರ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರೋಕಾರ್ ಎಂಬುವದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ತೆರದ ಕೂಡಲೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಣುಗುತ್ತಾ ಬಂದು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಂಖ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬಂದಳು.

ಇಂಥಾ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪಿಂಡವು ಪೂರೈಸುವ ವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಡೊಂಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ, ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಇರುತ್ತದೇ ಹೊರ್ತು ಪೂರಾ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಆಯಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ.

womb has descended, and the child has been expelled; but, in some cases, the patients died undelivered.

ABORTION.

The separation and expulsion of the *ovum* or *egg* from the womb, before the foetus is able to carry on the functions of vitality, independent of its connexion with the womb, is termed Abortion, or Miscarriage.

SYMPTOMS.

Uterine hemorrhage, either with or without flakes of membranes, with intermitting pain.

These are usually preceded by several premonitory symptoms, which are too fallacious to be relied on: such as, lancinating pains in the breast, followed by flaccidity; cessation of the morning sickness; rigors, coldness of the lower part of the belly; and sometimes an offensive discharge from the womb.

ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದನಂತರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಕೂಸನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯರು ಪ್ರಸವ ಆಗದೆ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಗರ್ಭಸ್ರಾವವು.

Abortion.

ಪಿಂಡ ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಶಿಶುವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅದು ಚಲನೆನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ; ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನೇನು ಸಂಪಂದವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆ ಬೀಳುವದೇ, ಗರ್ಭಸ್ರಾವವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಗುರುತುಗಳು.

Symptoms.

ಯೋನಿಯಿಂದ ರಕ್ತ ಕಾಣಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಪೊರೇ ಸಹಿತ ಅಥವಾ ಪೊರೆ ಇಲ್ಲದೆಯು ಕಾಣಿಸುವದರ ಸಂಗಡ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುವ ನೋವನ್ನು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಇವು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕ ಎಚ್ಚರವಾದ ಗುರುತುಗಳಿಂದ ಕಾಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವದಕ್ಕೆ, ಬಹಳ ಮೋಸವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಆವು ಯಾವವಂದರೆ, ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚುವ ನೋವಿನೊಡನೆ ಮೊಟ್ಟೆಯ ತಿಥಿಲತ್ವವು, ಪ್ರಥಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಂತಿ ಮಾಡುವದು ನಿಂತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು, ಹಳಚಳಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಿಕೆಯು, ಕೆಳ ಮೊಟ್ಟೆಯು ತಣ್ಣಗಿರುವಿಕೆಯು, ಮತ್ತು ಕೆಲವುನೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದುರ್ವಾಸನೆಯಾದ ದ್ರವವು ಹೊರಡಿಸುವದು.

PREDISPOSING CAUSES.

Irritable and feeble condition of the uterus, not admitting of its distention beyond a certain extent; and premature development of the mouth of the womb.

EXCITING CAUSES.

All such as enfeeble the womb, or destroy the life of the ovum, so as to interfere with the progress of utero-gestation: such as, general febrile excitement; plethora; diseased rectum or bladder; powerful mental emotions; violent exertion, such as dancing, riding, &c.; emetics; purgatives; fatigue: rapid and excessive accumulation of the liquor amnii; syphilitic taint, &c.

ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾಗುವದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಥಮ ಕಾರಣಗಳು.

Predisposing Causes.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಾನು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಬಲಹೀನತ್ವದ ಸಂಗಡ ರೇಗುವಿಕೆ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಲ್ಪಟ್ಟು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯು ವಕ್ರವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಶಿಶುವು ಹೊರಡಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ರೇಗಿಸುವ ಕಾರಣಗಳು.

Exciting Causes.

ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಬಲಹೀನ ಪಡಿಸುವ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗರ್ಭದ ಅಂಡದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಾಶನ ಮಾಡಿ ಗರ್ಭವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬರುವಗಳಾಗಿರುವ ಕಾರಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಯಾವವಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ ದೋಷವು “ಪಿ ದೋಷಾ,” ಎಂಬ ರಕ್ತ ತುಂಬಿರುವ ದೇಹವು, ರೋಗವುಳ್ಳ ಮೂತ್ರ ಕೋಶ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಕರಳನ ಕೊನೆಯಾದ ಆಸನವು, ಬಲವಾದ ಮನೋವಿಕಾರಗಳು, ಕುಣಿಯುವ ಮತ್ತು ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವ ನಾನಾವಿಧ ಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು; ವಾಂತಿಗೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದು, ಭೇದಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವದು, ಆಯಾಸವು, “ಲೈಕರ್ ಆಮನಿ,” ಎಂಬ ಪಿಂಡೋದಕವು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮೇಳನವು; ಸ್ತ್ರೀರೋಗದ ಫಲವಾದ ದುರ್ಬಲದಿಂದ ಆಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇವುಗಳೇ:-

PROGNOSIS.

This should always be guarded; because, although the immediate consequences of abortion be not alarming, it often debilitates the system, and produces a long train of distressing symptoms dependent on vascular disturbance. The immediate danger depends very much on the extent of the hemorrhage, which is usually more formidable in the latter than in the early months of pregnancy.

TREATMENT.

The remedial means which bear on the *pre-disposing causes*; embrace a sedulous avoidance of all those circumstances which produce local and constitutional irritability, congestion, or debility; and the steady employment of means to subdue such a condition when existent.

If there be *debility* and *irritability*, recourse must be had to sea-air and cold bathing; the daily use of the bidet; cold water injections, per vaginam or per anum; with the exhibition

“ಪ್ರೋಗ್ನೋಸಿಸ್” ಎಂಬ ಮುಂದಿನ ಸೂಚನೆಯು.

Prognosis.

ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವಕಂದರೆ, ಗರ್ಭಸ್ಥಾನದ ಕೊಡ್ಲೆ, ಅದರ ಫಲವು ಬಹಳ ಭಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅದು ದೇಹವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೇ ಬಹಳ ದುರ್ಬಲ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು, ರಕ್ತಧಾರೆಗಳ ಹಿಂಸೆ ಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ನಾನಾವಿಧ ದೀರ್ಘವಾದ ತೊಂದರೆಗಳ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಲಕ್ಷಣಕೊಡ್ಲೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಅಪಾಯವು ಪ್ರಬಲವಾದ ರಕ್ತದ ನೋರು ವಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರಕ್ತನೋರುವಿಕೆಯು ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಆದಿ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಪರಿಹಾರವು.

Treatment.

ಗರ್ಭಸ್ಥಾನವು ಆಗುವದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವ ಕಾರಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳು ಯಾವವಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮತ್ತು ದೇಹದ ರೇಗುವಿಕೆಗಳನ್ನು, ರಕ್ತ ಶೇರುವಿಕೆಯನ್ನು, ಬಲಹೀನವನ್ನು, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ದೃಢವಾದ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಚಲನೆಯಿಂದ, ಆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅಣಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕು.

ದೇಹವು ಬಲಹೀನವನ್ನು, ಮತ್ತು ರೇಗಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಘಾಳಿಯ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿದಿನವು “ಬಿಡಿಬಿ” ಎಂಬುವ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಶೀನೀರನ್ನು ಚಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು, ಆಸನಕ್ಕೂ, ಯೋನಿಗೂ

of vegetable tonics, or mineral acids, internally: sexual separation should be enjoined, and a recumbent posture enforced, for some weeks before and after the usual period of abortion; with abstinence from fermented liquors.

In the majority of cases there is *local congestion*, demanding topical bleeding, by leeches or by cupping from the loins, perineum, or groin; and in such cases dry diet should be insisted on. Women disposed to abort, should never be present in a lying-in room during parturition, or, as is common with quadrupeds, they may expel the contents of the womb from sympathy.

Should a syphilitic taint be known to exist in either parent, a mercurial course for some weeks must be adopted.

ತನ್ನೊಳಿರುವ ಪಿಚಕಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಿಕೆಯು ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲ ಬರುವ ಹಾಗೆ ವೃತ್ತಾದಿಗಳ ಔಷಧ, ಅಥವಾ ಲೋಹ ಸಂಮಂಥನಾದ ಹುಳಿಯುಳ್ಳ ಔಷಧವನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವಿಕೆಯು, ಹಾಕಿಗೆ ಪಥ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವದು, ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂದರೆ ಗರ್ಭಸ್ತ್ರಾವವಾದ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಮುಂದೂ ಹಿಂದೂ ಉದ್ದವಾಗಿಮಲ ಗಿರುವಿಕೆಯು, ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡದೆ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿರುವಿಕೆಯು, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಅನೇಕರಾದ ಇಂಥಾ ವ್ಯಾಧಿ ಗ್ರಸ್ತರಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಇದ್ದರೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಶಸ್ತ್ರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಆಸನಕ್ಕೂ ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ಥಳ ದಿಂದ ಜಿಗಣಿ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ತೊಡೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಬೆನ್ನಿನ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಪದರೂ, ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ. ಹೀಗೆ ತೆಗೆದಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕಠಿಣ ಪಥ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಇರಬೇಕು. ಗರ್ಭಸ್ತ್ರಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇತರ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರಸುವಾಗುವಾಗ ಅವರ ಕೊಟ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅದನ್ನು ನೋಡದ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಮೃಗಾದಿಗಳು ಸಹಾ ಅಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ದೃಷ್ಟವಾದರೆ, ಅವುಗಳು ತಮ್ಮ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಮರಿಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾವದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಈ ಉಭಯತ್ರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ರೋಗವು ತಗಲಿ ಅದರ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ, ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ವರಿಗೂ ರಸದ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

A second class of means are applicable to the symptoms which threaten the immediate detachment and expulsion of the ovum, and the *principal indication is to prevent uterine action*; for, if this be established, abortion can but rarely be prevented.

It is at this point that the progress of the mischief may often be arrested, by moderating the force and diminishing the frequency of the action of the heart, by local and general bleeding; by injecting, per anum, three or four grains of opium, previously rubbed down with cold water; by absolute quietude of mind, and repose of body in an horizontal posture; by light covering; cool air; cold injections, per anum et per vaginam; and by the exhibition of nitrate of potash, in doses of ten grains, in any cold fluid, every two hours, unless it nauseates.

Should uterine action commence, abortion almost inevitably follows. But, even then, most of the means just enumerated must be persevered in, with a view to counteract the bad effects of

ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾಗಿ ಅಂಡವನ್ನು ಆ ತಕ್ಷಣವೇ ಹೊರಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೆ, ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಆ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಯಾವದಂದರೆ; ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ, ಯಾವದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ಸ್ಥಿತಿಪಿಷ್ಟವಾದರೆ, ಗರ್ಭಸ್ರಾವವನ್ನು ಬಹಳ ಅವರೂಪವಾಗಿ ಅಡ್ಡಿಮಾಡ ಬಹುದು.

ಗರ್ಭಸ್ರಾವವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರುವದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ರಕ್ತ ಸಂಚಾರದ ಬಲವನ್ನು ಕಾಂತ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಅಂತರಂಗಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದಲೂ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಸುವದರಿಂದ ಹೃದಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಅಣಗಿಸುವದಲ್ಲದೆ ತಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದ ಇ-8 ಗ್ರೇಫ್ ಅಪಿನಿಯನ್ನು ವಿಚಕಾರಿ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಆಸನಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು, ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಬಟ್ಟೆಯು ಬಹಳ ನೂರಾಗಿರಬೇಕು. ತಂಗಳೆಯು ಚಲನೆಯು ಮತ್ತು ತಣ್ಣೀರಿನ ವಿಚಕಾರಿಯು ಯೋನಿಗೂ ಮತ್ತು ಆಸನಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರುವದರೆ ಸಂಗಡ ೧೦ ಗ್ರೇಫ್ ಪೆಟ್ಟುಪ್ಪಿನ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಎರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಶೀನೀರಿನಲ್ಲಿ ಓಕರಿಕೆ ಬರುವ ವರಿಗೂ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ, ಗರ್ಭಸ್ರಾವವು ಬಹುಶಃ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಕೆಟ್ಟ ಹಿಂಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಹುಕಾಲದ ನೋವು ರಕ್ತ ಸೋರುವಿಕೆಯು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಂಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕು.

severe and protracted pain and hemorrhage. *Opium* should not be given unless with the intention of temporarily subduing the contractile efforts; which, if feeble, may be arrested for a time, so that when they recur, it may be with that degree of augmented power which is necessary to expel the ovum. The ergot of rye may be advantageously sed to assist the feeble uterine energies.

Stimulants can scarcely ever be necessary.

If the woman's life be endangered by hemorrhage, then extraordinary measures may be requisite: such as plugging up the vagina; dashing cold water on the belly; the introduction of ice within the vagina; and the exhibition of lead internally, in combination with opium and acetic acid. Lead is a much more valuable, efficient, safe, and manageable medicine than is generally supposed.

Sometimes the hemorrhage is kept up by some portion of the ovum remaining partly within and

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಂತ ಪಡಿಸ ಜೀಕಾದ ಅವೇಷ್ಟೆ ಯಿದ್ದರೆ, ಅಪಿನಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ಬಲಹೀನವಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಪಿನಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಅದರ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಶಾಂತ ಪಡಿಸಿ ಪುನಹ ಅದರ ಚಲನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಪಿಂಡ ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ. “ಆರ್ಗಟ್ ಆಫೈರ್,” ಎಂಬ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಕಿಯು ಬಲಹೀನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸಂಚಲನೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು.

ರೇಗಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಔಷಧಗಳು, ಅಥವಾ ಸಾರಾಯಿಗಳು, ಬಹಳ ದುರ್ಲಭದಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ.

ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಾಣವು ಅಪಾಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಅವರೂಪವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಯತ್ನಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅವು ಯಾವವಂದರೆ, ಯೋನಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟೆಯ ಬಿರಿದಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚುವದು, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೀನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲುವದು, ಯೋನಿಯು ಬಳಗಿನ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿಡುವದು, ಮತ್ತು ಸೀಸದ ಬಸ್ತುವು ಅಪಿನಿ ಇವುಗಳನ್ನು “ಅಸಿಟಿಕ್ ಆಸಿಡ್,” ಎಂಬ ಕಾಡಿಯ ಸಹಿತ ಗುಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವದು. ಈ ಸೀಸದ ಭಸ್ತುವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಏಣಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿಯೂ, ನಿಶ್ಚಯವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಮೋಸವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳದಾಗಿಯೂ ಇದೆ, ಎಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡ ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಯಾವದೊಂದು ಭಾಗವು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳ ಕಡೆ ಅಥವಾ ಹೊರಕಡೆ ನಿಂತಿರುವದರಿಂದ

partly without the womb. Should circumstances demand it, this may be removed by careful digital interference, or with a pair of curved dressing forceps.

Premature separation and expulsion of the ovum (egg) occurs more frequently at the sixth, tenth, and twelfth weeks, and at the seventh month. Women disposed to abort should, therefore, more sedulously avoid the exciting causes of abortion at those periods of utero-gestation.

PARTURITION.

Is that process, occurring at the expiration of thirty-nine weeks from conception, by which the womb detaches and expels its contents, and returns nearly to the condition in which it was previous to impregnation.

CAUSE.

Many reasons have been assigned for the accession of labour at the expiration of the thirty-nine weeks after impregnation, but the only one

ರಕ್ತನ ಪ್ರವಾಹವು ಆಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಂತಿರುವ ಪಿಂಡ ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಹೊರಕಡೆ ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ, ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ತರ್ಜಿನೀ ಬೆಟ್ಟುಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜೊಂಕಾಗಿರುವ “ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್ ಫಾರ್‌ವೆನ್ಸ್,” ಎಂಬ ಹಿಡಿಯಿಂದಲಾಗಲಿ ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅಪಕ್ವವಾದ ಶಿಶುವಿನ ಅಂಡ ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಬಹುಶಃ ೬,-೧೦,-೧೦ನೇ, ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಏಳನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಸ್ತ್ರಾವದ ಹಿಂಶೆ ಪಟ್ಟಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದನ್ನು ತಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಗರ್ಭಸ್ತ್ರಾವವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ರೇಗಿಸುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು, ಈ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಗರ್ಭವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಡೆ ಮಾಡ ಬೇಕು.

ಹೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಸವವು.

Parturition.

ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ವಾರವು ಪ್ರಾರ್ತಿ

ಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಚಲನೆಯಿಂದ

ದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಶುವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವೇ ಹೆರಿಗೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ತರುವಾಯ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಾನು ಗರ್ಭ ಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪುನಹ ತಿರುಗುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣವು.

Cause.

ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ವಾರಗಳು ತುಂಬಿ

ದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಸಂ

ಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳುಂಟು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಾರಣವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಸಮಾ

reconcilable with positive and observable facts is, that the womb ceases at that time to receive any further augmentation of its component parts, and is stimulated by the mature ovum (egg) coming in contact with its neck and mouth; or perhaps it may be referred to the recurrence of a menstrual period, when the womb, from its own distention and weight of contents, is no longer able to bear that increase of susceptibility which accompanies these periods.

CLASSIFICATION OF LABOURS.

Most of the modern arrangements will be found to be objectionable, if submitted to the test of *nosological correctness*.

The division of labours originally made by Hippocrates into

NATURAL, and

PRETERNATURAL,

is sufficiently comprehensive, whilst it forcibly recommends itself by its simplicity and perspicuity.

NATURAL LABOUR is characterised by four circumstances :

ಧಾನವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನಂದರೆ; ಆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಾನು ಪಡೆದಿರುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ವಿಸ್ತಾರ ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಲೂ, ಮತ್ತು ಶಿಶುವು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ರೇಗಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯು ಬಂದು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ, ಅಥವಾ ತಿಂಗಳ ಕಟ್ಟೆಯ ಮುಟ್ಟು ತಿರಿಗಿ ಸಂಭವಿಸುವದಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಇಂಥಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕವಾದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಶುವಿನ ಭಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾಲದ ವರಿಗೆ ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳ ತರಗತಿಯು.

Classification of Labours. ವ್ಯಾಧಿಗಳ ಹೆಸರಿನ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಈಗ ಬಹಳ ನವೀನವಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಒಳಪಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಪಟ್ಟಿಯು, ಬಹಳ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಿಪಾಕ್ರಿಟಿಸ್, ಎಂಬ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತವೆಂದು ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಭಾಗವು ಸಾಕಾದ ಮಟ್ಟಗೂ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅದು ತನ್ನ ನಿಷ್ಕಾಪಟ್ಟದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟತ್ವದಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ;

First, the occipito-vertex presents.

Secondly, there is sufficient room in the pelvis to admit of the ready descent of the head of the child in that direction which permits the occiput (back of the head) to emerge from under the arch of the pubis.

Thirdly, there is parturient energy adequate to the expulsion of the contents of the womb without manual interference, and without danger either to the mother or child. And,

Fourthly, the process of parturition is completed within a moderate time.

PRETERNATURAL LABOUR embraces all the varieties not to be comprehended in the class of natural labour, whether from their *difficulty, duration, or danger*. They may be arranged under the following **six orders**.

First, Protracted labours.

Second, Those labours in which any other part than the head presents, such as the breech, feet, hands, cord, &c.

Third, Labours with a plurality of children.

Fourth, Labours attended with convulsions.

ಒಂದನೇದು,—ಕೂಸಿನ ನಡುನೆತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು.

ಎರಡನೇದು,—ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಳವಿದ್ದು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ “ಪ್ಯೂಬಿಸ್” ಎಂಬುವ ಭಾಗದ ಎಲುಬಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಒಳಗಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವದು.

ಮೂರನೇದು,—ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದು ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆಯದೆಯು, ತಾಯಿಗೂ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿಗೂ ಏನೂ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವದು. ಮತ್ತು

ನಾಲ್ಕನೇದು,—ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಕ್ರಮವು ಮಿತವಾದ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗುವದು.

ಸ್ವಭಾವವಾದ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇರದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ನಾನಾವಿಧ ಅದ್ಭುತಗಳಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ, ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯೆಂದು ಎನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವು, ಅವುಗಳ ಕಷ್ಟದಿಂದಲೂ, ಅಸಾಯದಿಂದಲೂ, ಕಾಲವ್ಯವಧಾನದಿಂದಲೂ, ಸಂಭವಿಸುವವುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು, ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯುವ ಆರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಒಂದನೇದು,—ತಾಮಸ ಪಡಿಸುವ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳು.

ಎರಡನೇದು,—ತಿರಸ್ಸುವಿನಹ ಕಡಮೆ ಭಾಗಗಳು ಅಂದರೆ, ಪೈಪ್ಪವು, ಕಾಲುಗಳು, ಹಸ್ತಗಳು, ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯು ಈ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳು.

ಮೂರನೇದು,—ಶಿಶುಗಳು ಬಹುತ್ವವಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳು.

ನಾಲ್ಕನೇದು,—ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು ಸನ್ನಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದು.

Fifth, Labours with uterine hemorrhage.

Sixth, Labours in which laceration of the womb or contiguous parts occurs.

STAGES OF LABOUR.

Certain phænomena occur, during the progress of parturition, which may be arranged under three divisions, or stages.

The *first* comprehends all those circumstances that occur before the complete dilatation of the mouth of the womb.

The *second* includes all that takes place between the complete expansion of the mouth of the womb, and the expulsion of the child.

The *third* embraces every thing connected with the detachment and expulsion of the placenta (after-birth) and membranes.

GENERAL RULES FOR CONDUCTING LABOURS.

Equally applicable to Natural and Preternatural.

ಐದನೇದು,—ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತಪ್ರಳಾಪವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು.

ಆರನೇದು—ಗರ್ಭಕೋಶ ಅಥವಾ ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗಗಳ ಶೀಳುವಿಕೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದನಂತರ ಆಗುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಅಪಾಯ ಸ್ಥಾನಗಳು.

Stages of Labour. ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬರುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅದ್ಭುತಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಅವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿಯೂ ಭಾಗಿಸ ಬಹುದು.

ಮೊದಲನೇ ಅವಸ್ಥೆಯು—ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಅವಸ್ಥೆಯು—ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಶಿಶುವನ್ನು ಅದರಿಂದ ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವುಗಳನ್ನು ಶೇರಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೂರನೇದು—ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಮೂಯೆಯ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಮಂಧಪಟ್ಟ ಪೊರೆಗಳ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಲ್ಮಷಗಳು ಹೊರಡಿಸುವ ಚಲನೆಗೆ ಸಂಮಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸೂತ್ರಗಳು.

General rules for Conducting Labours.

ಈ ಸೂತ್ರಗಳು ಸ್ವಭಾವಿಕ ಅಥವಾ ಅಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಈ ಎರಡು ವೇದನೆಗಳಿಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

Sometimes circumstances of so much moment occur, in the earliest stages of labour, that a practitioner should never long defer his visit, after being summoned to a parturient woman: either the sudden expulsion of the child through a capacious pelvis, which always excites alarm, and may invert the womb; or formidable and even fatal hemorrhage may demand his immediate and active interposition. Besides, to a female who at this time is the subject of suffering and fear, it is consolatory to know that her medical attendant is acquainted with her state; and, although it is the duty of the nurse to prepare (or, as it is technically called, *guard the bed*,) and also to change the dress of her mistress, still it can never be derogatory from the dignity of the accoucheur to see that every thing likely to conduce to the comfort and safety of his patient is arranged, previous to the accession of those active symptoms which more decidedly characterise labour.

Independent of these, which some may think unimportant considerations, it is highly necessary that the accoucheur should, at a very early period of labour, make himself acquainted with the pre

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಸಾನಿಯನ್ನು ಅಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೋಡಿದ ತರುವಾಯ ಪುನಹ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಆಲಸ್ಯವಾಡದೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ, ಮಹತ್ತಾದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಡಿಸ ಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ತಳಕೆಳಗಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮರಣಕ್ಕೆ ಹೇತುವಾಗಿಯೂ ರಕ್ತವು ಮಂತ್ರಿಸಾನಿಗನ ತಜ್ಞನಿಂದ ಮತ್ತು ಚುರುಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಅವನ ಸನ್ನಿಧಾನವನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಯದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೂ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ತನ್ನ ಸೂಲಿಗನು ಆಕೆಯ ತತ್ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾನೆಂಬುವದು, ಆಕೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಯಜಮಾನಿಯ ಉಡುವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವದು ದಾದಿಯ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸೂಲಿಗನು ಕಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಾಖ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೇ ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವದು ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೀನಕರವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಎಣಿಸಬಾರದು.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಹೇಳುವದು ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇವು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಶುವಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೂಲಿಗನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ತೋರಿಸುವ ಚಾಗವು ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಸುತ್ತಳತೆಗೆ ಸಮಂಧವಟ್ಟಿರುವದನ್ನು ಸಹಾ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು,

senting part of the child, and with its position in relation to the circumference of the pelvis; because it often happens that this inquiry detects some malposition of the head, which must be rectified at the commencement of the labour: or the presentation of some other part, which may require his immediate and active interference. This knowledge is to be acquired by what is termed *examination*, or, among women, *taking a pain*, from the popular opinion, that by the act some relief is given to the patient.

This *examination per vaginam* is usually proposed too abruptly, and made too rudely. Delicate women revolt at the idea of this proceeding; and therefore its necessity, and the advantages to be obtained from it, should always be explained to them. The proposal should be made to the nurse, or some friend, and the medical man should be out of the room whilst the patient places herself at the foot of the bed, on her left side, having her knees drawn up towards the abdomen, and her feet pressing against the bed-post.

Unless the parts are well lubricated by mucous secretion, the index and middle fingers of the left hand are to be anointed with oil, or lard, and car-

ಈ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಪಿಶುವಿನ ಪಿರಸ್ಸು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದರೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಭಾಗಗಳು ತೋರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಕೆನು ತಕ್ಷಣದ ಮತ್ತು ಚುರುಕಾದ ಅಡ್ಡಬರವಿಕೆಯು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಬೇನೆ ಅತ್ತಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸರ್ವರು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋನಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಹಳ ಏಕಾ ಏಕಿ ಪ್ರಶ್ನೇ ಮಾಡಿ ಆ ಪರಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ನಾಗರಿಕದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಈ ಪರಿಶೋಧನೆಗೂ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಕಡಮೆ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ತಿರಿಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರಿಕ್ಷೆಯು ಅವಶ್ಯಕವು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ಉಪಯೋಗವು ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು, ದಾದಿಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೂ ಮಂತ್ರಸಾನಿಗನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಡವಕ್ಕಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆನಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಅವಳ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾಸಿಗೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ಹಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮಾಡಿ ಸೂಲಿಗನ ಪರಿಕ್ಷೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವವರಿಗೂ ಆತನು ಆ ಕೊಟ್ಟಡಿಯ ಹೊರಗೆ ಇರ ಬಹುದು.

ಒಳಕಡೆಯ ಭಾಗಗಳು ಉದಕದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೆರುಗಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಎಡ ಹಸ್ತದ ತರ್ಜಿನಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದ ಬೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ಹಂದಿಯ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸವರಿ ತೊಡೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಈ

ried up to the os externum (external opening) the situation of which may be ascertained by the hips. The fingers should be introduced at the posterior part of the vagina, and with moderate effort be steadily pressed forward to the mouth of the womb. Thus far the proceeding should be carried on during a paroxysm of pain; but, until the pain ceases, nothing further is to be done except to ascertain the degree of expulsatory power exerted by the womb, and this must be done very cautiously, or the membranes will be lacerated, and the fluid of the amnion escape.

On the cessation of the uterine contraction, the finger is to be carried forwards, through the mouth of the womb, and the presenting part and its position, with the condition of the mouth of the womb, must be known before the fingers are withdrawn.

The woman and her friends always expect some part of the information thus obtained; and, whilst the uncertainty of the *duration* of labour should always guard us against giving an opinion on that point, we are bound to communicate any favourable intelligence for their encouragement.

ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದ ಬರೆಕಡೆ ದ್ವಾರವನ್ನು ಅದರ ಸೂಂಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಿಚ್ಚಿಸ ಬಹುದು. ಆ ತರುವಾಯ ಯೋನಿಯ ಹಿಂಬಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮತ್ತು ಮಿತವಾದ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಗೆ ಒತ್ತಬೇಕು. ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಯ ನೋವು ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುವರಿಗೂ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರಬೇಕು. ಆದರೆ, ಈ ನೋವು ನಿಂತ ಕೂಡಲೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಏನು ಮಾಡನೆ ನಿಂತು ಇರುವದಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಧಿಯೋ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಬೇಕು; ಆಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೇರೆಯು ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ "ಆಮ್ನಿಯಾ" ಎಂಬ ಪಿಂಡೋದಕವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯಾದ ಅಣುಗುನಿಕೆಯು ನಿಂತು ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಒಳಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರಕಡೆ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಶಿಶುವಿನ ತತ್ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಮತ್ತು ಅದು ತೋರಿಸುವ ಸಲೆಯು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರಿಯು ಮತ್ತು ಅವಳ ಸೇಟರು ಈ ಪರಿಶೋಧನೆಯನು ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾದಿರುತ್ತಾರೆ; ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಕಾಲಪರಿಮಾಣವು ಇಷ್ಟೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು, ಆದರೆ, ಇವರುಗಳ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ್ದಾಗಿದೆ.

Having satisfactorily ascertained what he wished to know, the practitioner should withdraw, lest his patient be induced to retain the contents of the bladder and rectum too long.

The state of these two viscera ought to be ascertained from the nurse, and, if requisite, the bowels should be opened by an enema.

The patient may be permitted to take any plain food, but should not be allowed stimulants. Such refreshments as ripe sub-acid fruit, may be liberally granted.

Her spirits should be kept up by kind and cheerful conversation; she should be encouraged to walk about the room during the first stage of labour, and every effort should be made to divert her thoughts from her suffering.

She should not be urged to make any voluntary exertion to expedite the progress of parturition; but the entire process should be left as much as it can be to nature.

ಸೂಲಿಗನು ತಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ಮಲವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಒತ್ತಿನವರಿಗೂ ಆಟಂಗ ಪಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನು ಏನು ಮಾಡದೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕೊಟಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು.

ಸೂಲಿಗತ್ತಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಲಮೂತ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು, ಇವುಗಳು ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಿಚಕಾರಿ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮಲವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಪಥ್ಯ, ಅಂದರೆ, ಭೋಜನವನ್ನು ಭುಂಜಿಸುವ ಹಾಗೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಸಾರಾಯಿ ಜಿನಸುಗಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಕಿತ್ತಳೆಹಣ್ಣು ಮೊದಲಾದ ಅರ್ಥ ಹುಳಿ ಶೀ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ದಾರಾಳವಾಗಿ ಭುಂಜಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಯ ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ದಯವುಳ್ಳ ಮಾತಾಡುವಿಕೆಗಳಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ತಿರುಗಾಡುವ ಹಾಗೆ ಧೈರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಾನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರಸವವೇಧನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡದ ಹಾಗೆ ತಿರಿಗಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಸವವನ್ನೂ ತ್ವರೆಪಡಿಸುವ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಬಲತ್ಕಾರವಾದ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಕೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದು, ಆದರೆ, ಪ್ರಸವದ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಭಾವದ ಚಲನೆಗೆ ಬೇಕಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಬಿಡಬೇಕು.

The lying-in room ought to be as cool and well ventilated as possible, and two attendants, besides the accoucheur, are quite sufficient for every possible occurrence.

SYMPTOMS PRECEDING LABOUR.

For some days previous to the accession of labour certain symptoms are often present, which, by women who have borne children, are known to be precursors of that eventful hour.

Restlessness, particularly at night, very frequently precedes parturition for days and weeks, and is rarely to be considered as bearing unfavourably on labour.

Subsidence of the womb and belly, is not an unusual monitor of the approaching suffering. It may be viewed in a favourable light, inasmuch as it indicates room in the pelvis.

Glairy mucous secretion from the mouth of the womb and vagina, popularly termed *show*, sometimes occurs for days before the more active symptoms of labour. It is often streaked with blood, and tends to lubricate the parts concerned in parturition.

Irritability of the bladder and rectum, demanding their frequent relief, is another occasional precursor of labour.

ಪ್ರಸವವಾಗುವ ಕೊಟ್ಟಡಿಯು ತಂಪಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಘಾಳಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬರುವವಾಗೆ ಇರಬೇಕು, ಸೂಲಿಗನು ವಿನಹ ಬೇರೆ ಇಬ್ಬರು ಶೇವಕರು, ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಕಯಗಳಿಗೂ ಇವರು ಸಹಾಯ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಸವವೇದನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಚಿನ್ನೆಗಳು.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಸಂಭವಿಸುವಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮುಂಚೆ ಕೆಲವು ಬೇರೆ ಗುರ್ತುಗಳು ಆಗಾಗ್ಯೆ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದ, ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಹಡದ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಯು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾಲವು ಸಮೀಪ ಬಂತೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆಯಾಸವು, ಬಹಳ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಸವ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ, ಅಥವಾ ವಾರಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಆಯಾಸವು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಲ್ಪವಾದರು ಯೋಚಿಸಬಾರದು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ನಿಜವಾದ ಚಿನ್ನೆಯಾಗಿಧೆ. ಆಸನದ ತಟ್ಟೆಲುವಿ ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದ ಸ್ಥಳವಿಧೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವ ಪೆಚ್ಚೈದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಒಳ್ಳೆದಾಗಿಧೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸ ಬಹುದು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಯೋನಿಯಿಂದಲೂ ಬಂಕೆಯಾದ ಮತ್ತು ಬಿಳುಪಾದ ದ್ರವವು ಬರುವದನ್ನು ಪ್ರಸವ ಕಾಲದ ಸಮೀಪದ ತೋರಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ “ಗುರುತು” ಎಂತಲು ಜನರು ಅದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಚುರುಕಾದ ಗುರುತುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ದ್ರವವು ಆಗಾಗ್ಯೆ ರಕ್ತದ ಬೊಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಟ್ಟ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಈ ದ್ರವದಿಂದ ಮೃದುಮಾಡುತ್ತದೆ.

SYMPTOMS ACCOMPANING LABOUR.

In consequence of the resistance which the uterus meets with during its contractile efforts, *pain* accompanies every such contraction; but the pain attendant on parturition differs very materially in its nature and in its influence on the womb. These paroxysms of pain are either

Intestinal, or

Uterine.

Paroxysms of *intestinal* pain, or such as are termed false or spurious pains, may be distinguished from genuine labour pains, by being unconnected with uterine contraction; by attacking different parts of the abdomen; and by recurring irregularly.

These pains usually originate in some source of intestinal irritation, and may almost always be removed by emptying the bowels, and by subsequently

ಆಸನವು ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ ಕೋಶವು; ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಮಾಡವಬಗ್ಗೆ ರೇಗಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುವದು ಪ್ರಸವವೇದನೆಗೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಬೇರೆ ಒಂದು ಗುರುತಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸವವೇದನೆ ಸಹಿತ ಇರುವ ಚಿನ್ನೆಗಳು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯ ಬಲವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಅಣಗುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ನೋವು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಲವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಭೇದಹೊಂದಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುವ ನೋವು ಕರಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ಕರಳುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುವ ನೋವುಗಳು ಸುಳ್ಳು ನೋವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಈ ನೋವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೋವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸುಳ್ಳು ನೋವು ಆಗುವದರಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಗದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯ ನಾನಾವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನೋವು ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಗುಣದಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ನೋವುಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಕರಳುಗಳು ಏನಾದರೂ ರೇಗುವಿಕೆಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿ ಮತ್ತು ಮಲವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ನೋವನ್ನು ಅಣಗಿಸುವ ಹಾಗೆ

exhibiting an opiate. They can hardly be confounded with enteritis by an observant practitioner.

The uterine pains are either *dilating* or *expulsive*.

Dilating pains, or, as they are popularly termed, *grinding* pains, result from uterine contraction. They are principally confined to the back, occur in the earliest stage of labour, and are peculiarly distressing to the patient, who expresses her sufferings by restlessness, despondency, and moaning. They often continue a long time without the intermissions being free from uneasiness, and appear almost exclusively to dilate the mouth of the womb.

It is during the existence of these dilating pains that *rigors* most commonly occur. They generally appear when the mouth of the womb is approaching to its full degree of dilatation, and are then not unfrequently accompanied by a slight discharge of mucus, either with or without blood, commonly

ಅಫೀನಿಯ ದೈತಿಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಇದನ್ನು ನಿವರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು. ಈ ನೋವುಗಳು “ಎಂಟ್ರೈಪ್ಸ್,” ಎಂಬುವ ಕರೆಗಳು ಒಳಪೊರೆಯ ಉರಿಯುವ ರೋಗವೆಂದು ಗಮನವುಳ್ಳ ಪಂಡಿತನು ಯಾವಾಗಲೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಲಾರನು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ನೋವುಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ, ಅಥವಾ ಹೊರಡಿಸುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೇ.

ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುವ ನೋವುಗಳು, ಅರಿಯುವ ನೋವೆಂದು ಜನರು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಾಧಾರಣ ನೋವು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹೊರಗಡೆಯ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿ, ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಆಗ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿರುವವಳು ತನ್ನ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಆಯಾಸದಿಂದಲೂ ನಿರಾಶೆಯಿಂದಲೂ ನರಳುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈವುಗಳು ಬಹುಶಃ ಬಹು ಕಾಲದವರಿಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವದರಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ವಿಶಾಲ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿಧೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ನಡುಗುವಿಕೆಯು ಚಳಿಚಳಿಯಾಗುವಿಕೆಯು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಥಾ ನಡುಗುವಿಕೆಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಅದರ ತರುವಾಯ ಒಂಕೆಯಾಗಿರುವ ದ್ರವವು ರಕ್ತ ಮಿಶ್ರವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬರೇ ದಾಗಿಯೂ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊ

called a "show." These rigors are not dependent on a state of actual cold, and the patient herself will often express her surprise that she should shiver so violently, and yet feel quite warm; they are the result of a peculiar sympathy, that exists between the mouth of the womb and other parts of the body.

When the mouth of the womb is considerably dilated, *expulsive pains*, sometimes termed *forcing* or *bearing-down* pains, commence in the loins, and gradually proceed round the abdomen, till they meet at the region of the pubes.

If the accoucheur's hand be placed on the flaccid parietes (walls) of the abdomen, previous to the accession of a paroxysm of expulsive pain, before the woman is aware of it, the womb may be felt contracting to a hard, tense, incompressible tumour.

Between these pains there are regular intervals of ease, which gradually become shorter, whilst the pains, in an inverse ratio, increase in their duration and severity; and now it is that the abdominal muscles and diaphragm afford their assistance.

ಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ದ್ರವವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತೋರಿಸುವಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಶೀತದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅಗಾಢವಾಗಿ ತಾನು ನಡುಸುತ್ತಾ ಇರುವದರ ಸಂಗಡಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವದರಿಂದ ಅವಳು ಆಶ್ವರ್ಯ ಪಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾ, ಈ ಗುಣವು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಗೂ ಮತ್ತು ಶರೀರದ ಕವಚವು ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂತಾಪದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಗಲವಾದಾಗ ಹೊರಡಿಸುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮುಂಭಾಗವಾಗಿರುವ ಭಾಗದ ಎಲುಪಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಹಿಂಸೆಯು ಬಲತ್ವಾರದ ನೋವೆಂತಲೂ ಅಥವಾ ಕೆಳಗೆ ನೂಕುವ ನೋವೆಂತಲೂ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಸೂರಿಗನ ಕೈಯನ್ನು ಸಡ್ಲವಾಗಿರುವ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ಟರೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರಸವ ಹಿಂಸೆ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅವನ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಣಗಿರದೆ ಘಟ್ಟೆಯಾದ ಒಂದು ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಯ ಹಾಗೆ ತಗಲಿದಾಗ್ಯೂ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಣಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಸವ ಹಿಂಸೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾದ ಶಾಂತವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಕಾಲಗಳುಂಟು, ಆ ಕಾಲಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದು ತನ್ನ ಕಾಲಪರಿವಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ; ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಾಂಸ ನರಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉಶ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸದ ಮಾಂಸ ನರವು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ.

During each propelling effort, a larger portion of the membranes, distended with liquor amnii, is forced through the mouth of the womb, performing to it and all the parts through which the child has to pass, the office of a soft but powerful wedge. With these pains there is often present a frequent disposition to empty the rectum; and sometimes this is so harassing, as to justify the administration of a small enema, with a few drops of tincture of opium.

Vomiting is a common attendant on uterine pain, and is beneficial by ejecting food, which, from its quantity or quality, may be a source of inconvenience to the stomach.

It principally occurs during the dilating pains, and unquestionably assists in the relaxation and dilatation of the mouth of the womb.

When vomiting continues or returns, in a protracted labour, after the mouth of the womb is fully dilated with abdominal tension and pain, without uterine contractions, and with ejections from the sto-

ಪ್ರತಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳಗಡೆಯ ಪೊರೆಯು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪಿಂಡೋದಕದಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಬರುವಾಗ ಕೂಸು ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೃದುವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆಯೂ ಇದ್ದು ಮತ್ತು ಬಲವಾದ ಘೊಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಚಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂಸೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಗುಣವನ್ನು ಸಹ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಗುಣವು ಬಹಳ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸುವದರಿಂದ ಅಸೀನಿಯ ದ್ರಾವಕದ ಕೆಲವು ಬೊಟ್ಟುಗಳು ಸಹಿತ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕ್ರಮವುಳ್ಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಚಾರಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ವಾಂತಿಯಾಗುವಿಕೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ನೋವಿಗೆ ಸಾಧಾರಣ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ವಾಂತಿಯಾಗುವದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಯಾತಕ್ಕೂಂದರೆ, ಭೋಜನ ಗುಣದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಅದರ ಪರಿಮಾಣದಿಂದಲೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

ಅದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ವಿಶಾಲವಾಗುವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ವಾಂತಿಮಾಡುವದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಧೀರ್ಘಕಾಲ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಪಡೆದ ತರುವಾಯ ಅದರ ಸಂಗಡ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಿಗಿದಿರುವಿಕೆಯು ನೋವು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಉಗುವಿಕೆಯ ಚಲನೆ, ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ವಾಂತಿಯಾಗುವ ಕಲ್ಮಷವು ಕಾಫಿ ಬೀಜದ ದೂಳಿನ ಹಾಗೆ ಕಪ್ಪಾದ ದ್ರವವಾಗಿ, ಅದರ ಸಂಗಡ

mach of fluid like dark coffee-grounds, with foul tongue, and rapid and hard pulse, it generally must be viewed as indicative of inflammatory action, or exhaustion and laceration, and requiring immediate and most efficient interference.

Besides these attendants on parturition, the pulse usually becomes quick and full, the countenance florid, the whole surface of the body covered with profuse perspiration, and the lower extremities cramped.

NATURAL LABOUR.

The process of natural labour is at once so simple and so beautiful, that it cannot fail to excite the admiration of those who investigate minutely the operations of nature.

It would be useless to repeat what has been advanced respecting the precursory and accompany

ನಾಲಿಗೆ ದಬ್ಬುವಾಗಿ ಕಲ್ಪಪದಿಂದ ತುಂಬಿರುವದು, ನಾಡಿಯು ಚುರುಕಾಗಿಯೂ, ಕೈಗೆ ಭಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಮೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ಎಂಬುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಕೂಡಿದಂಥಾ ನರವಾಂಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿ ಅದರಿಂದ ಆಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಎಡಬಿಡದೆ ವಾಂತಿಯಾಗುವದು ಅಥವಾ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಪುನಃ ಸಂಭವಿಸುವದು, ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಗುಣಗಳು ಸಂಭವಿಸಿರುವ ವಿಸಯದಲ್ಲಿ ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ತತ್ಕಾಲದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಪರಿಹಾರವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವುಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಮುಖದ ಕಳೆಯು ರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಶರೀರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳು ಬೆವರಿನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ಶರೀರದ ಕೆಳಭಾಗವು ಉಳುಕುಗಳಿಂದ ಹಿಂಶೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಕ್ರಮವು ಮತ್ತು ಅದರ ಚಲನೆಯು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರಪುಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಸ್ವಭಾವದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಪರಿಚ್ಛೇದ ಮಾಡುವವನಿಗೆ, ಇವುಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಶವಾದರೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸವವೇದನೆಗೆ ಪ್ರತಿ ನಡೆಯುವ ಗುರುತುಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಗಡ ಸಂಭವಿಸುವ ಚಿನ್ನೆಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಕಾರಣ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದ್ದು

-ing symptoms of parturition, although it is necessary to recall those statements to mind, as constituting a part of the history of natural labour.

The premonitory symptoms having continued for an indefinite time, pains in the loins darting through the pelvis, with mucous discharge, indicate the near approach of labour. For some time the pains are of the *dilating* kind; and, on an examination per vaginam, will be found rather to be diminishing the thickness of the edges of the mouth of the womb, than to be enlarging its area. When the edges of the mouth of the womb are not thicker than the other parts of the expanded neck, it begins to open; and, as soon as it can admit the extrusion of any portion of the membranes distended with the fluid of the amnion, the pains become rather of the *expulsive* character, and there will be a sensible bearing-down of the whole uterine tumour. Successive paroxysms of pain dilate the mouth of the womb more and more, whilst the protruded membranes, distended like a tense bladder, fill up the opening, and perform the office of an inimitable wedge, till the womb and vagina form one con-

ಗೊ್ಯ ಅವುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಸವ ಜ್ಞಾಪಿಸುವದು ಅವಸ್ಯಕವಾಗಿಧೆ, ಯಾಕಂದರೆ ಆ ಗುರುತುಗಳು ಸ್ವಭಾವವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಸಂಮಂಧ ಪಟ್ಟ ವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಕಾಲಪರಿಮಾಣವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ತೋರಿ ಸುವ ಗುರುತುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇನ್ನು ಅದರ ತರುವಾಯ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ನೋವು ಆರಂಭಿಸಿ ತಟ್ಟಲುನಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅದರ ಸಂಗತ ಬಂಕಾದ ಉದಕವು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಹೋರಡಿಸುವದು, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂತೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳ ವರಿಗೂ ಇದ್ದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲ ಮಾಡುವ ನೋವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಯೋನಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯ ತುದಿಗಳು ತಮ್ಮ ದಪ್ಪವಾದ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೆಳಗಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಬರುವದಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯ ಕೊನೆಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠದ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಡೆಮೆ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಪ್ಪವಿರದೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತೆ, ಅದು ಆಗ ತೆರದ ಕೂಡೆ ತನ್ನ ಬಳಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೊರೆಗಳು ಪಿಂಡೋದಕದಿಂದ ಅರಳಲ್ಪಟ್ಟು ದೊರಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಹೊರಡಿಸುವ ಬಲತ್ಕಾರದ ಹಿಂಶೆಯ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಕೆಳಗಡೆ ಇಳಿದು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಪಡಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿರುವಾಗ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಪೊರೆಯು ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿರುವ ಮೂತ್ರ ಕೋಶದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮು

-tinuous passage. Soon after this, the membranes generally burst during a strong pain, having previously contributed to the dilatation of the vagina; and, with the escape of the fluid of the amnion, there is sometimes a temporary suspension of pain, and the head of the child is propelled into the superior aperture of the brim of the pelvis, or descends into the cavity, but more frequently this advance is not made until several pains have followed this occurrence.

Uterine contractions recurring with augmented frequency, force, and duration, gradually propel the fœtus along the passages, until the head presses on the perineum, which is put on the full stretch; and also against the soft parts, which it protrudes. These by degrees dilate, and permit the forehead, face, and chin to pass over them, whilst the occiput emerges, and turns up from under the arch of the pubis. After the complete extrusion of the head, the other parts of the body are expelled sometimes by

ಜ್ಞಿಅನು ಕರಿಸುವವಕ್ಕಾಗದೆ ಇರುವ ಗೊಟವು ಮಾಡುವ ಚಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಗರ್ಭಕೋಶವು, ಯೋನಿಯು ಏಕ ಮಾರ್ಗವಾಗುವವರಿಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರೇರೆಯು ತನ್ನ ಚಲನೆಯಿಂದ ಯೋನಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ತರುವಾಯ ಅಂದರೆ ಬಲತ್ಕಾರವಾದ ನೋವು ಹಿಡಿದಿರುವಾಗ ಒಡದು ಪಿಂಡೋದಕವು ಹೊರಡುವದರ ಸಂಗಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಉಪಶಾಂತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮೇಲಿನ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಬಹಳ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಇಳಿಯುವಿಕೆಯು ಅನೇಕ ಹಿಂಶಕರವಾದ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರಿಗೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾಲಪರಿಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶಿಶುವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತಳ್ಳುತ್ತಾ ಒಂದುಕೂಶಿನ ತಲೆಯು ಆಸನಕ್ಕೂ ಯೋನಿನುಧ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಬಿಡುಗಡೆ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತುಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದಲ್ಲದೆ ಕಡಮೆ ಮೃದು ಭಾಗಗಳು ಯಾವದೂ ಈ ತಲೆಯು ನುಗ್ಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ವುಗಳನ್ನು ಸಹಾ ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ವಿಶಾಲ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆ ಮುಖ, ಮತ್ತು ಗೆಡ್ಡೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹಿಂಭಾಗವು ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೆಳ ಭಾಗದಿಂದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮೇಲಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಲೆಯು ಹೊರಗಡೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಟು ತರುವಾಯ ಶಿಶುವಿನ ದೇಹದ ಕಡಮೆ ಭಾಗಗಳು ಆ ನೋವಿನಿಂದಲೆ ಹೊರಗಡೆ ನೂಕಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಆ ನೋ

the same pain, but more frequently by one which speedily follows.

Now and then the same pain detaches and expels the *after-birth*; but more commonly the womb remains at rest about a *quarter* of an hour, when it resumes its contractions, and throws off the *after-birth*, with its adherent membranes.

This completes the beautifully simple process of natural labour, during the whole of which no assistance is required from us; but, on the contrary, any officious interference is likely to be productive of some untoward occurrence.

Several important *changes in the relative situation of the parts*, which well deserve attention and admiration, occur during this interesting process.

At the commencement of labour the head is found at the *brim* of the pelvis having its long diameter adapted to the longest diameter of the pelvis; or, in other words, with the forehead and occiput op-

ವು ತಪ್ಪಿ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪುನಹ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬೇರೆ ನೋವಿನಿಂದ ಆ ಭಾಗಗಳು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಆಗಾಗ್ಯೇ ಆ ನೋವೇ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ, ಕೂಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಬಹಳ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಆಣಗುವಿಕೆಯ ಚರ್ಯದಿಂದ ಸುಮಾರು ಕಾಲು ಘಂಟೆ ವರಿಗೂ ಶಾಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದು ತಪ್ಪಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಆಣಗುವಿಕೆಯ ಚರ್ಯವನ್ನು ಪುನಹ ಆರಂಭಿಸಿ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಗಡ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರೊರೆಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಹೊರಗೆ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಇದು ಅಲಂಕಾರವಾಗಿಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತದೆ, ಇಂಥಾ ಚರ್ಯದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯದ ಆವೇಶಕ್ಕೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ, ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದೆ ಆಟಂಕ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಕೆಲವು ಏನಾದರೂ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಗುರುತುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮನೋಹರವಾದ ಕ್ರಮವು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸುವ ಹಾಗೆಯೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಗರ್ಭ ಕೋಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಮಂಧಾಸಮಂಧಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಹಾಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಗೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅದರ ಉದ್ದವಾದ ಅಳತೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದ ಅಳತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬೇಕಾದವು, ಹಣೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯಿಂದ ತಲೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆಯವರಿಗೂ ಇರುವ ಅಳತೆಯು (ನಿತಂ

-posed to the sacro-iliac symphysis and opposite acetabulum ; the forehead being usually directed to the *right* sacro-iliac symphysis, and the occiput to the *left* acetabulum.*

It descends into the *cavity* of the pelvis, without undergoing any very material change in the relation which it bears to the circumference of the pelvis, except that the forehead is directed a little more backward towards the hollow of the sacrum.† Its further descent without some change of position is resisted by *three* obstacles.

First, by the sacro-ischiatic ligaments;

Secondly, by the spinous processes of the ischia ;
and,

Thirdly, by the position of the shoulders, which are opposed to the shortest diameter of the brim of the pelvis, i. e. to the promontory of the sacrum and symphysis pubis.

* See Plate 1,

† See Plate 2,

ಬ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ) ಎಂಬುವುಗಳ ಸಂಘಮಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೆ ನುರಾಗಿರುವ
“ಅಟಿಟಾಬ್ಯುಲಂ,” ಎಂಬುವ ಹಳ್ಳವಾದ ಎಂಬುವ ಗೂಡಿಗೆ ನುರಾಗಿರು
ತ್ತದೆ, ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆಯು ಬಲಕಡೆಯ ನಿತಂಬ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಲುಬಿನ ಸಂ
ಘಮಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗ
ವು ಎಡಗಡೆಯ “ಅಟಿಟಾಬ್ಯುಲಂ, ಎಂಬುವ ಹಳ್ಳವಾದ ಎಂಬುವ ಗೂಡಿಗೆ
ಗೂ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.*

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುಬಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಮು
ಖ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಏನು ಆಗದೆ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತ
ಟ್ಟೆಲುಬಿನ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆಯು ಆಸನ
ತಟ್ಟೆಲುಬಿನ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಗಡೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪ
ಡುತ್ತದೆ.† ಅವರ ಕನಮೆ ಇಳಿಯುವಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ
ಮೂರು ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೇದು “ಶೆಕ್ಲಿ-ಇಸ್ಕಿಯಾಟೆಕ್ ಲಿಗಮೆಂಟೆನ್,” ಎಂಬುವ
ನಿತಂಬದ ಪೃಷ್ಠಕ್ಕೆ ಸಮಾಂಧ ಪಡಿಸುವ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ತಡೆಯಾಗಿರು
ತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇದು-ಪೃಷ್ಠದ ಎಂಬುವ ಕೊನೆಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು;

ಮೂರನೇದು-ಶಿಶುವಿನ ಭುಜಗಳು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುಬಿನ ಗೀರಿನ ಚೆ
ಕ್ಕದಾದ ಅಳತೆಯಿಂದ ತಡೆಯಾಗಿಧೆ, ಈ ಅಳತೆಯ ಅಂದರೆ ನಿತಂ
ಬ ಎಂಬುವ ಕೊನೆಯಿಂದ ಎರಡು ಭಾಗದ ಎಂಬುವ ಕೇರುವ ಮಧ್ಯದ
ಅಳತೆಯಾಗಿಧೆ.

* ಎನೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡು.

† ಎನೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡು.

If the form of the spinous processes of the ischia be recollected, it will be evident that the occiput having a tendency to turn forwards by the position of the head, on its descent into the cavity of the pelvis, will be assisted in effecting this course by the unequal pressure of the processes of the ischia on the sides of the head; for, whilst one spinous process presses on the edge of the parietal bone next the forehead, the other is pressing on that edge of the opposite bone which is nearest the occiput, so that the apex of the occipital cone necessarily passes under the arch of the pubes.

As the head passes through the inferior aperture its long diameter pretty nearly corresponds to the diameter of the inferior part of the cavity of the pelvis, and its short diameters correspond to the diameters of this aperture, i. e. the one between the parietal protuberances to the short diameter, and the one between the foramen magnum (great hole) and top of the head, to the long diameter, whilst the same change applies the long diameter of the shoulders to the widest part of the brim, which enter without any difficulty.*

On the emergence of the occiput, in the form of a cone, (an admirable contrivance, gradually to open

* See Plate 3.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಚಿಕ್ಕ ಭಾಗದ ಕೊನೆಯ ರೂಪವನ್ನೂ ಗಮನ ವಲ್ಲಿ ತಂದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು ಮುಂದುಗವೆ ತಿರಿಗಿಸು ವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಇಳಿಯು ತ್ತಿರುವಾಗ ವೃಷ್ಟದ ಗಡ್ಡೆಯ ಕೊನೆಗಳ ಅಸಮವಾದ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಿಂ ನ ತಲೆಯು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಎಲುವಿನ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾದ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಪಕ್ಕದ ಎಲುವಿಗೆ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಭಾಗ ದ ಎಲುವಿನ ಗೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಣಗಿ ಆ ತರುವಾಯ ಹಣೆಯನ್ನು ಅಣಗಿಸು ತ್ತದೆ. ಶಿರಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಂದಗಡೆಯ ಎಲುವಿನ ಮೊನೆಯು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಭಾಗ ದ ಎಲುವಿನ ರೂಪವಾಗಿರುವದರ ಕಡೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ತಲೆಯು ಕೆಳಗಿನ ದ್ವಾರವನ್ನೂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಅದರ ಉ ದ್ದಳತೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳದ ಕೆಳಭಾಗ ದ ಅಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಮಧ್ಯಳತೆ ಯು ಈ ದ್ವಾರದ ಮಧ್ಯಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದರೆ ತಲೆಯು ಅದ್ವಳತೆಯು ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಒಂದು ಉಬ್ಬಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂ ದು ಉಬ್ಬಿನ ಚಿಕ್ಕ ಅಳತೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ತಲೆಯ ಶಿಖರ ದಿಂದ “ಫೋರೇಮ್‌ಮ್ಯಾಗ್ನಂ” ಎಂಬ ಶಿರಸ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ರಂಧ್ರದ ಅಳ ತೆಯು ಉದ್ದವಾದ ಮಧ್ಯಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ, ಈ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಭುಜದ ದೀರ್ಘವಾದ ಮಧ್ಯಳತೆಗೂ ಮತ್ತು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಗೀರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದ್ದು ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಹೊ ರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗುತ್ತದೆ.*

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು “ಕೋಫ್,” ಎಂಬದರ ರೂಪದ ಹಾಗೆ ಹೊರಟ ಕೂಡ್ಲೆ (ಮಹಾಶ್ವರ್ಯವಾದ ಉಪಾಯವು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಈ ರೂಪವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸುವದರಿಂದ ಮೃದುವಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು

* ಇದೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡು.

the soft parts,) the chin recedes from the chest, and the occiput turns up towards the abdomen of the mother, so that chin and occiput describe a curved line during the gradual exit of the head from the vagina.

At this stage of the process another change takes place:—the shoulders having entered the cavity of the pelvis, nearly in the same direction as they passed the brim, meet with the obstacles that the head encountered; and, from similar causes, effect the same turn, during which the body of the foetus takes a new direction, so that the face is turned from the sacrum to one of the thighs, generally to the right, and the shoulders to the sacrum and pubes; in this way the shoulders pass with ease through the outlet of the pelvis, having their greatest width corresponding to its long diameter.

It appears that all a practitioner can do towards preventing the rupture of the perineum, consists,—first, in preventing the head from passing over it,

ಕ್ರಮವಾಗಿ ತೆರೆಯುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ರೂಪವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇದೆ. ಶಿಶುವಿನ ಗೆಜ್ಜೆವು, ಎದೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆಗೆ ಎಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅದರ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಎದುರಾಗಿ ತಿರಿಗಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಯೋನಿಯಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅದರ ಗೆಜ್ಜೆವು ಮತ್ತು ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು ಒಂದು ಸೊಟ್ಟು ಗೀರಿನ ಹಾಗೆ ರೂಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೋಣವೆ.

ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ನಡೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬದಲಾವಣೆಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.—ಅದು ಏನಂದರೆ, ಭುಜಗಳು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಅದರ ಗೀರಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಇದೆಯೋ, ಅದೇಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಇವುಗಳು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ,—ಅದರ ಕಾರಣವು ತಲೆಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೋ ಅದೇಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇವು ಅದೇ ಬದಲಾವಣೆಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ದೇಹವು ಮೊಸದಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅದು ಏನಂದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ಮುಖವು, ಸಿತಂಬ ಎಲುಬಿನಿಂದ ತಿರಿಗಿ ತೊಡೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಲಗಡೆಯ ತೊಡೆಗೆ ತಿರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಭುಜಗಳು ಸಿತಂಬಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಭಾಗದ ಎಲುಬಿಗೂ ಎದುರಾಗಿ ತಿರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅದರ ಭುಜಗಳು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ದ್ವಾರವನ್ನು ಸುಲಭದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಅಗಲವು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಉದ್ದವಾದ ಮಧ್ಯಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ.

ಸೂಲಿಗನು ಆಸನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಯೋನಿಗೂ ಇರುವ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ತಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವು ಯಾವವಂದರೆ,—ಮೊದಲನೇದು—ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಈ ಮೃದುವಾದ ಸ್ಥಳವು ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ

until it has acquired sufficient dilatability—secondly, in preventing the head from passing *suddenly* over it, even when it has acquired this dilatability,—and, thirdly, in assisting the head to take its natural direction, viz., such as that the occiput turns up before the symphysis pubis. With every precaution, laceration, even to a considerable extent, will sometimes take place, but attention to these objects will generally prevent it.

Some intelligent men think that pressure on the perineum does harm, but that much benefit results from pressing back the head so as to secure its slow exit. The hand may perform the office of an inclined plane, as the full relaxation and retraction of the perineum are the objects to be aimed at

In natural labour, no other interference is justifiable, and too strong terms cannot be employed to reprobate the practice of hastening the birth

ಸಾಯಾದ ವಿಶಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವವರಿಗೂ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದ ಹಾಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವದು-ಎರಡನೇದು-ಈ ವಿಶಾಲವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದ ತರುವಾಯ ಇದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದ ಹಾಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವಿಕೆಯು-ಮೂರನೇದು-ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ತನ್ನ ಕ್ರಮವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದು, ಅದು ಏನಂದರೆ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು. ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ “ಲಿಂಫಿಶಿಸ್ ಪ್ಲಾಬ್ಸ್,” ಎಂಬುವ ಸಿತಂಬ ಮತ್ತು ಭಾಗದ ಎಲುಬಿನ ಸಂಗಳಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ತಿರಿಗಿರುವದು. ಈ ಎಲಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಸಾಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಉದ್ದಿವಂತರು “ಪೆರೆನಿಯಂ,” ಎಂಬ ಈ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವದಿಂದ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೆನಪುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಅಧಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವುಳ್ಳ ಫಲವು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಏನಂದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹೊರಗಡೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಹಸ್ತವು ಬೊಗ್ಗಿರುವ ಮರದ ತುಂಡು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ “ಪೆರೆನಿಯಂ,” ಎಂಬ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸ್ಥಳದ ವಿಶಾಲವಾದ ಅಗಲವು ಮತ್ತು ತಿರಿಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಲನೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಡ್ಡಬರುವಿಕೆಯು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಇಂಥಾ ಅಡ್ಡಬರುವಿಕೆಯ ವಿಸ್ತರಿಸುವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿ ದುಡಿಸುವದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಎಂಥಾ ಅಡ್ಡ ಬರುವಿಕೆಗಳೆಂದರೆ ಕೊಸು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಅದರ ತಲೆಯಿಂದ ಎಳೆಯುವ

of the body, dragging it forcibly by the head into the world. It should be left to be expelled by the unaided contractions of the womb.

As soon as the child manifests unequivocal signs of life, a ligature, consisting either of a piece of a tape. or of a few threads, must be passed round the navel cord, about two inches distant from the navel, and a second ligature at the distance of three inches from the first. The navel cord is then to be divided by a round-pointed pair of scissors, at a point equidistant from each ligature, taking care that nothing but the navel cord be included in the incision. All this should be done under the bed-clothes it being indelicate and unnecessary to expose either mother or child.

Having transferred the child to the nurse, a broad bandage, which always ought to be passed round the belly of the mother before or during labour, should be moderately tightened, so as to compress the womb, or the womb should be supported by gentle pressure made by the hands of an assistant, which will be found very materially to aid its efforts to detach and expel the after birth.

The management of the after-birth constitutes a very important part of the duties of the practitioner. If the womb be not permitted to empty itself gradually and perfectly some untoward and alarming

ಅಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ವಂತ ಚಲನೆಯ ವಿನಹ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಹೊರಗಡೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು.

ಶಿಶುವಿಗೆ ಪ್ರಾಣವು ಇದೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಧಾರದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಕಶೆಯಿಂದಲೂ ಹೊಕ್ಕಳಿಂದ ೨ ಅಂಗುಲ ಬಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮೊದಲನೇ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯಿಂದ ೩ ಅಂಗುಲ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಆದ ತರುವಾಯ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯನ್ನು ಈ ಎರಡು ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಮೊನೆಯಿಲ್ಲದ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವಿಂಗಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯ ವಿನಹ ಕಡಮೆ ಯಾವದನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬಾರದು; ಇದೆಲ್ಲಾ ತಾಯಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಇಟ್ಟು, ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದು ಮುಗಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಶಿಶುವನ್ನು ದಾದಿಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅಗಲವಾದ ಬ್ಯಾಂಡೇಜಿನಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟು, ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಪ್ರಸವದ ತರುವಾಯ, ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಅಣಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಿತವಾಗಿ ಬಿಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸಹಾಯಕನ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಅಣಗಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು—ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಮಾಯೆಯನ್ನು, ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಲತ್ಕಾರವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.

ಸೂಲಿಗನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಕ್ರಮದ ಪದ್ಧತಿಯು, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಬರಿದು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕೊಡಿಸದಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ಅನಾನುಕೂಲವಾದ ಹಿಂಗೆಯ ಬಹಳ ಬಲ

circumstance is likely to occur in this stage of parturition,

Generally, from *fifteen* to *thirty* minutes elapse between the birth of the child and the expulsion of the after-birth. The woman then complains of a slight pain in her back or belly, and this secondary contraction of the womb detaches the after-birth, although it but rarely expels it from the passages, whence it may usually be removed by coiling the navel cord round two of the fingers of the right hand; whilst, guided by the cord, the thumb and index finger of the left hand should always be passed up to its insertion, which, when felt, is a pretty sure indication of the detachment of the whole mass from the parietes [walls] of the womb. By this measure, also, the navel cord is prevented from breaking off, and a firmer hold of the after-birth is obtained.

To guard against the possibility of inversion of the womb occurring without our knowledge, the after-birth should be permitted to slip by the fingers of the left hand retained in the vagina, and, in order to facilitate its extraction, the cord should always be directed in the axis of the brim cavity, and outlet of the pelvis, as the after-birth passes those parts.

ದಿಂದ ಪ್ರಸವ ನಡೆಯುವ ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

ಶಿಶುವು ಹುಟ್ಟಿದ ೧೫ ಅಥವಾ ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳ ತರುವಾಯ ಮಾಯೆಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಮೊರೆ ಇಡುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒನೇ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು ಮಾಯೆಯನ್ನು ತನ್ನಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು ಈ ನೋವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ತನ್ನ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ; ಆದಕಾರಣ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯನ್ನು ಬಲಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು, ಎಡಕ್ಕೆ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಮತ್ತು ತರ್ಜಿನಿ ಬೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಮಾಯೆ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಮಾಯೆಯ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಹೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯನ್ನು ಹರಿದು ಹೋಗದೆ ತಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ಸೂತ್ರವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಹೊರಕಡೆಗೆ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಮಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಎಡಕ್ಕೆ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಯೋನಿಯಿಂದ ಜಾಗ್ರತೀವಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ತಿರಿಗಿ ಆ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಕಡೆ ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವು ಏನಂದರೆ, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಬುವಿನ ಗೀರು, ಮತ್ತು ಅದರ ಹಳ್ಳ, ಇಲ್ಲವೆ ಅದರ ಹೊರಕಡೆಯ ದ್ವಾರ ಮೊದಲಾದ ಇವುಗಳು ಅಚ್ಚುಗಳಿಗೆ ನೆಟ್ಟಾಗಿ ಇಳಿಯಬೇಕು ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಾಯೆಯು ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದಲೇ ಹೊರಕಡೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

The hand of the accoucheur should afterwards be laid on the belly, to ascertain that the womb is well contracted; and the pulse should be felt, lest internal hemorrhage, re-distending the womb, may be going on, and endangering the patient's life.

It is of great moment that a bandage be fixed over the region of the womb: this being done, and a well-aired napkin applied to the labia pudendi, (edges of the private parts,) some mild, cool nourishment may be given to the woman, who, after having remained tranquil for half an hour, and having had her soiled linen removed, may be drawn up to the head of the bed. During her removal she must remain perfectly passive, and is on no pretence to be raised from the horizontal posture, lest hemorrhage, or prolapsus uteri [falling down of the womb] should follow.

DETENTION OF THE AFTER-BIRTH.

May depend either—

First, on diminution, or loss of contractile power in the womb.

ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಕೆಳಗಡೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ತರುವಾಯ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಣೆಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಧೈಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು ನಾಡಿಯನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಳಗಡೆ ರಕ್ತದ ಪ್ರಳಾಪವು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇರ ಬಹುದು, ಹೀಗೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಿದರೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಪ್ರಾಣವು ಬಹಳ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ “ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್,” ಎಂಬುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ: ಇದಾದ ಮೇಲೆ, ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಘಾಳಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿರುವ “ನೈಸರ್ಗಿಕ,” ಎಂಬ ಚೌಕ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಇಡ ಬೇಕು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಕೆಲವು ಮೆತ್ತಗಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ತಂಪಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆಕೆಯು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯ ವರಿಗೂ ಅದೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಅದರ ತರುವಾಯ ರಕ್ತದಿಂದ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ತನ್ನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಮಂಚದ ಮೇಲಕಡೆಗೆ ಜರಗ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಜರುಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯು ಏನು ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ತಾನು ಮಲಗಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಏಳ ಬಾರದು, ಹಾಗೆ ಎದರೆ, ಪುನಹ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಭೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳು ಹಿಂ ಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ.

ಮಾಯೆಯು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದು.

ಮೊದಲನೇದು—ಗರ್ಭಕೋಶದ, ಅಣಗುವಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ತನ್ನಿ ಹೋಗಿರುವದು, ಅಥವಾ ಅಣಗಿರುವದು.

Secondly, on irregular contraction. Or,

Thirdly, on adhesion between the womb and after-birth.

First. Should the after-birth be retained in the womb, in consequence of insufficient power in that organ to separate and expel it, as when the womb has become exhausted by protracted exertions, on an external examination of the belly, instead of communicating to the hand the sensation of a hard ball just above the symphysis pubis, it will be found large and loose, occupying no inconsiderable part of the cavity of the belly. Under these circumstances, no reasonable man would think of *forcibly* extracting the after-birth, by pulling at the cord, as he would, most likely, invert the womb; or, should he succeed in detaching the mass from its connexion with the womb, the large uncontracted orifices of the uterine vessels must inevitably pour out streams of blood, and the woman would, most likely, fall a victim to his temerity and ignorance.

The management of this case resolves itself exclusively into the production of uterine contraction.

ಎರಡನೇದು—ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಣಗುವಿಕೆಯು, ಇಲ್ಲವೇ.

ಮೂರನೇದು—ಗರ್ಭಕೋಶವೂ ಮಾಯೆಯೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವದನ್ನು ಕುರಿತು.

ಮೊದಲನೇದು—ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲೇ ಬಲವಿಲ್ಲದ ಚಲನೆಯಿಂದ ಮಾಯೆಯು ಹೊರಗಡೆ ಬರದೆ ಅದರಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಹಸ್ತದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ, ಸ್ಥಗ್ಧವಾಗಿಯೂ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅರಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು, ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿರುವದು, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಫಿರ್ಫಕಾಳಿನ ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಯಿಂದ ಬಲಹೀನವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮುಂಚೆ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಪರಿಕ್ಷಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕೈಗೆ ಘಟ್ಟೆಯಾದ ಚಿಕ್ಕ ಚಂಡಿನ ಹಾಗೆ “ಶಿಂಫಿಸಿನ್ ಪ್ಯೂಬ್ಸ್”, ಎಂಬದರ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಸ್ಥಗ್ಧವಾಗಿಯೂ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಪರನಾದ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಯೆಯನ್ನು ಬಲತ್ವಾರವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಬಹುಶಃ ತಳಕೆಳಗಾಗಿ ಮಾಡ್ಯಾನು, ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಮಾಯೆಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಜಯ ಹೊಂದಿದಾಗ್ಯೂ, ಅಣಗದೆ ಇರುವ ರಕ್ತದಾರಿಗಳ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೂ, ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವನಿಲಯ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಡತ್ವಕ್ಕೂ ದುಡಿಕೆನ ಸಹಾಸಕ್ಕೂ ಬಹುಶಃ ಬಲಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ!

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವದು ಏನಂದರೆ—ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ.

This object is to be accomplished by *external* and *internal* means.

The *former* are, the steady employment of pressure on the belly with a bandage, or by the hands of an assistant; grasping the womb within the palm of the hand; briskly rubbing the uterine region; and dashing the belly with cold water. The *internal* means to be employed are, the introduction of the hand within the cavity of the womb, in which it is to be cautiously moved about until, by its contractile efforts, it expels the hand and after-birth; and the injection of cold water into the womb.

A *second* cause of the detention of the after-birth is *irregular contraction* of the womb. This spasmodic affection of its muscular fibres may occur either in the longitudinal or circular ones, but it is most frequently the latter that take on spasmodic action, either at the neck of the womb, which they close, or about the middle, dividing the womb into two chambers, constituting the *hour-glass* contraction.

It has been before directed never to draw down by the cord, unless its insertion into the substance

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಹೊರಗಡೆ ಮತ್ತು ಒಳಕಡೆಯ ಸಹಾಯಗಳಿಂದ ನೆರವೇರಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಹೊರಸಹಾಯವು ಯಾವದಂದರೆ “ಬ್ರಾಂಡೆಲ್,” ಎಂಬ ಒಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಘಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಅಣಗಿಸಿರುವ ಉದ್ಯೋಗವು. ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕನ ಕೈಗಳಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗವನ್ನು ಎಡಬಿಡದೆ ಅಣಗಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದು; ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಂಗೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಘಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಉಜ್ಜುತ್ತಾ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಶೀನೀರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಣಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಚಲನೆಯನ್ನು ರೇಗಿಸುವದರಿಂದ, ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡುವ ವರಿಗೂ ಒಳಕಡೆಯ ಸಹಾಯವು ಏನಂದರೆ—ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅದರ ಒಳಗಡೆ ತಿರುಗಾಡಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು, ಹೀಗಾದ ತರುವಾಯ ಶೀನೀರನ್ನು ವಿಚಕಾರಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

ಮಾಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಕಾರಣವು ಏನಂದರೆ—ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಕ್ರಮವಾದ ಅಣಗುವಿಕೆಯೇ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮಾಂಸದ ನರಗಳ ಇಳಿಯುವಿಕೆಯು ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ನರಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗುಂಡಾಗಿರುವವುಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಸಂಭವಿಸ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಬಹಳ ಸಾರಿ ಗುಂಡಾಗಿರುವ ಮಾಂಸನರಗಳ ಚರ್ಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿ ಅದರ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಭವಿಸಿ, ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಎರಡು ಸ್ತಳಗಳಾಗಿ ಭಾಗಿಸಿ “ಅವೆರೆಗ್ಲಾಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಷನ್,” ಎಂಬುವ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿರುವ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಅದರಿಂದ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯ ಕೂಡದೆ

of the after-birth can be distinctly felt and grasped ; and, in this case, the importance of the direction is obvious, because the inevitable consequence of pulling by the cord will be its separation, by which the difficulty of removing the after-birth will be augmented

The *management* of this case consists in *subduing the spasmodic constriction* ; and this is to be accomplished by the exhibition of a full dose of opium, not less than *forty* or *fifty drops* of tincture of opium, or from *two* to *three grains* of the gum. Usually within half an hour after its administration, the constricted part becomes *dilatable*, and may be overcome by the cautious introduction of the hand into the womb through the stricture.

The *third* cause of detention of the after-birth constitutes one of the most formidable and trying cases in obstetric practice. It arises from *adhesion between* the womb and after-birth, in consequence of the deposition of coagulable lymph from inflammatory action, which may have existed during gestation.

This adhesion is not often found to unite the whole surface of the after-birth to the womb, conse-

ದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದೆ, ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಇಳಿದಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಪ್ಪಣೆಯು ಅಗತ್ಯವು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಹೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯಿಂದ ಎಳೆದರೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಫಲವು ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಕಪ್ಪಾಗಿ ನಿವರ್ತಿಸಲ್ಪಡುವದೇ-ಹೀಗಾಗುವದರಿಂದ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆತೆಗೆಯುವ ಸಹಾಯವು ತಪ್ಪಿ, ಕಪ್ಪವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷಯದ ಪರಿಹಾರವು ಏನೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಇಳಿಯುವ ಅಣಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಶಾಂತಿ ಪಡಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಾತಿಯಾಗಿ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ೪೦ ಅಥವಾ ೫೦ ಬೊಟ್ಟು ಅಫಿನಿ ದ್ರವ ಕಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬಾರದು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ೨ ರಿಂದ ಮೂರು ಗ್ರೇ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಬರೇ ಅಫಿನಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯ ನಂತರ, ಅಣಗಿರುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ಥಳವು ವಿಶೇಷ ಹೊಂದುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಹಸ್ತವನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಣಗಿದ್ದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗೆಲ್ಲ ಬಹುದು.

ಮಾಯೆಯು ನಿಂತು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಮೂರನೇ ಕಾರಣವು ಯಾವದಂದರೆ-ಅದು ಸೂತಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಭಯಂಕರವಾದ ಮತ್ತು ಆಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ-ಗರ್ಭವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬರುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಶಾಖೆಯ ಚಲನೆಯಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ದ್ರವದ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಯೆಯು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಬಂಕೆಯಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಇರುವದೇ.

ಈ ಅಂಟುವಿಕೆಯು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಇನೆರಡನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಾಗಿ ಶೇರಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ; ಆದಕಾರಣ ಒಂದು ಭಾಗವು ಸಡ್ಲಾಗಿ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಆಗುವದರಸಂಗಡ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯನ್ನು

quently, a part is loosened, and hemorrhage, with a retraction of the cord on the cessation of secondary pains, excites suspicion of the state of things, and leads to an examination by the vagina.

The unaided efforts of the womb, can never detach and expel the after-birth under these circumstances; and, consequently, the hand of the accoucheur, guided by the cord, must be very carefully introduced into the womb, and an attempt made to detach the after-birth by drawing its circumference to the centre of the mass.

Should this effort be unsuccessful, one or two fingers may be very cautiously insinuated between the edge of the after-birth and womb, which must be slowly and tenderly separated. The hand should never be withdrawn, until the object is completely effected, and uterine contractions excited.

It is of great importance to remove every portion of the after-birth, if it can be done without violence; or hectic fever, or inflammation of the womb, or hemorrhage may supervene and destroy the woman. In some cases a very small piece has induced fatal results, either by hemorrhage or irritative fever.

ಮೊಲೆ ತಿರಿಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಇದರ ಸಂಗಡ ಎನೇ ಸರಿ ಸಂಭವಿಸುವ ನೋವು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಳಗಡೆ ಚಲನೆಯು ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂದೇಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಯೋನಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಬಲತ್ಕಾರವಾದ, ಹೀಗೆ, ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಮಾಯೆಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯಗಳಾದ ಸಹಾಯಕೋಪದೇ ಇರುವದಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ, ಇದರಿಂದಲೇ ಸೂಲಿಗನು ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತುಲಿರುವ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ತರಬಹುದು.

ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ನೆರವೇರದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯ ಕೊನೆಗೂ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮಧ್ಯಕ್ಕೂ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೂ ಮೃದುವಾಗಿಯು ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಳಕಡೆಯಿರುವ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಇದ್ದು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಪೂರೈಸಿದ ತರುವಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಮಾಯೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಬಿಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿರಬೇಕು, ಇದು ಏನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಆದರೆ, ಕ್ಷಯ, ಜ್ವರ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ರೇಗುವಿಕೆಯು ಅಥವಾ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಮರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರೇಗಿಸುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ಜ್ವರದಿಂದಲಾಗಲಿ ಮೃತ್ಯು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

PRETERNATURAL LABOURS.

Under this class the following **six orders** will be treated of

First. Protracted labour.

Second. Those labours in which any other part than the head presents, such as the breech, feet, hands, navel-cord, &c.

Third. Labours with a plurality of children.

Fourth. Labours attended with convulsions.

Fifth. Labours with uterine hemorrhage.

Sixth. Labours in which laceration of the womb or contiguous parts occurs.

First Order.

PROTRACTED LABOUR.

The term *protracted* is here applied to all labours called by different authors, *laborious, lingering, difficult, perilous, impracticable, tedious, perplexing, instrumental, &c.*

ಅಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು.

ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ೬ ತರಗತಿಗಳು ವಿವರಿಸೋಣವೇ—ಅವು ಯಾವವಂದರೆ;—

ಮೊದಲನೇದು—ದೀರ್ಘಕಾಲಿನ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು;

ಎರಡನೇದು—ಶಿರಸ್ಸು ವಿನಾಯಿಸಿ, ದೇಹದ ಕಡಮೆ ಭಾಗಗಳು, ಅಂದರೆ, ಪೃಷ್ಠವು, ಕಾಲುಗಳು, ಹಸ್ತಗಳು, ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ಇವೆ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು—

ಮೂರನೇದು. ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು

ನಾಲ್ಕನೇದು—ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿ ಬರುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು—

ಐದನೇದು—ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವೇದನೆಗಳು—

ಆರನೇದು—ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗಗಳು ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವೇದನೆಗಳು—

ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿ.

ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.

ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ, ಅಂದರೆ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ದೀರ್ಘಕಾಲಿನವಾದ, ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ, ಆಸಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ, ಆಸಾಧ್ಯವಾದ, ಆಯಾಸ ಕರವಾದ, ಕಳವಳುವಾಗುವ, ಆಯುಧ ಪ್ರಯೋಗಾಪೇಕ್ಷೆಯಾದ, ಪ್ರಸವ ಕಾಲದ ವೇದನೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವೇದನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ದೀರ್ಘಕಾಲಿನ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಡೋಣವೇ.

Cause and Management.

All protracted labours might be said to originate in *defective parturient power*, or in *preternatural resistance*; but they must be more minutely looked at under *two divisions*.

First. Such labours as are brought to a favourable termination by the unaided powers of the womb.

Second. Such labours as require instrumental aid.

Within the whole range of obstetric science there is nothing which so much distinguishes the judicious practitioner from the man who disgraces medicine, as the management of *protracted labours*. One man, by incessant meddling produces rigidity of parts, and even inflammation of the mouth of the womb, so that his patient through his folly shall suffer from a most painful and protracted labour.

Another officiously interferes with the beautifully simple and admirably adapted process of nature; and presumes, that, by rupturing the membranes as soon as he can detect them, or by using

ಕಾರಣವೂ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಹವೂ.

ಎಲ್ಲಾ ದೀರ್ಘ ಕಾಲಿನ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು, ಪ್ರಸವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವ ಥ ಫವಯಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಿರುವುಹೋಗಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಟಂಕದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ, ಅವು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಬಹಳ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ನೋಡ ಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಮೊದಲನೆಯದು,—ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಪೂರೈಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳೇ.

ಎರಡನೆಯದು,—ಆಯುಧ ಸಹಾಯವೇಜ್ಜಿಸುವಂಥವುಗಳೇ.

ದೀರ್ಘಕಾಲಿನ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ ಸೂಲಿಗೆ ನನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಹಿಡಿಸುವಾಗಿಯು ಇದ್ದು ಮೈಸ್ಮಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಪಡಿಸುವನಿಂದಾ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಯಾವದು ಬೆರೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಯಾಕಂದರೆ—ಒಬ್ಬನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಠಿಣ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಗೆ ಸಹಾ ಉಷ್ಣ ವ್ಯಾಧಿಯು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ, ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ಥಳು ಅವನ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಅಧಿಕವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದಲ್ಲದೆ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವೆಂದು ನೆನಸಿ ಸುಖಭವಾಗಿಯು ಆತ್ಮರೈಕರವಾಗಿಯು ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ತ್ವರೆ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪಡೆದ ನೀರು ಇರುವ ಪೊರೆಯನ್ನು ತಾನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ

his lever on lever principles, by which many women are rendered wretched for life, he shall accelerate parturition.

A third urges his patient to be constantly taking stimulants, such as wine and spirits; or to employ voluntary exertion, and desires her to hold in her breath and force down, whilst the mouth of the womb is not half dilated enough to permit the head to pass; and the consequence is, that the woman becomes so exhausted by useless exertions, that she at last has not power enough to expel the child, and instruments must be had recourse to.

Another practitioner allows the head to remain in a position which will never permit it to pass through the pelvis for hours and even days, until the mother is worn out by fruitless efforts; though the malposition might have been rectified at the commencement of labour.

A fifth is altogether unconcerned about the condition of the soft parts, until the head has been so long and firmly wedged in the superior aperture of the pelvis, that mortification follows.

ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಉಪಿಸುತ್ತಾನೆ ಅಥವಾ ಎತ್ತು ಕೊಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವಕಾಲ ಪರಿಯಂತರವಾಗಿ ದುಖಕ್ಕೆ ಹೊತುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮೂರನೆಯವನು—ತನ್ನ ವ್ಯಾಧಿಪ್ರಸ್ಥಳನ್ನು ರೇಗಿಸುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ಹಿಮ್ನಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಲಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಯಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ತಾನು ಉಸುರನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೆಳಗಡೆ ಒತ್ತಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಅವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಆಗ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಸಹಾ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಹೊಂದದೆಯಿರುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಬಹಳ ಬಲಹೀನಳಾಗುತ್ತಾಳೆ; ಆದಕಾರಣ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇರೊಬ್ಬನು—ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹೊರಟು ಬಂದ ಅನಾನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಟ್ಟಲುವಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳು ಮತ್ತು ದಿವಸಗಳವರಿಗೂ ಸಹಾ ಇದ್ದು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಬಲಹೀನಳಾಗುವ ವರಿಗೂ ಆ ತಲೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ; ಆದರೆ, ಈ ಅನಾನುಕೂಲ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ತಿದ್ದ ಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಐದನೆಯವನು—ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ತಟ್ಟಲುವಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಗೊಟ್ಟಿದಹಾಗೆ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲದವರಿಗೂ ಸಿಂತ ಹಾಗೆ ಇರುವದರಿಂದ ಅದು ಕೊಳತು ಹೋಗುವ ಗುಣವು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ವರಿಗೂ, ಈ ತರಗತಿಯ ಮೃದು ಭಾಗಗಳ ಸಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ವಿನೋದ ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಇರುತ್ತಾನೆ.

To complete this mournful series of portraits, another, instead of waiting for uterine action to throw off the after-birth, will pull at the cord until the womb is inverted, or formidable hemorrhage follows ; and when, as a consequence of his meddling, the womb is filled with coagulated blood, and strives to empty itself by strong contractions, which are called after-pains, he will strive to counteract this salutary operation, by exhibiting large doses of opium to quiet these pains, which are intended to repair the mischief he has himself produced. These sketches are not one shade too deep, and they are but a sample of those practical evils which are of almost every day occurrence.

Unexpected circumstances very often occur in the practice of midwifery, in which a little mechanical dexterity will materially tend to shorten the duration, and mitigate the severity of the woman's suffering. This is so often seen, that an accoucheur will find an acquaintance with mechanical principles of no inconsiderable importance.

An accoucheur must always maintain a calm and unruffled temper, and that well-conditioned state of mind, which will prepare him for the occurrence of unexpected and alarming difficulties.

ನಾವು ಇಷ್ಟುವರಿಗೂ ವಿವರಿಸಿದ ಬಹಳ ದುಃಖಕರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಬ್ಬನು ಗರ್ಭದ ಜಲನೆಯಿಂದ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡುವವರಿಗೂ ಕಾದುಕೊಂಡು ಇರದೆ, ಗರ್ಭಕ್ಕೋರವು ಕಳೆದವಾಗುವವರಿಗೂ ಮೊಕ್ಕಳಮರಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಾನೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಭಯಂಕರವಾದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವನ ಅತ್ಯಂತ ಬರುವಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಫಲವೇನಂದರೆ ಗರ್ಭಕ್ಕೋರವು ಗಡ್ಡೆಯಾದ ರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಸವದ ತರುವಾಯ ಬರತಕ್ಕ ನೋವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಬಲವಾದ ಅಣಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಅಗರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತವನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪಂಹರಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಇವನು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಭಿನಿ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಆ ನೋವನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾನೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ತಾನು ಬರಮಾಡಿದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದ ಈ ವಿವರಣೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಬಾಹುಳ್ಯವಾಗಿರ ಬಹುದು ಮತ್ತು ಇವು ಪ್ರತಿದಿನವು ಸಹಾ ಸಂಭವಿಸುವ ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಗಳ ರೂಪಗಳಾಗಿವೆ.

ಸೂತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆನಿರೀಕ್ಷಿತಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಉಪಾಯವುಳ್ಳ ಚರ್ಯೆಯು ಪ್ರಸನ ವೇದನೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನೇಕಸಾರಿ ಕಂಡಿದೆ, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಸೂಲಿಗನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಿಪ್ಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಸೂಲಿಗನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಶಾಂತವಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಎಂದಿಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಷ್ಟಗಳು ಸಂಭವಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂಥಾ ಸುಕಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಹ ಪಡೆದಿರಬೇಕು.

Whilst the patient and her friends are all bustle, consternation, and despair, his countenance and manner must never express alarm or want of resource, under the most trying and adverse events. His knowledge should be so well arranged, and his plans in such a state of readiness, as to admit of their immediate application. Every now and then he will be so circumstanced, and overtaken by such occurrences, that he dares not defer acting until a second opinion is obtained : but he must at once determine on a plan, and adopt and pursue it with prompt and active decision. Neither his hand nor his heart must, for a moment, lose their firmness ; but with a mind unassailed by fear or doubt, he must accomplish his purpose with calmness and steadiness. On the occurrence of formidable difficulties or imminent danger, his coolness and calm consideration should at once be engaged on behalf of his patient ; and with an increase of peril, there should be an increase of self-possession on his part ;—but all this should be founded on knowledge and judgment, and not on ignorance and presumption ;—for confidence and decision are as frequently the offspring of the latter as of the former.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮತ್ತು ಅವಳ ಬಂಧು ಜನರ ಮುಂತಾದವರು, ಭಯದಿಂದಲೂ, ನಿರಾಶೆಯಿಂದಲೂ, ಇರುವಾಗ ಪಂಡಿತನ ಮುಖ ಭಾವವು, ಅವನ ನಡತೆಯು ಸಹಾ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾದ್ದಾಗ್ಯದರೂ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸದಂಥಾದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನ ಉಪಾಯವನ್ನೂ ಆ ಕಷ್ಟಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದುವಹಾಗೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಹಿಂಶೆಗಳು ಮತ್ತು ಇವನಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ಗುರುತುಗಳು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಇವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬ ವೈದ್ಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದಹಾಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಇವನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೋ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೂ ಧಿರತ್ವದಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತನ ಹಸ್ತವು ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದರೂ ತಮ್ಮ ದೃಢವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಆದರೆ ಭಯಕ್ಕೂ ಸಂದೇಹಕ್ಕೂ ಒಳಪಡದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ತಾನು ಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಶಾಂತತ್ವದಿಂದಲೂ ಸ್ಪೈರ್ಯದಿಂದಲೂ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಭಯಂಕರವಾದ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಅಪಾರವಾದ ಅಪಾಯಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಶಾಂತತ್ವವು ನಿಧಾನವಾದ ಆಲೋಚನೆಯೂ ತನ್ನ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ತಿರಿಗಿ ಅವಳನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಅಪಾಯವು ಹೆಚ್ಚಾದ, ಇವನ ಧೈರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು; ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ಅವನು ಓದಿರುವ ಸೂತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ತೀರ್ಪಿನಿಂದಲೂ ನಡೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಮೂಢತನದಿಂದಲೂ ಅಹಂಕಾರದಿಂದಲೂ ನಡೆಸಕೂಡದ್ದಾಗಿದೆ.—ಯಾಕಂದರೆ, ನಂಬಿಕೆಯೂ, ನಿಶ್ಚಯವೂ, ಹ್ಯಾಗೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸಂಭವಿಸತಕ್ಕವುಗಳೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮೂಢತನವೂ ಅಹಂಕಾರವು, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

In such different degrees do medical men possess these important qualifications, that one will retain the confidence of his patient during a protracted labour of many days; whilst another, by his timid countenance, and vacillating conduct, will lose her confidence in as many hours.

But there is another feature, without which an accoucheur is essentially deficient; it is *kindness of manner*.

He must, indeed, be destitute of the ordinary ingredients of humanity, who feels not for a woman agonizing before him in paroxysms of pain which appear intolerable, and seem to threaten the extinction of life. It is true, that he will often be so harassed by mental inquietude and bodily fatigue, that the maintenance of a cheerful countenance is almost impracticable; but nothing can justify peevishness or insensibility, or indifference to the sufferings of his patient. On the contrary, tenderness and delicacy of manner, and whatever can soothe agitation and fear, or alleviate pain, however trifling the means, must never be neglected.

But to advert to the various causes of protracted labours of the *first division*, or those which are

ಇಂಥಾ ನಾನಾವಿಧ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಂಡಿತನು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಇದ್ದಾನೋ, ಅಂಥಾವನು ಬಹುಕಾಲ ವೇದನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಯನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ; ಆದರೆ, ಎರಡನೇಯವನು ತನ್ನ ಹೇಡೀ, ಮುಖಭಾವದಿಂದಲೂ, ಚಂಚಲವಾದ ನಡತೆಯಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಕೆಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಗುಣವಿಧ, ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ವೇದನೆ ಸೂಲಿಗನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನಾನುಕೂಲಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ; ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಅವನ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧವಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದೇ.

ಯಾವನು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅನುಭವಿಸುವ ನೋವನ್ನು ಏನೇನು ಅರಿಯದವನಾಗಿಯೂ, ಆ ನೋವು ಅವಳ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹಾನಿ ಪಡಿಸುತ್ತದೆಂದು ಭಯಪಡಿಸುವನಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತಕ ರಹಿತನಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥಾ ಸಂಘಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥಾವನ ಮುಖಭಾವವು ತೊಂದರೆಯಿಂದಲೂ, ಮನೋವ್ಯಾಕುಲದಿಂದಲೂ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಜವಾಗಿರ ಬಹುದು; ಆದರೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅನುಭವಿಸುವಂಥಾ ನಾನಾವಿಧ ಹಿಂಸೆಗಳಿಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ, ಹೊಂದಿರುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಪರಂತು, ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತನ್ನ ನಡತೆಯು ವೃದ್ಧವನ್ನು ಅವನಂಬಿಕೆ ಭಯ ಯಾವದರಿಂದ ಶಾಂತಿಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೋ, ಅಂಥಾದ್ದರ ಉಪಯೋಗ ಕರಣವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂಥಾ ಯಾವ ತೃಣವನ್ನು ಕೂಡ ಮರತಿರ ಕೂಡದು.

ಆದರೆ ಮೊದಲನೇ ಭಾಗವಾದ ಬಹು ಕಾಲೀನ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಅವನ ಗಮನವನ್ನು ತಿರುಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೇ

brought to a favourable termination by the unaided powers of the womb.

Feeble or irregular uterine action will protract labour. Any circumstance debilitating the constitution, or the womb only, will produce this condition.

Parturition, protracted from this cause, usually occupies a long time ; during which, it is of the greatest moment to *support the powers of the system* by mild unirritating, nutritious diet, and by kind and sympathising conduct ; no voluntary exertions, or forcible straining, should be permitted : the room ought to be cool and well ventilated ; every encouragement to repose should be given ; and uterine action must be increased, by steadily employed *friction* of the belly and loins, with moderate pressure on the uterine region. An injection of a pint of tepid water ; or gruel, with a handful of salt, will sometimes increase the uterine action. *Opium* is a very efficient remedy for this cause of protracted labour ; it should be given either by the mouth or rectum, not in such a quantity as to paralyse the energy, but in a dose of about twenty drops of the

ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಯಾವದಾದರೂ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಗೂ ಸಹಾ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಲಹೀನವಾದ, ಇಲ್ಲವೆ ಆದರೆ ಅಕ್ರಮವಾದ ಚಲನೆಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಬಹು ಕಾಲವಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶರೀರವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನಾಗಲಿ ಬಲಹೀನ ಪಡಿಸುವಂಥಾ ಯಾವ ವಿಷಯವಾದರೂ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಮುಖಾಂತರಗಳಿಂದ ವ್ಯವಧಾನಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಬಹು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ವೃದ್ಧವಾದ ರಕ್ತ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದತಕ್ಕ ಭೋಜನದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಮೆತ್ತಗಾದ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತಳ ಗುಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು; ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಕೂಡದು, ಪ್ರಸವ ಕೊಟ್ಟಡಿಯು ಪರುಮಾಣ ಘಳಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ತಂಪಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು, ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಉತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅದರ ಮೇಲ್ಮಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸವಿನೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಮೆತ್ತಗಾದ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ನಡುವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಜ್ಜುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು: ಒಂದು ಶರೀರ ಉಪ್ಪನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ಪೈಂಟ್ ಬಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಪಿಚಕಾರಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು; ಇಂಥಾ ಪಿಚಕಾರಿಯ ಪ್ರಯೋಗವು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಫಿನಿಯು, ಇಂಥಾ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಲವಾದ ಔಷಧವಾಗಿರಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಯಿಂದಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಸನದಿಂದಲಾಗಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಬಹಳ ಕೊಟ್ಟು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ನಿಶ್ಚಿತದಿಂದ ನಿಂತು ಹೋಗದ ಹಾಗೆ, ಅಂ

tincture, or two grains of solid opium, so as to procure sleep, and suspend irregular or feeble contractions of the womb, that, on their recurrence, it may act with redoubled energy.

The *ergot of rye* may be strongly recommended for the relief of these and some other cases, connected with an enfeebled condition of the womb.*

* Perhaps the following remarks may be deemed a summary of what is known of its powers:—

The *SECALE CORNUTUM*, or ergot of rye, was first used by a German (Cameranius,) in the year 1668. It was deemed so deleterious by the French, in 1774, as to be proscribed by a legislative act, but it has of late attracted the notice of physicians, as possessing certain specific powers over the womb, “more certain than tartrate of antimony upon the stomach, or jalap upon the intestines.” The ergot may be advantageously given under the following circumstances:—

“ 1. When, in lingering labours, the child has descended into the pelvis, the parts dilated and relaxed, the pains having ceased, or being too ineffectual to advance the labour, there is danger to be apprehended from delay, by exhaustion of strength and vital energy, from hemorrhage, or other alarming symptoms.

“ 2. When the pains are transferred from the womb to other parts of the body, or to the whole muscular system, producing puerperal convulsions.

“ 3. When in the early stages of pregnancy, abortion becomes inevitable, accompanied with profuse hemorrhage and feeble uterine contractions.

“ 4. When the after-birth is retained from a deficiency of contraction.

“ 5. When patients are liable to hemorrhage immediately after delivery. In such cases the ergot may be given as a preventive, a few minutes before the termination of the labour.

“ 6. When hemorrhage or lochial discharges are too profuse immediately after delivery, and the womb continues dilated and relaxed without any ability to contract.”

ಜೊಟ್ಟುಗಳ ಅಫಿನಿಯ ದೃತಿಯನ್ನಾದರು ಅಥವಾ ಸುಮಾರು ೨೦ ಗ್ರೇಡ್ ತೂಕವನ್ನಾಗಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಕ್ಕಿ ಮು ಅಥವಾ ಬಲಹೀನವಾದ ಅಣಗುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವದರಿಂದ, ಬಿಷಧ ಪಾನವಾದ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ತರುವಾಯ ಅದರ ಚಲನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇಂಥಾಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಿಗೂ “ಎರಗೊಬ್ಬೆ ಆಫ್ ರೈ” ಎಂಬುವ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಕಿಯು ಬಹುಶಃ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಬಿಷಧವಾಗಿದೆ. *

* ಸರ್ವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಇರುವದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಂದಿತನಿಂದ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಅಕ್ಕಿಯು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಬಹಳ ಅಂಧಕರವಾಗಿರುವದು ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಅದರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರೆಂಟ್ ನ್ಯಾಯವಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯವಾದರು ೧೮೬೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ವಿರೂದಿವ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ಅದು ಮೈಕೈರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಾಲವು ಅದನಂತರ ಕೆಳಮು ಇದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ “ಬಾರಕ್ರೈ ಟಿ ಆಫ್ ಅಂಟಿವಾನಾ,” ಎಂಬುವ ಸುರುಮು ಭಸ್ಮವು ಜೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಚಾತುರ್ಯವಾದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತರೋ, ಅಥವಾ “ಜಾಲರ,” ಎಂಬ ಭೇದಿ ಬಿಷಧದ ಜೀರ್ಣವು ಕಡಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅದರ ಚಲನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತರೋ, ಈವರೆದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಅಕ್ಕಿಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಅದರ ದಕ್ಷಿಯವಾದ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಯೋಗವಿತ್ತಾಗ ಕೊಡುವುದು.

“ಮೂರನೇದು-ಭೂತ ಕಾಲದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಶಿರಸ್ಸು ಅಸನ ಪಟ್ಟಿಲುವಿನಲ್ಲಿರುವ ತರುವಾಯ, ಕಡಮೆ ಭಾಗಗಳು ಅಗಲವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಸದ್ದವಾಗಿಯು ಆಗಿ, ಕೂಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದು, ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದರಲ್ಲಿಯು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿರುವದನ್ನು ಕೈಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಬಲಹೀನವಾದ ನೋವನ್ನು ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇರುವಾಗಲೂ, ಅಥವಾ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು ಪ್ರೀತಿಗೆ ಬಲಹೀನ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಗುರುತುಗಳಿಲ್ಲ ಉಂಟೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬಹುದು.

“ಎರಡನೇದು-ಕ್ರಮವಾದ ಪ್ರಸವದ ನೋವು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ದೇಹದ ಕಡಮೆ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ವರ್ಗ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ, ಅಥವಾ ಕೋಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡಮೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗೆ ಬಂಧಕರವಾದ ಸನ್ನಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವಾಗಲೂ ಈ ಬಿಷಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬಹುದು.

“ಮೂರನೇದು-ಬದರಿ ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಸಹಿತ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಬಲಹೀನವಾಗಿದ್ದು, ಹಿಂಪಸ್ತು ಎವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಅಣಗುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಬಿಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

“ನಾಲ್ಕನೇದು-ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ತಗ್ಗಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಾಯೆಯು ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬೀಳದೆ ನಿಂತು ಇರುವದರಲ್ಲಿಯು, ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರಬೇ.

“ಐದನೇದು-ಪ್ರಸವ ಪ್ರೀತಿಯು ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಷಧವು ಅಂಶದವನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆ ಮುಗಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು.

“ಆರನೇದು-ಪ್ರಸವವಾದ ತರುವಾಯ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಅಥವಾ ಕೂಸು ನಿರ್ದುರಿಯುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಬಹಳವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ವಿಶಾ ವಾಸಿಯು ಸದ್ದವಾಗಿಯು ಆಗಿ ಅಣಗುತ್ತದೆ ಅಂತಾದ್ದರಲ್ಲಿಯು ಇದರ ಪ್ರಯೋಗವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರಬೇ.”

Plethora, as indicated by the calibre of the vessels, or by the force or frequency of the circulation, will sometimes produce this feeble and partial action of the womb.

The abstraction of a few ounces of blood will accelerate the progress of labour retarded by this cause.

On the other hand,

" 1. It should never be administered when nature is competent to a safe delivery.

" 2. It should never be administered until the regular pains are ceasing, and are ineffectual, and there is danger to be apprehended from delay.

" 3. It should never be administered until the rigidity of the mouth of the womb has subsided, and a perfect relaxation induced.

" 4. It should never be administered in any case of preternatural presentation that will require the fœtus to be turned."

Under the precautions which are here quoted, the efficacy of the ergot is very striking; being followed, in from five to twenty minutes after its exhibition, by a bearing-down effort, which gradually increases, and goes on without any intermission, till the delivery be completed. It is this uninterrupted action of the womb which renders the remedy so improper when the presentation is unfavourable, as any attempt to turn the child must, of necessity, prove abortive, and even dangerous.

Twenty or thirty grains, infused in water, generally answers better than a larger dose, as it does not affect the stomach with nausea or vomiting. When it does this, it may be exhibited in combination with ammonia, and repeated until three doses have been given.

ರಕ್ತ ಪುಷ್ಟಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಬಲ ಪೀನವಾದ ಅರ್ಧ ಚಲನೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ, ಅದೇ ನಂದರೆ, ರಕ್ತ ಪುಷ್ಟಿಯು ಮತ್ತು ರಕ್ತನರಗಳ ಮಧ್ಯಳತೆಯು ವಿಶಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಲವು ಆ ಗಾಗ್ಯ ಪೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯ ಹಾಗೆ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಆಹಂಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕೆಲವು ಟೆಂಸ್, ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

“ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಇದರ ಪರ್ಯಾಯವು ಕ್ರಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬಾರದು.

“೧ನೇದು-ಸ್ವಭಾವವು ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಏನು ತೋರಿಸಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯು.

“೨ನೇದು-ಕ್ರಮವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗುವವರಿಗು, ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಚಲನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿಯು ಸಾವಕಾಶದಿಂದ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಅಡಿಯವು ಸಂಭವಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇರಬಾರದು.”

“೩ನೇದು-ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಸಹಜವಾಗಿ ಫಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಾರದು-

“೪ನೇದು-ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ಬೇಕಾದ ಏನಾದರೂ ಅಕ್ಷಮ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು ಕಾಣಿಸುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಾರದು.”

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಪದಿಸಿದ ಎಲ್ಲವಿಧಗಳಿಂದ ಈ ಅಕ್ಕಿಯು ಬರುವ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಇದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿಂದ ೫೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಹೊರಡಿಸುವ ನೋವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಏನು ಅದ್ವಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವ ಪೂರ್ವಿಯಾಗುವವರಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಶರವಾಯು ತೋರಿಸುವ ಭಾಗಗಳು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ಬೇಕಾದವು ಕೊಡುವ ಕೊಡುವ ವಿಧವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವು ಇದ್ದರೆ ಈ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವಹವಿಡದ ಚಲನೆಯು ಏನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವವಕ್ಕೂ ಅಡಿಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವವಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೫೦ ಅಥವಾ ೩೦ ಗ್ರೇನ್‌ಯಿಂದಾ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರಿಗೂ ನೆನಸಿ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕುಡಿಯುವಳು, ಕೊಟ್ಟರೆ ಪಾಠಾರವಾಗಿ ಒಂದೇ ಪಾರಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಅಗುವ ಮಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಾಠಾರಿಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ, ಒಂದೇ ಪಾರಿ ಕೊಡದೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಶರವಾಯು, ಪಾಠಾರವಾಗಿ ಮಾರಿಕೆಯಾಗಿ, ಅದರ ಈ ಔಷಧದ ಪಂಕ್ತ “ಲೋಸಿಯು,” ಎಂಬುವ ಔಷಧವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ, ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಪರಿವಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರಾರ್ತಿ ಕುಡಿಯುವಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾಬರಬೇಕು.

An *excessive quantity of liquor amnii* (*fluid of the amnion*,) by over distending the womb, will enfeeble its contractile power. Should this cause be *very obvious*, the membranes may be punctured by a probe or quill, or by scratching with the finger nail, but the necessity for this *very rarely occurs*, and certainly not until the membranes distended with fluid have fully performed their office of dilating the mouth of the womb and the passage to the os externum [external opening.]

Prematurely discharging the liquor amnii [fluid of the amnion] cannot be too sedulously avoided; for among the most wearisome and trying cases of protracted labour, both to the accoucheur and patient, those which follow this occurrence must be classed; consequently a practitioner should not rashly interfere in those cases where the liquor amnii [fluid of the amnion] is supposed to be in excess, or he may expect his temerity to be attended with augmented sufferings to his patient, inasmuch as the mouth of the womb and vagina must be slowly dilated by some hard or irregular

ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದಕವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ, ಪಿಂಡೋದಕವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಪೊರೆಯನ್ನು ಸೂಜಿಯಿಂದಲೂ, ಅಥವಾ ಲೇಖನಿಯಿಂದಲೂ ಚುಚ್ಚಿ ಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬೆರಳಿನ ಉಗುರಿಸಿಂದ ಗೀಚಿ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದರ ಅಗತ್ಯವು ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕವು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪಿಂಡೋದಕದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಈ ಪೊರೆಯು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಶುವು ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಶಾಲಿಸಿದಂತರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಿಂಡೋದಕವನ್ನು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿರಬೇಕು; ಯಾಕೆಂದರೆ, ಬಹಳ ಆಯಾಸಕರವಾದ ತೊಂದರೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದಕ ಪೊರೆಯು ಹೊಡೆದಿರುವ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯನ್ನು ಸೂಲಿಗನಿಗೂ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವದರಿಂದ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿಸ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು, ಆದಕಾರಣ ಸೂಲಿಗನು ಪಿಂಡೋದಕವು ಬಹಳ ಇದೆ ಎಂದು ನೆನಪಿ ಆತುರವಾಗಿಯೂ ದುಡುಕಾಗಿಯೂ ಆದನ್ನು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರಬಾರದು; ಹಾಗೆ ಬಂದರೆ ಅವನು ಆ, ದುಡಿಕಿನಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಹೇಡಿತನವು ತನ್ನ ರೋಗಿಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯೂ, ಯೋನಿಯು ನಿಧಾನವಾಗಿಯೂ ಅಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಕೂಡಿನ ಭಾಗಗಳ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಿಂದ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ ಪಿಂಡೋದಕದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಪೊರೆಯು ಮೃದುವಾದ ಘಟ್ಟದ ಹಾಗಿದ್ದು, ಗರ್ಭಕೋಶ

part of the child, instead of the soft wedge formed by the membranes filled with their fluid.

When this circumstance occurs, from some accidental cause in the earliest stage of labour, the process is always protracted, and the woman must submit to an incessant dribbling of the liquor amnii (fluid of the amnion) without obtaining any relief from manual interference.

Children, under these circumstances, are not unfrequently expelled dead.

Rigidity of the mouth and neck of the womb give rise to a very protracted labour. With this condition of parts, if the finger be carried within the mouth of the womb it feels thick, smooth, and unyielding; and whenever this sensation is communicated to the finger on examination, considerable time will elapse before the mouth of the womb dilates; and if assistance be not given, after suffering through days and nights the mouth of the womb may remain close, thick, and hard.

The *management* of these cases requires considerable discretion, and although *time* will usually terminate them, yet the dilatation may be materially accelerated by the *abstraction of blood*, in quantity

ವನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಶುವು ಬರುವ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ವಿಶಾಲಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಈ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪಿಂಡೋದಕದ ಪೊರೆಯು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು ಕಡಿಮೆ ಚಲನೆಗಳು, ಯಾವಾಗಲೂ, ದಿಫ್ಫರಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರಿಯು, ಉದಕದ ಎಡಬಿಡದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೀಳುವ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಸೂರಿಗನಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಇತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಏನೇನು ಹೊಂದದೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ.

ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಶಿಶುಗಳು, ಸತ್ತೇಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿ ಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಂಠದ ಕಾರ್ಣಿವು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂತೆ ಕೊಡುವುದು ಪ್ರಸವವೇದನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಗಗಳು ಈ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವಾಗ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ, ಆ ಬೆರಳಿಗೆ, ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಕೊಡದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆಯೂ ತೋರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬೆರಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂಥಾ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಗರ್ಭಕೋಶ ವಿಶಾಲ ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಬಹಳಕಾಲ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ; ಕೆಲವು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಪ್ರಸವವೇದನೆ ಹೊಂದಿದ ತರುವಾಯ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರ ಬಹುದು.

ಈ ವಿಷಯಗಳ ನಿರ್ವಾಹವು ಬಹು ಬುದ್ಧಿಯ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ದೇಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ರಕ್ತವನ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆಯುವುದು

to be regulated by the powers of the woman. This being done, the bowels should be freely opened by an aperient, exhibited by the mouth, and by a large emollient clyster.

After these means have been adopted, a few ounces of tepid water or gruel, with from one to two drachms of tincture of opium, should be thrown into the rectum; or the mouth of the womb may have gently rubbed into it from one to two drachms of the extract of belladonna. By these means, relaxation is often speedily secured.

Stimulants, fatigue, exertion, and a hot close room, must be studiously avoided; and her mind should be kept calm by every attention and kind assurance that can be given her, so that her hope and confidence may not fail. Nothing can justify the very common, absurd practice of urging a patient, under these circumstances, to *hold in her breath and force down*, whilst the mouth of the womb is undilated and rigid.

Should the *membranes be unusually rigid and thick*, so as to protract labour after they have fulfilled

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಚುರುಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಆದ ತರುವಾಯ ಭೇದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿವರ್ತಿಸ ಬೇಕು, ಇದಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ಪಿಚಕಾರಿಯನ್ನು ಮೃದುವಾದ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಆಸನದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ, ಸಹಾ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಕೆಲವು ಟೆಂಸ್ ಬಿಸಿನೀರು ಅಥವಾ ಗಂಜೀ ಸಹಿತ ಒಂದು ಡ್ರಾಂನಿಂದ ಎರಡರವರಿಗೂ, ಅಥವಾ ದ್ರವವನ್ನು ಬೇರೆ ಆಸನದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಪಿಚಕಾರಿಯಿಂದ ಹಾಕಿರಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಒಂದರಿಂದ ಎರಡು ಡ್ರಾ ವರಿಗೂ “ಬೆಲ್ಲಡೋನಾ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟೆನ್,” ಔಷಧದಿಂದ ಮೃದುವಾಗಿ ಉಜ್ಜಿಸಬೇಕು. ಈ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಬಹುಶಃ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೊಂದ ಬಹುದು.

ಸಾರಾಯಿ, ಮುಂತಾದ ಪ್ರಯೋಗವು ಆಯಾಸ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಸ ರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಕೊಟ್ಟಡಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನಿವರ್ತಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಗಮನದಿಂದಲೂ ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸದ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೂಢತನದಿಂದ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹುಸರು ಹಿಡಿದು ಕೆಳಗೆ ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸವಾದ ಕಾರಣ ಖಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿಧೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಇದರಿಂದ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಕಠಿಣ ವಾಗಿಯೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವಾಗ, ಇವರು ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿಧೆ.

ಪಿಂಡೋದಕದ ಪೊರೆಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ತಿರುವು ಹೊರಟು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ, ಕ್ರಮತಪ್ಪಿ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ, ದೃಢವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಪ್ರಸವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ

their office of dilatation, the only remedy is cautiously to lacerate them.

When *rigidity of the external parts* interferes with the expulsion of the child, time must be given, fomentations employed, and lard liberally introduced within the vagina; great care must be taken of the *perineum*, which should be steadily supported, or not only the fourchette, but the perineum, through its whole extent, or even the recto-vaginal septum, may be lacerated, and the woman rendered miserable for life.

Œdema of the neck of the womb is another cause of protracted labour; and one which, if not well managed, sometimes proves very tedious. The neck becomes either in part or wholly thickened and puffy, communicating the sensation of a roll of dough. This state is produced by pressure of the head of the child obstructing the circulation.

Relief is to be afforded by *cautiously elevating the fundus uteri*, (bottom of the womb,) and by *dilating and supporting the mouth of the womb*.

During a paroxysm of pain, an assistant may gently elevate the fundus uteri, (bottom of the

ಹಾಗಿದರೆ, ಆಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೆಕಿತ್ನೆಯು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಆ ಪೊರೆಗಳನ್ನು ಶಿಲಿತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲದೆ ಮೊರಗಿನ ಭಾಗಗಳು ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದು ಕೂಸಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಆಟಂಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ, ಆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಿರಿ ನೀರಿನ ಕಾವಡವನ್ನು ಸಹಾ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕು, ಮತ್ತು ಹಂದಿಯ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಯೋನಿಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕು; ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಯೋನಿಗೂ ಆಸನಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೀಡು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಾಪಾಡ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮುಂದುಕಡೆ ಇರುವ ಯೋನಿಯ ಚಿಕ್ಕ ತುದಿಗಳನ್ನು "ವರನಿಯಂ," ಎಂಬದರ ಸರ್ವ ಭಾಗವು ಅಥವಾ ಯೋನಿಗೂ ಮತ್ತು ಆಸನಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಪೊರೆಯು ಸಹಾ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಮರಣದ ಪರಿಯಂತರಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಯಿರುತ್ತಾಳೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬುನಿಕೆಯು, ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಬೇರೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ; ಆದರೆ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿವಾರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಕಂಠವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೊಂಚವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಬಾತುಕೊಂಡು ಹಿಟ್ಟಿನ ಮುದೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ರಕ್ತದ ಸಂಚಲನೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣ ಆದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವು ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಏನಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವಾದ ತಳವನ್ನು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಎತ್ತುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲ ಮಾಡಿ ಆದರಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ನೋವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಆಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರನು "ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್" ಎಂಬ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತಿ, ಮೆಲ್ಲಗೆ ಗರ್ಭಕೋಶ

womb,) by a broad bandage applied round the belly, whilst the accoucheur very carefully supports and dilates the œdematous neck of the womb with his expanded fingers in the vagina.

By these means the mouth of the womb will slip back over the head of the child.

Artificial dilatation of the œdematous neck of the womb must never be persevered in, if it be acutely sensible. When this is the case, the loss of blood will be highly beneficial; especially if, as sometimes happens, the threatening symptoms of convulsions be present.

Descent of the mouth of the womb before the head of the child, lengthens the duration of labour, because the expulsive efforts of the womb cannot be so completely expended on its orific. This case must be managed very much in the same manner as the last.

Malposition of the womb is very embarrassing to those who have not met with the occurrence.

If the mouth of the womb be thrown *backwards* against the promontory of the sacrum, the labour is generally protracted. It principally happens to women with capacious pelvis, and is not easily detected on the first examination.

ದ ಕೆಳ ಭಾಗವನ್ನು ಮೇಲ್ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಎತ್ತುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು, ಆಗ ಸೂಲಿಗನು ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಅಗಲಿಸಿ ಗರ್ಭಕೋಶ ಕಂಠದ ಉಬ್ಬುವಿಕೆಯನ್ನು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಆದರಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಪರಿವಾರಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶ ಕಂಠದ ವಿಶಾಲ ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಾಧಿಸ ಕೂಡದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರಬೇಕು; ಈ ಪ್ರಯೋಗವು, ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಹಾಗೆ, ಭಯಂಕರವಾದ ಸನ್ನಿ ಗುರುತುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಡಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಇಳಿಸುವಿಕೆಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ದೀರ್ಘ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಹೊರಡಿಸುವ ಬಲ ತ್ವಾರವು ಅಷ್ಟೇಷ್ಟಾಗಿ ಅದರ ಬಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಿರ್ವಹಿಸ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳಕೆಳಕಾಗಿರುವಿಕೆಯು ಇದನ್ನು ಎಂದೆಂದು ನೋಡದ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದು, ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು “ಶೇಕ್ರಂ” ಎಂಬುವ ನಿತಂಬಿಕೆ ಎಂದು ರಾಗಿ ಹಿಂದು ಕಡೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಕಾಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದು ವಿಶಾಲವಾದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ಇರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ಪರಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

Time will rectify this displacement, and the woman who is the subject of it should pass through parturition lying on her back.*

If the mouth of the womb be forced *forwards* against the symphysis pubis, or tilted over it with the fundus backwards, the case will probably prove to be retroversion of the womb continuing to the full period of gestation. This is a particularly trying case, in which nothing but time and patience can effect any thing.

Powerful mental emotions, whether of a painful or pleasing nature, materially influence uterine contractions, which they will not only diminish, but altogether suspend; consequently, the mind of a woman in labour should be kept as free from sudden and strong affections as possible,

Distention of the bladder has, in many instances, prevented the womb, diaphragm, and abdominal muscles from exerting their full power on the uterine contents; and several cases are on record of such criminal negligence as has permitted this

* This arrangement has reference to the women of England who lie on their left side in child-birth,

ಕಾಲವ್ಯವಧಾನವು ಈ ತಳೆಕೆಳಕಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ ಪಟ್ಟ ಪೆಂಗಸು ಅಂಗತನಾಗಿ ಮಲಗಿ ಪ್ರಸವವನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.*

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು, "ಶಿಂಪಿಸಿನ್ ಪ್ಯಾಬಿಸ್," ಎಂಬುವಭಾಗದ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಮರಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಲತ್ಕಾರ ಪಡಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಈ ವಿಷಯವು ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಪೂರಾ ಪ್ರಸವವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಸವ ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವ ಕಾರಣ, ಕಾಲವ್ಯವಧಾನದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಸಮಾಧಾನ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಲೂ ಕೊಂಚ ಒಳ್ಳೆದಾಗ ಬಹುದು.

ಆತಿ ಮುಖ್ಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಆತಿಸಂತೋಷದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪ್ರಬಲವಾದ ಮನೋವಿಕಾರಗಳು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಅಣಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಅವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲದೆ ಪೂರಾ ಅಲ್ಲಾಡುವ ಹಾಗೆ ಸಹಾ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ, ಅಕಸ್ಮಿತವಾದ ಮತ್ತು ಬಲವಾದ ಮನೋವಿಕಾರಗಳಿಂದ ನಿವರ್ತಿಸಿರಬೇಕು.

ಮೂತ್ರ ಕೋಶವು ನಿರಿಸಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಕಾರಣ ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಗುಂಡಿಗೆ, ಕರುಳುಗಳ ಮಧ್ಯದ ಜವ್ವವು, ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಾಂಸದ ನರಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪೂರಾ ಬಲವನ್ನು ಮುಸುವ ಹಾಗೆ ಆದ್ದು ಮಾಡೋಣಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಈ ಕಾರಣವು ಆಕರಣೆಯು ಮೊದಲು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವಂಥಾ ತಮ್ಮದ ಅಡಗ್ರತೆಯು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಲೇಖನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಕಾರಣವು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ದೀರ್ಘಪಡಿಸುವ

* ಈ ಕ್ರಮವು ಪ್ರಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಮಲಗುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕ್ರೋಶ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

organ to burst. When this cause operates to protract labour, the catheter must be introduced, and *in all cases of protracted labour* the state of the bladder should be inquired into every few hours.

Preternatural shortness of the cord, either *actual* or from *entanglement* about the extremities or neck of the fœtus, is a cause of protracted labour, for which very little can be done, and one which, fortunately, but rarely happens.

When there is reason to suspect its existence from unusual retraction of the head, just as it is about to be born, great care must be taken on the expulsion of the body, to keep the navel of the child close to the os externum (outer opening) of the mother, to prevent the forcible detachment of the after-birth, or inversion of the womb, or separation of the navel string.

A pendulous abdomen, by allowing the womb to hang over the pubes, will protract labour. This occurrence happens to women who are very fat, and who have borne many children. Such a patient should lay on her back during parturition, and a bandage should be passed round the belly, just tight enough to support it.

ದಾದರೆ, ಮೂತ್ರ ತೆಗೆಯುವ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು; ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇರುವ, ಹೊಕ್ಕಳಪುರಿಯು ಶಿಶುವಿನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡತಿರುಗುವ ಕಾರಣದಿಂದಲಾದರೂ, ಅದು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಗಿಡ್ಡಾಗುವಿಕೆಯು, ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಇಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ, ಇಂಥಾ ವಿಷಯವು ಅದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ಬಹಳ ಆವರೂಪವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಅಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಹೊರಳು ವಿಕೆಯಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣ ವಿದ್ದರೆ, ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಉಯಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳಪುರಿ ಇರುವದಾಗೆಯು ಮತ್ತು ಮಾಯೆಯ ಬಲವಾದ ಬ ತ್ತುವಿಕೆಯನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳಕಳಗಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊಕ್ಕಳಪುರಿಯು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಹೊರಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಅಡ್ಡಿಮಾಡುವ ದಾಗೆಯು ಶಿಶುವಿನ ಶರೀರ ಹೊರಗೆ ಬರುವಾಗ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆ ಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಆಸನತಟ್ಟೆಯವಿನ ಮುಂಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಬೀಳುವ ದಾಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಜ್ಜು ಹೊಟ್ಟೆಯು ಪ್ರಸವವೇ ದನೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಅಧಿಕವಡಿಸುವದಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ವಿಷಯವು ಬಹು ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಬಹಳ ಮಕ್ಕಳೆತ್ತ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತ ದೆ. ಈ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯು, ಪ್ರಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಗತ್ತನಾಗಿ ಮಲಗಿರು ವದಲ್ಲದೆ, ಆ ಬಜ್ಜು ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಆದರಿಸುವಷ್ಟು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ “ಬ್ಯೂಂ ಜೆಜೆ” ಎಂಬುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಬೀಕು.

Anchylosis (boney union) of the os coccygis to the sacrum is another cause, for which no relief, but such as *time* affords, can be given.

Unfavourable position of the presenting part will protract labour, particularly when the axis of the head or shoulders *has not its usual relation* to the diameter of the pelvis. Such malpositions will often be overcome by time, or they must be rectified by means to be hereafter pointed out.

Want of room in the pelvis, or what is equivalent to it, an unusual size of the child, will interfere with labour. The capacity of the pelvis may be encroached upon by tumours of various kinds, as the cysts of ovarian dropsy, hernia of the bladder, intestines, omentum, &c., and the size of the child may be increased by the accumulation of water or of air, evolved by putrefaction in its head or other cavities.

Should the cause of impediment in these cases be trifling and compressible, powerful parturient efforts may overcome it; but if it be larger or incompress-

“ಶೇಕ್ರಂ” ಎಂಬುವದರ ಮತ್ತು “ಆಸಿಕಾಕಿಜಿಸ್, ಎಂಬದರ ಎಲ್ಲ ಬುಗಳ ಸಂಗಮವು, ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾಲನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವದರಿಂದ ಆಗುವಷ್ಟು ಸಮಯ ಇನ್ನೂ ತಂದಿಲ್ಲದಲೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಅಥವಾ ಬುಜಗಳ ಅಚ್ಚುಗಳು, ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುನಿನ ಮಧ್ಯಲತೆಗೆ ಸಾಧಾರಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಹಿಸದಿರುವಾಗ ತೋರಿಸುವ ಭಾಗಗಳು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ದೀರ್ಘಪಡಿಸುವದಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ, ತಳಕಳಕಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ವೇಳತಕ್ಕ ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೂ ತಿದ್ದ ಬಹುದು.

ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುನಿನಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚವು, ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾದೃಶ್ಯವಾದ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ವಿಷಯವು ಅಥವಾ ಶಿಶುವಿನ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರಮಾಣವು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುನಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ನಾನಾವಿಧ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ; ಅವು ಯಾವುದರ; “ಪ್ರೋನೇರಿಯ ಡ್ರಾಪ್ಪಿ” ಎಂಬುವ ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿಯು ಕೋರವು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಬಂಡೆಯು, ಚಿಕ್ಕ ಕರಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೊಬ್ಬು ಇವು ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ ಅವರ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಿಂಚಿ, ದೊಡ್ಡದಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಾದರೆ, ಅದು ಮೃತಿ ಹೊಂದಿದ ತರುವಾಯ ಅದರ ಕೊಳೆಯುವಿಕೆಯಿಂದ ಮುಟ್ಟುವ ಕೆಟ್ಟ ಘಳಿಯು ಅಥವಾ ನೀರು ಅದರ ಅಲೆಮುಟ್ಟಿಯು ಮತ್ತು ಇದರ ಹೊಟ್ಟಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಇರುವದರಿಂದ ಆಗುವದಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಕೊಂದಂಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವು ಬಹು ಕ್ಲಾಪಾಗಿದ್ದು ಅಣಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಬಲತ್ಕಾರವಾದ ಪ್ರಸವ

sible, the case may require the forceps, scalpel, or perforator.

No invariable direction for the management of these cases can be given, because much must depend on the consistence, size, and situation of the obstruction. Some tumors may be elevated, and kept above the brim of the pelvis, until the presenting part occupies the superior aperture; and others of them may be safely punctured.

Various other causes of protracted labours, of the division now under consideration, are mentioned by writers, such as cribrated hymen, contraction of the vagina, either congenital, or the result of disease, &c., but these are of very rare occurrence, and are usually overcome by the unaided powers of the womb; and if not, the scalpel must be used, the greatest care being taken to divide only the obstructing part.

ವೇದನೆಯು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು, ಇಂಥಾದನ್ನು ಜೈಸ ಬಹುದಾಗಿಧೆ; ಆದರೆ ಈ ಕಾರಣವು ಮೊದಲಾದವು ಅಣಗಿಸಿಕೊಡದಾದರೆ, ಈ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವು ಬಹಳವಾಗಿಧೆ, ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ,—ಪಿಡಿಗಳು, ಕ್ರೂರಗಳು, ಅಥವಾ ಕೊರೆಯುವ ಆಯುಧಗಳು.

ಇಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಸೂಚನೆಗಳು ತಿರುವಿನ ತಲೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯೂ, ಅಳತೆಯೂ ಇದಲ್ಲದೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳನ್ನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಗಿರಿನಿಂದ ಎತ್ತಿ ಉದ್ದವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟು ಇದ್ದು ಪ್ರಸವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಭಾಗಗಳು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪರಿಯಂತರವು, ಅಥವಾ ಅವು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚುವವರಿಗೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ಇಷ್ಟು ವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಸ್ತಾನರಾದ ಈ ಧೀರ್ಘ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಕಾರಣಗಳು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಗಳಿಂದ ಕೆಳಗೆಬರುವ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಉದಪರಿಸೋಣಾಗಿವೆ. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ,—ಕನ್ನಿಕತ್ತೆವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪೊರೆಯು ಜಲ್ಲದಿಯ ಹಾಗೆ ಆಗಿರುವಿಕೆಯು; ಆ ಜಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅಥವಾ ಆರೋಗ ಬಲದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಯೋನಿಯ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಇವು ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ, ಆದರೆ, ಇವು ಬಹಳ ಅವರೂಪವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವವುಗಳಾಗಿವೆ, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಬೇರೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬಲದಿಂದಲೇ ಜೈಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ರೂರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಾಗ, ಯಾವ ಭಾಗವು ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿರುವದೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ವಿಂಗಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

SECOND DIVISION

Of Protracted Labours, or such as require *instrumental aid* for their completion.

General Observations.

To determine on the necessity for instrumental interference, is one of the nicest points in the practice of midwifery; for, whilst the unnecessary employment of instruments cannot be too strongly reprobated, no conduct ought to be more deprecated than that timid and cruel mismanagement which permits an interesting female to struggle under fruitless efforts, till she sinks exhausted from such exertions, or is not delivered until irreparable mischief is done to the soft parts; in consequence of which she may linger out a wretched existence for a few weeks or months, the victim of criminal procrastination.

To assist in forming an opinion on this momentous question, some such general rules as the follow-

ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯು.

ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು ಅಥವಾ ಆಯುಧ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು.

ಸಾಧಾರಣ ಗಮನಗಳು.

ಆಯುಧಗಳ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಸೂಲಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸದ ಸೊಗಸಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರಬೇಕು; ಯಾಕಂದರೆ, ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಆಯುಧ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟು ನಿಂದ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಸಾಕಾಗುವ ದಿಲ್ಲ, ಇದು ವಿನಾಯಿಸಿ ಹೀಗೆ ಆಯುಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಸೂಲಿಗನ ಹೇಡಿಯಾದ ಮತ್ತು ಕ್ರೂರವಾದ ನಿರ್ವಾಹವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಂದೆಕರವಾಗಿರಬೇಕು, ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಪ್ರಸವವನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಆಗುವ ಸೂಲಿಗನ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಆಯಾಸದಿಂದ ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಥಾವಳು ತನ್ನ ಮೃದು ಭಾಗಗಳು ಏನೇನು ಅಂದರೆ ಲೇಶಾಂಶವಾದರೂ ಹಾನಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗದೆ ಪ್ರಸವವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅಂಥಾ ಹಾನಿಯು ಪುನಃ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಳಪಟ್ಟಂಥಾವುಗಳಲ್ಲ-ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಇಂಥಾವಳು ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳವರಿಗೂ ಇಂಥಾ ಪರಿತಾಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಸೂಲಿಗನ ಆ ಕ್ರಮವಾದ ನಡೆತೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಇಂಥಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಹಾಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಉಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಸೂಚನೆಗಳ

ing may be laid down, before considering *particular cases*.

Should labour from any cause have proceeded until the contraction of the womb become so feeble as to be inadequate to expel the child, or should the pains have altogether ceased, then artificial aid may be justifiable.

The *cessation or diminution of pain* referred to, is either the consequence of original debility, or of an exhausted condition of the womb from the injudicious permission of long continued and fruitless exertions; and must be distinguished from that *occasional and temporary suspension of uterine efforts*, which is not associated with any other unfavourable symptom, and which may often be removed by repose, nourishment, and friction of the abdominal and lumbar regions. Where there is steady progress, although but small, the presenting part being loose in the pelvis, the vagina cool and clothed with secretion, the mind tranquil, the powers of the system not exhausted, and

ಸ್ತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಲೋಚನೆಗೆ ತತ್ಪೂರ್ವವೇ ಅನುಸರಿಸೋಣವಾಗಿಧೆ.

ಪ್ರಸವ ಹಿಂತೆಯು ಏನಾದರು ಬೇರೆ ಮುಖಾಂತರದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ನೆಗ್ಗಲ್ಪಟ್ಟು, ಕೂಸನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಅಥವಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವಾಗಲು, ಉಪಾಯವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದು ನಿರೀತಿಯಾಗಿಧೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ನಿಂತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅಥವಾ ತಗ್ಗಿದಾಗ್ಯೂ, ಇವೆರಡನ್ನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಲಹೀನವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿತೆಂತಲೂ ಅಥವಾ ಗರ್ಭ ಕೋಶವು ಮೂಡತನದಿಂದ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ವರಿಗೂ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಕೂಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಚರ್ಯೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣತಿಸಿದ್ದರಿಂದಂತಾದ ಫಲವಿಲ್ಲದ ಆಯಾಸದಿಂದಲೂ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿಧೆ; ಇವು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಧೆ. ಇಂಥಾ, ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬೇರೆ ಏನಾದರು ದುರ್ಗುಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇನೆಯಾಗಿರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಇವನ್ನು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಆಯಾಸ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಶ್ರಿಮಾಡುವದಾಗಿ ಬಿಡುವದರಿಂದಲೂ, ಆಹಾರ ಕೊಡುವದರಿಂದಲೂ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಮುಂಗಡೆ ಹಿಂಗಡೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಿತವಾದ ಉಜ್ಜವಿಕೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಿವರ್ತಿಸ ಬಹುದು. ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಕ್ರಮವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥಾದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲು ವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಾಗಿಯು ಇದ್ದು, ಯೋನಿಯು ತೆರೆಪಾಗಿ, ಅಥವಾ ಸಾಕಾದ ದ್ರವದಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಮನಸ್ಸು ಮಿತವಾಗಿಯೂ ಕಾಂತವಾಗಿಯೂ, ದೇಹವು ಅದರ ಬಲವನ್ನು ಆಯಾಸದಿಂದ ಕಳೆಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದು, ಆಸನವೂ ಮೂತ್ರಕೋಶವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಮ

the rectum and bladder capable of emptying themselves, time may be allowed.

But, on the other hand, should the *pains* have been for many hours *strong* and *expulsive*; should the presenting part be firmly *wedged in the pelvis*, interrupting the bladder and rectum; surely, common sense dictates that timely assistance should be given to prevent exhaustion or sloughing.

Whenever, then, this state of things exists, with fever, restlessness, headache, vomiting, (the mouth of the womb being fully dilated,) mental inquietude, abdominal tenderness, with heat, dryness, and pain about the vagina and mouth of the womb; unless the delivery be effected, low muttering delirium, feeble, rapid, and intermitting pulse, with cold, clammy perspiration, and death, will soon terminate the heart-rending scene.

The instruments most approved of in modern practice are,

ಈ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿವರ್ತಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದ ಬಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
ಯು ಇದ್ದರೆ, ಕಾಲ ವ್ಯವಧಾನವನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

ಆದರೆ, ಇತರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಬಹು ಘಂಟೆಗಳವರಿ
ಗು ಬಲವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರಡಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ಹೊರಕಡೆ
ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಘಟದ ಹಾಗೆ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ
ದ್ದಕ್ಕೊಂದು ಆಸನ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಕೋಶ ಇವುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು
ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವದಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ಬುದ್ಧಿಯು ಪ್ರೇರೇ
ಪಿಸುವದೇನಂದರೆ, ಆಯಾಸ ಅಥವಾ ಭಾಗಗಳ ಕೊಳೆಯುವಿಕೆಯು, ಇ
ವುಗಳನ್ನು ತಡೆಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಲಪರಿಮಾಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು
ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಧೆ,

ಯಾವಾಗಲೂ, ಇಂಥಾ ಗುರುತುಗಳು ಕಾಣಿಸಿ, ಇವುಗಳ ಸಹಿತ ಜ್ವ
ರ, ಆಯಾಸ, ತಲೆನೋವು, ವಾಂತಿ, (ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಪೂ
ರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಪಡೆದ ತರುವಾಯ) ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿ ಹೊ
ಟ್ಟೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೂ, ಗರ್ಭಕೋಶ
ದ ಬಾಯಿಯು ಮುಂತಾದ ಭಾಗವು ಒಣಗ ಉಪ್ಪು ವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಂಥಾ
ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅವಳ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಬಿಡ
ಗಡೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಸವವನ್ನು ಮುಗಿಸ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು
ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸನ್ನಿಹಿತ ನಾಡಿಯು ಬಲಹೀನವನು
ಪಡದು ಅದರ ಓಟವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಆಗಾಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಓಡಿ ನಿಂತು
ಹೋಗುವಿಗಯು, ಶೀತಳವಾಗಿಯೂ ಬಂಕೆಯಾಗಿಯೂ ಬೆವರುವ
ಮುಂತಾದ ಈ ದುಃಖಕರಗಳಾದ ಹಿಂಚೆಗಳನ್ನು ಮೃತ್ಯು ಕಾಣಿಸಿ
ಮುಗಿಸುತ್ತಧೆ,—

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗ ಶಸ್ತ್ರದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಆಯುಧಗಳು ಯಾವವಂದರೆ,—

First, Such as do not necessarily destroy either mother or child ; and these are the

Short and Long Forceps,

Lever or Vectis,

Blunt Hook, and

Fillet.

Secondly, Such as destroy the life of the child, or endanger that of the mother ; and these are the

Perforator,

Craniotomy, or Extracting Toothed Forceps,

Crotchet,

and

Scalpel.

Before describing these instruments, some GENERAL OBSERVATIONS, which are equally applicable to the employment of each of them, may be usually made.

First, Before using instruments, the bladder and rectum should, if possible, always be emptied ; the former by the introduction of the catheter, and the latter by the exhibition of an injection.

ಮೊದಲನೇದು—ತಾಯಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಶಿಶುವನ್ನು ಬೇಕಾಗಿ ನಾಶ ಮಾಡದೆ ಇರುವವುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ,

“ಇಕ್ಕ್ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ “ಫಾರ್ಶೆವ್ಸ್,” ಎಂಬ ಇಕ್ಕ್ಳಗಳು.

“ಲೀವರ್,” ಅಥವಾ, “ವೆಕಟೆಸ್,” ಎಂಬ ಎತ್ತುವ ಕೋಲು.

“ಬ್ಲಾಂಟ್ ಮೂಕ್,” ಎಂಬ ಮೊಂಡಾದ ಕೊಕ್ಕಿ, ಅಥವಾ

“ಫಿಲ್ಲೆಟ್,” ಎಂಬ ಲಾಡಿಯ ಟೊಂಕಟ್ಟು.

ಎರಡನೇದು—ಕೂಸಿಗೆ ಪ್ರಾಣವಾನಿ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ತಾಯಿಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವವುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ,—

“ಪರ್ಟೀಟರ್,” ಎಂಬ ತೂತು ಕೊರೆಯುವ ಆಯುಧವು.

“ಕ್ರೇನೇಟೋಮಿ,” ಅಥವಾ “ಎಕನ್ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟಿಂಗ್‌ಟ್ಯೂತಡ್ ಫಾರ್ಸೆವ್ಸ್,” ಎಂಬುವ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಸುಕುವ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ಇಳಿಯುವ ಇಕ್ಕ್ಳಗಳು.

“ಕ್ರೋಚಟ್,” ಎಂಬ ಟೊಂಕಾಗಿಯೂ ಹರ್ತವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆಯುಧವು—ಇದು ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಇಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ—

ಮತ್ತು

“ಶ್ಯಾಲ್ವೆಟ್,” ಎಂಬ ಶಸ್ತ್ರವು.

ಈ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ, ಕೆಲವು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಗಮನಗಳು ಈ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಂದೊಂದರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೇದು—ಈ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ಮೂತ್ರಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಸನದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು, ಮೂತ್ರಕೋಶವನ್ನು “ಕ್ಯಾತಿಟರ್,” ಎಂಬುವ ಆಯುಧದಿಂದ ಮತ್ತು ಆಸನವನ್ನು ವಿಚಕಾರಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.

Secondly. Instruments should never be introduced whilst the mouth of the womb remains firm and undilated, or irreparable mischief may ensue. The perineum should also be in a yielding condition.

Thirdly. The assistance given by instruments should always be afforded during pain, in order that the womb may be gradually emptied. Of course, if uterine contractions have ceased, all that can be done in this respect is to imitate nature by employing the power with intervals of rest.

Fourthly. Instruments should always be introduced slowly and cautiously, and during the intervals between the pains.

Fifthly. The patient should be placed in the usual position, on her left side.*

Sixthly. The instruments ought to be brought, as nearly as possible to the temperature of the body, by immersing them in warm water, and should be well anointed before their introduction.

* Throughout India, women are delivered, while lying on their backs, and if instrumental aid be required for them, the instruments must be used, while they are in that position.

ಏರಡನೇದು. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ವಿಶಾಲವಾಗದೆ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಯುಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆ, ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲಾಗದ ಅಪಾಯವು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಆಸನಕ್ಕೂ ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸ್ಥಳವು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿರದೆ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಣಗುವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.

ಮೂರನೇದು. ಆಯುಧಗಳ ಸಹಾಯವು ಯಾವಾಗ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಂಡರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪ್ರಸವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವೃಥಾ ಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಯೋಚನೆಯಿಂದಲೇ ಅಂಥಾ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು. ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವು ಏನಂದರೆ, ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅಂಥಾ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಂತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕನೇದು, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ, ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೂ ಜಾಗರೂಕತೆ ಇಂದಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು.

ಐದನೇದು. ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತಾನು ಪ್ರಸವವೇದನೆಗೆ ಕುಳಿತಿರುವಹಾಗೆಯೇ, ಎಡಗಡೆ ಇಡಲ್ಪಡಬೇಕು.*

ಆರನೇದು. ದೇಹದ ಉಪ್ಪು ವು ಯಾವತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆಯೋ, ಅಂಥಾ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತರಬೇಕು, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರಿಸಿರಿಸಿ ಅದ್ದಿದ ತರುವಾಯ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಣ್ಣೆ ಸುರಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು.

* ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಂಗಸರು ಅಂಗತ್ವವಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಸವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಆಯುಧ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅವರು ತೋರುವ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಅವರು ಇರುವ ಪ್ರಕಾರವೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು.

Seventhly. Unless very urgent circumstances prohibit it, the employment of instruments should generally be made known to the patient, and always to her friends or attendants.

Eighthly. The extracting power should be employed in the direction of the axis of that part of the pelvis at which the head is situated; so that if it be at the brim, the handle of the instrument must be directed backwards against the coccyx; but as the child advances, that part of the instrument grasped by the operator's hand should be gradually directed towards the pubes.

Ninthly. Should the instrument, when used, give much pain of a cutting or pinching character, we may rest assured that some part of the mother is included in the grasp, and we should immediately change the hold.

Tenthly. The time to be occupied in effecting delivery will depend on the degree of difficulty to be overcome; *time* being always considered to be equivalent to *power*.

ಎಳೆನೇಡು. ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಆಯುಧದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೂ, ಆಕೆಯ ವಿಶೇಷ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ, ಬಂಧು ಜನಗಳಿಗೂ, ಆಯುಧದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎಂಟನೇದು. ಎಳೆಯುವ ಬಲವು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಇದ್ದೆಯೋ, ಆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಭಾಗದ ಅಚ್ಚಿಗೆ ನೆಟ್ಟಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ; ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಗಿರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಆಯುಧದ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಹಿಂದುಗಡೆ ಸುಗ್ಗಿಸಿ “ಕಾಕ್‌ಸೆಸ್,” ಎಂಬುವ ಆಸನದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಕಡೆ ಎಂಬುವ ಕೋಗಿಲೆ ಮೂಗಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಆದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ಮುಂದುಗಡೆ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಆಯುಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಸ್ತವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ “ಪ್ಯೂಬಿಸ್,” ಎಂಬಭಾಗದ ಎಲುವಿಗೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಒಂಭತ್ತನೇದು. ಆಯುಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವಾಗ ಕತ್ತರಿಸುವ ಅಥವಾ ಚಿವಟುವ ನೋವು ಆದರೆ, ನಾವು ನಿಜ್ಜೈಸ ಬೇಕಾದದ್ದು ಏನಂದರೆ, ತಾಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಭಾಗವು ಆ ಹಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿದೆ ಎಂದು ನೆನಸಿ, ಆ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಆ ತಜ್ಞನವೇ ಬದಲಾಯಿಸ ಬೇಕು.

ಹತ್ತನೇದು. ಪ್ರಸವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯುವ ಕಾಲವು, ತೋರಿಸುವ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಜೈಸ ಬೇಕಾದರೇ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಕಾಲವು ಹೊರಡಿಸುವ ಬಲವು ಎಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

OF THE SHORT FORCEPS.

This instrument is a double lever, so constructed, that fulcrum of each blade is in the handle of the other.*

DIRECTIONS FOR APPLYING THE SHORT FORCEPS.

1. The *short* forceps are to be applied to the sides of the head of the child, so that the ears and protuberances of the parietal bones shall be within the fenestræ (windows), and the locking part consequently either at the vertex or face.

2. They cannot be advantageously employed until the head is in the cavity of the pelvis; and this is best determined by the fact, that the protuberances of the parietal bones have descended below the linea-innominata, or unless an ear of the child can be distinctly felt, (taking care not to mistake for it any portion of the womb;) and, except in cases of syncope from hemorrhage, it is scarcely ever necessary to use this instru-

* The translator has, here, omitted a discussion on the comparative advantage of the long and short forceps.

ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

ಈ ಆಯುಧವು ಎರಡು ಎತ್ತುವ ಕೋಲುಗಳಂತೆ ಇದೆ, ಇದು ಹ್ಯಾಗೆ ರೂಪಿಸಿದೆ ಅಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ಅಲಗಿನ ತಳವು ಬೇರೊಂದರ ಹಿಡಿಯಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.*

ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಸೂತ್ರಗಳು.

೧. ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಕಿವಿಯಿಂದ ನೆಟ್ಟಗೆ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ವಕ್ರದಲ್ಲಿ ತಂದು “ಪೆರೈಟಲ್ ಬೋರ್ನ್,” ಎಂಬ ಕಪಾಲ ಪಕ್ಕೆಲುವುಗಳ ಕೊನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಕಡೆಯು ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಇವೆರಡನ್ನು ಶೇರಿಸುವದರಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ, ಅವು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂದಕಡೆಗೆ ಅಗಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಮುಖದ ಮುಂಗಡೆಗೂ ಅಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ.

೨. ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಟೊಂಕದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲ; ಇದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವನ್ನು ಸುತ್ತಿರುವ ಗಿರಿನ ಕೆಳಗೆ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಇಳಿದಿದ್ದರೆ, “ಪೆರೈಟಲ್ ಬೋರ್ನ್,” ಎಂಬುವ ಕಪಾಲ ಪಕ್ಕೆಲುವುಗಳ ಕೊನೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಶಿಶುವಿನ ಕಿವಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡುವದರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, (ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿರ ಬೇಕು,) ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಶ್ರಮೆ ಪಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಯುಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂ

* ಮೊದಲು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದವರು, ಚಿಕ್ಕ “ಪಾರ್‌ಪೆಸೆ” ಎಂಬುವವಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಕಾರತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸಂಗವಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು.

ment, until the ear has been distinctly felt for several hours.

3. The half to be first applied is that with the entire handle, and it should be held in the left hand, that the index and middle fingers of the right hand may be at liberty to guide the point of the blade to its destination. The other blade is to be unscrewed from the handle, and, being held in the right hand, is to be applied in an opposite line corresponding with the course of the first blade, the parts being prepared by the index and middle fingers of the left hand, whilst the third and little finger are employed in retaining the first introduced blade in its place. The handle is then to be screwed on.

4. When the point of the blade comes in contact with the ear, the handle should be depressed so that the point shall rise over the obstruction, and immediately the handle should again be elevated. Thus the extremity will be kept in contact with the side of the head, and the risk of including a part of the mouth of the womb be avoided.

5. Before the locking can be affected, it is often necessary slightly to withdraw one or both blades,

ಛ. ಆಯುಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದುಬಹು ದುರ್ಲಭವಾಗಿದೆ, ಆದಕಾರಣ, ಶಿಶುವಿನ ಕಿವಿಯು ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ವರಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂದಸಿ ಮುಟ್ಟಿದ ವರಿಗೂ, ಇದರ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಇವೆ.

ಞ. ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಅರ್ಧ ಇಕ್ಕಳವನ್ನು ಮೊದಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಆತರುವಾಯ ಅದನ್ನು ಎಡಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬಲಗೈಯ ತರ್ಜಿನಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಇಕ್ಕಳನ್ನು ತಟ್ಟಿ ನೋಡುವಂತೆ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸ ಬೇಕು. ಬೇರೆ ಅಲಗನ್ನು ಹಿಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು, ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಮೊದಲು ಅಲಗಿಗೆ ಎದುರಾಗಿರುವ ಗೀರಿಗೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಎಡಗೈಯ ತರ್ಜಿನಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು, ಆಗ ಎಡಗೈಯ ಅನಾಮಿಕ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠಕಾ ಬಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವ ಮೊದಲನೇ ಅಲಗನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ಥಳ ತಪ್ಪದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಆ, ತರುವಾಯ ಹಿಡಿಯನ್ನು ತಿರಗಣಿಯಿಂದ ತಿರುಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಝ. ಅಲಗಿನ ಕೊನೆಯು ಶಿಶುವಿನ ಕಿವಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಹಿಡಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಡೆ ತಗ್ಗಿಸ ಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಆ ಕೊನೆಯು ಅಡ್ಡ ಬಂದಿರುವದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ತಕ್ಷಣವೇ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾ ಬರ ಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅಲಗುಗಳ ಕೊನೆಯು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಗವು ಇದರ ಸಂಗಡ ಶೇರಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಆಯಾಸವನ್ನು ಸಹ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಞ. ಈ ಎರಡು ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಒಂದರೊಳಗೊಂದಾಗಿ ಜೋಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಅಲಗುಗಳನ್ನು ಹಿಂ

and when they are brought both together, great care is required not to include any part of the mother, for even a single hair locked in will give pain.

6. Should the extremities of the handles closely approximate, or be very distant from each other when applied, it will generally be found that the application is not properly made, and the instrument will not retain its hold.

7. When fixed, the handles should be kept together by the hand, but not so tightly as to compress the head; compression should be employed only during a pain, when extractive power is used.

8. When power is used, it should be from blade to blade, combining moderate traction with the lateral motion.

If these directions are followed in connexion with the observations made a few pages back, there will be but little difficulty in successfully employing the short forceps in the particular cases to which they are applicable.

ದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಇವೆ ರಡನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದರೆ ತಾಯಿಗೆ ಶೇರಿದ ಭಾಗಗಳು ಏನಾ ದರು ಈ ಜೋಡಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿದ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆ ಯಿಂದ ನೋಡ ಬೇಕು, ಯಾಕಂದರೆ ಒಂದು ಕೂದಲಾದರೂ ಈ ಜೋಡಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿದರೆ ಬಹಳ ನೋವು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೬. ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳ ಹಿಡಿಗಳು ಒಂದುಕ್ಕೊಂದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆಯುಧದ ಪ್ರ ಯೋಗವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆಯುಧವು ಅದರ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಜೋಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಹಿಡಿಗಳ ಕೈ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಹಾ ಗೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಬೇಕು, ಆದರೆ ಕೂಸಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಒತ್ತುವ ಪ್ಪು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿರ ಕೂಡದು; ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಯಾವಾಗ ಆರಂಭಿ ಸುತ್ತದೆಯೋ; ಆಗಲೆ ಒತ್ತುವಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಳೆಯುವ ಬಲವು ಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

೮. ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಾಗ ಆ ಬಲದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಇಕ್ಕಳ ದ ಒಂದಲಗಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧ ವಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ಮಿತ ವಾಗಿಯೂ ಎಳೆಯುವದರಸಂಗಡ ಪಕ್ಕದ ಚಲನೆಯು ಸಹಾ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

ಈ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ವಿಷ ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಕರ ವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ಕಷ್ಟ ಕಾಣದೆ ಇರುವದು.

OF THE LEVER, OR VECTIS, AND WHALEBONE FILLET.

These pages being purely practical, do not admit of any lengthened discussion on the comparative value of the lever and forceps.

Some persons have lavished the highest praise on the one instrument, and equally eminent men have bestowed the most unqualified approbation on the other. As in most disputed points, "*media quodammodo inter diversas sententias*," will hold good here; for whilst, under some circumstances, the lever is doubtless preferable to the forceps, the latter is now very generally admitted to be, in the majority of cases by far the most useful instrument.

The lever, or vectis, is a very powerful, and consequently, a very dangerous instrument, if it be used on lever principles, acting upon, and injuring, the soft parts of the mother at the fulcrum, or point of support. In the hands of men who have not employed it rather as a *hook* than as a *lever*, it has done incalculable mischief.

“ಲಿವರ್,” ಅಥವಾ,” ವೆಕಟನ್,” ಎಂಬುವ ಎತ್ತುವ ಕೋಲು,
ಮತ್ತು ಮಕರ ಮೀನದ ಎಲುಬಿನ ಲಾಡಿಯು.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವದನ್ನು ಬರೆದಿರುವದರಿಂದ, “ಲಿವರ್,” ಎಂಬುವ ಸನ್ನೆ ಕೋಲಿನ ಮತ್ತು, “ಫಾರ್ ಶೆಪ್ಸ್,” ಎಂಬುವ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಸರಾಸರಿ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸುವದು ಏನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಜನರು ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಒಂದು ಆಯುಧವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮವಾದ ಬೇರೇ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಆಯುಧಗಳ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ, ಅದು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ “ಲಿವರ್,” ಎಂಬ ಎತ್ತುವ ಕೋಲು ಇಕ್ಕಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಇಕ್ಕಳವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಹು ಜನರಿಂದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೋರಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

“ಲಿವರ್,” “ಅಥವಾ,” ವೆಕಟನ್ ಎಂಬುವ ಎತ್ತುವ ಕೋಲನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಂದರೆ ತಾಯಿಯ ಮೃದು ಭಾಗವನ್ನು “ಪಲ್ಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವ ಆಧಾರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಆ ಆಯುಧವು ಬಹಳ ಬಲವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದಲೇ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿದೆ. ಈ ಆಯುಧವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇರುವವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಇದು ಕೊಕ್ಕೆಯ ಚರ್ಯೆಯ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೊರ್ತು, ಎತ್ತುವ ಕೋಲಿನ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಲೆಖ್ವಿಲ್ಲದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

The lever may be employed, subject to very much the same regulations as the forceps, only that it can be used earlier, and may be applied to any part of the head.

In many cases in which the lever forceps are now used, a piece of round and smooth whalebone, bent and used as a fillet or vectis, answers every purpose, and is a much safer instrument. It is to be passed over the occiput and chin.

PARTICULAR CASES

REQUIRING THE USE OF THE

SHORT FORCEPS, OR LEVER.

First, Presentations of the *vertex*. And,
Second, Presentations of the *face, forehead,*
and *ear*.

OF VERTEX PRESENTATIONS.

Three cases will be sufficient to illustrate all the minor varieties of *position* of the head in this *presentation*.

ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಎತ್ತುವ ಕೋಲನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕು, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಇವುಗಳಿಗಿಂತ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು.

ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರುವ ಕೋಲು ಇಕ್ಕಳಗಿಂತಲೂ ಗುಂಡಾಗಿಯೂ ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮಕರ ವಿನಿನ ಎಲುವಿನ ತುಂಡನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ ಟೀಪಿನ ಹಾಗೂ ಅಥವಾ ಎತ್ತುವ ಕೋಲಿನ ಹಾಗೆಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸುತ್ತದಲ್ಲದೆ, ಸಾಖ್ಯವಾದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆ ಆಯುಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಆಯುಧವು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆಯ ಮತ್ತು ಗಡ್ಡದ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎತ್ತುವ ಕೋಲುಗಳ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳು.

ಮೊದಲನೇದು. ತಲೆಯ ಶಿಖರವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು. ಮತ್ತು

ಎರಡನೇದು. ಮುಖವು, ಹಣೆಯು, ಮತ್ತು ಕೆಳ ಇವುಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.

ತಲೆಯ ಶಿಕರವನ್ನು ತೋರಿಸುವದರ ಕುರಿತು.

ಈ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಸ್ಥಾನದ ಚಿಕ್ಕ ಭೇದಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತರ ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತವೆ.

1. The ears may be opposed to the sides of the pelvis, with the *occiput to the symphysis pubis*.* This, it will be recollected, is the most favourable position; but exhaustion, hemorrhage, convulsions, want of room, and other circumstances, may justify the employment of the forceps.

In this position of the head, the lower blade should be applied first, with its concavity corresponding to the convexity of the head, the extremity of the blade directed backwards towards the promontory of the sacrum, and consequently the handle pointing forwards. The upper blade having been passed by the right hand, in a corresponding direction, attention to the rules already laid down will enable the accoucheur to conduct this case to a favourable termination:

2. The ears may have the same relation to the circumference of the pelvis as in the former case, the *occiput being in the hollow of the sacrum*.†

In this position of the head, the presenting part will not be so conical towards the symphysis pubis;

* Vide Plate 4.

† Vide Plate 5.

೧. ಶಿಶುವಿನ ಕಿವಿಗಳು ಆಸನತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಪಕ್ಕಗಳಿಗೆ ಒಂದುಕ್ಕೊಂದು ಎದುರಾಗಿದ್ದು ಅದರ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು “ಪೆಲ್ವಿಸ್,” ಎಂಬದರ ಮುಂಗಡೆ ಇರುವ “ಶಿಂಪಿಸಿಸ್ ಪ್ಯಾಬ್ಸ್,”* ಎಂಬುವ ಭಾಗದಲಿರುವುಗಳ ಸಂಘಮಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಇರಬಹುದು. ಹಿಗ್ಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿಧೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಆದರೆ, ಬಲಹೀನವು, ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು, ಸನ್ನಿಯು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವು ಬೇಕಾಗಿರುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಅಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಕ್ಕಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಿರತಿಯಾಗಿ ಕೋರುತ್ತದೆ.

ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಲೆಗೆ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಕೆಳ ಭಾಗದ ಅಲಗನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಅದರ ಡೊಂಕಾದ ಭಾಗವು ತಲೆಯ ಉಬ್ಬಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಳದ ಕೊನೆಯು “ಶೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವ ನಿತಂಬದಲಿರುವ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಉಬ್ಬಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಅದರ ಹಿಡಿಯು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ಅಲಗನ್ನು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಎಡಗೈ ಅಲಗಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಸೂಲಿಗನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲವಾದ ಪೂರ್ತಿಗೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

೨. ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು “ಶೇಕ್ರಂ,”† ಎಂಬುವ ನಿತಂಬದ ಹೆಳ್ಳದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಕಿವಿಗಳು ಪೂರ್ವದ ವಿಷಯದ ಹಾಗೆಯೇ, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಸುತ್ತಳತೆಗೆ ಅದೆ ಸಮಂಧದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು.

ತಲೆಯು ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವು “ಶಿಂಪಿಸಿಸ್ ಪ್ಯಾಬ್ಸ್,” ಎಂಬ ವಿಭಾಗದ ಎಲುವುಗಳ ಸಂಘಮಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ

* ೪ನೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡು.

† ೫ನೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡು.

the bones of the cranium will not so readily overlap each other; and the largest, anterior, or quadrangular fontanelle will be felt towards the pubis, with the sagittal suture running backwards towards the sacrum.

Such being the relative malposition of parts, and the bones of the face unyielding, the labour is protracted; because the whole of the head must enter the pelvis before any part can emerge from under the symphysis pubis.

Should the pelvis be capacious, and the *force from behind* powerful, the face may be forced from under the arch of the pubis, the perineum having been put so much on the stretch as to endanger its laceration.

If the powers of the womb are inadequate to the expulsion of the head in this direction, an attempt should be made to turn the face into the hollow of the sacrum, by steadily pressing, in the intervals between the pain, against the opposite frontal and parietal bones with the fore-fingers of both hands

ಕಿರೀಟಾಕೃತಿಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ; ತಲೆ ಎಲುವುಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಳುವ ಹಾಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದಾದ ಮುಂದಿನಕಡೆ ಸುಳಿಯು “ಪ್ಲೈಬ್ಲೆಸ್,” ಎಂಬ ವಿಭಾಗದೊಳಗೆ ನೆಟ್ಟಾಗಿ ತಟ್ಟಿಲ್ಲದ್ದು, ತಲೆಯ ಹಿಂದಿನ ಚಿಮ್ಮಿಗಳ ಹೊಲಿಗೆಯು “ಶೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಿದೆ.

ಭಾಗಗಳು ಒಂದುಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಥಾನ ಭ್ರಮವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಮುಖವಾದ ಎಲುವುಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ದೀರ್ಘವಾಗುತ್ತದೆ; ಯಾಕಂದರೆ ತಲೆಯ ವಿಚಿತ್ರ್ಯ ಭಾಗವು ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ದೊರ್ತು ಕಡೆಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು ದೋಗುವದಕ್ಕೆ ತಲೆಯು, “ಲಿಂಪಿಸಿನ್ ಪ್ಲೈಬ್ಲೆಸ್,” ಎಂಬುವ ಭಾಗದ ಎಲುಬುಗಳ ಸಂಘ ಮಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ಪ್ರವೇಶಿಸಿರಬೇಕು.

ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುಗಳು ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದು, ಹೊರಡಿಸುವ ಬಲವು ಹಿಂದು ಗಡಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಕೊನೆಯ ಮುಖವು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮುಂಭಾಗವಾಗಿರುವ “ಪ್ಲೈಬ್ಲೆಸ್,” ಎಂಬುವದರ ಬಿಲ್ಲಾದ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಲ್ಪಡಬಹುದು, ಆದಕಾರಣ ಆಸನಕ್ಕೂ ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೀಡಾದ ಸ್ಥಳವು ಅಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದರಿಂದ ಅದುಕಿತ್ತು ದೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಲವು ಕೊನೆ ತಲೆಯನ್ನು ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವಿನ ಮುಖವನ್ನು “ಶೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವ ಸಿತುಬದ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವ ಹಾಗೆ ಎತ್ತಿಸಿ ಬೇಕು, ಅದು ಹಬ್ಬಗಂದರೆ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಹಿಂಸೆಯು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯಮುಂಗಡೆ ಎಲುವಾಗಿರುವ “ಫ್ರಾಂಟಲ್,” ಎಂಬುವ ಹಣೆ ಎಲುವಿಗೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ “ಇರುವ ಪೆರೈಯಿಟಲ್ ಬೋರನ್,” ಎಂಬ ಕಪಾಲದ ಪಕ್ಕಿಲುಗಳಿಗೂ, ಸೂಲಿಗನ ಎರಡು ಕೈಯ್ಯು ತರ್ಜಿನಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಣಗಿಸುತ್ತಾ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಅವು

retaining it in its altered position until the next pain, by which means, if the head be not firmly fixed, a more favourable position may be secured.

But this object cannot always be attained, and it is then necessary to attempt the same thing by the forceps: if the operator is unable to succeed by means of these, without the employment of immoderate force, the attempt must be abandoned, and the head brought down without changing its position.

Under the circumstances of this case, the points, of the blades must be directed towards the pubes, and, consequently, the handles towards the os coccygis. This is one of those cases in which there is great advantage from the curvature in the shank, for without it there would be inevitably such a degree of pressure on the perineum as would greatly risk its safety. As the head descends, the perineum must be supported, and the handles gradually directed towards the arch of the pubes.

Considerable time should be given in this position of the head; for it is surely a less evil to allow

ಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೆ, ಪುನಹಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆ ಯು ಸಂಭವಿಸುವ ವರಿಗೂ ಇಟ್ಟರ ಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದ ರಿಂದ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಬಹಳ ಅನು ಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹುಶಃ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಆದರೆ ಈ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆಗು ವದಿಲ್ಲ, ಇಂಥಾ ವಿಷಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಪ್ರ ಯೋಗವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಸೂಲಿಗನು ಬಹಳ ಆತಿಶಯವಾದ ಬಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೇನೇ, ಈ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥನಾದರೇ, ಈ ಪ್ರ ಯತ್ನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸ ಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಅದರ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸದೇ ಕೆಳಗೆ ತರ ಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಇಂಥಾ ವೇದನೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಗಿನ ಕೊನೆಯು “ಪ್ಲೈಬಿಸ್,” ಎಂಬ ಪಕ್ಕೆಲುವುಗಳ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟುಗಿ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡ ಬೇಕು, ಮತ್ತು, ಹೀಗೆ ಸಾಗಿಸುವದರಿಂದ, ಅದರ ಹಿಡಿಗಳು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಿಂದು ಕ ಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ “ಆನ್‌ಕಾಕಿಜಿಸ್,” ಎಂಬ ಕೋಗಿಲೇ ಮೂ ಗಿನ ರೂಪದ ಎಲುವಿಗೆ ನೆಟ್ಟುಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅನೇಕವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ಇಂಥಾ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಇದು ಇಕ್ಕಳಗಳ ಕಾಲುಗಳು ಡೊಂ ಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿಧೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಆ ಕಾಲುಗಳು ಡೊಂಕಾಗಿರದೇ ಹೋದರೆ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ “ವೆರನ್ಸಿಂಗ್,” ಎಂಬು ವ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಸಾಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯುಕಳ ಗಿಳಿಯುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಆ ಬೀಡು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆದರಿಸುತ್ತ ಅಂದರೆ ಒತ್ತುತ್ತ ಬರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇಕ್ಕಳದ ಹಿಡಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮ ವಾಗಿ “ಪ್ಲೈಬಿಸ್,” ಎಂಬ ಪಕ್ಕೆಲುವಿನ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ನೆಟ್ಟುಗಿ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು.

ತಲೆಯು, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಲ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾಕಂದರೆ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಸವವಾಗುವದರಿಂದ ಆ

the woman to endure a little more pain, than to endanger the perineum by a hasty delivery.

3. When the head has descended into the cavity of the pelvis, the ears are sometimes opposed to the symphysis pubis and hollow of the sacrum, and the *occiput and face opposed to the sides of the pelvis.**

In this case, the long diameter of the head corresponds with the shortest diameter of the outlet, consequently the sacro-ischiatic ligaments, the spinous processes of the ischia, and the situation of the shoulders at the brim, prevent the advancement of the child.

Under these circumstances, an attempt should be made to turn the head *half-round* with the fingers, as suggested in the presentation last under consideration; and if the fingers be inadequate to that amount of force which may be necessary, the forceps must be substituted to effect the same object.

Very often, when this *half-turn* is made, (which should always be so effected as to bring the face into

* Vide Plate 6.

ಬೀಡುಸ್ಥಳ ಹಾನಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ನೋವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಪ್ರಸವಿಸುವದು ಆಪ್ತು ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ.

೪. ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಇಳಿದ ತರುವಾಯ ಅದರ ಕಿವಿಗಳು “ಶೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬ ನಿತಂಬದ ಹಳ್ಳಕ್ಕೂ ಮತ್ತು “ಪಿಂಪಿಸಿನ್ ಪ್ಯಾಬ್‌ನ್,” ಎಂಬ ಪಕ್ಕೆಲುವುಗಳ ಸಂಘಮಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಪೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರು ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು ಮತ್ತು ಮುಖವು ಸಹಾ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಪಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಆಟಂಕವಾಗುತ್ತವೆ.*

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಉದ್ದಳತೆಯು ಹೊರಕಡೆ ದ್ವಾರದ ಚಿಕ್ಕ ಮಧ್ಯಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ “ಶೇಕ್ರೋಇಸ್ಕಿಯಾಟಿಕ್ ಲಿಗಮೆಂಟೆಸ್,” ಎಂಬ ನಿತಂಬದ ಮತ್ತು ಆಧಾರದ ಬಂಧನೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಇಸ್ಕಿಯ ಎಂಬ ಆಧಾರ ಎಲುಬಿನ ಕೊನೆಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಗೀರಿನಲ್ಲಿ ಭುಜಗಳ ಸ್ಥಾನವು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಏಕವಾಗಿ ಶಿಶುವು ಹೊರಕಡೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಗೋಳವಾಗಿ ತಿರುಗುವ ಹಾಗೆ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹಿಂದೆ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಯತ್ನನಡೆಸ ಬೇಕು; ಈ ತಿರುಗಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಬೆರಳುಗಳು ಅನುಮರ್ಥವಾದರೆ, ಇಕ್ಕೆಳಗಳನ್ನು ಇವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಈ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನೇಕಸಾರಿ, ಈ ಅರ್ಧ ತಿರುಗುವಿಕೆಯು ಮಾಡುವಾಗ, (ಶಿಶುವಿನ ಮುಖವನ್ನು, “ಶೇಕ್ರಂ” ಎಂಬುವ ನಿತಂಬದ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಈ ತಿರುಗಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸ ಬೇಕು,) ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆದ

* ೨ನೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡು.

the hollow of the sacrum,) the difficulty being overcome, nature will terminate the labour. Should she not, the forceps are to be used as in the first supposed case; or that in which the occiput is opposed to the symphysis pubis, and the ears to the sides of the pelvis.

In this case, the first blade of the forceps must be applied between the head and pubis, and the other blade in the hollow of the sacrum, instead of to the sides of the pelvis, taking care not to injure the soft parts in contact with the arch of the pubis.

OF FACE PRESENTATIONS.

In these protracted and awkward cases, the eyes, nose, or mouth, are discovered on examination; but, if the strength of the patient be well managed, and time given, the difficulty arising from the length and inequality of the presenting part, will most frequently be overcome by the uterine efforts, without manual interference.

On the other hand, if rashness and rudeness be substituted for patience, much mischief may be done,

ಈ ಪೈವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ಸ್ವಭಾವವು ಪ್ರಸವವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಭಾವವು ಹೀಗೆ ನಡೆಸದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮೊದಲು ನೆನಸಿದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಪ್ರಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹಿಂಭಾಗವು “ಪಿಂವೀಸಿನ್ ಪ್ಲಾಜೆನ್,” ಎಂಬುವ ಭಾಗದೊಳಗಿನ ಸಂಘಮಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಾಗಿದ್ದು, ಕಿವಿಗಳು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಪಕ್ಕಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಇಕ್ಕಳದ ಪ್ರಥಮ ಅಲಗನ್ನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಭಾಗವಾಗಿರುವ “ಪ್ಲಾಜೆನ್,” ಎಂಬುವ ಎಲುವಿಗೂ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು, ಆದರೆ ಬೇರೆ ಅಲಗನ್ನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, “ಶೇಕ್ರ,” ಎಂಬ ನಿತಂಬ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಾಗ ಮೃದುವಾದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾಂಧದಲ್ಲಿ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಮುಖ ತೋರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು.

ಈ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಒರಟಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಮೂಗು, ಅಥವಾ ಬಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ; ಆದರೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಒಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಕಾಲಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಈ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಿರುವ ಹೊರಡಿಸುವ ಬಲದಿಂದ ಹಸ್ತ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೇನೆ ಜೈಸಬಹುದು.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂತವಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ದುಡುಕುತನವನ್ನೂ ಮೂಢತನವನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ

for, with the greatest care, the face of the child will be often frightfully swollen and black, and the perineum of the mother lacerated.

In these cases, retention of urine is generally a source of distress and requires the occasional introduction of the catheter.

As in vertex presentations, *three positions* of the face will be noticed, the management of which will embrace all the unimportant varieties.

1. *The chin may be opposed to the pubis, and this is the most usual and favourable situation in which it can be placed.*

Although the labour may be very protracted, still, if the contractile efforts of the uterus be powerful, this case will generally be terminated without the necessity for instrumental aid; and it is highly important to observe, that, when nature accomplishes the delivery, *the chin emerges from under the arch of the pubes before the forehead and vertex are expelled.*

ಯು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು; ಯಾವುದೇ, ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ದಾಗ್ಯೂ ಶಿಶುವಿನ ಮುಖವು ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾದ ಉಬ್ಬುವಿಕೆಯ ನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಾಣಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ತಾಯಿಯ ಆಸನಕ್ಕೂ ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧವಾದ ಸ್ಥಳವು ಸಹ ಒಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂತ್ರ ನಿಂತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಮೂತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದ ಕ್ಲೇಶವು, ಆಗಾಗ್ಗೆ "ಕ್ಯಾಟಿಟರ್" ಎಂಬ ಮೂತ್ರ ತೆಗೆಯುವ ಕೊಳ ವೆಯು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಸಹ ಕೋರುತ್ತದೆ.

ಶಿಶುರ ಶೋಧನಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ, ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯ ಭೇದಗಳೆಲ್ಲಾ ಕ್ಲೇಶವಲ್ಲವೆ.

೧. "ಪ್ಲೂಬಿಸ್" ಎಂಬುದು ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ, ಗಡ್ಡವು ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಬರುವುದು. ಯಾವುದೇ, ಹೀಗಿರುವಿಕೆಯು ಅದು ಇಡಲ್ಪಡ ತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಒದಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಅನು ಕೂಲವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಸವ ಪೇಶವೆಯು ಬಹುಕಾಲವಾದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಗರ್ಭ ಕೋ ಶವ ಅಣುವಿಕೆಯು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬಲತ್ಕಾರ ಉಳ್ಳವುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಪೇಶವೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಅಯುಧ ಸಹಾಯ ಅವಶ್ಯಕವಿ ಳ್ಲದೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾ ದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಸ್ವಭಾವವು ಪ್ರಸವವನ್ನು ಮುಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ದ್ದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆಯು, ಮತ್ತು ಅದರ ಶಿಖರವು, ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡು ವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಗಡ್ಡವು "ಪ್ಲೂಬಿಸ್" ಎಂಬ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲವುಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ಸುಗ ಲ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ.

Should the uterine energy not be adequate to the completion of the labour, assistance is to be given in one of the following methods : **F**irst, if the resistance be trifling, by disengaging the forehead and chin, so as to convert it into a vertex case; by steadily pressing the face upwards and sideways, with a semi-rotary motion during pain, so that the occipito-vertex shall be placed against the sacro-iliac symphysis; or, **S**econdly, if the case be discovered *early*, the *lever*, or *bent whalebone*, may be most advantageously used as a *hook*, fixed on the occiput which it is to depress, whilst the face is raised by the fingers. This method of managing such cases refers exclusively to them when *discovered early*, and when *the resistance is inconsiderable*: but, **T**hirdly, if the face be low down, and firmly wedged in the pelvis, then the process adopted by nature must be imitated, and with the *lever fixed over the side of the face*, the chin must be made first to emerge or the forceps may be applied as in the vertex case, only that the blades

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಲವು ಪ್ರಸವವನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ: ಮೊದಲನೇದು, ಅಡ್ಡಿಮಾಡುವಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ದ್ದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆಯನ್ನು, ಗಡ್ಡವನ್ನು, ಶಿಖರ ತೋರಿಸುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಇದು ಹಬ್ಬಗಂದರೆ, ದೃಢದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮುಖವನ್ನು ಮೇಲ್ಗಡೆಗೂ ಪಕ್ಕಗಳಿಗೂ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಅಣಗಿಸಿ, ಪ್ರಸವ ಹಿಂಸೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅರ್ಧ ಗುಂಡಾದ ಚಲನೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು, ಆಗ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು "ಶೆಕ್ರೊ ಇಳಿಯೊಕ ಶಿಂಪೀಸಿಸ್" ಎಂಬುವ ನಿತಂಬ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಲುಬಿನ ಸಂಘಮಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಡಬೇಕು; ಅಥವಾ ಎರಡನೇದು, ಈ ವಿಷಯವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಒಂದರೆ ಎತ್ತುವ ಕೋಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಒಗ್ಗಿದ ಮಕ್ಕರವೊಂದಿನ ಎಲುಬನ್ನು ಕೊಕ್ಕೆಯ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಹುದು, ಆಗ, ಆ ಕೊಕ್ಕೆಯನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತಗ್ಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಶಿಶುವಿನ ಮುಖವನ್ನು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗವು ಯಾರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಅಕ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ, ಅಂಥಾವರಿಗೂಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವಿಕೆಯು ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಮಂಥ ಪಡುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಮೂರನೇದು, ಶಿಶುವಿನ ಮುಖವು ಬಹಳ ಕೆಳಗಡೆಯಾಗಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ನಡೆಸುವ ರೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ಮುಖದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ "ಲಿವರ್" ಎಂಬ ಸನ್ನೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಭದ್ರವಾಗಿಟ್ಟು, ಗಡ್ಡವನ್ನು ಮೊದಲು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಿಖರ ತೋರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಇಕ್ಕಳಗಳುನ್ನು

running in a line from the face to the occipito-vertex, will have their extremities at that part, and the locking will be at the chin.*

2. Should the *chin be opposed to either side of the pelvis*, it may be deemed requisite to employ the forceps, but care must be taken not to effect the *half-turn* too early; and still greater care should be observed to make the half-turn so as to bring the chin to the symphysis pubis.

3. In some rare instances, the *chin is opposed to the sacrum*, and the consequence generally is, the death of the child, from the duration and the severity of the labour.

By an experienced man the head might be elevated, and its position rectified, if it be not too firmly jammed into the pelvis; but more frequently it will be necessary to open the head by the perforator, and diminish its bulk, before delivery can be effected.

* Vide Plate 7.

ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು; ಆಗ ಇಕ್ಕಳದ ಅಲಗುಗಳು ಮುಖದಿಂದ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಮುದಪಡುವ ಹಾಗೆ ಇಡಬೇಕು; ಇದರಿಂದ ಶಿಖರದ ಅಂತ್ಯಗಳು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ, ಇಕ್ಕಳಗಳ ಜೋಡಿಸುವಿಕೆ ಗೂ, ಶಿಶುವಿನ ಗಡ್ಡಕ್ಕೂ ಲೇರುತ್ತವೆ.*

೧. ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಶಿಶುವಿನ ಗಡ್ಡವು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಇಕ್ಕಳಗಳ ಪ್ರಯೋಗವು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನೆನಪು ಬಹುದು, ಆದರೆ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಗುಂಡಾಗಿ ತಿರುಗುವ ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಗುಂಡಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುವಾಗ ಅದರ ಗಡ್ಡವು “ಶಿಂಪಿಸಿಸ್ ಪ್ಲಾನ್ಸ್,” ಎಂಬ ಭಾಗದ ಎಂಬಿನ ಸಂಘಮಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವನ್ನಿಡಬೇಕು.

೨. ಕೆಲವು ಅವರೂಪವಾದ ನಿವರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವಿನ ಗಡ್ಡವು “ಲೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವ ಸಿತಂಬದೊಂದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲವು ಶಿಶುವಿನ ಮುಂಭಾಗದ, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಸವನೇದನೆಯು ದೀರ್ಘ ಕಾಲವೂ, ಕಾರ್ಣಿವೂ ಶಿಶುವಿನ ಮರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಬಹಳ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಒಳಗೆ ಲೇರದಿದ್ದರೆ, ಬಹಳ ಅನುಭವ ಕಾಲಿಗಳಾದ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಎತ್ತಲ್ಪಟ್ಟು, ಅದರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ತಿದ್ದಲ್ಪಡ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಆಯುಧ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ರಂಧ್ರಪಡಿಸಿ ಅದರ ಘಾತ್ರವನ್ನು ತಗ್ಗಿದರೆ ಹೊರ್ತು, ಪ್ರಸವವನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

* ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ನೋಟು.

PRESENTATION OF THE FOREHEAD.*

This malposition of the head occasionally protracts and augments the sufferings of women so much as to require the employment of the *whalebone* fillet, which is to be fixed over the occiput, drawing down the back part of the head during each paroxysm of pain, and at the same time elevating the forehead, so as to cause a closer approximation of the chin and chest, by which the termination of the case may be materially accelerated.

PRESENTATION OF THE EAR.

The cases on record in which the ear has presented are very few ; and it cannot be difficult, if such presentations be discovered early, so as to employ the lever as very materially to improve the relative situation of the parts.

This instrument is to be carried over the vertex laterally, and, whilst traction is employed, during every parturient exertion, the base of the cranium is to be raised by two fingers.

Of the *first class* of instruments, or those the use of which is not incompatible with the safety of both the mother and child, the BLUNT HOOK

* Vide Plate 8.

ಹನೆಯು ತೋರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು *

ಈ ಸ್ಥಳ ಭಂಗವಾಗಿರುವ ತಲೆಯು, ಬಹುಶಃ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸಿ ಪ್ರಸವವನ್ನು ದೀರ್ಘವಡಿಸುವದರಿಂದ, ಮಕರ ವಿಗನಿನ ಲಾಡಿಯ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಈ ಮಕರ ವಿಗನಿನ ಎಲುಬಿನ ಲಾಡಿಯನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಪ್ರಸವ ಹಿಂಸೆಯು ಸಂಭವಿಸುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಗಡಲೇ ಶಿಶುವಿನ ಗಡ್ಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಎದೆಗೂ ಬಹಳ ಸಮೀಪವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹನೆಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು; ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಪೂರೈಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕಿವಿಯ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು.

ಕಿವಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂಥಾ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ ವಾಗಿವೆ; ಇಂಥಾ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೆ ಕಂಡರೆ ಸನ್ನೆಯನ್ನು, ಕಡಿಮೆ ಬಾಗಗಳು ಸ್ಥಳ ಭಂಗವನ್ನು ಪಡೆಯದ ಹಾಗೆ, ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ಆಯುಧವನ್ನು ಶಿಖರದ ವಕ್ರದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು, ಇದಾದ ತರುವಾಯ ಹೊರಕಡೆ ಇಳಿಯುವಾಗ ಪ್ರಸವ ನೋವು ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಕೆಳ ಭಾಗವನ್ನು ಎರಡು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದಲು ಎತ್ತುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯ ಆಯುಧಗಳಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವ ಆಯುಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತಾಯಿಯ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ಸಾಖ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯು ಇಲ್ಲವೋ, ಅಂಥಾ ಆಯುಧಗಳಲ್ಲಿ ವೋಡಾದ ಕೊಕ್ಕಿಯು ಮತ್ತು ಮ

and FILLET remain to be noticed. These are instruments in very little use, and will be spoken of when those cases come under review to which they are applicable ; but in many cases a *fillet may be substituted most advantageously for the forceps and lever*. It may be either of whalebone, or tape, or ribbon, passed over the occiput or chin by the fingers. In every instance in which it can be employed, preference should be given to it.

OF THE LONG FORCEPS.

This invaluable instrument, now recommended by several respectable authors and lecturers, is but little known, and much less estimated ; or it would be employed, by accoucheurs, as a most important substitute for the perforator and crotchet, in many of those cases in which children are destroyed.

This instrument is principally applicable,

First, To those cases of difficulty arising from deformity at the brim of the pelvis, in which the deficiency of space is from the sacrum to pubes,

ಕರ ವಿಾನಿನ ಲಾಡಿಯು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಆಯುಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕೋರತಕ್ಕ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ; ಆದಾಗ್ಯೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಎತ್ತುವ ಕೋಲು ಇವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಕರ ವಿಾನಿನ ಎಲುಬಿನ ಲಾಡಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು. ಈ ಲಾಡಿಯು ಮಕರ ವಿಾನಿನ ಎಲುಬಿನಿಂದಾದ್ದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆ ಸಂಬಂಧವಾದದ್ದಾಗಲಿ “ರಿಬ್ಬಿಕ್,” ಎಂಬುವದರಿಂದಲಾಗಲಿ ಇರಬಹುದು; ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ತಲೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಅಥವಾ ಗಡ್ಡದ ಮೇಲಾದರೂ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹಾಕ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರತಿ ನಿವರ್ತನದಲ್ಲಿಯೂ ಲಾಡಿಯು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನೇ ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.

ಉದ್ಧವಾದ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

ಈ ಮಹಾ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಯುಧವು, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಘನತೆ ಹೊಂದಿದ ಪಂಡಿತರುಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರಸಂಗಿಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನವಾದದ್ದೆಂದು ನೆನಪೋಣವಾಗಿರಬೇಕು, ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೂಲಿಗರಿಂದ ಇದು “ಫರ್‌ಫೋರೇಟರ್,” ಎಂಬ ರಂಧ್ರ ಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು “ಕ್ರೋಚೆಟ್,” ಎಂಬುವ ಕೊಕ್ಕಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ್ದೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೂಸುಗಳು ನಾಶ ಹೊಂದುವಂಥಾ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಆಯುಧವು ಕೆಳಗೆ ಬರೆದವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಹವು.

ಮೊದಲನೇದು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುಬಿನ ಗಿರರು ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿಸಿ ರೂಪಭಂಗವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸನತಟ್ಟೆಲುಬಿನ ವಿಶಾಲವು “ಶೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವನಿತಂಬದಿಂದ “ಪ್ರ್ಯಾಬಿಸ್,” ಎಂಬ ಭಾಗದ ಎಲುಬಿಗೆ ಕವ್ವಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದಕಾರಣ

but is so slight that a little power beyond what the womb can employ would expel living children, that are now too often sacrificed.

Secondly, To those cases of hemorrhage, convulsions, &c., in which the head of the child, although at the superior aperture of the pelvis, is not within reach of the short forceps; and in which delivery, being essential to the well-doing of the mother, is now usually effected by opening the head of the child.

The *long forceps*, when the head is above the brim of the pelvis, are to be applied, in most instances, over the occiput and face of the child, so that the convex edges of the blades may correspond with the concavity of the sacrum.

When applied, the power may be exerted from side to side, with moderate traction, in the direction of the axis of the brim of the pelvis, the handles being kept backwards towards the os coccygis, and as the head descends, its most favourable position in relation to the pelvis must be secured; and, during its descent, the instrument may be removed, if the uterine contractions be sufficient; and if not, it must be re-applied, as the short forceps would be over the cheeks of the child.

ಕಮ್ಮಿ ಅಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸ ಬಹುದು ಆದರೆ ಈ ಆಯುಧ ಪ್ರಯೋಗ ಭಾವದಿಂದ ಈಗ ಅನೇಕ ಶಿಶುಗಳು ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದದೆ ಇರುತ್ತವೆ.

ಎರಡನೇದು, ರಕ್ತಪ್ರವಾಹ, ಸನ್ನಿ, ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಾಗಿವೆ; ಇದರಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡಾ, ಸಣ್ಣ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಸ್ವರ್ಧನವು ವಿಸರಿ ಇರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವವು ತಾಯಿಯ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದಾಗ್ಯಾದರೂ ಅದನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರ ಮಾಡಿ ನೆರವೇರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಂತಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದುಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಗೀರಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವಾಗ ಉದ್ಧವಾದ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುಧವನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮುಖದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಲಗಿಸ ಉಬ್ಬಿದ ಭಾಗಗಳು “ಶೇಕ್ರಂ”, ಎಂಬ ನಿತಂಬ ದಳಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗುವಹಾಗೆ ಇಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಹೊರಕಡೆ ಇಳಿಸುವ ಒಲವು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಗೀರಿನ ಅಷ್ಟಿಗೆ ನಟ್ಟಾಗಿ ವಿ.ತದಿಂದ ಎಳೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇಕ್ಕಳದ ಹಿಡಿಗಳನ್ನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವು ಭಾಗದ ಎಂಬುವ ಕೋಗಿಲೆ ಮೂಗಿನೆಲುಬಿಗೆ, ಎದುರಾಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟು ಅದರ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿ ಸಬೇಕು, ಇದಲ್ಲದೆ ತಲೆಯು ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು ಜರ್ಯೆಯು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ, ಆಯುಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಡಬಹುದು; ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳು ಶಿಶುವಿನ ಕೆನ್ನೇ, ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಆಯುಧವನ್ನು ಅದು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಪುನಃ ಇಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

It has been extremely gratifying to several highly esteemed friends, as well as to myself, to have been instrumental, by this means, in saving not a few children, whose heads had been condemned to be opened.

An examination of the SECOND CLASS OF INSTRUMENTS, or such as endanger or actually destroy the life of either mother or child, will lead to the consideration of the best management of cases of extreme difficulty from *unusual ossification of the bones of the cranium; distention of its cavity by fluid*, or from *distorted or deformed pelvis, the consequence of rachitis, mollities ossium, (softening of the bones) or exostosis*. Under these circumstances, a woman must not die undelivered; nor should she be permitted to exhaust her powers by fruitless exertions, until inflammation and sloughing result from the continued pressure.

Four methods have been provided for overcoming these difficulties, one or other of which must be adopted, according to the peculiar circumstances of the individual case. These are—

ಈ ಆಯುಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾವೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ನಮಿಗೂ, ವೈದ್ಯಕಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಅನೇಕರಿಗೂ ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಶಿರಸುರಂಧ್ರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ನಾಶ ಹೊಂದಲೀಕೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಬದುಕಿಸ ಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯ ಆಯುಧಗಳ, ಅಥವಾ ತಾಯಿಯ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವಾದ ಆಯುಧಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಕರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಆ ತೊಂದರೆಯು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಎಲುಬುಗಳ ಶೇರುವಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವದಾಗಿದೆ; ತಲೆಯು ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು ಅಥವಾ ವಿಕಾರವಾದ ಅಥವಾ ಸೊಟ್ಟಾದ ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಮೂವು ಇವುಗಳು ಎಲುಬಿಗೆ ಸುಣ್ಣು ನಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವ್ಯಾಧಿಯಾದ “ರಾಕಾಯಿಟಿಸ್,” ಎಂಬ ಮೂಳೆಯ ಬಲಹೀನತ್ವದಿಂದಲೂ, ಅಥವಾ “ಮುಲಾಯಿಟಿಸ್ ಆಸ್ಸಂ,” ಎಂಬ, (ಎಲುಬಿನ ವೃದ್ಧತೆಯಿಂದಲೂ) ಅಥವಾ “ಎಸ್ಟೀಟೋಸಿಸ್,” ಎಂಬ ಎಲುಬಿನ ಅಕ್ರಮಬೆಳೆಯುವ ರೋಗದಿಂದಲೂ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ; ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪ್ರಸವವಾಗದೆ ಸಾಯಕೂಡದ್ದಲ್ಲದೆ; ಅವಳು ತನ್ನ ಬಲವನ್ನು ಫಲವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಳೆಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಬಿಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಭಾಗವು ಒತ್ತುವಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೊಳತು ಹೋಗುವಿಕೆಯೂ, ಉರಿಯುವಿಕೆಯೂ ಸಂಭವಿಸಿ ಹಾನಿಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸೋಣಾಗಿವೆ, ಪ್ರತಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ತತ್ಕಾಲದ ವಿಶೇಷಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯಾವದಾದರೊಂದೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳು ಯಾವವಂದರೆ,—

First, The operation of *Cephalatomia*, which consists in diminishing the size of the head of the child by the perforator.

Secondly, The Cæsarian section.

Thirdly, The division of the symphysis pubis, or Sigaultian operation : and,

Fourthly, The production of parturition *prematurely*.

OF DIMINISHING THE BULK OF THE HEAD OF THE CHILD BY THE OPERATION OF *Cephalatomia*.

The instruments employed in this operation are the *perforator*, to open the head, and break down its contents ; and the *crotchet*, or sharp-pointed hook, to extract the cranium (skull) ; or, as a substitute for the crotchet, the *craniotomy forceps*.*

* I have, here, omitted a discussion on the comparative advantages of the different instruments. Tr.

ಮೊವಲನೇದು, “ಶಿವಲಟೋಮಿಯ” ಎಂಬ ಶಿರಸ್ಸು ರಂಧ್ರವೂಡಿ ಶಿಶು ವಿನತಲೆಯ ಘಾತ್ರವನ್ನು ಅಣಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರದ ಕೆಲಸವನ್ನು “ಫೆರ್ ಫೋರೇಟರ್” ಎಂಬ ರಂಧ್ರವೂಡುವ ಆಯುಧದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇದು, ಶೀಜರ್ ಎಂಬುವನು, ಜನ್ಮಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಾಯಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಶೀಳ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು.

ಮೂರನೇದು, “ಪಿಂಪೆಸಿನ್ ಪ್ಲಾಬ್ಸ್,” ಎಂಬ ಭಾಗದ ಎಲುಬುಗಳ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವದು ಅಥವಾ “ಲಿಗಾಲಟರ್ನು,” ಎಂಬುವನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು : ಮತ್ತು,

ನಾಲ್ಕನೇದು, ಪ್ರಸವವೇದನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕ್ರಮವಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಉಂಟುಮಾಡುವಿಕೆಯು.

“ಶಿವಲಟೋಮಿಯ” ಎಂಬ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ರಂಧ್ರ ಪಡಿಸಿ
ಅದರಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ನಿವರ್ತಿಸಿ ಅದರ ಘಾತ್ರವನ್ನು
ತಗ್ಗಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.

ಈ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಆಯುಧಗಳು ಯಾವ ವಂದರೆ, “ಪೆರ್ ಫೋರೇಟರ್,” ಎಂಬ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ರಂಧ್ರ ಪಡಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಒಡೆಯುವದು ಮತ್ತು “ಕ್ರೋಚೆಪ್,” ಎಂಬ ಆಯುಧವು ಅಥವಾ ಮೊನೆಯುಳ್ಳ ಕೊಕ್ಕಿಯು, ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಕಪಾಳವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಳೆಯಬಹುದು. ಮತ್ತು “ಕ್ರೋಚೆಪ್,” ಎಂಬ ಆಯುಧಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿರುವ ಶಿರಸ್ಸು ಭೇದಿಸತಕ್ಕ “ಕ್ರೈ ನಾಟೋಮಿ,” ಎಂಬ ಇಕ್ಕಳಗಳು *

* ಇಲ್ಲಿ, ನಾನಾವಿಧ ಆಯುಧಗಳ ವಿವೇಚ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ, ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡುವ ಇವನೇದು ಇದನ್ನು ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಾವಾಂತರ ಮಾಡುವದು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನಾರೆ.

The use of the crotchet is attended with danger to both patient and operator. The craniotomy forceps offer the following advantages :—

First, The accoucheur may obtain with them such firm hold of the foetal cranium, as will enable him to rectify its unfavourable position, and also to regulate the degree of power necessary to be employed for its extraction : two highly important advantages, which it is evident the crotchet can never confer.

Secondly, With this instrument there is little danger of injuring the vagina, should it slip even whilst considerable extracting power is being employed. On the contrary, not only is the crotchet much more likely to slip, but many most deplorable instances are recorded in which it has torn the soft parts of the mother, or lacerated the fingers of the accoucheur. And,

Lastly, It is essential to the security of the vagina and contiguous organs, that, whenever the crotchet is used, the precautionary measure of keeping a hand in the passage should always be had

“ಕ್ರೋಚಃ,” ಎಂಬ ಮೊಂಡಾದ ಕೊಕ್ಕಿಯ ಪ್ರಯೋಗವು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವವನಿಗೂ ಸಹಾ ಅಪತ್ತನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವದಾಗಿಧೆ. “ಕ್ರೇನಾಟೋಮಿಯ,” ಇಕ್ಕಳಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಮೊದಲನೇದು, ಸೂಲಿಗನು ಈ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂಸಿನ ಕಪಾಲವನ್ನು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವದಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾದ ಬಲವನ್ನು ಕ್ರಮ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಷ್ಟು ಅತಿಶಯಗಳಾದ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು “ಕ್ರೋಚಃ,” ಎಂಬ ಆಯುಧವು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇದು, ಈ ಆಯುಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಶಿಶುವಿನ ಕಪಾಲವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬಲವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಳೆಯುವಾಗ, ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಸ್ವಲ್ಪ, ಈ ಆಯುಧವು ಜರಗಿದರೂ ಕೂಡಾಯೋನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ “ಕ್ರೋಚಃ,” ಎಂಬ ಮೊಂಡಾದ ಕೊಕ್ಕಿಯು ಜರುಗುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಸ್ವದವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಕರವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಆಯುಧವೃತ್ತಾಯಿಯ ಮೃದು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹರದು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಸೂಲಿಗನ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿ ಮಾಡಿಧೆ. ಮತ್ತು,

ಕಡೇದು “ಕ್ರೋಚಃ,” ಎಂಬ ಮೊಂಡಾದ ಕೊಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಯೋನಿಯನ್ನು ಅದರ ಸಮೀಪದ ಕರಣಗಳನ್ನು ಭದ್ರ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಇರುವ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ, ಸೂಲಿಗನಿಗೂ ಪ್ರಸವ

recourse to; a precaution extremely painful to the patient and practitioner, and one usually needless when the craniotomy forceps are employed.

In estimating the dimensions of the pelvis, all pelvimeters but the fingers are ridiculous and useless; and with these it requires no little experience to estimate correctly the admeasurements either of a preternaturally enlarged head, or of a deformed pelvis.

As nothing less than the *life* of the child is dependent on the opinion formed of these cases, the most perfect conviction of the necessity for the *perforator* should be obtained before its employment is determined on; and the sanction of a more experienced practitioner should, if possible, be always secured.

The result of observations made by the most eminent accoucheurs is, that a full grown foetus cannot pass through the superior aperture of the pelvis, if the distance between the *pubes* and the promontory of the *sacrum* be less than *two inches and three quarters*; but a medical man cannot be too deliberate in his decision on the impossibility of the

ಸ್ತ್ರೀಗೂ, ಈ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯು ಬಹಳ ನೋವು ವೃಕ್ಷದ್ವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ “ಕ್ರನಾಟೋಮಿಯ,” ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಈ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿದೆ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೆರಳುಗಳ ವಿನಾಯಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಅಳತೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಆಯುಧಗಳು ಅಸಹ್ಯಕರವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಅನುಮಯೋಗವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇವೆ; ಇವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಭಾವಿಕ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ, ಘಾತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಅಥವಾ ವಿರೂಪವಾದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಅಳತೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಭವವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಇಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಾಣವಿವೇಚಿಸಿ, ಇನ್ಯಾವದು ಹೊಂದಿರುವದಿಲ್ಲ, ಯಾಕಂದರೆ, “ಫರ್‌ಫೋರೇಬರ್,” ಎಂಬ ರಂಧ್ರವಡಿಸುವ ಆಯುಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಆ ಆಯುಧದ ಪ್ರಯೋಗವು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದಲ್ಲದೆ; ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬಹಳ ಅನುಭವ ಶಾಲಿಯಾದ ಸೂಲಿಗನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೀರ್ತಿಪಡೆದ ಸೂಲಿಗರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಗಮನಗಳ ಫಲವು ಏನಂದರೆ “ಪ್ಯಾಬ್ಸ್,” ಎಂಬ ಭಾಗದ ಎಲ.ವುಗಳಿಂದ “ಶೇಕ್ರಾ,” ಎಂಬುವ ನಿತಂಬದಲುವಿನ ಕೊನೆಗೆ ಇರುವ ದೂರವು ೨||| ಅಂಗ ಲಕ್ಷಂತ ಕಡಿನೆಯಾದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಶಿಶುವು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಸೂಲಿಗನು ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಿಕೆಯು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ

child's expulsion, particularly when it is remembered that many cases are recorded in which this operation was most needlessly performed, as was manifested by the facility with which the children were afterwards expelled, having had their heads so slightly wounded that they lived several days after birth.

Without endangering the safety of the soft parts of the woman, reasonable time should therefore be granted to the powers of the mother, by which her mind will be more satisfied on the expediency of the operation; the head will have descended lower in the pelvis; and the child may perhaps die.

ON THE SYMPTOMS DENOTING THE DEATH OF THE CHILD IN THE WOMB.

A multitude of symptoms have been enumerated by authors, as denoting the *death of the child in the womb*. Singly they are of little value, and even when taken collectively they do not enable us to pronounce, with any degree of certainty, whether the *fœtus* had ceased to exist or not.

Among others (as occurring *before labour*) we may mention a sudden rigor, without any evident cause; general sensation of uneasiness; peculiar bad taste in the mouth and *fœtor* of the breath; flaccidity of the breasts; sensation of weight and cold-

ಪ್ರಯೋಗವು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ನಡೆಸಿದೆ ಎಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರದದ್ದಾಗಿ ಜ್ಞಾನವಿಹೀನರಾದಾಗ ಎಣಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಶಿಶುಗಳು ಬಹಳ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಸಹಾ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ; ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಘಾಯವಾಗಿ, ಅವುಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳವರಿಗೂ ಜೀವಿಸಿರುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮೃದು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಖ್ಯಾವನ್ನು ಪಾನಿ ಪಡಿಸದೆ, ಅವಳ ಬಲಕೈಯಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುವ ಹೊತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವವರಿಂದ ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಹಾರವು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಆದ ತರುವಾಯ, ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಮೃತಿ ಹೊಂದಿರುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಮೃತಿ ಹೊಂದಿರುವದಕ್ಕೆ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತೃಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಗುರುತುಗಳು ಉದಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇವುಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಕರಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಕೀಕರಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡಾ, ಶಿಶುವು ಬದುಕಿದೆಯೋ ಸತ್ತಿದೆಯೋ ಇದನ್ನು ನಿಜ್ಜಯವಾಗಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ (ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಭವಿಸುವಂಥಾ ವಿನೇನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ, ಏಕಾ ಏಕಿ ಕಾಣಿಸುವ ಛೇದನವನ್ನು ನಾವು ಉದಹರಿಸ ಬಹುದು; ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಆಸಂಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಇರುವ ವೇದ ಸ್ಥಿತಿಯು, ಶ್ವಾಸವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ವಾಸನೆಯ ಸಂಗಡ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ರುಚಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ

ness in the abdomen, and of the rolling of a heavy body from side to side as the patient moves. The symptom last enumerated is the only one that occurs before labour, by which we may judge with any degree of certainty as to the child's death.

During labour, besides the symptoms already mentioned, we may add escape of the meconium, (the head presenting,) great mobility of the cranial bones, emphysema of the scalp, sanious foetid discharge from the womb, containing portions of the cuticle, and want of pulsation in the cord. Still, with the exception of the last, none of these can be considered as symptoms by which we can decide whether the child be dead or not. Still less is their absence to be viewed as a proof that the child is living. With the exception, therefore, of the symptom before labour, where the patient has the sensation of a weight rolling from side to side of the belly, as she moves about, and of the flaccid state of the cord, if it happen to be prolapsed during labour, no one of these alleged proofs of the death of the child should be admitted; and without the concur-

ವಿಕೆಯು; ಸ್ತನಗಳು ಸಡ್ಲವಾಗಿರುವಿಕೆಯು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರವಾಗಿರುತ್ತಾ ತಣ್ಣಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತಿರುಗಾಡುವಾಗ ಏನೋ ಬಲವಾದ ಒಂದು ವಸ್ತು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸುವ ಗುಣವು, ಹೀಗೆ ಆಗುವ ಗುರುತುಗಳು ಪ್ರಸವವೇದನೆ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಕೂಸು ಸತ್ತುಹೋಯಿತೆಂದು ಬಹುಶಃ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು.

ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೆ ಉದಹರಿಸಿದ ಗುರುತುಗಳಲ್ಲದ (ತಲೆ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿ) ವಿತ್ತಶೇರುವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಶೇರಿರುವ “ಮಿಕ್ಕೋಸಿಯಂ,” ಎಂಬ ವಲವು ಸಹ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಶಿರಸ್ಸಿನ ಎಲುಬುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡುವಿಕೆಯು, ಶಿರಸ್ಸು ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರುವಿಕೆಯು, ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಬಹಳ ದುರ್ಗಂಧವುಳ್ಳ ಉದಕವು ಹೊರಡುವಿಕೆಯು, ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಚರ್ಮದ ಪೊರೆಗಳು ಕಲತು ಇರುವದು ಮತ್ತು ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯಲ್ಲಿ ಧಾತುವಿನ ಚಲನೆಯು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವಿಕೆಯು ಸಹಾ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಗುರುತು ಹೊರತಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಗುರುತುಗಳಿಂದ ಕೂಸು ಬದುಕಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೋಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಕೂಸು ಬದುಕಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾವ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವಾಗ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರವಾದ ಒಂದು ವಸ್ತು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳುತ್ತಿರುವ ಗುರುತನ್ನು, ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯು ಸಡ್ಲವಾಗಿದ್ದು ಹಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಗುರುತುಗಳು ವಿನಹ ಕೂಸು ಸತ್ತು ಹೋಯಿತೆಂದು ತೋರಿಸುವ ಯಾವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸ ಬಾರದು; ಮತ್ತು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಏಕವಾಗಿ.

rence of several of them, an opinion cannot be satisfactorily formed.

Should it have been determined on to perform the operation of *cephalatomia*, the general rules laid down for the application of instruments must be regarded, before proceeding to diminish the bulk of the head.

The womb and its contents should be kept *in one place*, by steady pressure made on the belly, by an assistant, whilst the operator passes two fingers of his left hand up the vagina to the head of the child. Having fixed on a suture or fontanelle, the point of the perforator is to be carefully carried along the groove made by the approximation of the fingers to the part to be perforated, through which by a semirotary or drilling motion, it is to be forced into the skull until its progress is arrested by the *shoulders* of the instrument. The handles must now be opened, and the instrument turned in different directions, so that the opening may be sufficiently enlarged to admit the perforator, with which the cerebral mass is to be well broken down.

If the head has been opened early, and no bad symptoms exist, some hours may pass without any

ತೋರಿಸುವವರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

“ಶಿವಿಲ ಟೋಮಿಯು,” ಎಂಬ ಶಿರಸ್ಸು ರಂಧ್ರ ಪಡಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಘಾತ್ರವನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಆಯುಧ ಪ್ರಯೋಗ ಕ್ಷೋಷಕವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಹಾಯಕರನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಗರ್ಭ ಕೋಶವನ್ನು ಅದರ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ಸಹಾ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಹೊಟ್ಟೆಯ ವೇರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒತ್ತುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಸೂಲಿಗನು ತನ್ನ ಎಡಕೈಯ ಎರಡು ಬೆಟ್ಟುಗಳ ನ್ನುಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಪರಮಾಂತರವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸ ಬೇಕು. ತನ್ನ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಟ್ಟು ತರುವಾಯ, ರಂಧ್ರ ಮಾಡುವ ಆಯುಧದ ಕೊನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಾನು ಮುಂಚೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಎರಡು ಬೆಟ್ಟುಗಳ ಮಧ್ಯದ ಗೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ರಂಧ್ರ ಮಾಡಬೇಕಾದ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಯುಧವನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಅದರಿಂದ ರಂಧ್ರ ಮಾಡುವ ಚಲನೆಯಿಂದ ಗುಂಡಕ್ಕೆ ಶಿಶುವಿನಕಪಾಲದ ಒಳಗೆ ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾ ಆಯುಧದ ಕೆಳಭಾಗವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವವರಿಗೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅದರ ತರುವಾಯ ಆಯುಧದ ಹಿಡಗಳನ್ನು ತೆರೆಯದನ್ನು ಕಪಾಲದ ಒಳಗಡೆಯ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ರಂಧ್ರವನ್ನು ವಿಶಾಲ ಪಡಿಸಿ ಒಳಗಡೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವ ಆಯುಧವು ಹೊರಗೆ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಆ, ಆಯುಧದಿಂದಲೇ ಮೊದಲಿನ ಗುಂಪನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಒಡಮೆ ಬಿಡಬೇಕು.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಆದಿಯಲ್ಲೆ ತೆರದಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಕೆಟ್ಟ ಗುರುತುಗಳು ಏನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳವರಿಗೂ,

thing further being done, during which time uterine contractions will force out the contents of the skull so that the bulk of the head becomes materially diminished, and the difficulty being overcome, the labour may be terminated by the unaided powers of the mother.

If this should not take place, by waiting a few hours the tumefaction of the soft parts of the mother have time to subside, and the head will have descended more or less into the cavity of the pelvis.

The *craniotomy forceps* are now to be passed up the vagina, and on reaching the perforation, the handles are to be opened a little way, and the blade *without teeth* is to be introduced within the skull, so that the concavity of the shanks shall be opposed to the perineum. On closing the handles, the teeth transfix the bones of the head, which is to be extracted in the line of the axis of that part of the pelvis through which it is passing.

It is well only to co-operate with uterine efforts, and every attempt must be made to overcome any remaining obstacle, by improving the situation of the head, and by the steady employment of extracting power.

ವಿನೋದನು ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಹಾಗಿರುವದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಪಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವದನ್ನು ಬಲತ್ಕರವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ ಕೂಡಿದ ತಲೆಯು ಘಾತ್ರವು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಜೈವದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ತಾಯಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮುಗಿಸಬಹುದು.

ಹೀಗಾಗದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಾಯುವದರಿಂದ ಬಾತುಕೊಂಡು ಇರುವ ತಾಯಿಯ ಮೃದು ಭಾಗಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಣುಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇಳಿದಿರ ಬಹುದು.

“ಕ್ರೇನಿಯಾಟೋಮಿ ಪಾರ್ಸಪಿಸ್,” ಎಂಬ ಶಿರಸ್ಸು ಹಿಡಿಯುವ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಯೋನಿಯೊಳಗೆ, ಈಗ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಇವು ರಂಧ್ರ ಮಾಡಿರುವ ಕಪಾಲವನ್ನು ಶೇರಿದ ಕೂಡೆ, ಇವುಗಳ ಹಿಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವರಿಗು ತೆರದು ಹಲ್ಲು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಅಲಗನ್ನು ಕಪಾಲದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಸಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಕಾಲಿನ ಕೋಣವು ಆಸನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ‘ವೆರಿನ್ಸಿಂಗ್,’ ಎಂಬ ಬೀಡು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಅಲಗಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಶೇರಿ, ತಲೆಯ ಎಲುಬನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಹಾಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಮಧ್ಯೆ ಅಚ್ಚಿನ ಆಳತೆಗೆನೆಟ್ಟಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಇದು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಎಳೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ, ಹೀಗೆ ಎಳೆಯುವದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿಧೆ. ಆದರೆ ಎಳದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮವಾದ ಚಲನೆಯಿಂದ ಎಳೆಯುವ ಬಲವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ.

The extraction of the body is to be effected as under other circumstances; and when the child is separated from its mother, the mangled head ought to be stuffed and sewed up neatly.

Sometimes, the mere adaptation of the shoulders to the longest diameter will not much facilitate their passage; and the obstruction may be so considerable as to justify assistance with the blunt hook fixed in the arm-pit.

In other instances it becomes necessary cautiously to perforate and remove the contents of the chest and belly before the body can be extracted.

Should extreme difficulty exist in obtaining the passage of the head through the brim of the pelvis, the bones of the summit of the skull and of the face must be removed *one by one*, so that the base alone shall remain. The chin is then to be brought through first, by which means there will be rarely more than *an inch and a half* from the chin to the root of the nose to enter the pelvis.

Presentations of the face now and then demand perforation of the skull to diminish its size. In these cases, the perforator should be introduced just above the nose, in the *sagittal* suture.

ಕಡಿನೆ ವಿಷಯಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಶುವಿನ ದೇಹವನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಮತ್ತು ಶಿಶುವನ್ನು ತಾಯಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ, ವಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಲಿಯ ಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಉದ್ದವಾದ ಮಧ್ಯಗಳತೆಗೆ ಭುಜಗಳನ್ನು ಶೇರಿಸುವಮುಖಾಂತರದಿಂದ, ಅದರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸುಲಭ ಮಾಡದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡ ಬಹುದು; ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಮೊಂಡಾದ ಕೊಕ್ಕಿಯನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಕಂಕಳಲ್ಲಿ ತಗಲಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಎಳೆಯುವ ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು ನೀತಿಯಾಗಿಧೆ.

ಇನ್ನು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಎದೆಗೆ ಅಥವಾ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ರಂಧ್ರ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆಯುವದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿಧೆ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ತರುವದಕ್ಕೆ ಅದರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಪಾಯವು ಇದ್ದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ಕಪಾಲದ, ಮತ್ತು ಮುಖದ ಎಲುಬುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು, ಅದರ ತರುವಾಯ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಕಳಭಾಗವು ಒಂದೇ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ಮೇಲೆ ಗಡ್ಡವನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿಧೆ—ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾಸಾಗ್ರಕ್ಕೂ ಗಡ್ಡಕ್ಕೂ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಒಂದುವರೆ, (೧||) ಅಂಗುಲವಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಖ ತೋರಿಸುವಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ರಂಧ್ರ ಪಡಿಸಿ, ಅದರ ಘಾತವನ್ನು ಕವಿತ್ತಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ರಂಧ್ರ ಪಡಿಸುವ ಆಯುಧವನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಕಪಾಲದ „ಶಗಿಟ್ಟಲ್ ಶೂಚರ್,” ಎಂಬ ನಾಶಾಗರ ಹೊಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೇಗೆ ಬೇಕಾಗಿಧೆ.

When it becomes necessary to open the head, after the lower extremities are expelled, the perforation must be made behind the ear, and above it, to avoid the mastoid process.

OF THE CÆSARIAN OPERATION.

This operation consists in making an incision through the parietes (walls) of the abdomen and womb sufficiently large to admit of the introduction of the hand, and of the extraction of the foetus and after-birth.

The cases demanding this formidable and so frequently fatal operation, will be admitted to be extremely rare, when it is affirmed, that several instances are authenticated by men of the highest integrity and eminence in their profession, in which children have been delivered after the perforator has been used although the distance between *pubes* and *sacrum* did, not exceed one inch and a half, and in which there did not appear to be more than two inches from one side of the pelvis to the other.

In England the operation has been performed somewhat less than thirty times in cases of protracted labour, from rickets or softening of the bones. It is affirmed that in one instance it terminated

ಇದಲ್ಲದೆ ಶಿಶುವಿನ ಕೆಳಭಾಗಗಳು ಹೊರಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಈ ಪಾಲವನ್ನು ರಂಧ್ರಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಂಡರೆ, ಅಂಥಾ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಕಿವಿಯ ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಕಿವಿಯ ಕೊನೆಯ ವಿನಹ, ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ.

“ಶಿಸೀರಿಯಾ”, ಎಂಬ ಗರ್ಭ ಶಿಲೆಗಳಿವೆಂದು ಕೂರುತು.

ಈ ಶಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗವು ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಶಿಲೆ ಹೆಸುವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದ್ವಾರವು ಆದನಂತರ, ಶಿಶುವನ್ನು ಅದರ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ತೆಗೆಯುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಹಾ ಭಯಂಕರವಾದ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಮರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಶಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಧೆ ಎಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇದರ, ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚೇತಿಸ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋರಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಅವರ ಶಿರಸ್ಸು ರಂಧ್ರ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ, ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಆಸನತಟ್ಟೆಲುನಿನ “ಪೂಬಿಸ್ ನಿಂದ,” “ಶೆಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ೧|| ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರೆದೆ ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನವಕ್ಕಳತೆಯಲ್ಲಿ ೨ ಅಂಗುಲಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬಹುದು.

ಇಂಗ್ಲಾಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ ಸಾರಿಗೆ ಕವಿನ್ಯಾಯಾಗಿ, ಆಸನತಟ್ಟೆಲುವು ಸುನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದುಮೃದುವಾಗಿದ್ದ ವರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡೋಣಾಗಿಧೆ, ಆದರೆ ಇದು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತೆಂದು ನಿಶ

favourably. It has also been performed successfully *once* in *Ireland* with a razor, by an illiterate but bold female practitioner in midwifery.

On the *Continent* of Europe, the operation has been abundantly more successful; for out of *two hundred and thirty* cases, reported by Monsieur Baudelocque, *one hundred and thirty-nine* women recovered, and consequently only *ninety-one* died.

Perhaps the only satisfactory reason that can be assigned for the remarkable difference in the result of the operations performed in this country and on the Continent is, that it has scarcely ever been determined on in England until after long-continued fruitless efforts have been made by the mother to expel the child, so that her constitutional powers, and the parts to be operated on, have been in the most unfavourable condition; whilst, on the Continent, an ecclesiastical law compels the patient to submit to, and the accoucheur to perform, the operation, as soon as careful examination demonstrates the necessity, whilst the constitution is tranquil, and its powers unimpaired.

The womb may be opened for the extraction of the child, in some cases, *after the death of the mother*;

ಯಸೋಶಾಸಿಧಿ. ಇದು ಐವರಿಬಾಂ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಂದಾವರ್ತಿ
ವಿಧ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವೆ ಇರುವ ದೈರ್ಯಕಾಲಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಸೂಲಿಗಿತ್ತಿ,
ಯಿಂದ, ಬಹಳ ಜಯವೊಡನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಕನಕತ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಸೋಶಾಸಿಧಿ,

ಈ ರೋಗ ಬಂದಲ್ಲಿ, ಈ ಶಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಬಲ
ವಾಗಿಯೂ ಜನಕರವಾಗಿಯೂ, ನಡೆಸೋಶಾಸಿಧಿ; ಅಂಥಾ ಪ್ರ
ಸವ ಪೇದವೆಯಲ್ಲಿ, ರೋಗ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉಳುಕೊಂಡರೆಂತಲೂ
ಮಿಕ್ಕುಗಂ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸತ್ತು ಹೋದರೆಂತಲೂ, ಫ್ರೆಂಚ್ ವೈ
ದ್ಯರಾದ “ಮೊಡಲೋಕ,” ಎಂಬವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಅಂಥಾ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಫಲವು ಇಂ
ಗ್ಲಾಂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸದೆ, ಯೂರೋಪ್ ಬಂಡದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತೃಪ್ತಿಕ
ರವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನಂದರೆ, ಇಂಗ್ಲಾಂ ದೇಶದಲ್ಲಿ
ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಫಲವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗೆ
ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಬಲವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖ
ರ್ಚ ಮಾಡಿ ಬಲಹೀನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ, ಆಗ, ಅಂಥಾ ಶಸ್ತ್ರದ
ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಬಹಳ ಜನರಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರುವ ಅನಾ
ನುಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದು ಫಲವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋಗುತ್ತಾ
ದೆ, ಆಗ್ಯೆ ಯೂರೋಪ್ ಬಂಡದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಕಟ್ಟಿಯು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ
ನ್ನು ಅಂಥಾ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡುವ
ವಾಗೂ ಸೂಲಿಗಸಿಗೆ ಅವನ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾದ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಇಂ
ಥಾ ಪ್ರಯೋಗವು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರಿಸಿದ ಕೂಡೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಹಾ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದ
ನ್ನು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಮಾಧಾನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವ
ಳ ಬಲವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವಾಗ ನಡೆಸ ಬೇಕಾಗಿಧಿ.

ಕೆಲವು ಪ್ರಸವಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಯಿಯು ಮೃತಿಹೊಂದಿದ ತರುವಾಯ
ಅವಳ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಶೀಳ, ಕೊಸನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ತೆಗೆಯ ಬೇ

for although it has not been ascertained how long vitality may be preserved by the foetus in the womb, after apparent extinction of the vital principle in the mother, yet several instances are given, on the best authority, of the *Cæsarian section* having been performed half an hour after death, in which the children were saved.

THE DIVISION OF THE SYMPHYSIS PUBIS.

It is scarcely necessary to say any thing on this third method of relief, which was proposed by Monsieur Sigault in the year 1767, because the result of about *fifty* recorded cases was so disastrous, that the operation was for a long time abandoned; but attempts have recently been made on the Continent to revive it.

ON BRINGING ON LABOUR PREMATURELY.

The three methods of proceeding already adverted to, are in themselves so formidable, and so painful to a well-constituted mind, that it must hail with plea-

ಕಾಗಿಧೆ; ಯಾಕೆಂದರೆ ತಾಯಿಯು ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಶಿಶುವು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಪ್ರಾಣಾದಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ತೋರಿಸಿರುವದೇನೆಂದರೆ, ತಾಯಿಯು ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದಿದ || ಘಂಟೇ ತರುವಾಯ ಈ “ಶಿಸಿರಿಯ್ ಶೆಕ್ಸ್,” ಎಂಬ ಶಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಅನೇಕ ಶಿಶುಗಳ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡದೆ, ಕಾಪಾಡೋಣಾಗಿಧೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುಬಿನ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವಾದ “ಶಿಂಪೀಸಿಸ್ ಪ್ಯಾಬ್ಸ್,” ಎಂಬುವ ಭಾಗದ ಯೆಲುಬಿನ ಸಂಗವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವಿಕೆಯು.

೧೭೬೭ನೇ ಯಿಸವಿಯಲ್ಲಿ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಮೈದ್ಯರಾದ ಶಿಗಾಲಟ ಎಂಬವರಿಂದ ಮುಂತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೂರನೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದುರ್ಲಭವಾಗಿಧೆ; ಯಾಕೆಂದರೆ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉದಹರಿಸಿದ ಸುಮಾರು ೫೦ ಪೊಸವ ವೇದನೆಗಳ ಫಲವು ಬಹಳ ದುಃಖಕರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬಹು ಕಾಲದ ವರಿಗೂ ಈ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಆದರೆ ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ಶಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೂತನವಾಗಿ ಪುನಹ ಆರಂಭಿಸೋಣಾಗಿಧೆ.

ಪ್ರಸವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ, ಅಪಕ್ತವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಿಕೆಯು.

ಮುಂಚೆ ನಾವು ವಿವರಿಸಿದ ಈ ಮೂರು ಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ ನಾಗರಿಕವುಳ್ಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಪ್ತ ದುಃಖಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಇವುಗಳ ವಿನಹ, ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕಷ

sure any proposal which promises to substitute a less objectionable mode of treating cases of extreme difficulty from disproportion of parts.

It had long been noticed that some women, who could not expel full grown children at the full period of utero-gestation, (pregnancy), produced living children when, from accidental circumstances, they aborted between the seventh and eighth month : and this fact led to the introduction of that practice which brings on labour as soon as the child is capable of carrying on the functions of life independent of its mother.

The result of this operation has hitherto been, that out of nearly *one hundred cases*, in which labour has been prematurely induced, about *one half* of the children, who would otherwise have been inevitably destroyed by the perforator, have been born alive.

Before determining on the propriety of this measure, the necessity, and the probable success of it, should always be confirmed by the opinion of a second practitioner of character and experience.

The measure cannot be necessary if the woman has previously borne a living child at the full term, unless disease has subsequently diminished the capacity of the pelvis.

ಬಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದನ್ನು ಮುಂಚೆ ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಆಶೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿತ್ತು ಇರುವದನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿ, ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳವಡುವದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಸಮವಾಗಿ ಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪ್ರಯೋಗವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ.

ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಗಮನಿಸಿರುವದೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಶಿಶುವನ್ನು ಪ್ರಾಣದೊಡನೆ ಪ್ರಸವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತವಾದ ಅಸಾಯಗಳಿಂದ ಆಗದೆ ಇರುವದರಿಂದ, ಅಂಥಾವರು ಅನೇಕ ಅಥವಾ ೪ನೇ, ತಿಂಗಳಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಪ್ರಸವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ: ಆದರೆ ಈ ನಿಜವಾದ ಚರ್ಯೆಯು ತಾಯಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ, ಶಿಶುವು ತನ್ನಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಲನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಪಿಂಡಪ್ರಸವದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕಾರವಾಯಿತು.

ಈ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದ ಫಲವೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು ಅಪಕ್ವವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ೧೦೦ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ, ಶಿಶುವು ರಂಧ್ರವಾಚುವ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ನಾಶ ಹೊಂದಲಿಕ್ಕೆ ಇರುವ ಶಿಶುಗಳು, ಪ್ರಾಣದೊಡನೆ ಜನ್ಮಿಸಿವೆ.

ಈ ಪರಿಹಾರದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಿದ್ಧತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೆ, ಬಹುಶಃ ಅದರ ಜಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡನೇ ಚಿಕಿತ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ.

ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಕೂಸನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ, ಇಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಅಳತೆಯು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಂಥಾ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ.

It should never be adopted unless former labours have demonstrated, most unequivocally, the impossibility of a full-grown child being moulded to the passages, and forced through them.

The operation is performed by three different methods.

First, By gently and cautiously carrying the forefinger of the left hand *per vaginam*, through the mouth of the womb, and into contact with the membranes, the woman standing up, and steadily forcing down the womb; while the stilette of a catheter, held in the right hand, and conducted along the finger of the left hand, is to be cautiously pressed through the membranes to let off the fluid of the amnion.

A conclusive objection to this mode of operating is the destruction of the child, which most frequently follows, in consequence of the womb being emptied of its fluid, and pressing on the defenceless fœtus.

Secondly. This plan has been modified and rendered less objectionable, by carrying up the stilette some distance between the womb and the ovum [egg] before puncturing the membranes, so that the puncture coming in contact with the surface of the womb,

ಮುಂಚೆ ಉದಹರಿಸಿದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಶಿಶುವು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋಗಿ, ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ಇಳಿಸ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊರ್ತು, ಈ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡ ಬಹುದು.

ಮೊದಲನೇದು, ಎಡಕ್ಕೆ ತರ್ಜಿನಿಯನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿಯೂ, ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಯೂ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ, ಅದರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತರ್ಜಿನಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ, ಬಲಗೈಯಿಂದ "ಕ್ಯಾತಿಟರ್," ಎಂಬ ಆಯುಧದ ದಂಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಎಡಕ್ಕೆ ತರ್ಜಿನಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ಈ ದಂಡಿಯನ್ನು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಶಿಶುವು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬರುವ ಮಿಂಚು ಉದುಕದ ಪೊರೆಯನ್ನು ಶೀಳುವದರಿಂದ "ಆಮನಿಯಾ," ಎಂಬ ಮಿಂಚು ಉದುಕವು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ನಿಂತು ಕೊಂಡು, ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿ ಇಳಿಸುವ ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ನಕ್ಕು ಬಂದಿರುವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಶಿಶುವು ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೆಂಬುವದಾಗಿಧೆ; ಅದು ಯಾಕಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಉದುಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ನಿರಾಧಾರವಾದ ಶಿಶುವಿನ ಮೇಲೆ ಅದರ ಹೊರಡಿಸುವ ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇದು, ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಿದ್ದಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ, ಅದು ಅಷ್ಟು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಒಳಪಡದೆ, ಅನುಕೂಲವನ್ನುಕೊಡುತ್ತದೆ; ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಆ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದಂಡಿಯನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸದೆ ಆ ಪೊರೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೀಳಿಸಿ, ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶ

(instead of being made opposite the mouth of the womb as in the first proposal,) the fluid of the amnion escapes gradually, and the child runs less risk of perishing by pressure.

But neither of these plans can bear comparison with the third method, which consists in merely passing the finger round and round within the mouth and neck of the womb, so as to detach the *membrane* [*decidua*.]

By this mode, the membranes are left entire, so that the foetus cannot be destroyed by pressure; and the mouth of the womb and vagina are gradually dilated by the protrusion of the fluid of the amnion, performing its wedge-like office as in a natural labour.

Parturition usually commences in from *twenty-four to ninety-six* hours, and the management of the case must be conducted by the same rules as are applicable to labours under other circumstances.

ತದ ಮೊಲ್ಬಗೆಕ್ಕೆ ಒತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಪಿಂಡೋದಕವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಬರಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ, ಶಿಶುವು ಅಷ್ಟು ಅಣು ಗುವಿಕೆಯಿಂದ ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಗೊಳಪಡುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಮೊಲೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಎರಡು ಉಪಾಯಗಳು ಸಹಾ ಇನ್ನೇ ರೀತಿಗೆ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವದಿಲ್ಲ; ಆ ಮೂರನೇ ಪದ್ಧತಿಯು ಏನಂ ದರೆ, ಬೆರಳನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಅದರಖಂ ಡದಲ್ಲಿಯು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಪಿಂಡೋದಕದ ಒನೆ ಪೊರೆಯಾದ “ಡಿಶಿಡುವಾ,” ಎಂಬ ಪೊರೆಯಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಾಗೆ ತಿರಿಗಿಸುವದಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಿಂದ, ಪೊರಗಳ ಅಣಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಶಿಶುವು ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದದ ಹಾಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವೇಚ್ಛಾನುಸಾರ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟವೆ; ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಮತ್ತು ಯೋನಿಯು ಸಹಾ ಪಿಂ ಡೋದಕದ ಉಬ್ಬುವಿಕೆಯಿಂದ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸ್ವಭಾವಿಕಪ್ರ ಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದಕದ ಬೇಲವು ಗೂಟದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲಿಯು ಸಹ ನ ಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವ ಹಿಂಸೆಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೨೪ ಘಂಟೆಗಳಿಂದ ಆರಂಭ ಮಾಡಿ ೯೬ ಘಂಟೆಗಳ ವರಿಗೂ ಇರುತ್ತವೆ, ಇಂಥಾದ್ದರ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಸಹಾ ಕಡಮೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೆವೋ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

Second Order.**OF LABOURS,**

Or those in which any other part than the head presents, such as the Feet, Breech, Hand, Navel-cord, &c.

Many varieties of this order of labours will terminate without any artificial assistance, and are therefore deemed by some authors to be natural cases ; but the majority of writers and teachers consider all labours to be preternatural, in which the head is expelled last.

An accoucheur is led to suspect that the head is not the presenting part, when the fluid of the amnion escapes without being followed by the descent of the fœtus : and when the mouth of the womb is considerably dilated, without the child resting upon it.

But nothing short of the actual detection of the presenting part can afford conclusive evidence.

It is of considerable moment to discover the presentation during the first stage of labour, because the varieties of this order of labour require very different management ; and this is one of many reasons why the practitioner should always examine the woman per vaginam at the *commencement* of parturition.

Labours in which the head is expelled last, generally demand some kind of manual aid, and it is

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳ ಅನೇ ತರಗತಿಯು.

ಶಿರಸ್ಸು ವಿನಹ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗಗಳು ಅಂದರೆ, ಪಾದಗಳು, ಪುಷ್ಟವು, ಹಸ್ತಗಳು, ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯು ಮುಂತಾದವುಗಳು ತೋರಿಸುವ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು.

ನಾನಾ ವಿಧಗಳಾದ ಈ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳು ಕಲ್ಪಿತ ಸಹಾಯವೇಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರುಗಳು ಇಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳೆಂದು ನೆನಪಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಪಂಡಿತರೂ ಸಹಾ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ, ಶಿರಸ್ಸುಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ವಭಾವಿಕವಾದಂಥಾದ್ದೆಂದು ನೆನಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪಿಂಡೋದಕವು ಹೊರಟ ತರುವಾಯ ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಶಿಶುವು ಇಳಿಯದೆ ಇರುವಾಗಲು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅಂಥ ಇದ್ದು ಶಿಶುವು ಆದರ ಮೇಲೆ ಇಳಿಯದೆ ಇದ್ದಾಗಲು ಸಹಾ, ತಲೆಯು ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಲಿಗನಿಗೆ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವವರಿಗೆ ಹೊರ್ತು, ಮತ್ತಾವದನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸವವೇಧನೆಯ ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ತರಗತಿಯು ನಾನಾವಿಧ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ; ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸೂಲಿಗನು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಯೋನಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕೂ; ಇದು ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸುವಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಸ್ತ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸುವದಾಗಿವೆ, ಮತ್ತು ಗರ್ಭ

important to bear in mind that this assistance should not be given until the mouth of the womb is fully dilated, or it may be lacerated ; and when interference is necessary, it should always be given with the greatest possible care and deliberation. Nor is it undeserving of notice, that when two extremities present, they should never be drawn down until it is ascertained that they both belong to the same child.

First, Of presentations of the *feet*.

This presentation occurs more frequently, and is more easily managed than any other presentation of the lower extremities.

The *foot* is known to present,—

First, by the shortness and evenness of the toes.

Secondly, by its thickness and shape.

Thirdly, by its heel.

The feet may be very differently situated as they pass through the pelvis, and although their passage may be equally easy in either direction, the position in which they descend, very materially influences the transit of the head and shoulders through the superior aperture of the pelvis.

ಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಹೊಂದುವವರಿಗು ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂಬದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ್ದಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಹಾಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿ ಲೀಳ ಹೋಗ ಬಹುದು; ಇಂಥಾ ಸಹಾಯವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೂ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದಲೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಿಶುವಿನ ಅಂತ್ಯಗಳು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಅವುಗಳು ಒಂದೇ ಶಿಶುವಿಗೆ ಶೇರಿ ಧೆಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಶೇರಿಧೆಯೋ ಆದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಹೊರ್ತು ಆ ಅಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಕೊಡದೆಂಬದು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೇದು, ಪಾದಗಳ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು.

ಇಂಥಾ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದುಂಟು, ಮತ್ತು ಕೆಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಿಂತಲೂ, ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿವರ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಪಾದಗಳ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದು ಯಾವದರಿಂದ ಅಂದರೆ,—

ಮೊದಲನೇದು, ಕಾಲ್ಬರಳುಗಳ ಗಿಡ್ಡತನದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂದಲೂ.

ಎರಡನೇದು, ಅದರ ಘಾತ್ರದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ರೂಪದಿಂದಲೂ.

ಮೂರನೇದು, ಅದರ ಹಿಂಮುಡಿ ಇಂದಲೂ.

ಆಸನ್ನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನಿಂದಾ ಹೊರಗಡೆ ಬರುವಾಗ ಪಾದಗಳು ಬಹಳ ವೃತ್ತಾಸವಾಗಿ ಇರಬಹುದು, ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು ಕಡಿಮೆ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಅದರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಪಾದಗಳು ಇಳಿಯುವ ಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯು ತಲೆಗೂ, ಭುಜಗಳಿಗೂ, ಅವುಗಳು ಆಸನ್ನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ದೊಡ್ಡ ದ್ವಾರದಿಂದ ಇಳಿಯುವಾಗ್ಯೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

The most favourable direction for the toes in their descent is, towards one or the other of the sacro-iliac symphysis, because the head is then placed with its long axis corresponding with the longest or diagonal diameter of the pelvis; and in its further descent is naturally disposed to proceed with the face towards the hollow of the sacrum.

On the other hand, should the toes point to the vertebral column, or to the belly of the mother, the head in its descent will not enter the pelvis, because the long axis of the former does not correspond with the longest diameter of the latter, and the chin or occiput become hitched on the pubes, and promontory of the sacrum; and it may hardly be practicable to disengage them from this very unfavourable position.

If, then, the feet should come down in this untoward direction, it becomes necessary to rectify the malposition by firmly grasping the hips as soon as they have passed the entrance of the vagina; and with prudent firmness, in the intervals between the pains, to give that inclination to the body which will direct the toes towards either sacro-iliac symphysis.

Considerable dissonance of opinion has existed on the management of the arms, which of course are

ಇಳಿಯುವಾಗ ಕಾಲುಬೆರಳುಗಳು “ಶೇಕ್ರೋಲಿಯಾಕ್‌ಶಿಂಪಿಸಿಸ್,” ಎಂಬುವ ನಿತಂಬದ ಪಕ್ಕಲುಬುಗಳ ಸಂಗಮಗಳ ಒಂದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಎದುರಾಗಿರುವದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಅಚ್ಚಿನ ಉದ್ದಳತೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯ ವಿನ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಉದ್ದಳತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಇಡೋಣವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಹಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಮುಖವನ್ನು “ಶೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವ ನಿತಂಬದ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಟ್ಟಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಶಿಶುವಿನ ಕಾಲ್ಪೆರಳುಗಳು ತಾಯಿಯ ಸಡುವು ಎಲುಬಿನ ಕಡೆಗಾದರೆ, ಅಥವಾ ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡೆಗಾದರೆ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಇಳಿಯುವಾಗ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಯಾಕಂದರೆ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಉದ್ದಳತೆಯು ಅಚ್ಚು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯ ಮಧ್ಯಳತೆಯು ಕೆಳಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆದರೆ ಗಡ್ಡವು ಅಥವಾ ಅದರ ತಲೆಯು ಹಿಂಭಾಗವು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ “ಶೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬುವದರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಇಂಥಾ ಅನಾನುಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಿಡಗಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಶುವಿನ ಪಾದಗಳು, ಈ ಅನಾನುಕೂಲ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಭಂಗವನ್ನು ತಿದ್ದತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಆದಕಾರಣ ವೃಷ್ಟಿಗಳು ಯೋನಿಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು, ಪ್ರಸವದ ನೋವು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಶಿಶುವಿನ ದೇಹವನ್ನು ಅದರ ಪಾದದ ಬೆರಳುಗಳು “ಶೇಕ್ರೋಲಿಯಾಲಿಮಾಟಿಕೆ ಶಿಂಪಿಸಿಸ್,” ಎಂಬುವ ಸಂಘಮಕ್ಕೆ ನಟ್ಟಾಗಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಗ್ಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭುಜಗಳ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಕುರಿತು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪದೆ ಇರುವ ಅಂಶ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ, ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ, ಭುಜಗಳು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ತಲೆಯ ಪಕ್ಕಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿವೆ. ಈನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕು

extended by the sides of the head of the child. It is unnecessary to refer to the arguments which have been advanced by those who think they should always be brought down before the head, or by others who maintain the impropriety of removing them from their position.

Whenever the finger of the accoucheur can, without difficulty, be passed along the body of the child, and over the shoulders to the bend of the elbows, an attempt should be made to draw down the arms one after the other, by sweeping the hands of the child over its face, and, in general, this can be effected without the employment of immoderate force.

When the body is expelled, and the head is filling up the superior aperture of the pelvis, there is great danger of the child losing its life by the pressure of the cord between the bones of the skull and the pelvis; and therefore, if the passages be well dilated, the termination of the labour should now be accelerated by two fingers passed over the shoulders of the child, with which moderate and steady extracting power may be employed, whilst one finger of the other hand, passed into the mouth, will have the double advantage of depressing the chin to the breastbone, (by which means the shortest axis of the

ರಿತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದೆ ಇವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಭುಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ಭುಜವಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಕ್ರಮವಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಸೂಲಿಗನ ಬಟ್ಟು ಯಾವಾಗ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ, ಶಿಶುವಿನ ದೇಹದ ಮೇಲು ಮತ್ತು ಮೊಣಕೈಯವರಿಗೂ ಭುಜಗಳಮೇಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಧಿಯೋ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಕೆಳಗೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಿಸಬೇಕು, ಶಿಶುವಿನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಇವನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವದರಿಂದಲು ಅಥವಾ ಏನೇನು ಹೆಚ್ಚಾದ ಬಲತ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸದೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಲೇಸಾಗಿ ಮಾಡ ಬಹುದು.

ಶಿಶುವಿನ ದೇಹವು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದಮೇಲೆ, ಅದರ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠದ್ವಾರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅದರ ತಲೆಯು ಮತ್ತು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಎಲುಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯು ಅಣಗುವದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಾಣವು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಶಿಶುವು ಹೊರಡುವ ಮಾರ್ಗವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಶಾಲಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸೂಲಿಗನು ತನ್ನ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಶಿಶುವಿನಭುಜಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಮಿತವಾದ ಬಲವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿಥೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಬೇರೆ ಹಸ್ತದ ಒಂದು ಬೆರಳನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಗಡ್ಡವು ಅದರ ಯದೇ ಎಲುಭಿನ ಮೇಲೆ, ಅಣಗುವಂಥಾ ಈ ಎರಡು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಹುದು, (ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಅಷ್ಟಿನ ಅಳತೆಯನ್ನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮುಖ್ಯ ದ್ವಾರದ ಮಧ್ಯ ರೇಖೆಯ ಅಳತೆಗೆ ಸರಿಯಾ

head may be brought to correspond to the diameters of the superior aperture of the pelvis,) and at the same time air will be admitted into the mouth and chest of the child, and its existence rendered less dependent on the circulation through the cord.

With this command of the head, also, any malposition may be rectified.

Should only *one foot* present, it is well to attempt to grasp the other; but, very often, this is not easily done nor is it of much importance, because, as it descends, a finger may be hitched in the groin, and the leg and thigh brought down.

The *knees* now and then constitute the presenting part, but independent of this presentation being extremely rare, it demands no management different from a footling case.

Secondly, Of presentations of the *breech*.

Labours in which the hips occupy the brim of the pelvis are generally extremely tedious because these parts do not diminish in their size, or so readily accommodate themselves to the superior aperture as

ಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಮತ್ತು ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಬಾಯಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಎದೆ ನು ಮೇಲೆ ಸಾರಮಾಣು ಘಳಿಯು ಪ್ರವೇಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಉಳಿಯುವಿಕೆಯು ಮೇಲೆಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯ ಚಲನೆ ಮೇಲೆ, ಅಷ್ಟು ಆಧಾರವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಇದಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ಥಳಭಂಗವನ್ನು ಸಹಾ ಕಂಡರೇ ಈ, ಪರಿಹಾರದ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ತಿದ್ದ ಬಹುದು.

ಒಂದು ಪಾದವೇ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ, ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೆ ಇದು ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವು ಅಲ್ಲ, ಯಾಕಂದರೆ, ಇದು ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ಬಟ್ಟನ್ನು ತೊಡೆಯ ಸಂಧಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಕಿಲಿಸಿ ಕಾಲನ್ನು ಮತ್ತು ತೊಡೆಯನ್ನು ಕಳಗೆ ತೆಗದು ಕೊಂಡು ಬರಬಹುದು.

ವೋಣಕಾಲುಗಳು ಸಹಾ ಆಗಾಗ್ಯೆ ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಇಂಥಾ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು ಬಹು ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಇದು ಪಾದ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಕೋರತಕ್ಕ ನಿರ್ವಾಹಗಳೇ ಹೊರ್ತು ಬೇರೆ ನಾನಾವಿಧ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಕೋರುವದಿಲ್ಲ.

ಎತರವೇನು, ಪೃಷ್ಠ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯುವಿ ಗೀರನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಪೃಷ್ಠವು ಅಕ್ರಮಿಸಿರುವಂಥಾ ವೇದನೆಯು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕರವಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ಭಾಗಗಳು ಅಷ್ಟು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಅವುಗಳ ಘೆ ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಎಲುಬುಗಳ ಹಾಗೆ ಅಷ್ಟು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯುವಿ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

the bones of the head, and the womb appears to act inefficiently.

The breech and head are not unfrequently confounded one with the other; for although the breech is usually softer than the head, yet, both being round, considerable care is requisite to distinguish them.

This presentation may generally be distinguished,—

First, by the escape of the meconium.

Secondly, by the anus and organs of generation.

Thirdly, by the os sacrum

It may be said, that the cleft of the breech will assist in the diagnosis, but the separation cannot always be traced.

The breech is found at the superior aperture of the pelvis differently situated, but this is far from being unimportant, because, if its longest diameter from side to side do not correspond to the lateral or diagonal diameter of the pelvis, it enters the brim with considerable difficulty.

It is only necessary to advert to the practice of pushing up the breech, and bringing down the feet, to deprecate such maltreatment; nor is it much more prudent to employ blunt hooks fixed in the groins to

ಪ್ರಸವವೂ, ತಲೆಯೂ ಸಹ ಬಹಳಸಾರಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಮಿಶ್ರವಾಡ ಲ್ಲಟ್ಟಿನೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಪ್ರಸವವು, ತಲೆಗಿಂತ ಮೃದುವಾದದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಇನ್ನಿತರನ್ನು ಗುಂಡಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬರುವವರಿಂದ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೊದಲನೇದು, “ಮೆಕೊನ್ಸಿಯಂ,” ಎಂಬದರ ಹೊರಡುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ.

ಎರಡನೇದು, ಆಸನದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗಸ್ಥಳದ ಕಣಗಳಿಂದಲೂ.

ಮೂರನೇದು, “ಆನ್‌ಸೇಕ್ರಂ,” ಎಂಬ ನಿತಂಬ ಯೆಲುವಿನಿಂದ.

ಪ್ರಸವವೆಂದು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಸವವು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಮೇಲಿನದ್ದಾದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಸ್ಥಿತಿವಿಲ್ಲ ಟ್ಟಿದೆ, ಎಂದು ತೋರಿಸೋಣಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಒಂದು ಪಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷೆಗೆ ಅದರ ಉದ್ದಳತೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಪಕ್ಕದ ಮಧ್ಯಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಸವವು ಆಸನತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಗಿರನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಥಾ ಕ್ರೂರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಸವವನ್ನು ಕೆಳಗಡೆ ಇಳಿಸುವ ಪಾದಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತರುವಅಭ್ಯಾಸವು ಬಹಳ ಅಗತವಾಗಿದೆ, ಇಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೊಂಡ ಕೊಕ್ಕಿಯನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ತೊಡೆಯಿಂದಿ ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತೆಯಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಪ್ರಸವವನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿಟ್ಟು ತಾಯಿಯ ಸ್ವಂತ ಬಲಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ

expedite the progress of these labours, which, if left to the natural powers of the mother, are usually terminated safely, though almost always slowly.

When the breech is expelled without the entrance of the vagina, then the *direction of the toes*, and all other circumstances requiring attention in presentations of the feet, must be borne in mind, because the labour becomes to all intents and purposes one of that kind.

The other varieties of this order of labours require (almost invariably) the operation of

TURNING.

Which consists in passing a hand into the womb, to find and bring down the feet or knees, and which produces that revolution in the situation of the child, which has given to the proceeding the designation of *turning*.

This operation is necessary, when the *upper extremities*, the *back*, the *belly*, and sometimes when the *cord* presents, and now and then when peculiar circumstances demand expeditious delivery, even though the vertex (crown of the head) may be the presenting part.

ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾದಾಗ್ಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಸಾ-
ಖ್ಯವಾಗಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ವೃಷ್ಣವು ಯೋನಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ,
ಆಗ ಕಾಲಿನ ಬೆರಳುಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದ-
ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರತಕ್ಕ ಗಮನವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮನಸ್ಸಿ-
ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಯಾಕಂದರೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು, ತೋರಿಸುವ
ಸರ್ವ ಚಿಹ್ನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮುಖಾಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾದತೋರಿ-
ನುವಿಕೆಗೆ ಸಂಭಂದವಿಟ್ಟು ಪ್ರಸವೇದನೆ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆ ವಿಧಗಳಾದ, ಈ ತರಗತಿಯು ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳು ಶಿಶುವನ್ನು
ತಿರಿಗಿಸಬೇಕಾದ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೋರುತ್ತದೆ.

ತಿರುಗಿಸುವಿಕೆಯು.

ಇದು ಪಾದಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವುಗಳ
ನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತರುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ
ಹಸ್ತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಧೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಶಿಶುವಿಗೆ
ಸಂಭವಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಇಂಥಾ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾ-
ಗಿಧೆ.

ಶಿಶುವಿನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗಾದ ಬೆನ್ನು, ಹೊಟ್ಟೆಯು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇ-
ಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಪ-
ರಿಹಾರವು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ; ಇದಲ್ಲದೆ, ಶಿಶುವಿನ ಕಿರೀಟವು ತೋ-
ರಿಸುವಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಾದಾಗ್ಯಾದರೂ, ಆಗಾಗ್ಯೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯ-
ಗಳು ಶೀಘ್ರವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹಾ,
ಇಂಥಾ ಪರಿಹಾರವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ.

General Rules.

Turning ought never to be attempted until the rectum and bladder have been emptied, and the mouth of the womb is sufficiently dilated to permit the hand of the accoucheur to pass into the womb with ease; and, if possible, the operation should be performed before the fluid of the amnion has escaped.

Considerable importance has been attached to the position of the woman, and to the use of one arm of the accoucheur in preference to the other; but, after all, no particular rules are of much use, for the operator will be compelled so to place his patient, as to enable him with ease to use that arm which gives him the most command of the child in the womb; and this will altogether depend on the circumstances of the individual case.

Generally, the woman may lie on her left side, as usual, only with her hips over the edge of the bed; and the practitioner may use his right or left hand according as the feet of the child are to the right or left side of the pelvis, taking care always so to introduce the hand, that the child shall be in its *palm*, and its back be opposed to the inner surface of the womb. The hand should be passed up between the membranes and the womb, nor should they be rup-

ಸಾಧಾರಣ ಸೂತ್ರಗಳು.

ಆಸನವೂ, ಮೂತ್ರ ಕೋಶವೂ ಬರೇದಾಗುವವರಿಗೂ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು, ಅದು ವಿಶಾಲ ಒಡೆಯುವವರಿಗೂ ತಿರಿಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬಾರದು, ಮತ್ತು, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಿಂಡೋದಕವು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಸೂಲಿಗನ ಒಂದು ಕೈಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನೊಂದು ಹಸ್ತದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದರೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೂತ್ರಗಳು ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಯಾಕಂದರೆ, ಸೂಲಿಗನು ತನ್ನ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಹಸ್ತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇಡುವದಕ್ಕೆ ಬಲತ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅನುಕೂಲಗಳು ಹಾಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೋ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುಶಃ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಎಡವೊಗ್ಗಲಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಹಾಸಿಗೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಅವಳ ಪೃಷ್ಠವನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಸೂಲಿಗನು ತನ್ನ ಎಡಗೈಯನ್ನಾದರೂ ಅಥವಾ ಬಲಗೈಯನ್ನಾದರೂ ಶಿಶುವಿನ ಪಾದಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೋ, ಆಸನ ತಟ್ಟೆ ಉಪ್ಪಿನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಾದರೂ ಅಥವಾ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಾಗ ಅವನ ಅಂಗೈಯನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಎದುರಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗವು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳಪಾರ್ಶ್ವಕ್ಕೆ ದುರಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಸ್ತವು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮತ್ತು ಅದರ ಪೊರೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಹಸ್ತವು ಶಿ

tured until the hand has reached the inferior extremities of the child, and the fluid of the amnion thus prevented escaping by the presence of the arm in the vagina. In this manner the womb cannot contract upon the child, and the operation of turning is very greatly facilitated.

The customary practice of taking off the coat before the operation of turning, often disgusts and alarms the patient, and cannot be necessary if the sleeve of the coat be made sufficiently large to admit of its being slipped up above the elbow. The hand and arm should be well anointed with some unctuous substance; and when introducing the hand into the vagina, and carrying it through this canal and the mouth of the womb, the fingers ought to be arranged in a conical form.

The introduction ought to be carried on during an interval of rest from pain, and the hand should always be flattened and passive whilst the womb is exerting its contractile power, or this organ may be injured.

In arm presentations, it very rarely happens that a child, after the sixth month, can be expelled without its position be changed; indeed, never, unless the pelvis be unusually capacious, and the child unusually small, and, *much more, therefore*, at subsequent dates, it becomes necessary to change the situation of the fœtus.

ಶುವಿನ ಕೆಳಭಾಗಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇರುವವರಿಗೂ ಪೊರೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹೋಗದಂತೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿರಬೇಕು, ಪಿಂಡೋದಕವು ಹೀಗೆ ಹಸ್ತದಿಂದ ತಡೆಮಾಡಲ್ಪಡುವದರಿಂದ ಸೋರಿಹೋಗುವದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಚಲನೆಯನ್ನು ಶಿಶುವಿನಮೇಲೆ ಅಣಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವದರಿಂದ, ತಿರಿಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಬಹಳ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸುಲಭವಡಿಸಬಹುದು.

ತಿರಿಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಶಾಸನಸಂಭವದಲ್ಲಿರುವ ಅಭ್ಯಾಸವು, ಸೂಲಿಗೆನ ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವಿಕೆಯು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಬಹಳ ಅಸಹ್ಯಕರವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಅಂಗಿಯ ತೋಳು ಮೊಳಕೈಯ ಮೇಲೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಏನೇನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಹಸ್ತವನ್ನು ಅಥವಾ ಕೈಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಅಥವಾ ಯಾವದಾದರೂ ತೈಲದಿಂದ ಸವರಿ ಹಸ್ತವನ್ನು ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಗೆ ತೆಗದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ, ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಮುದರಿಸಿ, "ಕಾನಿಕಲ್," ಎಂಬ ಗುಂಡಾದ ರೂಪವಾಗಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಯೋಗವು, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ನೋವು, ನಿಂತು ಇರುವಾಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಣಗಿಸುವ ಒಲವನ್ನು ಎತ್ತೈಸುವಾಗ ಹಸ್ತವನ್ನು ಅಗಲಿಸಿ ಏನು ಚಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

ಹಸ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವು ಆರು ತಿಂಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಭಂಗವಡಿಸದೆ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು ಬಹಳ ಅವರೂಪವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವದಾಗಿದೆ, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ಅಕ್ರಮವಾದ ವಿಕಾಲವನ್ನು ಏಕೆದಿರುವ ಹೊರ್ತು ಶಿಶುವು ಕೇವಲ ಚಿಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದ ಹೊರ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಶಿಶುವಿನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗತ್ಯವಿರುವದಿಲ್ಲ.

OF HAND PRESENTATIONS.

When the *hand* presents, it is known.—

First, by the shape and situation of the thumb.

Secondly, by the irregular points of the fingers.

Thirdly, by its breadth and flatness.

Suppose, then, on examining at the commencement of labour, when the mouth of the womb is not dilated to a greater size than the circumference of a shilling, the accoucheur discovers that the hand presents. A patient in this condition ought not to be left, lest the membranes should break, their fluid contents escape, and the womb firmly contract on the body of the child. As soon as the passages and the mouth of the womb are sufficiently relaxed to admit the hand, it is to be carried through them with a semirotary motion, in the direction of the axis of that part of the pelvis through which it is passing. On entering the mouth of the womb, it is to be gently insinuated between the membranes and womb, and carried upwards along the interior surface of the child.

The part thus grasped is to be slowly and gently brought down, taking *care never to draw them over the back of the child, but always along the belly.*

ಹಸ್ತ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು

ಹಸ್ತವು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಮೂರು ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅವು ಯಾವವಂದರೆ,—
ಮೊದಲನೇದು, ಹೆಚ್ಚೆಷ್ಟಿನ ರೂಪದ ಅಥವಾ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ.
ಎರಡನೇದು, ಬೆರಳುಗಳು ಸಮಭಂಗವಾಗಿರುವ ಕೊನೆಗಳಿಂದ.
ಮೂರನೇದು, ಹಸ್ತದ ಅಗಲ ಅಥವಾ ಜಂಪಟಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಚ್ಛೇಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಅರ್ಧರೂಪಾಯಿಯ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, ಸೂಲಿಗನೂ ಶಿಶುವಿನ ಹಸ್ತವು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗ ಬಾರದು, ಆಗೋದರೆ, ಪಿಂಡೋದಕದ ಪ್ರೇರೆಯು ಬಹುಶಃ ಸಿತ್ತು ಹೋಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಉದಕವು ಹೊರಟು, ಹೋಗುವದರಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಶಿಶುವಿನ ಶರೀರವನ್ನು ಒಲವಾಗಿ ರವಾಗಿ ಅಣಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮಾರ್ಗವು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಾಯಿಯು ಹಸ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಷ್ಟು ಸಡ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ, ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಗುಂಡಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಯವಿನ ಅಂತ್ರಿಗೆ ನೆಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ, ಹಸ್ತವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರೇರಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆತ್ತಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಆ ತರುವಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಮೊಲ್ಲ ಡೆಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭಾಗವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿಯೂ, ಮೆಲ್ಲಗೂ ಕೆಳಗೆ ತಂದ ತರುವಾಯ, ಅವುಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಶಿಶುವಿನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಎಳೆಯದಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

The arm now recedes, and the case is converted into a presentation of the feet, and claims the same management.

But a variety of circumstances may occur to render the operation of turning not quite so easy as it may seem to be from this description of it.

The fluid of the amnion may have escaped for hours, and the womb be contracted powerfully upon the child, and so irritable, that on any attempt to carry the hand forwards, most energetic contractile efforts are excited, which prevent its further introduction, without the exertion of such an immoderate degree of force as few men have hardihood to employ. In such a case, we have no alternative between overcoming the resistance by superior power at the risk of bursting the womb, or paralysing its irritability by a full dose of *opium*.

Many objections may be advanced to either of these methods; but, on the whole, the best practice is to exhibit from *forty to fifty drops* of the tincture of opium, or about *three grains* of the gum. This having been done, the woman is to be watched, and on the diminution or cessation of the irritability,

ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೋಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುವದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು, ಪಾದ ತೋರಿಸುವದಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ; ಆದ ಕಾರಣ ಇದು ಪಾದ ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂದುವ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಕೋರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ನಾನಾವಿಧ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಭವಿಸಿ, ತಿರಿಗಿಸುವ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವೇಳೆದಂತೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗದ ಮೊಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡ ಬಹುದು.

ಹಿಂದೊಡಕವು ಅನೇಕ ಘಂಟೆಗಳವರಿಗೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಬಹುಶಃ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರ ಬಹುದು, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ಶಿಶುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿ ಇದ್ದು, ಅದನ್ನು ಅಣಗಿಸ ಬಹುದು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ರೇಗುವಿಕೆಯು ಅಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಮುಂದುಗಡೆ ತೆ ದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ, ಅತ್ಯಂತ ಬಲವಾದ ಅಣಗುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ರೇಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ; ಈ ರೇಗುವಿಕೆಯು ಹಸ್ತದ ಒಳಕಡೆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅಡ್ಡಿನಾಡುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಾಣಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಿತವಾದ ಬಲತ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ; ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಒರದು ಮೊದಲು ಹೋಗುವದನ್ನು ಅದರ ಬಲಕ್ಕಿಂತ ದೆಡ್ಡಾದ ಬಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಿವರ್ತಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಅಪಿಸೀಗುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಸರಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆವಿನೇನ ಮಾಡುವಿಲ್ಲ.

ಈ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೂ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ತರಬಹುದು; ಆದರೆ, ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇಂ ವರಿಗೂ, ಅಪಿಸೀದ್ಯತೆಯ ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುವದು, ಅಥವಾ ಸುಮಾರು ಷಿಗ್ರ್ ಅಷ್ಟು ಅಪಿನಿಯನ್ನು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಕೊಡುವದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದಾದ ತರುವಾಯ, ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಾಣದ್ದು ರೇಗುವಿಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾದ, ಅಥವಾ ಪೂರಾ ಸಿಂಹದೊಡ ತರುವದು

(which by the bye, is often greatly aggravated by incessant efforts to turn,) the object may usually be more easily effected.

Should the fluid of the amnion have escaped, the womb being merely in a state of passive contraction, and the mouth of the womb dilated, turning should be immediately accomplished, lest *active* contractions should ensue ; but should the *mouth of the womb not be dilated* more than is barely sufficient to admit the arm of the child to pass into the vagina, the accoucheur must wait its more complete dilatation, or laceration of the neck of the womb may be the consequence of his premature attempts to force his hand forward.

Sometimes, although the feet or a foot be brought into the vagina, the hand which was previously there does not recede ; and it sometimes happens that both a hand and a foot are met with in the pelvis, constituting the original presentation. Under any circumstances, this is an awkward case : a *fillet*, which is merely a piece of tape or ribband with a noose, must be slipped over the ankle, and whilst the practitioner is employed in elevating the arm by one or two fingers fixed in the arm-pit, an assistant may not only

ಯ, (ಅದು ತಿರಿಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಎತೆವಿಡನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ.) ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿಂದ ನೆರವೇರಿಸ ಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪಿಂಡೋದಕವು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವ ಆನಾಹುತವಿಲ್ಲದ ಚಲನೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಬಾಯಿಯು ವಿಶಾಲ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಆತ್ಮನವೇ ತಿರಿಗಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಚುರುಕಾದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಚಲನೆಯು ಹಿಂಬಾಲಿಸ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ತಿರುವಿನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಸೂಲಿಗನು ಅದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಪಡುವವರಿಗೂ ಕಾದುಕೊಂಡು ಇರಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವು ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಇವನ ಅ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಮುಂದೆಗಡೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿಧೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಾದವನ್ನು ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ್ವಾಗ್ಯು ಅಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ, ಇದ್ದ ಹಸ್ತವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿಹಸ್ತ ಪಾದಗಳಾದ ಈ ಉಪ ಭಾಗಗಳು ಅಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಪೂರ್ವದ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯು ಈ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ತೊಂದರೆಕರವಾಗಿಧೆ. ಲಾಡಿಯುಅಂದರೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನಾದರು ಅಥವಾ ರಿಬ್ಬ್ ಎಂಬ ಸಡು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನಾದರೂ, ಉರಳಂತೆ ಮಾಡಿ ತಿರುವಿನ ಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ಜರಿಗಿಸುವಹಾಗೆ ಹಾಕಿಸಿ, ಸೂಲಿಗನು ತನ್ನ ಎರಡು ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಿರುವಿನ ಕಂಕಳಲ್ಲಿಟ್ಟು. ತಿರುವಿನ ಕೈಯನ್ನು ಎತ್ತು ತಾ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸೂಲಿಗನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಇವನ ಸಹಾಯಕರನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ತಕ್ಕಂಥಾದ ತಿರುವಿನ

prevent the return of the foot, but steadily draw it down by the fillet.

Sometimes, after the feet have been brought down, *considerable difficulty attends the passage of the body and head of the child.*

Should the child be affected with water in the belly, water in the chest, or water in the head, so as to obstruct its passage, the fluid must be let out of the respective cavities by a trocar, or the perforator cautiously introduced.

If the arms obstruct the descent of the child, the difficulty will be overcome by improving their situation, so that they shall occupy the spaces in the pelvis near one sacro-iliac symphysis and opposite acetabulum ; or the accoucheur may assist by passing his fingers over the shoulder ; or even the blunt hook may be used, provided the force employed be moderate.

But much more frequently it is the *head* which offers the principal obstacle, and no little skill is necessary to secure its speedy extrication. The difficulty at this point of delivery will depend either on *malposition* of the head, or *disproportion* between its size and the dimensions of the pelvis. If malposition

ಪಾದವನ್ನು ತಡೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಲಾಡಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಲಾಡಿಯಿಂದ ಎಳೆಯುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಪಾದಗಳು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದ ತರುವಾಯ, ಕೂಸಿನ ತಲೆಯೂ ಅದರ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಆಮರ್ಗದಿಂದ ಕೆಳಗಡೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಕೂಸಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ತುಂಬಿ, ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ತುಂಬುವಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂಶೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಪಡಿಸುವದಾಗಿದ್ದರೆ, 'ಟ್ರೋಕಾಕ್,' ಎಂಬ ಆಯುಧವನ್ನಾದರೂ ಅಥವಾ "ಫೆರ್ರೇರೇಟರ್," ಎಂಬ ಆಯುಧವನ್ನಾದರೂ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಉಭಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಉದುಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭೂಜಗಳು ಶಿಶುವಿನ ಇಳಿಯುವಿಕೆಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ತೊಂದರೆ ಯನ್ನು, ಆ ಭೂಜಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನಲ್ಲಿ "ಲಿಕ್ಟ್ರೋ ಇಲಿಪ್ಸಾಟಿಕ ಲಿಪೀಸಿಸ್," ಎಂಬುವದಕ್ಕೆದುರಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅಕಪ್ಪವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆ, ಸೂರಿಗನು ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಭೂಜದ ಮೇಲೆ ಹೊಗುವ ಹಾಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು, ಅಥವಾ, ಮೊಂಡಾದ ಕೊಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಹಾ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು, ಅದರೆ, ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಬಲ ಮಾತ್ರ, ವಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

ಅದರೆ ಅನೇಕಸಾರಿ ಇಂಥಾ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದು ಶಿರಸ್ಸೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತಾವದು ಅಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಆ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಬಲವಾದ ಚಾತುರ್ಯವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂಥಾ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟವು ತಲೆಯ ಸ್ಥಳದ ಭಂಗದಿಂದಲಾದರೂ, ಅಥವಾ ಅದರ ಅಳತೆಗೂ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಅಳತೆಗೂ ಇರುವ ವಿವೇಚನೆಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಾನ ಭಂಗವು

prevents the advancement of the head, the practitioner is to blame, because he ought to have placed the head, [as soon as he could grasp the hips,] in the most favourable situation with the diameters of the pelvis, and now powerful uterine contractions may have wedged it either into the brim or the cavity. Under these circumstances, the head must be very cautiously disengaged, and its position improved

Should *disproportion* between the size of the head and the cavity of the pelvis be the cause of difficulty, if *slight*, time may overcome it; if *considerable*, the bulk of the head must be diminished by the perforator, introduced either behind the ear or at the back of the head.

In some very rare instances, *embryotomy*, or the extraction of the child piecemeal, may be necessary.

When *immoderate force* has been employed to extricate the head, it has been left in the womb by the forcible separation of the body. Such conduct is extremely culpable, because it may almost always be traced to indiscretion.

When this occurrence has taken place, it is necessary to have the womb fixed by the steady pres-

ಶಿಶುವಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವದಾಗಿದ್ದರೆ, ಸೂಲಿಗನು ಇದರ ಅವರೂದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಅವನು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಅಚ್ಚಿ ಸಳತೆಗೆಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಶಿರಸ್ಸನ್ನು (ವೃಷ್ಣವನ್ನೂ ಹಿಡಿದಕೂಡೆ) ಇಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಈಗ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಲವಾದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಅದನ್ನು ಅಂದರೆ ಶಿರಸ್ಸು ಘೂಟದ ಹಾಗೆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗೀರಿನಲ್ಲಿ ಯಾಗಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿಧೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ತಲೆಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹಾ ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ತಲೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೂ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಘಾತಕ್ಕೂ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವು ತೊಂದರೆಯು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ, ಅದು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವು ಅದನ್ನು ಜೈಸಬಹುದು; ಹಾಗಲ್ಲದೆ, ಅದು ಬಹಳವಾದ್ದರೆ, ತಲೆಯ ಘಾತ್ರವನ್ನು "ಫರ್‌ಪ್ರೋರೇಟರ್," ಎಂಬ ಆಯುಧ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಅಣಗಿಸಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಮತ್ತು ಈ ಆಯುಧ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕಿವಿಯ ಹಿಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಅಥವಾ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಬಹಳ ಅವನೂವವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ 'ಯಿಂಬ್ರಾಪ್ರಾಟೋಮಿ,' ಎಂಬ ಶಿಶು ಭೇದನೆಯು ಅಥವಾ ಶ. ಭೇದನೆಯಾದನಂತರ ಬಹಿರ್ನಿಷ್ಠ್ಯರಣವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರಬಹುದು.

ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿತವಿಂಜಿ ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ, ತಡೀದ ಬಲವಾದವಿಂಗಡಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಅದು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬಿಡೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ನಡತೆಯು ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗಿಧೆ ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಮೂಢತನದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದೆಂದು ಊಹಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ, ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಸಹಾಯಕಾರನ ದಸ್ತವು ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಕ್ರಮವಾದ ಅಣಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಭದ್ರವಾಗಿಟ್ಟಿರುವದು.

sure of an assistant on the belly, while the accoucheur proceeds to extract the head. This may be done by the long forceps, or by fixing the craniotomy forceps, crotchet, or blunt hook in the foramen magnum (large hole of the skull;) always accommodating the head to the longest diameter of the pelvis during the extraction.

Cases occasionally occur in which the perforator may be required, but no particular direction can here be necessary, except that the head must be kept steady at the brim of the pelvis, either by external pressure, or by the craniotomy forceps or crotchet fixed in the foramen magnum, (the large hole of the skull.

The hand coming down by the side of the head is not properly a presentation of the hand, because, if not mismanaged, it may generally be made a vertex case.

If, on examination, this mixed presentation be discovered, the hand may be cautiously raised above the brim of the pelvis, and kept there by the fingers of the accoucheur, until the head fully occupies the aperture, and consequently prevents the further descent of the extremity. But this cannot always be

ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರಲಿ, ಮತ್ತು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನು ತಲೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು, ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಉದ್ದವಾದ ಇಕ್ಕಳದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಶಿರಸ್ತೀದಕ ಆಯುಧವನ್ನು ಅಥವಾ “ಕ್ರೇನಿಯಾ ಟೋಮಿ. ಫಾರ್ವೆವೆನ್,” ಎಂಬುವವಗಳು ಅಥವಾ “ಕ್ರಾಚೆಟ್,” ಎಂಬ ಆಯುಧವನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ವೊಂಡಾದಕೋಕ್ಕಿಯನ್ನು, ಶಿರಸ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇಡುವದರಿಂದಲೂ ನಡೆಸ ಬೇಕಾಗಿರಲಿ, ಮತ್ತು ಎಳೆಯುವಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿಶುವಿನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದ ಆಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಇರುವದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ರಂಧ್ರವಡಿಸುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದುಂಟು, ಆದರೆ ಆಸನದ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಗೀರಿನಲ್ಲಿ ತಲೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಇಡುವದು ಒಂದು ಹೊರತಾಗಿ ಮಿಗಲಾದ ಯಾವ ಸೂತ್ರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಪ್ರಕಾರ ಇಡುವಿಕೆಯನ್ನು, ಹೊರಗಡೆಯ ಅಣಗುವಿಕೆ ಇಂದಲಾದರು, ಅಥವಾ ಶಿಶುವಿನ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಘಾತ್ರ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ “ಕ್ರೇನಿಯಾ ಟೋಮಿ,” ಯಾ “ಕ್ರಾಚೆಟ್,” ಎಂಬುವವಗಳನ್ನು ತಗಲಿಸುವದರಿಂದಲಾದರು, ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರಲಿ.

ಶಿರಸ್ಸಿನ ಸಂಗಡ ಹಸ್ತವು ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಬರುವದು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಹಸ್ತ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲ, ಯಾಕಂದರೆ ಇದನ್ನು ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ ಕಿರೀಟ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಾಗಿ, ಮಾಡಲ್ಪಡಬಹುದು.

ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಈ ಕೂಡಿತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ, ಹಸ್ತವನ್ನು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಗೀಟಿನ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿ ಸೂಲಿಗನ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವದಾಗಿ ಮಾಡಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ದ್ವಾರವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಪರಿಯಂತರವು ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಡಿಯ ಬೇಕಾಗಿರಲಿ ಹೀಗೆ, ಮಾಡುವದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಕಡಿಮೆ ಅಂತರಗಳು ಇಳಿಯುವದನ್ನು

done, and it is then necessary to place it in the most advantageous position, so that it shall add as little as possible to the bulk of the head.

This case will be made a complete arm presentation, if, instead of the cautious interference just recommended, the hand be grasped, and pulled down into the vagina.

Presentations of the *belly*, *back*, and *sides*, sometimes, though very rarely, occur. A knowledge of the general rules for turning, will be a sufficient guide for the management of such cases.

OF [what is termed THE SPONTANEOUS EVOLUTION OF THE FŒTUS IN THE WOMB.

It is now generally admitted that this singular phenomenon, which was first attempted to be methodically explained by Dr. Denman, is not what he considered it, viz., a spontaneous *turning* of the child in consequence of powerful uterine contractions, which, forcing out the breech and feet, allow the arms to recede into the womb; but rather a doubling of the foetus, so that the arm changes its situation but very little, (perhaps not at all,) whilst the hips are forcibly

ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಗುವ ದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆಗದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹಸ್ತವನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಿನ ಸಂಗಡ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಹಸ್ತವು ಶಿಶುವಿನ ಘಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶೇರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷಯವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಸ್ತತೋರಿಸುವಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡ ಬಹುದು, ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಮೇಲೆ ಉದಹರಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಯೋನಿ ಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಎಳೆದರೆ ಹಸ್ತ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೊಟ್ಟೆಯೂ, ಬೆನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಗಳೂ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ವಿಷ ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆಗೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸೂತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನವು ಸಾಕಾದ ಮಾರ್ಗಪ್ರದರ್ಶಕ ವಾಗಿದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಸ್ವಯಂ ತಿರಿಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವದನ್ನು ಕುರಿತು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಡೇರ್ಮ್ ಎಂಬವರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು, ಅವರು ನೆನಸಿದಂತೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲ ರಿಂದಲೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಅವರು ನೆನಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋ ಶದ ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಶಿಶುವು ತನ್ನಸ್ವಕ್ಕೆ ತಾನೇತಿರು ಗುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಇಂಥಾತಿರುಗುವಿಕೆಯು ಅದರ ಕಾಲಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಕೈ ಗಳನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ತಿರಿಗಿ ಹೋಗುವದಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಶಿಶುವಿನ ಮುದರಿಸುವಿಕೆಯು ಅಂದರೆ ತೋಳು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅತಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ, (ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ), ಆಗಲೆ ಮೇಲಿನ ಅಂತ್ಯಗಳು ಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಟೊಂಕವು,

expelled before the upper extremity; the case becoming similar to a breech or foot presentation.

Several very respectable men have lately written on this curious subject, and the result of all that has been observed confirms the opinion, that the process is rather that of forcible doubling and expulsion, than of evolution; still it does not appear that the occasional occurrence of this fact ought in the least degree so to influence the accoucheur as to lead him to neglect the proper time to turn the child by manual interference, when the presentation requires it; although the possibility of this result may tend to inspire hope that the case may terminate favourably, when turning is inadmissible.

Children born under these circumstances have all been expelled dead.

OF CORD PRESENTATIONS.

Whenever the umbilical cord enters the cavity of the pelvis before any other part of the body, it is exposed to that degree of pressure which frequently interrupting the circulation of blood through it, destroys the life of the child. It has therefore always been a desirable object so to preserve the cord from pressure, or to accelerate the expulsion of the child, that its life might not be destroyed.

ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಈ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು, ಪಾದ, ಅಥವಾ ವೃತ್ತದ ತೋರಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಇದೆ.

ಇಂಥಾ ಸೂತನವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕರಿತು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಜನರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಇವರುಗಳ ಬರೆಯುವಿಕೆಯ ಫಲಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಈ ತಿರಿಗಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೊರಡಿಸುವಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರ್ತು, ಶಿಶುವಿನ ತಿರುಗುವಿಕೆಯಲ್ಲ ಪೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವದಾಗಿವೆ; ಈಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸೂಲಿ ಗನು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಇವನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೋ, ಆಗ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಿಶುವನ್ನು ತಿರಿಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಅವನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವದಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಇವನ ಸಹಾಯದ ನಿಷ್ಫಯವಾದ ಫಲವು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಿರುಗುವಿಕೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಇಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸತ್ತೀಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ತೋರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು.

ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುನಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಇತರ ಭಾಗಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ಯಾವಾಗ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೋ, ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರಿಗಾಡುವ ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯು ತಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಾಣಶಾಂತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಅಣಗುವಿಕೆಗೆ ಅದು ಅಂದರೆ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ಒಳವಡುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯನ್ನು ಅಣಗುವಿಕೆಗೆ ಒಳವಡದದ್ದಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವದು, ಅಥವಾ ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗದಂತೆ ಅದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸುವದು, ಇವೆರಡು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

FIRST, then, it is maintained by some men, that the cord may be so preserved from pressure that circulation through the cord shall not be interrupted. To secure this, an attempt may be made to carry up the cord into the womb, and suspend it over the feet or hands of the child; or a piece of soft sponge may be so introduced between the foetal head and pelvis of the mother, that the cord, when once conveyed above it, shall not find room to slip down again; or the cord, being drawn down, may be enclosed loosely in a little bag, which is to be introduced and left within the womb.

Should these attempts be unsuccessful,

SECONDLY, *the operation of turning* is recommended; but before this is resorted to, several suggestions which naturally present themselves must be attended to.

It should be borne in mind, that all the advantage proposed to be gained is on the part of the child, the mother's life not being endangered by a presentation of the cord; consequently, as the operation of turning is sometimes destructive to the mother, it ought never to be performed merely to save the life of the child.

First, Unless the full consent of the patient and her friends is obtained.

ಮೊದಲನೇದು, ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರವು ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಂತೆ ಅದನ್ನು ಒತ್ತುವಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ; ಇದನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಶಿಶುವಿನ ಹಸ್ತ ಅಥವಾ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಜೋಲುಬಿಡುವದಕ್ಕೂ ಎತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯನ್ನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಜರುಗುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮೆತ್ತಗಿರುವ ಸ್ತಂಜಿನ ಜೋರನ್ನು ತಾಯಿಯ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿಗೂ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದೆ, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಡೆ ತಂದಕೂಡೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಬೇಲದಲ್ಲಿ ಸಡ್ಲವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲಾ ನೆರವೇರಿಸದೇಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ;

ಎರಡನೇದು—ತಿರಿಗಿಸುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ; ಆದರೆ, ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ತೋರಿಸುವದರಿಂದ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಏನೇನೂಹಾನಿ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆನ್ನಲ್ಪಡುವ ಕೂಸಿಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಬೇಕು; ಆದಕಾರಣ ತಿರಿಗಿಸುವ ಪರಿಹಾರವು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕೇವಲ ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತಿರಿಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ವಧಾ ಮಾಡಬಾರದು.

ಮೊದಲನೇದು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮತ್ತು ಅವಳ ಬಂಧೂಜನಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾದ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದ ಹೊರ್ತು, ಮಾಡಬಾರದು.

Secondly, Unless she has had a child before, (except the pelvis be unusually capacious, and the soft parts more than ordinarily relaxed.)

Thirdly, Unless there be proofs of the life of the child : and,

Fourthly, Unless circumstances are peculiarly favourable to turning : such as the womb being distended with fluid of the amnion, and its contractions not strong ; the head of the child being above the brim of the pelvis ; and the passages so relaxed and dilated as to admit of the easy introduction of the hand, and the speedy delivery of the child.

Sometimes the cord and head will descend so rapidly into the pelvis, that *turning* is inadmissible. Such a case, if the pulsation in the cord be perceptible, and the outer entrance of the vagina relaxed, may be beneficially terminated by the *forceps*.

It will always be desirable to keep the cord towards one or other of the sacro-iliac symphysis, as the part of the pelvis where it will be least compressed.

ಎರಡನೇದು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಕೂಸನ್ನು ಪಡೆದವಳಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊರ್ತು, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ಅದ್ಭುತವಾದ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ಅವಳ ಮೃದು ಭಾಗಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಸಡ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿನಹ,

ಮೂರನೇದು, ಶಿಶುವು ಬದುಕಿದೆ ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇದ್ದ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತು,

ನಾಲ್ಕನೇದು, ತೋರಿಸುವ ವಿಷಯಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿರಿಗಿಸುವ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಿ ಇದ್ದ ಹೊರ್ತು, ಅಥವಾ, ಆ ಅನುಕೂಲ ವಿಷಯಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪಿಂಡೋದಕದಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು ಅಪ್ಪು ಬಲವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಇರಬೇಕು, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಗೀರಿನಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳು ಹಸ್ತ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರ ಪ್ರಸವವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ಮತ್ತು ಶಿರಸ್ಸು ಸಹಾ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಿರಿಗಿಸುವ ಪರಿಹಾರವು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರವು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರವಾದರೂ, ಯೋನಿಯ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮಾರ್ಗವು ಸಡ್ಲವಾಗಿದ್ದರೂ, ಇಕ್ಕಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ಪ್ರಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸ ಬಹುದು.

ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ “ಶೇಕ್ರೋ ಇಲ್ಲಿಯಕ್ ಪಿಂಫೀ ಸೀನ್” ಎಂಬುವದರ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾದರು ಇಡಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಬಹಳ ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ ಯಾಕಂದರೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ಕಡಿಮೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆಂತ, ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅಣಿಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

Third Order.

LABOURS WITH PLURALITY OF CHILDREN.

Twin cases occur on an average about once in ninety labours; and triplets, once in three thousand. Several well authenticated instances of four and five children at a birth are recorded; and Dr. Osborne states that he has distinctly traced six fetuses in an abortion.

Attempts have been made to determine the existence of a plurality of children, *before* and *during* parturition.

The evidence of the womb containing more than one child, which is supposed to offer itself *before* labour, or during pregnancy, is too fallacious to be relied on;—such, for example, as enormous distention of the belly, with a longitudinal groove in the course of the linea alba, forming two distinct and lateral tumours; rapid ascent of the womb; the sensation of twice quickening, &c.

Nor are the signs occurring *during* labour much less fallacious; except when the different parts of two

ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯು.

ಅನೇಕ ಶಿಶುಗಳ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು.

ಸರಾಸರಿ ೧೦ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೂಸುದ್ವಯ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಷಯವು ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು. ೩೦೦೦ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೂಸು ತ್ರಯಗಳ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ೪ ಅಥವಾ ೫ ಶಿಶುಗಳು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಜನ್ಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆಂದು ನಂಬತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಆನ್ ಬಾರ್ನ್, ಎಂಬುವರು ಪಿಂಟಾತ್ರಾವದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಆರು ಕೂಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಪೂರ್ವವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ತರುವಾಯವಾಗಲಿ, ಬಹು ಶಿಶುವುಗಳು ಅನೇಕ ಎಂಬುವದನ್ನು ನಿಶ್ಚೇಷವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯಿವೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿಲಿ, ತರುವಾಯವಾಗಲಿ ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುವ ತಕ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಬದಲೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯು ಬಹು ಘಾತ್ರವಾದ ಅರಳುವಿಕೆಯ ಸಂಗಡ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಗೀರೂ ಹಳ್ಳವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಉಬ್ಬುವಿಕೆಯು ವಿಂಗಡವಾಗಿ ೨ ಸರಿಯಾದ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಡುವವು, ಗರ್ಭಕೋಶವು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ಎದ್ದಿರುವದು. ಎರಡು ಶಿಶುಗಳು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡುಪಡಿದಂತೆ ಆಗುವ ಚಲನೆಯು, ಮುಂತಾದವುಗಳು, ಗುರಿಯಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವಂಥಾ ಬೇರೆ, ಬೇರೆಗಳು ಅಷ್ಟು ಸಂಬಂಧವಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಏಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಶುದ್ವಯಗಳ

children present at the same time. This demonstrative evidence has often occurred, and should put practitioners on their guard, not to proceed to extract a child by two extremities, without satisfactorily ascertaining that they both belong to one child.

After the birth of one child, the existence of one or more remaining in the womb, may be ascertained by *external* and *internal* examination.

The *external* proof is the size and consistence of the belly, the walls of which, if there is a second child in the womb, remain nearly as tense as before the expulsion of the first; still it must be borne in mind, that this proof is not invariably conclusive, because the womb may remain so uncontracted from other causes, as entirely to occupy the cavity of the belly.

When it does so without containing another child, the uterine tumour is generally more moveable.

Internal examination is therefore necessary; and it is extremely unjustifiable in an accoucheur to omit both external and internal investigation in any case of labour.

In every instance, after the birth of the child, before extracting the after-birth, after external exami-

ನಾನಾ ಭಾಗಗಳು ತೋರಿಸುವ ವಿಷಯ ಹೊರ್ತು, ನಂಬುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ನಿರ್ದರ್ಶನವು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸಂಭವಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು ಇವು ಸೂಲಿಗರಗಳನ್ನು, ತೋರಿಸುವ ಎರಡು ಅಂತ್ಯಗಳು ಒಂದೇ ಶಿಶುವಿನದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡ ಹೊರ್ತು ಶಿಶುವನ್ನು ಎರಡು ಅಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಶಿಶುವು ಹುಟ್ಟಿದ ತರುವಾಯ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದು ಅಥವಾ ಅಧಿಕ ಶಿಶುಗಳು ಅವೆ ಎಂಬುವದನ್ನು, ಮತ್ತು ಹೊರಬಳಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹೊರ ನಿರ್ದರ್ಶನವು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಘಾತವು ಅದರ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮುಂಭಾಗದ ಮಾಂಸಗಳು ಪ್ರಥಮ ಶಿಶುವು ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿತ್ತೋ, ಹಾಗೆಯೇ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಶಿಶುವು ಇದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ನಿರ್ದರ್ಶನವು ಅಷ್ಟು ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುವದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು, ಯಾಕಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತುಂಬುವಷ್ಟು ಅಣಗಿಹೋಗದೇ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿರಬಹುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಕೂಸು ಇಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸಾದಾರಣವಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಒಳಭಾಗದ ಪರಿಶೋಧನೆಯು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಸೂಲಿಗನು ಯಾವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೊರ, ಒಳಕಡೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವನು ಬಹಳ ನಿಂದೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಸಮಸ್ತ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದ ತರುವಾಯ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಹೊರಭಾಗದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆದ ಮೇಲೆ

nation, two fingers of the left hand are to be carried into the womb, guided by the cord; and if its insertion into the placenta be felt, it is hardly possible for a second child to escape detection, taking care not to be misled by a distended bladder, enlarged ovary, or by the membranes containing clots of blood.

Suppose a second child to have been discovered, it can hardly ever be prudent to communicate the fact to the patient, because powerful mental emotions do so much mischief. If her friends be prudent, they may be put in possession of the circumstance.

This species of labour is very differently managed by different men; for, whilst some recommend the immediate extraction of the second child, others advocate the powers of nature, in such unqualified terms, as to leave the case altogether to be completed by her. Here the sentiment, *when opinions are conflicting take a middle course*, again forces itself on the attention of the dispassionate inquirer; and, therefore, if neither hemorrhage, exhaustion, or any other alarming symptoms, demands immediate interference, it is well to

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕುಳಹುರಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಎಡಗೈಯ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಹೊಕ್ಕುಳಹುರಿಯು ಇಳಿದಿರುವ ಸ್ಥಳವು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶವಾದರೆ, ಎರಡನೇ ಶಿಶುವು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತುಂಬಿರುವ ಮೂತ್ರಕೋಶವನ್ನಾಗಲಿ, ವಿಸ್ಕಾರವಾದ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ರಕ್ತವು ಗಡ್ಡೆಗಳಾಗಿ ಪೊರೆಯಿಂದ ಮುಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದನ್ನು ಇಂಥಾವುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಾಗಿ ಎಣಿಸುವಂತೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಎರಡನೇಕೂಸು ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ತಿಳಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ, ಯಾಕೆಂದರೆ, ವಿಶೇಷವಾದ ಮನೋವಿಕಾರಗಳು ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವಳ ಬಂಧುಗಳು ವಿನೇಕಿಗಳಾದರೆ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಈ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ; ಕೆಲವರು ಆ ಎರಡನೇ ಕೂಸನ್ನು ಆಗಲೆ ಹೊರಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇತರರು ಸ್ವಭಾವಾದ ಬಲವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಅದರ ಚಲನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು, ಆಲೋಚನೆಪರನು ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಪಕ್ಷಪಾತನಿಲ್ಲದ ವಿಚಾರಣೆ ಕರ್ತನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಊಹಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆದಕಾರಣ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು, ಬಲಹೀನವು, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಆವತ್ತುಗಳ ಚಿಹ್ನೆಗಳು, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ ಮಧ್ಯೆ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕೋರುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೮೫೬ನೇ ಸೂ ಮಾತದೆ ಕಾಂತವಾಗಿರುವದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೂ ಶರೀರದಭಲಕ್ಕೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ಕಾಲವನ್ನು

wait an hour, to give the womb and constitutional powers time to recruit; and, usually, secondary pains come on, and expel the uterine contents.

In all cases, the membranes may be ruptured as soon as the second ovum [egg] is detected, and if the head or feet be the presenting part, nothing further need be done; but, should any presentation exist which requires the operation of turning, surely it ought to be immediately performed, before the occurrence of uterine contractions interfere with the free movements of the hand in the womb; but here the operator must pause, and not at once proceed to deliver.

Should the secondary contractile exertions not commence at the expiration of an hour, such measures may be had recourse to as will excite them: for example,—abdominal friction, moderate stimulants, and the irritation of the womb, by means of the fingers; and never let it be forgotten, that the grand object to be aimed at is, to *re-excite uterine contraction*; for, if the organ be suddenly and abruptly emptied, without any regard to the re-establishment of its contractile disposition, formidable or fatal hemorrhage may ensue; and considerable flooding is a very common conse-

ಕೊಡೋಣಾ'ಗೆ ತನ್ನಿ, ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎನ್ನೆ ಬೇಡೆಯು ಆರಂಭಿಸಿ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಹೊರಕಡೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡನೇ ಕೂಸು ಇರುವ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಕೂಡಲೆ, ಆ ಪ್ರಸವಿಯ ಬಹುಶಃ ಲೀಳಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಬಿಡುವು ಅಥವಾ ಪಾದಗಳು ತೋರಿಸುವಭಾಗಗಳಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ತೋರಿಸುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸುವವರಿಂದಾದವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆರೆ, ಅದನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಚಲನೆಯು ಸಂಭವಿಸಿ ಹತ್ತದ ಪ್ರಯೋಗವು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಲೇಸಾಗಿ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿವೆ; ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿಧಾನವಾದಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಏಕಾಯೇಕಿ ವಿವರಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸ ಬಹುದು.

ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಸವದ ರೀತಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದನಂತರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೂಸು ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಒಂದು ಘಂಟೆ ತರುವಾಯ, ಪುನಃ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ಆರಂಭಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಅಂಥಾವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಬ್ಬಿಸಬಹುದು, ಆವು ಯಾವವಾದರೆ, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬೇಗ್ಗೆ ಹಾಯ್ದು ಉಜ್ಜುವದು; ಮಿತವಾಗಿ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ದೈವಭವ ಪ್ರಯೋಗವು, ಬೆರಳಿನ ಮೂಲಕವಾಗಿ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವನ್ನು ರೇಗಿಸುವಿಕೆಯು, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಪುನಃ ರೇಗಿಸುವಿಕೆಯು, ಮುಖ್ಯಭಿವ್ರಾಯವೆಂಬದನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡೂ, ಯಾವಕಂದರೆ, ಈ ಕರಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಬರೆದು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಅಣುಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾದ ಅಥವಾ ನಾಶನ

quence of the exhausted condition of the womb, when it has been distended by more than one ovum, [egg.]

In consequence of this predisposition to hemorrhage, it is always prudent to watch the woman for some hours after delivery; and never to leave her until the womb is well contracted, and the belly surrounded by a well-adjusted bandage.

Although each child is generally enclosed in a distinct set of membranes, and has an after-birth and cord peculiarly its own, still one after-birth ought never to be extracted alone, because the vessels of the two often communicate with each other; and if not, the removal of one, whilst the other remains in the womb, would expose the woman to imminent danger from hemorrhage, which must almost inevitably ensue. When, therefore, the after-births are to be extracted, (and their removal must be governed by what has been advanced,) the cords must be twisted together, and the masses withdrawn simultaneously.

ಕರವಾದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಒಂದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾದ ಪಿಂಡ ಅಥವಾ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಅದರ ಬಲಹೀನಸ್ಥಿತಿಯ ಫಲವು ಬಹಳವಾಗಿ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವಾಗಿದೆ.

ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸ ಬಹುದೆಂಬ ಮುಂದಿನ ಗುರುತು ನೋಡುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸವವು ಮುಗಿದ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳವರಿಗೂ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕಾದುಕೊಂಡಿರುವದು ಬಹಳ ವಿವೇಕವಾಗಿದೆ; ಇದಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಣಗುವ ವರಿಗೂ, ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸುತ್ತುವ ವರಿಗೂ ಸೂರಿಗನು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗ ಬಾರದು.

ಪ್ರತಿ ಶಿಶುವು ಸಹಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೀಲಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಮ್ಮದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಹೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಮಾಯೆಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಸರ್ವದಾ ತೆಗೆಯ ಬಾರದು, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಈ ಎರಡು ಮಾಯೆಗಳ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳು ಒಂದುಕ್ಕೊಂದು ಸಮ್ಪಂಧ ಪಟ್ಟಿವುಗಳಾಗಿವೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಮಾಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ ಮಾಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇವುಗಳ ಎಳೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಇವಕ್ಕೆಮುಂಚೆ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಎಳೆದ ತರುವಾಯ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಹೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲ್ಪಡುವದಲ್ಲದೆ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಹಿಂಡಕ್ಕೆ ಎಳೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

SUPERFŒTATION

Is a process involved in considerable obscurity, but fortunately one of no practical importance.

The term *superfœtation* implies that a second impregnation may take place whilst the womb already contains a living child in the womb; but this cannot be, if the theory of conception, which assumes the transmission of the male seed through the womb and Fallopian tubes be correct; because the mouth of the womb being blocked up by coagulable lymph, and the entrance to the Fallopian tubes being obstructed by the membranes soon after conception, such an occurrence is rendered impossible.

Those cases in which a plurality of children have existed, and in which superfœtation is supposed to have occurred, are either referrible—to the premature death of one fœtus, which has remained in the womb with the living child to the full period of utero-gestation; or, to the descent of the ova (eggs) into the womb, from the ovary, not observing the same order of time, one being more slowly involved than the other, although both might have been fecundated by the same coitus; or, to the existence of two wombs in the same woman, or, to impregnation taking place whilst the womb contains a blighted fœtus; or, to a second impregnation during one œstrum.

ಬಸುರಾಗಿರುವಾಗ ಪುನಃ ಬಸುರಾಗೋಣವು, ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಾಣವು.

ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಸು ತಿಳಿಯದೆ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಮುಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದ್ವೈತವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಪದದಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುವದೇನೆಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಶುವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಶಿಶುವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವರ ಪಿಲೋಮಿರ್ಷ ಕೂಳುವೆಯಿಂದ ಗಂಟಿನ ಬೀಜವು ಹೆಂಗಸಿನ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆಂಬ, ಗರ್ಭೋತ್ತತ್ತಿಯ ಉಪಾಯ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಪ್ರಾರಂಭದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಪಿಲೋಮಿರ್ಷ ಕೂಳುವೆಯ ದ್ವಾರವು ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಪ್ರೇರೆಗಳಿಂದ ಆಟಂಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದಲೂ ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬಹು ಶಿಶುಗಳು ಇದ್ದದ್ದಾಗೆ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ಉಪಪ್ರಾಣ ಬಹುಶಃ ಸಂಭವಿಸಿರ ಬಹುದು ಎಂಬುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಒಂದು ಕೂಸು ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯುಹೊಂದಿ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರುವ ಬೇರೆ ಶಿಶುವು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಿಯಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಹೊಂದುವ ವರಿಗೂ ಅವರ ಸಂಗಡ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸ ಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆ ಒಂದು ಸಂಘದಿಂದ ೨ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಉತ್ಪನ್ನಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಅಂದರೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತೊಂದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡು ಗರ್ಭಕೋಶಗಳು ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಶುವು ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಬೇರೆ ಗರ್ಭವನ್ನು ಧರಿಸ ಬಹುದು, ಅಥವಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿಯೇ ೨ ಗರ್ಭಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರ ಬಹುದು.

EXTRA-UTERINE PREGNANCIES,

Or, as the title imports gestation carried on in some other parts than the womb, as in the *belly*, *Fallopian tube*, or *ovary*, is scarcely less curious and mysterious than the subject of superfoetation.

In these matters, theory must be a most uncertain guide; and it is only from a well-arranged accumulation of observations that we can expect light to be thrown on these occasional deviations from the ordinary progress of nature.

As yet, no facts have been advanced which satisfactorily substantiate the occurrence of abdominal gestation; and it is more than probable, that in those cases which are termed abdominal or ventral pregnancies, the foetus does not exist in the belly from the commencement of utero-gestation, but escapes into the cavity of the belly from the womb, either by ulceration or laceration of its walls,

In the majority of such cases, if the woman has not sunk under the first shock, such has been the constitutional disturbance, that she has soon died; whilst, however, in several well-authenticated instances, by a

ಗರ್ಭಕೋಶಾತಿವಿಕ್ತ ಇತರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭದರಿಸುವವು.

ಅಥವಾ, ಈ ಹೆಸರಿನ ಅರ್ಥಾನುಸಾರ, ಗರ್ಭಕೋಶ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ, ಪಿಲೋಪಿಯು ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಪಿಂಡೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥಿಯಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭವೃದ್ಧಿ ಆಗುವಿಕೆಯು ಉಪಭಾಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಅಪ್ಪರೈಕರವಾಗಿ ಯೂ ಮುಬ್ಬಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಉಯೆಯು ಮೇಲೇ ಬಹಳವಾಗಿ ನಂದಿಕೆ ಇಡ ಕೊಡದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಬಹಳ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗಮನಗಳಿಂದಲೇ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇದು ವರಿಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭ ಧರಿಸುವದನ್ನು ಕುರಿತು ತೃಪ್ತಿ ಕರಗಳಾದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆ ಚಲಿಲ್ಲ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭ ವೃದ್ಧಿ, ಅಥವಾ ಹೊಟ್ಟೆಯ ವಿರೋಧಗಳ ಗರ್ಭವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ಕಾಲ ಮೊದಲೊಂದು, ಶಿಶುವು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರದೆ, ಹಾನಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಜೀಲವು ರಣದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಅದರಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ಶಿಶುವು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಬಹುದೆಂಬದನ್ನು ನಂಬ ಬಹುದು, ಅದರೆ, ಮುಂಚೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ.

ಇಂಥಾ ಬಹು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪ್ರಥಮ ಕಷ್ಟದಲ್ಲೇ ನಿಧಾನ ಪಡದಿದ್ದರೆ ಅನಿತ್ರಾಣವು ಅವಳ ಶರೀರ ಅಥವಾ ರಕ್ತ ಶ್ರಮೆ ಗೊಳ್ಳುವದಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಾಧಕದಿಂದಲೇ ಅವಳು ತ್ವರೆಯಾಗಿಸ್ಪೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ, ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಹಳ ನಂಬತಕ್ಕವುಗಳಾದನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಗಡ್ಡೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ದ್ರವವು ಪರಿಣಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಶಿಶುವಿ

arrestion of coagulable lymph, a new receptacle has been formed, in which the fœtus has quietly reposed for many years, until by an abscess, pointing externally at some part of the belly, or bursting into the large intestines, the different bones of the child have been expelled,

When the ovum (egg) has been detained in the *ovary*, or arrested in its course along the *Fallopian tube*, as it has increased in size by gradual development, the sac containing the fœtus may burst, and the woman die of internal hemorrhage. In tubal this giving way always occurs, but ovarian gestation may go on to the full time.

During extra-uterine pregnancy, the usual evidences of utero-gestation are present, but generally associated with some anomalous symptoms. The womb always becomes more or less developed, and secretes its membranes.

ಗೆ ಈ ದ್ರವದಿಂದ ಹೊಸ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಮಾಡೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳ ವರಿಗೂ, ಈ ದ್ರವದಿಂದ ಹೊಸ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಒಳಕಡೆ ಪಡೆದು ರಣವಾಗಿ ಆದನಂತರ ಹೊರಕಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೂಕಲ್ಪಡುವ ವರಿಗೂ ಹಾಗೇ ಇದ್ದು, ಅಥವಾ ಆ, ವಳಗಿನ ರಣವು ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿ, ದೊಡ್ಡ ಕರಳುಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಬರೆದು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಕೂಸಿನ ನಾನಾ ವಿಧ ಎಲುಬುಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕಡೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಪಿಂಡ, ಅಥವಾ, ನೊಟ್ಟೆಯು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ನಿಂತಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಇದು ಅದರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾದ ಕಾರಣ “ಪಿಲೋಸಿಯಾ,” ಕೊಳವೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಚಲನೆಯಿಂದ ತಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಚೀಲವು ಕಿತ್ತುಹೋಗಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು, ಒಳಭಾಗದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಮೃತ್ಯುನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿ, ಹೀಗೆ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಪಿಂಡ ಗ್ರಂಥಿ ಅಥವಾ ಗರ್ಭ ಧರಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಕಾಲವಾಗುವ ವರಿವಿಗೂ ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಇವುಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಕ್ರಮದ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಗರ್ಭಕೋಶವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಉದಕದ ಪೊರೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಪರಿಣಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

OF MONSTERS.

All monsters may be arranged under the *four classes* of defective, redundant, malformed or misplaced, and hybrid ; or those begotten by animals of different species.

When cases of monstrosity occur, there is generally a disposition in the womb to expel its contents prematurely, so that it is not usual to have much obstruction offered to labour by a monstrous fœtus, even when it has a redundancy of parts.

Nothing is known of the causes which divert nature from her usual course of proceeding, consequently the production of monsters is altogether unintelligible to us ; neither have we satisfactory evidence that they exist *from the first*, nor have we the slightest grounds for believing that *the imagination of the mother* possesses the power of changing the structure of the parts of the fœtus, which have once been formed, although advocates for each opinion are to be met with.

A great deal of curious and interesting matter might be brought forward on the subject of monstrosities, but the purely practical design of these pages excludes it.

The management of cases of monstrosity must altogether depend on the presenting part.

ವಿವರೀತ ಶಿಶುಗಳು ಅಥವಾ ಭೂತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

ಎಲ್ಲಾ ವಿಧ ವಿವರೀತಗಳನ್ನು, ಈ ನಾಲ್ಕು ತರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರ ಬಹು ದು, ಅವು ಯಾವವಂದರೆ, ರೂಪಹೀನಗಳೆಂತಲೂ, ವಿಸ್ತಾರವಾದವುಗಳೆಂತಲೂ, ವಿಕಾರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಇರುವವುಗಳೆಂತಲೂ, ಸಂಕರವಾದವುಗಳೆಂತಲೂ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಮೃಗಗಳಿಂದ ಜನ್ಮಿಸಿದವುಗಳಾಗಿರುವವುಗಳೆ.

ವಿವರೀತವಾದ ಶಿಶುಗಳ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ, ಗರ್ಭ ಕೋಶವು ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಈ ವಿವರೀತವಾದದ್ದನ್ನು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಗೆ ಎಳೆದು ಹಾಕುವ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಭಾವವಾದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಭಾಗಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ವಿವರೀತ ಶಿಶುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೇನು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ.

ಸ್ವಭಾವವು, ಅದರ ಕ್ರಮವಾದ ಚಲನೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಹಾಗೆ, ಆಟಂಕಪಡಿಸಿ ಇದೆಯೋ, ಆ ಕಾರಣವನ್ನು, ಕುರಿತು ಏನೇನು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿವರೀತಗಳಾದ ಶಿಶುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಮಗೆ ತೋರಿದವಾಗೆ ಇದೆ; ಮತ್ತು ಆರಂಭದಿಂದ, ಹೀಗೆ ವಿವರೀತವಾದ ಶಿಶುವು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ನಿರ್ದರ್ಶನವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಭಾವನೆಯು ಶಿಶುವು ಉದ್ಭವಿಸುವ ಭಾವವನ್ನು ಭೇದ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ, ಎಂದು ನಂಬುವದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರಣಗಳು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಶಿಶುವು ಈ ವಿವರೀತವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿವರೀತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಆಸ್ವರ್ಯಕರಗಳಾಗಿ ಯು ಮತ್ತು ಕಾಂಕ್ಷಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವವಾಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ, ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವದಿಂದಲೇ ಊಹಿಸುವದಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಇವುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪೆಲ್ಲವೆ.

ಈ ವಿವರೀತ ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ನಿರ್ವಹವು, ಆ ಶಿಶುಗಳು ತೋರಿಸುವ ಭಾಗಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸ ಬೇಕಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

OF HYDATIDS AND MOLES.

These are what are popularly called *false conceptions*, and respecting which a great deal that is ridiculous has been said and written, in the attempt to explain their finite cause. All our learning on the subject amounts only to the knowledge of their occasional existence in the womb.

Hydatids are vesicles containing a limpid fluid and each is said to have a body, a head, and three or four claws, with or without fangs. They are usually united in clusters, by some common connecting structure, which is the probable means of their communication with the womb, and the channel by which they derive that low degree of life they are supposed to possess.

Moles are fleshy masses of different size and density. They differ considerably in their structure, but are always gorged with dark blood, and are slightly united by vessels to the womb, from which their feeble vitality is derived.

It is conjectured that they are either the result of the premature death of the ovum [egg] in the womb,

ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

ಇವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಗರ್ಭಧರಿಸುವಿಕೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಬಹಳನಿಂದಾಗ್ರದ ವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಕಲತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವದೇನೂ ದರೆ, ಇವುಗಳು ಆಯಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುತ್ತದೇ ಹೋತು, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

“ಹೈಡಾಟೆಸಿಸ್,” ಎಂಬುವ ನೀರಿನ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಬೊಬ್ಬೆಗಳಾಗಿವೆ, ಈ ಪ್ರತಿ ಬೊಬ್ಬೆಗೆ ಅಂಗವೂ, ತಿರಸು ಮತ್ತು ೪ ಅಥವಾ ೪ ಉಗುರುಗಳು ಇರುವುದಲ್ಲದೆ ಇವುಗಳು ಕೋರೇ ಹಲ್ಲುಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿಯು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಹೀನವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಕೆಲವು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಬಂಧನೆಗಳಿಂದ ಒಂದುಕ್ಕೊಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಈ ಬಂಧನೆಗಳು ಗರ್ಭ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಸಂಧಿ ಮಾಡುವವುಗಳಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ತತ್ಕಾಲದ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣವು ಆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು ಇರುತ್ತದೆಂದು ಬಹುಶಃ ಊಹಿಸ ಬಹುದು.

“ಮೋಲ್ಸ್,” ಎಂಬುವವುಗಳು ಘಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಧವಿಧವಾಗಿಯೂ ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮಾಂಸದ ತುಂಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭೇದವಾಗಿವೆ, ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕರೀರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ರಕ್ತಗಳಿಂದ ಶೇರಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಹೊಂದುತ್ತವೆ.

ಇವುಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಸ್ತ್ರವದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದವುಗಳೆಂತಲೂ, ಅಥವಾ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆಯುವಾಗ ಅದರ ತುಂಡು ನಿಂತು

or the consequence of clots of blood, or of a portion of retained after-birth.

Hydatids and moles in the womb are generally for some time attended by the common symptoms of pregnancy, which, however, soon cease or become obscure. Very frequently after the breasts have become flaccid, and the other symptoms of pregnancy have disappeared, the uterine tumour remains, in the case of hydatids, being attended with occasional discharges of water;—and in the case of moles, with discharges of blood. Of course, there are no movements of a child,; and the size of the womb does not correspond to the ordinary bulk of that organ at the period of pregnancy.

At very different periods, in different women, the deceased mass is expelled from the womb with the ordinary symptoms of abortion; and the case requires similar management. In some rare histories of these diseases, the morbid growth has remained in the womb to the full term of pregnancy.

In almost every instance in which either hydatids or moles have existed, the general health has been deranged, and the condition of the womb has been unhealthy. If possible, the cause must be discovered, and appropriate treatment adopted. The state of the

ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿ ಇದೆ ಎಂತಲೂ, ಅಲ್ಲದೆ ರಕ್ತವು ಗಡ್ಡೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದವುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆ.

ಈ ನೀರಿನ ಗಡ್ಡೆಗಳೂ, ಮಾಂಸದ ತುಂಡುಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರಿಗೆ ಪ್ರಸವ ಸಮ್ಪಂಧ ಪಟ್ಟು ಚಿನ್ನೆಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಇವು ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಗುಣಗಳನ್ನು ತೋರದೆ ಮರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಹಳವಾಗಿ ಸ್ತನವು ಸಡ್ಲವಾಗಿರುವ ತರುವಾಯ, ಪ್ರಸವನ ಬೇರೆ ಚಿನ್ನೆಗಳು ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಗಡ್ಡೆಯು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇಂಥಾ ನೀರಿನ ಗಡ್ಡೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನೀರು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಲಿತರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಮಾಂಸದ ತುಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಬದಲು ರಕ್ತವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸುರಿಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಸಿನ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಪರಿಮಾಣವು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿರುವ ಘಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆಕಾರಣವು, ಅಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸಮವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ನಾನಾ ವಿಧ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಾನಾ ವಿಧಸ್ತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಈ ಅಕ್ರಮ ಪಿಂಡವು, ಅಥವಾ ಮುದ್ದೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಪಿಂಡಸ್ತ್ರಾವಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವ ಚಿನ್ನೆಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಹೋರಗಡೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಪಿಂಡಸ್ತ್ರಾವವು ಕೋಶಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ರೋಗಗಳ ಕೆಲವು ದರ್ಲಭವಾದ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಬೆಳೆಯುವಿಕೆಯು ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಕಾಲದವರಿಗೂ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬಹುಶ ಪ್ರತಿ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಿನ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಮಾಂಸದ ತುಂಡುಗಳು, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ, ಅಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಧಾರಣ ಸಾಖ್ಯವು ಕೆಟ್ಟಹೋಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸ ಬೇಕು.

womb is generally improved by abstinence from sexual excitement, and by the steady employment of cold bathing, and other means which invigorate the system.

Fourth Order.

LABOURS ATTENDED BY CONVULSIONS.

Women are liable to epileptic seizures before, during and subsequent to parturition; and in each case, they seem to arise from the same source, and to demand similar treatment.

Character of the Attack.

Sometimes puerperal convulsions come on without any premonitory signs; but, in the majority of cases, they are preceded by giddiness; a sense of fullness and tightness about the head; ringing in the ears; redness of the eyes, and a feeling as if they were too large for the sockets, together with an indistinctness of vision, and *muscæ volitantes* (an appearance of motes floating before the eyes), caused by partial paralysis of the retina. With these symp-

ಕು. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಾದ ಸಂಗವನ್ನು ತಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಸೀತಳ ನೀರಿನ ಸ್ನಾನವು, ದೇಹವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಬೇರೆಮಾ ಖಾಂತ್ರವನ್ನು ಸಹಾ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಸಾಲ್ಮನೇ ತರಗತಿಯು.

ಸನ್ನಿಸಹಿತವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಪೂರೈಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀ ಯರಿಗೆ ಮೂರ್ಚೆ ಜ್ವಾಳವು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ವಾಗುತ್ತದೆ; ಅಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು, ಈ ರೋಗ ಸಂಭವಿಸುವ ಯಾವದಾದ ರು ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಆದಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಅನು ಕೂಲವಾಗಿರುವ ಕ್ರಮವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅದ ಲಕ್ಷಣವು.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಸಮ್ಮಂಥ ವಟ್ಟಸನ್ನಿ, ಅ ಥಾವ, ಸನ್ನಿವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಇಲ್ಲವೆ ಮೂರ್ಚೆಯು, ಏನೇನು ಮುಂಚಿನ ಚಿ ನ್ನೆಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸದೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಅನೇಕ ರೋ ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತೋರಿಸುವವುಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, ತಲೆತಿರುಗು ವಿಕೆಯು, ಶಿರಸ್ಸು ಏನಾದರು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುವಹಾಗೆ ಇ ರುವಿಕೆಯೂ ಮತ್ತು ಬಂಧದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದಹಾಗೆ ತೋರಿಸುವ ಗುಣವು, ಕಿ ವಿಮಲ್ಲಿ ಘಂಟೆಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸುವಿಕೆಯು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದು ಅವು ಗಳ ಗುಡ್ಡುಗಳು ಮುಂಚೆ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡವಾಗಿರುವಹಾಗೆ ತೋ ರಿಸಲ್ಪಡುವದರ ಸಹಿತ, ಮಬ್ಬಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು; ಮತ್ತು “ಮಸ್ಕಾವಾಲಿಟ್ಯಾಂಟಿಸ್,” ಎಂಬ (ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಕಣ್ಣಿನ ಎದುರಿಗೆ ಆಲ್ಪಾ

toms, the pulse is usually full, hard, and very slow ; but sometimes very rapid, and soon becomes small and feeble. The patient sighs often and deeply ; sleeps soundly, and snores ; and, in some instances, complains of violent darting pain alternately in the head and stomach, and of considerable rigors, unconnected with the dilatation of the mouth of the womb.

When these symptoms are not timely met by very active treatment, they are followed by a sudden deprivation of sense, the voluntary muscles first become rigid, and then violently agitated ; the eyes roll about with great rapidity ; the countenance is horribly distorted, swollen, and livid ; the teeth are fixed ; and respiration is hurried, and accompanied by a peculiar hissing noise, the effect of quickly respiring through a quantity of saliva.

This affecting and horrible scene terminates in stupor, which continues for an indefinite length of

ಡುವ ಹಾಗೆ ತೋರುವಿಕೆಯು, ಈ ತೋರುವಿಕೆಯು ಕಣ್ಣು ಗುಡ್ಡಿನ ಹಿಂನು ಕಡೆಗೆ ಬರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನರವು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಸಹಿತ ಧಾತು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿಯೂ, ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ವೃದುವಾಗಿಯೂ ಸಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾತುವಿನ ಚಲನೆಯು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿದ್ದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬಲಹೀನವಾಗಿ ಕಾಣುವಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಪ್ರವಹಿಸ್ತಿಯು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಿಟ್ಟುಸುರು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಚಾಚುವ ಮಾತವಾಗ್ಯು ಗೊರಕು ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ನಿರರ್ಥಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸ್ತಿಯು ಅವರ ತಲೆ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಲವಾದ ಚುಚ್ಚುವ ನೋವು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಮೊರೆ ಇಡುವದಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಭಳಭಳಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಸಹಾ ಹೇಳುವಳು. ಈ ಭಳಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ವಿರೂಪವಾದುದಕ್ಕೆ ಸಮಂಧವಟ್ಟದಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಚುರುಕಾದ ಪರಿಹಾರದಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡದೇಹೋದರೆ, ಅವುಗಳು ಅವಳ ಬುದಿಯನ್ನು ಕಳೆಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ತಾನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಾಂಸದ ನರಗಳೂ ಮೊದಲು ಬಿಗಿಯಾಗಿಯೂ ಆ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತವೆ, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ ಕಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡುಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತವೆ, ಮುಖದ ರೂಪವು ಬಹಳ ಅವಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಕಾಂತಿ ತಪ್ಪಿ ವಿರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಲ್ಲುಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ, ಶ್ವಾಸವು ತ್ವರೆಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ವವು ಮಾಡುವ ಶಬ್ದಧಧಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಆಗುವದು ಯಾಕೆಂದರೆ, ಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಮತ್ತು ಬಿಡುವಾಗಲೂ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಗುಳು ತುಂಬಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಭಯಂಕರವಾದ ಪರಿತಾಪವು ಸ್ತರಣೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವದರಲ್ಲಿ ವರ್ಧಿಸುವವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿ

time, (from a few minutes to an hour,) when the poor woman recovers with sensations of extreme fatigue, and entire oblivion of the paroxysm.

Sometimes the first fit ends in apoplexy; or, after consciousness has been re-established for a short time, the convulsions return, and continue to recur for hours or days; and if the woman be in labour, they re-appear with the pains, and the stupor remains between the fits.

Convulsions appear more frequently in first than in subsequent pregnancies or labours, and may appear at any time after the sixth month of utero-gestation.

Causes,

The *essential nature* (or as it is usually termed, the *proximate cause*) of puerperal convulsions, is congestion in the vessels of the brain, in concurrence with an irritable condition of that organ.

The *predisposing* and *exciting* causes are, pressure of the gravid womb on the descending blood vessels; powerful mental emotions; morbid intestinal secretion; distended bladder; parturient exertions; and uterine irritation and distention.

ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಘಂಟೆವರಿಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸ್ತರಣೆ ತಪ್ಪಿದವಳಾಗಿ, ಬಹಳ ಆ ಯಾಸದಿಂದ, ತನಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸನ್ನಿ ವೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸನ್ನಿಯು, ಸನ್ನಿ ಪಾತದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸು ತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ತರಣೆಯು ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪಿಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳವರಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದು, ಆ ತರುವಾಯ ಸನ್ನಿಯು ಪುನಹ ತೋರಿಸಿ, ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳವರಿಗೂ ಅಥವಾ ದಿನಸಗಳವರಿಗೂ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು, ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಸನ್ನಿಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಸಂಗಡ ಪುನಹ ಕಾಣಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ವಿಸ್ಮೃತಿಯು, ಬೇರೆ ಸನ್ನಿ ಬರುವವರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸನ್ನಿಯು ಕಡಿನೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿ, ಅನೇಕಸಾರಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಆರು ತಿಂಗಳು ಆದತರುವಾಯ ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

ಕಾರಣಗಳು.

ಪ್ರಸವ ಸನ್ನಿಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವವು; (ಇದರ ಸಮೀಪ ಕಾರಣ ವೆಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು;) ಮೇದಳನ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳಲ್ಲಿ, ರಕ್ತವು ಸಂಚಲನೆ ತಪ್ಪಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಶೇರಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಆ ಮೇದಳು ರೇಗಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಏಕವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಸಂಬವಿಸಿದೆ.

ರೇಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಶಿಥಿಲ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ಇಳಿಯುವ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು, ಬಲಾತ್ಕಾರವಾದ, ಮನಶ್ಚಂಚಲನೆಯೂ ಕರಳುಗಳಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮಿಸುವಿಕೆಯೂ, ಮೂತ್ರಕೋಶವು ಪೂರ್ತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಿಕೆಯೂ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಶ್ರಮೆಯೂ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ವಿಶಾಲವೂ, ಅದರ ರೇಗುವಿಕೆಯೂ ಇವುಗಳೇ, ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

Diagnosis.

It is of importance to distinguish genuine puerperal convulsions from hysterical paroxysms, which they often very much resemble. They may be discriminated by bearing in mind that, in hysteria, the pulse is rarely affected ; the paroxysms come on without the usual premonitory symptoms of convulsions, and attack feeble irritable women rather than those who are plethoric and robust, the usual subjects of convulsion. The fit of hysteria is associated with globus hystericus (a sensation as if a ball were in the throat) and palpitation of the heart, and is not followed by coma.

Prognosis.

Our opinion of the result of these cases should always be guarded ; for although most women recover,

‘ಡೈಯುಗ್ನೊಸಿಸ್,’

ಅಂದರೆ, ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆಯು.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಸರಿಯಾದ ಸನ್ನಿಯನ್ನು, ಗರ್ಭವಾಯುವಿನ ಸನ್ನಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಗರ್ಭವಾಯುವಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟವುಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಗೆ, ಆ ಗಾಗ್ಯೆ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಬೇಧಪಡಿಸಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದದ್ದು ಯಾವವಂದರೆ, ಗರ್ಭವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಧಾತುವಿನ ಚಲನೆಯು, ಬಹಳ ದುರ್ಲಭದಿಂದ ಆಟಂಕಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ; ಆಯಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಗರ್ಭವಾಯು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಸಂಮಂದ ಪಟ್ಟು ಸನ್ನಿಗಳಗುರುತುಗಳಲ್ಲದೇನೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಬಲಹೀನರಾದ ಮತ್ತು ರೋಗಗುಣವುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಹೊತ್ತಿನ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಸನ್ನಿಗಳ ಪಟ್ಟರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಬಲವಾದ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭವಾಯುವಿನ ಪ್ರವೇಶವು ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಂಡಿನ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಾಡುವ ಚಿಹ್ನೆಯ ಸಹಿತವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಹೃದಯವು ವೇಗವಾಗಿ ಹೊಡೆದುಕೊಂಬುವದರಿಂದ ಸಹಾ ಕೂಡಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಸ್ತರಣೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಳಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ.

“ಫ್ರೈಗ್ನೊಸಿಸ್.”

ಎಂಬ ಪದವು, ವ್ಯಾಧಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಎಂದು ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮುಂದೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸೂತ್ರವು.

ಈ ವಿಷಯಗಳ ಫಲವು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು;

if the treatment be appropriate and prompt, still if the fit be preceded by intense lancinating pain about the stomach or through the head, and the patient remain comatose between the paroxysms of convulsive action, the danger is imminent.

Treatment.

The management of puerperal convulsions divides itself into *two* leading indications :

First, to unload the vessels of the brain ; and,

Secondly, to remove the exciting cause, whatever it may be.

To secure the *first indication*, (after having fixed the mouth open by the interposition of a piece of wood between the teeth,) the *lancet* must be considered as the sheet anchor on which the practitioner must depend. It is of the greatest moment that blood be abstracted early, rapidly, and abundantly, that the vessels of the brain be unloaded.

If possible, on the accession of the premonitory symptoms, the temporal artery or the jugular vein should be opened, if not, a vein in each arm ; and the incision should be so large, that a considerable quanti-

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಪರಿಹಾರವು ಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ, ಚೇಪ್ರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅನೇಕಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರು ಸಾಖ್ಯೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಹಾರವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸನ್ನಿಯು ಆದರ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಚಚ್ಚುವ ನೋವಿನಹಾಗೆ ಇದ್ದು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪುನಃ ಸನ್ನಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪರಿಯಂತರ ಸ್ಮರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಆಗೈ ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಹಾರವು.

ಪ್ರಸವಗೆ ಸಮ್ಮಂಥವಾದ ಸನ್ನಿಯ ನಿರ್ವಾಹವು ಎರಡು ಮುಖ್ಯಗುರುತುಗಳಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಮೊದಲನೇದು; ಮೊದಲನ ರಕ್ತ ಧಾರೆಗಳನ್ನು ರಕ್ತದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಿಕೆಯೂ; ಮತ್ತು,

ಎರಡನೇದು; ಏನಾದರೂ, ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಕಾರಣವು ಇದ್ದರೆ; ಅಂಥಾ ದ್ದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.

ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಥಮ ಗುರುತನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಬಾಯಿಯನ್ನು ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಮರದ ತುಂಡಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ತೆರೆದಂತೆ, ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಔಷಧವೆಂದು ಸೂಲಿಗನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಶಸ್ತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ರಕ್ತವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿಯೂ, ಧಾರಾಳವಾಗಿಯೂ ತೆಗೆಯುವದರಿಂದ ಮೊದಲನೊಳಗತೆ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ರಕ್ತಗಳು ತಗ್ಗುತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿಧೆ.

ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಸನ್ನಿಯ ಪ್ರಥಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ, "ಟೆಂಪ್ಲೋರೇಲ್ ಆರ್ಟರೀ," ಎಂಬ ಕಪಾಲದ ರಕ್ತ ಧಾರೆಯನ್ನು ಅಥವಾ "ಜುಗ್ಯೂಲರ್ ವೇ," ಎಂಬುವ ಖಂಡದ ಕರೀ ರಕ್ತನಾಡಿಯನ್ನು ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ತೆರೆಯ ಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಹೀಗೆಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಭುಜದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ

tity of blood may be withdrawn in a short time. In this formidable disease, the quantity of blood must not be measured by ounces, but by the effects it may produce on the convulsions; and it will often be necessary to repeat the blood-letting again and again within the first few hours. Having unloaded the cerebral vessels in some measure, by the rapid and early detraction of from *forty* to *fifty* ounces of blood, should the symptoms not be suspended, from *fifteen* to *twenty* ounces may be removed by cupping glasses applied to the nape of the neck.

The scalp must also be shaved; and pounded ice, in a bladder, or a cold evaporating lotion, should be constantly applied to it.

The head and shoulders must be kept above the level of the trunk; and all stimulants must be absolutely prohibited.

The alimentary canal is to be thoroughly evacuated by the administration of injections; and for this purpose nothing answers better than an ounce of soft soap in a pint of warm water. From five to ten grains of *hydrargyri chloridum* may be laid on the tongue, and if the power of swallowing be not lost, soon after this, a solution of *sulphate of magnesia* in in-

ರೀ ರಕ್ತವಾಡಿಯನ್ನು ತೆರೆಯ ಬೇಕು, ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದ ರಂಧ್ರವು ಒಂದೇ ಪ್ರೇಷಣದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಭಯಂಕರವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಟೆಂಸಿಗಳಿಂದ ಘನಿಸದೆ ಈ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಉಂಟಾಗುವ ಸನ್ನಿ ನಿವರ್ತಿಕ ಫಲದಿಂದ ಆಳಯ ಬೇಕಾಗಿಧೆ; ಪ್ರಥಮ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳವರಿಗೂ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಮಾಡಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೆ ತೆಗೆಯುವದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿಧೆ. ಆದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲನ ರಕ್ತಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಟೆಂಸಿಗಳಿಂದ ಹಿರವರಿಗೂ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಈ ಸನ್ನಿಯ ಜಿಣ್ಣೆಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಹೀರಿಂದ ೨೦ ಟೆಂಸಿಗಳವರಿಗೂ, ರಕ್ತವನ್ನು ಖಂಡದ ಪಿಂಚಾಗದಿಂದ ಅಂದರೆ ಕುಣಿಕೆಯಿಂದ “ಕಪ್ಪಿನ್ಸಿಗ್ಲೈನ್,” ಮೂಲಕವಾಗಿ ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರೇಷಣಮಾಡಿ, ಮುಂಜಾಗದ್ದೆಯನ್ನು ಮೃಗಾದಿಗಳ ಮೂತ್ರ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲವೆ ಶೀತಳವಾದ ಮುಂಜಾಗದ್ದೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುವ ಬಿಷಧ ನೀರನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ತಲೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಮತ್ತು ಭುಜಗಳನ್ನು ಕರಿದು ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ರೇಗಿಸುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ಸಮಸ್ತ ಸಾರಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಡೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಪಿಡಕಾರಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕರಳುಗಳಿಂದ ಬರೆದ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದ್ದೋಸ್ಕರಕೆ ಒಂದು ಟೆಂಸಿ ಸ್ವಲ್ಪವು ಬಿಸಿನೀರಿನೊಂದು ಮೈಂಟೆ, ಎಂಬುವ ಅರ್ಧ ಶೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಕೊಡುವದು ಎಲ್ಲಾ ಬಿಷಧಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿಧೆ ಹೀರಿಂದ ಗಂಗೆವರಿಗೂ “ಕ್ಯಾಲೊಮಲ್,” ಎಂಬ ರಸಭಸ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ನುಂಗುವದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸುನಾಮಾ

fusion of senna may be given. *Croton oil* is useful under these circumstances.

The exhibition of nauseating doses of *potassio-tartrate of antimony* will be highly conducive to the reduction of vascular action, and with this intention may be conjoined with the purgative medicines.

The *second indication* is to be fulfilled after ascertaining the exciting cause, which it is often very difficult to do.

It will always be prudent to empty the bladder and bowels; and it will sometimes happen, that after one or two copious and extremely offensive and dark coloured motions have been obtained, the paroxysms cease. But the condition of the womb is the point demanding the most attentive consideration; although it is to be feared that, in many instances, too much importance has been attached to the immediate emptying of this organ, when it has led to the omission of blood-letting and purging.

The result of careful observations made on the influence of delivery over puerperal convulsions, seems to be,

First, that if the mouth of the womb be rigid and undilated, any attempt to empty the womb by the introduction of the hand into the womb to expedite delivery, aggravates the convulsions; and even

ಖಿ ಎಂಬುದರ ಕಷಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೆಪಾಳದ ಎಣೆ ಯ ಪ್ರಯೋಗವು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವದಕ್ಕೆ “ಪ್ಲಾಟಾಸೇಯೋರ್ಥುಟೆನ್ ಅಂಟಿ ವೊನೀ,” ಎಂಬ ಔಷಧವನ್ನು ವಾಕರಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಭೇದಿ ಔಷಧದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು; ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಸಾಬ್ಬದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಹಾರದ ೨ನೇ ಗುಣವನ್ನು, ನೇರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ತರುವಾಯ, ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಯಾವಾಗಲೂ ಮೂತ್ರ ಕೋಶವನ್ನು ಕರಳುಗಳನ್ನು ಕಶ್ಮಲಗಳಿಂದ ನಿವರ್ತಿಸುವದು ಬಹಳ ವಿವೇಕವಾಗಿದೆ, ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಕಫ್ಪಾಗಿಯು ಮತ್ತು ದುರ್ವಾಸನೇ ಸಹಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಬಲವಾದ ಭೇದಿ ಆದಕೂ ಡ್ಲೆ ಸನ್ನಿಯ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಜಾಗ್ರತೆಯಾದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವದಾಗಿದೆ, ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕರಣವನ್ನು ಆ ಜ್ಞಾನವೆ ಬರಿದು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ಶಸ್ತ್ರವು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಭೇದಿ ಔಷಧ ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಮರತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸವ ಸನ್ನಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವವು ತೀರಿದನಂತರ ಅದರ ಬಲವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ ಫಲವು ಇಂಥಾವುಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿವೆ,

ಮೊದಲನೇದು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಅಗಲವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬಲವಾಗಿಯೂ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದರ ಒಳಗಿರುವದನ್ನು ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೂ ಅಥವಾ ಸೂಲಿಗನು ತನ್ನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವು ವೇದನೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಸವವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶ

when the mouth of the womb is open, such an attempt will often bring back the paroxysms.

Secondly, in most instances, the mouth of the womb dilates rapidly in these mournful cases, or is easily dilatable; and, in general, the parturient efforts are so powerful and frequent, that little advantage can be gained by any manual interference, until the head descends so low in the cavity of the pelvis, as to be clearly embraced by the short forceps.

Thirdly, should very urgent symptoms appear to justify delivery, before the head of the child has descended so low as to be within the reach of the short forceps, either the long forceps or perforator are to be preferred to the introduction of the hand into the womb, should the attempt to turn produce any recurrence of convulsions.

Of course, these last observations do not apply to cases in which the parts may be well dilated, or dilatable without any uterine action; or to such presentations as the arm, in which it is always necessary to change the position of the child by turning.

ತದ ಬಾಯಿಯು ತೆರೆದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸದಾ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸನ್ನಿಯನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುವವಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇದು, ಈ ದುಃಖಕರವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಅನೇಕ ನಿವರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ಸುಲುಭವಾಗಿ ವಿಶಾಲಪಡಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ದೃಢದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಅಷ್ಟು ಕೆಳಗಾಗಿ ಅಂದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಲ್ಪಡುವಷ್ಟು ಇಳಿಯುವವರಿಗೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿಯೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಭವಿಸುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಷ್ಟದ ಅಡ್ಡ ಬರುವಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.

ಮೂರನೇದು, ಕೂಡಿಸಿ ಶಿರಸ್ಸು ಮುಂತೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಷ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳು ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಹಾಗೆ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಲವಾದ ಮತ್ತು ತ್ವರೆಯಾದ ಚಿನ್ನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಸವವು ಹಾಗೆ ಮುಗಿಯುವದಾಗಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಉದ್ದವಾದ ಇಕ್ಕಳದ ಪ್ರಯೋಗವು, ಅಥವಾ ಶಿರಸ್ಸು ರಂಧ್ರ ಪಡಿಸುವ ಆಯುಧದ ಪ್ರಯೋಗವು, ಹಸ್ತದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ಕೋಶತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಶಿಶುವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಪುನಃ ಸನ್ನಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಂವೇದ ವಿಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದ ಗಮನಗಳು, ಭಾಗಗಳು ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಅಥವಾ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆ ಇಲ್ಲದೆ ವಿಶಾಲವನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ಹಸ್ತ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅನುಕೂಲಿಸುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಈ ಹಸ್ತ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರಿಗಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

After delivery, puerperal convulsions, in some instances, have continued without any very ostensible cause. In these cases it is often necessary to persevere in the same plan of treatment as has been laid down ; with the addition of successive blisters applied to different parts of the body, to produce counter-irritation.

Under these circumstances, large doses of camphor have been given with decided benefit.

It is not uncommon, after puerperal convulsions, for the bladder to lose its tone, so as to require the introduction of the catheter for some time.

Fifth Order.

LABOURS WITH UTERINE HEMORRHAGE.

The practice of midwifery can scarcely present a more appalling and dangerous occurrence than uterine hemorrhage; and certainly there are no cases which come under the care of the accoucheur that demand more prompt, judicious, and vigorous treatment, than labours of this order.

Uterine hemorrhage may occur, *before, during, or subsequently* to the birth of the child.

ಪ್ರಸವವು ಮುಗಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ಸನ್ನಿಯು ನೋಡತಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳು ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ರಮದ ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಹಾಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ; ಇದಲ್ಲದೆ, ಪರಿಹಾರದ ಸಹಿತ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಪೇಳ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹಾಕುವದರಿಂದ ಸನ್ನಿಗೆ ಎದುರು ಕ್ತವಾದ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡ ಬಹುದು.

ಇಂಥಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಿಗೆ, ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಸವ ಸನ್ನಿಯು ತರುವಾಯ ಮೂತ್ರಕೋಶವು ತನ್ನ ಬಲವು ಳಗಿದು ಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ, ಮೂತ್ರ ತೆಗೆಯುವ ಕೊಳವೆಯ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದವರಿಗೆ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದನ್ನೇ ತರಗತಿಯು.

ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹ ಸಹಿತವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.

ಸೂತಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಯಾವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ತೋರುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಿಗಿಂತ ಅಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಪೋಸಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ; ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಸೂಲಿಗನು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಇತರ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಈ ತರಗತಿಯರ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೂ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೂ, ನಡೆಸತಕ್ಕ ಬಲವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸವವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಥವಾ ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಅದರ ತರುವಾಯ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

Under the head of abortion, sufficient has been advanced on the subject of hemorrhage occurring *before* labour, only that it must be borne in mind, that in the latter months of utero-gestation, the calibre of the blood-vessels has become so greatly augmented, that the same causes then occurring may produce much more formidable flooding; and although medical treatment must be very similar to that which was recommended when treating of abortion, still it often becomes a very important consideration, whether or not it be essential to the safety of the patient to adopt some such means as will be referred to when considering the management of hemorrhage from the womb *during* labour, or at the completion of the term of utero-gestation. At this time, uterine hemorrhage may be either,

First, ACCIDENTAL, as the consequence of some occurrence which partially detaches the placenta from its connection with the womb, to which it is usually fixed at some part of the (*fundus*) *bottom* or *body*. Or,

Secondly, uterine hemorrhage may be UNAVOIDABLE, as the consequence of the implantation of the after-birth over the mouth and neck of the womb.*

When hemorrhage is accidental, it may be produced by various

ಗರ್ಭಸ್ತ್ರಾವವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಪ್ರೇವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಭವಿಸುವದನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಕಾದ ಮಟ್ಟಗೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ; ಆದರೆ ಈಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇ ಸಂದರೆ, ಗರ್ಭವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಕಡೆ ತಿಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ನರಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಪಡೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿವೆ; ಹದಕಾರಣ, ಆಗ ಸಂಭವಿಸಿ ವಂಥಾ ಅದೇ ಕಾರಣಗಳು ಬದಲ, ಭಯಂಕರವಾಗಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನುಂಟು ಮಾಡ ಬಹುದು; ಮತ್ತು ಗರ್ಭಸ್ತ್ರಾವಕ್ಕೆ ಮಾತೃತ್ವ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಮವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಪರಿಹಾರದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲವಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಾಬ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರಬೇಕೋ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ನೋಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲವೆ ಗರ್ಭವೃದ್ಧಿಯು ಪೂರೈಸಿದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಕಾಲದ ಲ್ಲಾದರೂ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾದರೂ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಬಹುಶಃ ಕಾಣಿಸಬಹುದು.

ಮೊದಲನೇದು, ಅಕಸ್ಮಿತ ಅಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಮಾಯೆಯು ಏನಾದರೂ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಈ ಮಾಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ,

ಎರಡನೇದು, ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕೆಳದಲ್ಲಿಯೂ; ಅದರಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾಟಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ; *

ಅಕಸ್ಮಿತವಾಗಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾನಾವಿಧ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬಹುದು; ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ,

* ಇಂಥಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡು.

Causes.

Such as passions of the mind, violent exertions in jumping, dancing, coughing, &c.

It has also followed a blow or fall, and the lifting of a heavy weight.

The quantity of hemorrhage, and the degree of danger, greatly depend on the size of the portion of the after-birth detached from the womb; the force of the general circulation; and the degree of pain; those cases being most dangerous in which there is little or no uterine contraction.

Sometimes the after-birth will adhere to the womb at every point of its circumference, while it is so loosened at its centre, that a quantity of blood may be poured out into the space thus formed, sufficient to endanger the life of the woman, without there being any hemorrhage by the vagina.

Treatment of accidental Uterine Hemorrhage.

From whatever cause flooding may arise, it should always be viewed as a perilous symptom, and as one demanding prompt and active interference.

ಕಾರಣಗಳು.

ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಥವಾದ ಕೋಪ, ಸಂತೋಷ ಮುಂತಾದವುಗಳೇ, ದಾಟುವದರಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು; ನರ್ತನವು, ಕೆಮ್ಮು, ಮುಂತಾದವುಗಳೇ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವುಗಳಲ್ಲದೆ, ಗುದ್ದು ತಿಂಬುವದರಿಂದಲೂ, ಅಥವಾ ಬೀಳುವದರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಭಾರವಾದದ್ದನ್ನು ಎತ್ತುವದರಿಂದಲೂ ಇಂಥಾ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾಯೆಯು ಪ್ರಮಾಣವು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದೆಯೋ ಅವಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿಯೇ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಮತ್ತು ಅಪಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ; ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ಸಹ ಸಮವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತುಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅಥವಾ ಏನೇನೂ ಚಲನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅದನ್ನು ಸಡ್ಲ ಪಡಿಸಿ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೂಡಲೆ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ರಕ್ತವು ಸುರಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯೋನಿಯಿಂದ ಏನೇನೂ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆಕಸ್ಮಿತವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವು.

ಯಾವ ಮುಖಾಂತರದಿಂದಲಾದರೂ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾದ ಚೆನ್ನೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಚುರುಕಾದ ಅಡ್ಡ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

The following general directions must be universally and rigidly observed:—

The woman should be laid on a mattress in a horizontal posture, having the pelvis raised higher than the shoulders, by some support less yielding than a feather pillow. The doors and windows should be opened, and the patient have no other covering than decency demands. No fire should be permitted to be in the room, and every talkative friend ought to be excluded. As little food as possible is to be given, and that neither warm nor spiced. In fact, every thing that can diminish the force of the circulation must be sedulously employed.

Cloths, dipped in the coldest vinegar or salt water must be applied to the pubes and loins; or pounded ice, in a bladder, may be allowed gradually to dissolve on these parts. In addition to these means, salt, or vinegar, and cold water, may be injected into the rectum, and a piece of ice, if it can be easily obtained, may be introduced in the vagina.

If these means be strictly employed, the hemorrhage will frequently cease, or so diminish, as to

ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಈ ಸಾಧಾರಣ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾಗಿವೆ,—

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟವಾಗಿ ಮಲಗಿಸಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವನ್ನು ಭುಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ತಲೆತಿಂದಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಷ್ಟವಾಗಿಟ್ಟು ತದ್ವಾರ ಎತ್ತಿಸ ಬೇಕು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಸ್ತ್ರವೇ ಹೊತ್ತು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತ್ರ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಅವಳು ಇರುವ ಕೊಟ್ಟಡಿಯ ದ್ವಾರಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನೂ ತೆರೆದಿಬಿಡಬೇಕು. ಆ ಕೊಟ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ್ನಿಯನ್ನು ಇಡದೆ, ವೃಥಾ ಮಾಡತಾಡುವ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಸಹಾ ಇರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆ ಆಹಾರವು ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಮಸಾಲು ಸಾಮಾನು ಕಲೆತು ಇರದೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ರಕ್ತ ತೆಗಸ್ಯಕುವಿಕೆಯು ಬಲವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಂಥಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಹೊತ್ತು ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡದೇ ಇರಬೇಕು.

ಬಹಳ ಶೀತಳವಾದ ಕಾಡು ಎಂಬುವ ಹುಳ ರಸದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನಸಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಡುವಿನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಎಸುರಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ಮಂಚಿನ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಇತರ ವ್ಯುಗಗಳ ಮೂತ್ರಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಇವುಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕರಿಗಿ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಇಡಬೇಕು. ಇವುಗಳೊಡನೆ ಅಸಂಖ್ಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಪ್ಪಾಗಿಲಿ ಕಾಡಿಯಾಗಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಶೀನೀರಿನ ಸಹಿತ ವಿಚುಕಾರಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕು, ಇದರ ಸಂಗಡ ಒಂದು ಮಂಚಿನ ಗುಡೆಯ ತುಂಡನ್ನು ಅದು ಸುಲುಭವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷುವದಾಗಿದ್ದರೆ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

ಮೇಲೆ ದೇಳದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಆಗಾಗ್ಯೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ, ಈ ಪ್ರವಾಹವು ಅಥವಾ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತತ್ಕಾಲದ ಅವ

place the woman out of immediate danger, ; but she must, nevertheless, be vigilantly watched.

Should such measures not be successful, something more must be done ; and it is fortunate that not unfrequently, the womb is disposed to empty itself quickly ; a disposition which is facilitated by the relaxation of the neck of the womb, in consequence of the hemorrhage.

Suppose, then, these efforts to arrest the progress of accidental hemorrhage are unavailing, two modes of proceeding have been proposed.

FIRST, to deliver the woman by turning the child in the womb, and bringing down the feet ; or SECONDLY, merely to rupture the membranes that the fluid of the amnion may escape ; and thus the womb, by contracting on its contents, will so far diminish the hemorrhage, that the patient may go on with safety until the child is expelled.

The *first* method appears to be best adapted to those melancholy cases in which there is an absence of all contraction of the womb, or in which the pains are extremely feeble and inefficient, with a relaxed condition of the neck of the womb. When either of

ತ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗದೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ, ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವಳನ್ನು ಬಹುಜಾ
ಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಗಮನಮೊಡನೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರ ಬೇಕು.

ಈ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯಗಳು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲ
ದೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಗರ್ಭ
ಕೋಶವು ಬಹುಕಾಲ ತನ್ನೊಳಗೆ ಇರುವದನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ಹೊರಗಡೆ ತ್ವ
ರೆಯಾಗಿ ಇಳಿಯುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಯೆಂಬುವ ಚಿನ್ನೆಯನ್ನು
ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ
ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವನ್ನು ಸಡ್ಲ ವಾಗಿಮಾಡಿ ಅನುಕೂ
ಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗ
ಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೊಳಪಡದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ
ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಕ್ರಮಗಳು ಉದ್‌ಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಮೊದಲನೇದು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಅವಳ ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ವಿಮೋ
ಚನೆ ಹೊಂದಿ, ಶಿಶುವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳಗೆ ತಿರಿಗಿಸಿ ಅದರ ಪಾದಗ
ಳನ್ನು ಕೆಳಗಡೆ ತೆಗದು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಪ್ರಸವಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡು
ವದು; ಇಲ್ಲವೇ, ಎರಡನೇದು; ಪಿಂಡೋದಕದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಪೊರೆಯ
ನ್ನು ಒಡೆಯುವದರಿಂದಲೇ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಉದುಕವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊ
ರಡಿಸ ಬಹುದು, ಹಾಗೆಯೇ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅದರ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಗು
ಣದಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿರುವವುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಅ
ಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ ಶಿಶುವು ಹೊರಕಡೆ ಬಿ
ಸಾಡಲ್ಪಡುವ ವರಿಗೂ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಏನೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ
ಬಹಳ ಸಾಖ್ಯವಾಗಿರ ಬಹುದು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಂ
ಥಾ ಈ ದುಃಖಕರವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೊಡಾಗಿರು
ವ ಪದ್ಧತಿಯು ಮೊದಲನೇ ಪರಿಹಾರವಾಗಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆ

these two dangerous attendants on uterine hemorrhage is present, the operation of turning often produces some contractile exertions of the womb, by which the danger is materially lessened.

The *second* method is applicable to those cases in which there are labour pains, and experience proves it may almost always be depended on as successful.

When hemorrhage is UNAVOIDABLE, the cause is, implantation of the placenta, *from the commencement*, over the neck of the womb, so that flooding very naturally occurs at any time after the fifth month, whenever the expansion of the neck of the womb lacerates those vessels which pass between it and the placental mass.

Hemorrhage, from this cause, places the woman in most imminent danger; for, on the accession of pains which dilate the mouth of the womb, other vessels are torn, and the bleeding recurs with increased violence.

ಯು ಬಹಳ ನಿಶ್ಚೈತನ್ಯವಾಗಿ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವ ಸಡ್ಲವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಸಹ ಮೊದಲನೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೇ ಉಹಿಸ ಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ವೆಂಚು ಅಪಾಯಕರಗಳಾದ ಚಿನ್ನೆಗಳು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸಿರುವದರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತವೋ, ಆಗ ಶಿಶುವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿಯೇ ತಿರಿಗಿಸಿ ಪ್ರಸವಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಣುಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ನ್ನಿಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದ ಅಪಾಯವು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಹಿಂಶೆಯು ಬಹಳವಾಗಿರಬೇಕೋ, ಅಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪದ್ಧತಿಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು, ಮತ್ತು ಅನುಭವದಿಂದ ನಿಶ್ಚೈತನವಾದರಾದರೆ, ಈ ಪರಿಹಾರವು ಬಹುಶಃ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡಬಹುದೆಂದು ನಂಬುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಮಾಯೆಯು ಅದರ ಆರಂಭದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠದ ಮೇಲೆ ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದಲೇ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಇನ್ನೇ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ತರುವಾಯ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸಂಭವಿಸುವದಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದಕಾರಣ, ಯಾವಾಗ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವು ವಿಶಾಲ ಹೊಂದಿ, ಅದಕ್ಕೂ ಮಾಯೆಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ರಕ್ತ ಧಾರೆಗಳು ಕಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೋ, ಆಗಲೂ ಸಹಾ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು, ಆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಹಳ ಆವತ್ತಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತದೆ; ಯಾವಕಂದರೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು ಹಿಂಶೆಯು ಪ್ರಸವ ಸಂಭವಿಸುವಾಗ, ಅದು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲ ಪಡಿಸುವ ಕಾರಣ ಬೇರೆ ರಕ್ತ ಧಾರೆಗಳು ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಅಧಿಕ ಬಲತ್ವದಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

This is a case in which we ought never to confide in the powers of nature, because expulsatory uterine efforts only augment the peril of the patient, and therefore the hand must be either bored through the substance, or, what is better, passed by the edge of the after-birth, and the child turned.

Should the flooding be such as threatens to prostrate the powers of the system, the operation ought not to be deferred, or one gush of blood may close the painful scene ; and, happily, whenever it becomes essential to the safety of the patient to proceed immediately, although the mouth of the womb may not be dilated, it will be found so *dilatable* as not to oppose any hinderance to the introduction of the hand. When the hemorrhage occurs between the fifth and eighth months, it is usually not very formidable at first, so that if the mouth of the womb be not dilated or dilatable, the operation may generally be deferred for some hours with safety ; but, at the same time, it is of the highest importance not to permit the woman to be exhausted by the loss of blood before turning is effected.

ಈ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದರ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸ್ವಭಾವದ ಬಲಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸದೆ ಇರಬೇಕು, ಯಾಕಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಹೊರಡುವಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಆವತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ ಹಸ್ತವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವಾಗುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಮಾಯೆಯ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟು ಹಸ್ತವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಶಿಶುವನ್ನು ತಿರುಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿಧೆ.

ತರೀರದ ಬಲವನ್ನು ನಿತ್ರಾಣಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತಡೆನಾಡಕೂಡದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಹಿಂಶೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಕಾಲವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗ ಬಹುದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಪರಿಹಾರವು ಯಾವಾಗ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಆ ತಕ್ಷಣವೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ಇದೆ, ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ವಿಶಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹಸ್ತದ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೂಡದೆ ಸಾಕಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಶಾಲಪಡೆದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ೫ನೇ ಮತ್ತು ೮ನೇ ತಿಂಗಳಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ, ಅದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಅಷ್ಟು ವಿಶಾಲ ಪಡೆಯದೆಯೂ ಪಡೆಯ ಕೂಡದಂತೆಯೂ ಇರುವ ಕಾರಣ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳವರಿಗು ಸೌಖ್ಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ಆಟಂಕ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಶಿಶುವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಬಲಹೀನಳಾಗದ ಹಾಗೆ, ಅವಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿಧೆ.

If on examination by the vagina every part of the mouth of the womb be found covered by the after-birth, and no point be found at which it is thinner than the rest, it is usually recommended that the fingers be forced through the substance of the mass, and the feet of the child be brought down through the aperture, and the woman delivered as soon as circumstances will admit; but on the whole it seems best in every case to proceed as when the mouth of the womb is only partially covered with the after-birth, so that the hand can be passed by its edge to the membranes without difficulty.

In whatever way admission may be obtained into the womb, the operation of turning is to be performed under the guidance of those directions which have been already given.

But uterine hemorrhage may occur *after*, as well as before and during, the expulsion of the child; and flooding at this time often endangers the safety of the woman.

The hemorrhage referred to is not the loss of blood, which very frequently attends that contraction of the womb which expels the child, and at the same time loosens a small portion of the afterbirth, nor that which merely circulated through the womb, and

ಯೋನಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಬಾಯಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳು, ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮುಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಲೇಸಾಗಿತ್ತು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಮಾಯೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಶಿಶುವಿನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಆ ದ್ವಾರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಸ್ತ್ರೀಗೇ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಮಯವು ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಸವ ಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಮಾತ್ರವೇ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಹಸ್ತವು ಮಾಯೆಯ, ಅಂತ್ಯದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶ ದೊಳಕಡೆಯ ಪೊರೆಗೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಾಗೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಸವ ವೇದನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತವು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಶಿಶುವಿನ ತಿರುಗುವಿಕೆಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಶಿಶುವು ಹೊರಗೆ ಬಂದ ತರುವಾಯ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ತತ್ಪೂರ್ವವಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಅದು ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಾಂಖ್ಯವನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ವರಿಗೂ ಉದಹರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಿಂದ ಕಳಕೊಳ್ಳುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ, ಆ ರಕ್ತವು ಅನೇಕಸಾರಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವಂಥಾ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅದೇಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯ ಸಣ್ಣ ತುಂಡನ್ನು ಸಡ್ಲ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲವೇ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳಗ

which, on the complete detachment of the after-birth, and the contraction of the organ, is expelled from its vessels, now so diminished in their size ; but it is those successive gushes, or the more insidious but not less dangerous dropping of the vital fluid, which, if not arrested, sooner or later fatally exhausts the subject of them.

The *immediate consequences* of the flooding may not be alarming, and will very much depend on the velocity with which the blood escapes, and the constitutional powers of the patient ; but if the hemorrhage proceeds, in some cases, in a minute or two the pulse sinks, the countenance assumes a wild and exsanguineous aspect, and the surface and extremities of the body become relaxed and bedewed with cold perspiration. The poor creature sighs repeatedly and deeply ; vomits ; becomes extremely restless, with hurried respiration ; gasps, and expires.

Torpor of the womb, or *irregular contraction* of its fibres, is almost an essential feature of uterine hemorrhage occurring after the expulsion of the child :

ಹೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಮಾಯೆಯು ಆ ಕರಣೆಯಿಂದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಡುವಾಗ ಸಂಭವಿಸುವ ಪ್ರವಾಹವು ಇಲ್ಲವೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಅದರ ಘಾತ್ರವು ಕವ್ಮಿಯಾಗಿ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳಿಂದ ಸುರಿಯಲ್ಪಡುವ ರಕ್ತ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಉದವಂಸದೆ ಇರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹ ಅಂದರೆ ಒಂದರ ತರುವಾಯ ಒಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ರಕ್ತಧಾರೆಯೇ ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಆಟಂಕ ಮಾಡದೆ ಮೊದಲೆ, ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವದು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಆಗಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಬಲಹೀನತ್ವದಿಂದ ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕೂಡ ಸಂಭವಿಸುವ ದುರ್ಗುಣವು ಅಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು, ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಬಲಹೀನತೆಯು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವಿಕೆಯು ವೇಗದ ಮೊಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ದೇಹವು ಬಲದ ಮೇಲೂ ಸಹಾ ಇದು ನಂಬಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ೧ ಅಥವಾ ೨ ನಿಮಿಷದೊಳಗಾಗಿ ಧಾತು ಬಿದ್ದು, ಮುಖವು ಬಲಹೀನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಏನೇನು ರಕ್ತ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಬಿಳವು ಸಹಿತವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವದಲ್ಲದೆ ವೇಪದ ವಿರಿಷ್ಟ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗಾಲು ಅಂಗೈಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನೇಹವೂದಿದ ಹಾಗೆ ಬೆವರು ಬಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಶೀತಳಕ್ಕೆ ಒಳವಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಒಹಳ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ ದುಃಖದಿಂದ ನಿಟ್ಟುಸುರು ಬಿಡುವದಲ್ಲದೆ, ವಾಂತಿಯನ್ನು ಸಹಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಶ್ರಮೆ ಪಟ್ಟು ಮೇಲಾಸುರು ಎದೆಬಿಡದೆ ಬಿಟ್ಟು ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆ ತಪ್ಪಿರುವಿಕೆಯು, ಅಥವಾ ಅದರ ಮಾಂಸನ ರಗಳ ಅಕ್ರಮ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು ಸಹಾ, ಶಿಶುವು ಹೊರಟ ತರುವಾಯ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹುಶ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುತಾಗಿರುತ್ತದೆ.

except in those cases which arise from the after-birth being partially detached, whilst the mass being still adherent and retained in the womb, prevents the complete contraction of the womb.

Torpor or a loss of contractile power, exist in various degrees, and sometimes to such an extent, that the hand, when introduced into the womb, may be carried up to the pit of the stomach (scrobiculus cordis ;) whilst a well contracted womb will be found like a hard tumour in the pubic region, not larger than an ordinary sized cricket-ball.

Constitutional debility may produce this condition of the organ. It is also a consequence of protracted labour ; of over distention of the womb, as in twin cases ; of the reprehensible practice of rapidly emptying the womb, without permitting it gradually to contract ; of omitting to support the womb with a bandage passed round the belly ; and of the exhibition of stimulants. It may also be brought on by prematurely raising a recently delivered woman from a horizontal posture, and from inversion of the womb, &c., &c.

ದೆ, ಆದರೆ ಯಾವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯು ಪುರಾ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಡದೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು, ಮಾಯೆಯ ಭಾಗವು, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವಾಗಲೇ ಎಬ್ಬಿಸಲ್ಪಡುವದಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಆಟಂಕಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯ ಹೀನತ್ಯವು, ಅಥವಾ ಅದರ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು ತಪ್ಪಿ ದೋಗುವ ಬಲವು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಾಗ ಅಂಥಾದ್ದು ಆಟಂಕವಾಗಿ ಅವನ ಹಸ್ತವನ್ನು ದೊಟ್ಟೆಯ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆರುವಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆಗ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ಆಟಂಕಪಟ್ಟು ಅಣಿಗಿರುವದರಿಂದ ಅದು ರಹಸ್ಯ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಲ್ಲಭ್ಯಗದಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಒಂದು ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಆ ಗ್ರಂಥಿಯು ಕ್ರಮವಾದ ಚಂಡಿನ ಘಾತ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಕಠಿಣದ ಬಲಹೀನವು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಾಗಿಯೂ ಸಹಾ ಇರಬಹುದು; ಅವಳ ಜವಳ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಗಲವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಕಾರಣ ಅದರ ಫಲವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಇರಬಹುದು; ಅಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ನಿಂದೆಯಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟ, ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಬರಿದು ಮಾಡಿ, ಅದು ಕ್ರಮೋಣವಾಗಿ ಅಣುಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾಲಕೊಡದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ದೊಟ್ಟೆಯ ಸುತ್ತ ಬೈಂಡೇಜ್ ಎಂಬುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಆದರಿಸದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ರೇಗುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ದೈತಿಗಳ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಇಂಥಾದ್ದು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವಿಸದ ಕೂಡೆ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಉದವಾಗಿ ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಳಕೆಳಗಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

A very superficial retrospect of the cause of uterine hemorrhage which have been enumerated, will teach the vast importance,

First, of securing or restoring the contractile powers of the womb; and

Secondly, of avoiding every thing that can even increase the force or frequency of the action of the heart and arteries.

To secure these objects, much that is *preventive* may be done by the mere avoidance of those causes which have been specified, and many of which are under our control; and much that is *curative*, by the observance of those general directions which were given for the management of cases of accidental hemorrhage occurring during labour.

Although the loss of a small quantity of blood is common on the detachment and expulsion of the after-birth, and does not demand interference, yet it is of the highest moment not to defer the adoption of energetic measures until formidable consequences begin to appear; because, if hemorrhage is allowed to proceed, although it may not immediately endanger the life of the patient, the constitution may be so en-

ಇಷ್ಟುವರಿಗು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳ, ಪರಸ್ಪರವಾದ ಯೋಚನೆಯ ಕಾರಣಗಳೇ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೇದು, ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು, ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಫಲವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು, ಮತ್ತು.

ಎರಡನೇದು, ಹೃದಯದ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ನರಗಳ ಚಲನೆಯ ಬಲವನ್ನು ಕಾಂತಪಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಅಂಥಾದ್ದು ಸಂಭವಿಸದೆ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವಿಕೆಯು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅಂಥಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ಆಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದರಿಂದ, ಆಟಂಕ ಮಾಡುವವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಹುದು; ಮತ್ತು ಅನೇಕವು ಸಾಬ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿವೆ, ಅವುಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, ಅಕಸ್ಮಿತವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಕಾರಣಗಳ ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವದೇ ಈ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮಾಯೆಯು ಹೊರಡಿಸುವದರಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಲ್ಲಿಯು ವೃಥಾ ಹೋಗುವ ರಕ್ತವು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇವು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರುವದಿಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಭಯಂಕರವಾದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸುವ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಗುಣಗಳು ತೋರಿಸುವ ಪರಿಯಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿರದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಎತ್ತೈಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವಳಿಗೆ ಆ ತಕ್ಷಣವೆ ಪ್ರಾಣ ಅಪಾಯವು ಏನು ಸಂಭವಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವಳ ದೇಹವು ಬಲಹೀನವನ್ನು

feebled as to be unable to acquire its former vigour, or the foundation may be laid for chronic and fatal disease.

The *primary object* in the management of those cases of flooding which result from a diminution of the contractile energy of the uterine fibres, is to *re-excite the contraction of the womb*, if they shall have entirely ceased; and to quicken their activity, if they be continued feebly.

Whether, then, the after-birth be detached or not, the practice ought to be the same, for surely nothing can be more culpable than the dangerous custom of some men, who recommend “that the hand must be immediately introduced within the womb to grasp the after-birth, and instantly extract it.” The consequence of such irrational practice is an augmentation of peril; for the very obvious reason, that the open mouths of a great number of vessels are exposed.

In some rare instances, the after-birth is thrown off, and lies loose in the womb, preventing the complete contraction of the organ. Whenever that is the case, there can be no hesitation about the propriety of carefully withdrawing it, but not unless the womb has firmly contracted on it.

ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ ಪುನಹ ಬಲವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನ್ಮಿಸುವ ರೋಗವು ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ನರಗಳ ತಗ್ಗಾದ ಅಣಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದ ನಿರ್ವಾಹದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಥಮ ಕೆಲಸವೇನೆಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಹ ಪ್ರೇರೇಪಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾಯೆಯು ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಅದು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಸೂಲಿಗಳು ಕ್ಲಾಘ್ನವಾಗಿ ಉಹಿಸುವ ಪರಿಹಾರವು ಏನೆಂದರೆ, ಇಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳಗೆ ಆ ಜ್ಞಾನವೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಆಗಲೇ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮೋಸವುಳ್ಳ ಪರಿಹಾರವು ಬೇರೆ ಏನೇನು ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿವೇಕ ಶೂನ್ಯವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಫಲವು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಆವತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೇ ಹೊರ್ತು ಬೇರೆ ಏನೇನು ಇಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ತೆರದಿರುವ ರಕ್ತ ನರಗಳ ಬಾಯಿಗಳಿಂದ ಸುರಿಯುವ ರಕ್ತವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ತಪ್ಪಿಬಹಿರಂಗ ಪಟ್ಟಿರುವದೇ ನಿರರ್ಥನವಾದ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ಅವರೂಪವಾದ ನಿರರ್ಥನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯು ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳಗೆ ಸಡ್ಲವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕಾರಣ, ಆ ಕರಣವು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಅಣಗುವಿಕೆಗೆ ಆಟಂಕ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ

Internal irritation of the womb with the hand, and external pressure and friction, together with the application of cold, and the exhibition of the ergot of rye, are the principal means on which our dependence must be placed to re-excite the action of the womb, and without which a woman is not secure.

Whenever the womb is to be found uncontracted, the hand is to be gently passed into it; and when introduced, to be freely but tenderly moved about within its cavity. Whilst this is being done, an assistant may employ friction to the belly, round which a broad bandage should have been previously applied, that it may be gradually tightened without disturbing the patient; or whilst the left hand of the accoucheur is in the womb, the right may grasp the womb externally; a measure which is often eminently conducive to the attainment of the object so much to be desired.

If these means be employed, (and *especially such a degree of pressure by a pad and bandage as will cause*

ಮಾಯೆಯನ್ನು ಏನೇನು ತಡೆಇಲ್ಲದೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಎಳೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪ್ರಾತಿಯಾಗಿ ಅಣಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತರುವಾಯ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪುನಹ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, ಹಸ್ತದ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ; ಗರ್ಭಕೋಶದ ಒಳಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ರೇಗಿಸುವಗುಣವನ್ನು ಎಬಿಸುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಹೊರಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕರಣವನ್ನು ಅಣಗಿಸಿ ಉಜ್ಜುತ್ತಾ ಇರುವದರ ಸಂಗಡ ಶೀನೀರಿನ ಪ್ರಯೋಗವು ಮತ್ತು “ಎರಗೊಟ ಆವರೈ,” ಎಂಬುವ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ, ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯು, ಜೇಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅಣಗಿಸದೆ ಇದ್ದೆವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ, ಹಸ್ತವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಹಾಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದು, ಅರಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಹಾಯಕಾರನು ಹೊಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಲು ಅಗಲವಾದ “ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್,” ಎಂಬುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಉಜ್ಜುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆ “ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್,” ಎಂಬ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಏನೇನು ಆಯಾಸ ಕೊಡದೆ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಸೂಲಿಗನ ಎಡಗೈ ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳಗೆ ಇರುವಾಗ, ಅವನು ತನ್ನ ಬಲಗೈಯಿಂದ ತಾನು ಕೋರಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾಬಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಬಹುಶಃ ತಡೆ ಮಾಡಬಹುದು; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ಭಾಗಗಳು ಒಂದುಕ್ಕೊಂದು ಒತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ

the walls of the womb to press against each other,) almost every case of hemorrhage may be restrained.

In less dangerous cases of hemorrhage, *the application of cold* to the pubes, perineum, belly, and loins, will frequently arrest its progress. This remedy may be applied by cloths wrung out of cold vinegar, or salt and water ; or by the more impressive method of dashing the parts with cold water ; or by the still more efficacious use of pounded ice in a bladder, allowed to dissolve gradually on the belly, or a piece of ice introduced into the vagina or rectum.

Should there be *irregular contraction* of the muscular fibres of the womb, either constituting the *hour-glass* contraction, when the circular fibres are affected with spasm about the centre of the organ ; or the *oviform* contraction, when all the circular fibres act spasmodically, whilst those which take a longitudinal course appear to be more than usually relaxed ; the hemorrhage will be checked by such means as relax

“ಬ್ಯಾಂಜೇಜ್,” ಎಂಬ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದಲಾದರು ಅಥವಾ,, ಪ್ಯಾಂಜೆ,” ಎಂಬ ಜಿಕ್ಕ ತಲೆದಿಂಬಿನಿಂದಲಾದರು ಅಷ್ಟು ಅಣುಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ರಕ್ತದ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಸಹ ತಡೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಸಾಯವು ಕೊಂಚವಾಗಿರುವಂಥಾ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗದೆಲುವು, ಆಸನಕ್ಕೂ ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಬೀದ ಸ್ಥಳವು, ಹೊಟ್ಟೆಯು ಮತ್ತು ನಡುವ ಇಂಥಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶೀನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಆಟಂಕ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿವಾರವು ಕೆಳಗೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ನಾನಾ ವಿಧಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಧೆ, ಅವು ಏನಂದರೆ;—ಶೀತಳವಾದ ಕಾಡಿ ಎಂಬ ಹುಳರಸದಲ್ಲಿ ಬಟೆಯನ್ನು ಅದ್ದಿ, ಹಿಂಡಿ, ಅದನ್ನು ಕೆಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮ್ಯಾಲೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಉಪ್ಪು ಕಲಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಸಹಾ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು, ಅಥವಾ ಬಹಳ ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾದ ರೂಢಿಯಾದ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಯೋಗವು ಯಾವನಂದರೆ ಶೀನೀರನ್ನು ಹೊಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಚಿಮಿಕಿಸುವದು ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದನ್ನು ತೋರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮಂಜಿನ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಮೃಗದ ಮೂತ್ರ ಕೋಶದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕರಗಿಮೋಗುವ ಪರಿಯಂತರ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವದು ಅಥವಾ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಆಸನದ ಒಳಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜು ಗಡ್ಡೆಯ ತುಂಡನ್ನು ಪ್ರೇರೇಶಿಸಬೇಕು.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮಾಂಸ ನರಗಳ ಭೇದಗಳಿಂದ ಅಣುಗಿಸುವ ಚಲನೆಯು ಅಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಅಣುಗುವಿಕೆಗೆ “ಹವರಗ್ಲ್ಯಾಸ್ಕೋಟ್ರಾಕ್ಸರ್,” ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೋಣಾಗಿಧೆ, ಆದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಂಸ ನರಗಳು ಅವುಗಳ ಚಲನೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ಅಣಿಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು ಅಂಚದ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇಂಥಾ ಮಾಂಸ ನರಗಳಿಗೆ ಏಕವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಉದ್ದದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಮಾಂಸನರಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾ

spasm, and induce regular and universal contractile efforts.

Flooding, from this cause, must be attacked by a full dose of opium, (not less than forty drops of the tincture, or three grains of the gum,) and immediately on the cessation of spasmodic action, which is manifested by the diminution of pain in the back, the hand of the accoucheur must be introduced into the womb, for the purpose of gently dilating the stricture, emptying the organ of its clots, and stimulating it to more healthy contraction.

Syncope, or fainting, is not an unfrequent consequence of flooding ; and although it is beneficial, when contrasted with continued hemorrhage, yet it must ever be viewed as an evidence of danger, and as indicative of extreme loss of energy in the vascular system.

It may be here observed, that there are *three* important agents concerned in restraining uterine

ಗಿರುವ ಸಡ್ಲವಾದ್ದಕ್ಕಿಂತಲು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಧವಾದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಖಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕ್ರಮವಾದ ಏಕ ಕಾಲದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವದಾಗಿಧೆ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಉಪಶಮನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ, ಅಪಿನೀ ಔಷಧವನ್ನು ಸಮವಾದ ಅಳತೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ, ೪ ೦ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಗದಂತೆ ದೃತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಅಪಿನೀಯಾಗಿದ್ದರೆ, ೪ ಗ್ರೇಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.) ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶ ಇಳಿಯುವ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು ನಿಂತ ಕೂಡ್ಲೆ ಇದನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವದು ಅಂದರೆ ನಡು ವಿನನೋವುಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವಹಾಗೆ ತೋರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ತುಂಡು ತುಂಡಾದ ರಕ್ತದಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ನಿವರ್ತಿಸುವ ಹಾಗೆಯೂ, ಅಣುಗಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಪಡುವ ಹಾಗೆಯೂ ಮಾಡಿ ಆ ಕರಣವನ್ನು ಕ್ರಮವಾದ ಅಣುಗುವಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಪಡುವಹಾಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು.

ಮೂರ್ಛೆಯು, ಇಲ್ಲವೆ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆಯು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯು, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವದು ಬಹಳವಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮೂರ್ಛೆಯಾಗುವದು, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಾಗಿರದೆ ಒಳ್ಳೆದಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವದರಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರ್ತಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿಧೆ, ಮತ್ತು ಇದು ರಕ್ತ ಬಲವು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ, ಬಲಹೀನವು ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವ ಗುರ್ತಾಗಿಯು ಸಹಾ ಇದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು, ೪ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ, ಅವು ಯಾ

hemorrhage ; uterine contraction, the formation of clots, which block up the mouths of the bleeding vessels, and the contraction of the vessels themselves ; for although muscular irritability or volition may have ceased, the *contractility* of the arteries continues. It is, therefore, of great importance not to interfere with either of these powers : and as *syncope* never exists with that diminished action on the heart and arteries, which cannot send the blood to the brain or extremities with sufficient power to prevent a collapse of them, it becomes highly momentous to regard moderate fainting as a salutary symptom, because, during its continuance, the mouths of the vessels may, and often do, become so sealed by contraction and the formation of clots that hemorrhage ceases.

Syncope, then, being useful in checking the force of the circulation, and, as a consequence, in putting a stop to flooding, it ought never to be rashly interfered with, [as it too frequently is,] by the exhibition of large and repeated doses of brandy and other powerful stimulants. Still women must not be permitted to die from exhaustion, if it can be prevented ; and therefore, when extreme prostration of the

ವನಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣಗುವಿಕೆಯು ರಕ್ತದಿಂದ ಗಡ್ಡೆಗಳಾಗಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ನರಗಳ ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಯಾಕಂದರೆ, ಮಾಂಸನರಗಳ ರೇಗುವಿಕೆಯು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಚಲನೆಯ ಇಲ್ಲೆಯು ನಿಂತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಂಪು ರಕ್ತನಾಡಿಯು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂರ್ಛೆ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಮುಖಾಂತರದಿಂದಲೂ ಅಡ್ಡಿ ಬಾರದೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ, ಮೂರ್ಛೆಯು, ಹೃದಯದಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ರಕ್ತನಾಡಿಗಳಿಂದಲೂ ತಿರುಗಾಡುವ ರಕ್ತವು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವದರಿಂದಲೂ ತಲೆಗೆ ಅಂಗೈ ಅಂಗಾಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಚರಿಸುವ ರಕ್ತವು ಅಷ್ಟು ಸಾಕಾದ ಬಲದಿಂದ ತಿರುಗಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅವುಗಳ ಓಟವನ್ನು ಆಟಂಕ ಮಾಡದೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ, ಮಿತ್ರವಾದ ಮೂರ್ಛೆಯು ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ಮೂರ್ಛೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ರಕ್ತನರಗಳ ಬಾಯಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಣಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಅನರಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತವು ಗಡ್ಡೆಗಳಾಗಿ ಆ ಬಾಯಿಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು, ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ರಕ್ತ ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆಯ ಬಲ ತ್ಯಾರವನ್ನು ಕ್ರಮ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವದರಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಆಟಂಕ ಪಡಿಸ ಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಫಲವಾಗಿರುವ ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಮಂದತನದಿಂದ ಅಡ್ಡಬಂದು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು; ಆಗಾಗ್ಗೆ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೇಗುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬೆವರುಗಳನ್ನು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕಸಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲ; ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಲಹೀನತ್ವದಿಂದ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬಾರದು, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು

vital powers exists with syncope, small and repeated doses of such stimulants as brandy or ammonia must be given. Under such circumstances sprinkling cold water on the face and chest will sometimes rouse the almost ex-animate woman. Ammonia may also be applied to the region of the heart, whilst the flow of blood is invited to the extremities by the application of warmth.

It must be admitted, that the administration of stimulants and cordials to a woman exhausted by uterine hemorrhage, is one of the nicest points in obstetric practice, and it may be laid down as a general rule, that they are admissible in but few instances, and ought only to be exhibited to such an extent as may be necessary to restore and sustain the circulation.

It is not unusual for a woman to be apparently doing very well for some little time after delivery ; and yet, although the womb shall have contracted in a great measure, blood may be poured out into its cavity, so as to re-distend it, and in consequence of the clots blocking up the mouth of the womb, no hemorrhage shall appear by the vagina. A woman

ತೆತೆಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಾಣವು ಬಹಳ ಹೀನಕರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದರ ಸಂಗಡ ಮೂರ್ಛೆಯು ಸಹಾ ಕೆಲವು ಇದ್ದರೆ, ಆಗಾಗ್ಯೆ ಮಿತವಾಗಿ ಬ್ರಾಂಡಿಯನ್ನು ಅವೋನಿಯಾ ಎಂಬ ರೇಗುವ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮುಖದ ಮೇಲು ಮತ್ತು ಎದೆಯ ಮೇಲು ಶೀನೀರನ್ನು ಚಮಿಕಿಸುವದರಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಇಲ್ಲದವಳಾಗಿಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೈತಿಗೆ ಬರಬಹುದು; ಹೃದಯದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವೋನಿಯಾ, ಎಂಬ ದೈತಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಧವಟ್ಟ ಔಷಧದಿಂದ ಉಜ್ಜಬೇಕು; ಮತ್ತು ಅಂಗಾಲು ಅಂಗೈಗಳಿಗೆ ಕಾಖಬರುವಹಾಗೆಯೂ, ರಕ್ತವು ಪುನಹ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಓಡುವಹಾಗೆಯೂ, ಕಾಖವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಸೂಲಿಗ ಕಾಸಪ್ರಭ್ಯುಸದಲ್ಲಿ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಬಲಹೀನವಾಗಿರುವ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ದೈತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು ಒಂದು ಮೋಳೈ ಗುರುತಾಗಿಧೆ ಎಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಒಂದುಸಾಧಾರಣ ಸೂತ್ರವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ; ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯು ಯಾವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿಧೆಯೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪುನಹ ಚಲನೆಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಧೆಯೋ ಹೊರ್ತ, ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಪ್ರಸವವು ಮುಗಿದ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತುಗಳವರಿಗು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಾಖ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಳೆಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವೆ, ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸಾಕಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಅಣುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು; ಇದಲ್ಲದೆ ರಕ್ತವು, ಆ ಕರಣದಲ್ಲಿ ಸುರಿದು ಪುನಹ ಅದನ್ನು ಉಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವ ಕಾರಣ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮೂರ್ಛಿಬೀಳುತ್ತಾಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊ

Under such circumstances will complain of being faint, and of ringing in the ears; her countenance will become pallid; nausea, vomiting, and extreme restlessness, sometimes follow; the pulse sinks; and if she be not speedily relieved, she expires after one or two gasps, or a slight convulsive paroxysm.

Such symptoms naturally lead to an external and internal examination, which detects a re-distended womb, filled with coagulated and fluid blood.

Under these circumstances no time must be lost or vacillating and inefficient treatment may soon place the patient beyond the reach of remedies. One hand should be immediately introduced within the womb, to empty it of clots, and to stimulate it to contract, whilst pressure is made on the belly, and the womb grasped with the other. Besides this, such other means as have been already recommended to restrain the flow of the blood should be promptly and perseveringly adopted; and as a last resource, *transfusion* may be employed.

ಘೃತಾಳೆ; ಇದಲ್ಲದೆ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವು; ಮೂಲಖವು ಬಲಹೀನದಿಂದ ಬಿಳುಪು ತಟ್ಟಿರುವದು; ವಾಕರಿಕೆಯು; ವಾಂತಿಯು ಮತ್ತು ಅಧಿಕವಾದ ಆಯಾಸವು ಸಹಾ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ; ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಧಾತು ಕ್ರಮತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ; ಇಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ತ್ವರೆಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅವಳು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಮರಣಕ್ಕೆ ಸಮಾಧವಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸುರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಣಬಿಡುತ್ತಾಳೆ; ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಸನ್ನಿ ಸಹಿತವಾದ ಎಳೆಯುವಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಯು ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ.

ಇಂಥಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಳಕಡೆ ಹೊರಕಡೆಯ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ; ಇದರಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪುನಃ ಗಡ್ಡೆಯಾದ ರಕ್ತದಿಂದಲು ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದಲು ತುಂಬಿದ್ದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವದಾಗಿ ಇದೆ.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯಥಾಕಳೆಯ ಬಾರದು, ಅಲ್ಲವೆ ಕ್ರಮತಪ್ಪಿದ ಪರಿಹಾರದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಲ್ಲದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಒಳಪಡುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಕ್ರಮವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅದರ ತರುವಾಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ದೀರ್ಘ ಕಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಸೂಲಿಗನು ಒಂದು ಹಸ್ತವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಆ ತಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಅದರೊಳಗಿರುವ ರಕ್ತದ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಅಣುಗಿಸುವಹಾಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಹಸ್ತದಿಂದ ಕೆಳಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ, ರಕ್ತವು ನಿಂತು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೇರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮನಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಿ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಇಂಥಾ ಬಲಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

When the womb does not readily and completely contract, a small portion of blood is poured out, which coagulates, and keeps up hemorrhage until it is removed from the organ by manual interference, or uterine contractions. Its expulsion will be accelerated by friction on the womb externally.

Now and then, uterine hemorrhage is the consequence of partial or complete inversion of the womb. This is in most cases referrible to mismanagement; and if it be produced by the forcible extraction of the placenta, it ought to be known to the accoucheur, if he attends to the directions given for the removal of the after-birth from the vagina; and, when discovered, should be immediately reduced.

The *consequences* of uterine hemorrhage are sometimes highly distressing, and not unfrequently indicate considerable peril. Whenever intense pain in the head, extreme exhaustion, urgent thirst, and great restlessness supervene, the patient's recovery is doubtful, and her circumstances demand the most judicious management.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಶಿಶುಭ್ರವಾಗಿಯೂ ಆಣ ಗಿಸದೆ ಯಿದ್ದರೆ, ರಕ್ತವು ಕೊಂಚ ಹೊರಗೆ ಸುರಿಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದು ಗಡ್ಡೆಯಾಗಿ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದು, ಹಸದ ಅಡ್ಡಬರುವಿಕೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೊರುತ್ತದೆ; ಆ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಮೊರಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ತ್ವರೆಯಾದ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸುವದು, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಅರ್ಧವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಳಕೆಳಗಾಗಿರುವದರಿಂದ ಆದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ಅನೇಕವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸ ಬಹುದು; ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಮಾಯೆಯನ್ನು ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ಎಳೆಯುವದಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಸೂಲಿಗನಿಗೂ ತಿಳಿಯ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಸೂಲಿಗನು ಆಮಾಯೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಕೂಡಲೆ, ಯೋನಿಯಿಂದ ತಕ್ಷಣವೆ ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಫಲಗಳು ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವಳಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಯಾವಾಗ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದನೋವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಲಹೀನತ್ವವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ಕಟವಾದ ದಾಹವನ್ನು ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ಬಹಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೋ, ಅವಳು ಸಾಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವಳೆಂಬುವದು ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅವಳ ತತ್ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯು, ಬುದ್ಧಿ ಗೋಚರವಾದ ಆಲೋಚನೆಯ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

These symptoms require for their removal small quantities of the most nutritious and easily digestible food, with the exhibition of camphor and opium, and other cordial and sedative articles of the materia medica, with mild aperients; and it occasionally occurs, that the local determination and congestion are so considerable, that notwithstanding the enfeebling cause primarily producing them, the comfort and safety of a woman will absolutely require local bleeding by leeches, or by the application of cupping-glasses.

The exhibition of very large doses of *opium*, to restrain uterine hemorrhage, has been recommended by several deservedly eminent accoucheurs.

Both reason and experience appear to concur in condemning this practice; for whilst it is admitted, that under some circumstances opium is highly beneficial, its indiscriminate employment is undoubtedly fraught with mischief.

The result of calm and dispassionate investigation on this subject is, that opium in large doses, in cases of uterine hemorrhage, generally does harm, by paralysing the contractile energies of the uterine and arterial fibres; and that this valuable medicine is use-

ಈ ಜಿನ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿವರ್ತಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪುಷ್ಟಿ ಕರವಾಗಿಯು, ಮತ್ತು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಿಸುವದಾಗಿಯು ಇರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೋರುತ್ತದೆ; ಇವುಗಳ ಸಹಿತ ಕರ್ಪೂರವು, ಅಪಿನಿಯು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸ್ತರಣೆ ತಪ್ಪುವಂಥಾ ದ್ರವಿಗಳು, ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವೂ ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಂತವಾದ ಭೇದಿ ಔಷಧವನ್ನು ಸಹಾ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸಂಭವಿಸುವದೇನಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವಂಥಾ ರಕ್ತವು ಅಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲೆಯೇ ಇಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟ ಜಿನ್ದೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಜಿಗಣಿಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಮ್ತಂಧಪಟ್ಟ ಆಯುಧದ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ತೆಗೆಯುವದು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಾಬ್ಬಕ್ಕೂ ಜೈಮಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ.

ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸೂತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ, ಅಪಿನಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅನುಭವವು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯು ಈ ಎರಡು ಸಹಾ ಶೇರಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪರಿಹಾರದ ಕ್ರಮವು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು, ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತವೆ; ಯಾಕೆಂದರೆ, ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಿನಿಯು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಕ್ರಮವಾದ ಪ್ರಯೋಗವು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಸಹಿತವಾದ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶಾಂತವು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಪಾತವು ಇಲ್ಲದ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಫಲವು ಇದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವದು ಏನೆಂದರೆ, ಅಪಿನಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೇಡನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅದುಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ರಕ್ತನಾಡಿಗಳ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಬಲವನ್ನು ಜಳ್ಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗ

ful, and only useful, under the existence of some such circumstances as the following:—

It is decidedly beneficial, when hemorrhage has gone on until the vital powers have become reduced extremely low; and when with other symptoms of exhaustion, the stomach manifests great irritability.

It is a no less valuable agent, when hemorrhage is the consequence of irregular contraction of the uterine fibres, whether circular or longitudinal.

In either of these cases, it is a very efficacious article; but it appears most dangerous to attempt to maintain its utility, or to rely on its efficacy, in cases of active and alarming uterine hemorrhage.

When exhibited under the before-mentioned circumstances, to secure its full effect, it is necessary to give it in doses of four or five grains, repeating it every second or third hour whilst necessary, with a diminution of one grain from each successive dose.

ಔಷಧವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೆ, ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿಧೆ;—

ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಪ್ರಾಣವು ಅಪ್ಪು ಕೀಳಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿಯು, ಬಲಹೀನದ ಇತರ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿಯು, ಹೊಟ್ಟೆಯು ಏನೇನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸ್ತಳಕೊಡದೆ ರೇಗಿಕೊಂಡಿರುವದರಲ್ಲಿಯು, ಈ ಔಷಧವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿಧೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ನರಗಳ ಉದ್ದವಾದ ಮತ್ತು ಗುಂಡಾದ ಅಕ್ರಮದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಫಲದಿಂದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದರೆ, ಇದು ಅಪ್ಪು ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳದೆಂದು, ಎಣಿಸ, ಕೂಡದೆ, ಇರಬಾರದು.

ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯು ಈ ಔಷಧವು ಬಹಳ ಬಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಧೆ; ಆದರೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಮತ್ತು ಚುರುಕಾದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಂಬಿ, ಅದನ್ನೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿಧೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ೪ ಅಥವಾ ೫ ಗ್ರೇ ಪ್ರಮಾಣ ಅಪಿನಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ, ಇದು ಯನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರಿದರೆ, ಪ್ರತಿ ೮ ಅಥವಾ ೧೨ ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಒಂದು ಗ್ರೇಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು,

Sixth Order.

OF LABOURS, OR THOSE ATTENDED WITH LACERATION OF THE WOMB OR VAGINA.

No occurrence is more sudden unaccountable, and disastrous, than *this* melancholy catastrophe.

After an indefinite time from the commencement of uterine contractions, whilst every circumstance connected with parturition appears to be favourable, a woman may be seized by a most acute abdominal, rather than uterine, pain, very sudden in its accession, and spasmodic in its character, accompanied by too unequivocal sensations of something bursting within the belly. This feeling is immediately followed by a cessation of pain; indescribable prostration of the vital powers; hurried and laborious respiration; feeble, rapid, or intermitting pulse; and vomiting. Sometimes the patient gives one or two deep sighs, becomes extremely restless, gasps, and expires. At other times, she gets gradually more feeble, till she dies from internal hemorrhage, after a few hours. Now and then

ಪರಸ್ಪರ ತರಸತಿಯು.

ಗರ್ಭಕೋಶವು, ಅಥವಾ ಯೋನಿಯು ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವದರ ಸಂಗಡ ಸಂಭವಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳು.

ಈ ಬಹಳ ದುಖ್ಯಕರವಾದ ಅಪಾಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಯಾವದನ್ನು ಆಪ್ತು ಅಕಸ್ಮಿತವಾಗಿಯು, ಕಾರಣ ಹೇಳಿಕೊಡದ್ದಾಗಿಯು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ಚಿನ್ನೆಯಾದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗವಿಕೆಯು, ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳವರಿಗೂ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಥೆ ಎಂದು ಕಾಣಬಹುದು, ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾದ ನೋವು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾಏಕಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅದರ ಜಲನೆಯಲ್ಲಿ ಎಳೆಯುವಂಥಾ ಸ್ವಭಾವ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಕಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಆದ ಕೂಡಲೆ, ನೋವು ನಿಂತು ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣದ ಬಲವು ವಿವರಿಸಿಕೊಡದಂಥಾ ಬಲಹೀನವನ್ನು ಪಡೆದು ಉತ್ಪಾಸನಿಕವನ್ನವನ್ನು ಚುರುಕಾಗಿಯು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಕರವಾಗಿಯು ಬಿಡುತ್ತಾ, ಧಾತು ವೇಗವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನಿಂತು ಅದರಮೇಲೆ ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತು ಅಂದರೆ ೫-೬ಸಾರಿ ಹೊಡೆದು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ವಾಂತಿಮುಂತಾದ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಹಾ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ನಿಟ್ಟುಸುರುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ನಿತ್ರಾಣವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು, ಬಹಳ ಆಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆಯು, ಕ್ರಮೇಣ ಬಹಳ ನಿತ್ರಾಣವುಳ್ಳವಳಾಗಿ,

she lives, until destroyed by the slower process of inflammation; still more rarely, notwithstanding the laceration shall have been so extensive as to permit the child to escape into the cavity of the belly, some well authenticated instances are recorded, in which it has been extracted *by the natural passages*, and the women lived to bear children subsequently; and others, in which the child has remained for years *in the belly*, and has then been discharged by the rectum, or by an abscess in some other part,

When the symptoms just enumerated occur, they naturally lead to an *external* examination, which detects the different parts of the child through the abdominal walls, and a loss of the uniform circumscribed uterine tumour. An *internal* examination discovers hemorrhage, and the partial or entire recession of the foetus, unless it had previously entered the cavity of the pelvis, or been impacted at the superior aperture.

ಒಳಕಡೆಯ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವವರಿಗೂ ಇದ್ದು, ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ತರುವಾಯ ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವದರಿಗೂ ಬೀವಂತಳಾಗಿದ್ದು ರೋಗವಿಕೆಯ ಕ್ರಮವಾದ ವದ್ಧತೆಯು ನಾಶವಾಗುವವರಿಗೂ ಬೆಲ್ಲಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾಬರುತ್ತಾಳೆ; ಇನ್ನು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಆಪ್ತವಿಶಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಜಾರಿಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲವಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸವಿಸುವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಾದ ನಿವರ್ತನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಹೋಗಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುನಹ ಪ್ರಸವಿಸಿ ಜೀವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳವರಿಗೂ ಇದ್ದು ಆ ತರುವಾಯ ಆಸನದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡುಬಿಡುಹುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕುರಿವಿನಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಶಿಶುವು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಡುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ನಾವು ಗಣಿಸಿದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳು ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಿಡುಬಿಡು ಪರಿಹೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಆ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಧಾನಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವು ವಿಕರೂಪವಾಗಿದ್ದ ಗುಂಡಿನ ರೂಪವು ಸಹಾ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿರುತ್ತದೆ; ಒಳಕಡೆಯ ಪರಿಹೋಧನೆಯಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯೋಣಾಗುತ್ತದೆ; ಶಿಶುವಿನ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಹಿಂಜರಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲವೆ ಅದುಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಆಸನ ತಟ್ಟಿರುವುದು ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಅಥವಾ, ಅದರ ದೊಡ್ಡ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಇರುವದನ್ನು ಸಹ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

The Cause

Of this mournful occurrence is very obscure, unless the general explanation of *powerful action*, with *unusual resistance*, be admitted as satisfactory. On this principle, it is obvious that this fearful catastrophe may occur to women with distorted pelvis; or in those cases of preternatural labour in which the fluid of the amnion has escaped prematurely, and in which there has been impetuous and irregular uterine contractions on some projecting part of the child.

It has also resulted from unjustifiably forcible efforts to turn the foetus in the womb, or to afford instrumental relief.

Management.

Notwithstanding the recommendation of some very celebrated accoucheur, to do nothing when the child has escaped through the laceration into the belly, (but there to let it be smothered and remain, that the woman may have the chance of conflicting success-

ಕಾರಣವು.

ಈ ಬಹಳ ದುಖಕರವಾದ ಅಪಾಯದ ಕಾರಣವು ಬಹಳ ರಹಸ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಬಲವುಳ್ಳ ಚಲನೆಯು ಹೀಗೆ ನಡೆದು ಇಂಥಾದ್ದು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೊಡುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಸಂಗಡ ಆಚಲನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಟಂಕಪಡಿಸಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ಹೊರ್ತು ಆದ ರಹಸ್ಯದ ಚಲನೆಯು ತೃಪ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ಈ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾದ ಅಪಾಯಗುರುತು, ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ವಿಕಾರರೂಪವಾಗಿರಬೇಕೋ ಅಂಥಾವರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವದು ಬಹಳ ನ್ಯಾಯವಾಗಿರಬೇಕು; ಇಲ್ಲವೆ ಅಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದಕವು ಅಕಾಲದಿಂದಲೇ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಸಹಿತ ಶಿಶುವಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಹೊರಕಡೆ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಆಟಂಕವು ಆದದರಲ್ಲಿಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು.

ಶಿಶುವು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿಯೇ ತಿರುಗಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲದಿಂದಲೇ ಆದದ್ದಾಗಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆ ಆಯುಧದ ಮೂಲಕದಿಂದ ಪ್ರಸವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿಯು ಇರಬಹುದು.

ನಿರ್ವಾಹವು.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವದನ್ನು ಏನೇನು ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೀರ್ತಿಪಡದಿರುವ ಕೆಲವು ಸೂಲಿಗ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೊಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆಗ ತಪ್ಪಿಹೋದ ಕೂಸು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಕವಾಗಿ ಸಂಕಟ ಪಡಲಿಯಂತಲೂ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅದರಿಂದ ಅವಳ ಶರೀ

fully with the constitutional disturbance which inevitably ensues, and which, if she bear up under, may leave her in a state to permit of her surviving till the child escapes by the slow and destructive process of suppuration,) the practice appears most reprehensible.

A woman under these circumstances should never die undelivered. If the head of the child be within the reach of the short forceps, they must be applied ; but if it be at the brim of the pelvis, should there be room enough, an attempt ought to be made to save the child's life, by the long forceps, or the operation of cephalotomia must be had recourse to.

When the child has receded altogether through the rupture into the belly, it must be traced into that cavity, and its feet or knees sought for, and cautiously brought back through the laceration

In those truly melancholy cases in which the mouth and neck of the womb have not dilated, but remain rigid, and also in those cases in which the

ರೆದ ಬಲವು ಹ್ಯಾಗೆ ಇದಿಯೋ ಆ ಬಲದ ಪ್ರಕಾರವೆ ಸಂಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಜೈಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಳೆಂದು ಎಣಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಳಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಬಲವು ಇದ್ದರೆ ಸಂಕಟವೆ ಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಳತು ಹೋಗಿರುವ ಶಿಶುವು ಒಳಗೇರಣವನ್ನು ಟು ಮಾಡಿ, ಹೀಗೆ ಪ್ರನೇಶಿಸಿ ಬರುವ ಪರಿಯಂತರ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಾಣವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರಿಗೂ ಇರಬಹುದೆಂಬುವ ತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಲೆ ಹೀಗೆ ಉಹಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆ ಪರಿಹಾರದ ವಾಡಿಕೆಯು ಬಹಳ ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪ್ರಸವವಾಗದೆ ಸಾಯಬಾರದು. ಶಿಶುವಿನ ತಿರಸ್ಸು, ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಆಧೀನಕ್ಕೊಳಪಡುವದಾಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಪ್ರಸವಿಸುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಗೀರಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ತಿರಸ್ಸಿನ ತಿರುಗಾಟಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದ ಸ್ಥಳವಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉದ್ದವಾದ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ, ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಸವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಸು ಭೇದನೆ ಮುಹಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಶುವು ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಹುಡುಕಿ ಪಾದ ಅಥವಾ ಮೊಣಕಾಲಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಪುನಹ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು.

ನಿಜವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಭಯಂಕರವಾದ ಚಿನ್ನೆಗಳ ಸಹಿತ ಸಂಭವಿಸುವ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿಯು, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಅದರ ಕಂಠವು ಅಗಲವಾಗದೆ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿಯು, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವು

womb empties itself into the belly, and is found contracted, the accoucheur ought promptly and fearlessly to perform the operation of [*Gastrotomia*] *cutting through the belly*, by which he gives even to the woman, and certainly to the child, a better chance of escape, than when they are left to the risk of dependence on the preservative and restorative powers of nature. Still, on this method of proceeding there exists great diversity of sentiment: some justly eminent men think that more women would recover if left to themselves, than when the additional injury of [*Gastrotomia*] *cutting through the belly*, has been inflicted.

ON THE
MANAGEMENT OF MOTHER AND CHILD
SUBSEQUENT TO DELIVERY.

A most important revolution has taken place in this department of midwifery within the last half century; so that the treatment of puerperal women is very generally now as natural and prudent, as it was formerly unwise and detrimental.

ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಕೊಟ್ಟು ಅಣಿಗೊಂಡಿರುವಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿಯೂ, ಸೂಲಿಗನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಏನು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಆ ತಕ್ಷಣವೇ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಸುತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು; ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಶಿಶುವು ಪ್ರಾಣವೊಡನೆ ಉಳುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಆದಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಹಾ ಜೀವಂತಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ; ಹಾಗೆ ಮಾಡದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವದ ಚಲನೆಗು ಮತ್ತು ಅದು ಹಾಗೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೋ, ಅವಳ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು, ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ನಿರತಿವಂತರಾದ ಸೂತಿಕಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಎಣಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಹೊಟ್ಟೆ ಶಿಶುವ ಪರಿಹಾರದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಕೊಡದೆ, ಅವಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಸ್ವಭಾವದ ಚಲನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬಹುಶಃ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆಂದು ಎಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಸವವು ಆದನಂತರ ತಾಯಿಯು ಮತ್ತು ಕೂಸಿನ

ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಕುರಿತು.

ಸುಮಾರು ಕೆಳದ ಅರ್ಧಶತಮಾನದಲ್ಲಿ, ಸೂತಿಕಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಲ್ಲಟ್ಟು ಪರಿಹಾರವು ಉಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಹಾರವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಹಳ ಒಡಂಬಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಂಕೋಚವಾಗಿಯು; ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಮೂಡತನದಿಂದ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಹಾನಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ.

Supposing, then, the child and after-birth to be expelled, the accoucheur being satisfied that the womb is well contracted, the bandage, or belt, which had been passed loosely round the belly previous to delivery, is to be moderately tightened; and after the removal of any clots that may have escaped from the womb, soft and well-aired napkins are to be applied to the (labia pudendi,) edges of the private parts, and above and below the hips, so as to be interposed between them and wet clothes.

Presuming that neither hemorrhage nor any other circumstance require a state of absolute rest for a longer time, the woman may remain for half an hour in the same situation as when delivered; after which, her soiled linen may be removed, and the clean clothes, which had been previously passed round her chest, may be drawn down, and she very gently moved up in the bed, by one assistant at her shoulders and another at her feet. Whilst these things are done, the patient should be a *passive* being; and on no account be raised from her horizontal position, as hemorrhage, syncope, the falling down of the womb, or (inversio uteri) inversion of the womb may be the consequence.

ಸೂರಿಗನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ತಿರುವು ಮತ್ತು ವಾಯೆಯು ಹೊರಗೆ ಬೀದಲುಟ್ಟವೆಂದು ನೆನಪಿರುವದರ ಸಂಗಡ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪ್ರತಿ ಯಾಗಿ ಅಣಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಡ್ಲವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬ್ಯಾಂಜೇಡ್ ಎಂಬುವ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು, =ಗ ಮಿತವಾಗಿ ಬಿಗಿ ಸಬೇಕು; ಅದಾದ ತರುವಾಯ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಏನಾದರು ರಕ್ತ ಗಡ್ಡೆ ಗಳು ಹೊರಟದ್ದರೆ ವೃದುವಾಗಿಯೂ ಬಿಸುಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿರುವ ಚೌಕ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರವುಡಿಸಿ, ಅಂತಂಗ ಸ್ಥಳದ ತುದಿಗಳ ಮಧ್ಯ ದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನಡುವಿಗೆ ವೇಲ್ಕೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳಗಡೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಣಗಿದ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ತಪ್ಪುವಾಗಿದ್ದ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಏನಾದರು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ತಾನು ಪ್ರಸವಿಸುವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊ ತ್ತಿನವರಿಗೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸದೆ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪ್ರಸವಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸುಮಾರು || ಘಂಟೆವರಿಗೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅನಂತರ ಕೊಳತು ಒಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ನ್ನು ಅವಳ ಹಾಸಿಕೆಯಿಂದ ನಿವರ್ತಿಸಿ, ಬೇರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು; ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತಿರು ವದನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ, ಅವಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಲೆಕಡೆ ಒಬ್ಬನೂ ಕಾಲುಕಡೆ ಒ ಬ್ಬನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಶಿರ್ದವಡಿಸಿರುವ ಹಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮಲ ಗಿಸಬೇಕು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಏನೇನು ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಬೇಕೇಹೊರ್ತು, ಆಕೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ಸಹ ನೆಟ್ಟಗೆ ಎತ್ತಕೂಡದು. ಯಾಕಂದರೆ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವೂ ಮೂರ್ಛೆಯೂ ಗರ್ಭ ಕೋಶವು ತಳಕೆಳಗಾಗಿ ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಅಥವಾ ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳ ಕಡೆ ಹೊರಕಡೆ ಆಗುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಇದರ ಫಲವಾಗಿದೆ.

After this, she may take some simple nourishment ; the room should be kept dark, cool, well ventilated, and free from talkative friends ; and the medical man, on seeing her before leaving, [it being presumed that he remains in the house until the woman is comfortably in bed,] should enjoin strict quietude of body and mind, with abstinence from fermented liquors or spiced food.

For some time after delivery, the food of a puerperal woman should be less in its quantity, and more simple in its quality, than she was accustomed to be before ; because, whilst a lying-in room is not a sick room, yet so sudden and so great is the change in the habits of the patient, perhaps from high activity to perfect quietude, that the same diet which she had

ಹೀಗಾದ ತರುವಾಯ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಭೋಜನವು ಬೇರ್ಬೇರ್ಬತಕ್ಕದ್ದಾಗಿತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯು ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವಳು ಇರುವ ಕೊಟ್ಟಡಿಯು ಅಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಇಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಘಳಿಯು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವ ಹಾಗೆಯು ಮತ್ತು ಯಥೇಚ್ಛಿತ ತಂಪಾಗಿಯು ಇರುವ ದಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ವಿಹಿತವಾಗಿರಬೇಕು (ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತನು) ಪ್ರಸವಿಸಿದ್ದು ಮೊದಲಿಗಿಂದು ಅವಳು ಪ್ರಸವ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವವರಿಗೂ, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆಂದು ಮುಂಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮೇಳೋಡಣೆ ಗಿಧೆ, ಪಂಡಿತನು ಆ ಮನೆ ಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಅವಳ ಕರೀರವು ಶಾಂತವಾಗಿರುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾರಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಮ್ಯಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿನೇನು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕೊಡಕೊಡದೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಸವವಾದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ತರುವಾಯ, ಅವಳ ಆಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಗುಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಸವವಾಗಿ ಬೇರ್ಬೇರ್ಬತಕ್ಕದ್ದಾಗಿತ್ತು ಇರಬೇಕು, ಯಾಕಂದರೆ, ಪ್ರಸವವಾದ ತರುವಾಯ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅಕಸ್ಮಿತವಾಗಿ ಒದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುವ ಇಷ್ಟುವರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಚಲನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾದ ಶಾಂತವನ್ನು ಪಡೆಯದಿರುವ ಕಾರಣ, ಅವಳು ಇಷ್ಟುವರಿಗೂ ಅಂದರೆ ಪ್ರಸವಿಸುವ ಕಾಲದವರಿಗೂ ಭುಂಜಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ ಭೋಜನವನ್ನು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿನೇನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭೋಜಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ರೋಗಗ್ರಸ್ತರಹಾಗೆ ಅವಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಖಂಡಿತ ಪಥ್ಯದಲ್ಲಿಡಕೊಡದು. ಪ್ರಸವವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕಠಿಣ ಪಥ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಗಂಜಿ, ಅಥವಾ ಮಾಂಸದ ಸಾರು ಕುಡಿಯ ಬೇಕೆಂದು ಬಲಾತ್ಕಾರಮಾಡುವ ವದ್ಧತಿಯು, ಮತ್ತು ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಗಂಜಿ ಮಾಂಸದ ಸಾರಿನಿಂದ

previously taken, could not now be borne without inconvenience.

It is customary to compel a woman, after delivery, to live almost exclusively on gruel or broths ; and it is no uncommon thing for her stomach to be most inordinately distended with several pints of these articles daily. The practice seems extremely irrational, and is often highly injurious. It frequently not only enfeebles the stomach, but by keeping up constant perspiration, debilitates the whole system, and renders it very susceptible of cold ; and is one cause of an immoderate secretion of milk, which becomes a source of great distress to the patient. For some days after delivery, therefore, whilst these articles may constitute a part of her diet, their quantity may be less, if in the middle of the day a light pudding, containing an egg or two, be substituted. The components may be varied until the woman resumes the ordinary family diet, which, if nothing unfavourable has occurred, she may begin to do in a few days.

And whilst it is not intended to enter fully into this subject, still it is one of so much moment as to justify a few more remarks, which are purposely very general and familiar in their character, and bear equally on parent and child.

ಪ್ರತಿದಿನವದಲ್ಲೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತುಂಬುತ್ತಾ ಬರುವ ಈ ವಾಡಿಕೆಯು ಬಹಳ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬಹಳವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೀನತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಅದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಕರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆವರು ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಮ್ಮಿಮಾಡಿ ನೆಗೆಡಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ; ಇದಲ್ಲದೆ ಹಾಲು ಮಿತಮಿಂಚಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳವರಿಗೂ ಕೆಳಗೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವವುಗಳು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪಥ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು; ಅವು ಯಾವವಂದರೆ, ಮಧ್ಯಸ್ಥದ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಕೋಳಿ ಮುಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಡುಬನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು; ಈ ಕಡುಬನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಜಿನುಸುಗಳು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಭೋಜನವನ್ನು ಭುಂಜಿಸುವವರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು; ಆದರೆ, ಏನಾದರೂ ಆನಾನುಕೂಲ ಚೆನ್ನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಇರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವವಾದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ತನ್ನ ಎಫಾ ಪ್ರಕಾರ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಆರಂಭಮಾಡಬಹುದು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಹಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ, ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಲಕ್ಷಣವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಮವಾದ ವಾಡಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶೆಯಾಗಿ.

The diet of a nurse should be simple, nutritious, and such as is easily digested. It is an established fact, that, if plain and nourishing, a mother may, with impunity to a child, gratify herself in any article of food, if she at first habituate her stomach to it, and it will rarely be found that any thing will disagree with an infant which agrees with herself.

Unless the state of the health requires wine or beer, most nurses, who have good sense enough to try, will find the comfort of their feelings best consulted, their constitution best supported, and the improvement of their infants most rapid, when they avoid spirits, wine, or beer, and drink milk as their ordinary beverage. Some women may require a draught of good ale twice a day, but the cases are rare.

A nurse should live on a proportionate quantity of animal and vegetable food. No objection, but such as is traditionary and unfounded, can be advanced to her partaking moderately of any well boiled vegetables or ripe subacid fruit. Her meat should not

ದಾದಿಯ ಭೋಜನವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪುಷ್ಟಿ ಕರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಭೋಜನವು ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪುಷ್ಟಿ ಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವಂಥಾದ್ದು, ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಕೂಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಹಾಲು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಂತಲೂ ಮತ್ತು ಅವಳು, ಭೋಜನವನ್ನು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಅಂಥಾ ಭೋಜನದಿಂದ ಏನೇನು ತೊಂದರೆ ಸಂಭವಿಸದೆ ತಾಯಿಗೆ ಯಾವದು ಹೊಂದಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅಂಥಾ ದ್ದೇ ಶಿಶುವಿಗುನ್ನೂ ಹೊಂದಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ದಾದಿಯ ಶರೀರ ಸಾಖ್ಯಕ್ಕೆಹೊರ್ತು, ಅನೇಕ ದಾದಿಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿರುವದರಲ್ಲಿ ತೋರುವದು ಏನಂದರೆ, ಅವರ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ಅವರ ಶರೀರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕೂಸುಗಳು ಆಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಬಹಳ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಆಗುವದಕ್ಕೂ, ಅವರುಗಳು ಸಾರಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಬರೇ ಹಾಲನ್ನೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಾಕಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ; ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಒಳ್ಳೇದಾಗಿಧೆ; ಆದರೆ ಸಾಖ್ಯ ಹೀನವಾಗಿರುವಂಥವರಿಗೆ “ವೈಫ,” ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡುಸಾರಿ ಒಳ್ಳೇ “ಮಿಲ್ಕು,” ಎಂಬ ಬೀರನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡಬಹುದು; ಆದರೆ ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳು ದುರ್ಲಭವಾಗಿವೆ.

ದಾದಿಯು ಸರಿಯಾದ ಮಾಂಸದ ಅಥವಾ ತರಕಾರಿಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬಂದಿರುವಂಥಾ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದೇನಂದರೆ, ದಾದಿಯು ಏನೇನು ಆಪ್ತವೆನಿಸಿ ಇಲ್ಲದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಸಿದ ಕಾಯಿವಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ, -ಅರ್ಧ ಹುಳಿಯಾದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಭೋಜಿಸಬಹುದು. ಅವಳು ಭುಂಜಿಸುವ ಮಾಂಸವು ಅವಳ ಸಾಖ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು

be much salted or fat, and rich pastry, for her own sake, as well as for the welfare of the child, should be avoided.

At least, one hearty meal of meat should be eaten daily, with a proper quantity of vegetables, and in general the diet of a nurse ought not to be greatly altered from that to which she has been previously accustomed.

It is a common prejudice, and a great error, to direct that a nurse should 'live well,' in the vulgar acceptation of the words. Nutritious diet is certainly necessary, but rich living renders the milk gross and indigestible.

It is of some importance that food be taken frequently, and in small quantities, as the milk is secreted in a few hours, probably in about five, after the stomach receives its nourishment. The milk is then fit for the sustenance of the child, but if secreted much longer, it becomes unfit, because the serum or thinner parts become absorbed, and those parts only which are digested with more difficulty, remain in the breast.

There is an evil too generally prevalent, and most pernicious in its consequences on individuals and on society, and by no means confined to mothers.

ಶಿಶುವಿನ ಸಾಬ್ಬಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಉಪ್ಪು ಮಿಶ್ರವಾಗಿಯು ಅಥವಾ ಕೊಬ್ಬು ವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು ಇಲ್ಲವೆ ಕೊಬ್ಬು ಕಲಸಿದ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿಯು ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬೇಕು.

ಪ್ರತಿದಿನಸವು ಒಂದು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಭೋಜನವು ಮಾಂಸವು ಮತ್ತು ತಕ್ಕಂಥಾ ತರಕಾರಿಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವಳ ಭೋಜನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಇಷ್ಟವರಿಗು ಭುಂಜಿಸುತ್ತಾ ಬಂದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಜನರು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತುಗಳು ಏನಂದರೆ, ದಾದಿಯು ಚನ್ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವಿಕೆಯು ಸಾಧಾರಣ ಪಕ್ಷಪಾತವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಪುಷ್ಟಿಯಾದ ಭೋಜನವು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ದುಂದಾಗಿ ಭುಂಜಿಸುವದು ಆಕೆಯ ಮೊಲೇ ಹಾಲನ್ನು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣ ಬಾರದ ಹಾಗೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಭೋಜನವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭುಂಜಿಸುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಭುಂಜಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ರಯಾಕಂದರೆ ಭೋಜನವಾದ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ತರುವಾಯ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೫ ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಪರಿಣಮಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಹಾಲು ಕೂಸನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ದೀರ್ಘ ಕಾಲದಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ ಹಾಲಿನ ನೀರು ಅಥವಾ ತೆಳ್ಳಗಾದ ಭಾಗವು ಹೆರಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಜೀರ್ಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಂಥಾ ಭಾಗಗಳೇ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಬಹಳವಾಗಿ ನೀಚ ಜನರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೇಡಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಫಲವು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಜನ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿಯೂ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿರುವಂಥಾ ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಧೂಷಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಸಾಕಾ

in the lowest classes of the community, which cannot be too severely reprobated,—it is the wretched habit of taking wines or spirits to remove the languor present during pregnancy and suckling. It is a practice fraught with double mischief, being detrimental both to mother and child. The relief afforded is temporary, and is invariably followed by a greater degree of languor, which demands a more powerful stimulus, which at length weakens, and eventually destroys, the tone of the stomach, deteriorates the milk, and renders it altogether unfit to supply that nutriment which is essential to the existence and welfare of the child.

Some young mothers greatly increase their fatigue in suckling, by the awkward manner in which they place their children at the breast. A woman should use her child to such positions in giving it suck, as are most easy to herself. If in bed, the child should take the breast as it lies, and not incommode the mother by obliging her to sit up in bed; because, without any benefit to the child, the mother's fatigue is greatly augmented. When up, the mother should

ಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಅದು ಏನಂದರೆ, ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿ ಪಾನ ಕೂಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾರಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಟ್ಟಪಾನಗಳ ಮಾಡುವಿಕೆಯು ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿಧೆ, ಈ ವಾಡಿಕೆಯಿಂದ ಎರಡು ಕೇಡನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವು ಯಾವವಂದರೆ ಈ ಸಾರಾಯಿ ಪಾನಮಾಡುವದು, ತಾಯಿಗೂ ಶಿಶುವಿಗೂ ನಾಶಕರವಾಗಿಧೆ. ಈ ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ಆಗುವ ಸಹಾಯವು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧವಟ್ಟು ಮತ್ತು ಇದರ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಆಗುವ ಸಹಾಯವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಆಯಾಸವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂಚೆ ಕುಡಿದ ಸಾರಾಯಿಗಿಂತ ಮಹಾ ಖಲವಾದ ರೇಗುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬೇರೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅದುಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ನಾಶನಮಾಡಿ, ಹಾಲನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ, ಕೂಸಿನ ಪಾಖ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದ ಆ ಭೋಜನವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ನಿವೃಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ತನ್ಯ ಪಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಯೌವನ ಸ್ತ್ರೀಯರುತಮ್ಮ ಆಯಾಸವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಶುವನ್ನು ಸ್ತನ್ಯ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಿರಿಯು ಬಹಳ ಮೂಢತನವಾಗಿಧೆ. ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಶಿಶುವನ್ನು ತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಧೆ. ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದರೆ, ಶಿಶುವು ಮಲಗಿ ಕೊಂಡಹಾಗೆ ಸ್ತನ್ಯಪಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇಮೊರ್ತು, ತಾಯಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು, ಹಾಲುಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಆದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಏನೇನು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ, ತಾಯಿಯ ಆಯಾಸವು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಎದ್ದು ಕೊಡುವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ತಾಯಿಯು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೆಟ್ಟಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ತನ್ನ

by all means sit upright, and raise the child to her breast. The distorted posture so commonly seen in suckling, produces excessive pain in the back and limbs, without relieving the child in any respect.

Fretfulness, agitation, and violent emotions of the mind, invariably do injury to an infant at the breast. The milk becomes vitiated, its secretion very often diminished, or altogether suspended, and the little sufferers have, in many well authenticated instances, fallen victims to the indulgence of these passions by the nurse or mother.

Unless very peculiarly urgent reasons prohibit, a mother should support her infant on the milk she herself secretes. It is the dictate of nature, of common sense, and of reason. Were it otherwise, it is not probable that so abundant a supply of suitable food would be provided to meet the wants of an infant, when it enters on a new state of existence.

It is difficult to estimate the mischief resulting from infants being deprived of their natural nourishment; for, however near the resemblance may be

ಶಿಶುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಲನ್ನುಕೊಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಸ್ತನ್ಯಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶಿಶುವಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ, ತಾಯಿಗೆ ನಡುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ನೋವುನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ತನ್ಯವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಶಿಶುವಿಗೆ, ತಾಯಿಯ ಭಯಪಡುವಿಕೆಯು, ತೊಂದರೆಯು, ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಸಂತೋಷ, ಇಲ್ಲವೆ, ದುಃಖಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ತಾಯಿಯು, ಅಥವಾ ದಾದಿಯು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಶಿಶುಗಳ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮವು ಬದಲಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅಥವಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳು ಶ್ರಮೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಮರಣವಾದವೆಂದು ಅನೇಕ ನಿಜವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಏನಾದರೂ ಬೇರೆ ಆಪ್ತು ಅಗತ್ಯವಾದ ನ್ಯಾಯಗಳ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದ ದೊರ್ತು ಕಡಿಮೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಹಾಲಿನಿಂದ ಕೂಸನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸ್ವಭಾವದ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿಯೂ ಸಾಧಾರಣ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಶುಲ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿದ್ದರೆ, ಶಿಶುವು ಜೀವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹುಕಃ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲ ಭೋಜನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೂಸುಗಳ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಮೋಸವನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರಲಿ, ಯಾಕಂದರೆ, ಸ್ತನದ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಆ

between food artificially prepared, and breast milk, still reason and observation demonstrate the superiority of the latter to the former.

No children exhibit such unequivocal signs of health, or bear up so well under disease, as those that live exclusively on the breast. Whenever instinct and nature are permitted to teach, such is the course which they point out; and happy would it be for mankind, if parents would so far return to a state of nature as to regulate their own diet, and that of their children, by her simple and solitary dictates.

In many parts of the world where children attain to the greatest beauty and vigour, they are not permitted to have any other nourishment but the mother's milk, till they have attained the age of twelve months; and some of the finest and most robust children to be seen in this country are those that are reared in a similar manner.

And, as a further inducement, it should be remembered that medical men concur in their opinion, that very rarely does a constitution suffer from secreting milk; whilst the health of many women is most materially improved by the performance of the duties of a nurse. Delicate females are generally strengthened by nursing, and many of the complaints

ಹಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಇವೆರಡರಲ್ಲಿರುವ ವೈತ್ಯಾಸದಿಂದ ನ್ಯಾಯವು ಮತ್ತು ಗುಮನವು, ಮೊಲೇ ಹಾಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೊಲೇ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದು ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಸಹಿಸುವದಕ್ಕೂ ಅಥವಾ ಸಾಖ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕೂ ಅಸಮವಾದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಸ್ವಭಾವೇ, ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯು ಸಾಖ್ಯವಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಜಾಯಮಾನದಿಂದಲೂ, ಸ್ವಭಾವದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಲೂ, ಯಾವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೋ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೇ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಸ್ವಭಾವವು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಕಾರವೆ, ಅವರಗಳ ಸ್ವಂತ ಆಹಾರವು, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಆಹಾರವು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಯೂ, ಸುಲಭವೇ ಜೀರ್ಣಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಲೋಕದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಸಾಂದರ್ಭವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿಯೂ, ಇರುವಂಥಾ ಮಕ್ಕಳು, ತಾಯಿಯ ಮೊಲೆ ಹಾಲು ವಿನಹ; ಅವರಿಗೆ, ೧ ವರುಷ ತುಂಬುವವರಿಗೂ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಬೆಳೆದವುಗಳಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ಶೀನೆಯಲ್ಲಿ (ಯೂರೋಪ್) ಕಾಣಿಸುವಂಥಾ ಕೆಲವು ಸಾಂದರ್ಭವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಬಲವುಳ್ಳ ಶಿಶುಗಳು ಮೊಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ಹಾಲು ಪರಿಣಮಿಸುವದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಂಡಿತರು ಸಹಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ; ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ದಾದಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವ ಶಿಶುವಿನ ತಾಯಿಯ ಸಾಖ್ಯವು, ಅವಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರುವದನ್ನು ಪಂಡಿತರು ಸಹಾ ಒಪ್ಪಿ

incident to women are removed by it. If we except the period of pregnancy, fewer women die whilst nursing than at any other period of life; and it is a very common observation, that their spirits are more lively and uniform, their tempers milder and more even, and general feelings more healthy and pleasant, than under any other circumstances.

A very serious evil resulting from a woman neglecting this imperious duty, is the probability of her becoming more frequently pregnant than the constitution of most females can sustain without permanent injury. A woman who suckles her children has generally an interval of a year and a half, or two years, between each confinement; but she who, without an adequate cause for the omission, does not nurse, must expect to bear a child every twelve months, and must reconcile her mind to a shattered constitution and early old age.

But few mothers, comparatively, are to be found, who, if willing, would not be able to support their infants, at least, for a few months; and parental affec-

ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಲ ಹೀನವುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಹಾ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಕಾರಣ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ಬಿಡಗಡೆಯಾಗಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಲವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕಡಮೆ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಸು ರಾಗಿರುವ ಕಾಲದ ವಿಸುವ, ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮೃತಿ ಹೊಂದುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೇ ಇರುವವಲ್ಲದೆ; ಬಹುಶಃ ಸಾಧಾರಣ ವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕ ಸಂ ತೋಷವುಳ್ಳವರಾಗಿಯು, ಅವರ ಗುಣವು ಮೃದುವಾಗಿಯು, ಮತ್ತು ಅ ನೇಕ ಸಾಖ್ಯದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಕಡಮೆ ಸ್ತಿತಿಗಿಂತಲೂ ಬಹುಶಃ ಆರೋ ಗ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಬಹಳ ಅಗಾಧವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ, ಸಂಭವಿಸುವ ಫಲವು ಬಹಳ ದುಃಖಕರವಾಗಿದ್ದೇ ಅಂ ದರೆ, ಇಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಸುರಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಇಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ದೇವದ ಲಕ್ಷಣವು ಲೀಳ್ಯವಾಗಿ ಬಸುರಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದಲು ಇವರು ಸ್ಥಿರವಾದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಪಡದೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವುಗಳು, ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವ ಹಾಗೆ, ಮಾಡುತ್ತಾಳೋ, ಅಂಥಾವಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಸವಿಸುವದಕ್ಕೆ ೧ ಅಥವಾ ೨ ವರುಷ ವೈವಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಯಾವಳು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾದ ಮುಖಾಂತರವು ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಸದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೋ, ಅಂಥಾವಳು ಪ್ರತಿ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರಸವವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ; ಇದು ಅವಳನ್ನು ಅಕಾಲ ವಾರ್ಧಿಕ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಧಿಯುಳ್ಳ ದೇವಕ್ಕೂ ಎದುರು ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ತಾಯಿಯರು ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಪಟ್ಟದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅವರ ದೇಹ ಸಾಖ್ಯವು ಭೇದಿಸಲ್ಪ

tion and occasional self-denial would be abundantly recompensed by blooming and vigorous children.

Presuming that the laudable determination is formed to indulge the child with that nutriment which is designed for its support, it becomes necessary to state, that unless very strong objections should exist, *twelve hours* should never elapse before the infant has been put to the breasts. Instinct directs it what to do, and the advantages of allowing it to suck soon after birth are many and important, both to the mother and child.

By this commendable practice, the parent is generally preserved from fever, from inflamed and broken breasts, and from the distressing and alarming consequences resulting from these complaints.

If the breasts should not have secreted milk previous to delivery, the act of suckling will encourage and expedite the secretion. Thus the mother will be saved from much of the pain connected with distended breasts. Besides which, if the infant be not put to the nipple till the breasts become full and tense,

ಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸದೆ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥಾ ವರು ಹಾಲು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳವರಿಗೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಯು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ಹಾಲು ಕೊಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಖಲವಂತವರಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಸಾಂದರ್ಭವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಕೂಸಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂಬುವ ಹೊಗಳತಕ್ಕಂಥಾ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆಂದು ಊಹಿಸಿ, ಅವಳ ಶಿಶುವಿನ ಆ ಹಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಸವಿಸಿದ ೧೦-ಘಂಟೆಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಏನಾದರು ಮುಖ್ಯವಾದ ತಡೆಗಳು ತೋರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಮೊಲೆ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿ ಗೋಚರವು, ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅದು ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ, ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸುವಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ತಾಯಿಗೂ ಕೂಸಿಗೂ ಸಂಭವಿಸುವ ಫಲವು ಖುಷಿಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ.

ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವಂಥಾ ಅಭ್ಯಾಸವು, ತಾಯಿಯನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜ್ವರದಿಂದಲೂ, ಸ್ತನದ ಕೊನೆಯು ಒಡೆದು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ರೇಗುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ಇವುಗಳ ಶ್ರಮೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಬೇರೆ ಅಪಾಯಕರವಾದ ಫಲಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಅವಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ, ಸ್ತನಗಳ ಹಾಲನ್ನು ಪರಿಣಮಿಸದಿದ್ದರೆ, ಕೂಸು ಅದರ ತೊಟ್ಟನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸುವದರಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಪರಿಣಮಿಸುವದಕ್ಕೆ ದೃಢವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತಾಯಿಯ ಸ್ತನದ ನೋವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ; ಇದಲ್ಲದೆ ತಾಯಿಯ ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಬಿರುಸಾಗಿಯೂ ಬರುವವರಿಗೂ ಶಿಶುವನ್ನು

the nipple itself will sometimes almost disappear, on account of its being stretched ; and without much, and often ineffectual labour on the part of the child, it cannot be laid hold of, and even then the pain endured by the mother is exquisitely severe, and not unfrequently the cause of sore nipples.

It must be admitted, that, some mothers cannot suckle their infants; still it should be attempted, unless it is altogether impossible ; for, though a woman may not be able to persevere for any considerable time, yet suckling, if but through three or four weeks, may avert those local and general complaints which have been before named. Many nurses are too often discouraged when children are awkward in taking the breast, or when the nipples are flat and sore.

And here it may be as well to say a few words on those troublesome and painful complaints. *Flat and sore nipples* are in some instances produced by the unnatural practice of pressing them by tight stays. A strong, healthy child should be applied to draw them out, when too flat for a new-born infant to take hold of. The superficial ulcers and cracks which so often take place on the nipples, and give such exquisite pain may generally be *prevented* by washing the

ಮೊಲೇ ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಹೋದರೆ, ಸ್ತನದ ತೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಬಿರು ಸಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಅದು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗುವದ ಲ್ಲದೆ, ಶಿಶುವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಕ್ರಮೆಯಿಂದ ಆ ತೊಟ್ಟನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆಯು ಮತ್ತು ಶಾಯಿಯು ಹೇಳಿಕೂಡದಂ ಥಾ, ನೋಡದ್ದು ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಬಹುಶಃ ತೊಟ್ಟು ಹುಣ್ಣು ಬರುವದಕ್ಕೂ ನಮಾ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಶಾಯಿಯರು ತಮ್ಮ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಅಗ ದೆಯು ಬೇಳುವದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವದು ಪೂ ರಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸ ಬೇಕಾಗಿಥೆ; ಯಾಕೆಂದ ರೆ, ಸ್ತ್ರೀಯು ಬಹುಶಃ ಅನೇಕಕಾಲದವರೆಗೂ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಧಿಸು ವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇಂಥವಾಂವಾದವೆಗಳವರೆಗೂ ಪ್ರೌಢ ಯಾಗಿ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದವರಿಂದ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಸ್ತನದ ತೊ ಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ರೋಗಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಕೂಸುಗಳು ಸ್ತನ್ಯ ಪಾನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ನೊಟ್ಟುಗಿಯೂ ತೊಂದರೆನ್ನಿಸದವಾಗಿಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೋ, ಆಗ ಅನೇಕ ದಾಯಿಗ ಕೊಡುವೆಗಳಾಗಿ ವದಕ್ಕನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ, ಆ ತೊಂದರವರವಾದ ಮೊಟ್ಟೆ ದಿವರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆ ಲವು ವಾಕ್ಯಗಳು ಬೇಳುವದು ಅತ್ಯವನಾಗಿರುವುದು. ತಟ್ಟೆಯಾದ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಾದ ತಮ್ಮಗಳೂ, ಸುಳಿದಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದ ರೆ, "ಪ್ಲೇಗ್" ಎಂಬುವ ಬೈಯಾದ ಹಿಂದು ವಿಧ ಉಪದನ್ನು ಯುರೋ ಪಿಯಾದವರು ಧರಿಸುವ ಆಕ್ರಮವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತ ದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಜುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುವು ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಸ್ತನದ ತೊಟ್ಟುಗಳು ತಟ್ಟೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆ ಶಿಶುವನ್ನು ಸ್ತನ ಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ದಾಯಿ ಕುಡಿಯುವದಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಜಿಜುಕುವದ ರಿಂದ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದ ತೊಟ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ತನದ ಹುಣ್ಣು

nipples night and morning, for some months before lying-in, with brandy and water, or with the compound liquor of alum, (*liquor aluminis compositus*.) It is of much importance to keep the nipples dry after the child has done sucking. When they become sore, great attention is required. The infant should draw them through an ivory or glass, or india rubber shield, with the prepared teat of an heifer. The nipples must be always covered with the shield, so that they may not be liable to pressure; and great care should be taken that the newly formed tender skin be not torn off, by the coverings of the breast being permitted to stick to it.

Not unfrequently, if the mother have but resolution to make the attempt, she will be able to suckle, though she may have been foiled in two, three, or more, previous confinements.

It would be endless to enumerate the variety of things which have been recommended to invigorate the constitution, and increase the flow of milk. Let it suffice to affirm, that if no positive disease exists, plain, generous, and nutritious diet, regular exercise

ಅಥವಾ ಅದರ ತೊಟ್ಟು ಒಡೆದು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಇವುಗಳು ಸಂಭವಿಸದೆ ಇರುವದಕ್ಕೆ, ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಸದಾ ಪ್ರಸವವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಗಳ ಮುಂಚೆ, ಬ್ರಾಂದಿಯನ್ನು ನೀರನ್ನು ಸವಬೆರಸಿ, ಅದರಿಂದ ತೊಳೆಯುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ, ಸ್ವಟಿಕದ ನೀರಿನಿಂದಲಾದರು ತೊಳೆಯುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಶಿಶುವು ಹಾಲು ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಸ್ತನಗಳ ತುಟ್ಟಗಳನ್ನು ಒಣಗಿಸುವದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವು ಹುಣ್ಣಾಗಿದ್ದಾಗ, ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತದೆ. ಶಿಶುವು ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವಾಗ ದಂತದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಥವಾ ಗಾಯನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ತಟ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಸಬೇಕು; ಹೀಗೆ ಕುಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಆಕಳಿನ ಮೊಲೆಯಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಆ ತಟ್ಟೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಮೊಲೆಯ ತೊಟ್ಟುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೇಲೆಪೇಳಿದ ತಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ಅವು ಅಣುಗುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡದೆ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಮೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಮೃದುವಾದ ಚರ್ಮವು ಕಿತ್ತು ಹೋಗದೆ ಇರುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಸ್ತನಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ಅವುಗಳು ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕಿತ್ತು ಹೋಗದ ಹಾಗೆಯೂ, ಬಹು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಗಾಗ್ಗೆ, ತಾಯಿಯು ಹಾಲು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಢಮಾಡಿದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವು ನೆರವೇರಬಹುದು; ಅವಳು ಹಿಂದಿನ ೨-೩ ಪ್ರಸವವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಆಕೆ ಭಂಗವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈಗಿನ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ನೆರವೇರಿಸ ಬಹುದು.

ಹಾಲು ಅಧಿಕವಾಗುವದಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಬಲವು ಬರುವದಕ್ಕೂ ಹೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂಥಾ ನಾನಾವಿಧವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವದಾದರು ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾದ ಒಳ್ಳೆ ಆಹಾರವು, ಕ್ರಮವಾದ ಸಂಚಾರವು ಮತ್ತು ವಾರಕ್ಕೆ ೨ ಅಥವಾ

and cold bathing two or three times a week, embrace all that is necessary to accomplish so desirable an object.

A medical man ought never to think it beneath him to direct a nurse or a mother on these little attentions which a newly born infant demands on its being ushered into the world. The temperature which it leaves is about sixty-eight, consequently care is required that it be not suddenly exposed to a reduced temperature, or to the heat and glare of a fire.

A receiver of fine flannel, with a square of old soft linen or calico tacked in its centre, should be in readiness for its removal when born. Flannel itself is too harsh for immediate contact with the delicate skin of an infant at first, though well adapted to keep up that degree of warmth which it brings with it.

Cold is very unfriendly to the tender state of an infant, and though a child over-loaded by an immoderate load of clothes will suffer from porrigo and other complaints, yet, for a time, warm clothing, with that quantity of animal heat which a mother's bosom communicates, are requisite for its comfort,

ಇತಿವರ್ತಿ ತನ್ನೊಳಿರುವ ಸ್ನೇಹವು ಮುಂತಾದವುಗಳೇ, ಪೂರೈಸ ಬೇಕಾದ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ, ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ.

ಶಿಶುವು ಜನ್ಮಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವು ಪಂಡಿತನ ಗಮನವನ್ನು ತೋರುವದರಿಂದ, ಪಂಡಿತರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಕಾದ ಕೆಲವು ವಿಧಿಗಳನ್ನು ತಾಯಿಗಾದರೂ, ದಾದಿಗಾದರೂ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕವ್ವಿಯಾಗಿಧೆ, ಎಂದು ಯೋಚಿಸದೆ ಅಪ್ಪನುಳ್ಳ ಕುದುರಾಗಿ ಪಡೆದವನಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಧೆ. ಶಿಶುವು ತಾಯಿಯ, ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವಾಗ, ೯೯ ಜಗ್ರಿ, ಕಾಬೆವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ, ಅದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಆ ಕಾಬೆಗಿಂತ ಕವ್ವಿಯಾದ ಶೀತೋಷ್ಣಕ್ಕೆ ಒಳ ಪಡೆದವನಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ದೇಹಾದ ಕಾವನ್ನು ಪಡೆಯದ ಹಾಗೆಯೂ, ಜ್ವರಪಡುಗಿರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೃದುವಾದ ಫೈನರೆ ಎಂಬ ಕಂಬಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಮಲಗಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು ಈ ಕಂಬಳಯ ಚೂಕದಮೇಲೆ ಶಿಶುವಿನ ಬರಗುವ ಕಯ್ಯೆಯಿಂದ ಚಾಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಾಸಿ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಅಂಟಿಸಬೇಕಾಗಿಧೆ. ಯಾವವರೆ ಕಂಬಳಯು ಏಕಾಏಕಿ ಶಿಶುವಿನ ಮೃದುವಾದ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ತಗಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬರಳ ಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅದು ಶಿಶುವನ್ನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಬಂದ ಕಾಬೆಗೆ ಸಮವಾಗಿಟ್ಟಿರುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಧೆ.

ಏಳೆಯು ಬರಳ ಮೃದುವಾಗಿರುವ ಶಿಶುವಿನ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಧೆ, ಮತ್ತು ಶಿಶುವನ್ನು ಮಿತಮಿಂಬೆದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮೊದ್ದಿ ಸಿದ್ಧರೆ, ಆ ಶಿಶುವು ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಚರ್ಮ ರೋಗದಿಂದಲೂ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ, ತಾಯಿಯ ಶರೀರದ ಕಾಖ ಸಹಿತ ಕಾಖವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕುವದು ಶಿಶುವಿನ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅದು

and essential to its thriving. The modern refinement of cots, and the injurious apprehensions of children being overlaid, have banished many a weak and delicate infant from a nurse's bosom, [its natural and best bed,] to a crib, where it has passed night after night in erie, from its inability to generate sufficient heat for its own comfort, and eventually has fallen a victim to cold and neglect. Still it should have plenty of pure air, which must freely circulate about its bed, whilst prevented by a curtain from passing in a current immediately over its body.

The mucus which covers the body of a child at its birth, is best removed by a soft sponge with warm water and soap. A nurse should not be over anxious to remove every particle at the first washing, because, by too much rubbing, the skin becomes irritated and inflamed, and by the second attempt, the surface of the body may be thoroughly freed from this substance. This indeed is necessary, or perspiration becomes obstructed, and the skin liable to eruptive diseases.

Many nurses never wash the head of an infant after the first time, except with spirits. The omis-

ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದಕ್ಕೂ ಅದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಂಚಗಳು, ನಿಂದೆ ಕರವಾಗಿ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆ, ಮುಚ್ಚಿದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬದಲೆ ಬಲಹೀನವು ನಿತ್ರಾಣವುಳ್ಳ ಕೂಸುಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ಘಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಲೂ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಯಾಕೆಂದರೆ ದಾಯಿಯ ಶರೀರದ ಕಾಲು (ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಹಾಸಿಕೆಯಾಗಿಧೆ) ಸವಿಸವನಲ್ಲಿಯೇ, ಶಿಶು ಇದ್ದು ಅದರ ಬಲಹೀನ ಚಿಣ್ಣಿಯಿಂದ ತನಗೆ ಸಾಕಾದ ಕಾಲುನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಸಾಷ್ಟ್ಯವಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವ ಕಾರಣ ಮುಂಚೆ ದೇಳಿದವಾಗೆ ನಾಶನವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಶಿಶುವಿಗೆ ಬದಲೆವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಘಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಧೆ; ಇದು ಅದರ ಹಾಸಿಕೆಯು ಸುತ್ತು ಮುತ್ತುಲು ಧಾರಾಳವಾಗಿತಿರುಗಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅದರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಾಗಿ ಘಟಿಯು ಬರುವಹಾಗೆ ಪರದೆಯಿಂದ ಆಟಂಕಿಸಬೇಕು.

ಶಿಶುವು ಮುಟ್ಟಿದ ಕೂಡೆ ಅದರ ದೇಹವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿರುವ "ಮ್ಯುಕಸ್," ಎಂಬುವ ಬಂಕೆಯನ್ನು ಸಮವಾದ ಬಿಸಿನೀರು ಜೆರಿಸಿದ ಸೋಪಿನಿಂದಲೂ ಸ್ಪಂಜಿಯುವದರಿಂದಲೂ ಮೆತ್ತಗೆ ತೊಳೆದು ಅದನ್ನು ನಿವರ್ತಿಸಬೇಕು. ದಾಯಿಯು ಪ್ರಥಮ ತೊಳೆಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ, ಅಷ್ಟು ಆಶೆಯಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಂಕೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬಾರದು; ಯಾಕೆಂದರೆ ಡೆಬ್ಬಾದ ಹೊರಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಚರ್ಮವು ರೇಗಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಎರಡನೇಸಾರಿ, ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಶರೀರದಿಂದ ಕಡಿಸಿ ಕೊಳೆಯನ್ನು ಏನೇನು ಇಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿವರ್ತಿಸ ಬಹುದು. ಇದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ; ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬೆವರುವಿಕೆಯು ಆಟಂಕವಾಗಿ ಚರ್ಮದ ರೋಗಗಳು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಚರ್ಮವು ಆಸ್ಪದವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

sion of washing it is unjustifiable on every principle, and the custom of rubbing the head with spirits has nothing to recommend it ; but, on the contrary, is the common cause of giving cold, on account of its speedy evaporation, which carries off heat that can never be spared. Let a mother rub a little spirits between her own hands, and she will never allow the tender head of her babe to undergo the same operation.

The navel-string may be wrapped round with a piece of soft and well-aired linen, and carefully laid down. Burnt rag is very objectionable : it is in no case of any use, and frequently produces inflammation, and an ulcer that heals with difficulty. Should any ulcer remain after the cord [funis] drops off, which generally takes place in a few days, the part may be moistened with a little goulard water, and afterwards have applied to it a little spermaceti or simple ointment spread on it. This may be renewed every time the child is dressed, till the wound is healed.

Were it not that the brutal practice of forcibly pressing out the fluid which distends the breasts of some infants at birth yet prevails, it would be un-

ಅನೇಕ ದಾದಿಯರು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಸಾರಾಯಿ ವಿನಹ, ನೀರಿನಿಂದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ತೊಳೆಯುವದಿಲ್ಲ. ತಲೆ ತೊಳೆಯದೆ ಇರುವ ಕ್ರಮವು ನಿಂದೆಗೊಳಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತಲೆಯನ್ನು ಸಾರಾಯಿಯಿಂದ ಉಜ್ಜುವವಾಡಿಕೆಯು ಶ್ಲಾಘ್ಯಕರವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ಬಹಳ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ತಲೆಯಿಂದ ಹಾರಿ ಹೋಗುವ ಕಾರಣ ಶಾಲುವನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ ಶಿಶುವಿಗೆ ಶೀತಳವು ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿದೆ. ತಾಯಿಯು, ತನ್ನ ಅಂಗೈಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಉಜ್ಜಿನೋಡಲಿ; ಆಗ ಅವಳು ತನ್ನ ಶಿಶುವಿನ ಮೃದುವಾದ ತಲೆಯನ್ನು ಪುನಹ ಅದರಿಂದ ಉಜ್ಜುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಸಮ್ಮತಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಹೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯನ್ನು ಘಾಳಿಯಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ಆರಿ ಇರುವ ಮೃದುವಾದ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇಡಬೇಕು. ಸುಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯು ಬಹಳ ವಿರೋಧವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ, ಅದುವಾದ ವಿಸಯದಲ್ಲಿಯು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿದ್ದು ಆಗಾಗ್ಯೆ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಹುಣ್ಣಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಈ ಹುಣ್ಣು ಬಹು ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯು ಬಿದ್ದು ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಏನಾದರೂ ಹುಣ್ಣು ಇದ್ದರೆ, 'ಗೌಲಾರಡ್,' ಎಂಬ ಸೀಸಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಥ ಪಟ್ಟ ಬೆಸಧದ ನೀರಿನ ತೇಮೆಯು ಕೊಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಅನಂತರ ಮಕರ ಮತ್ಸ್ಯದ ತೈಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಿಕೆಯ ಸಹಾ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಶಿಶುವಿನ ಘಾಯವು ಸಾಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರಿಗೂ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಈ ಮೇರೆಗೆ ಶಿಶುವನ್ನು ಶುದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು.

ಇದುವರಿಗೂ ಒರಟತನದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವ ಕ್ರೂರವಾದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬಿಡಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು; ಆ ಅಭ್ಯಾಸವು ಏನಂದರೆ ಕೆಲವು ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವರ ಸ್ಥನವು ಉದುಕದಿಂದ

necessary to refer to the unfeeling custom ; nothing can justify it, for not one child in a hundred requires any attention on this point, and when it does, an emollient poultice is all that is required.

The child's clothing should be sufficient to protect it from the cold, and bandages or heavy clothing will produce injury. The clothes should therefore be soft, loose and light, to ensure the comfort of the child and its moderate warmth.

The ease and comfort of a child may be consulted and promoted by avoiding all unnecessary bandaging. Every species of swathing prevents the free performance of the various functions. Flexion and extension of the joints should be quite unrestrained ; and clothing which in any degree impedes free motion, and thus counteracts, by its confinement, the natural efforts of a child, must be extremely injurious.

An infant has been not unaptly compared to a bundle of fine vessels, through which a fluid is to pass undisturbed, [equally through the body. For this

ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟು ಅರಳುವೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ಹಿಂಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವು ನಿಧನೆಯವಾಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದು ೧೦೦ರಲ್ಲಿ, ಒಂದಾದಕಾರಣ ಅದು ಏನೇನು ಗಮನವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೋರುವದಿಲ್ಲ; ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೃದುವಾಗಿರುವ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು “ಪೋಲ್‌ಟೇನ್,” ಅವಶ್ಯಕವೇ ಹೊರ್ತು ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಕೋರುವದಿಲ್ಲ.

ಕೂಸಿಗೆ ಹೊದಿಸುವ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಅದನ್ನು ಛೇದನೆಯಿಂದ ತಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೊರ್ತು, ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಕಡಿಮೇ ಬಲವಾದ ಹೊದಿಕೆಯು ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಶಿಶುವಿಗೆ ಹೊದಿಸುವ ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಮೆತ್ತಗಾಗಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಔರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು, ಶಿಶುವಿನ ಸ್ವಾಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಶಾಖವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವದಾಗಿರಬೇಕು.

ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಶುವಿನ ಸ್ವಾಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಆಯಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಶಿಶುವನ್ನು ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ಸುತ್ತಿರುವದು ಅವುಗಳ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವ ಚಲನೆಯನ್ನೂ ಆಟಂಕಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮುಂದುರುವದಕ್ಕೂ, ಚಾಚುವದಕ್ಕೂ ಏನೇನು ಆಟಂಕ ಬಾರದಹಾಗೆ ಧಾರಾಳವಾದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಈ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ತ್ರಣವಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಶಿಶುವಿನ ಕೀಲುಗಳ ಚಲನೆಯು ತಪ್ಪಿ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವದು ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ, ಶಿಶುವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ವಿರೋಧವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ದೃಷ್ಟಾಂತರ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವು ಬಹುಶಃ ಒಂದು ನರದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ, ಆ ನರದ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹ್ಯಾಗೆನುಗ್ಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿಯೇ.

purpose it is surrounded by a soft medium, which cannot sustain pressure to any degree without injury; and it is evident folly therefore, to roll tightly a delicate babe which just before swam in fluid, to preserve it from the pressure of surrounding parts.*

Having made these general remarks on the *domestic* management of the mother and infant, it remains to add a few suggestions on their *medical* treatment:

Nothing can be more irrational than the too prevalent custom of exhibiting large and repeated doses of *opium* to a woman after delivery. It is true that a patient after labour is found in a state of fatigue and irritability, and may therefore be benefitted by a single and moderate dose of this article; but the frequent repetition of it is decidedly injurious, not only by producing the ordinary unpleasant effect of opium, but more especially by its influence over uterine action, which it enfeebles or suspends, so as to counter-

* Dr. Conquest has, here, discussed at length, the impropriety of tightly bandaging infants, but, as no such practice prevails in India, those remarks have been omitted.—Tr.

ಶಿಶುವಿನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ರಕ್ತವು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ, ಅದು ತನ್ನ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತುಲು ಮೃದುವಾದ ಮಾಂಸದಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಣಗುವಿಕೆಯ ಹಿಂಶೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದು; ಆದ್ದರಿಂದ ಮೃದುವಾದ ಶಿಶುವನ್ನು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಂಧನೆ ಮಾಡುವದು, ಮೂಢತನವಾಗಿಧೆ ಎಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ ಪ್ರಸವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಈ ಶಿಶುವು ಪಿಂಡೋದಕದಲ್ಲಿರುವಾಗ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಭಾಗಗಳ ಅಣಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಉದಕದಲ್ಲಿ ಈಜುತ್ತಾ ಇತ್ತು. *

ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳು ಶಿಶುವಿನ ಗೃಹಕೃತ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಆದರೆ ತಾಯಿಯ ಮತ್ತು ಕೂಸಿನ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯು ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಆಕೆಗೆ ಕೊಡುವ ಆಫಿನಿಯ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಏನೇನು ಬುದ್ಧಿಹೀನತೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದರ ಆಯಾಸದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣದಿಂದಲೂ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡುಇರುವದು ನಿಶ್ಚಯವೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕ್ರಮವಾದ ಅಪನೀ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಗುಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು; ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಆ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಥ ಪಟ್ಟ ದುರ್ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಲವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಗರ್ಭ

* ಈ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಾಂಕ್ರಿವೆಲ್, ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಬಂಧನ ಮಾಡುವ ಆಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಅಂಥಾ ಅಭ್ಯಾಸವು ಪ್ರವರ್ತಿತವೆ ಇರುವದರಿಂದ ಅವರ ಚರ್ಚೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಕರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದವರು ಬರೆದು ಇದ್ದಾರೆ.

act the efforts which it makes to expel clots (coagula,) and perfect its restoration to its original dimensions by those secondary and very salutary contractions, termed *after-pains*, and for the removal of which opiates are so generally prescribed. These should rather be encouraged than counteracted, by the occasional employment of friction over the uterine and lumbar regions, and by the exhibition of a purgative, which, during its operation, materially assists and accelerates the contractile energies of the womb.

On the second day subsequent to delivery, the bowels should be acted on by a common domestic injection (enema,) or by the exhibition of a moderate dose of castor oil, or any other mild aperient.

The early employment of purgatives also moderates the secretion of the milk, by which the woman is saved from considerable suffering. Should it happen that the breasts become extremely tumid, hot, and painful, it will be necessary to act more freely upon the bowels, so as to obtain several loose motions daily, and this object will be best secured by repeated doses of some saline aperient. In addition to this, the breasts must be kept very cool, and every few hours gentle friction of them should be enjoined on the nurse. This may be performed by the hand, between which and the breasts, there should be interposed a

ಕೋಶದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಆಟಂಕ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರೊಳಗಿನ ರಕ್ತ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಆಳ ತೆಗೆ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸವಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸಂಭವಿಸುವ ಬೇರೆ ಪ್ರಸವ ನೋವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧದ ಪ್ರಯೋಗವು ಶ್ಲೇಷ್ಮೆಯಾಗಿ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದ್ವಾರದ ಮಾರ್ಗ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸ ಬಾರದು; ಟೊಂಕದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಜ್ಜುವದರ ಸಹಿತ ಭೇದಿ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಬಲವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಣುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವವಾದ ಎರಡನೇ ದಿವಸವೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪಿಚ್‌ಕಾರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಮಿತವಾದ ಭೇದಿಯೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಾದ ಭೇದಿ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವವಾದ ತರುವಾಯ ಭೇದಿ ಔಷಧದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ, ಹಾಲು ಪರಿಣಮಿಸುವ ಚರ್ಯವನ್ನು ಮಿತಪಡಿಸ ಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಇತರ ಹಿಂಸೆಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ತನಗಳು ಬಹಳ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾಣಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ನೋವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿದಿವಸದಲ್ಲೂ ಅನೇಕಸಾರಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಭೇದಿ ಔಷಧವನ್ನು ಕೋಶಕ್ಕೆ ದ್ವಾರದ ಮಾರ್ಗ ಈ ಕೋಶಿಕೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿಗೆ ಸಮ್ಪೂರ್ಣವಟ್ಟ ಭೇದಿ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಸ್ತನಗಳನ್ನು ಉಷ್ಣವಾಗಿಟ್ಟರೆ ಶೀತಳ ಸ್ತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಕೆಲವು ಘಂಟೆ

little hair powder or oil, and the latter may be mediated by the addition of camphor, as in the *camphor liniment*.

The patient should live rather low, and take every article of food cool. She should be allowed ripe sub-acid fruit, and prohibited from taking any more fluid than is absolutely necessary, by which the useless excess of fluid in the body (*plethora ad molem*)* may be in a great measure avoided. The lactiferous tubes must be kept frequently emptied by the infant.

The *bladder* now and then does not perform its functions as it should after delivery; and this inability occurs sufficiently often to render it a part of the duty of an accoucheur, on his first visit, to inquire of the nurse into the state of this organ, and to reiterate his inquiries until he is convinced, by the most unequivocal language, that his patient has really emptied the bladder, and not merely parted with a small quantity of urine by drops; and should any doubt remain on his mind, he should examine externally above the pubes.

Latin.

English.

* *Plethora ad molem.*

The blood vessels being fuller than in a healthy state,

ಗೆಳಗು ಒಂದುಸಾರಿ ಔಷಧವನ್ನು ದಾದಿಯ ಅಂಗೈಯಿಂದ ಎದೆಗೂ ಮತ್ತು ದಾದಿಯ ಹಸ್ತಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ, ಕೂದಲಿಗೆ ಹಾಕುವ ಒಂದು ವಿಧ ಬಿಳಿ ಧೂಳನ್ನು, ಇಲ್ಲವೇ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಕರ್ಪೂರ ತೈಲವನ್ನು ಹಾಕಿ ಉಜ್ಜಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪಥ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವಳು ಭುಂಜಿಸುವಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳು ತಂಪಾಗಿರಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕುಡಿಯಬೇಕಾದ ನೀರೇ ಹೊತ್ತು, ಬೇರೆ ಯಾವ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದು, ಅರ್ಧ ಹುಳಿಯಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸ ಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚಾದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ಕಠಿಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ನೀರನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಶೇರುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಾಗುತ್ತದೆ. *ತಿರುವಿನಿಂದಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಲು ಬರುವ ಕೊಳನೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ, ಸ್ತನವನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ಇರಬೇಕು.

ಮೂತ್ರ ಕೋಶವು ಪ್ರಸವನಾದ ಕೂಡೆ, ತಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಮಾಡದೆ ಇರುತ್ತದೆ; ಸೂಲಿಗನು ತಾನು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಮೂತ್ರ ಕೋಶವು ಅದರ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತದೋ, ಎಂದು ದಾಯಿಯುಮುಖಾಂತರವಾಗಿ, ಈ ಕರಣವು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದು ಇವನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬರುವವರಿಗು ದಾಯಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮೂತ್ರವನ್ನು ಬರಿದುಮಾಡಿದಳೋ, ಇಲ್ಲ ಬಟ್ಟು ಬಟ್ಟಾಗಿ ಮೂತ್ರವನ್ನು ಹೊಯಿದಳೋ ಎಂಬುವದನ್ನು ದಾದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಲಿಗನಿಗೆ ಸಂದೇಹ ತಟ್ಟದರೆ, ಅವನು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಹೊರಗಡೆ ಪರಿಶೋಧನೆ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಭಾಗದ ಎಲುವುಗಳ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಸ್ವರಸೇನೋಡ ಬೇಕು.

* ಅದನ್ನು "ಪ್ಲೇಗೋರಾ ಆಡ್ ಮೊಲಂ," ಅಂದರೆ, ರಕ್ತದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಕ್ತವು ತುಂಬಿರುವಿಕೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

Many women suffer during the remainder of their lives from the very general and very reprehensible custom of indulging prematurely in an upright position; and even those who are solicitous to remain longer than is necessary in bed, often do themselves much mischief by a half recumbent posture, presuming that if the lower extremities are kept horizontal, the position of the trunk is unimportant. The absurdity of this opinion is so manifest, that it needs no refutation nor can it excite surprise, that falling down of the womb (*procidencia uteri*,) sanious discharge, and subsequently leucorrhœa, should be the consequences of such malpractice, when the relaxation of the passages and the size and weight of the womb are considered. Still there can be no necessity for a woman to be confined under the bed-clothes for a month; and, if the horizontal posture of the body be preserved, she

Latin.	English.
<i>Stillicidium,</i> <i>Procidencia,</i> <i>Prolapsus,</i>	Drop by drop.
} <i>Uteri.</i>	The falling down of the womb.

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರಸವವಾದ ತರುವಾಯ ತಮ್ಮ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲ ವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಮೆಯಿಂದ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅವು ಯಾವವಂದರೆ, ಬಹುಕಃ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ನಿಂದೆಕರವಾಗಿಯು ಇರುವ ವಾ ಡಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೂಡೆ ನೆಟ್ಟು ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಇ ರುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ನೆಟ್ಟು ಗಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಅನೇಕರು ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮ ಲಗಿರುವದು ಸಾಕೆಂದು ನೆನಸಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ವರಿಗು ಅದೇಸ್ತಿತಿ ಯಲ್ಲಿಯೆ ಇರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕೋರುವದರ ಸಹಿತ, ತಾವು ಅರ್ಧ ನೆಟ್ಟು ಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಇರುವದರಿಂದಲೂ ದೇಹದ ಕೆಳ ಭಾಗವನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಗಿಟ್ಟಿನ್ನೇವೆಂದು ಊಹಿಸಿ ಕೊಂಡು, ದೇಹದ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವು ಯಾವ ವಿದವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆಂಬುವ ಭಾವದಿಂದ ಬಹಳಕೇ ಡನ್ನು ತನ್ಮತ್ವಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೂ ಢತವು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಆ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕುರಿ ತು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ; ಯಾಕಂದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವಿ ಕೆಯು ಮತ್ತು ರಕ್ತದ ಹಾಗೆ ಉದಕ ಸುರಿಯುವಿಕೆಯೂ ಅದು ಬಿಳು ಪಾಗಿಯೂ ಯೇನೆಯೂ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬರುವ ಒಂದು ವಿಧ ವ್ಯಾಧಿಯು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸದ ಫಲವಾಗಿದೆ, ಇವುಗಳ ನ್ನು ಯೋಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಹೊರಗಡೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದ ಧಾ ರಾಳವೂ ಅದರ ಘಾತ್ರವೂ ಅದರ ಭಾಗವೂ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ, ಆ ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾ ಸದಿಂದ ಬಂದದ್ದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯು ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರಿ ಗು ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆಯೆ ಇರುವದ. ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದೆ, ಅವಳು ಪ್ರಸ ವವಾಧ ೨ನೇ ದಿವಸವೇ ಹಾಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವದು

ಬೊಟ್ಟು ಬೊಟ್ಟುಗಯಾ.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ಕೆಳಕಡೆ ಬಿದ್ದಿರುವಿಕೆಯು.

may be on the outside of the bed, or on a sofa, the day after delivery. In England, lying-in women are kept too long in bed, and sit up too early.

OF THE LOCHIA.

The lochial discharge [or “cleansings,” as it is called by nurses] is a sanguineous discharge from the vessels of the womb, which, being mixed with detached and decomposed filaments of the tunica decidua uteri, continues to flow from the passages from five to thirty days after parturition.

At first it is decidedly sanious and coagulates, but in a few days it becomes of a much paler and brownish, or of a dirty green hue, so as to acquire among women the term of “green waters.”

The quantity of this discharge varies very much in different women; in some being extremely scanty, especially in those who have lost much blood by uterine hemorrhage, whilst in others, the secretion is so profuse as to require medical treatment.

ಹಾಗೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಮಲಗಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಮಂಚದ ಮೇಲೆಯೇ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡು ಇರಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸದ ವರಿಗೂ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಹೈಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆಯೂ ಸಹಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಶ್ಮಲ ನೀರಿನ ಬಹಿನಿಫಸ್ಸರಣೆಯು.

ಕಶ್ಮಲ ನೀರಿನ ಬಹಿನಿಫಸ್ಸರಣೆಯು (ಅಥವಾ ದಾಯಿಗಳಿಂದ ಶುದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಚರ್ಯೆಯು.) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು, ಗರ್ಭಕೋಶ ದೊಳಗಡೆಯ ರಕ್ತ ನರಗಳಿಂದ ಹೊರಡುವ ದ್ರವವಾಗಿದ್ದೆ, ಅದು ಗರ್ಭ ಕೋಶ ದೊಳಗಡೆಯ ಎರಡನೇ ಪೊರೆಯಾದ “ಟ್ಯುನಿಕಾಡಿಸಿಡುವಾ ಯೂಟರೈ,” ಎಂಬದರ ಸಂಣ ಪೊರೆಗಳ ಸಹಿತ ಕಲತಿದ್ದು ಪ್ರಸವವಾದ ಹೀರಿಂದ 40 ದಿವಸಗಳವರಿಗೂ ಯೋನಿಯು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ದ್ರವವಾಗಿದೆ.

ಈ ದ್ರವವು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ರಕ್ತದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದು ಗಣ್ಡಿಗಳಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಆದರೆ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ತರುವಾಯ ಈ ಕಶ್ಮಲದ ನೀರು ತನ್ನ ವರ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬಿಳಿಪಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಥವುಳ್ಳ ಕಪಿಲ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ಎಲೆ ಹಸುರಿನ ಕೊಳವೆಯ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕಪಿಲ ಬಣ್ಣದ ನೀರೆಂದು ಕರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ನಿಫಸ್ಸರಣವಾದ ಉದಕದ ಅಳತೆಯು, ಪ್ರತಿ ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ; ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೊಂಚವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದು ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯು, ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಸಿರುತ್ತಾಳೋ, ಅಂಥಾವಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಯಾರಲ್ಲಿ ಈ ಕಶ್ಮಲದ ಪರಿಣಮಿಸುವಿಕೆಯು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದೆಯೋ ಅಂಥಾವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ, ಪಂಡಿತರ ಪರಿಹಾರವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೋರುತ್ತದೆ.

When the discharge is excessive, it is not unfrequently hemorrhagic, constituting the (*menorrhagia lochialis*) *lochial menorrhagia* of authors, and may generally be traced to sitting up prematurely; or to improper diet and regimen, such as high-seasoned food and fermented liquors; or keeping the lying-in room at a high temperature. For the removal of this local affection and the consecutive constitutional derangement, it becomes necessary to employ cool air; absolute quietude of mind, and body in a recumbent posture; and a cold and astringent injection, *by the vagina*, for which nothing answers better than equal parts of distilled water, and compound liquor of alum [*liquor aluminis compositus*.] This may be thrown up two or three times daily, and conjoined with it, the bidet may be used to the loins and pubes. Sea bathing, with any other means likely to give tone to the system, should be recommended. Every circumstance and engagement, with all such articles of food as accelerate the frequency and increase the force of the action of the heart, must be avoided. The internal exhibition of the mineral acids, with catechu, often does good; and sometimes benefit

ಯಾವಾಗ ಈ ಉದಕವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಬಹುಶಃ ಆಗ ಈ ಉದಕವು ರಕ್ತದ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರಿಂದ ಕಶ್ಠಲೇವಕದ ನೋವು ಸಹಿತವಾದ ತಿಂಗಳ ಮುಟ್ಟೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಬಹುಶಃ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೂತಿದ್ದಳೆಂತಲು ಅಥವಾ ಪಥ್ಯ ಭಂಗವಾಯಿತೆಂತಲು (ಅಂದರೆ ಭುಂಜಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಲವಂಗಾದಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗವು) ಸಾರಾಯಿ ಪಾನವಾಯಿತೆಂತಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮಲಗಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾದ ಉಷ್ಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂತಲು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸಿರುವದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಶರೀರವನ್ನು ಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನಹ ಇರುವದಕ್ಕೆ ತಂಘಾಳಿಯ ಪ್ರಯೋಗವು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವಿಕೆಯು ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಮಲಗಿದು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಿಕೆಯು ಶೀತಳವು ಮತ್ತು ಉದಕ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವಂಥಾ ಔಷಧವನ್ನು ಯೋನಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ, ಇದು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆದಾಗಿ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಟಕದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಶೀನೀರನ್ನು ಕಲಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೨ ಅಥವಾ ೩ ಸಾರಿ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ನಡವಿಗೂ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೂ ತೊಟ್ಟೆಯ ನೀರಿನ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲ ಕೊಡುವ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಔಷಧವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಕ್ತದ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸಿ ಅದು ಬಲವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಭೋಜನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ವಿಷಯಗಳು ರಕ್ತದ ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದ್ದೆಯೋ ಅಂಥಾವುಗಳನ್ನು ವಿಮರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ; ಕ್ಯಾಟಕ್ಯೂ ಎಂಬದರ ಸಹಿತ ಲೋಹಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂದವಟ್ಟ ಹುಳಿಯಾದ ಔಷಧ ಪ್ರಯೋಗವು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ,

is derived from a combination of myrrh and iron, as in the *compound pills or tincture of iron* (*pilula or mistura ferri composita*.)

With respect to the medical management of the *infant*, it is merely necessary to state, that there can be no doubt, by what is observed in wild animals, that if the habits of the human species were equally natural with those of the brute creation, the breasts of the mother would contain a sufficiency of the first milk to purge the infant, and carry off that quantity of dark-coloured mucus which is found in the bowels of infants when born. But as this is not the case, it is the least of two evils to have recourse to the unnatural practice of exhibiting a little opening medicine, which will accomplish what, in a state of nature, the milk first formed would do.

The absurd practice of compelling the child to devour a quantity of sugar and butter immediately on its entering the world, should be strictly forbidden. Yet something is necessary to carry off the contents of the bowels, [a dark secretion termed *meconium*,] and nothing answers better than about half a drachm of castor oil, which may be repeated once or twice, if found necessary.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ 'ಮರ್' ಎಂಬವನ್ನು ಲೋಹವನ್ನು ಕೇರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು ಸಹಾ ಸಾಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ; ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಮೂವತ್ತು ಧೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಳಿಗೆಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ.

ಕಿರುದಿನ ಬರಹಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರ್ವಹಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅವು ಬಗ್ಗುವಾಗಿ ವಿವರಿಸದೆ ನುಮ್ಮನೆ ಮೃಗಜಾತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸುವದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ; ಯಾವವರೆ, ಮನುಷ್ಯಜಾತಿಯ ನಡತೆಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೃಗಜಾತಿ ನಡತೆಗೆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಮವಾಗಿರದೆ ಮಾತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಸಮವು ಕೆಲವು ಸಂದೇಹದ ಸಾರಿಗಳು ಕೊಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಹಾಲು ಕಿರುದಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟ ಉಣ್ಣೆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೊರವಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥಾ ಭೇದಿ ಆಗುವ ಗುಣವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಕಷ್ಟ ಉಣ್ಣೆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕಿರುದಿನ ಹೊಟ್ಟೆ ಕೂಡಲೆ ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿರ ಬಂದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಎರಡು ಅಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವದು ಮೂಡುವೆಂದರೆ, ಉಣ್ಣುವದಾಗಿ ಕೂಗಿಗೆ ಭೇದಿ ಆಗುವಂಥಾ ದೃಷ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗದ ಉಣ್ಣುವದ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದು ಎದೆದು ಹಾಲು ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ದೃಷ್ಟದ ಸಹಾಯ ವಿದ್ದದೆ ಅವಶ್ಯಕ್ಕೆ ಅದರ ಮೂಲದೇ ಕಾದನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ಹದ್ದಿನ ಕೂಡಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆಯು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯು ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಉಣ್ಣುವದನ್ನು ಬಾಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಂದಿರಬೇಕಾಗಿರದೆ, ಅದಾಗ್ಯೂ ಕಿರುದಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೊರವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರದೆ, ('ವಿನಕೋನಿಯಂ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕಷ್ಟ ಉಣ್ಣುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವನ್ನು) ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವ್ಯಾಂಯೊಟ್ಟೀ ಎಣ್ಣೆಯು ಉಪಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ತರುವಾಯ ಪುನಃ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬಹುದು.

GENERAL OBSERVATIONS ON THOSE DISEASES WHICH OCCUR SUBSEQUENTLY TO DELIVERY.

On the interesting and important subject of puerperal diseases, a great deal might be written; but any thing beyond a brief notice of them would be incompatible with the character of this volume, which is intended merely as a text book for students, and a book of reference for junior practitioners. In this spirit the author offers the following observations on some of the most fatal and common of puerperal complaints.

Fatal Syncope.

This affecting occurrence does not very frequently present itself to the notice of the accoucheur, but it occurs sufficiently often to require that its *causes* and *management* should be adverted to. It manifests itself by the sudden accession of general exhaustion, and speedily runs on to its fatal issue.

Of its Causes.

It is unconnected with uterine hemorrhage; for, on opening the body after death, the womb is found firmly contracted, and consequently not containing an unusual quantity of clots. Nor is it referrible

ಪ್ರಸವಿಸಿದನಂತರ ಸಂಭವಿಸುವವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು
ಸಾಧಾರಣ ಗಮನಗಳು.

ಬಹಳ ಅಕ್ಕರೆ ಹುಟ್ಟಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಥವೆಟ್ಟ
ರೋಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳವಾಗಿ ಬರೆಯ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಂ
ಥದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು,
ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರೆಯುವದು ಅಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಈ
ಗ್ರಂಥವು ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಆರಂ
ಭಿಸುವವರಿಗೂ ಮಾತ್ರವೇ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶ
ವಾಗಿ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತನು ಪ್ರಸವ ಪೇಧನೆಗೆ ಸಮ್ಮಂಥವೆಟ್ಟ ರೋಗಗಳ
ಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಮೃತಿಹೊಂದುವ ಗುಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂಥಾದ್ದೇ, ಕೆ
ಳಗೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮರಣಕರವಾದ ಮೂರ್ಛೆಯು.

ಸೂರಿಗನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ದುಃಖವುಳ್ಳ ರೋಗವು ಸಂಭವಿಸುವದು
ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಹುತಃ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಅದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ
ಕಾಣಿಸಿ ಅದರ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ತಿರಿಗಿ
ನೋಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರವೇಶವು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿದ್ದು ಬಹಳ ಬಲ
ಹೀನ ಪಡಿಸಿ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ನಾಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ, ಅದರ ಚರ್ಯೆ
ಯನ್ನು ವೇಗ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಅದರ ಕಾರಣಗಳು.

ಇದು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಬರುವರೆಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ
ರದೆ ಇದೆ, ಯಾಕಂದರೆ ಮೃತಿ ಆದ ತರುವಾಯ ಕಾಯಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ
ನೋಡಿದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಣುಗಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅದರಿಂ
ದ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ರಕ್ತದ ಗಡ್ಡಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಾಣಿಸದೆ ಇ
ರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ರಕ್ತಧಾರೆಯು ರೋಗದಿಂದ ಗಂಟು ಗಟ್ಟಿಹೋಗಿ

to aneurismal hemorrhage, or to any organic disease of the heart. Several circumstances combine to produce this fatal fainting ; but the principal one seems to be, the loss of balance in the circulation, in consequence of the sudden removal of pressure from the iliac vessels by the diminution in the bulk of the womb, which permits the blood to rush to the lower extremities. This is associated with a corresponding emptying and collapse of the vessels of the brain, and, as a consequence of this, the action of the heart and arteries is impaired, and finally suspended.

The labour may have been in every respect favourable ; but within an hour after delivery, a slight fainting sensation and nausea are felt, which are aggravated into a sense of fainting and sinking, with severe pain at the pit of the stomach. The countenance becomes speedily and awfully depressed ; there is extreme restlessness, hurried respiration, feeble and intermitting pulse, and frequent and deep sighing, which, if not immediately relieved, are the preludes of inevitable and speedy death.

ರೂಪದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಮಂಧಪಟ್ಟ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ರೋಗದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದೆ ಎಂತಲು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಮರಣಕರವಾದ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕವಿಷಯಗಳು ಕೂಡಿರ ಬೇಕಾಗಿವೆ, ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವದು ಏನೆಂದರೆ ರಕ್ತಸಂಚಲನೆಯ ಸಾಮ್ಯವು ತಪ್ಪಾಗಿರುವದರಿಂದಲು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಘಾತ್ರವನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ಜನ್ಮಿಸಿದಿಂದ ತಗ್ಗಾಗಿರುವದರಿಂದಲು ಇಷ್ಟುವರಿಗೂ ಅಣಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ತೊಡೆಯ ವಿಶೇಷ ನರಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತವು ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದೇಸಾರಿ ಓಡುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬರಿದು ಆಗುವಿಕೆಯು ಮೊದಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಕೆಳಭಾಗದ ರಕ್ತ ನರಗಳಿಗೆ ಸಮವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೃದಯದ ಚಲನೆಯು ಮತ್ತು ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಕಾರಣ ಕಡೇಲಿ ರಕ್ತದ ಸಂಚಾರವು ಪೂರಾನೀತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವ ವೇಳೆಯು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹುಕಾಲ ಅನುಕ್ರಮವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇರ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಪ್ರಸವವಾದಂಥಂತೆ ಬಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆಯು ಮತ್ತು ವಾಕರಿಕೆಯು ತೋರಿಸೆ, ಇವುಗಳು, ಅಧಿಕರಿಸಿ ಮೂರ್ಛೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಬಲ ಹೀನದ ಸಂಗಡ ದೊಡ್ಡದೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿ ಸಂತಾಪಕ್ಕೆ ನಿವರ್ತಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮುಖ ಕಾಂತಿಯು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಹಾ ಭಯಂಕರವಾಗುತ್ತದೆ, ಹೇಳಿಕೊಡದಂಥಾ ಆಯಾಸವು, ಉಬ್ಬಸವು, ಧಾತು ಬಲ ಹೀನವಾಗಿ ಚಲನೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವಿಕೆಯು, ಇದಲ್ಲದೆ ಉಬ್ಬಸದ ಸಂಗಡ ನಿಟ್ಟುಸುರು ಬಿಡುವಿಕೆಯು ಇವುಗಳನೆಲ್ಲಾ ಆ ಜ್ಞಾನವೇ ಪರಿಹರಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತ್ಯರೆಯಾದ ಮೃತಿಗೆ ಮುಂಗುರುತಾಗುತ್ತದೆ.

Of its Management.

If the explanation given of the causes of this complaint be correct, the object of paramount importance is, to equalise the distribution of the vital fluid ; for which purpose all means must be employed which will prevent collapse of the cerebral vessels, or restore them to a healthy degree of repletion.

Moderate pressure over the uterine region should never be omitted after parturition, were it only to obviate this occasional bad consequence of the sudden emptying of the womb. When there is a disposition to it, the body should be kept in a strictly horizontal position, or even with the head in a depending position over the edge of the bed, so that the blood may gravitate into the cerebral vessels. In addition to these means, such powerful stimulants must be administered as are at hand, as brandy and ammonia ; and these must be administered to an extent proportioned to the urgency of the symptoms.

ಇದರ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಕುರಿತು.

ನಾವು, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆಗಳು ನಿರಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಷಯದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಏನೆಂದರೆ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಓಡ್ಯಾಡುವ ಪ್ರಾಣಾಧಾರವಾದ ನಿರಾಧಿರು ವ, ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯು ಸಮವಾಗಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಪಾಲ ಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಕ್ತ ಧಾರೆಯು ಬರಿದು ಆಗದಹಾಗೆ ತಡೆ ಮಾಡ ಬೇ ಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಬರಿದು ಆಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು.

ಪ್ರಸವ ವಾದನಂತರ ಮಿತವಾದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶ ದ ಮೇಲ್ಮಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಉಪ ಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮರೆಯ ಬಾ ರದು, ಹಾಗೆ ಮರತು ಹೋದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಕ್ಷಣದ ಬರಿದು ಆಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಆಟಂಪ್ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭ ಕೋ ಶವು ಬರಿದು ಆಗುವ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ದೇಹವನ್ನು ಅಂಗತ್ತನಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರ ಬೇಕು, ಇದಲ್ಲದೆ, ಶಿರಸ್ಸು ಸಹಾ ಕೆಳ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ರ ಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಭಾರದಿಂದ ಮೆದಳಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಥ ಪಟ್ಟ ರಕ್ತ ಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮವಾಗಿ ರಕ್ತದ ಸಂಚಲನೆಯು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸಂಗಡ ರೇಗುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬಲವಾದ ಔಷಧಗಳನ್ನು, ಬಾಯಿಯ ಮು ಖಾಂತ್ರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಅದು ಯಾವದಂದರೆ, ಬ್ರಾಂ ದಿ, ಮತ್ತು “ಅಮೋನಿಯ” ಎಂಬ ಔಷಧಗಳೇ, ತೋರಿಸುವ ತತ್ಕಾಲದ ಚೆನ್ನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೆ ಈ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಪ್ರ ಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

Inversion of the Womb.

When the womb is inverted, it is, in plain language, turned inside out, having the mouth of the womb at the superior part of the tumour; and by this sign the disease may be distinguished from (prolapsus) or falling down of the womb, in which complaint there is an opening at the most depending part.

Cause.

This accident may almost always be traced to the employment of an immoderate degree of force in withdrawing the after-birth before the womb has contracted on the mass. It can scarcely happen to a cautious practitioner, who, instead of hastily extracting the after-birth, exclusively aims at securing its detachment and expulsion by exciting the womb to its secondary contractions, and who never permits the mass to slip out of the vagina, without ascertaining by one or two fingers of the left hand, that, as it passes, it does not drag the inverted womb with it.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಳಕೆಳಗಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಳಕೆಳಗಾಯಿತು ಅಂದರೆ, ವಾಡಿಕೆಯಾದ ಭಾವೈಯಲ್ಲಿ ಒಳಗಿನ ಭಾಗವುಮೊರಗೆ ಆಗುವದು, ಮತ್ತು ಆಗದನಂತರ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಅದರ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೇರುವದು; ಈ ಗುರುತಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೋಗವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವ ರೋಗದಿಂದ ಭೇದವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ರಂಧ್ರವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣವು.

ಈ ಅಕಸ್ಮಿತವಾದ ರೋಗವು ಬಹುಶಃ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಅಣಗಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ಮಿತ ತನ್ನಿ ಮಾಯೆಯನ್ನು, ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿ ಎಳೆಯುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡುವ ಸೂಲಿಗನ ಅನುಭೋಗದಲ್ಲಿ ಇದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಅವನು ತ್ಯರೆಯಾಗಿ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಎಳೆಯದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಮಾಯೆಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ರೇಗಿಕೊಂಡು ಅಣಗುವಿಕೆಯು ಚಲನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವ ಆಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುತು ಇಟ್ಟು ಕಾದುಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾನೆ, ಅಂಥಾವನು, ಮಾಯೆಯು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಒಂದೇಸಾರಿ ಜಾರಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡದೆ, ಯೋನಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತನ್ನ ಎಡಗೈಯ ಎರಡು ಬೆಳ್ಳಗಳಿಂದ, ಮಾಯೆಯು ಬರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆಮಾಡಿ ಅದರ ಸಂಗಡಲೆ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ತಳ ಕೆಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಳೆಕೊಂಡು ಬರದ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

The womb is not always completely inverted, but is sometimes only depressed at its bottom. Between simple depression of the bottom of the womb and complete inversion, every degree of mischief is met with in practice. This accident is discovered only by examination through the abdominal walls (parietes,) and by the vagina ; but should always be suspected, when hemorrhage, severe pain, and great prostration of the vital powers exist, without the womb being sensible to the hand above the pubic region.

Death generally follows inversion of the womb, few women being able to bear up under the sudden shock and loss of blood which the constitution sustains. In some few cases the powers of the system have not so readily given way, and a miserable existence has been dragged on through several years.

Management.

It is of essential importance to re-invert the organ immediately, for the delay of a single hour may render it impracticable. The re-inversion is to be accomplished, by steadily grasping the womb, and

ಗರ್ಭಕೋಶವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಳಕೆಳಗಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗುವಿಕೆಗೂ ಮತ್ತು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಅದರ ತಳಕೆಳಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವದ ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸ ಬಹುದು. ಈ ಅಕಸ್ಮಿತವಾದದ್ದನ್ನು, ಯೋನಿಯ ಮಾರ್ಗದ ಪರಿಕ್ಷೆಯಿಂದಲೂ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರಗಡೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಪರಿಕ್ಷೆಯಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು, ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು, ವಿಶೇಷ ಬಲಹೀನವು ಇವುಗಳು ಇರುವವಾಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಈ ಅಕಸ್ಮಿತವಾದ ತೊಂದರೆಯು ಇದೆ ಎಂದು ಸಂಕಯ ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಇದರ ಸಂಗತಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ತನ್ನ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಹಸ್ತದ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ಥಳ ತಪ್ಪಿದೆಯೆಂದು ಎಣಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ತಳಕೆಳಗಿನ ತರವಾಯು ವೃತ್ಯವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವದುಂಟು, ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರು ದೃಢ ಪ್ರವೇಶವಾದ ಅಲ್ಲಾಡುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಭಂಗ ಶ್ರಮೆಯಿಂದಲೂ ಆದ ಸಂಗಟವನ್ನು ತಾಳುವದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ಅವರ ದೇಹವು ಈ ಶ್ರಮೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಸ್ವಸ್ಥರೆನಾಗಿ ಭಂಗವಾದರೆ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಹಿಂತೆಯಿಂದ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ನಿರ್ವಾಹವು.

ಈ ಅಕಸ್ಮಿತವಾದ ತೊಂದರೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಅದರ ತಳಕೆಳಗಾಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಪುನಃ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಬರುವದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಯಾವೆಂದರೆ, ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ನಿಧಾನವು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಅದರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವದಕ್ಕೆ.

carefully and by degrees thrusting up first the superior part, and subsequently the most depending portion. As soon as possible after the re-inversion is effected, some cold water should be thrown into the womb, and the hand introduced for the purpose of exciting it to contraction, and kept in, without which it is very apt to invert itself again and again.

The after-birth, if it be not detached, must not be separated until after the re-inversion is effected. If the organ has not been replaced at once, and has become tumefied, it will be prudent to employ fomentations before proceeding to its reduction.

Should the womb remain inverted, the woman generally falls a victim to repeated hemorrhage and hectic fever; but in many cases it may be carried up within the vagina, and there retained by an oviform pessary, and the patient's comfort consulted by the use of astringent and narcotic injections; or the organ may be removed by ligature, as it has been in several instances.

ಅಸಾಧ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಪುನಹ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು, ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅದರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಂಚೆಯೇ ನುಗ್ಗಿ ಸಿದ್ಧನಂತರ ಕಳಗಿರುವ ಭಾಗವನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ತರುವಾಯ, ಸ್ವಲ್ಪ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶ ದೊಳಗೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಮತ್ತು ಹಸ್ತವನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಣುವಿಕೆಗೆ ಆದ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುರಬೇಕು. ತೀರಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ. ಗರ್ಭಕೋಶ ವು ಪುನಹ ಆಗಾಗ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾಯೆಯು ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪುನಹ ತನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವವರಿಗು ಅದನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬಾರದು. ಈ ಕರಣವು ಆಗಲೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡದೆ, ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬಾತುಕೊಂಡರೆ ಇದನ್ನು ಪುನಹ ಒಳಗೆ ಇಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಕಾವಡದ ಪ್ರಯೋಗವು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳಕೆಳಗಾಗಿರುವದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೂ ಕಡೆಮೆ ಹ್ನಿ ಣ ಜ್ವರಕ್ಕೂ ಒಲಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ; ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಳಕೆಳಗಾಗಿರುವ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಯೋನಿಯ ಹೊಳಗಿನವರಿಗೆ ಶೇರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅಂಡರೂಪವುಳ್ಳ ದಿಂಬಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಂತಿರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ವ್ಯಾಧಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಾಖ್ಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋವು ಶಾಂತಿಪಡಿಸುವ ವಿಚಾರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅನೇಕ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಆ ಕರಣವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಗಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

Puerperal Inflammation.

By Puerperal Inflammation, correctly so called, is meant one of those affections which are known among practitioners under the vague and indefinite term of *Puerperal Fever*; a generic term, which in reality designates only a prominent symptom of disease, but which, in ordinary usage, embraces complaints having little or no resemblance or connexion, either in their essential nature, their seat, or their treatment.

It is of moment to dissociate this disease from several others with which it is often confounded, and for which it is treated in every-day practice; for, unless our diagnosis be correct, there will ever be the most conflicting statements as to the nature and seat of Puerperal Inflammation, and the utmost discordance of opinion as to the treatment to be pursued.

Those complaints to which reference is more particularly made, are,

First, That high, though transitory febrile excitement of the constitution, to which lying-in women are liable, called *Ephemera*, or *Weed*, referrible to some slight and casual disturbance in the breasts or small intestines. This is never epidemic,

ಪಾಣಂತಿಯರ ಉರ, ಅಂದರೆ ಪ್ರಸವವನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಜ್ವರವು.

ಪ್ರಸವ ಉರ ಅಂದರೆ, ಇದು ಸೂಲಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂಥಾ, ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಸಮಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಸಂಗಟಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾದ ಪ್ರಸವಜ್ವರವೆಂಬ ಅನುವಾನವುಳ್ಳ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಈ ಹೆಸರು ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಚಿನ್ನೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ವ್ಯಾಧಿ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯೂ, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಏನೇನು ಸಾಮ್ಯವು, ಇಲ್ಲವೆ ಸಮಂಧವು ಇಲ್ಲದೇನೆ, ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಇದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ರೋಗವನ್ನು ಇತರರೋಗಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಡಿಸುವದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂದಿನ ಗುರುತು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಈ ಪ್ರಸವಜ್ವರದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳುಕೊಂಡು, ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪಡಿಸಿ ಪರಿಹಾರವು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಕೊಡದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಯಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿರುವದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಉದಹರಿಸೋಣಾಗಿದೆ.

ವೆ. ದಲನೇದು, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವಂಥಾ ಅಧಿಕ ಜ್ವರವು ಆಗಲೆ ಕಾಣಿಸಿ, ಶರೀರವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವಿಕೆಯು, "ಯಿಪಿಮಿರಾ," ಇಲ್ಲವೆ "ವೀನ್," ಎಂಬ ಏಕದಿನದ ಜ್ವರವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಅಕಸ್ಮಿತವಾಗಿ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಗಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇದು ಏಕಕಾಲದ ರೋಗವಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

Secondly, Various disturbances and disorganisations of the brain.

Thirdly, Derangement of the intestinal canal, constituting puerperal diarrhœa.

Fourthly, Remittent pain of the intestines, from detained fæces, producing violent spasm of the larger bowels.

Fifthly, Irritative fever, from a portion of retained placenta, or membranes, or coagula.

Sixthly, Hysteria.—

Seventhly, Hysteralgia, or that alarmingly painful spasm of the womb, characterised by the earliness and rapidity of its accession and departure, the periodical remission of pain, and the absence of rigors: And,

Eighthly, All that train of anomalous symptoms, referrible to exhaustion from fatigue, anxiety, or loss of blood. All these affections are incessantly liable to be mistaken and treated for genuine Puerperal Inflammation.

It is scarcely possible to form a correct notion of what is called the proximate cause, or rather essen-

ಎರಡನೇದು, ಮೊದಲನ ನಾನಾವಿಧ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಹೊಂದಿಕೆಗಳು ತಪ್ಪಿರುವಿಕೆಯು.

ಮೂರನೇದು, ಕರಳುಗಳ ಚರ್ಯೆಯು ಭಂಗಪಟ್ಟು ಇರುವದರಿಂದ ಭೇದಿ ಆಗುವಿಕೆಯು.

ನಾಲ್ಕನೇದು, ಚಿಕ್ಕ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಭವಿಸುವಿಕೆಯು ಹೀಗೆ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು, ಮಲವು ಬಂಧವಾಗಿರುವದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಎಳೆಯುವ ನೋವುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಐದನೇದು, ಮಾಯೆಯ ಯಾವದಾದಾದರು ಒಂದು ಭಾಗವು ಇಲ್ಲವೆ. ಪೊರೆಗಳು ಮತ್ತು ರಕ್ತದ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೋಗುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ರೇಗುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ಜ್ವರವು.

ಆರನೇದು, “ಹಿಪ್ಪೀರಿಯಾ,” ಎಂಬ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ, ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃಂಧ ಪಟ್ಟ ಮೂರ್ಛೆಯು.

ಏಳನೇದು, “ಹಿಪ್ಪೀರಾಲಬಿಯ” ಎಂಬುವ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾದ ನೋವಿನ ಎಳೆಯುವಿಕೆಯು ಇದರ ತೋರಿಸುವ ಗುಣವೇನಂದರೆ, ಅದರ ಪ್ರವೇಶವು ತ್ವರೆಯಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಿಡುವಿಕೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ, ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವದು ಮತ್ತು ಭಳಭಳ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಿಕೆಯು.

ಎಂಟನೇದು, ರಕ್ತ ನಷ್ಟದಿಂದಲೂ, ಮನೋ ವ್ಯಾಕುಲದಿಂದಲೂ, ಆಯಾಸದಿಂದಲೂ, ಅಕ್ರಮಗಳಾದ ಈ ಚೆನ್ನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಗಟಗಳೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಾಗಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೂ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಸವ ಉರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದವಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಈ ಪ್ರಸವ ಉರಿಯುವಿಕೆಯ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸುವವರಿಗೂ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಸಹ

tial nature of this disease, until we better understand and more accurately define the pathology of inflammation itself; and, unquestionably, Puerperal Inflammation of the Peritoneum, would be better understood and more successfully treated, if men of intelligence and disinterestedness in their investigations could approximate and agree in their views of inflammation. May not inflammation be *primarily* a state of nervous depression and collapse, and *secondarily* and consecutively a state of morbidly increased action and sensibility?

It is not improbable that much of the difference of opinion which exists on this subject, may be traced to the reluctance with which many pathologists admit the possibility of the existence of inflammation without pain, notwithstanding several conclusive proofs of this fact. Pain is the consequence of turgescence and tension of a part; it is not essential to inflammation, and is only present as it advances. If this be admitted, we may explain and account for most of

ಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪ ಕಾರಣವು ಇಂಥಾದ್ದೆಂದು ಊಹಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಅದು ತೋರಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಯು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ನಿರಾಟಂಕವಾಗಿ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ವೆಟ್ಟುಉರಿಯು ಕರಳನ ಮೇಲೆಬ್ಬಿಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವ ಪೊರೆಯಾದ “ವೆರೆಟೋನಿಯಂ,” ಎಂಬ ಉದಕದ ಬಂಧನೆಯದದಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಕೈಕೊಡಬಹುದು, ಇದನ್ನು ಚಮತ್ಕಾರಿಗಳಾಗಿಯು, ಸ್ವಕಾರ್ಯದುರಂಧರವಾಗಿಯು ಇರುವದು, ತಮ್ಮ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳು ಉರಿಯುವಿಕೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೇಲಿನ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಡಂಬಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವಿಕೆಯು ಇದ್ದರೆ ನರಮಂಡಲದ ತಿರುಗುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸ್ತರಣೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ತಗ್ಗಾಗುವಿಕೆಯು, ಮತ್ತು ಎರಡನೇದು, ಪ್ರಥಮ ಉರಿಯುವದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ, ಅಕ್ರಮದ ಚಲನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತೋ, ಅದರಿಂದಲೇ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೆ?

ವ್ಯಾಧಿಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು, ಈ ಉರಿಯುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಭೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ಉರಿಯುವದರ ಸಂಗಡ ನೋವಿಲ್ಲದೆ, ಇರಬಹುದೆಂಬದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬೇಸರಿಕೆಯ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವಿಷಯವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುವದು ಅನೇಕ ಖಂಡಿತವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಉರಿಯುವ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಆಯಾಭಾಗವು ಉಬ್ಬಿರುವ ಕಾರಣ ನೋವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಉರಿಯುವ ರೋಗಕ್ಕೆ ನೋವು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ರೋಗವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾಬಂದರೆ ಆಗ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ಹೀಗೆ ಗಮನದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ರೋಗದ ನಾನಾವಿಧದ ಲಕ್ಷಣದ ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ

the phenomena of all the varieties of the frightful malady now under consideration. And does not the pathology of the disease justify this theory? Look impartially at the result of its scrutiny, in connexion with every leading feature of the disease. Let us banish far away mere gratuitous assumption, and calmly and legitimately deduce a theory from unalterable and indisputable facts; for the grand barrier and the most fatal hinderance to the advancement of medical science, from its earliest history, has been the substitution of hypothesis and speculation for patient research and plain inductive reasoning. Examine the detail of symptoms presently to be brought forward; compare them with post-mortem investigations, and see how far they accord with the proposed theory. When this disease runs a very rapid and fatal course, destroying the patient within twenty-four or forty-eight hours, it is astonishing how little will be found to account for death. Perhaps there may be slight efflorescence and turgescence of parts, with a very little sero-sanguineous effusion, or an isolated spot of discoloration; and these disputable evidences of inflammation are sometimes confined to a Fallopian tube or an ovary. These equivocal and un-

ಪರಾಗಬಹುದು. ಮತ್ತು ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣದ ಕಾಸ್ತ್ರವು ಈ ರೋಗದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೋರಿಸುವದಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಫಲವನ್ನು ವ್ಯಾಧಿ ತೋರಿಸುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಯಾವ ಗುರಿತಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟದ್ದೆ ಯೋ ಎಂದು ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡು ನಾವು ನಮ್ಮ ತೃಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಉಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಭಂದನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಡಬಿಟ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಸೌಖ್ಯವಾಗಿಯು ಇರುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಷಾದ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದವುಗಳು ಬಹಳ ತಡೆಯಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಸ್ತದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಕರವಾದ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಥಮ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಬದಲಾಗಿದ್ದು ರೋಗಿಷ್ಟರ ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧಾರಣ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದದ್ದಾಗಿಧೆ. ಈಗ ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸುವ ಚಿನ್ಹೆಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಯ ಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕ್ಷೆ ಆದನಂತರ ಸಮಪಡಿಸಿ ಇವುಗಳು ಮುಂತಿಳಿಸಿದ್ದ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವರಿಗು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಎಂದು ನೋಡಿ. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬಹಳ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಟ್ಟು ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಿಗೆ ೨೪ ಅಥವಾ, ೪೮ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದು ಎಷ್ಟು ಅಲ್ಪವಾಗಿಧೆ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬಹುದು. ಪರಂತು "ಪಿಲೊಸಿಯಾ" ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿ ಆದರೂ, ಅಥವಾ ಪಿಂಡದ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಯಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಉರಿಯುವ ಗುಣದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವು ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗಗಳು, ಬಾತು ಕೊಂಡು ಇವುಗಳ ಸಂಗಡ ಉದಕ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವದನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಡಬಹುದು; ಇಲ್ಲವೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಭಂಗವಾದ ಬ್ಲೂ

important changes are more particularly noticed in those most distressing and untractable cases, ushered in by extreme and overwhelming depression of the nervous energies, with almost irrecoverable prostration of the vital powers; and these occur in great numbers in particular districts, in lying-in hospitals, in crowded neighbourhoods, and under a peculiar condition of atmosphere, when puerperal diseases have not borne the abstraction of blood, or any other depletory measure, but with extreme caution. Under these circumstances, although there is effusion, it is small in quantity and peculiar in quality. It is like dirty red water, without any flakes of coagulable lymph, and often pervades every part of the contents of the pelvis. The womb itself becomes unnaturally soft, and not only is there this effusion formed between the muscular walls (parietes,) and in the cellular tissue, but under the peritoneal covering. It may

ಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳೆ ವಿವಾದ ಆಸ್ಪದವಾದ ಉರಿಯ ರೋಗದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಸಂದೇಹ ಆಸ್ಪದವಾದ ಮುಖ್ಯವಿಲ್ಲದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದೆ ಇರುವ ರೋಗಿಸ್ವರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ನರಮಂಡಲದ ಪ್ರಬಲವಾದ ಆ ಯಾಸದಿಂದ ಪುನಹ ಸಾಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಬಹಳ ನಿತ್ರಾಣವಾಗಿರುವಂಥಾವರಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಸಂಭವಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸ ಬಹುದು, ಇದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ರೋಗ ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಅಧಿಕವಾಗಿ ಗುಂಪು ಶೇರಿರುವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಘಾಳಯು ಅದರ ಸಂಮಂಧವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ; ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ರೋಗಗಳು ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯಾಗದೆ ಇರುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಸಹಾ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೂ ಒಳಪಡದಿರುವ ಕಾರಣ ಅಂಥಾ ಪರಿಹಾರವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಉದಕವು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಗುಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಡ್ಡೆಯಾಗುವ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪೊರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದೆ ಕೊಳೆಯಾದ ಕೆಂಪು ನೀರಿನಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿನ ಒಳಭಾಗಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಓಡ್ಯಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶವು ಸಹಾ ಅಸ್ವಭಾವಕವಾಗಿ ವೃದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪರಿಣಮಿಸಿದ ದ್ರವವು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೂ ಒಳಭಾಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ರಂಧ್ರಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಬಾಡಲಿಗಮೆಂಟಿಸ್” ಎಂಬುವ ಪೊರೆಯ ಬಂಧನದ ಕೆಳಭಾಗ

also be traced under the investment of the broad ligaments, ovaries, and every contiguous organ.

All destructive febrile affections which follow parturition are invariably associated with, if not directly caused by, inflammation of some of the textures of the womb, or of its appendages; but the type or character of the fever is probably dependent upon the particular tissue most involved; thus, in the inflammatory pyrexia, the peritoneal lining chiefly is inflamed; in the congestive, the muscular substance; and in the low typhoid, the veins of the womb and ovaries.

In ordinary phlogistic cases the appearances after death are very diversified. The substance of the womb is sometimes infiltrated with pus, and becomes livid and spongy, or it may contain small abscesses; and the uterine veins, particularly those containing blood from the spermatic arteries, may be inflamed, and contain clots or pus. At other times, spots and patches of gangrene will be perceived externally; and not unfrequently the inner surface or cavity is black, ragged, and covered with flakes of coagulable lymph.

ದಲ್ಲಿಯೂ, ಪಿಂಡಗ್ರಂಥಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಛಾಗಗಳ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸದಾ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವವಾದನಂತರ ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಎಲಾ ನಾಶನಗುಣವು ಳ್ಲ ಜ್ವರದ ಹಿಂಸೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಈ ಉರಿಸಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿವೆ, ಆದರೂ ನೆಟ್ಟುಗಿ ಅದರಿಂದಲೇ ಆದದ್ದಾಗಿ ಕಾಣಬಾರದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಾಂಸ ನರಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಸಂಭವಿಸಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣವು ಅಥವಾ ಗುಣವು ಬಹುಶಃ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟಿರುವ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಮುಖ್ಯ ನರವು ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವದರಿಂದ ಆದದ್ದಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ ಉರಿಯುವ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಉದಕದ ಪೊರೆಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಉರಿಯುವ ಗುಣವುಳ್ಳದಾಗಿದೆ, ರಕ್ತವು ಸೇರಿಸುವಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟವುಗಳು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಕಠಿಣ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕರೀ ರಕ್ತದ ನರಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಂಡ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಾಧಾರಣವಾದ ಉರಿಯುವರೋಗದಿಂದ ಮೃತಿಯಾದವರಲ್ಲಿ, ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರುತುಗಳು ಬಹಳ ವಿಧವಾಗಿವೆ. ಗರ್ಭಕೋಶವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಾಂಸ ಮುಂಠಾದವುಗಳು ಕೀವಿನಿಂದ ಅವುಗಳ ರಂಧ್ರಗಳು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗಿಯೂ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕುರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು, ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟ “ಯಿಟರ್ನಿಕ್ ವೇನ್”, ಎಂಬ ಕರೀ ರಕ್ತದ ನಾಡಿಗಳು “ಸ್ಪರ್ಮಿಟಿಕ್ ಆರ್ಟರಿನ್”, ಎಂಬುವ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಸಂಮಂಥ ಪಟ್ಟ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ನಾಡಿಯಿಂದ ರಕ್ತಗಳನ್ನು ಹೀರುವದಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವು ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ರಕ್ತಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕೀವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

When the disease has originated with, or been principally confined to, the peritoneal investments of the womb, bladder, and pelvic and abdominal viscera, they will be agglutinated in one morbid mass, or there will be more or less turbid serous effusion of a dirty white colour, mixed with pus, and flakes of coagulable lymph.

In the chest, particularly in those cases in which respiration has been hurried from the commencement, there will be found slight effusion in the cavity of the pleura, in the bronchial tubes, and in the cellular substance of the lungs.

But so anomalous is Puerperal Inflammation, that not unfrequently the extent and variety of mischief shall be infinitely more than could have been expected, *à priori*, from the duration or severity of symptoms during life, and only to be explained by admitting that the disease must have existed, and been making sure, though unnoticed progress before delivery ; or to the possibility of the inflammation having run a very rapid course, and destroying in.

ಇತರ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಬೊಟ್ಟು ಬೊಟ್ಟಾಗಿರುವ ದರಸಹಿತ್ತು ಕೊಳತು ಹೋಗಿರುವಂಥಾ ಗುರುತುಗಳು ಕಾಣಿಸ ಬಹುದು, ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದರೊಳಗಡೆಯ ಭಾಗವು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಿತ್ತು ಹೋದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಡ್ಡೆಗಳೂ ಗುಂಪಂಥಾ ಸಣ್ಣ ಪುರೇಗಳ ಅರಳುವಿಕೆಯು ಸಹಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವ “ಪೆರಿಟೋನಿಯಮ್,” ಎಂಬ ಉದಕದ ಪೊರೆಯಿಂದ ಈ ರೋಗ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೂತ್ರಕೋಶಕ್ಕೂ, ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಸಮ್ಪ್ರಾಂಧಪಟ್ಟ ಕರಣಗಳಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶೇರಿ ಇದ್ದರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೊಳತು ಹೋದ ಮಾಂಸದ ಒಂದು ಮುದ್ದೆ ಯಾಗುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬೀಳ ಬಣ್ಣದ ನೀರಿನಹಾಗೆ ಕೀವಿನೊಡನೆ ಮೀಸ್ರವಾದ ಉದಕದ ಗಡ್ಡೆಯ ಪೆಳ್ಳೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿ ಗ್ರಸ್ತರಲ್ಲಿ ಆರಂಭದಿಂದ ಉಶ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸವು ವೇಗವಾಗಿರುತ್ತದೋ, ಅಂಥಾವರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಪಕೋಶವಿರುವ ಟೊಂಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉದಕವು, ರೋಗದಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಪಕೋಶದ ನಾಳೆಯ ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಪಕೋಶದ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉದಕವು ಇರುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥಾವುಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಅಧಿಕವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಭೇದವಾದ ಹಿಂಸೆಗಿಂತಲೂ ಅಷ್ಟು ಅಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ಈ ರೇಗುವಿಕೆಯು ಗುಣವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ, ಈ ಅಕ್ರಮವಾದ ಅನೇಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಕ್ರೂರಗಳನ್ನು ಊಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಜೀವಿತರಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೋಗವು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದದ್ದು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ವಿಸರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಪ್ರಸವವಾದ ಕೂಡಲೆ ಉರಿಯುವಿಕೆಯು ಅಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ತೋರಿಸಿ, ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರಾಣ ನಾಶನಮಾಡುವದಕ್ಕೆ

a few hours the vitality of parts which had been previously brought into such a condition, in consequence of the prostration of nervous energy, as to be unable to resist high excitement; and effusion or destruction inevitably and rapidly follows.

Puerperal Inflammation, as it is presented to us in that best of schools, the lying-in-room, attacks women irrespective of the duration, mildness, or severity of their labours, women of all ages, and during every season of the year; but the type of the inflammation will be so varied and modified by circumstances as to be scarcely recognised as the same disease in its essential character in different women, in different districts, and during peculiar constitutions of the atmosphere. It will sometimes be strictly tonic and phlogistic, and at other times atonic and typhoid.

In some cases in which the pulse has been full and hard, but slow, the breathing has been laborious, the countenance dusky, and every function oppressed, there has appeared to be venous congestion overpowering arterial action, and preventing the full manifestation of disease. The clot of the blood first

ಆಗದೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾಗುವದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಧಿಯು ರೋಗಸ್ಥಳ, ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ನಿತ್ರಾಣದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಸವವಾದ ಕೂಡ್ಲೆ ಸಂಭವಿಸುವ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಿತ್ರಾಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ವುದಕ ಪರಿಣಮಿಸುವಿಕೆಯು, ಇಲ್ಲವೆ, ನಾಶವು ಬಹು ಚುರುಕಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿಯು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಉರಿಯುವ ರೋಗವು, ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾಠಶಾಲೆ ಯಾಗಿರುವ, ಪ್ರಸವಿಸುವ ಪಾಸ್ಪತ್ರ್ಯಲ್ಲಿ, ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಕಾಲವನ್ನು, ಅದರ ಶಾಂತತ್ವವನ್ನು ಅದರ ಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಏನೇನು ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೂ ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪ್ರವೇಶ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ನಾನಾವಿಧಗಳಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಭೇದವಾಗಿಯೂ, ಮಿತವೊಂದಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಮಾಣು ಘಳಿಯು, ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಭಯ ಭೂತಗಳಿಂದ ಶೇರಿರುವ ಕಾರಣ ಆ ಗುಣಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಧಾತು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಘಟ್ಟಿಯಾದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದರ ಚಲನೆಯು ನಿಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಶ್ವಾಸವು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಬರುವದಾಗಿದೆ, ಮುಖಕಾಂತಿ ತಪ್ಪುವದಲ್ಲದೆ ಚಲನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಟಂಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ, ಇದರಿಂದ ತೋರಿಸುವದೇನೆಂದರೆ ರಕ್ತ ಒಂದು ಕಡೆಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಕೆಂಪು ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯ ಬಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ, ಆದಕಾರಣ ರೋಗವು ತಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗಿದೆ. ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ರಕ್ತವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೆ ಗಡ್ಡೆಯಾಗದೆ, ಕಡಿಮೆಯಾದ ಸ್ತ್ರೀ

drawn has less firmness, and it does not become buffy and cupped until the circulation is relieved by bleeding. It is true the appearance of the blood supplies but very fallacious guidance. In these cases depletion will lessen the simulated debility, and the concealed disease will become more clearly developed.

We possess strong presumptive evidence in support of the opinion, that this disease may be conveyed by medical men and nurses, as well as by patients themselves.

The disease is most frequently epidemic during the winter and spring, and has always been most fatal during and immediately after severe and long continued frosty weather ; and yet, strange and inexplicable as is the fact, during the prevalence of cold it runs its course most rapidly, and often assumes the low type.

It is important to establish,

First, The momentous and influential fact, that gestation and parturition produce a change in the physical condition of the female, which so modifies disease, as to give to it a *specific character*. This is

ಯುವನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅದು ಉಬ್ಬಾಗಿಯು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಇರುವದಕ್ಕೆ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆಯನ್ನು ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ನಿವಾರಿಸಿ ವಡಿಸೋಣವಾಗಿದೆ. ರಕ್ತದ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು ಹಾಗೆ ಇರುವದು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಊಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತಂತ್ರವಾದ ಮುಂತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವು ನಿತ್ರಾಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಕಡೆಗೆ ಬರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅದು ಸಹಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಬಂಡಿತವಾದ ನಿರ್ದೋಷವನ್ನು ಊಹಿಸಿರುತ್ತೇನೆ, ಅದು ಏನಂದರೆ, ಈ ರೋಗವು ಪಂಡಿತರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ದಾಯಿಗಳಿಂದಲೂ, ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಿಂದಲೂ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಂಟುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸಹ ಸ್ಥಳ ಕೊಡ ಬಹುದು.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬಹುಶಃ ಆಗಾಗ್ಯೆ ವರುಷಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ವಸಂತ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೋಗವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರಣವಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಮುಂಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಳೆದು ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಶ್ರಮೆಯು, ಕ್ರೂರವಾಗಿಯೇ ಇಡುತ್ತದೆ; ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ತೀತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾಗಿರುವದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದರ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಬಲಹೀನವುಳ್ಳ ರೋಗದ ಗುರುತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೇದು, ಬಸುರಾಗುವಿಕೆಯು ಮತ್ತು ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು ಸ್ತ್ರೀಯರ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುವ ವಿಷಯವು ಅವಶ್ಯಕವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಬಲತ್ಕಾರವುಳ್ಳ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ

familiar to every medical man who frequents the lying-in-room, and is remarkably illustrated when puerperal patients become the subjects of scarlatina, or of any other (exanthematous) eruptive disease. Such women will lose their lives, although many other members of the same family, labouring under the same disease, have escaped with the most trifling and unimportant indisposition. This is, as it were, a clue to the peculiarities and difficulties of all puerperal diseases, and if not borne in mind, it is impossible to understand or to manage complaints incident to parturient women.

Secondly, It is of importance never to forget the inexplicable and pernicious influence of season, or the constitution of the atmosphere, and of certain situations, as they produce and characterise the inflammatory diseases of the puerperal female. This is occasionally seen when the complaints of the lying-in room become epidemic and very unmanageable.

ಗಿಯೂ ಇದೆ, ಅದು ರೇಗುವ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಮಿತಪಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣವು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಪಂಡಿತನು, ಪ್ರಸವ ಕಾಲೆಯನ್ನು, ಸಂಧಿಸುತ್ತಾನೋ, ಅಂಥಾವನು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಅನುಭವ ಬಹಳವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಈ ರೋಗಸ್ತರು ಯಾವಾಗ ಅಂಟು ರೋಗವಾಗಿರುವ 'ಸ್ಕಾರಲೇ ಟೈನಾ,' ಎಂಬುವ ಒಂದು ಮಹೇಶ್ವರಿ ರೋಗಕ್ಕೆ, ಸಮಂಧಪಟ್ಟ ಜ್ವರಕ್ಕೂ ಅಥವಾ, ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಇಂಥಾವ್ಯಾಧಿಯ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೋಗ, ಅಂದರೆ ಪ್ರಸವವಾದ ತರುವಾಯ ಸಂಭವಿಸುವ ರೇಗುವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ, ಆಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರರಿಗೆ ಮಹೇಶ್ವರಿಗೆ ಸಮಂಧ ಪಟ್ಟ ಜ್ವರವು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಹಿಂಸೆ ಗೊಳಪಡದೆ ರೋಗದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇದು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ರೋಗಗಳ ಅಂಟುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಿಸುವ ನಾನಾವಿಧ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಮಾಡುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇದು, ಕಾಲಭೇದಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಕೆಟ್ಟ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಮರತು ಹೋಗದೆ ಇರುವದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಪರುಮಾಣ ಘಟೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಪಲವು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟಿರುವ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಗೆ ಶೇರುವ ವ್ಯಾಧಿಯ ಗುಣವನ್ನು ಭೇದಪಡಿಸುವದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೇ ಪ್ರಸವದ ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ರೋಗಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಇವು ಏಕಕಾಲದ ರೋಗವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಗಳ

Nothing is more common than for particular districts of large towns to be thus infested.

Thirdly, It must ever be borne in mind, that this dire disease may, and generally does, begin during gestation, from mental depression, impure air, bodily fatigue, low living, or stimulating food, and bursts forth in its full developement after the womb has expelled its contents. Many sporadic cases of this character must be familiar to every observant practitioner, in which he has been able to connect pre-existing, threatened mischief with the subsequent inflammatory action. How often does this occur in young women of previously good character, who have been seduced, and who suffer bitterly from mental despondency and broken spirits during the long and tedious months of seclusion which precede their confinement,

If the womb be primarily affected, constituting *inflammation of the womb (hysteritis)*, it is manifested by severe, constant, and darting pain about the hypogastric region, greatly augmented by pressure. Constitutional excitement, with bluish white tongue, thirst

ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಗ್ರಾಮಗಳು, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದರಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಏನೇನು ಅಷ್ಟು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಮೂರನೇದು, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಡಬೇಕಾದದ್ದು, ಏನಂದರೆ ಈ ಕೆಟ್ಟ ರೋಗವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಸುರಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಮನೋವ್ಯಾಕುಲ, ಕೆಟ್ಟಘಟನೆಯ ಸಂಚಲನೆಯ, ಆಯಾಸ, ಬಡತನ, ಇಲ್ಲವೆ ರೇಗುವಿಕೆ ಗುಣವುಳ್ಳ ಭೋಜನವು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಶೇರಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಿಂಡವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಸಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಾಧಿಯು ಅನೇಕ ಮುಖಾಂತರಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವದು ಗಮನವುಳ್ಳವರಾದ ಪ್ರತಿಪಂಡಿತರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು; ಇದರಿಂದ ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ರೋಗಸ್ತರ ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ರೇಗುವಿಕೆ ಗುಣ ಸಂಭವಿಸಿದ ತರುವಾಯ ತೋರಿಸಿದ ದುರ್ಗುಣವನ್ನು ಸಹಾ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಒಳ್ಳೋ ನಡತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಂದ ಯಾವನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದೆ, ಅಂಥಾವರು ಯಾರಂದರೆ, ಯಾರು ಮೋಸಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರುವ ಕಾರಣ, ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಸವಿಸುವ ಕಾಲದವರಿಗೂ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಅಕ್ರಮ ನಡತೆಯಿಂದ ಮನೋ ವ್ಯಾಕುಲ ಪಟ್ಟು, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾವರಲ್ಲಿ ಇದು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿಯೆ, ರೇಗುವಿಕೆಯ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಹಿಂಪೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಅದರ ಗುಣವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗ ಅಂದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶವಿರುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮೊನೆಯಾದ ಆಯುಧದಿಂದ ಚುಚ್ಚುವ ಕ್ರೂರವಾದ ನೋವಿನಿಂದ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಪಿಂಡದ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಿಂದ, ಈ ನೋವು

and vomiting, are present, and the lochia become suppressed. Generally, although the inflammation begins in the womb, sooner or later it extends to the duplicatures of the peritoneum, producing *peritonitis*, or inflammation of the peritoneal lining of the abdomen, which often exists at its commencement, independently of inflammation of the womb, and without suppression of the lochia. Sometimes the approach of this formidable inflammation is so extremely obscure, that extensive and important disease, amounting to destruction, will elude detection. In many cases even pain is absent, or so unimportant a symptom as not to be adverted to but in common with general uneasiness, restlessness, and exhaustion; and it is only by long-continued and deep pressure that the slightest degree of suffering can be detected. This is principally the case when the disease is epidemic, and assumes a low type; while in sporadic and phlogistic cases, either a particular part, or the entire superficies of the

ಬಹಳವಾಗಿ ಅಧಿಕರಿಸುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ರೇಗುವಿಕೆಯ ಸಹಿತ ಬಿಳುಪಾದ ನೀಲ ವರ್ಣದನಾಲಿಗೆಯು, ದಾಹವು, ವಾಂತಿಯು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಯೋನಿಯಿಂದ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಸವದ ಕಶ್ಮಲ ನೀರು ಆಟಂಕಪಟ್ಟು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಉರಿಯುವಿಕೆ ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರದಲ್ಲಾದರೂ ಅಥವಾ ಸಾವಕಾಶದಲ್ಲಾದರೂ, ಈ ಕರಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವ ಉದಕ ಪ್ರೋರೆಯ ಮಡಪುಗಳವರಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಆ ಉದಕದ ಪ್ರೋರೆಯ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ; ಇದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅ ಪ್ರೋರೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಗರ್ಭಕೋಶವು ರೇಗುವಿಕೆಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವ ಕಶ್ಮಲದ ನೀರು ಆಟಂಕ ಪಟ್ಟು ನಿಂತು ಹೋಗದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಉರಿಯುವಿಕೆಯ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಾಗಿ ಏನೇನು ತಿಳಿಯದೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು, ಮಹಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥಾ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯದೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಲ್ಲಿ ನೋವು ಸಹಾ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲದ ಗುರುತನ್ನು ಸಹ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುವ ಸಂಕೇತಗಳ ಸಹಿತ ಆಯಾಸಮುಂತಾದವುಗಳೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಿನವರಿಗೂ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಬಹಳ ಅಲ್ಪವಾದ ನೋವನ್ನು ಕೂಡಾ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯ ಬಹುದು. ವ್ಯಾಧಿಯು ಯಾವಾಗ ಏಕಕಾಲ ರೋಗದ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಯೋ, ಆಗಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ರೋಗವು ವೇಗವಾಗಿ ಅದರ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಬಲಹೀನವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಉರಿಯುವ ರೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೂ,

abdomen, will be the seat of constant, acute, and agonising pain,

Puerperal Inflammation usually seizes women within a few days, but sometimes not till some weeks after delivery, and is ordinarily ushered in by severe rigors, though often only by a creeping sensation of cold (horripilatio,) or slight chills. The temperature of the surface is usually augmented; but should the disease be of a typhoid character, it will be even below the standard of heat. The pulse is accelerated, though varying much in frequency, force, and fullness, being either hard and incompressible, or yielding and powerless. The countenance always expresses either anxiety or suffering; now and then, from the commencement, it puts on a distressingly saddened and apprehensive character, with severe and tense headache. The tongue is not always white and foul: sometimes it is perfectly clean through the entire course of the malady and amendment will follow when the tongue loses its loaded, cream-coloured appearance and becomes brown and dry.

ಹೊಟ್ಟೆಯು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ್ದಾಗಿವೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಅದರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಕುಚ್ಚುವ ಹಿಂಚೆಯುಳ್ಳ ನೋವಿನ ಸ್ಥಳವಾಗಿರಬಹುದು.

ಪ್ರಸವದ ರೇಗುವಿಕೆಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಬಾಣಂತಿಯರನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ವರಿಗೂ ಹಿಡಿಯದೆಯು ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಕಠಿಣ ಭಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸಹಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಳ ಕಾಣಿಸುವ ಸ್ತರಣೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಳಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ, ದೇಹದ ಕಾಲು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ರೋಗವು ಬಲಹೀನವಾದ ಗುಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾತು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ನಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅದರ ವೇಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಬಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓಡುವ ಘಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ವೃತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಅದು ಏನಂದರೆ ಶ್ವರ್ಶಕ್ಕೆ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಅಣಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂತೆಯೂಇದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಅಣಗುವಿಕೆಗೆ ಬಹಳ ಒಳ ಪಟ್ಟುಗ್ಯೂ ಬಲವಿಲ್ಲದಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮುಖಭಾವವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೋವ್ಯಾಕುಲವನ್ನು ಅಥವಾ ಹಿಂಚೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ; ಆಗಾಗ್ಯೆ ಆರಂಭದಿಂದ ದುಃಖ್ಯಕರವಾದ ಮುಖಭಾವದ ಸಂಗಡ ಭಯಂಕರವಾದ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ತಲೆಯು ವೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತುಂಬಿರುವ ಹಾಗೆ ಕ್ರೂರ ನೋವಿನಿಂದ ಹಿಂಚೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಲಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿಯೂ ಕೊಳೆಯುಳ್ಳದಾಗಿಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣವಾದ ನಿರ್ಮಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ನಾಲಿಗೆಯು ಅದರ ಕೊಳತು ಹೋಗಿರುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಪಿಲ ಬಣ್ಣದ ಸಂಗಡ ಒಣಗಿರುವದಾಗಿ ಕಂಡರೆ, ಆಕೂಡ್ಲೆ ವ್ಯಾಧಿಯು ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

If the disease is not checked and subdued, it generally proceeds rapidly, and the abdomen becomes tympanitic, and swollen to a size nearly equal to what it was before delivery. From the inflamed condition of the parts, and the exquisite pain which exists, the very weight of the hand or bed-clothes is intolerable; and in order to endure her distress, the patient is obliged to lie on her back, with her knees bent upwards, to relax the abdominal muscles. The slightest pressure or motion greatly harasses her. The stomach is often severely affected from the first, and vomiting of green secretion is a not unfrequent attendant; regurgitation of the contents of the stomach almosts always attends the disease towards its close. The bowels are constipated, but this is not uniformly the case; now and then numerous scanty and extremely offensive motions rather tease than relieve the intestines. The hepatic and intestinal secretions are not healthy. The bladder is usually affected either with a constant inclination to empty itself, or there is a suspension of the renal functions. The secretion is turbid and high-coloured, sometimes milky, and this has been deemed a highly dangerous symptom. As the disease advances, the abdominal tumefaction aug-

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಖಂಡಿಸದೆಯೂ, ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡು
ವ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂಬೂರಿಯ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ
ಪ್ರಸವವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಘಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿ ಉದಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ
ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಳಗಿನ ಕರಣಗಳು ರೇಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ
ಹೇಳಿಕೊಡದಂಥಾ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಇವೆ, ಆದಕಾರ
ಣ ಕೈ ಭಾರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಾಸಿಕೆಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಾಗಲಿ
ಸಹಿಸ ಕೊಡದಂಥಾ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರು
ವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅವಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಂಗತ್ತನಾಗಿ
ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಾಂಸ ನರಗಳನ್ನು ಸಡ್ಲ ಮಾಡುವಹಾಗೆ
ಅವಳ ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಚಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.
ಪ್ರಾಣವಾದ ಆಣಗುವಿಕೆಯು ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವದು ಬಹಳ ಹಿಂಚೆ
ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯು ಆರಂಭದಿಂದ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಕಠಿಣ ನಿರ್ಬಂಧವ
ನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಎಲೆ ಹಸರು ಬಣ್ಣದ ದ್ರವವನ್ನು ವಾಂತಿಮಾ
ಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಮೃತ್ಯು ಸ್ಥಿತಿಯಾದ ಗುರುತಾಗಿಧೆ, ಮತ್ತು ಹೊ
ಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಮಸಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ತಕ್ಕೊಂಡುಬರುವದಕ್ಕೆ ಆದ
ಶ್ರಮೆಯು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮಲಬಂಧನವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ
ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿಯಾವಾಗಲೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಕರಳುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ
ತೊಂದರೆಯಿಂದ ನಿವರ್ತಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಮೂಲವಾಗಿಧೆ,
ಅವುಗಳಿಗೆ ಶ್ರಮೆ ಕೊಡುವಂಥಾ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ದುರ್ಗಂಧವುಳ್ಳ ಭೇದಿ
ಯು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಜಿದ ಮತ್ತು ಕರಳುಗಳ ದ್ರವಗಳು
ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪಿರುತ್ತವೆ-ಮೂತ್ರ ಕೋಶವು ಅದರಲ್ಲಿರುವದನ್ನು
ಆಗಾಗ್ಯೆ ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡಾಡ ಬೇಕೆಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಮೂ
ತ್ರವು ಪರಿಣಮಿಸುವ ಚರ್ಯೆಯು ಭಂಗವಟ್ಟಿರುವದ ರಿಂದಲೂ ಶ್ರಮೆ
ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂತ್ರಕೋಶವು ಕೊಳೆತು, ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ

ments, and great difficulty of breathing ensues. The secretion of milk, in most cases, becomes diminished, and it soon ceases altogether. The breasts are flaccid and empty, and if the womb was not primarily concerned, now the lochial discharge is put a stop to, in consequence of participating in the disease. If the disease proceeds in its course, all the symptoms become highly aggravated ; and, at last, a deceitful remission, or a total cessation of pain occurs, though occasionally the patient is agonised to the last ; the pulse becomes extremely small, feeble, intermittent, and scarcely to be counted ; the tongue dry and brown ; the countenance wild and expressive of great distress ; the skin alternately hot and cold ; and the teeth covered with sordes ; cold, clammy sweats break out over the whole body ; the urine and the fæces come away involuntarily ; the extremities are cold ; and the patient, often in full possession of her intellectual consciousness, dies within four or six days from the accession of disease,—sometimes within a few hours, from the prostration of the sensorial functions, owing to inexplicable sympathy subsisting between the vital powers and the destructive process in a remote organ, however trifling may be its de-

ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗಿರುವ ಚಿನ್ನೆಯು ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕರವಾದಂಥಾದ್ದೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವ್ಯಾಧಿಯು ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಉದುವಿಕೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಉಸುರು ಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿನ ಪರಿಣಮಿಸುವಿಕೆಯು ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅದು ಹೈದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಏನೇನು ಇಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸ್ತನಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಬರಿದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದಬರುವ ದ್ರವವು ಆಟಂಕವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಈಗ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸಂಮಂದ ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಿಂತುಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು, ಪರಿಣಮಿಸುವ ಚರ್ಯೆಯು ಸಹಾ ವ್ಯಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ ಪಟ್ಟು ಇರುವದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಧಿಯು ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಧಿಕರಿಸಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಮೋಸಕರವಾಗಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವಿಕೆಯೂ, ಇಲ್ಲವೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗುವಿಕೆಯೂ ಸಹಾ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕಡೆವರಿಗೂ ವ್ಯಾಧಿ ಗ್ರಸ್ತಳು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಹಿಂಶೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾಳೆ, ಧಾತು ಬಹಳ ಅಲ್ಪವಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಡಿಯುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಒಣಗಿ ಕಪಿಲ ಬಂಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಮುಖವು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಿಂಶೆ ಅನುಭವಿಸುವದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ; ಚರ್ಮವು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಶಾಖವಾಗಿಯು ಶೀತಳವಾಗಿಯು ಇರುತ್ತದೆ; ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೂಜು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತವೆ, ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯು ಅಂಟುಕೊಳ್ಳುವ ಶೀತಳವಾದ ಬೆವರು ವಿಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ; ಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ಕಲ್ಮಷಗಳು ಸ್ವರಣಿತಪ್ಪಿ ಬರುತ್ತವೆ; ಕೈ ಕಾಲುಗಳು ತಂಣಗೆ ಇರುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತಳು ತನಗೆ ರೋಗ ಆರಂಭಿಸಿದ ೪ ಅಥವಾ ೬ನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಣಿತ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ—ಕೆಲವು ವೇಳೆಯು

gree. But there is a great difference in the duration of this disease. In strictly active inflammatory cases, death occurs more distantly from the accession of the complaint, than in those cases which commence with extreme prostration of the vital powers, and rapidly assume a typhoid character.

In approaching the *management* of this insidious and formidable complaint, one is appalled and discouraged by the difficulties which press on every side. The epidemic of one season may differ essentially from the epidemic of a preceding and following year, and may, consequently, demand very different management ; and it is always found that the more generally prevalent the disease may be, the more fatal is its course. Sporadic cases are managed more successfully than those more strictly epidemic. Every case must be isolated and studied alone, and looked at by itself ; and its management must depend on its type and its stage. Measures of paramount value

ಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಮೆದಲಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಮಂಧದಿಂದ ಸ್ಮರಣೆಯು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ನಾಶನದ ಕ್ರಮವು ಮೆದಳಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ದೂರವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಕಡಿಮೆ ಕರಣಗಳ ಸಂಮಂಧದಿಂದ ಹಾಗೆ ಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಕಾಲಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರಬೇಕು, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಚುರುಕಾದ ದುಡೆ ಪ್ರವೇಶಪುಳ್ಳ ರೇಗುವಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯು ಅಧಿಕ ಹೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಿಡಿಯುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬಹಳ ಬಲಹೀನದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾವರಲ್ಲಿ, ಆ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಬಲಹೀನದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪೂರ್ವಕಿಂತಲೂ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಮತ್ತು ಕಪಟವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪಂಡಿತನಾದರೂ ದೈರ್ಯ ಹೀನನಾಗಿ ಬಹಳ ಭಯಪಡುತ್ತಾನೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಪಂಡಿತನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕೂಲವಡದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂಜೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ, ಈ ಏಕಕಾಲದ ವ್ಯಾಧಿಯು; ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಏಕ ಕಾಲದ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮತ್ತು ಬರುವ ವರುಷದ ಏಕ ಕಾಲದ ವ್ಯಾಧಿಗೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಆಯಾ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ನಿರ್ವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಈ ರೋಗವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಬಲಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕದಷ್ಟು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಚಲನೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಅಂಥಾ ರೋಗವು ತೊಂದರೆ ಕೊಡದೆ, ಏಕ ಕಾಲದ ರೋಗಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಸಾಖ್ಯ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

and of imperative necessity in one case, and at some periods of the disease, will be valueless and detrimental under other circumstances. It is very unusual for any case to preserve an unwavering uniformity of character during its entire progress; and, consequently, the treatment must vary with its exigencies; and if we expect to bring the disease to a satisfactory termination, we shall be compelled so to alter our course of proceeding, as to incur the risk of being chargeable, by the novitiate and inexperienced, with vacillation and indecision.

Our treatment must be at once simple and decided: promptitude is as necessary as activity, because the curable stage rapidly passes away,—often in a few hours. Should the case be decidedly inflammatory, with a hard, unyielding, vibrating pulse, and acute constant pain, the abstraction of blood locally and generally, early and copiously, with the steady exhibition of purgatives, mercury, and opiates, constitute the remedial means on which our hopes must be suspended; all other measures being merely au-

ಪ್ರತಿ ರೋಗಸ್ಥರನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಿಂದ ಉಹಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಭೇದಾ ಭೇದವನ್ನು ನೋಡಿ ತೋರಿಸುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತರಗತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆದ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರದ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ರೋಗಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪರಿಹಾರವು ಬೇರೊಬ್ಬ, ಇಂಥಾ ರೋಗಸ್ಥರಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದನಂತರ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದಾಗಿಯೂ ಇರಬಹುದು. ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ಥರಲ್ಲಿಯೂ ಏಕರಿತಿಯಾದ ಗುಣವನ್ನು ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸುವದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆ, ಆ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವಂಥಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಪರಿಹಾರವು ಸಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ನಾವು ರೋಗವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಪರಿಹಾರದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೇ ಭೇದ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಲತ್ಕಾರವುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಹೊಸ ಪರಿಹಾರದಿಂದಲೂ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಅನುಭವದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರವಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಕೇಡಾದ ನಂದೆಗಳೊಳಪಡದಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಪರಿಹಾರವು ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ನಿಶ್ಚಯವಾದದಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಜಾಗರೂಕತೆಯು ಹ್ಯಾಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ, ಚುರುಕಾದ ಪರಿಹಾರವು ಸಹ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ತರಗತಿಯು ಬಹು ವೇಗದಿಂದ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಆಗಾಗ್ಯೇ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಈ, ತರಗತಿಯು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರೋಗವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಧಾತುವಿನ ಚಲನೆಯು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಅಣುಗುವಿಕೆಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಪಡೆದ ಚುರುಕಾಗಿಯೂ, ಆಗಾಗ್ಯೇ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ, ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ

xiliary and subordinate. Much depends on the early and liberal detraction of blood. One bleeding of twenty or thirty ounces within the first six hours of the attack, will accomplish more than the loss of twice the quantity in several small bleedings after twelve hours have elapsed. *Neque temere, neque timide, neither rashly, nor timidly*, should be engraven on every lancet. Blood-letting will always be in discredit in the management of inflammation of vital parts, if used with timidity, or resorted to too late.

One early and plentiful bleeding, inducing a temporary collapse of the system, will generally suffice for an acute attack of the most active kind: the *temporary debility* resulting from *such* a bleeding may be greater, but the *permanent weakness* is cer-

ರಕ್ತವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವದಿಲ್ಲದೆ, ನೋವನ್ನು ಸಂಭವಿಸುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸಹ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು, ಭೇದಿರಬೇಕಾದವನ್ನು ಎದೆಬಿಡದೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾ, ಬರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅದ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವು ರಸ ತೊಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ, ಅದರ ಬಿಡದದಲ್ಲಿಯೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ; ಕೂಡೆ ಇತರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲಾ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲವೃತ್ತದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಚಕ್ಷುಸ್ಸೋಗದಿಂದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ರಕ್ತವನ್ನು ಸ್ನಾನಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯ ಮೇರೆಯೇ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಧಿಯು ಆರಂಭಿಸಿದ ಆರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಥವಾ ೩೦ ಟೆಂಸಿಗಳ ರಕ್ತದ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು, ವ್ಯಾಧಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ೧೨ ಘಂಟೆಗಳ ತರುವಾಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎರಡೆಷ್ಟು ತೆಗೆದಾಗ್ಯೂ ಅಗಾಗ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೆಗೆದಾಗ್ಯೂ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಸದೆ ಪರಿಹಾರದ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಬರಟಾಗಿ ಇರದೆಯೂ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಭಯದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸದೆಯೂ ಇರಬೇಕೆಂಬ, ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಶಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಸ್ನಾನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೋರಿಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಭಯದಿಂದ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು, ಅಥವಾ ರೋಗವಿಕೆಯ ರೋಗವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೆಲವು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಇದರ ನಿರ್ವಾಹವು ಯಾವಾಗಲೂ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದಾಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ರಕ್ತವು, ದೇಹದ ಅನಿಶ್ಚಯವಾದ ಬಲಹೀನತೆಯ ಸಹಿತ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆ ರೋಗವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಕಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ತಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಆ ಕಾಲದ ಬಲಹೀನ

certainly less. Fainting is very desirable in the abstraction of blood in this, and, indeed, in all inflammatory diseases, because it implies an almost entire cessation of circulation. This is most readily accomplished by having our patient's head raised, preserving the body in a recumbent posture, and by suddenly drawing away blood from a large orifice, or permitting it to flow from two veins at the same time. It will thus be found that the abstraction of a less quantity of blood will be required for every stage of this disease, superseding the practice of small and repeated bleedings, which exhaust the strength as much as the original excitement, and inevitably accelerate the fatal termination of our patient's sufferings. Still, blood-letting is not allowable beyond a certain extent, and must not be repeated when the danger of organic mischief has disappeared, or general exhaustion rapidly ensues. Immediate depletion may produce a universal and irrecoverable suspension of the vital principle, or at least leave a vacillating state of the circulation, or a hurried re-action of the heart and

ವು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಸ್ಥಿರವಾದ ಬಲಹೀನ
ವು ನಿಶ್ಚಯವಾದ ವಾಡಿಕೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತ
ತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಮೂರ್ಛೆಯು, ಅಷ್ಟು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೋರತ
ಕ್ಕಿದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣವುಳ್ಳ ವ್ಯಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿ
ಶ್ಚಯವಾಗಿ ರಕ್ತದ ಸಂಚಲನೆಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವದರಿಂದ ಹೀ
ಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ನಿವರ್ತನವಾಗಿರಬೇಕು. ರೋಗಸ್ತರವನ್ನು
ನೆಟ್ಟಾಗಿ ಮುಗಿಸಿ ಅವರ ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ದವಾಗಿಟ್ಟಿರುವದರಿಂ
ದಲೂ, ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶಾಲವಾದ ರೋಗದಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ದೊರಗತೆ ಸು
ರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಇಲ್ಲವೇ, ಅದನ್ನು ಎರಡು ಕಡೆ
ರಕ್ತನಾಡಿಗಳಿಂದ ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನುಂ
ಟುಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ, ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸ ಬೇಕಾಗಿ
ರಬೇಕು. ಈ ರೋಗದ ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತ
ವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಒಂದೇ ಸಾರಿ
ಬಹಳವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾಕಂದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ
ವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುವದು ಏನಂದರೆ, ಇದು
ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರ ಹಿಂಶೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ರೇಗುವಿ
ಕೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಮರಣವನ್ನು ಆಗಮಾ
ಡುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದಾ
ಗ್ಯೂ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ಪರಿಪಾ
ಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಗುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು, ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣ
ವು ಕಾಣದೆ ಮೋಗಿರುವಂಥಾವರಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಬಲಹೀನವು ವೇಗ
ವಾಗಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ತೀರಿ ಮಾಡ
ಬಾರದು. ತತ್ಕಾಲದ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹುಶಃ ದೇಹವನ್ನು ಪುನವ
ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕೂಡದಂಥಾ ಸಂದೇಹವ
ನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡ ಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೆ ರಕ್ತದ ಸಂಚಲನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ

arteries, or congestion of the venous system, or effusion of serum ; thus instituting a disease almost as dangerous as the one removed. The application of leeches to the abdomen, and cupping from the loins, are adjuvants of considerable value ; and especially when some dregs of inflammatory disease may remain after copious general bleeding.

Yet there are unquestionably very many cases so modified by constitution, by season, and by other circumstances above noticed, and which run so rapidly towards a state of collapse, that the abstraction of blood from the arm is tantamount to signing the death-warrant of the patient, especially in inflammation of the subperitoneal tissues. It is in these cases, and they are by far the most numerous in and about the metropolis, that *local bleeding* by leeches is an invaluable remedial measure. While *general* bleeding diminishes the force of arterial action, *topical* bleeding unloads and relieves the capillary vessels. When

ಅದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುವದು, ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ನಾಡಿಗಳ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಸವ ವೇಗ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ಉದಕದ ಪರಿಣಮಿಸುವಿಕೆಗೂ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದರಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾದ ಈ ರೋಗವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜಿಗಣಿ ಮೂಲಕದಿಂದ, ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯೂ ಮತ್ತು ಸಮನಿನಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು, ಈ ರೋಗ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೋಗವಿಕೆಯ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವದಾದರೂ ಅಲ್ಪ ಗುರುತುಗಳು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಅನುಕೂಲಬಂದ ತರುವಾಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಯೋಗಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ಇಂಥಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಶರೀರದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಲೂ, ಕಾಲದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದಲೂ, ಏನಾದರೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉದಪರಿಸಿದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಂದಲೂ ಭೇದವಿದ್ದು, ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ವೇಗಪಡಿಸಿ ಅಂತ್ಯಕಾಲಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸುತ್ತವೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯೂ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆದ ನಿರೂಪವನ್ನು ವಿಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿಧೆ, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೋಗವಿಕೆಯ ರೋಗವು ಉದಕ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಮೊರೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹಾಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ರೋಗದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಕ್ಕಿಂತಲೂ, ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇವು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಗಣಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರ

copious and general bleeding is inadmissible and injurious, fifty or a hundred leeches should be applied to the abdomen; and this will scarcely ever be done without sensible relief,—often to such an extent that the poor women will again and again solicit their re-application. In the epidemic and typhoid form, this is often the only allowable method of abstracting blood; and in every stage of this unmanageable disease, even when effusion is manifest and death is inevitable, leeches will smooth the ruggedness of the path. The bleeding may be encouraged by a large, soft, warm poultice.

Considerable benefit will result from the application of a *blister* over the entire abdomen, when topical bleeding is no longer advisable; and sometimes very marked relief will be afforded, on the principle of revul-

ಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯುವದು ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆಯನ್ನು ಆಟಂ
ಕಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಿಗಣಿಯಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊರಕಡೆ ತೆಗೆಯುವ
ದು, ಆಯಾ ಸ್ತಳದ ರಕ್ತ ಧಾರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡು
ತ್ತದೆ, ಶಸ್ತ್ರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ
ಕ್ರಮವು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದು, ರೋಗಸ್ತರಿಗೆ ಹಾನಿಕರ ವಾಗಿದ್ದರೆ
ಅದಕ್ಕೆ, ಬದಲಾಗಿ ೫೦ ಅಥವಾ ೧೦೦ ಜಿಗಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಮೇಲೆ
ಬಿಡ ಬಹುದು, ಇದರಿಂದ ವ್ಯಾಧಿ ಗ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಹಾ
ರವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಯೆ
ವ್ಯಾಧಿ ಗ್ರಸ್ತಳಿಂದ ಈ ಮೂಲವಾಗಿ ರಕ್ತ ತೆಗೆದು ಅವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ
ಕೊಪುವವಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪುನಃ ಇದರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಾರೆ. ಏಕ ಕಾಲದ ಇಂಥಾ ಉರಿಯುವ ರೋಗದಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಬಹಳ
ಬಲಹೀನವಾದಂಥಾ ಗುಣವುಳ್ಳ ವ್ಯಾಧಿಗಳಲ್ಲಿಯು ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯುವದ
ಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಣಿ ಪಡದೆ ಇರುವ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನೆ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ
ದ್ದಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಡದ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು, ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ,
ಉದಕ ಪರಿಣಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೃತ್ಯು ಆಗತಕ್ಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವದಾಗಿರು
ವದರಲ್ಲಿಯು, ಜಿಗಣಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಪರಿ
ಹಾರದ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಧಿಯು ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದಕ್ಕೆ, ಆದ
ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ರಕ್ತವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸುರಿಯು
ವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮೃದುವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಘಾತ್ರವಾ
ಗಿಯೂ ಇರುವ ಶಾಖೆಯುಳ್ಳ, ಮೇಲೆಟೀಸನ್ನು, ಜಿಗಣಿಯಿಂದ ಘಾಯವಾ
ದ ಭಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕು.

ಜಿಗಣಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾ
ಣಿಸದೆ ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ
ಯಾಗಿ ಅರಳಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಗ್ನಿಪ್ಲಾಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಹಾಕುವದರಿಂದ ಸಂಭ
ವಿಸುವ ಫಲವು ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮು

sion or counter-irritation, by repeatedly covering the bowels with flannel, dipped in hot oil of turpentine. This may be used every six hours, for ten minutes each time, until high erythematous efflorescence takes place.

Immediately after bleeding, the most effectual means of emptying the bowels must be had recourse to, so that an evacuation once in three or four hours may be obtained for two or three days, or longer if necessary. The existence of diarrhœa, which is sometimes attendant on this disease, must not prevent the exhibition of purgatives, because the fæces are scybulous, slimy, and foetid; such, only keep up an incessant irritation in the abdomen, which will be best remedied by cathartics. *Saline purgatives* do not appear to be well adapted to this disease. They produce irritation and distention, and lead the unwary to suspect inflammation. They seem to accelerate the

ಖ್ಯ ಅಂತೆಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಈ ಪರಿವಾರವು ಒಳಗಡೆ ಇರುವ ವಿಷವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸಮ್ರಾಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಅಂಥಾ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಗಾಗ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು “ಪ್ಲಾ ನಲ್,” ಎಂಬುವ ಕೆಂಬಳ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕಪೂರ ತೈಲವನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಚಿಮಿಕಿಸಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಸುತ್ತ ಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಸಾರಿ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳವರಿಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ೬ ಘಂಟೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಕಾಪಡಕೊಡುವ ಸ್ಥಳವು, ಬಹಳ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣದಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಬೊಬ್ಬೆಗಳಾಗುವ ಪರಿಯಂತರ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರಬಹುದು.

ಶಸ್ತ್ರದಿಂದಲಾಗಲಿ ಬೇರೆ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದ ಕೂಡಲೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಭೇದಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಬರಿದು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಅದೇನಂದರೆ ೨ ಅಥವಾ ೩ ದಿನಗಳವರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ಕಾಲದವರಿಗೂ ೩ ಅಥವಾ ೪ ಘಂಟೆಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಭೇದಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಆಗುವ ಭೇದಿಯಿಂದ, ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತಿಯು ಹಿಂರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಭೇದಿ ಆಗುವ ಔಷಧವನ್ನು ಭಯದಿಂದ ಕೊಡದೆ ಇರಬಾರದು, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಆ ಭೇದಿಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಲ್ಮಷವು ಗಡ್ಡೆಯಾಗಿಯೂ, ಒಂಕೆಯಾಗಿಯೂ, ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ಇರುವದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ರೇಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ಆದಕಾರಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಭೇದಿ ಔಷಧದ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪಿಗೆ ಸಮ್ರಾಂಧಪಟ್ಟ ಭೇದಿ ಔಷಧವು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪುಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಕರುಳುಗಳನ್ನು ಘಾಳಿಯಿಂದ ತುಂಬುವದರಿಂದ ತಿ

peristaltic action of the bowels, discharging frequent and watery stools, while the hardened scybala, in the arch and head of the colon, remain unmoved by their operation.

A full dose of *calomel*, say a scruple, or half a drachm, with or without jalap, or jalap in cinnamon water with a little citric acid, may be exhibited. If jalap be not combined with the calomel, castor oil should be given an hour or two after it. By these means we shall completely unload the intestinal canal of its contents, allaying irritation in its course.

Perhaps *oil of turpentine*, in all cases not admitting of much reduction of power, is the best purgative that can be given. It can be combined with castor oil and laudanum; and by this combination we shall freely unload the intestines, and produce gentle excitement and a healthy action of their mucous coat. In those alarming cases of *spasm* of the womb and

ಳಿಯದವರು ಕರಳುಗಳು ರೇಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಉರಿಯುವಿಕೆಯ ರೋಗವೆಂದು ಎಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವು ಕರಳಿನ ಚಲನೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರಪಡಿಸಿ ಉದಕದ ಮಲ ಬಾಧೆಯನ್ನು, ಆಗಾಗ್ಯೆ ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡಿಸುತ್ತವೆ, ಆದರೆ, ಗಡೆಗಳಾಗಿರುವ ಮಲವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಾರದೆ, ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಕರಳಿನ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ಅದು ಬಿಲ್ಲಾ ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಶೇರಿಕೊಂಡು, ಉಪ್ಪಿನ ಭೇದಿ ಔಷಧದ ಚಲನೆಗೊಳಪಡದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ರಸ ಭಸ್ಮವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು “ಜಾಲವ್,” ಎಂಬ ಔಷಧದ ೨೦ ಅಥವಾ ೩೦ ಗ್ರೇಗಳ ಸಂಗಡ ಕಲಸಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬರೇದಾಗಲಿ, ಲವಂಗ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಆಗುವ ಹುಳಿಯಾದ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಂಚ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದು. “ಜಾಲವ್,” ಔಷಧವನ್ನು ರಸ ಭಸ್ಮದ ಸಂಗಡ ಕಲಸಿ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ರಸ ಭಸ್ಮ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಘಂಟೆ ಅಥವಾ ೨ ಘಂಟೆಗಳ ತರುವಾಯ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಪರಿಹಾರವು ಕರಳುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಶ್ಮಲವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬರಿದು ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಇದರ ಚಲನೆಯಿಂದ ಏನೇನು ರೇಗುವಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

“ಟರ್ಪೆಂಟೈನ್ ಆಯಿಲ್,” ಎಂಬುವ ಔಷಧವು ಸಮಸ್ತ ಭೇದಿ ಔಷಧಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಲಹೀನವಾಗದಿರುವ ರೋಗಸ್ತರಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಕೋರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಭೇದಿ ಎಣ್ಣೆ ಸಹಿತ ಅಪಿಸಿ ದ್ರಾವಕವನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದು, ಈ ಮಿಶ್ರವು ಕರಳುಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಲದಿಂದ ಶುದ್ಧಿಪಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಇದರ ಚಲನೆಯು ಕರಳಿನೊಳಗೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಖ್ಯವಾದ ಪರಿಣಾಮಿಸುವಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆದ ನಿಧಾನಪ್ರೇರೇಪಣೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ

large intestines, which are constantly being mistaken for puerperal inflammation, this combination will act as a charm. It is principally, if not exclusively useful, in those cases in which great tympanitic distention exists.

Purgative and emollient clysters are decidedly beneficial, and fomentations of the abdomen are always found to be soothing and useful.

Opiates combined with mercurials are invaluable. Opium used to be thought to afford only an insidious truce, and rather tend to obscure and prolong the disease than to contribute to its subjugation. Great dependence may be placed on large doses of opium and calomel, in all cases, after bleeding and purging. They must be exhibited in such doses as will make a decided impression on the sensorial functions, and speedily bring the constitution under the specific influence of mercury; and when we succeed in doing this, the case will generally assume a favourable character.

ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಕರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಮಹಾ ಭಯಂಕರಗಳಾಗಿರುವ ಸನ್ನಿವಸ್ಥೆ ತಪ್ಪಾದ ಆಲೋಚನೆಯಿಂಗ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ರೇಗುವಿಕೆ ಎಂದೆಣಿಸಲಿಕೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಔಷಧದ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಅಸ್ವರ್ಯವಾದ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಇಲ್ಲವೆಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಘಾತಿಯಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟು ತಪ್ಪಟೆಯಾಗದೆ ಇದೆಯೋ, ಅಂಥಾವರಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗವು ವಿಶೇಷವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ಭೇದಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮೃದುವನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡುವಂಥಾ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಪಿಚಕಾರಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆಗಾಗ್ಯೇ ಕಾಪಡ ಕೊಡುವಿಕೆಯು, ನೋವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಂತಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ರಸ ಔಷಧಗಳ ಸಂಗಡ ಅಪನಿಯನ್ನು ಶೇರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಪನಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಅದು ವ್ಯಾಧಿಯ ಚಲನೆಯನ್ನು ಕಾಂತ ಪಡಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದು ರೋಗವನ್ನು ಭೇದಿಸದೆ ತತ್ಕಾಲ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಊಹಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭೇದಿಯು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಆದ ಮೇಲೆ ಅಪನಿಯನ್ನು ರಸ ಭಸ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ವಿಶಾಲ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರ ಮೇಲೆ, ಬಹಳ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪರಿಮಾಣವಾಗಿ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಅವುಗಳು ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅವರ ದೇಹವನ್ನು ರಸ ಭಸ್ಮದ ಚಲನೆಗಳೊಳಪಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರು ಸಾಖ್ಯ ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾದ ನಿಲಮೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು.

Camphor in scruple doses, combined with opium, will be found a very efficient anodyne in cases of great restlessness, with comparatively little acute suffering; particularly if hysteralgia exists.

Digitalis, *nitrate of potass*, *ippecacuanha* and *antimony*, are of great value as adjuvants, but cannot be exclusively relied upon, because irreparable mischief may take place while waiting for their operation. The *infusion* of *digitalis* is most speedy in its influence, most decided in its effects, and most capable of being controlled in its operation.

Ephamera, or Sympathetic Fever.

In consequence of the debility and irritability of the constitution which often exist for some time after labour, the nervous and vascular systems are excited by causes, which, under ordinary circumstances, would produce no disturbance. This febrile excitement is usually of such short duration, as to have obtained the term *Ephamera*, or *Weed*. A little care-

೩೦ ಗ್ರೇ, ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಅಪಿನಿಯ ಸಂಗಡ ಮಿಶ್ರವಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ, ಬಹಳ ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾನೆ ಶ್ರಮೆ ಅನುಭವಿಸಿದರ ಸಹಿತ ನೋವಿನ ಉಪದ್ರವವು ಅಷ್ಟಾಗಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಕಾಂತಿಪಡಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ನೋವಿರುವದರಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗವು ಬಹಳವಾಗಿರಬಹುದು.

“ಡಿಜಿಟೇಲಿಸ್,” “ನೈಟ್ರಿಪ್ ಆಫ್ ಪಾಟಾನ್, ಇಪಿಕಾಕ್,” ಎಂಬ ವಾಂತಿ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಸುರುಮು ಮುಂತಾದ ಇವುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅನುಪಾನಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಂಬಿರುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಫಲಕ್ಕೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುವದ ರೊಳಗಾಗಿ ವ್ಯಾಧಿಯ ಚಲನೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಪರಿಹಾರದ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಜಿಟೇಲಿಸ್ ಎಂಬುವದರ ಕಷಾಯವು ಅದರ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಫಲವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಏಕದಿನದ, ಅಥವಾ ಸಂತಾಪ ಜ್ವರವು.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯ ದೇಹವು ಪ್ರಸವವಾದನಂತರ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರಿಗು ಆಗಾಗ್ಯೂ, ಬಲಹೀನ ಮತ್ತು ರೇಗುವಿಕೆಯಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣ, ನರಮಂಡಲದ, ಮತ್ತು ರಕ್ತಚಲನೆಯ ನಾಡಿಗಳ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರೇಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ಕಾರಣಗಳು ಸಾಧಾರಣ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವವಿಧದ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಏಕದಿನದ ಜ್ವರದ ರೇಗುವಿಕೆಯು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲೀನವಾದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ

ful investigation will generally detect some source of irritation in the alimentary canal, or in the breasts; and on the removal of the cause the effect speedily ceases.

It is of considerable importance not to confound these transitory attacks of fever with those more severe febrile paroxysms which indicate the existence of local inflammation.

Miliary Fever.

Since the "heating and sweating system" of managing puerperal women has given way to a cool and less stimulating regimen, what is termed "Miliary Fever" is but seldom met with. Whenever it does occur in practice, it will be found associated with excessive perspiration, produced by an accumulation of heat and by liberal indulgence in hot drinks and stimulating diet. That this opinion is correct, may be inferred, from the success which follows the exhibition of a few

ಜಾಗ್ರತೆಯಾದ ಪರಿವೀಲನೆಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಜ್ವರವು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಕಾರಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬಹುದು, ಅದೇನಂದರೆ ಕೆರಳುಗಳಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ, ಅಥವಾ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಈ ರೇಗುವಿಕೆಯು ಇರಬಹುದು ಇವುಗಳನ್ನು, ನಿವರ್ತಿ ಪಡಿಸಿದಕೂಡಲೆ ಇದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಜ್ವರವು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಈ ತ್ರಿಣವಾದ ಜ್ವರವನ್ನು, ರೇಗುವಿಕೆಯ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಜ್ವರವೆಂದು ತಿಳುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಮುಖ್ಯವಾದ್ದಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ, ರೇಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಜ್ವರವು, ನೋವು ಮುಂತಾದ್ದು ರೇಗುವಿಕೆಯ ಉರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

“ಮಿಲೇರಿ ಫೀವರ್,” ಎಂಬ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಉಷ್ಣ ಜ್ವರವು. ಮತ್ತು ಅದರ ಸಹಿತ ನವಣಿಗಳ ಪ್ರವಾಣ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡುವದು.

ಉಷ್ಣವನ್ನು ಬೆವರನ್ನು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯರು ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದನಂತರ ಆ ನಿರ್ವಾಹವು ಅವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಶಾಂತವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ರೇಗುವಿಕೆಯಗುಣವು ಇಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ, “ಮಿಲೇರಿ ಫೀವರ್,” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಉಷ್ಣ ಜ್ವರವು ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಹುಶಃ ಕಾಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣವಾದ ಪಾನದಿಂದ ಭೋಜನವು ಭಾರವಾಗಿಯೂ ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದಲೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾಧಿಯು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಉಷ್ಣ ಸಹಿತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಬೆವರುವಿಕೆಯು ಕಲತಿಧಿ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನಿಶ್ಚಯವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವು ಏನೆಂದರೆ ಉಪ್ಪಿಗೆ, ಸಂಮಂಧಪಟ್ಟ ಭೇದಿ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಘಾಳಿಯು ಸಂಚಲನೆಯು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬರುವ

doses of some saline purgative, with cooling diet, and the free admission of pure cold air.

The eruption which constitutes the disease, [is the consequence of the excessive action of the cuticular vessels,) consists of innumerable minute vesicles about the size of millet seeds, surrounded by rose-coloured bases, generally confined to the face, neck, and back, but occasionally diffused over the trunk and extremities.

Sometimes the cuticular vessels are left in so unhealthy a condition, as to require the exhibition of the mineral acids for some time.

Phlegmasia Dolens, and Uterine Phlebitis.

In some women, within a few days after delivery, one of the lower extremities takes on a peculiarly glabrous, hot, white, unyielding enlargement. It is termed *œdema puerperarum*, or *phlegmasia dolens*, *white-swelling of lying-in women*, and *uterine phlebitis inflammation of the veins of the womb*. The pain and

ದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಈ ರೋಗವು ಈ ಪರಿಹಾರಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವ ಚಿಕ್ಕ ಗುಳ್ಳೆಗಳು, (ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಂಧಪಟ್ಟ ರಕ್ತನಾಡಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಾದ ಚರ್ಮಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಫಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.) ಕಂಣಿಗೆ ಅಗೋಚರವಾದವುಗಳಾಗಿದ್ದು ಸಣ್ಣ ನವಣಿ ಪರಿಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಅಂಚುಗಳು ಗುಲಾಬಿ ಹೂವಿನ ಬಣ್ಣದ ಹಾಗೆ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟವೆ, ಇವುಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ, ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಅರಳಿಕೊಂಡಿವೆ, ಆದರೆ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತವೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಮದ ರಕ್ತನಾಡಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಹ ಸೌಖ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣ, ಲೋಹಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಂಧಪಟ್ಟ ಹುಳು ಬೆಸಧವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳವರಿಗು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

“ಫ್ಲೆಗ್ ಮೇಷಿಯ ಮೋಲಸ್ಸು.” ಮತ್ತು “ಯೂಟ್ರೈಫ್ ಫಿ ಬಿಟಿಸ್.”

ಫ್ಲೆಗ್ ಮೇಷಿಯ ಮೋಲಸ್ಸು ಎಂಬುವ ಪ್ರಸವವಾದ ನಂತರ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯು ಆಟಂಕ ಪಟ್ಟು ಕಡಿ ರಕ್ತನಾಡಿಯು ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ರೋಗವು, “ಯೂಟ್ರೈಫ್ ಫಿ ಬಿಟಿಸ್.” ಎಂಬುವ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಂಧಪಟ್ಟ ಕಡಿ ರಕ್ತನಾಡಿಗಳು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವೆ ಪಾನಿಯಾಗಿ ರೇಗಿಕೊಂಡು ಇರುವಿಕೆಯು.

ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವವಾದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಂಟುಗಂಟುಗಿ ಉಬ್ಬುವಿಕೆಯಿಂದ ಶಾಖವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಬಿಳುಪಾಗಿಯೂ ಅಣುಗುವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಡದೆಯು ಘಾತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಇಂಥಾದ್ದು ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಬಳಿ ಊದುವಿಕೆಯೂ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಡಿ ನರಗಳ ರೇಗುವಿಕೆಯೂ, ಎಂದು ನಾನಾವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆ, ಕಾಲಿನ ನೋವು, ಮತ್ತು

swelling of the extremity is usually preceded by a heavy and distressing sensation in the loins and upper part of the thigh or calf of the leg, and in the labium, (lip of the vagina) of the affected side.

The constitution soon becomes disturbed by all those symptoms which attend or follow febrile excitement.

After a few days, the morbid heat, hardness, and sensibility, of the limb diminish, leaving it in a state of œdema, which, by degrees, subsides, though in some instances very slowly, and in rare cases terminates in suppuration.

This disease consists in inflammation and obstruction of the iliac vessels, lymphatic glands, and vessels of the pelvis, groin, ham, and every other part of the enlarged extremity.

Treatment.

Leeches should be applied as speedily as possible to the groins, and the abstraction of blood by their repeated application must be regulated by the urgency of the symptoms. The inner part of the thigh, and

ಉದುವಿಕೆಯು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಭಾರವಾಗಿ ಹಿಂ
ಸೆಯುಳ್ಳ ಸಂಗಟವು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತೊಡೇ ಮೇಲೆ
ಲಬ್ಧಿಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿನಾಶದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾ
ಧಿಯು ಕಂಡಿರೆಯೋ, ಆ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊ
ಡುತ್ತದೆ.

ಜ್ವರ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಾಗ ಕಾ
ಣಿಸಿಕೊಡುವಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂತೆಗಳಿಂದಲೂ ತೊರಿಸಲಪಟ್ಟು, ದೇಹವು ಬ
ಲಹೀನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದನಂತರ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೆಟ್ಟ
ಶಾಖವು, ಕಠಿಣತನವು, ಮುಂತಾದವುಗಳು ಆ ಕಾಲಿನಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ
ಕಾಲನ್ನು ಬಾತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಇದು ಕ್ರಮೇಣ ಜ್ವೀ
ಣ ಹೊಂದುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ, ಮ
ತ್ತು ದುರ್ಲಭವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳತು ಹೋಗುವ ಗುಣವನ್ನು
ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಮಾಂಸನರಗಳಲ್ಲಿ
ಯೂ, ಮತ್ತು ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹೀರು
ವಿಕೆಯ ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತೊಡೆ ಸಂದಿನಲ್ಲಿಯೂ, ವಿನಾಶದಿಂದ
ಯೂ, ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇರುವದರಿಂದ ಈಗಿಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ,
ಇದಲ್ಲದೆ, ದೇಹದ ಪ್ರತಿಭಾಗದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಹಾರವು.

ತೊಡೆಸಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಿಗಣಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಾರಿ
ಬಾರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ತೋರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ರಕ್ತ
ವನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕು. ವ್ಯಾಧಿಯು ಶಾಂತವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದ
ಕೊಡ್ಲೆ ತೊಡೆಯ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿನಾಶದಿಂದ ಚಿಕ್ಕದಾದ್ದು.

of the calf of the leg, should have small blisters applied as soon as active disease begins to subside. The bowels must be kept steadily acted upon by saline purgatives, and some determination may be given to the skin by diaphoretics. A combination of opium, pecacuanha; or antimony, and the sub-muriate of mercury may be advantageously exhibited at bed-time, and the limb is to be fomented with *tepid* water several times daily.

When the extremity has lost its morbid heat and sensibility, and remains cold and œdematous, its restoration to a healthy condition may be accelerated by the regular employment of a stimulating embrocation, or even by simple friction, together with the habitual use of a thin flannel roller, well applied from the toes to the groin.

During the progress of the cure, even in the most advanced or inactive stage of the disease, much benefit will be derived from the occasional administration of purgatives, and such medicines and regimen as will invigorate the enfeebled and constitutional powers.

Puerperal Insanity.

That disturbance of the functions of the brain, which constitutes either mania or melancholia, is one of

ಅಗ್ನಿಪ್ಲಾಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಭೇದಿ ಬೆಷ
ಧ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಅದರ ಚಲನೆಯು ನಿಂತು ಹೋಗದವಾಗೆಯಾವಾ
ಗಲು ಗಮನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬರುವದಲ್ಲದೆ, ಬೆವರುವದಕ್ಕಾದ ಬೆ
ಷಧವನ್ನು ಸಹಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚರ್ಮವನ್ನು ಆ ಚಲನೆಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸ
ಬೇಕು. ರಸವು, ಅಪಿನಿ, ಇಪಿಕ್ಯಾಕ್ ಎಂಬುವ ಬೆವರುಂಟಾಗುವ ಚೂ
ರ್ಣ ಇಲ್ಲವೆ ಸುರಮಭಸ್ಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲಸಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ
ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರುವದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು
ಅನುಭವಿಸುವ ಕಾಲಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಶಾಖ
ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಹಿಂಸೆಯಾದ ಕಾಲು ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶೀತಳವಾಗಿ ಇ
ದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಉಬ್ಬುವಿಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗದೆ ಇರುವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು
ಪುನಹ ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು
ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲದಿಂದ
ಉಜ್ಜಿ ಅಥವಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಬರೀ ಕೈಯಿಂದ ಒರಸಿ, ಕಂಬಳಯ ಬ್ಯಾಂ
ಡೇಜಿನಿಂದ ಆ ಕಾಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಮೇಲಿನವರಿಗು ಅಂದರೆ ತೊಡೆ
ಯ ಸಂದುವರಿಗು ಸಮವಾಗಿ ಸುತ್ತ ಬೇಕು.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರುವ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ವ್ಯಾಧಿ
ಯು ಅದರ ಚಲನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಅಕ್ರಮಪಟ್ಟಿರುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಇಲ್ಲವೆ,
ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವದರಲ್ಲಿಯೂ,
ಆಗಾಗ್ಯೂ ಭೇದಿ ಬೆಷಧದ ಉಪಯೋಗಿಸುವಿಕೆಯೂ, ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲಬರು
ವಂಥಾ ಬೆಷಧದ ಉಪಯೋಗವು ಹಾನಿಕರವಾಗಿರುವ ದೇಹವನ್ನು ಸಾ
ಖ್ಯೆಕ್ಕೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿವೆ.

“ಪ್ಯೂರಿಕರ ಇಂಸೇನಿಟಿ,” ಅಂದರೆ ಪ್ರಸವ ಸಮ್ಪಂಧಪಾದ ವೈತ್ಯರು.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಾಧೆ ಪಡಿಸುವ ಆ ಮೆದಳನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು
ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹುಚ್ಚುತನವೆಂತಲೂ ಅಥವಾ ಮನೋ ವ್ಯಾಕುಲ

the most interesting of the diseases which attack puerperal women. It usually occurs in females of extreme sensibility, whose mental or physical powers dispose them to be inordinately influenced by causes which would scarcely effect other women or even themselves, but for the susceptibility to disease, and the peculiarity of condition consequent to delivery.

When mental alienation follows parturition within a few days, it is in the form of mania; but when it occurs some months afterwards, during lactation, it usually appears as melancholia.

Its duration is uncertain, for although it generally disappears very soon, sometimes several months will elapse without any mitigation of the symptoms; nevertheless, in most instances, women eventually recover, although occasionally the disease has deprived the patient of life, or the aberration of intellect has been permanent.

Insanity having once attacked a puerperal woman, does not leave her greatly disposed to its recurrence in subsequent confinements, and much may be done to prevent it, by avoiding all circumstances calculated to produce mental emotion, or cerebral excitement,

ವೆಂದು ಕರೆಯೋಣಾಗಿಧೆ. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಕಡೆಮೆ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಧೆ; ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಯಾವಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಹಳ ಪಿಟ್ಟುಪುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾವರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹದ ಬಲವು ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿರುವ ಕಾರಣ ಕಡೆಮೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇವರಿಗೆ ಈ ರೋಗವು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ದೇಹದ ಲಕ್ಷಣವು ಪ್ರಸವಿಸಿದನಂತರ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಭೇದವಾಗುವದು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರೆ, ಅದು ಹುಚ್ಚುತನದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ ಸಂಭವಿಸಿದರೇ, ಅಂದರೆ, ಹಾಲು ತುಂಬಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಅದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮನೋವ್ಯಾಕುಲವೆಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅದರ ಕಾಲ ಪರಿವಾಣವು ಅನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಧೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅದು ಬಹುಶಃ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಿಂಗಳಗಳವರಿಗೂ ಆ ವ್ಯಾಧಿಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗದೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ, ಇಂತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರುಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗದಿಂದ ಸಾಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಹುಚ್ಚುತವು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹುಚ್ಚುತನವು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅವಳನ್ನು ಆಪ್ಪಾಗಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಸವದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಡಿಯದೆ ಯಿರುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪರಿಹಾರದ ಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಧೆ, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

especially such as may have induced the former attack, and by strict attention to the state of the digestive apparatus.

The paroxysm is not always sudden in its approach, and is manifested by monosyllabic answers to questions, and by mental delusions, which are particularly exhibited after disturbed sleep. There is usually extreme irritability and restlessness, the pulse is somewhat accelerated, the tongue furred, the skin hot, the bowels costive, and the urine and milk in diminished quantities.

Treatment.

The *management* of puerperal insanity resolves itself into what may be designated the *moral* and the *physical* treatment. The patient should always be under the control of a nurse accustomed to the insane, and her moral treatment should combine the greatest mildness with inflexible firmness. When the mind begins to return to its former state, change of scene and society, with cautious renewed intercourse with valued friends, may be permitted.

ತಿರಸ್ಕರಿಸುವದು ಇಲ್ಲವೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ರೇಗು
ವಿಕೆಯಿಂದ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಹುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆ
ಯಿಂದ, ಆ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಆಟಂಕ ಪಡಿಸುವದು ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ
ಯು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆದ ಖಂಡಿತವಾದ ಗಮನ
ವನ್ನು ಕೊಡುವದು.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಬರುವಿಕೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ದ್ರುಡಂ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿ
ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಕವಚನದ ಉತ್ತರಗಳಿಂದ ತೋ
ರಿಸಿ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಮನೋನೈಚಿತ್ರ್ಯದಿಂದಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ
ಸರಿಯಾದ ನಿವ್ರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆಟಂಕವಾಗಿದ್ದ ವರಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾಣಿ
ಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾವರಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಬಹಳವಾಗಿ ರೇಗುವಿಕೆಯು
ಮತ್ತು ಚಾವಲ್ಯವು ಇರುತ್ತವೆ, ಧಾತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ
ರೇಗಿರುತ್ತದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಬಿಳುಪಿನಿಂದ ಮಂದವಾಗಿಧೆ, ಚರ್ಮವು ಶಾಖವಾ
ಗಿಯು, ಭೇದಿ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮೂತ್ರವೂ, ಎದೆಯ ಹಾಲು,
ಸಹ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಪರಿಹಾರವು.

ಪ್ರಸವ ಹುಚ್ಚುತನದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತೀರುವಾನ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ
ಅದನ್ನು ನೀತಿಯಾದ ಮತ್ತು ಔಷಧ ಸಂಮಂಧವಾದ ಎರಡು ವಿಧಗಳಾ
ಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ರೋಗಿಷ್ಟರ ಗುಣವನ್ನೂ ಅವರ ರೋಹದ ಲಕ್ಷಣವ
ನ್ನೂ ಕಂಪುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಧೆ; ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತಿಯು, ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ
ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಭೋಗವೃಷ್ಟಿ ದಾಯಿಯ ಆಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇ
ರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂಥಾವಳ ಗುಣದ ಲಕ್ಷಣವು ಬಹಳವಾದ ತಾಳ್ಮೆಯ
ನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅಪಂಕಾರ ತೋರಿಸದೆ ದೃಢ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವಳಾಗಿರಬೇಕು.
ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಅವಳ ಪೂರ್ವದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪುನಹ ಬಂದರೆ, ತಾ
ನು ಇರುವ ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ಅವಳ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಶೇರಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ
ಅವಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡುವದಕ್ಕೂ
ಸಹ, ಅವಳನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಬಿಡ ಬಹುದು.

The physical treatment should have reference principally to *three* objects: to diminish vascular excitement; to remove irritation from the stomach and intestines; and to subdue nervous irritability. The *first* object may be obtained by leeches to the temples; by cold applications to the head; and by a blister between the shoulders. The *second*, by emetics and aperients, and these should be of an active character. The *third*, by large doses of camphor combined with henbane, or some other narcotic.

Laceration of the Perineum.

This accident is met with in every degree, from the mere rupture of the bridle of the lips (frænum labiorum,) to a destruction of continuity, not only throughout the whole length of the perineum, but of the walls (parietes) of the lower part of the rectum and vagina, so as to lay the two passages into one. The slightest degree of the accident is very common in first labours, and it is a circumstance of no importance; but when the contracting muscle of the anus (sphincter ani) is completely divided, the

ದೇವ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೂಡತು ಮಾಡುವ ಪರಿಹಾರವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಮಾಂಧಪಟ್ಟವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು; ಅವು ಯಾವವಂದರೆ, ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿಸುವದು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕರಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದು, ಮತ್ತು ನರಮಂಡಲದ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ತಂಪು ಮಾಡುವದು ಮೊದಲಿನ ಮುಖಾಂತರವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರ ಕಪಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಗಣಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ತಲೆಗೆ ಶೀತೋದಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು, ಮತ್ತು ಭುಜಗಳ ಹಿಂಭಾಗದ ಎಲಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಎರಡನೇದು, ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ಭೇದಿಯ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಅವು ಕಾಲ ಕಳೆಯದೆ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸುವಂಥವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಮೂರನೇದು, ಕರ್ಪೂರವು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಪಿನಿ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ನಿದ್ರೆಬರುವ ಔಷಧಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಲಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

ಆಸನಕ್ಯು ಮತ್ತು ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ “ಪೀರನೀಯಂ” ಎಂಬ ಸ್ಥಳವು ಕಿತ್ತುಹೋಗುವಿಕೆಯು.

ಈ ಅಕಸ್ಮಿತವಾದ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಧಿಸುವದು ಅಂದರೆ ಯೋನಿಯ ತುದಿಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಅದರ ವಿಶಿಷ್ಟವು ನಾಶದವರಿಗೂ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಬೇಡಾದ ಈ ಸ್ಥಳದವರಿಗೂ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆಸನ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಮಾಂಸವೂ, ಯೋನಿಯೂ ಪೂರಾ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿ ಈ ವೆರಡು ಮಾರ್ಗ ಕಲಿತು ಏಕ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಕಸ್ಮಿತವಾದ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ತೃಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಅದರ ನಿರ್ವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಅಪ್ಪು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಆಸನವನ್ನು ಅಣಗಿಸುವ ಮಾಂಸದ ನರವು

woman is ever afterwards incapable of retaining her fæces.

Sometimes this melancholy occurrence is unavoidable, but most commonly it is referrible to negligence. It may occur occasionally notwithstanding the best management and that even in *natural labour*, if the [os externum] outer opening of the vagina be small and rigid, the head of the child large, and the pains very powerful; but sometimes it may be traced to mismanagement of the forceps, particularly if the instrument be constructed without the curve of the shank, * or to the omission of necessary support of the perineum as the head is excluded from the vagina.

If the laceration be trifling in its extent, approximation of the parts, by binding the knees together, with poultices and cleanliness will generally effect a cure; and if the mischief be more extensive, these are the only means that are admissible at the time of the accident. At some remote period the callous surfaces

* Vide Plate 12.

ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಅಂತಾಸ್ತ್ರಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಳ ಮಲವನ್ನು ಭದ್ರ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದುಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಭವಿಸುವಿಕೆಯು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು, ಅದು ಎಂಥಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಬಹಳ ಘಟ್ಟಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಯೋನಿಯ ಹೊರಗಡೆಯ ರಂಧ್ರವು ಚಿಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಸಂಗತ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು ನೋವು ಬಹಳ ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಹಾಗೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು; ಆದರೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ * ಇಕ್ಕಳಗಳ ಹಿಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿರಬಹುದು; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಆಯುಧವು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಗ್ಗುವಿಕೆಯ ಕಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇರದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಹೊರಗಡೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಆಧಾರವನ್ನು ಬೀಡು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ಮರತು ಹೋಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಿತ್ತುಹೋದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಶೇರಿಸಿ ಎರಡು ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಜೋಡಿಸಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟು ಘಾಯವಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ 'ಪ್ರೀಲೆಟೇನ್' ಕಟ್ಟುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ಪಡಿಸುವದರಿಂದಲೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು, ಮತ್ತು ಕಿತ್ತುಹೋಗುವಿಕೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮುಂಚೆ ವಿವರಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರವೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೇ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅದು ಆದ ನಂತರ ಘಾಯದ ಮೇಲೆ ಗಡ್ಡೆ ಕಟ್ಟಿರುವದನ್ನು ಶಸ್ತ್ರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ

* ೧೨ನೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡು.

may be removed by a scalpel, and the cure effected by an operation similar to that performed for the cure of hare-lip.

Effusion of blood within the Labia.

Now and then blood is effused within the cellular tissue of the labia during labour, and as a consequence of this, there will be a considerable swelling and inflammatory action, which, if not subdued, terminates in suppuration. Should the accident be detected early, a small puncture would permit the effused fluid to escape ; but, if this has been omitted, the labia (lips) should be poulticed, and, if necessary, when the suppurative process is completed, the abscess must be opened at the most depending point.

Sloughing of the Vagina and contiguous parts.

From long continued pressure of the head of the child in the vagina, and as a consequence of mischief done by the *abuse* of instruments, inflammation, and subsequent sloughing of parts, may either lay the vagina and rectum into one passage, or form

ಭೇದಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಮೇಲೆ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವ ತುಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ ರಣ ವೈದ್ಯ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ, ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಯೋನಿಯ ತುದಿಯೊಳಗೆ ರಕ್ತವು ಉಬ್ಬಿರುವಿಕೆಯು.

ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಯೇ ಯೋನಿಯ ತುದಿಯ ಮಾಂಸ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತದೆ, ಇದು ಯಾವ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಊದಿಕೊಂಡು, ರೇಗುವಿಕೆಯ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೋ, ಅಂತಾದ್ದು ತಾಳ್ಮೆ ಪಡದೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಕೊಳತು ಹೋಗುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅಕಸ್ಮಿತವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಇದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರವೃದ್ಧಿಯ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಸೂಜಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಉದಕವು ಸುರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ತುದಿಗೆ “ಪ್ರೋಲ್ವೀಸನ್ನು” ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಧೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಕೊಳತು ಹೋಗುವ ಚಲನೆಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅದರೊಳಗಡೆ ಇರುವ ಕೀನನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜೋಲಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಶೀಳ ಬೇಕಾಗಿಧೆ.

ಯೋನಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಂಧಪಟ್ಟ ಭಾಗಗಳೂ ಕೊಳತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.

ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಅನೇಕ ಘಂಟೆಗಳವರಿಗೂ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಅಣಗಿಸಿರುವದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಯುಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾದ ತೊಂದರೆಯ ಫಲವು ಏನಂದರೆ, ಉಷ್ಣದ ರೇಗುವಿಕೆಯು, ಅನಂತರ ಆರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಆ ಭಾಗವು ಕೊಳತು ಹೋಗುವ ಚರ್ಯೆಯು, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಸಹಾ ಅಲ್ಲಿ ಅಣಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ, ಅದು ಕೊ

a communication between the vagina and bladder. This is a very deplorable sequel of the pangs of child-bearing, and if not well managed, renders the unhappy patient an offensive burden to herself, and to every one with whom she may associate. Whenever this destruction of parts is suspected, from the escape of fæces or urine by the vagina, or from an incessant dropping away of the urine, the bladder and rectum should be examined by a catheter. It is of primary importance that this condition of things be discovered early, because, if suitable measures be adopted soon after the accident, and assiduously persevered in, a cure may sometimes be effected; but, at all events, much may be done by mechanical contrivance, towards the comfort of the unfortunate woman.

The same means are to be employed, whether we have reason to hope for a cure, or whether we limit

ಇಂತು ಹೋದನಂತರ ಯೋನಿಗೂ ಆಸನಕ್ಕೂ ಏಕಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆ ಯೋನಿಗೂ ಮೂತ್ರಕೋಶಕ್ಕೂ ಸಮ್ಪ್ರಾಂಧವಟ್ಟು ಏಕಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಸವವನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಬಹಳ ದುಖ್ಯ ಕರವಾದ ಚರ್ಯೆಯಾಗಿರಲಿ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ತಾಳ್ಮೆ ಪಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಈ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೂತ್ರದಿಂದ ಜನ್ಮಿಸುವ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಜನಗಳ ಸಂಗಡ ಸಹಾ ವಾಸ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಾಸನೆಯು ಅವಳನ್ನು ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಸ್ತೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಮೂತ್ರವೂ, ಮಲವೂ, ಯೋನಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತದೋ ಆವಾಗ ಭಾಗಗಳು ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ಸಂದೇಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಬೊಟ್ಟು ಬೊಟ್ಟಾಗಿ ಮೂತ್ರವು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಬಿಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಮೂತ್ರ ಕೋಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸನವನ್ನು “ಕ್ಯಾಥಿಟ್ಟರ್” ಎಂಬದರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಈ ಬಾಗಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಸ್ತೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರಲಿ, ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಆಕಸ್ಮಿತವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು; ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಸ್ತ್ರೀಯು ಸಾಖ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವೆ, ಉಪಾಯದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಅನೇಕವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಈ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಅವಳ ತತ್ಕಾಲ ಶಾಂತವನ್ನು ಹೈಪ್ರವದಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪರಿಹಾರದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಇಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅವೇನಂದರೆ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಈ ದ್ವಾರವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ

our expectations to mere alleviation. They consist in the application of some mechanical contrivance, which, being fixed in the vagina, closes the unnatural opening into the bladder or rectum; and in strict attention to preserve these organs, [especially the bladder,] always empty.

To accomplish these desirable objects, a hollow gum elastic bottle should be judiciously selected, corresponding in its size to the dimensions of the vagina. To that part, which, on its introduction, will cover the artificial opening, a thin piece of sponge is to be fastened, by which contrivance the aperture is closed, and a constant easy pressure kept up against its edges. In addition to this, if the rectum be the injured organ, it must be emptied twice a day by clysters; but, if the bladder, the woman should as constantly as possible sit up, whether asleep or awake, and always preserve the organ empty by wearing a very short catheter, which must not enter the bladder more than half an inch, so that the urine will escape immediately on its dropping from the ureters.

ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಗಮನವಾಗಿ ನೋಡುವದರಲ್ಲಿ ಈ ಕರಣಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯೋ, ಇಲ್ಲವೆ ಆ ಅಸ್ವಚಾರಿವಾಗಿರುವ ಈ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಘೋಟದಹಾಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಈ ಕರಣಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಕಲ್ಮಷದಿಂದ ಬರಿದಾಗಿ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂತ್ರಕೋಶವನ್ನು) ಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಕೋರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯೋನಿಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿರುವ ಟೊಂಕವುಳ್ಳ ಒಂದು “ರಬ್ಬರಿನ,” ಸೀಸಾಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು. ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಈ “ರಬ್ಬರಿನ,” ಸೀಸಾಯಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪ್ರಥಮ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯದಿಂದ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸಮವಾದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸುಲುಭವಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದ ಎರಡು ತುದಿಗಳನ್ನು ಅಣಿಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸೀಸಾಯಿಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪಂಜನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಇದರ ಸಹಿತ ಆಸನವು ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಪಿಚಕಾರಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಮಲವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು; ಆದರೆ, ಮೂತ್ರಕೋಶವು ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಅಂದರೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನಿಂದ ಆದಮಟ್ಟಿಗೂ ಕೂತಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆ ಕರಣವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಿದಾಗಿ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಮೂತ್ರಕೋಶದೊಳಗೆ ಅರ್ಧ ಅಂಗಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ಮೂತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಯುವ “ಕ್ಯಾತಿಟರ್,” ಎಂಬುವದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಮೂತ್ರವು ಅದರ ಕೊಳವೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮೂತ್ರಕೋಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಕೂಡಲೆ ಹೊರಗಡೆ ಬೊಟ್ಟು ಬೊಟ್ಟಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

Retention of Urine.

The bladder often refuses to perform its office correctly after protracted labour, and although it occasionally manifests considerable irritability, it more commonly exhibits a loss of contractile power, in consequence of which the urine escapes by drops or is altogether retained. As a consequence of the long continued pressure between the head of the child and the pubes, the urinary canal [urethra,] or the neck of the bladder, loses its tone, and sustains a temporary paralysis. Usually, this state of parts disappears spontaneously in a few days, during which time it is necessary to introduce the catheter night and morning. Should there be no *sensation of scalding in making urine*, (*ardor urinæ*,) or any other evidence of inflammation, *nitrous spirit of ether* in the dose of one drachm, three or four times daily, will aid the restoration of the bladder to the healthy discharge of its function. When the case continues for any length of time, *tincture of the sesquichloride of iron*, or *tincture of spanish flies*, may be administered with advantage.

ಮೂತ್ರ ಬಂಧನವು.

ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಾದ ತರುವಾಯ, ಮೂತ್ರಕೋಶವು ಆ ಗಾಗ್ಯೆ ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾದ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಣುಗುವಿಕೆಯ ಬಲವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದ್ದು ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ; ಹಾಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಮೂತ್ರವು ಬೊಟ್ಟು ಬೊಟ್ಟಾಗಿ ಬಿಳುಪು ಇಲ್ಲವೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆಟಂಕಪಟ್ಟಿದೆ. ಶಿಶುವಿನ ಶಿರಸ್ಸಿಗೂ "ಪ್ಲೈಮ್‌ಗೂ," ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮೂತ್ರಕೋಶವೆಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಮೂತ್ರಕೋಶದಕಂಠಕ್ಕೆ ಬಹಳಕಾಲದವರಿಗೂ ಅಣುಗುವಿಕೆಯನ್ನು ವಯಿಸಿ ಅಣುಗಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಫಲವಾಗಿದ್ದು, ಆ ಕರಣವು ಅದರ ಬಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿ ತತ್ಕಾಲದ ಚಲನೆ ಭಂಗವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಇಂಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗಗಳು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅವುಗಳು ಏನೇನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ "ಕ್ಯಾತಿಟರ್," ರನ್ನು ಹೊತಾರೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಉಪಯೋಗಿಸುವಿಕೆಯು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂತ್ರಮಾಡುವಾಗ ಉರಿಯುವ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ರೇಗುವಿಕೆಯ ಗುಣಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಪೆಟ್ಟು ಪ್ಪಿನ ದೃತಿಯು ಒಂದು ದ್ರಾಘಂ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕುವರ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಮೂತ್ರಕೋಶವನ್ನು ಪುನಹ ಅದರ ಕ್ರಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇದರ ತೊಂದರೆಯು ಬಹು ಕಾಲಗಳವರಿಗೂ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ದೃತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಆಗ್ನಿಪ್ಲಾಸ್ಟಿಮಾಡುವ ಹುಳದ ದೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ.

In some instances, the retention may be traced to the partially contracted womb pressing on the neck of the bladder. Such cases merely require for their relief, that the heavy womb should be elevated twice a day, by the introduction of one or two fingers into the vagina.

Inflammation of the Breasts.

Taking cold is generally believed to be the cause of what are termed "milk abscesses," or "broken breasts;" but that which most commonly produces inflammation of these delicate and irritable organs, is, *over-distention of the lactiferous tubes.*

Whenever the nipples become tender, or when, from negligence, these tubes become much distended from milk, inflammation is very apt to occur, and if this be not speedily subdued, suppuration will follow. Provided the nipples be not sore, inflammation of the breasts may generally be traced to mismanagement, and will but seldom take place if the secretion of milk be invited early, by permitting the infant to suck within a few hours after delivery, and by repeating this act frequently, that the breasts may be gra-

ಕೆಲವು ನಿವರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂತ್ರ ಬಂಧನವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ
ದಕ್ಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಗರ್ಭಕೋಶವು ಪೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮೂತ್ರಕೋ
ಶದ ಕಂಠವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅಣಗಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಆದದಾಗಿರಬೇಕು,
ಅಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೨ ಸಾರಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬೊ
ಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಯೆತ್ತಿಸಿ ಬೇ
ಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನೇನು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋ
ರುವದಿಲ್ಲ.

ಸ್ತನಗಳ ಶ್ವೇತವಿಕೆಯು, ಅಂದರೆ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಅದರಿಂದ ಶ್ರಮೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು.

ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಸೀತಳ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಾಲಿ
ನ ಗಡ್ಡೆಯು ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎದೆ
ಯು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಊಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾ
ಗಿ ಈ ರೀತಿಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವವೆಂದು
ಕಂಡರೆ, ಅದು ಹಾಲಿನ ಕೊಳವೆಗಳು ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅರೆ
ಳುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಸ್ತನಗಳ ಚುಂಚುಗಳು ಯಾವಾಗ ಮೃದುವಾಗಿರಬೇಕೋ ಅಲ್ಲವೆ ಆಸ
ಕ್ತೆಯಿಂದ ಹಾಲಿನ ಕೊಳವೆಗಳು, ಹಾಲಿಂದ ತುಂಬಿ ಅರಳಿದೆಯೋ
ಇಂಥಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಕುರುವು ಉದ್ಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ರೇಗುವಿಕೆಯನ್ನು
ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿ
ವಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಹಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುರುವು
ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ತನದ ಚುಂಚುಗಳು ಹುಣ್ಣಾಗಿರದೆ ಇ
ರುವದರಲ್ಲಿ ಕುರಗಳು ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟ ರೇಗುವಿಕೆ
ಯು ಬಹುಶಃ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿದ ನಿರ್ವಾಹದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿ
ದಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೊಡ್ಲೆ ಶಿಶುವನ್ನು ಹಾಲು ಕುಡಿ

gradually and frequently emptied. Besides this, whenever the secretion is excessive, the bowels should be opened several times daily, by some saline purgative; the quantity of *fluids* taken into the stomach should be as small as possible; the breasts should be gently rubbed by the nurse for some time every few hours; and if, notwithstanding these measures, the lactiferous tubes continue to be inordinately filled, they must be occasionally emptied by some one of those numerous contrivances, which, acting on the principle of exhaustion, unload the distended organs.

Occasionally the best concerted means fail, and inflammation ensues, demanding the prompt application of leeches and evaporating lotions, recumbent position of the body, with steady perseverance in the employment of the measures already suggested. It is but seldom that suppuration can be prevented, and when once throbbing, with diminution of pain, and tumefaction, indicate the formation of matter, anodyne poultices and fomentations should be substitu-

ಯುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಇಂಥಾದ್ದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರುವದರಿಂದ ಸ್ತನಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೂ ಬರಿದು ಆಗುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಾಲಿನ ಪರಿಮಾಣವು ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಭೇದಿಯು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೀರಿನ ಪಾನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಉದಕವೇ ಕುಡಿಯ ಬೇಕು; ಸ್ತನಗಳು ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳವರಿಗು ಆಗಾಗ್ಯೆ ದಾಯಿಯಿಂದ ಉಜ್ಜಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ ಹಾಲಿನ ಕೊಳವೆಗಳು ಆ ಉದಕದಿಂದ ಮಿತ ಮಿಂಚಿ ತುಂಬಿದ್ದರೆ, ಏನಾದರೂ ಅನೇಕ ಉಪಾಯಗಳ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಉಪಾಯಗಳು ಏನಂದರೆ ಪಿಚಕಾರಿಯನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡಿ, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಳೆಯುವಾಗ ಅರಳಿರುವ ಕರಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಾಲನ್ನು ಮೇಲ್ಗಡೆಗೆ ಹಿರರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆಗಾಗ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಕುರುವಿಗೆ ಸಮ್ಪ್ರಾಂಧ ಪಟ್ಟ ರೇಗುವಿಕೆಯು, ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಜಿಗಣಿಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿ ಕೋರುವದರ ಸಂಗಡ ಹೊರಕಡೆ ಔಷಧವನ್ನು ಸಹಾ ಕೋರುತ್ತದೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ದೇಹವನ್ನು ನೆಟ್ಟುಗಿಮಲಗಿಸಿರುವದರಸಹಿತ ಮುಂಚೆಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಎಡಬಿಡದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ಕುರುವಾದನಂತರ ಕೀವು ಕೂಡಿ ರಣವಾಗುವದನ್ನು ತಡೆ ಪಡಿಸುವದು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೀವಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ ನೋವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಶಾಂತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು

-ted; and as soon as fluctuation is perceptible, a lancet must be passed into the abscess, or else the integuments above it will slough, and leave a foul ulcer, which will be healed with difficulty.

If tenderness, and superficial ulceration, or fissures of the nipples, be the exciting cause of the inflammatory action, it is of considerable importance that they be closely attended to; for, amongst the complaints of puerperal women, which do not actually endanger their lives, there is perhaps no one more painful and harassing than *sore nipples*; and it is as well for the patient, as for the medical attendant, that there exists a long catalogue of applications which are adapted to this vexatious and intractable disease, for not one of them will always succeed. Already several remarks have been made on this subject, which bear principally on the prevention of this state of nipples. Sometimes, merely washing the nipples with port wine, or equal parts of brandy and water, will diminish their sensibility and harden them. These objects may also be secured, and superficial ulcerations healed, by a solution of distil-

ಇದ್ದರೆ ಅದು ಕೀವಾಗಿಧೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಕೀವು ಶೇರಿಧೆ ಎಂದು ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಶಸ್ತ್ರದ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಶೀಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಚರ್ಮವು ಕೊಳತು ಹೋಗಿ, ಕೆಟ್ಟು ಹುಣ್ಣಿನ ಘಾಯವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಆ ಹುಣ್ಣು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ವಾತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ತನದ ಚುಂಚುಗಳ ಮೃದುವು ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಹುಣ್ಣು ಇಲ್ಲವೆ ಚುಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಳರುವಿಕೆಯು ಇವುಗಳು ರೇಗುವಿಕೆಯ ಚರ್ಯೆಗ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಯಾಕಂದರೆ ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಅವರುಗಳ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅಷ್ಟು ಅಪಾಯಕರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಚುಂಚುಗಳ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಸಮವಾಗಿ ನೋವುಕರವಾಗಿರುವದು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವದು ಇಲ್ಲ, ಈಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ರೋಗಸ್ತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿದ್ದೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಪಂಡಿತರು ಸಹಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಔಷಧಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ, ಅವು ಅಷ್ಟು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ತೊಂದರೆಕರವಾದ ಹಿಂಶೆಯು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದೆ ಇರುವ ಹುಣ್ಣನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆಗದೆ ಸ್ತನದ ಚುಂಚುಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಗಮನಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂಮ್ಮನೆ ಈ ಚುಂಚುಗಳನ್ನು “ಪೋರ್ಟೆವೈ” ಅಥವಾ ಬ್ರಾಂಡಿಯೊಡನೆ ಸಮವಾಗಿ ನೀರು ಕಲಿಸಿತೊಳೆಯುವನರಿಂದ ನೋವನ್ನು ಶಾಂತಿ ಪಡಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಘಟ್ಟ ಮಾಡಿ ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಹೊಂದಬಹುದು; ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಹುಣ್ಣನ್ನು ಸಹ ಸ್ವಸ್ತ ಪಡಿಸ ಬಹುದು, ಅವುಗಳು ಯಾವದರಿಂದ

-led water of the sulphates of zinc, or copper, or alum, or nitrate of silver, of such strength as will, upon application, produce a slight degree of pain. But if the nipples be extremely sensible, the application of *almond* or *palm oil*, or of the *mucilage of gum arabic*, or of the *albuminous part of an egg*, frequently applied by means of a camel's hair pencil, will act as a defence, and facilitate the re-establishment of the healthy condition of the nipples.

OF ASPHYXIA, OR SUSPENDED ANIMATION AT BIRTH.

To understand the cause of Asphyxia in new-born infants, it must be borne in mind that the after-birth supplies to the foetus in the womb the want of respiration. If by pressure on the umbilical cord, or by detachment of the after-birth, the foetus is deprived of the natural supply of blood before respiration commences, it is in the condition of an adult deprived of atmospheric air.

Nothing can be more criminal than the conduct of some persons, who—permit what are termed *still-born* children to be laid aside as dead, without making any

ಅಂದರೆ ಗಂಡಕದ ಸಹಿತವಾದ ಸತ್ತಿನ ನೀರಿನಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಮೈಲಾ ತುತ್ತಿ ನೀರಿನಿಂದಲೂ, ಸ್ಪಟಿಕದ ನೀರಿನಿಂದಲೂ, ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಡಿಕಾರದ ನೀರಿನಿಂದಲೂ, ಸಮ ಭಾಗವಾಗಿ ಶೇರಿಸಿ, ಇವು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸ್ತನದ ಚುಂಚುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದರೆ, ಬಾದಾಮಿ ಅಥವಾ ಖರ್ಜೂರದ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗವು ಇಲ್ಲಿವೇ ಬಂಕೇನೀರು ಅಥವಾ ಕೋಳೀ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಬಿಳಿ ಭಾಗವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಯೇ ಒಂಟೇ ಕೂದಲಿನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವರಾಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸಾಖ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಅದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶಿಶುವು ಜನ್ಮಿಸಿದನಂತರ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಪ್ರಾಣವು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು.

ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುಗಳ ಪ್ರಾಣಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗುವಿಕೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಶಿಶುವು ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಮಾಯೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿಥೆ. ಹೊಕ್ಕಳಹುರಿಯು ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದಲಾಗಲೀ ಶಿಶುವು ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಮಾಯೆಯನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವದರಿಂದಲಾಗಲೀ ಶ್ವಾಸಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಸಹಜವಾಗಿ, ಶಿಶುವಿಗೆ ಬರುವ ರಕ್ತವು ಭಂಗಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅದು ಯಾವನಸ್ತುನು ಪರಮಾಣು ಘಟಕಿಯಿಂದ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ; ಯಾವ ಸಿತಿಯಲ್ಲಿ ರುತ್ತಾನೋ ಅಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದು.

ಪ್ರಸವಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣವಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸತ್ತು ಮಕ್ಕಳೆಂದೆನಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸತ್ತವುಗಳ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು

efforts to ascertain whether the vital principle be extinct, or whether animation be merely suspended.

Several very interesting and well authenticated instances are recorded of infants born apparently dead, who, by persevering exertion, have been resuscitated, although for nearly two hours after birth the evidences of vitality were so indistinct as to leave it doubtful whether or not they existed. Nothing less than sensible proof of absolute death should be deemed a justification of abandonment of a still-born child; and if these evidences of its death be wanting, all the usual methods of restoring suspended animation should be had recourse to, and persevered in for at least half an hour; for, even should there be no prospect of success, the attempt is always pleasing to the parents of the infant, and satisfactory to a feeling mind.

Whenever, then, a child is still-born from compression of the navel-cord, from long continued pressure of the skull; from labour, protracted by a small or distorted pelvis: from feebleness, or any other cause; by the insertion of a curved silver tube into the trachea

ಒದಿಕಿದಿಯೋ ಸತ್ತಿದಿಯೋ ಎನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರ ನಡತೆಗಿಂತ ಮತ್ಯಾವ ಕೊಲೆಸಾತಕವಿಲ್ಲ.

ಶಿಶುಗಳು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟುವಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಪುನಃ ಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರುವಿಕೆಗೆ ಅನೇಕ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ, ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬಹುದು, ಅವರೂ ಜನ್ಮಿಸಿದ್ದ ಸುಮಾರು ೭ ಘಂಟೆಗಳವರಿಗೂ ಪ್ರಾಣಯಿರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರರ್ಥಕಗಳು ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ಸಂಶಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲದೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ತೋರಿಸುವ ನಿರರ್ಥಕಗಳಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಶಿಶುವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದ ಹೊರ್ತು ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಈಗ ಹೇಳಿದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು, ಶಿಶುವು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಇವುಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲ ಪ್ರಾಣವು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವದನ್ನು ಪುನಃ ತಿರುಗುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿ, ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಘಂಟೆಯಾದರು, ಪರಿಶೋಧಿಸ ಬೇಕು, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಾಣವು ಪುನಃ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ತಿರುಗದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಶಿಶುವಿನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳೇ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾವಾಗ, ಶಿಶುವು ತನ್ನ ಮೊಕ್ಕಳುರಿಯ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದಲಾಗಲಿ, ತಲೆಯು ದೀರ್ಘ ಕಾಲದವರಿಗೂ ಅಣುಗಲ್ಲುಟ್ಟಿರುವದರಿಂದಲಾಗಲಿ ಆಸನ ತಟ್ಟೆಲುವು ವಿಕಾರವಾಗಿಯೂ ಚೆಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪ್ರಸವವೇಧನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದರಿಂದಲಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಬಲಹೀನತ್ವದಿಂದಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರು ಮೂಲಕಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾಸ ನಿಶ್ವಾಸ ಭಂಗಪಟ್ಟು ಶಿಶುವು ಸತ್ತು ಹೋದದಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ

windpipe, (without which no medical man should ever go to a labour,) respiration should be imitated by alternately inflating the lungs, and expelling the air by pressure on the abdomen and chest. In addition to this, friction about the region of the heart, the soles of the feet, and nostrils, must be employed, and some gentle cordial stimulant should be exhibited.

Should the circulation in the navel-cord have ceased, no possible advantage can arise from deferring the separation of the child from the mother; but, should the pulsation be going on feebly, without respiration having commenced, it may be well not to divide the navel-cord, until the child decidedly breathes or cries.

The navel-cord of a still-born child never ought to be tied immediately, because it will be found, that feeble, and laborious, and even suspended, respiration, (not unfrequently the consequence of long continued pressure of the brain,) will be changed to perfect and regular breathing, by permitting a drachm or two of blood to flow.

ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಡೋಂಕಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಕೊಳವೆಯನ್ನು ನಾಳದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಉಶ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸ ಎಬ್ಬಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕರಿಸಿ, ಶಿಶುವಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು, ಎದೆಯನ್ನು ಅಣಗಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಊದಿಸುತ್ತಾ ಬರುವದರಿಂದ ಒಳಗಡೆ ಇರುವ ಘಳಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬರಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ (ಈ ಬೆಳ್ಳೀ ಕೊಳವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸೂತಿಕನಾಗಲಿ, ಪ್ರಸವವೇಧನೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬಾರದು). ಇದರಸಂಗಡ ಹೃದಯವನ್ನು, ಅಂಗಾಲುಗಳು, ಮೂಗು ಇಂಥಾವುಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜುವದಲ್ಲದೆ, ಕಾಬವಾಗುವ ಸಮವಾದ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತತಿರುಗಾಡುವಿಕೆಯು ನಿಂತು ಹೋದನಂತರ ತಾಯಿಯಿಂದ ಶಿಶುವನ್ನು ಭೇದಪಡಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೇನು ಆಣಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಚಲನೆಯು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಶಿಶುವಿಗೆ ಉಶ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸ ಚಲನೆಯು ಆರಂಭಿಸದೆಯಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಇರದೆ ಇರುವಕಾರಣ, ಶಿಶುವು ಶ್ವಾಸಬಿಟ್ಟು ಅಳುವವರಿಗೂ ಮಾಯೆಯನ್ನ ವಿಂಗಡಿಸದೆ ಇರುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ವಾಸ ಆಡದೆ ಇರುವ ಶಿಶುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಡದು, ಯಾಕಂದರೆ, ಹೀನಕರವಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಕರವಾಗಿಯೂ, ಇಲ್ಲವೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಪ್ರಾಂ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಳುರಿಯಿಂದ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಸಮವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಯೆನಿಂತು, ಬಿಟ್ಟುಯಿರುವ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಮಪಡಿಸಿ ಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಇಂಥಾದ್ದು ಬಹುಶಃದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಮೆದಲು ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

A warm bath is improper, because independent of its depressing influence on the muscular and nervous systems, it deprives the surface of the body of the stimulating power of the atmospheric air, the oxygen of which acting on the extremities of the nerves of the skin greatly assists in carrying on the functions of life.

THE END.

ಶಿಶುವಿನ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣವು, ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವಿಕೆಯು. 298

ಬಿಸಿನೀರಿನ ಸ್ನಾನವು ಕೂಡಿಗೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿದೆ, ಯಾಕಂದರೆ ನರಮಂಡಲವು ಮತ್ತು ಮಾಂಸದ ಮಂಡಲಗಳು ಇದರಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವ ಅಣುಗುವಿಕೆಯವಿನಹ, ಅದು ಶಿಶುವಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರಿಸುವ ಪರಮಾಣು ಘೋಷಯ ರೇಗುವಿಕೆಯ ಬಲವನ್ನು ಸಹಾ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ, ಪರಮಾಣು ಘೋಷಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಎಂಬುವ ಅಮಲವಾಯು ನರಮಂಡಲದ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸುವದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಧಾರವಾದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣ.

Pl

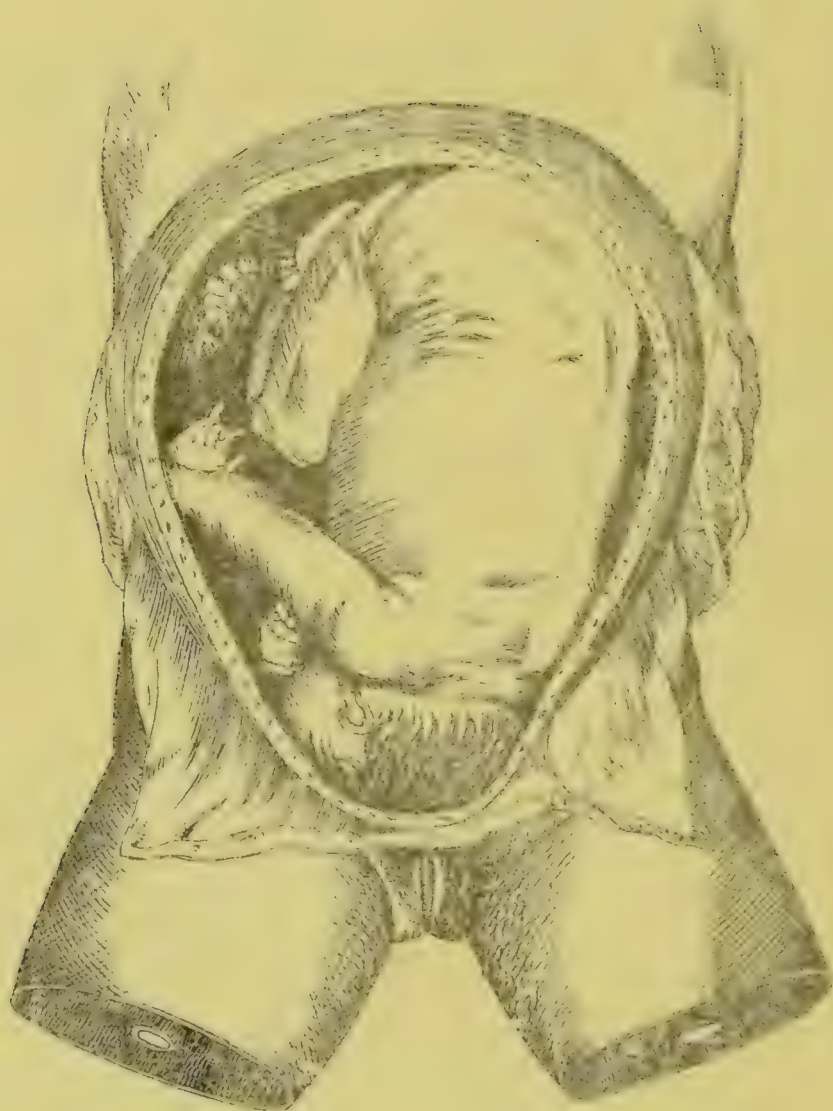

PLATE I.

ಮೊದಲನೇ ಚಿತ್ರವು.

This plate represents the child in the womb, at an early stage of natural labour. The head is at the *brim* of the pelvis, having its long axis so situated as to correspond with the longest diameter of the pelvis, that is, diagonally or obliquely; the forehead and occiput being opposed to the sacro-iliac symphysis and opposite acetabulum,—the forehead being directed to the right sacro-iliac symphysis, and the occiput to the left acetabulum.

This position of the head; in relation to the circumference of the pelvis, is the one which nature usually secures by her unaided powers.

ಈ ಚಿತ್ರವು, ಪ್ರಸವನೇದನೆಯ ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶಿಶುವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಅನನತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ; ತಲೆಯು ವೃದ್ಧ ಅಳತೆಯು, ಅನನತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಮಧ್ಯದ ದೀರ್ಘವಾದ ಅಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಐಮೂಲೆಯಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಜೊಂಕಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆಯು ಅಥವಾ ಅದರ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು, ಅನನತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಹಿಂದಗಡೆಯ ಶೇರುವಿಕೆಯಾಗಿರುವ ನಿತಂಬವಕ್ಕೆ ಲುಬುಗಲೆ ಸಂಗಮಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ಅನನತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಕೆಳಭಾಗದ ಗುಂಡಾದ ಹಲ್ಲೆಕ್ಕೂ, ಎದುರಾಗಿ ಇದೆ. ಹಣೆಯು ಬಲಕಡೆಯ ನಿತಂಬವಕ್ಕೆ ಲುಬುಗಲೆಗೂ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು ಎಡಕಡೆಯ ಅನನತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಕೆಳಭಾಗದ ಗುಂಡಾದ ಹಲ್ಲೆಕ್ಕೂ, ಎದುರಾಗಿ ಇದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಲೆಯು ಅನನತಟ್ಟಿಲುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವದು ಸ್ವಭಾವವು ಬೇರೆವಿಚ್ಛರ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತಚಲನೆಯಿಂದ ಈ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವದಕ್ಕೆ ಮಾತನು ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಇದೆ.

PLATE II.

ಎರಡನೇ ಚಿತ್ರವು.

The head of the child is represented in this engraving in its usual situation when it has entered the *cavity* of the pelvis. It will be observed, that in its relation to the circumference of the pelvis, it has undergone very little change, except that the forehead is directed a little more backward towards the hollow of the sacrum. Its further descent, without some change of position, is resisted by three obstacles: *first*, by the sacro-ischiatic ligaments; *secondly*, by the spinous processes of the ischia; and, *thirdly*, by the shoulders of the child, which at this time have their longest axis opposed to the shortest diameter of the brim of the pelvis; that is, to the promontory of the sacrum and symphysis pubis.

See page 96,

ಈ ಚಿತ್ರವು, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆನನ ತಟ್ಟಿಲುನಿ ನಟೊಂಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವಿದನಂತರ ಇರುವಂತದ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದೇನಂದರೆ; ಅದರ ತಲೆಯು ಆನನ ತಟ್ಟಿಲುನಿನ ಸುತ್ತಲೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಭೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ, ಅದೇನಂದರೆ ಅದರ ಹಣೆಯ ಗುರುತು ಆನನ ತಟ್ಟಿಲುನಿನ ಹಿಂಭಾಗವಾಗಿ ಇರುವ ನಿತಂಬ ಎಲಬಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೃತ್ತಾಸಿ ನಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಇಳಿಯುವಿಕೆಯ ವೃದ್ಧಿಯು, ಮತ್ಯಾವದರಿಂದಲೂ ವೃತ್ತಾಸವ ಥದೆ, ಮೂರುತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ವೃತ್ತಾಸಿ ನಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವು ಯಾವವಂದರೆ;— ಮೊದಲನೇದು ಪೃಷ್ಠದ ಎಲಬಿಗು ಮತ್ತು ನಿತಂಬ ಎಲಬಿಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಂಧನಗಳು. ಎರಡನೇದು, ಪೃಷ್ಠದ ಎಲಬಿನ ಕೆನ್ನೆಗಳು, ಮೂರನೇದು ಶಿಶುವಿನ ಭುಜಗಳು, ಇವು ಈ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಅಚ್ಚು ಅಳೆ ತೆಗೂ, ಅನನ ತಟ್ಟಿಲುನಿನ ಕೊನೆಯ ಬದಲೆ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಮಧ್ಯಲೆ ತೆಗೂ, ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ, ನಿತಂಬ ಎಲಬಿನ ಕೊನೆಗು ಮತ್ತು ಭಾಗದ ಎಲಬುಗಳ ಸಂಗಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಅಳತೆಯಾಗಿಯಿದೆ.

ಕೂಡನೇ ಚಿತ್ರವು ನೋಡು.

Pl. 2.

Pl. 3.

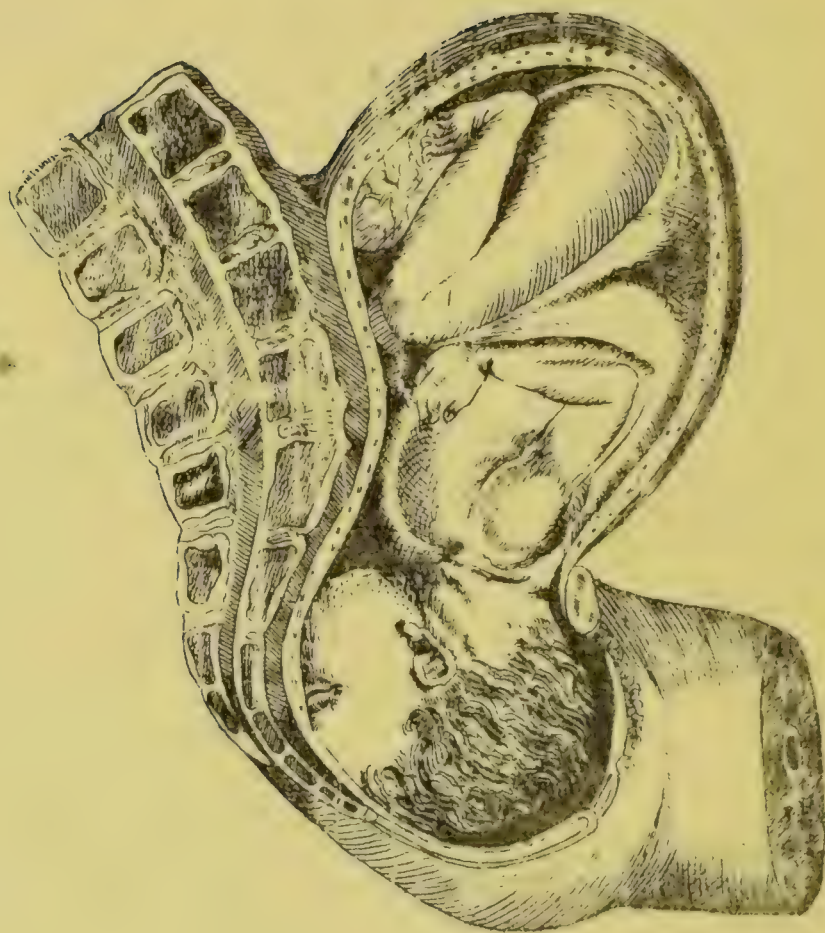

PLATE III.

ಮೂರನೇ ಚಿತ್ರವು.

In this representation, the head of the child is found very differently situated, from the position which it occupies when at the brim, or within the cavity of the pelvis.

At this stage of the inimitably beautiful and well arranged process of natural labour, the longest axis of the head is adapted to the longest diameter of the *outlet* of the pelvis, (or from before backwards,) whilst the same change causes the longest axis of the shoulders to correspond with the diameter of the brim of the pelvis, through which they are at this time passing.

The causes of, and the necessity for, this change in the relative situation of parts, is fully treated of under the subject of *natural labour*.

See page 97.

ಇ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನೂ ಆವು ಆನನ ತಟ್ಟಿಲುನಿಟೊಂಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕೂ, ಅಥವಾ ಅದರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕೂ ಬದಲವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸನಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವೋದನೆಯ ಅಷ್ಟು ಸುಗಂಧವಾಗಿಯೂ, ಒಬ್ಬರಿಂದ ಅನುಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಮಧ್ಯದ ದೀರ್ಘ ಅಳತೆಯು, ಆನನ ತಟ್ಟಿಲುನಿಟೊಂಕದ ದೀರ್ಘ ಮಧ್ಯಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. (ಅಥವಾ ಮುಂದಕಡೆ ಇಂದ ಹಿಂದಕಡೆ ಅಳತೆಯು) ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ, ಶಿಶುವಿನ ಭುಜಗಳ ದೀರ್ಘ ಅಳತೆಯನ್ನು ಆನನ ತಟ್ಟಿಲುನಿಟೊಂಕದ ಅಳತೆಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ, ಅವುಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ, ವ್ಯತ್ಯಾಸನಲ್ಪಟ್ಟು, ಸಮವಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರಣಗಳೂ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕವೂ, ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಭಾಗಗಳು ಸ್ಥಾನಭಾಗವಾಗುವದನ್ನು ಕುರಿತು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಸವೋದನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಇನ್ನೇ ಪ್ರಸವವನ್ನು ನೋಡು.

PLATE IV.

This plate exhibits the short forceps applied to the sides of the head of the child, when low down in the pelvis, the occiput being turned to the symphysis pubis, and consequently the ears opposed to the sides of the pelvis.

Although this is the most favourable position of the head at the outlet of the pelvis, still, want of room, exhaustion, hemorrhage, convulsions, &c. may justify the employment of the forceps.

See page 136.

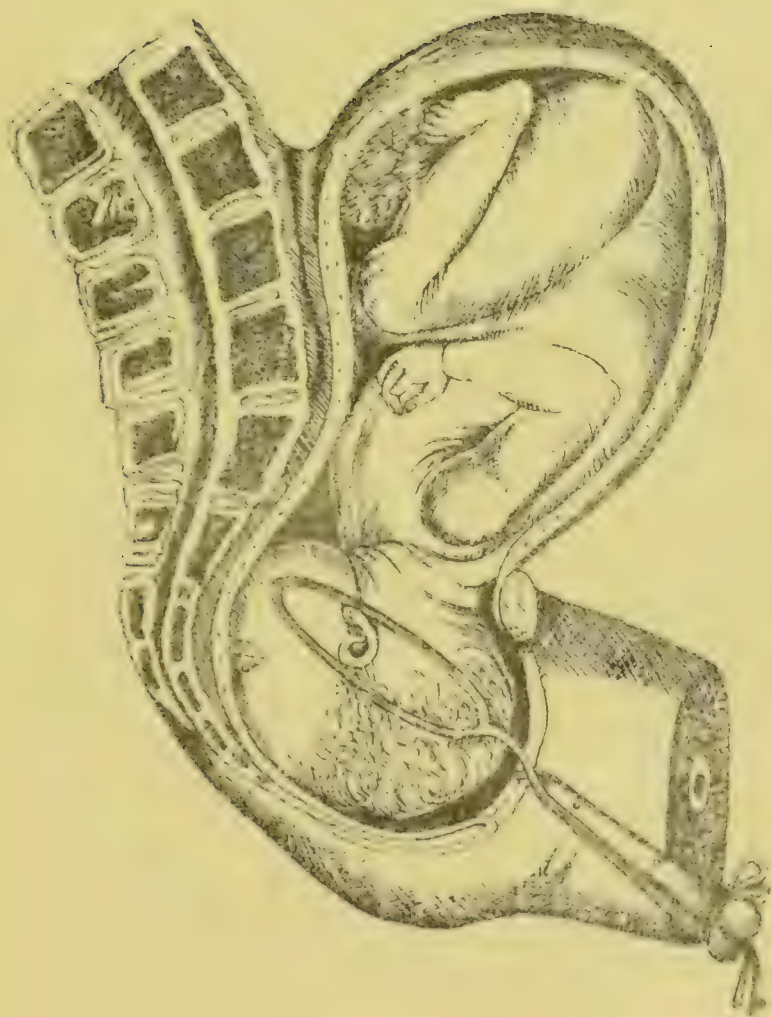
ನಾಲ್ಕನೇ ಚಿತ್ರವು.

ಈ ಚಿತ್ರವು, ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಆನನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ, ಅದರ ವಕ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಣಹಿಡಿದಿರುವ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ತಲೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆಯು ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಯಿರುವ ಕಾರಣ ಶಿಶುವಿನ ಕಿವಿಗಳು ಆನನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ವಕ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಆನನ ತಟ್ಟೆ ಲುವಿನ ಹೊರಗಡೆ ರಂದು ಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಶಿಶುವಿನ ಹೊರತುಲನವು ಸಾಕಾದ ಸ್ಥಳವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಕಾರಣ, ರಕ್ತದ ಪ್ರವಾಹವು ಮತ್ತು ಸನ್ನಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ, ಹಿಡಿದಿರುವ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

೧೩೬ನೇ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡು.

Pl. 4.

Pl. 5.

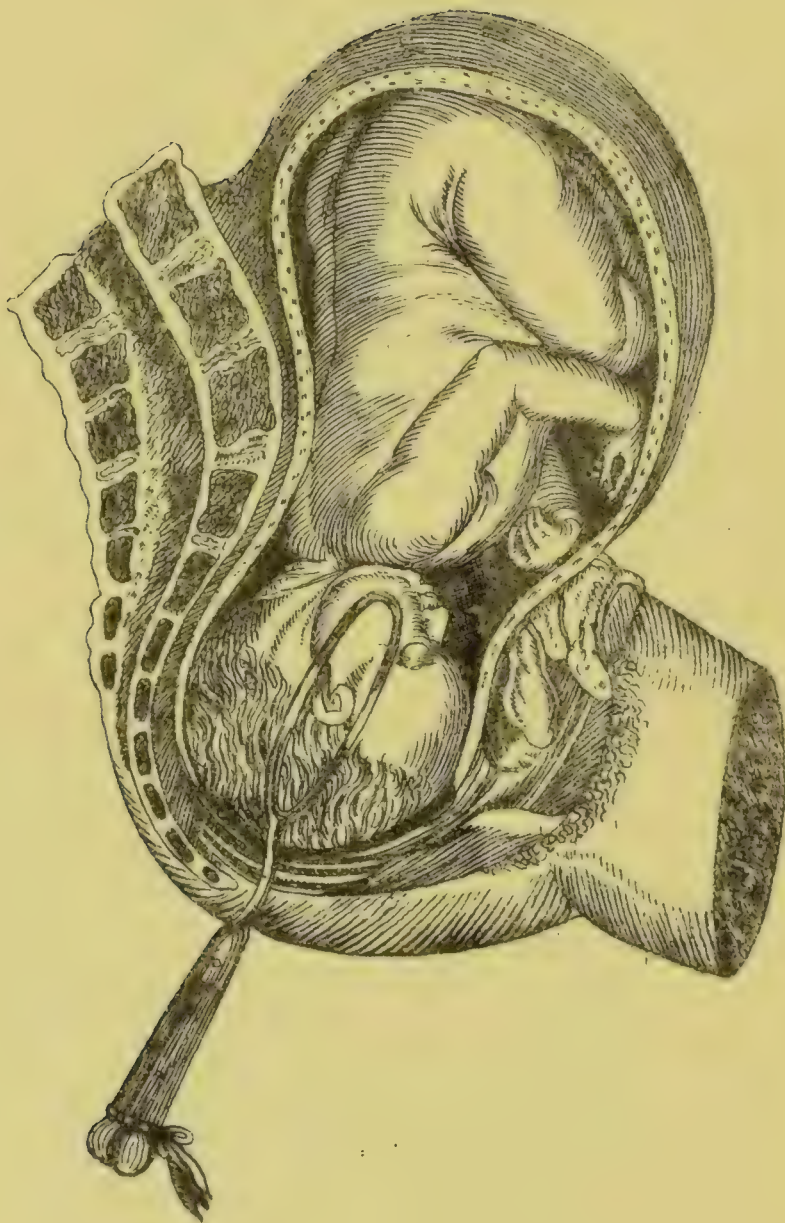

PLATE V.

In this representation, the ears are in the same relation to the circumference of the pelvis as in the former plate; but the occipit, instead of being opposed to the pubes, is in the *hollow* of the sacrum.

See page 136.

ಐದನೇ ಚಿತ್ರವು.

ಹಿಂದಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವಹಾಗೆ, ಶಿಶುವಿನ ಕಿವಿಗಳು ಅನನತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಸುತ್ತಲೆ ತಲೆಗೆ ಅದೇನಮ್ಮಂಥವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವು ಹಿಂದಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ, ಅನನತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಹಿಂಭಾಗದ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

೧೩೬ನೇ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡು.

PLATE VI.

The forceps are exhibited in this plate as applied in a case in which the ears of a child are opposed to the symphysis pubis, with the *occiput and forehead opposed to the sides of the pelvis*, the head being within the cavity.

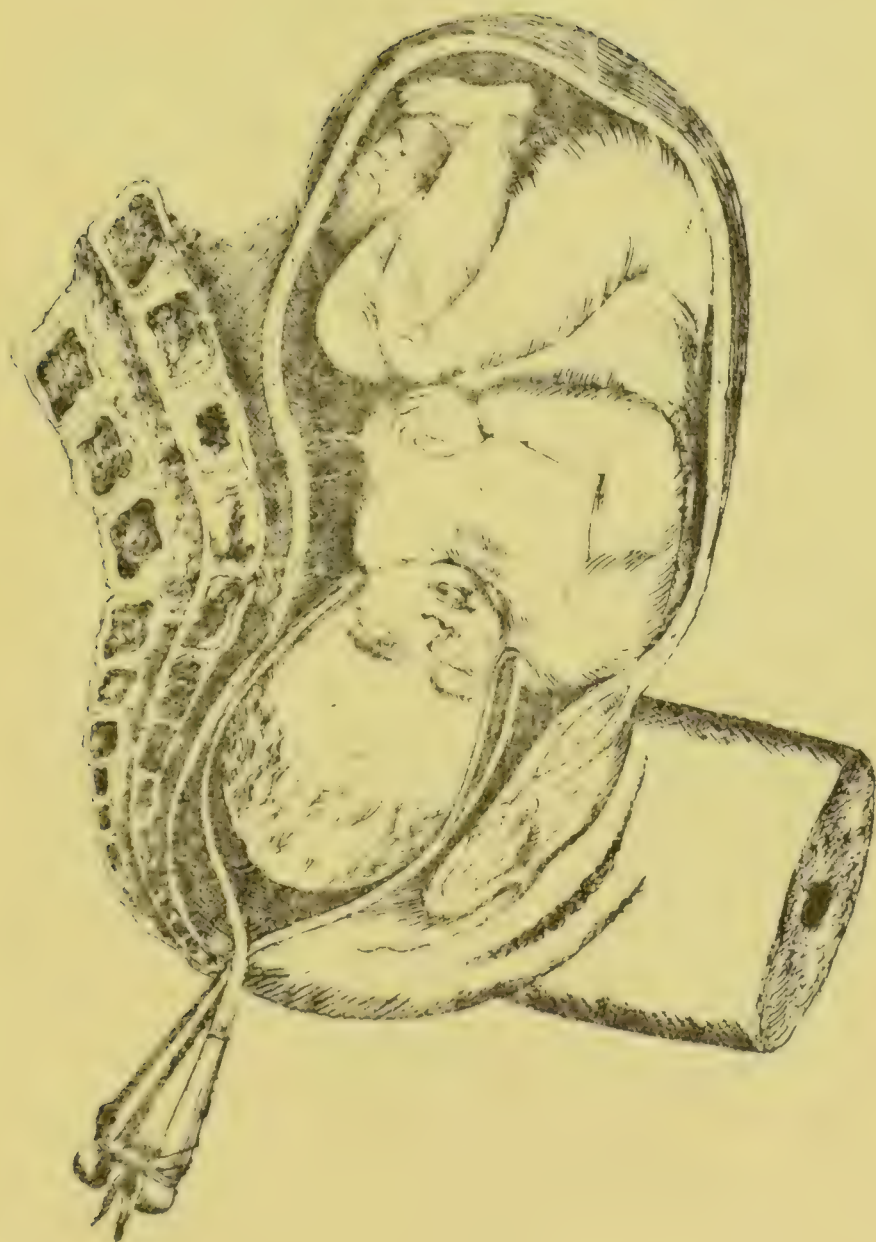
See page 139.

ಆರನೇ ಚಿತ್ರವು.

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಳುವಿನ ಕಿವಿಗಳು ಅನುತಟ್ಟಿರುವುದು ಮುಂದಿನ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಅದರತಲೆಯ ಹಣೆಯು ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗವು ತಟ್ಟಿರುವುದು ವಕ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದು, ತಲೆಯು ರಂಧ್ರದ ಮೊಳಗೆ ಇರುವದರಲ್ಲಿ ಹಿಡೆಗಳೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವದನ್ನು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇದೆ.

೧೩೯ನೇ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡು.

Pl. 6.

Pl. 7.

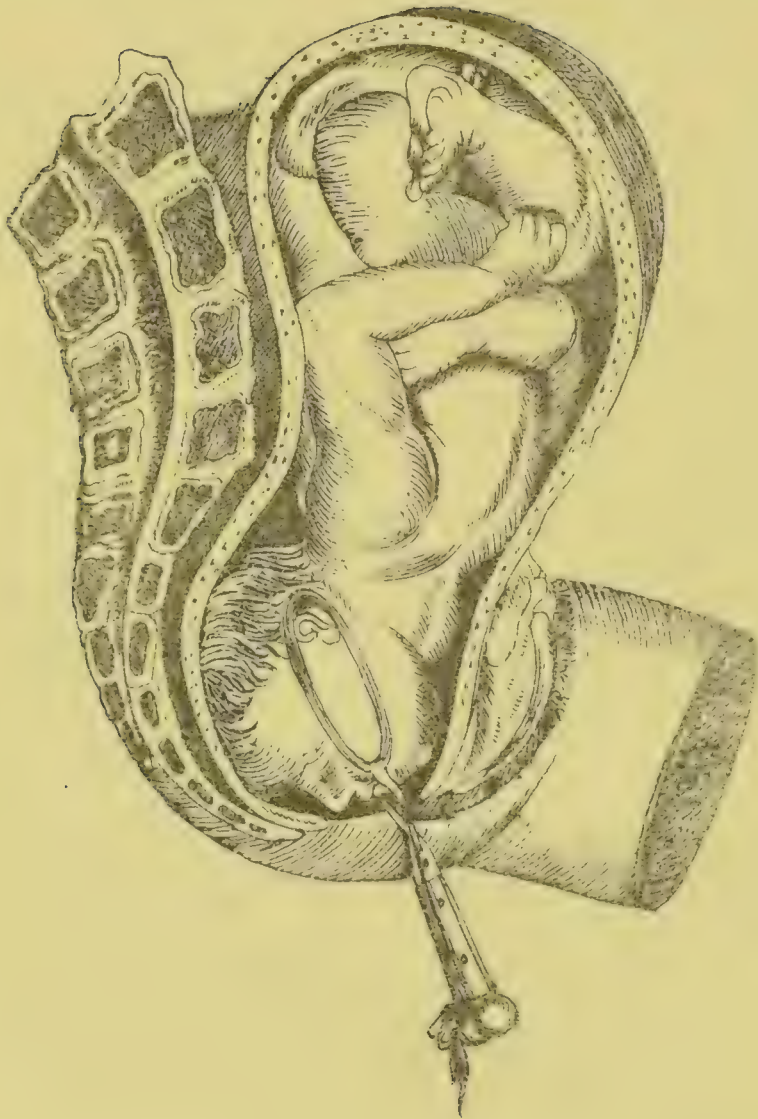

PLATE VII.

This engraving exhibits the method of affording aid with the short forceps, when the *face* is the presenting part of the outlet ; the chin being opposed to the pubes,—this being the most favourable position.

See page 134.

ವಿಳನೇ ಚಿತ್ರವು.

ಶಿಶುವಿನ ಮುಖವು ಹೊರರೂಪವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಗಡ್ಡವು ತಟ್ಟಿಲುವಿನ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಎದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಲ್ಲಿ, ಸಂಣಹಿಡೆಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಜನ್ಮಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇದೆ.

೧೩೪ನೇ ಪುಟವನ್ನೂ ನೋಡು.

PLATE VIII.

ಎಂಟನೇ ಚಿತ್ರವು.

The *forehead* is represented in this place as the part which presents at the brim of the pelvis; a case in which the *lever* may be advantageously used if fixed over the occipit, so that during each paroxysm of pain the back of the head may be drawn down, whilst the forehead is at the same time gently elevated by one or two fingers of the other hand, so as to cause a closer approximation of the chin and chest. The fillet or whale-bone lever will succeed in this presentation.

See page 144.

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆಯು ಆ ಸನ ತಟ್ಟಲುವಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸೋಣಾಗಿ ಇದೆ, ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಎತ್ತುವ ಕೋಲನ್ನು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇದೆ. ಯಾ ಕಂದರೆ, ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಪ್ರತಿ ಎಳೆಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸಿ ಬಹುದು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಣೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪೇರ ಕೈಯ್ಯು ಒಂದೆರಡು ಬೆರಳುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಎತ್ತಿಸುವದರಲ್ಲಿ, ಎದೆಗೂ ಗಡಕ್ಕೂ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಮಿಂಗಲಿ ದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಎತ್ತುವಕೋಲು ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಕೂಶಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೪೪ನೇ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡು.

Pl. 3.

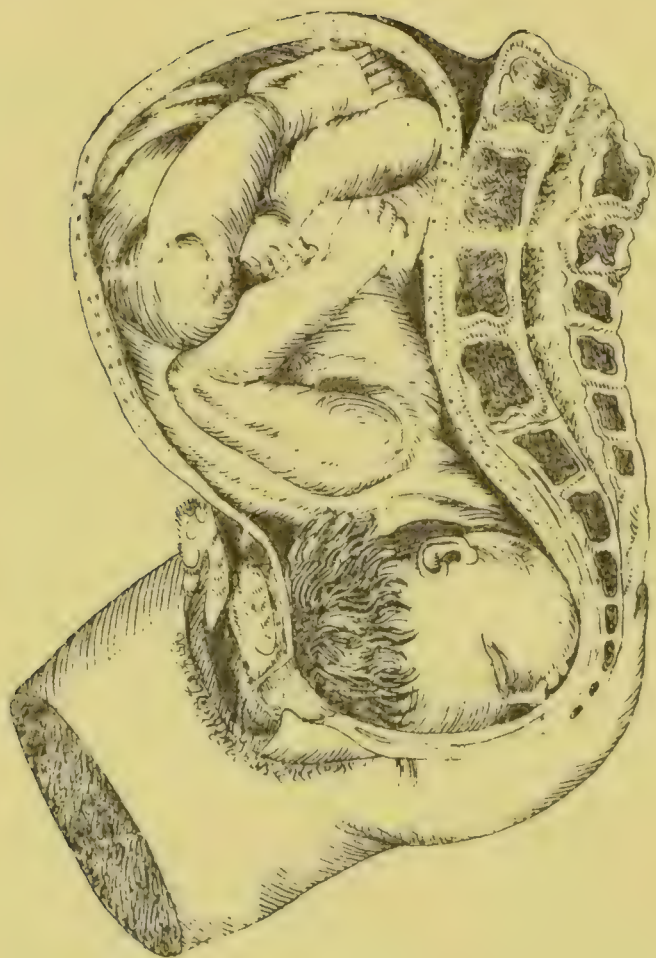

PLATE IX.

This plate is intended to represent the most unfavourable position of the chin in a presentation of the face. The chin is exhibited in the hollow of the sacrum.

ಒಂಭತ್ತನೇ ಚಿತ್ರವು.

ಈ ಚಿತ್ರವು, ಮುಖಶೋರಿಸುವ ವ್ರ
ಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿನ ಗಡ್ಡವು ಬ
ಹಳ್ಳ ಅನಾನುಕೂಲಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು
ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವದಾಗಿದೆ, ಮುಖದ ಗ
ಡ್ಡವು ನಿತಂಬ ಯೆಲುಬಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ
ಬಿದ್ದಿರುವದನ್ನು ತೋರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

PLATE X.

ಹತ್ತನೇ ಚಿತ್ರವು.

This engraving represents the head of the child in its most natural position at the brim of the pelvis, but having the (*placenta*) *after-birth* interposed between it and the mouth of the womb; so that on the dilatation of the neck and mouth of the womb, hemorrhage is *unavoidable*, and places the woman in the most imminent danger.

Vide the subject of uterine hemorrhage.

ಈ ಚಿತ್ರವು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯು ಅನನ ತಟ್ಟಲುವಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ, ಮಾಯೆಯು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಗೂ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಬೀಳುವ ಕಾರಣ, ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠವು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಾಯಿಯು ವಿಕಾಲಹೊಂದಿದಾಗ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೂ ಬಹಳ ಅಪಾಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತದೆ.

ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಜರ್ಜಿ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ನೋಡೂ.

Pl. 10.

Pl. II.

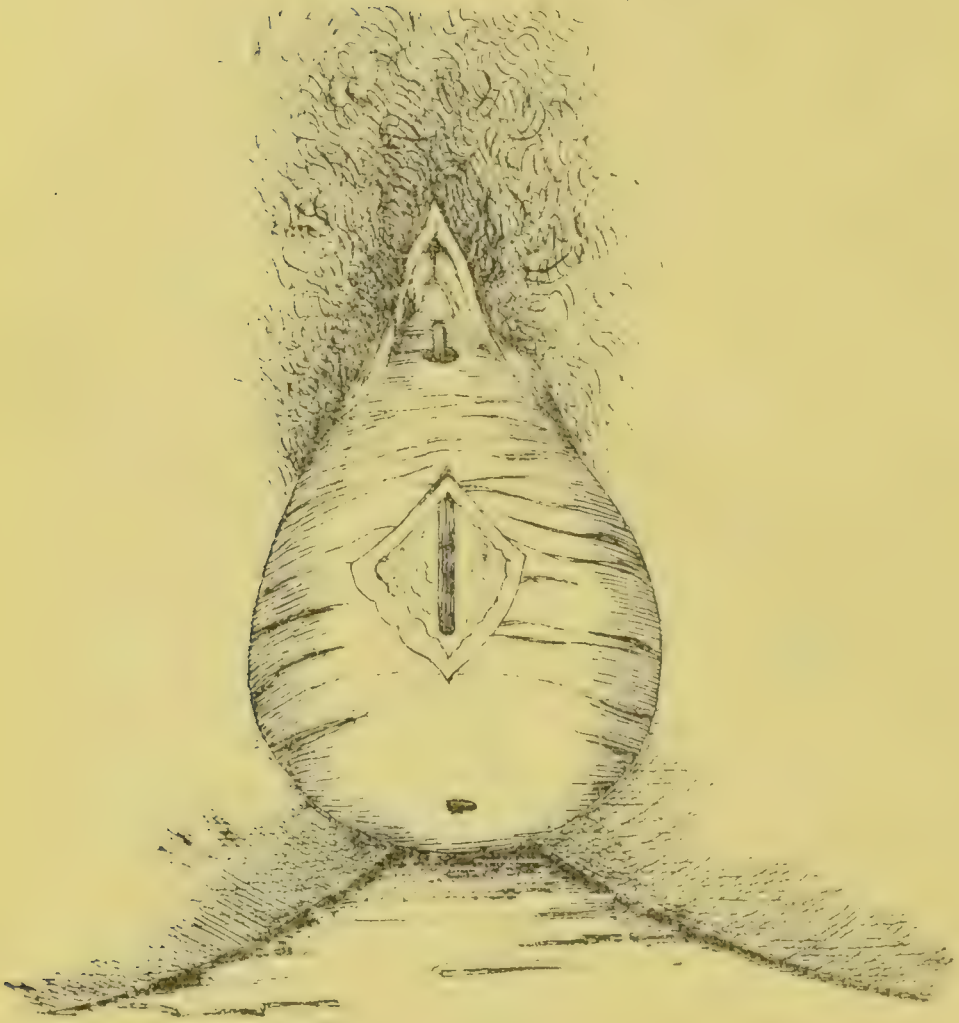

PLATE XI.

This plate is an exhibition of a case of (proci-dentia uteri or) falling down of the womb. It forms a tumour, which is supposed to be hanging pendulous between the thighs of the patient. Of course, the bladder occupies the upper and anterior part of it.

The (fundus) bottom of the bladder is laid open, to show the unnatural course taken by the (urethra) urinary canal in this disease, so that one extremity of a bougie is seen at the orifice of the urinary canal, and the other directed down-wards.

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಚಿತ್ರವು.

ಈ ಚಿತ್ರ ಗರ್ಭ-ಕೋಶವು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರುವದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ವ್ಯಾಧಿ ಗ್ರಸ್ತಿಯ ತೊಡೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಂಸದಗ್ರಂಥಿ ಜೋಲಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಹಾಗೆ ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನಿಲ್ಲದೆ, ಮೂತ್ರ ಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಕಡೆಯು ಮತ್ತು ಮುಂಭಾಗವು ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವನ್ನೂ ಮೂತ್ರ ಬರುವ ಮಾರ್ಗವು ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ಎಂದು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಶೀಘ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ, ಮೂತ್ರಬರುವ ಗಂಧದಲ್ಲಿ “ಬೂಜೆ,” ಎಂಬ ಕೊಳವೆಯನ್ನೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಇರುವದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

PLATE XII.

Figure 1. THE SHORT FORCEPS.

The short forceps measure, from the point of the blade to the extremity of the handle, *eleven inches and a half*.

The blades are *five inches* in length, exclusive of the curve. Their greatest width is at the middle, and measures *two inches*; the (fenestræ) windows at that part being *one inch and a half wide*; the opening at the points and the shoulders being about *half an inch*. The wings (alæ) of the blades should not exceed a *quarter of an inch* in width; and the widest part, between the opposite blades, ought not to measure more than *two inches and a half*.

The *shank* of either blade is just *two inches* in length, extending from the shoulder of the blade to the locking part of the handle, making the blades altogether *seven inches* in length. The curvature of this part of the instrument

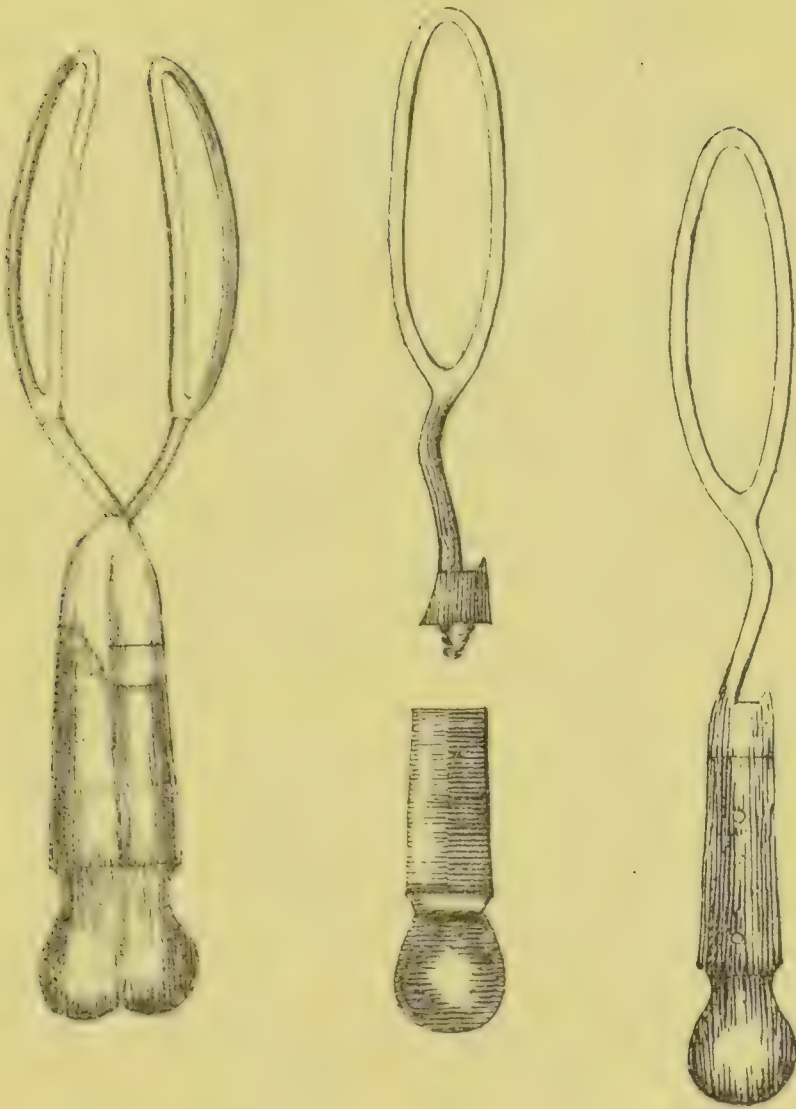
ಹನ್ನೆರಡನೇ ಚಿತ್ರವು.

ಪ್ರಥಮ ರೂಪವು. ಸಂಣ ಇಕ್ಕಳಗಳು

ಸಂಣ ಇಕ್ಕಳಗಳು ಅಲಗನಕೊನೆಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಅಡಿಯ ಕೊನೆಯವರಿಗೂ, ಒಂಕಿ ಅಂಗುಲಗಳವೆ.

ಅಲಗುಗಳು ಬಗ್ಗಿ ಇರುವದು ವಿನಾಹಿಸಿ, ಇಂಗಳಾದ್ದವಿವೆ. ಅವುಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅಳತೆಯು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅವು ಎರಡು ಅಂಗುಲಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಅಲಗುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಂಧ್ರದ ಮಧ್ಯ ಅಳತೆಯು ಒಂಕಿ ಅಂಗುಲವಾಗಿಧೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಭುಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುವಾರು ಓ ಅಂಗುಲವಿಧೆ, ಅಲಗಿನ ಪಕ್ಕದರೆಕ್ಕಗಲೆಂಬುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಳತೆಯು ಓ ಅಂಗುಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇರಕೂಡದು. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಹಳ ಅಗಲವಾದ ಭಾಗವು ಈ ಎರಡು ಜೊತೆಯಾಗಿ ತೋರುವ ಮಧ್ಯದ ಅಳತೆಯು ೨|| ಅಂಗುಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಬಾರದು.

ಈ ಎರಡು ಅಲಗುಗಳ ಕಾಲುಗಳ ವೃದ್ಧ ಅಳತೆಯು ೨ ಅಂಗುಲಗಳಾಗಿವೆ, ಇದು ಅದರ ಭುಜದಿಂದಾ ಯರಣನ್ನು ಜೋಡಿಸುಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಹಿಡಿಗಳವರಿಗೂ ಯಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ, ಅಲಗೆಯ ವಿಸ್ತೃತ ವೃದ್ಧ ಅಳತೆಯು ೩ ಅಂಗುಲಗಳರವೇಕು. ಈ ಕಾಲಿನ ಭಾಗದ ಸೊಪ್ಪುದರೂವವು ಅಪ್ಪುನಂಬಿಕೆ

is so faithfully represented in the plate, as to render any explanation unnecessary.

The *handles* are about four inches and a half in length. The one, which when viewed with the concavity of its blade upwards, and with the convexity of the curvature in the shank to the left hand, has the lowest three inches and a half of it so constructed, as to be moveable by a screw, as is clearly exhibited in the plate.

Figures 2 and 3 represent detached parts, or rather the two distinct blades of the same instrument, and can require no explanation.

Figure 4. THE CRANIOTOMY FORCEPS.

This instrument is 12 inches in length. The blade which is applied externally to the [cranium] skull, and which is hollowed out, has fixed into it *twelve* sharp teeth, not rising above its edges. This blade is four inches and a half in length, from

ಇದತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೋರಿಸಿ ಕೊಡುವದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಹಿಡಿಸಲು ೪|| ಅಂಗುಲವುಳ್ಳವಾಗಿಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಅದರಹಳ್ಳದ ಭಾಗವನ್ನು ಮೇಲ್ ಕಡೆಯಾಗಿ ಮಡಗಿ ಸರಿನೋಡುವದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವುಬ್ಬಾಗಿ ಇರುವವನ್ನು ಹಿಡಿಯ ಕೈ ಎಡಕಡೆಗೆ ಬಗ್ಗಿಕೊಂಡಿರುವದು ಅಧನುಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೩|| ಅಂಗುಲ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ತಿರುಳು ಮೊಳ್ಳೆಯಿಂದ ಜರಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವರದ್ಭಾರವಾಗಿ ಶೋರಿಸಿ ಇರೋಣಾಗಿ ಇದೆ.

ಎರಡು, ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ರೂಪಗಳು ಎರಡು ಅಂಗುಲಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದನ್ನು ಶೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇದೆ.

ನಾಲ್ಕನೇ ರೂಪವು. ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಇಕ್ಕಳಗಳೂ.

ಈ ಆಯುಧವು ೧೨ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿ ಇದೆ. ಶಿಶುವಿನತಲೆಯ ಹೊರಕಡೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಾಗಿರುವ ಅಲಿಗೆಯು ಟೊಳ್ಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ೧೨ ಮೊನೆಯಾದ ಹಲ್ಲುಗಳೂ ಅದರ ಅಂಚಿನ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಅಂಗು ಅದರ ಕೊನೆಯಿಂದ ಆಯುಧದ ತಿರಿಸಿನವರಿಗೂ ೪|| ಅಂಗುಲ ಉದ್ದ

its point to the joint of the instrument, being half an inch longer than the inner blade, to carry up any pendulous part of the mouth of the womb, which might otherwise be included in the grasp.

The opposite blade, which is to be introduced within the skull, is only four inches in length: its hollow is filled with a piece of steel, having a convex surface perforated with twelve holes, to receive the angular points of its antagonising blade; so that when the skull is firmly pressed between them, the teeth transfix it, and secure a very commanding hold.

The *shanks* are five inches in length, and curved, the concavity corresponding with the curved blades.

This construction is intended to accommodate the instrument to the perineum in those cases in which it would be endangered by pressure if the shanks were straight, in consequence of the necessity which may ex-

ವಾಗಿ ಇದೆ. ಇದು ವಳಗಿನ ಅಲಿಗೆ ಅರ್ಧ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು ಕ್ರಮ ಭಂಗವಾಗಿ ಮಾಂಸವು ನೇತಾಡುವದನ್ನು ಮಿಶ್ರಗಡೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹಿಡಿಯೊಳಗೆ ಶೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಶಿರಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಶೇರಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಎದುರು ಮುಖವಾದ ಅಲಗು ೪ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿದೆ; ಅದರ ಟೊಳ್ಳು ೧೦ ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಮಾಂಸಲಟ್ಟು ಉದ್ಬಾಹಾರವಾದ ಮೇಲಾಬ್ಬಗ ಉಳ್ಳ ಒಂದು ಉಕ್ಕಿನ ತುಂಡಿನಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಇದು ಅದರ ಎದುರಾದ ಅಲಗಿನ ಕೋಣವಾದ ಮೂಲನನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಂಸಲಟ್ಟಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಲೆ ಬುರಡೀಯನ್ನು ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಘುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ವತ್ತಿದಾಗ, ಆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬಿಗಿಮಾಡಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಪಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ಹಿಡಿಯ ಕೈಗಳು ೫ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ, ಡೊಂಕಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಡೊಂಕಾಗಿರುವ ಅಲಿಗೆ, ಬಿಲ್ವಾಕಾರವುಳ್ಳ ಹಳ್ಳವನ್ನೂಸಮವಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಆಯುಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದು ಅನನಕ್ಕೂ ಯೋನಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಿರುಗಡೆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸರಿಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಡಿಗಳ ಕೈಗಳು ನೆಟ್ಟಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವದರಿಂದ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲಗನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವು ಮತ್ತು

ist for carrying the blades over, and anteriorly to the pubes ; thus, this one instrument becomes adapted at once to ordinary cases, and to such as present unusual difficulty.

The parts which may be more strictly called the handles, are not more than two inches and a half in length.

The presumed superiority of these instruments over those in ordinary use, is fully treated of in page 148, to which the reader is referred.

Another, and an invaluable instrument, the "LONG FORCEPS," although often mentioned in the preceding pages, [and particularly at page 145,] is not delineated in this engraving, because it differs from the short forceps only in its dimensions, being *three inches* longer; of which one inch and a half is in the blades, and the other inch and a half in the length of the handles. This instrument is not only applicable to the cases to which it is usually ex-

ಯೋಗಿಯು ಮುಂಭಾಗದ ಎಲಬುಗಳ್ಳಿ ತೋರುವಿಕೆಯು ನಹಾ ಉಪಯೋಗವು ಲ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇಥೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—ಈ ಒಂದೇ ಆಯುಧವು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅಮಿತವಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿಯಿರುವ ಹಿಡಿಸಲು
೨|| ಅಂಗುಲ ಉದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವುಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಆಯುಧಗಳ್ಳಿ ಶೈಲ್ಯವು ವುಂಟಾಗೇ ಪಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಿರುವದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹಿಡುವವರು ಆ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿ ಇಥೆ.

“ಲಾಂಗ್ ಫೋರ್ಸ್ ಸೆಪ್ಸ್,” ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದುನಿಧವಾದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವುಳ್ಳ ಉದ್ದವಾದ ಇಕ್ಕಳಗಳು ಹಿಂದಿನ ಪಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಚನೇ ಪಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ) ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ನೂಟಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ ಯಾಕಂದರೆ, ಇದು ಸಂಣ ಇಕ್ಕಳಗಳಿಗೆ ಘುತದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಅಂಗುಲ ಮಾತ್ರವೇ ಉದ್ದವಾಗಿಥೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಅಲಗಿನೊಳಗೆ ಶೇರಿ ಕೊಂಡು. ೧|| ಅಂಗುಲ ಆ ಹಿಡಿಯ ಕೈಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಆಯುಧವು ಸಾಧಾರಣವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಸಂಣ ಹಿಡಿಸಲಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದವುಗಳಿಗೂ ನಹಾ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಲಂಬವಾದ ಇ

clusively applied, but to all such as require the *short* forceps, which are, indeed, altogether needless, if the *long* forceps are possessed. Nor has it been deemed necessary to exhibit the *ordinary fillet*, or the *whalebone lever*, which I so strongly recommend as substitutes for the forceps and lever, in some cases in which those instruments are now always employed. To an intelligent friend [Mr. Eyles] I am indebted for the suggestion of whalebone instead of tape.

ಕೃತ್ಯಗರ್ಭೇಸರಿ ಹೋದರೆ, ಸಣ್ಣ ಇಕ್ಕಳಗಳ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಇಕ್ಕಳಗಳಿಗೂ, ಎತ್ತುವ ಕೋಲುಗಳಿಗೂ ಬದಲಾಗಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಸಾಧಾರಣವಾದ ತಿಮಿಂಗಲದ ಎಲಬನ್ನಾ ತೋರಿಸುವದು ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಅದರೂ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಆಯುಧಗಳೇ ಈಗ, ಯಾವಾಗಲೂ ವುಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಲಾಡಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತಿಮಿಂಗಲ ಮೀನಿನ ಎತ್ತುವ ಕೋಲಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಷಯವಾಗಿ (ಈಲಿನ್ ಥೋರೆಯಾದ) ವಿವೇಕ ಕಾಲಿಯಾದ ಸ್ಫೀಹಿತನಿಗೆ, ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞತೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

*Rare, Technical and
New terms used in the
translation of Dr.
Conquest's Out-
lines of Mid-
wifery.*

English or Latin terms.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಾನ್ಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಧೋರೆಯವರ
ಸೂತಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ಭಾ
ಷಾಂತರದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ರುವ ಅವರೂಪ ಮತ್ತು ಶಾ
ಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ನವೀನ
ಪದಗಳು.

ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು.

Abdominal pregnancy ...	ಕೃಮಿತಪ್ಪಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭ ಧರಿಸು ವಿಕೆಯು.
Abortion ...	ಗರ್ಭ ಪ್ರಾಣ.
Abscess ...	ಬಳ್ಳರಣ, ಕುರ;
Absorb, to ...	ಹೀರುವಿಕೆಯು.
Absorbent medicines ...	ಹೀರುವ ಔಷಧಗಳು.
Absorbents ...	ಹೀರುವಿಕೆಗಳು.
Accidental uterine haemorrhage ...	ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ರಕ್ತ ಪ್ರ ವಾಹವು.
Accidental suppression of the menses ...	ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ತಿಂಗಳ ಕಟಿಯ ಮುಟ್ಟು ನಿಂತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Acetabulum ...	ಗುಂಡಾದ ಬಟ್ಟು.
Acetate of Ammonia ...	ನವಾನಾಗರದ ಸಹಿತ ಹುಳಿ ಮಾಣಲ್ಪಟ್ಟ ರುವ ದ್ರವತಿಯು.
Acetate of Lead ...	ನೀನದ ಭಸ್ಮ.
Acid, n ...	ದ್ರಾವಕ.
Action (of an organ) ...	ಕರ್ತವ್ಯ ಚರಿಯೆಯು.
Adhere, to ...	ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು.

Adherent placenta	...	ಅಂಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿರುವ ವರಾಯೆಯು.
Adjuvant. a	...	ಅನುಪಾನ.
Æstrum venereale	...	ಮನ್ಮಥನಕಾಟ.
Affection, n	...	ಪ್ರೀತಿ.
After pains, n	...	ಹಿಂದಿನ ನೋವು. (ಪ್ರಸವಿಸಿದ)
Alternation ; to alternate		ಬದಲಾವಣೆ.
Almond Oil, n	...	ಬಾದಾಮಿಎಣ್ಣೆ.
Aloes, n	...	ಲೋಳಸರ.
Alumen	...	ಸ್ಪಟಿಕ.
Amenorrhœa	...	ತಿಂಗಳ ಕಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು. ರುತು.
Ammoniated tincture of Guiaicum	...	ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಂದು ವಿಧ ಧೃತಿಯು.
Ammonia, n	...	ನವಾನಾಗರ.
Amnion, n	...	ಪಿಂಡೋದಕವು.
Anterior mediastinum	...	ಎದೆಯ ಪ್ರಥಮ ರಂಧ್ರ. ಭಾಗವು,
Ankle, n	...	ಗಿರೀ.
Anatomy, n	...	ಅಂಗಕಾಸ್ತ್ರ.
Aorta, n	...	ಕೆಂಪು ರಕ್ತದ ಪ್ರಥಮ ನಾಡಿಯು.
Apex of sacrum	...	ನಿತಂಬದ ಕೊನೆಯು.
Apoplexy	...	ಸನ್ನಿ. ಪಾತ್ಯ.
Appetite	...	ಹಸಿವು.
Appetite, depraved	...	ಹಸಿವು ಕೆಟ್ಟಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Appendages	...	ಉಪಭಾಗಗಳೆ.

Appendages of the uterus	ಗಭಕೋಶದ ಉಪಭಾಗಗಳು.
Arch of the Pubis ...	ಭಾಗದ ಎಲುವಿನ ಕೋಣವೂ.
Arteries ...	ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ನಾಡಿಗಳು.
Arbor vitæ; arbor Morgagni ...	ಪ್ರಾಣವೃಕ್ಷ; ಅಲ್ಲವೇ ಮಾಗಾನ್ಸಿ ಎಂಬ ಪತ್ರವು.
Areolæ round the nipples	ಎದೆ ತೊಟ್ಟು ಸುತ್ತಲು ಇರುವ ಬಿಣ್ಣೆ.
Arterial Fibres ...	ರಕ್ತ ಧಾರೆಯ ಜಂಜು.
Association of organs: v } Sympathy ... }	ಕರಣೆಯ ಸಂಗಮ; ಸಂತಾಪ.
Astringent medicines ...	ಮಲ ಕಟ್ಟುವ ಔಷಧಿಗಳು.
Attack to [as disease] ...	ಅಮರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು.
Attack of disease ...	ರೋಗ ಹಿಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು.
Attendants, female ...	ದಾದಿಗಳು.
Auricle ...	ಚೀಲ (ಹೃದಯದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಭಾಗವು.)
Axis of the Pelvis ...	ಅನನ ತಟ್ಟಿಲುನಿನ ಮಧ್ಯರೇಖೆ.
Axilla ...	ಕಂಕಲ.
Bad taste in the mouth ...	ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಿರುವಿಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಡುವದು.
Bagful, a small ...	ಚೀಲ ತುಂಬಿರುವಿಕೆಯು. ಒಂದು ಚೆಕ್ಕ.
Bath ...	ಸ್ನಾನ.
Bandage ...	ಬಟ್ಟೆಕಟ್ಟುವಿಕೆ.
Barren ...	ಗೊಡ್ಡ.
Base of the cranium or skull ... }	ಕಪಾಲದ ಕೆಳಗಿನಭಾಗ.
Beer ...	“ಬೀರ್,” ಯೆಂಬ ಸಾರಾಯ.

Bear up under, to ...	ಹಿಂಶೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸು.
Beating (of an artery or the heart) ...	ಧಾತಿನ ಚಲನೆಯು, ಅಥವಾ ಹೃದಯ ಚಲನೆ.
Beautiful shaggy covering ...	ಶೃಂಗಾರವುಳ್ಳ ಕೂದಲಮುಚ್ಚುವಿಕೆಯು.
Bed, the end of the ...	ಹಾಸಿಗೆ, ಅದರ ಬೀರಾ.
Bend, to, as the body ...	ಬಗ್ಗಿಸು, ಶರೀರ ಬಗ್ಗುವ ಹಾಗೆ.
Beneficial ...	ಆರೋಗ್ಯಕರ.
Bitter vegetable substances ...	ವೈಯಾಧ ವೃಕ್ಷದ ಪಿಷ್ಠಗಳೂ.
Blade ...	ಹಲಿಗೆ.
Bladder ...	ಮೂತ್ರಕೋಶವು.
Bleed, to ...	ರಕ್ತ ಶೇಗಿಯುವಿಕೆ.
Blister, to ...	ಅಗ್ನಿವಲ್ಲಾಸ್ತಿ ಆಕುವೆ.
Blunt hook ...	ಮೊಂಡುಕೊಕ್ಕಿ.
Body ...	ಶರೀರ.
Border, Ridge ...	ಬೀರಾ, ಮೊನೆ.
Bosom ...	ಎದೆಯು.
Branch of an artery ...	ಧಾತಿನ ಕೊಂಬು.
Brim of the pelvis ...	ಅನನದ ತಟ್ಟಿಲುಬಿನ ಗೀರಾ.
Breast milk ...	ಎದೇ ಹಾಲು.
Breathlessness of a pregnant woman ...	ಪ್ರಸವಸ್ತ್ರೀಯ ಉನ್ಮಾದದ ಸಂಕಟ.
Breath, to hold the, and strain ...	ಉಸರು ಹಿಡಿದು, ಕೀಳ್ಳು.

Breech	...	ಪ್ರಪ್ಪ.
Breech, cleft of the	...	ಪ್ರಪ್ಪ, ಅದರ ನಂದು.
Bronchial tube	...	ನಾಳದ ಕೊಳವೆ.
Buffy	...	ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು.
Cæsarean operation, or cutting through the belly and womb of the mother to extract the child	...	ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಶಿಶುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.
Calf of the leg	...	ವಿಾನಕಾಲು.
Calomel	...	ರಸಭಸ್ಮವು.
Calumba	...	ಕಲಂಜಾ, ಎಂಬ ಔಷಧವು.
Camphor	...	ಕಪೂರ.
Canalis venosus, or Ve- nous canal	...	ಕರೀ ರಕ್ತಧಾರೆಯ ಕಾಲೈ.
Canalis arteriosus, or Arterial canal	...	ಕೆಂಪು ರಕ್ತಧಾರೆಯ ಕಾಲೈ.
Capsular ligament	...	ಒಟ್ಟಾದ ಬಂಧನೆ.
Capsulæ renales, or co- verings of the kidneys	...	ಮೂತ್ರ ಪರ್ಣಿಮಿಸುವ ಕಣೆಯನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿರುವವುಗಳು.
Cardialgia, or heart burn	...	ಹೊಟ್ಟೆ ಹುರಿಯು, ಅದ್ವಾ, ಹೃದಯ ನೋವು.
Cartilage, or gristle	...	ಬಂಕೆಯಾದ ನರವು.
Carunculæ myrtiformes, or Myrtle shaped fleshy bodies	...	ಪನ್ನೀರ ಗಡದ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳು.
Catheter	...	ಮೂತ್ರ ತೆಗೆಯುವ ಕೊಳವೆಯು.

Catheter, introducing the	ಆ ಕೊಳವೆಯನ್ನಾಳಿಸುವದೋಗಿಸುವದು.
Cause of disease ...	ವ್ಯಾಧಿಯ ಕಾರಣ.
Cavity [of abdomen, pelvis, &c.] ...	ಹಳ್ಳ. (ಹೊಟ್ಟೆಯ, ಅನನದ ತಟ್ಟಲಾಬು, ಮೊದಲಾದವುಗಳ.)
Cava vein, or large hollow vein. ...	ಕರೀ ರಕ್ತ ನಾಡಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠವು.
Cellular or maternal half of placenta ...	ತಾಯಿಯ, ಅಥವಾ ರಂಧ್ರವುಳ್ಳ ಅರ್ಧವಾಯೆಯು.
Cellular tissue ...	ರಂಧ್ರತುಂಬಿದ ಪೊರೆಯು.
Cephalotomia, or opening of the head ...}	ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾ ರಂಧ್ರ ಪಡಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.
Cessation of pain ...	ನೋವು ನಿಂತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Chaly beate waters, or Iron waters ...}	ಲೋಹದ ನೀರು.
Cheek ...	ದವಡೆ.
Cheerful disposition ...	ಸಂತೋಷ ಗುಣ.
Chemistry ...	ರಸನಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ.
Chirayta ...	ಚರಟ್ಟುಕಾಡಿ—
Child, headling ...	ಶಿಶುವು.
Child at the breast ...	ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವ ಶಿಶುವು.
Child, footling ...	ನಡಿಯುವ ಶಿಶುವು.
Child born of a woman who has menstruated during pregnancy... }	ರುತುನಾಗಿಕೊಂಡು ಇರುವಾಗಲೇ, ಜನ್ಮಿಸಿದ ಕೂಸು.
Chlorosis or green sickness ...	ಹಸುರಾ ಬಣ್ಣದ ರೋಗ.

Chorion	...	ಪಿಂಡದ ಒಳ್ಳೆಕಡೆಯ ಪೊರೆಯು.
Circulation [of the blood]		ರಕ್ತ ಚಲನೆಯು.
Circulation, to equalise the		ರಕ್ತ ಚಲನೆಯನ್ನೂ ಸಮ ಪಡಿಸುವದು.
Citric acid	...	ನಿಂಬೆಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹುಳಿ ಯಾದ ಔಷಧವು.
Classification of Labours		ವ್ರಸವವೇದನೆಗಳ ತರಗತಿಯು.
Cleft of the breech	..	ಪೌಷ್ಟದ ನಂದು.
Clinical or bedside medi- cine, to study	...	ರೋಗ ಸರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕಳೆಯು ವ ಕೌಸ್ತುವು.
Clinical or bedside Sur- gery	...	ರೋಗಸ್ತರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕಳೆಯು ವ ರಣವೈದ್ಯಕೌಸ್ತುವು.
Clitoris, a part of the female organ	...	ಫುರುಷರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸಮವಾದ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಯು.
Coagulable lymph	...	ಗಡ್ಡೆಯಾಗುವ ಹಾಲಿನ ಉದಕವೂ.
Coarse	...	ಬರಟಾದ
Coagulum or clot	...	ಗಡ್ಡೆ.
Coagulate, to	...	ಗಡ್ಡೆ ಮಾಡಿಸು.
Coffee grounds, or sedi- ment	...	ಕಾಫಿಬೀಜದ ಧೂಳಿನ ಹಾಗೆ, ಅದ್ವಾಮಡ್ಡೆ.
Coition	...	ಸಂಗಮ.
Cold, a	...	ಶೀತಲ.
Cold lotion, to apply	...	ಶೀನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವೂ.
College : v : school	...	ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ, ಮಠ.
Common sense	...	ಸಾಧಾರಣ ಬುದ್ಧಿ.
Compressible	...	ಅಣಗಿಸತಕ್ಕ.

Compound, a	...	ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಸೇರುವಿಕೆಯು.
Commissure	...	ಬಂಧನೆ.
Comatose, to be	...	ಸ್ಥರಣ ಶಪ್ಪಿ ಇರುವಿಕೆಯು.
Concave	...	ಹಳ್ಳವಾದ.
Condensed cellular tissue		{ ಧವ್ವವಾದ ರಂಧ್ರಗಳ ಪೊರೆಯಿಂದ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.
Confection of Senna	...	ಸುನಾಮುಖಿ ಎಲೆಯ ಶಿಷ್ಟವೂ.
Contraction; v ; spasm, cramps	..	ಎಳೆಯುವಿಕೆಗಳು.
Contraction of the uterus, or womb	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು.
Contract to, as a muscle.		ಮಾಂಸನರದ ಅಣುಗುವಿಕೆ ಹಾಗೆ.
Contraction of muscles		ಮಾಂಸ ನರಗಳ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು.
Contents of the womb	...	ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಇರುವವುಗಳು.
Constipation, or binding of the bowels	...}	ಮಲಬಂಧನೆಯು.
Constrictor muscle	...	ಅಣುಗುವ ಮಾಂಸದನರವೂ.
Consequence; termination		ಫಲವೂ, ಅಂತ್ಯ.
Convalescence	...	ವ್ಯಾಧಿ ತೀರಿ ಬರುವಿಕೆಯು.
Convex	...	ಉಬ್ಬಾದ.
Convulsions, puerperal	...	ಬಾಣಾಂತ್ಯರ ಸನ್ನಿಗಳು.
Coronal suture, or suture of the crown	...}	ಕಿರೀಟದ ಹೊಳೆಯುವಿಕೆ.
Corpus spongiosum, or Spongy body	...	ಲಿಂಗದಲಿ ರಂಧ್ರಗಳು ತುಂಬಿದ ಮಾಂಸ ದನರವೂ.
Corpora cavernosa, or Ca- vernous bodies	...	ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಕರವಾದ ಮಾಂಸದ ನರವೂ.

Corpora lutea, or yellow bodies ...	ಅರಸಿಣ ಬಣವಾದ ಮಾಂಸ, ಅಂದರೆ ಪಿಂಡದ ಕೆಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಆದ ಮಾಂಸ ದತುಂಡು.
Cotyloid cavity, or cup like cavity of the hip joint ..	ಬಟ್ಟಿನಹಾಗೆ ಹಳ್ಳವಾದ ಕೀಲು.
Course (of a disease) ...	ವ್ಯಾಧಿಯ ಚಲನೆ.
Crack to, or to split ...	ಒಡದುಹೋಗಿ ಇರುವದು.
Cramps ...	ಎಳೆಯುವಿಕೆಗಳು.
Craniotomy, or opening the head ...	ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ರಂಧ್ರವಡಿಸುವದು.
Craniotomy forceps ...	ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಇಕ್ಕಳಗಳು.
Cream of tartar; super-tartras potassæ ...	ಚೌಳುಮಂಣು ಸಹಿತವಾದ ಒಂದು ಭಸ್ಮ ವೂ.
Cribriform membrane, or sieve like membrane ...	ಜಲ್ಲಡಿಹಾಗೆ ಇರುವ ಪೊರೆಯು.
Cribriform hymen or sieve like maidenhood ...	ಯೋನಿಯ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕನ್ನಿಕೆತನವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಜಲ್ಲ ಡಿಯಾಗಿರುವ ಪೊರೆಯು.
Crista or crest ...	ಶಿರ—ಶಿಖರ.
Croton oil ...	ಜ್ಯಾಪಾಳದ ಎಣ್ಣೆ.
Crotchet, a curved instru- ment with a sharp hook	ಬೋಗ್ಗದ ಕೊಕ್ಕಿಯು.
Cup, to ...	ಪಾತ್ರೆ.
Cupped, as blood drawn..	ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಅದು ವ್ಯಾಧಿಯ ಗು ಣದಿಂದ ಹಳ್ಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವಿಕೆಯು.

Curable stage	...	ಆರೋಗ್ಯ ತರಗತಿ.
Cure		ವಾಶೀ.
Decoction	...	ಕಷಾಯ.
Deformed pelvis	...	ವಿಕಾರವಾದ ಆಸನದ ತಟ್ಟಿಲುಬು.
Desire to stool or urinate		ಮಲಮೂತ್ರ ನಿವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆ
Despondency	...	ಮನೋವ್ಯಾಕುಲ.
Determination of blood...		ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ರಕ್ತ ಶೇರುವಿಕೆಯು.
Detention of Placenta	...	ಮಾಯೆನಿಂತು ಹೋಗಿರುವಿಕೆಯು.
Diameter, long	...	ಉದ್ದದ, ಮಧ್ಯಲತೆ.
Diameter, transverse	...	ವಕ್ರ, ಮಧ್ಯಲತೆಯು.
Diameter, perpendicular		ನೆಟ್ಟಾದ ಮಧ್ಯಲತೆಯು.
Diameter of the Pelvis...		ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುಬಿನ ಮಧ್ಯಲತೆಯು.
Diameter of the Pelvis oblique	...	ಆಸನ ತಟ್ಟಿಲುಬಿನ ನೊಟ್ಟಾದ ಮಧ್ಯಲತೆಯು.
Diagnosis	...	ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂಚನೆ
Diaphragm	...	ಹೊಟ್ಟೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾಂಸದ ನರವೂ.
Dictate of nature	...	ಸ್ವಭಾವದ ಕಲ್ಪನೆ.
Dietetic management	...	ಪಥ್ಯದ ವಿಷಯ.
Diet, light	...	ಮಿತವಾದ ಪಥ್ಯ.
Difficult, protracted tedious, lingering, perplexing, instrumental, perilous impracticable labour.	...	ಕಷ್ಟವಾದ, ದೀರ್ಘವಾದ, ತೊಂದರೆಯುಳ್ಳ, ಕಾಲಶಾಂಸ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ, ಆಯುಧ ಸಹಾಯದ, ಅಪಾಯಕರವಾದ, ಅನುಕೂಲ ಪಡದಂಥಾ, ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.
Difficult labour	...	ತೊಂದರಕರವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.

Digestible diet	...	ಜೀರ್ಣಿಸತ್ಯ ಪಥ್ಯ.
Dimension	...	ಅಳತೆಯು.
Distend, to, as the belly &c.		ಅಗಲವಾದ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಾಗೆ ಉಬ್ಬಿಯಾ ರುವದು.
Distention	...	ವಿಕಾಲವುಳ್ಳು.
Distorted Pelvis		ವಕ್ರವಾದ ಆಸನದ ತಟ್ಟಿಲುಮೊ.
Disturbed sleep	...	ನಿದ್ರೆಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಇರುವಿಕೆಯು.
Diseased condition	...	ರೋಗವಾಗಿ ಇರುವಗುಣ.
Disease	...	ವ್ಯಾಧಿಯು.
Distilled Water	...	ಫಟ್ಟಿ ಇಳಿಶಿರುವ ನೀರು.
Dorsum or back of ileum		ಪಕ್ಕೆಲುಬಿನ ಹೊರಭಾಗಮೊ.
Dose	...	ಪ್ರಮಾಣ.
Doubtful evidences or signs	...	ಸಂದೇಹವುಳ್ಳ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅಥವಾ ಗುರುತುಗಳು.
Dropsy	..	ಕೈಕಾಲ ಬಾತುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು, ಪಾಂಡು.
Ductus venosus or ve- nous duct	...	ಕರೀ ರಕ್ತನಾಡಿಯ ಕಾಲನೆ.
During life	...	ಜೀವಿದಕಾಲ.
Duration of labour	...	ಪ್ರಸವವೇದನೆ ಕಾಲ.
Dysmenorrhœa	...	ಸಂಕಟಕರವಾದ ರುತು.
Dyspnœa	...	ಎದೆಕಟ್ಟುವಿಕೆ.
Easily digested	...	ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸತ್ಯದ್ದು.
Ecchymosis, or extrava- sated blood	...	ಕಂದಿಹೋಗುವಿಕೆಯು.

Edge of vulva or female organ of generation	ಯೋನಿಯ ತುದಿಗಲೆ ಪಿರ.
Edge (of a blade &c.) ...	ಹಲಗೆಯ ಪಿರ.
Effusion of blood within the lips ...	ತುದಿಗಲೆಲಿ ರಕ್ತದವರಿಣಮದಿಂದ ಬಾತು ಕೊಂಡಿರುವಿಕೆಯು.
Elastic substance ...	ರಬ್ಬರ ಹಾಗೆ ಇರುವವಸ್ತು.
Emansio mensium, or non appearance of the monthly discharge ...	ರುತು ನಿಂತುಯಿರುವಿಕೆಯು.
Emollient, or softening and relaxing medicine	ಮೃದುಪಾದ ಔಷಧವೂ.
End or point ...	ಅಂತ್ಯ.
English language ...	ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ.
Ephemeral, or one day Fever or Weed ...	ಯೇಕದಿನಸದ ಪ್ರಸವ ಜ್ವರ.
Epidemic, to become, as disease ...	ಯೇಕ ಕಾಲದರೋಗ.
Ergot of Rye or spurred Rye ...	ಹುಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಕಿ.
Eructation ...	ಹುಳಿಶೇಗು.
Established suppression of the menses ...	ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರುತುಭಂಗವಟ್ಟು ಇರುವದು.
Established schools ...	ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾಕಾಲೇ.
Essential nature ...	ಶ್ರೇಷ್ಠಗುಣ.
Europe ...	ಇರೋಫ್ ಖಂಡ.
Evidence; symptom ...	ಸಾಕ್ಷಿ, ಗುರುತು.

Every alternate day, as tertian ague ..	ದಿನಾ ಬಿಟ್ಟು ದಿನ.
Even temper ...	ಸಾಧಾರಣಗುಣ.
Examination ...	ಪರಿಶೋಧನೆ.
Extraction [of the child]	(ಶಿಶುವನ್ನು) ಯೆಳೆಯುವಿಕೆಯು.
Extra Uterine Pregnan- cy, or pregnancy oc- curring out of the womb	ಗರ್ಭಕೋಶದ ವಿನ್ಯಾಸ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಧರಿಸುವಿಕೆಯು.
External examination ...	ಹೊರಕಡೆ ಪರಿಶೋಧನೆ.
Excite ...	ಪ್ರೇರಿಸು.
Excitement ...	ಪ್ರೇರಣೆ.
Expulsive pain ...	ಹೊರಡಿಸುವ ನೋವು.
Exhausted, to be ...	ಬಲಹೀನ ಪಟ್ಟಿ, ಪಟ್ಟಿರುವ.
Exostosis, or excrescence of bone ...	ಮೂಲೆಯ ಅಕ್ಕನು ಬೆಳೆಯುವಿಕೆ.
External labia, or lips...	ಹೊರಕಡೆ ತುದಿಗಳು.
Extreme sensibility ...	ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನು.
Excited ...	ಪ್ರೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.
External hæmorrhoidal..	ಹೊರಕಡೆಮೂಲಕ್ಕೆ ಸಮ್ಪ್ರದವಟ್ಟು.
Exanthematous disease, or disease attended with a rash or eruption	ಶೀತಾಳೆಶಿಡುಬು ವ್ಯಾಧಿಗಳು.
Expansion ...	ವಿಕಾಸಪಡಿಸುವುದು.
Face ...	ಮುಖ.

False pains	...	ಸುಳ್ಳು ನೋವುಗಳು.
Fatal syncope, or fainting		ಮೃತಿಕರವಾದ ಮೂಢೆಯು.
Fat, a	...	ಕೊಬ್ಬದ.
Fat, n	...	ಕೊಬ್ಬು.
Fatal	...	ಮೃತಿಕರ.
Fainting	...	ಮೂಢೆಯು.
Faint to	...	ಮೂಢೆಯಾಗುವ.
Fætal half of placenta or after birth	...	ಕೂಶಿಗೆ ಸಮ್ಮಧವಟ್ಟಿ ಅರ್ಧವಾಯಿತು.
Fætal head	...	ಕೂಶಿನತಲೆ.
Fætus	...	ಕೂಸು.
False vertebræ	...	ಸುಳ್ಳಾದ ಮುಳ್ಳೆಲುವುಗಳು.
Fetid breath	...	ಜಾಯಿಯ ದುವಾಕನನೆ.
Febrile heat of skin	...	ಚರ್ಮವೂ ಜ್ವರದಿಂದ ಉಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುವದು.
Fenestrum of forceps, or window of forceps	...	ಇಕ್ಕಳಗಳ ದ್ವಾರ.
Fever	...	ಜ್ವರ.
Febrine	...	ಜ್ವರದ ಸಮ್ಮಂಥ.
Fibro cartilage	...	ಘುಟ್ಟಿಯಾದ ನರವೂ.
Fibres	...	ಮಾಂಸದ ನಾರುಗಳು.
Fillet	...	ಲಾಠಿ.

Fingers, to close the, in the form of a cone	ಪೆರಳುಗಳನ್ನು ಕಿರಿದದಹಾಗೆ ಮುದರಿಸುವದು.
Finer parts; more fluid parts	ಮೃದುವಾದಭಾಗಗಳು, ಅಂದರೆ ಬಹಳ ನೀರುಳ್ಳ ಭಾಗವು.
First milk ...	ಪ್ರಥಮದ ಹಾಲು.
Fimbriæ or fringes of the fallopian tubes ...	ಫೇಲ್ಪೋವಿಯಾ ಕೊಳವೆಗಳ ಜಂಜು
First occurrence, or time	ಪ್ರಥಮ ಸಂಭವಿಸುವಿಕೆ, ಅಥವಾ ಕಾಲ.
Flow, to ...	ಸುರಿಯುವದು.
Fluctuation, as of matter ...	ಕೀವು ಅಥವಾ ನೀರು, ಅಲ್ಲಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇರುವದು.
Flooding ...	ರಕ್ತದವ್ಯವಹಾರವು.
Fluid, a ...	ನೀರಿನಹಾಗೆ.
Fluid to be effused ...	ವೃದ್ಧಕ ವರಣಿಸುವದು,
Flaccid ...	ಜೊಳ್ಳಾದ.
Flakes ...	ಪೊರೆಗಳು.
Fontanelle, one of the spaces left in the head of an infant where the frontal or occipital bones join the parietal	ತಲೆಯ ಮುಂದುಗಡೆ ಹಿಂದುಗಡೆಯ ಸುಳಿಗಳು.
Fontanelle, anterior ...	ಮುಂದುಗಡೆಯ ಸುಳಿ.
Fontanelle, posterior ...	ಹಿಂದುಗಡೆಯ ಸುಳಿ.
Foramen ovale, } or oval opening } v. { Foramen thyroideum or shield shaped opening	ಅಂಡರೂಪವಾದ ದ್ವಾರ.

Foment to	...	ಕಾವುಕೊಡುವಿಕೆ,
Food, nourishing	...	ಆಹಾರಾ.
Force of the circulation...		ಭೂಷಣವಾಡತಕ್ಕ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆಯ ಬಲವು.
Foul tongue	..	ಕೊಳ್ಳತಿರುವ ನಾಲಿಗೆ.
Foulness of the tongue...		ನಾಲಿಗೆ ಕೊಳ್ಳತಿರುವಿಕೆಯು.
Forehead	...	ಹಣೆ.
Fossa navicularis, or boat shaped hollow	...	ಹಡಗದ ರೂಪವಾದ ಹಳ್ಳಿ.
Frænum labiorum, or bridle of the lips	...	ಅಂತರಂಗಸ್ಥಾನದ ತುದಿಗಳು.
Friction, to use	...	ಉಜ್ಜುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸು.
Fretfulness ; anxiety	...	ಚಡವಡೆ, ಮನ ಆಶೆ.
French language	...	ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ.
Frontal bone, or bone of the forehead	...	ಕಪಾಲದ ಮುಂಭಾಗದ ಯೆಲುಬು.
Funis umbilicus, or navel string	...	ಜೊಕ್ಕುಳ್ಳಹುರಿ.
Full time	...	ಪೂರ್ಣಯಾದಕಾಲ.
Fundus or bottom of the womb	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಳ.
Function	...	ಚರ್ಯೆಯು.
German language	...	ಜೆರ್ಮನ್ ಭಾಷೆ.
Gentle purgative	...	ಮಿತಗುಣವುಳ್ಳ ಭೇದಿ ಪೇಷಧ.

Giddy, to be. ...	ತಲೆ ತಿರುಗಿಸುವುದು.
Glans penis, vel clitoris, } the vascular body } at the end of the male } organ or clitoris ... }	{ ಪುರುಷರಲಿಂಗದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವು; ಅಲ್ಲವೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕನು ವಾಗಿರುವ ಮೂಂಸದತುಂಡು.
Glabrous ...	ನಮವಾದ್ದು
Glandulae nabothi, or } glands of Naboth ... }	{ “ನ್ಯಾಬತ್”ಯೆಂಬ ಮೂಂಸದ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಿಗಳು.
Glairy mucus ...	ಬಿಳುಪಾದ ಶಿಂಬಳ.
Globus hystericus, or } hysterical ball ... }	{ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಸನ್ನಿ ಶೋಗದಲ್ಲಿ ಚಂಡಿನ ಹಾಂಗೆ ಗಂಟೆ ಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸುವವು.
Glutei or hip or buttock muscles ...	ಪುಷ್ಟದ ಮಾಂಸ ನರಗಳು.
Glutinous deposit or plug	{ ಬಂಕವಾದ ವಸ್ತುವಿನ ಇಡುವಿಕೆಯು, ಅ ಲ್ಲವೇ ಚಂಡು.
Goulard water ...	ನೀಸದ ಭಸ್ಮದ ನೀರು.
Greek language ...	ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆ.
Great sympathetic nerve.	ತಾಳೆಮೆ ಪಡುವಂಥ ದೊಡ್ಡ ಸಹಮಂಡಲವೋ
Gross, v. coarse ...	ಒರಟು.
Gratuitous assumption ...	ಧರ್ಮವಾಗಿ ಹೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು.
Gravid, [or impregnated uterus] ...	ಗರ್ಭಧರಿಸಿರುವ ಗರ್ಭಕೋಶವು.
Great Ischiatic notch ...	ಅಧಾರದ ಎಲುಬಿನ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ.
Great sciatic nerve ...	ಅಧಾರಯೆಲುಬಿನ ದೊಡ್ಡ ಬಿಳಿನರವು.
Groins ...	ಶೆಡೊ ನಂದು.
Gum [substance] ...	ಗೋಂದು.

Gums of the teeth	...	ಹಲ್ಲಿನ ಇಗರುಗಳು.
Gushes of blood waves of blood, to flow	}	ರಕ್ತದ ಪ್ರವಾಹವೂ, ಒಂದೇ ನಾರಿ ಸುರಿಯುವದು.
Habit of body	...	ದೇಹದ ಲಕ್ಷಣ.
Habit, of full, to be	...	ದೇಹದ ಪೂರ್ಣತೆ ಆದ ಸ್ಥಿತಿಯು.
Habit, of relaxed, to be		ಶರೀರದ ಹಾನಿ.
Habit, of irritable, to be		ಶರೀರವು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿರುವದು.
Handle	...	ಹಿಡಿಯು.
Handsome	...	ತೃಪ್ತಿಕರ,
Hand, to close the, like a cone	...	ಕೈ ಕಿರೀಟದ ಹಾಗೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದು.
Hæmorrhoids or piles		ಮೂಲ ಜಾಡ್ಯ.
Hair powder	...	ಕೂದಲಿಗೆ ಹಾಕುವ ದೂಳು.
Headache	...	ತಲೆ ನೋವು.
Heavy sigh	...	ನಿಟ್ಟುಸುರು.
Heat of skin (febrile)	...	ಜ್ವರದ ಚರ್ಮ.
Health	...	ಸೌಖ್ಯ.
Head of femur or thigh- bone	...}	ತೊಡೆಯ ಎಲುಬಿನ ತಲೆ.
Head of the pubes	...	ಭಾಗದ ಎಲುಬಿನ ತಲೆ.
Hectic fever	..	ಕಠಿನ ಜ್ವರ.
Henbane	...	ಮಯಕಂ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಔಷಧ.
Highly seasoned food		ಗರಮಸಾಲಿ ಸಹಿತ ಮಾಡಿದ ಭೋಜನ.
Hindrance, opposition, obstruction	...	ತೊಂದರೆ, ಲಜಿಕ, ಅಭ್ಯಂತರ.

Hip bath	...	ನಡುವಿನ ಸ್ನಾನ.
Hip bone	...	ನಡುವಿನ ಎಲುಬು.
Hour glass	...	ಘಂಟೆ ಗಣಿತ ಮಾಡುವ ಗಾಜು.
Hour glass contraction		{ ಗಣಿತ ಮಾಡುವ ಗಾಜಿನ ಹಾಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು.
Hoarse	...	ಗಂಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವಿಕೆಯು.
Horizontal posture, to lie in a	...	ಅಂಗತನಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು.
Horripilatio, or a sense of creeping of the skin	...	ಹುಳ ಮುಂತಾದವು ಮೈ ಮೇಲೆ ನಡದರೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಗುತು.
Hurtful	...	ನಿಂದಕರ.
Hymen or maidenhood	...	ಕನ್ಯಿಕೇತನ
Hypogastric region, or the lower and front portion of the belly	}	ಕೆಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಭಾಗವು.
Hydatids, or pellucid cysts containing a fluid	}	ನೀರು ತುಂಬಿರುವ ಬಿಲ್ಲುಪಾದ ಗಡ್ಡೆ.
Hystericalgia, or pain in the womb.	... }	ಗರ್ಭಕೋಶದ ನೋವು.
Hysteritis, or inflammation of the womb	... }	ಗರ್ಭಕೋಶದ ರೋಗವಿಕೆಯು.
Hysteria, a nervous affection chiefly seen in females	... }	ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಿ, ಸನ್ನಿ.
Iron preparations	...	ಲೋಹದ ಔಷಧಗಳು.
Irregular contraction	...	ಅಕ್ರಮ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು.

Irregular contraction of } the uterus or womb... }	ಗಭಕೋಶದ ಅಕ್ರಮ ಅಣುಗುವಿಕೆಯು.
Irregular contraction of the fibres of the womb	ಗಭಕೋಶದ ನರಗಳ ಅಕ್ರಮ ಅಣು ಗುವಿಕೆಯು.
Irritate, to ...	ತೀಕ್ಷಣ ಪಡಿಸು.
Irritable temperament ...	ದೇಹದ ತೀಕ್ಷಣ ಸ್ಥಿತಿ.
Irritation ...	ತೀಕ್ಷಣವು.
Jelly ...	{ ನಕ್ಷರೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಭೋಜನ ಪ ದಾರ್ಥ.
Joint ...	ಕೀಳು.
Junction ...	ಸಂಧಿಸುವದು.
Kidney ...	ಮೂತ್ರ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಕರಣ.
Labia pudendi, or lips of } the female organ }	ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಾನದ ತುದಿಗಳು.
Labour ...	ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.
Laborious labour ...	ಹಿಂಸಕರವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.
Labour pains ...	ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ನೋವು.
Labour, to bring on prematurely ...	ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯನ್ನಾ ಉಂಟುಮಾಡುವದು.
Laceration of the uterus or womb ...	ಗಭಕೋಶ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವಿಕೆಯು
Laceration of the perine- um ...	ಬೀಜಸ್ಥಳದ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಯೋನಿಯು ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Laceration of the vagina } or female organ ... }	ಯೋನಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.

Lacunæ or follicular glands	...	ಯಣ್ಣೆ ಅದ ರಸವನ್ನೂ ಪರಣಮಿಸುವ ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳು.
Lambdoidal suture	...	ಕಪಾಲದ ಹಿಂಭಾಗದ ಯೆಲುಬುಗಳನ್ನೂ ಶೇರಿಸುವ ಹೊಲಿಗೆಯು.
Lancinating pains	...	ಚುಚ್ಚುವ ನೋವುಗಳು.
Lassitude	...	ದೊಂಣೆಯಿಂದ ವಡದಹಾಗೆ ಇರುವದು.
Latin	...	ಲತೀನ್ ಭಾಷೆ.
Laudanum, or tincture of opium	...	ಅಫಿನಿಯ ಧೃತಿ.
Law (of an organ)	...	ಕಟ್ಟಿ. [ಕರಣಿಗಳ]
Layer	...	ಪೊರೆ.
Lead medicines	...	ಶೀಸದ ಔಷಧಗಳು.
Lecch, to	...	ಜಿಗಣಿ ಬಿಡುವಿಕೆ.
Left sinus	...	ಯೆಡಭಾಗದಹಳ್ಳ.
Leucorrhœa, or the whites	...	ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Ligament	...	ಬಂಧನೆ.
Ligaments of the pelvis...	...	ಆಸನತಟ್ಟಿಲಾಬಿನ ಬಂಧನೆಗಳು.
Ligamenta lata, or broad ligaments	...	ಅಗಲವಾದ ಬಂಧನೆಯು.
Ligamenta rotunda, or round ligaments	...	ಗುಂಡಾದ ಬಂಧನೆಯು.
Light food	...	ಕ್ಷೀವ್ರದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಿಸುವ ಭೋಜನ.
Liquor aluminis compositus, or compound alum liquor	...	ಸ್ಪಟಿಕದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉದಕಮಿಸ್ರವು.
Liquor amnii, or fluid of the amnion	...	ಪಿಂಡ ಉದಕ.

Liquor ammoniæ	...	ನವಚಾರ ಧೃತಿ.
Liquor potassæ	...	“ಲೈಕರ, ಪೊಟ್ಟಿಸಿ,” ಎಂಬುವ ಔಷಧವು.
Linseed	...	ಶೀಮೀ ಅಗಶೇಬೀಜ.
Lingering labour	...	ತೊಂದರೆವುಳ್ಳ ಪ್ರಸವವೆನೆಯು.
Little finger	...	ಚುಕ್ಕೆಪೆರಳು.
Liver	...	{ ಬಲಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಮಾಂಸದ ಗ್ರಂಥಿ.
Lining of the womb	...	{ ಸಭಾಕೋಶದ ವಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚ ಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪೊರೆಯು,
Lie on the back, to	...	ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.
Lie on the side, to	...	ಪಕ್ಕದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.
Linea innominata	...	ಅನಾಮಧೇಯಕ ಎಂಬುದಿನ ಗೀರು.
Loins, heavy sensation in the	..	ನಡುವಿನನೋವು ಭಾರವನದು.
Long forceps	..	ಉದ್ದವಾದ ಇಕ್ಕಳಗಳು,
Lochial discharge, or cleansings.	...	ಪ್ರಸವವಾದನಂತೆ, ನುರಿಯುವ ಕಣ್ಣೆಲ.
Lockjaw	...	ಹಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.
Lobulated	...	ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.
Lobula, or small lobe.	...	ಚಿಕ್ಕತುಂಡು.
Longitudinal fibres (of the womb)	}	ಸಭಾಕೋಶದ ಉದ್ದವಾದನರಗಳು.
Low typhoid fever	...	ಜೀಣಜ್ವರ.
Lower extremities.	...	ಕೆಳಭಾಗದ ಅಂತ್ಯಗಳು.

Lubricate, to Lubricated, to be.	ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವೆ.
Lukewarm water. ...	ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಬಿಸಿನೀರು.
Lungs. ...	ಬಿಳ ಕೋಶ.
Lying-in-Hospital. ...	ಪ್ರಸವಕಾಲೆ.
Lying on the back with the legs drawn up ...	ಪೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಮೊಳಕಾ ತಗಲನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಮೇಲೆಚಾಚುವಿಕೆಯು.
Lying on the left side with the knees elevated ...	ಯೆಡಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಮೊಳ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಯೆತ್ತುವದು.
Magnesia ...	ಮಗ್ನೀಷ್ಯಾ ಎಂಬ ಔಷಧವೂ.
Malpractice ...	ದುರಭ್ಯಾಸ.
Malleus or hammer, or mallet bone of the ear ...	{ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಗೆಹಾಗೆ ಇರುವ ಚಿಕ್ಕವ ಲುಬು.
Management [of the la- bour &c.] ...	ನಿರ್ವಾಹವೂ (ಪ್ರಸವಮುಂತಾದವುಗಳ.)
Mania puerperal ...	ಪ್ರಸವದ ಹುಚ್ಚುತನ.
Mastoid process ...	ಕಿವಿಯ್ಯ ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗಡ್ಡೆ ಯಾದ ಎಲುಬು.
Measures of prevention...	ಲಿಪಿಕವಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೂ.
Measures of cure ...	ಪರಿಹಾರದ ಕ್ರಮಗಳೂ.
Meconium or first faeces of an infant ...	ಕೂಶಿನ ಪ್ರಥಮ ಕಾಳು.
Mechanical philosophy ...	ಶಿಲ್ಪಕಾಸ್ತ್ರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ.
Medical management of patient ...	ರೋಗಸ್ಥರನ್ನ ಕ್ರಮವಾದ ಪರಿಹಾರದ ನಿ ರ್ವಾಹವು.
Medicine (drugs) ...	ಔಷಧಗಳೂ.

Medicine [the art of] ...	ಔಷಧ (ತಡೆವಾಡುವಿಕೆ.)
Medical work [practical	ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.]
Medicine, curative ...	ಪರಿಹಾರಮಾಡತಕ್ಕ ಔಷಧ.
Medicine preventive ...	ತಡೆವಾಡುವ ಔಷಧ.
Medical science ...	ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.]
Medical jurisprudence ...	ವೈದ್ಯ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ.]
Medical student ...	ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.
Melancholy ...	ದುಃಖಕರವಾದ.
Melt, to, on a fire v. n ...	ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಕರಗುವಿಕೆ.
Melt. to in water v. n ...	ನೀರಿನಿಂದ ಕರಗಿ ಹೋಗುವಿಕೆ.
Membranes or involucra-	ಪೊರೆಗಳ.
Membrana pupillarum or membrane of the pupils	ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆಯು.
Menstruation menses or monthly discharge ... }	ತಿಂಗಳ ಕಟ್ಟಿರುತುವೂ.
Menstruate, to prema- } turely ... }	ಅವಕೃಪಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ರುತು.
Menorrhagia or exces- } sive flow of the monthly } discharge ... }	ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ರುತು.
Menorrhagia lochialis or } excessive flow of the } cleansings ... }	ಪ್ರಸವ ಅದನಂತ್ರ ಸುರಿಯುವ ಕಸ್ಮಲ.
Mental emotion ...	ಮನೋಭಾವ.
Mercury, to give ...	ಪಾದರಸವನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ.

Mesocolic plexus, or net
work of nerves on that
part of the mesentery
in the middle of the
colon ... }

ಕರಳುಗಲ್ಲಿಗೂ ಮತ್ತು ನರಮಂಡಲಕ್ಕೂ
ಸಂಸ್ಕೃಂಧವಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಜಡೆ.

Mesentery, the membra-
ne in the middle of the
intestines by which
they are attached to
the spine. ... }

ಬೆನ್ನೆಲನಿಗೂ ಚಿಕ್ಕ ಕರಳುಗಲ್ಲಿಗೂ ಮ
ಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ವುದಕದ
ಪೊರೆಯು.

Midwife ... }

ಸೂಲಗಿತ್ತಿ.

Midwifery .. }

ಸೂತಕ ಶಾಸ್ತ್ರ.

Midwifery instruments...

ಸೂತಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಯುಧಗಳು.

Mild cool nourishment...

ಮಿತ ಮತ್ತು ತಂಪಾದ ಆಹಾರವೂ.

Milk, to ... }

ಹಾಲು, ಕೊಡುವಿಕೆ.

Miliary fever ... }

ಯೇಕ ದಿನನ ಜ್ವರ.

Mineral acid ... }

ಲೋಹಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃಂಧವಟ್ಟಿ ಹುಳಿಯಾದ
ಔಷಧ.

Mistura ferri composi-
ta, or compound mix-
ture of iron. ... }

ಲೋಹದ ಔಷಧವೂ.

Moaning ... }

ಹಿಂಸೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುವ ಚಿಂನೆಯು.

Moles ... }

ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಪಿಂಡದಿಂದಾ ಆಗುವ ಗು
ರುತು.

Mollities ossium, sof-
tening of the bones }

ಮೂಳೆಮೃದುವಾಗಿ ಹೋಗುವಿಕೆಯು

Mons veneris, or mount
of love ... }

ಮಂಸ್ತೃಧ ಗಿರಿಯ ಶಿಖರವು.

Monsters	...	ಅಧ್ಭುತವಾದ ಶಿಶುಗಳೂ.
Monsters, defective	...	ತಗ್ಗಾದ, ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಿಶುಗಳೂ.
Monsters, redundant	...	ವಿಸ್ತಾರವನ್ನಾಪಡದಿರುವ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಿಶುಗಳೂ.
Monsters, malformed	...	ರೂಪಭಂಗವಾದ ಅದ್ಭುತ ಶಿಶುಗಳೂ.
Monsters, misplaced	...	ಸ್ಥಳಭ್ರಷ್ಟವಾದ ಅದ್ಭುತ ಶಿಶುಗಳೂ.
Monsters, hybrid	...	ಸಂಕರವಾದ ಅದ್ಭುತ ಶಿಶುಗಳೂ.
Moral treatment	...	ಸನ್ಮಾರ್ಗದ ಪರಿಹಾರವು.
Mouth, to touch the, with mercury	ರಸದಿಂದ ಬಾಯಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯು.
Mouth of the womb	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು.
Muscae volitantes, or a sensation or appear- ance of motes or small bodies floating before the eyes	... }	ಬಲಹೀನದಿಂದ ಮೊಬ್ಬಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾ ಣಿಸುವದು.
Muscles	...	ಮಾಂಸದ ನರಗಳೂ.
Mutter, to, as in delirium		ಸಂನ್ವಿಯಿಂದ ಮೂಲಗುವದು.
Myrrh	...	ಬೊಲ್ಲಾ; ಯೆಂಬ ಔಷಧ.
Myrtle	...	ಒಂದುವಿಧವಾದ ವಂಸ್ಪೀರ ಗಿಡ.
Narcotic	...	ಮಯೆಕಂ ಕೊಡುವ ಔಷಧ.
Natural structure	...	ಸ್ವಭಾವವಾದ ನಿರ್ಮಾಣವು.
Natural labour	...	ಸ್ವಭಾವವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆ.
Natural power of the womb	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಬಲವು.

Natural function of the womb ...	ಗರ್ಭ-ಕೋಶದ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಚಲನೆ.
Natural warmth ...	ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ತಾಪ.
Natural philosophy ...	ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಸ್ಥಾನತಾಸ್ತೃಪು.
Nature ...	ಸ್ವಭಾವವು.
Nature, the simple and salutary rules of ...	ಸ್ವಭಾವದ, ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸೂತ್ರಗಳು.
Nauseating medicine ...	ವಾಕರೆವುಂಟುಮಾಡುವ ಔಷಧವು.
Navel ...	ಹೊಕ್ಕಳು.
Navel string ...	ಹೊಕ್ಕಳುಹುರಿಯು.
Navel string, to cut the..	ಹೊಕ್ಕಳು ಹುರಿಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು.
Neck ...	ಕುತ್ತಿಗೆ.
Nerve ...	ಬಿಲ್ಲೆ ನರ.
Nervous depression or collapse ...	ಬಿಲ್ಲೆ ನರದಿಂದ ಆದ ಆಯಾಸ, ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ತರಣೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿರುವಿಕೆಯು.
Nervous system ...	ನರ ಮಂಡಲ.
Newly born child ...	ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸು.
Nipple ...	ಎದೆಯ ಕೊನೆ.
Nourishing ...	ಭುಜಿಸ ತಕ್ಕ.
Nourishing food ...	ಭುಜಿಸುವ ಆಹಾರ.
Nurse ...	ದಾದಿ.
Nursing ...	ನರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಿಕೆ.
Nutritious diet ...	ಭುಜಿಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧ.

Nutrition	...	ಭೂಷಣೆಯು.
Nymphæ or inner lips	...	ಅಂತರಂಗಸ್ಥಳದ ಒಳಗಡೆಯ ತುದಿಗಳು.
Oblique process	...	ವಕ್ರರವಾದ ಕೊನೆ.
Oblique muscles	...	ವಕ್ರರವಾದ ಮಾಂಸದ ನರಗಳು.
Occur, to	...	ನಂಭವಿಸಿದ.
Occipital bone	...	ಕಪಾಲದ ಹಿಂಭಾಗದ ಯೆಲಾಬು.
Occipito vertex, or place where the back of the head unites with the crown	...	ಹಿಂಭಾಗದ ಯೆಲಾಬು ಇಲ ವೆ ಕಪಾಲದ ಮೂಕ ಭಾಗದ ಯೆಲಾಬಿನ ನಂಗಡ ಶೇ ರುವ ಸ್ಥಳವು.
Olive oil	...	ಸೀನಿ ಯೆಂಣೆ.
Open wound	...	ನೇರದಿರುವ ಫುಾಯ.
Operation, surgical	...	ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಯು, ರಣವೈದ್ಯದ.
Organs of generation	...	ಜನ್ಮಿಸುವ ಕರಣಗಳು.
Orificium urethræ, or mouth of the urinary canal	...	ಮೂತ್ರ ಕೊಳ್ಳವೆಯು.
Orificium vaginæ, or opening of the female organ	...	ಯೋನಿಯ ಬಾಯಿ.
Organic	...	ಪದಾರ್ಥನಮ್ಮಂಧವಾದ.
Organ	...	ಕರಣೆ.
Order (of labour)	...	ತರಗತಿ (ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.)
Os innominatum, or un- named bone	...	ಅನಾಮಧೇಯಕ ಯೆಲಾಬು.
Os illum, or haunch bone	...	ಪಕ್ಕದ ಯೆಲಾಬು.

Os ischium, or hip-bone.	ಲಛಾರದ, ಅಥವಾ ಪೃಷ್ಠದ ಯೆಲುಬು.
Os pubis, or share bone...	ಭಾಗದ ಯೆಲುಬು.
Os sacrum, or rump bone	ನಿಶಂಬದ ಯೆಲುಬು.
Os coccygis, or cuckoo's } beak-shaped bone ... }	{ ಕೋಗಿಲೆ ಮೂಗಿನಹಾಗೆ ಇರುವ ರೂಪದ ಯೆಲುಬು.
Os externum, or outer } opening ... }	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಹೊರಕಡೆಯ ಬಾಯಿ. ಯು.
Os internum, or inner } opening ... }	ಒಳಕಡೆ ಬಾಯಿಯು.
Ovarian pregnancy ...	ಪಿಂಡದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಸವ.
Ovum, or egg ...	ಪಿಂಡವು ಇಲ್ಲವೆ ಮೊಟ್ಟೆ.
Ovary, or ovary, or } egg-vessel ... }	ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಸಮ್ರಂಧ ಪಟ್ಟವಸ್ತು.
Outlet ...	ಹೊರಕಡೆ ತೂತು.
Pain, to rack with ...	ನೋವಿನ ಸಂಕಟ.
Pain, dragging ...	ಯೆಳೆಯುವ ನೋವು.
Painful ...	ಬಹಳವಾದ ನೋವು.
Painful labour ...	ನೋವುಳ್ಳ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.
Palpitate, to ...	ಯೆದೆ ಹೊಡಡುಕೊಳ್ಳುವದು.
Pant, to ...	ಯೆದೆಯ ತಿಕ್ಕುಮುಕ್ಕಾಡುವ
Parietal protuberance ...	ಕಪಾಲದಪಕ್ಕಲುಬಿನ ಕೊನೆ.
Parietal bone ...	ಕಪಾಲದ ಪಕ್ಕಲುಬು.
Parietes of the womb, or } walls of the womb ... }	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಭಾಗಗಳು.

Paroxysm ; period	...	ಆಯಾ ಕಾಲ; ಸಮಯ.
Parturition	...	ಪ್ರಸವವು.
Passage ; v. outlet	...	ಹೊರಕಡೆಯ ತೊತು, ಆ ವಾಗ್.
Pelvis or basin	...	ಅನನದ ತಟ್ಟಿಲುಬು.
Pelvis, diameter of the...		ಅನನದ ತಟ್ಟಿಲುಬಿನ ಮಧ್ಯಳತೆ.
Pelvis, brim of the	...	ಅನನದ ತಟ್ಟಿಲುಬಿನ ಅಂತ್ಯ.
Pelvis, cavity of the	...	ಅನನದ ತಟ್ಟಿಲುಬಿನ ಹಳ್ಳ.
Pelvis, outlet of the	...	ಅನನದ ತಟ್ಟಿಲುಬಿನ ಹೊರದ್ವಾರ.
Pelvis, axis of the	...	ಅನನದ ತಟ್ಟಿಲುಬಿನ ಮಧ್ಯ ಅಕ್ಷ.
Penis or male organ	...	ವುರುಷರ ಲಿಂಗ.
Pendulous abdomen or belly	...)	ಬೊಜ್ಜು ಹೊಟ್ಟೆ.
Perilous labour	...	ಅಪಾಯಕರವಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆ.
Perinæum, raphe of the.		ಬಿಡುಗಡೆ ಆದ ಸ್ಥಳದ ಮಧ್ಯ ಗೀರು.
Perinæum	...	ಬಿಡುಗಡೆ ಆದ ಸ್ಥಳವು.
Period,	...	ಕಾಲ, ಸಮಯ.
Period of gestation	...	ಗರ್ಭಧರಿಸುವ ಕಾಲ.
Perplexing labour	...	ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.
Peritoneum	...	ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ವುದುಕದ ಪೊರೆ ಯು.
Permanent weakness	...	ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಲಹೀನವು.
Phlegmasia dolens, or puerperal tumid leg	...)	ಆಟಂಕವಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಕಾಲು ಬಾತು ಕೊಂಡು ಇರುವಿಕೆಯು.
Physical	...	ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ.

Physical treatment	...	ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ವರಿಹಾರವು.
Physician	...	ಪಂಡಿತನು,—ವೈದ್ಯನು.
Physiology or the branch of medicine which ex- plains the functions of the body	...	ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮ ಕಾಸ್ತ್ರ).
Physiology of the unim- pregnated womb	...	{ ಗರ್ಭದರಿಸದೆಇರುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮ ಕಾಸ್ತ್ರ).
Pipe, v. canal	...	ಕೊಳವೆ.
Pinch, to	...	ಚೆವಟು,—ಗಿಲ್ಲು.
Place	...	ಸ್ಥಳ.
Plain nutritious food	...	ಸಾಧಾರಣ ಭುಜಿಸುವ ಭೋಜನ.
Plain food	...	ಸಾಧಾರಣ ಭೋಜನ.
Plethora	...	ರಕ್ತ ಪುಷ್ಟಿ.
Pleura	...	ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಇರುವ ಪೊರೆ.
Plexus or network	...	ಜಡೆ.
Plexus reteformis or net-like web	...	ಜೆಡೆಹಾಗೆ ನೇಯದಿರುವ ಪೊರೆ.
Plug	...	ಘುಂಟು,—ತೂತಿಗೆ ಘುಂಟುಹಾಕುವ ಹಾಗೆ.
Plurality of children	...	ಬಹಳವಾದ ಶಿಶುಗಳು.
Poppy heads	...	ಗಸಗಸೆ ಬೊಟ್ಟು.
Poultice	...	ಪೊಟ್ಟೀಸ್.
Practice	...	ಅಭ್ಯಾಸ.
Practice of medicine	...	ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ವೈದ್ಯದಗ್ರಂಥ.
Precursory or premoni- tory symptoms	...	ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳು.

Predispose, to	...	ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಪಡುವ ಗುಣ.
Pregnant, a human female to be	...	ಸ್ತ್ರೀಯು—ಬಾಣಂತಿತನ.
Pregnant, an animal to be	...	ಮೃಗದ ಬಾಣಂತಿತನ.
Pregnancy	...	ಪ್ರಸವ.
Premature labour	...	ಅಕಾಲದ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯು.
Preparations of iron	...	ಲೋಹದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಔಷಧಿಗಳು.
Prepuce, or foreskin	...	ಪುರುಷರ ಲಿಂಗವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಚರ್ಮ.
Prepuce of the clitoris	...	{ ಸ್ತ್ರೀಯರಲಿಂಗವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಚರ್ಮ.
Prescription	...	ಔಷಧದ ಪಟ್ಟಿ
Presentation	...	ತೋರಿಸುವಿಕೆಯು.
Present, to	...	ತೋರಿಸು.
Preternatural labour	...	ಅಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆಯು.
Principles [of medicine].	...	ವೈದ್ಯದ ಸೂತ್ರಗಳು.
Process or knot; v. spinous	...	ಕೊನೆಯು, ಮೊನೆಯು.
Prognosis, or the faculty of foreseeing and predicting what will take place in diseases	...	ವ್ಯಾಧಿಲಕ್ಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡೆ ಮುಂಚೆ ಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಗ್ಛೆ.
Progress of labour	...	ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯ ವೃದ್ಧಿ.
Prolapsus or procidentia uteri or the falling down of the womb	...	ಗರ್ಭಕೋಶದಭಾಗವೂ ಕೆಳಗೆಬಿದ್ದು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.

Promontory of sacrum ...	ನಿತಂಬಯುಲುಬಿನ ಕೊನೆ.
Protracted labour ...	ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಪ್ರಸವವೇದನೆ.
Protuberance ...	ಮೊನೆಯು, ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಇರುವಿಕೆಯು.
Psoæ muscles ...	ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಾಂಸದ ನಾಡಿಗಳು.
Puberty ...	ವಯಸ್ಸು.
Pubes or part covered with hair ... }	ಪಕ್ಕ ಕಾಲ, ಅಂತರಂಗ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲ್ ಭಾಗವೂ.
Pudic artery ...	ಅಂತರಂಗಸ್ಥಳದ ಬೊಡ್ಡ ರಕ್ತಧಾರೆಯು.
Puerperal inflammation	ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪೂರುವಿಕೆಯ, ರೋಗವಿಕೆಯ ರೋಗ.
Puerperal diseases ...	ಪ್ರಸವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ರೋಗಗಳು.
Puerperal diarrhoea ...	ಬಾಣಂತೀಯರ ಭೇದಿ.
Puerperal insanity ...	ಬಾಣಂತೀಯರ ಹುಚ್ಚತನ.
Pulmonary artery ...	ಕಳಕೋಳದ ಕೆಂಪು ರಕ್ತದನಾಡಿ.
Pulmonary vein ...	ಕಳಕೋಳದ ಕರೀ ರಕ್ತದ ನಾಡಿ.
Pulse, soft, hard, full, quick, throbbing or irregular, to be ...	ಧಾತು, ಮೃದು, ಕಠಿಣ, ಪೂರ್ತಿ, ವೇಗ, ಇಲ್ಲವೆ, ಅಕ್ರಮದ ಹಿಟ.
Pulse ...	ಧಾತು, ನಾಡಿ.
Puncture, to ...	ಚುಚ್ಚುವದು.
Pupil, of the eye ...	ಕಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡು.
Pupil, a student ...	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.
Purgative, gentle ...	ಮಿತವಾದ ಭೇದಿ ಔಷಧ.

Quickening	...	ಕೂಶಿನ ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆ.
Ramus or branch	...	ಭಾಗ, ಗಳೇ.
Ramus or branch of the pubes	...}	ಭಾಗದ ಯೆಲುಬಿನ ಪಂಗಡ.
Rapidity of circulation		ರಕ್ತ ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆಯ ವೇಗ.
Reaction	...	ಪುನಃ ಜಯ.
Rectus femoris muscle or straight muscle of the thigh	...}	ತೊಡೆಯ ನೆಟ್ಟದ ಮಾಂಸದ ನರ.
Rectum or straight gut ; the last part of the intestines	...}	ಮೊದಲ ಕರಲಿನ ಕಡೀ ಭಾಗ, ಅಥವಾ ಅನ ನಳು.
Regimen or regulated diet	...}	ಕ್ರಮವಾದ ಪಥ್ಯ.
Regulate the diet, to	...	ಪಥ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಮ ಪಡಿಸುವದು.
Regurgitate	...	ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿ ಪುನಃ ಬೀಳುವಿಕೆ.
Reinvert	...	ಪುನಃ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವದು.
Relaxed habit	...	ವೇಹದ ಸಾಯ್ತು ಹೀನಲಕ್ಷಣ
Respiration	...	ಉಸಿವಾಸ.
Restlessness	...	ಆಯಾಸ.
Retained placenta	...	ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವ ಮಾಯೆಗು.
Retention of urine	...	ಮೂತ್ರದ ಅಡಿಂಕ.
Retraction of the chord.		ಮೊಕ್ಕಳ ಹುರಿಯ ಯೆಳೆದಿರುವಿಕೆಯು.
Retroversio uteri, or turn- ing back of the womb.		ಗರ್ಭಕೋಶದ ಹಿಂಮುಯು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿರುವಿಕೆಯು ;

Ribbon	...	ಲಾಡಿ.
Rigor, or coldness with shivering	... }	ಫಳಿ ಫಳಿ ಆಗುವದು.
Ringling noise in the ears		ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಫುಂಟೆ ಶಬ್ದದ ಹಾಗೆ.
Rough	...	ವರಟಾದ.
Rupture	...	ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Rupturing of membranes	... }	ಪೊರೆಗಳ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Sacral nerves	...	ನಿತಂಬದ ಬಿಲ್ಲರ ನರಗಳು.
Sacro cox-eygreal ligament		ನಿತಂಬದ ಕೋಗಿಲ ಮೂಗಿನಬಂಧನೆಯು
Sagittal suture or arrow-like seam	... }	ಕಪಾಲದ ಮಧ್ಯದ ಹೊಲಿಗೆಯು.
Saline purgative	...	ಉಪ್ಪಿನಫೇದಿ.
Saliva, or fluid secreted by the salivary glands of the mouth	... }	ಜೋಲು.
Salivate, to	...	ಬಾಯಿ ಹಿಡಿಯುವಹಾಗೆ.
Salivated, to be	...	ರಸದಿಂದ ಬಾಯಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.
Sallow from disease, to be		{ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಹಳದೀವರ್ಣವನ್ನು ಪ ಯಿಸುವದು.
Sanious fetid discharge		ದುರ್ಗಾಂಧದ ಸುರಿಯುವಿಕೆ.
Scalpel	...	ಶಸ್ತ್ರ.
Scarify, to	...	ಶಸ್ತ್ರದಿಂದಗೀರುವಿಕೆ.
Scarlatina	...	ಶೀತಾಳತೆತುಬಿಗೆ ಸಂಮಂಧಪಟ್ಟ ಜ್ವರ.
Scrobiculus cordis, or pit of the stomach	... }	ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಳ್ಳ.

Seybalæ. or small hard balls of fæces ...	ಫುಟ್ಟಿಯಾದ ಮಲದ ತುಂಡುಗಳು.
Sebaceous follicles. These are small cavities situated in the skin, which supply the cuticle with an oily or sebaceous fluid.	ಯೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಚೀಲಗಳು.
Sebaceous glands, glands of the above character ...	ಯೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ವರಣಮಿಸುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳು. ಚರ್ಮದಲ್ಲಿರುವದು.
Secale cornutum, or ergot of rye or spurred rye.	ಹಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಕಿಯು.
Secretion ...	ವರ್ಣಮವೂ.
Secrete, to ...	ವರ್ಣ ಮಿಸುವಂಥಾ.
Seed v. semen ...	ಬೀಜಾ, ಬಿಂದು.
Sensibility ...	ಬುದ್ಧಿ ಪುಳ್ಳು.
Serum, a yellow liquid which forms part of the blood	ರಕ್ತದ ನೀರಿನ ಭಾಗವು.
Sexual separation ...	ನಂಗಮ ನಿವರ್ತಿಸುವಿಕೆ.
Shaggy and external layer of the chorion ...	{ ಪಿಂಡದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲಿ ಕೂದಲು ಹಾಗೆ ಇರುವ ಪೊರೆಯು.
Shank ...	ಕಣ ಕಾಲು.
Shield nipple (for the breast) ...	ಸ್ತನ್ಯದ ತಟ್ಟನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಸುವ ತಪ್ಪಲಿ.
Short forceps ...	ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ಕಳಗಳು.

Show	...	ತಿಂಗಳ ಕಟ್ಟಿಯ ತೋರಿಸುವಿಕೆ.
Sickness, morning	...	ಜನುರಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಾಂತಿ.
Side	...	ಪಕ್ಕ.
Simple, a. n.	...	ತೃಣವಾದ.
Singing noise in the ears	...	ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವಶಬ್ದ
Skin	...	ಚರ್ಮ.
Skull	...	ಕಪಾಲ.
Slight chill	...	ಸ್ವಲ್ಪ ಫಳಿ.
Slight pain	...	ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವು.
Slough ; to rot	...	ಕೊಳತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Sloughing of the vagina	...	ಯೋನಿ ಕೊಳತು ಹೋಗುವಿಕೆಯು.
Small and feeble pulse	...	ನಾಡಿ ನಿಧಾನವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಹೀನವಾಗಿ ಬಿಡುವದು.
Small and weak pulse	...	ಚಿಕ್ಕ, ಮತ್ತು ಬಲಹೀನನಾಡಿ.
Small pulse	...	ನಾಡಿಯ ಗಾತ್ರ ತಪ್ಪಿರುವಿಕೆ.
Snore, to	...	ಫೋರಿಕೆ ಬಿಡುವಹಾಗೆ.
Sore	...	ರಣ.
Source	...	ಆರಂಭ.
Spasmodic	...	ಅಯಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವಿಕೆ.
Spasmodic contraction	...	ಅಯಾ ಕಾಲದ ಅಣಗುವಿಕೆ.
Spasm	...	ರೋಗಿಸುವಿಕೆ.
Sperma, see semen	...	ಬೀಜ, ಬಿಂದು.
Spermatic	...	ಬೀಜಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಥಪಟ್ಟಿವು.
Spine	...	ಬೆನ್ನೆಲುಬು.

Spine of the ischium ...	ಆಧಾರ ಎಲುಬಿನ ಪೆನ್ನಾ.
Spinous process ...	ಮುಳ್ಳೆಲುಬಿನ ಕೊನೆ.
Spinal nerves ...	ಪೆನ್ನೆಲುಬಿನ ನರಗಳು.
Spinal marrow ...	{ ಪೆನ್ನೆಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಘೂತೃವಾದ ಬಿ ಳಿ ನರ.
Sponge ...	{ “ಸ್ಪಂಜ್,” ಯೆಂಬುವದು ನೀರನ್ನು ಹೀ ರುವ ಒಂದು ವಸ್ತು.
Spontaneous evolution	ತನ್ನಿಂದಕಾನೇ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವದು.
Sporadic, the term for di- seases which arise from occasional causes ...	ಅಗಾಧ್ಯ ಯೇನಾದರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ರೋಗಕ್ಕೆ ಪನರು.
Spots or patches of gan- grene ...	ಮಧ್ಯಗಳು; ಜೋಪ್ಪುಗಳು; ಇಲ್ಲವೆ ಕೊಳ್ಳತುಹೋದ ಭಾಗಗಳು.
Stage of labor ...	ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ರಾಶಿ.
Stages of labour ...	ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ರಾಶಿಗಳು.
Stage of disease ...	ವ್ಯಾಧಿಯ ರಾಶಿ.
Still born children ...	ನತ್ತು ಹೋದ ಕೊಸುಗಳು. (ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ)
Stillette; probe ...	ಪರಿಶೋಧಿಸುವ ಒಂದು ಆಯುಧವು.
Stimulant, intoxicating	ರೇಗಿಸುವ, ಯಾ, ಸ್ತುರಣೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರೇಷದ, ಯಾ, ಪದಾರ್ಥ.
Stimulant substances ...	ರೇಗಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು.
Stimulant, exciting ...	ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಪದಾರ್ಥ.
Stimulating food ...	ಉಷ್ಣ ಮಾಡುವಂಥ ಭೋಜನ.
Stimulate, to ...	ತೀಕ್ಷಣ ಪಡಿಸು.
Strain, to, at stool or in child bearing ...	ಮಲ ಬಾಧೆಯಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಪ್ರಸವವೇ ದನೆಯಲ್ಲಿಯು ಮುಕ್ಕುವದು.

Streaks of blood	...	ರಕ್ತದ ಗೀರು ಮಿಶ್ರನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.
Strengthen, to, the con- stitution	...}	ದೇಹವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆಯು
Structure	...	ನಿರ್ಮಾಣವು.
Subdued [in disease]	...	ವ್ಯಾಧಿಯು ತಾಳ್ಮೆ ಆಗುವಿಕೆಯು.
Substance ; structure	...	ನಿರ್ಮಾಣವೂ.
Suck, to	...	ಹೀರುವ ಹಾಗೆ.
Sudorific or sweating	...	ಪೆವರಿಗೆ ಸಂಪಂಧವಟ್ಟು.
Summons	...	ಶಿರಸಾವಕಿಸು.
Superfætation	...	ಅನೇಕ ಕೊನುಗಳ ಜನ್ಮವಿಕೆ.
Superior anterior process		ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮುಂದಕಜೆಯ ಕೊನೆ.
Suppressio mensium or suppression of the monthly discharge...	}	ತಿಂಗಳಕಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟು ನಿಂತುಹೋಗಿ ಯುವಿಕೆಯು.
Suppurate, to	...	ಕೊಳತ್ತು ಹೋದ.
Surgery	...	ರಣವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ.
Suspensory ligaments	...	ಜೋಲಾಡುವ ಬಂಧನೆಗಳು.
Suspended animation	...	ಪ್ರಾಣ ಅಟಂಕ ವಟ್ಟಿರುವುದು.
Suture	...	ಪೊಲಿಗೆ.
Sweat, cold	...	ಪೆನರು, ಶೀತಳ.
Swelling	...	ಬಾತು ಕೊಂಡು ಇರುವುದು.
Swollen	...	ಬಾತು ಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟು.
Sympathy	...	ಸಂಪಾದ.

Symphasis pubis	...	ಭಾಗದಯೆಲುಬುಗಳ ಸಂಗಮ.
Symptom	...	ಚಿಂಹ.
Symptoms preceding labour	...	ಪ್ರಸವವೇದನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ತೋರಿಸುವ ಚಿಂಹಗಳು.
Symptoms accompanying labour	...	ಪ್ರಸವವೇದನೆಯ ಸಹಿತ ತೋರಿಸುವ ಚಿಂಹಗಳು.
Synarthrosis, or immoveable joint	...	ಅಲ್ಲಾಡದಿರುವ ಕೀಲುಗಳು.
Synchronous	...	ಯೇಕಕಾಲದ ಚರ್ಯೆ.
Synovi a the peculiar liquid found within the ligaments of joints	}	ಬಂಧನೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಮಿಸುವ ಒಂದು ವಿದವಾದುದು.
Syphilis	...	ಮೇಡಜ್ಯಾಡ್ಯ.
Teat of a heifer	...	ಹಶಿನಿನ ಮೊಲೆಯ ತಟ್ಟು.
Tedious labour	...	ತೊಂದರೆ ಕರವಾದ ಪ್ರಸವವೇದನೆ.
Teeth clenched	...	ಹಲ್ಲು ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಇರುವಿಕೆಯು.
Temple	...	ಕಪಾಲ.
Temporal artery	...	ಕಪಾಲದ ಕೆಂಪು ನಾಡಿ.
Temporal bone	...	ಕಪಾಲದ ಎಲುಬು.
Temporary debility	...	ನೆಲೆಯಲ್ಲ ದ ಬಲಹೀನ.
Tension	...	ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಇರುವಿಕೆಯು.
Tensor vaginæ femoris, or the muscle that tighten the fibrous sheath of the thigh..	}	ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಿಗಿಯಾದ ಮಾಂಸದನ್ನ.
Testicle	...	ಬೀಜ

Theory of conception	...	ಗರ್ಭಣ ಧರಿಸುವ ಉಹೆ.
Theory	...	ಉಹೆ, ಕಲ್ಪನೆ.
Thirst, to restrain	...	ದಾಹ, ಅಡ್ಡಿಮಾಡುವದು.
Throat	...	ಕುತ್ತಿಗೆಯು.
Throbbing, to throb	...	{ ನಾಡಿಯ ವೇಗವಾದ ಮೋಟೆ ಒಡಕೊ ಛುಕ್ಕು.
Thymus gland	...	ಘಂಠವಾಂಸದ ಗ್ರಂಥಿ.
Torpor of bowels	...	ಮಲಬಂಧನೆ.
Trocar	...	ವೃದಕ ತೆಗೆಯುವ ಅಯುಧ.
Torpor	...	ತಿಮಿರಾದ
Transfuse, to	...	{ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ರಕ್ತವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಬಿಡುವ ಕ್ರಮ.
Transverse process	...	ವಕ್ರೆಯಾದ ಕೊನೆ.
Transverse [muscle of the abdomen]	... }	ಹೊಟ್ಟೆಯ ಪಕ್ಕದ ಮಾಂಸದ ನರವು.
Transverse fibres	...	ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಮಾಂಸದ ನರಗಳು.
Tubæ fallopianæ or fal- lopian tubes	... }	ಫೆಲೋಪಿಯಾ ಕೊಳವೆಗಳು.
Tubal pregnancy	...	ಕೊಳವೆಯ ಪ್ರಸವವು.
Tuberosity of ischium	...	ಅಧಾರ ಎಲುಬಿನ ಗಡ್ಡೆ.
Tunica decidua uteri or membrane that is thrown out of the womb after the birth of the child	... }	{ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಮೊರೆಯು, ಕೂತಿನ ನ ಹಿತ ಹೊರಹಾಕಿ ಬಿಡಲ್ಪಡುವವು.

Tunica decidua reflexa or that part of the above membrane which is turned back on itself		ಗರ್ಭಕೋಶದ ಎರಡನೇ ಪೊರೆಯು.
Turning	...	ತಿರಿಗಿಸುವ ಕ್ರಮ.
Turning; the operation of turning the child in the womb	...	{ ಶಿಶುವನ್ನು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ತಿರಿಗಿಸುವ ವಸ್ತುತ್ಥಿ.
Tympanitic [abdomen]	...	{ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಘುಳಿಯಿಂದ ಅರಳಿ ಕೊಂಡು ಘುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇರುವುದು.
Umbilical vein	...	ಹೊಕ್ಕಳ ಕರೀ ರಕ್ತದನಾಡಿ.
Umbilicus, or navel	...	ಹೊಕ್ಕಳು.
Unimpregnated uterus...		ಗರ್ಭಧರಿಸದೆಯಿರುವ ಗರ್ಭಕೋಶವೂ
Unavoidable flooding [from the womb]	...	{ ತಡೆನಾಡುವಿಕೆಗೆ ಬಲಪಡೆ ಇರುವ ರಕ್ತದ ಪ್ರವಾಹವೂ.
Unimpregnated	...	ಗರ್ಭಧರಿಸದಂತೆ.
Urethra	...	ಮೂತ್ರ ಬರುವ ಕಾಲಿವೇ.
Urinate, to	...	ಮೂತ್ರಬರುವದಕ್ಕೆ.
Urine	...	ಮೂತ್ರ.
Uterus, or womb	...	ಗರ್ಭಕೋಶವೂ; ಅಥವಾ ಗರ್ಭದರ್ಜೆ.
Utero-gestation, the state of	...	ಗರ್ಭಧರಿಸುವ, ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ.
Uterine pains	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ನೋವು.
Uterine hæmorrhage	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹ.
Uterine phlebitis	...	{ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕರೀರಕ್ತದ ರೀಗುವಿಕೆಯೂ.

Vagina	...	ಯೋನಿ.
Vagina, medicines for the		ಯೋನಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳು.
Valerian	...	ವೇಲಿರಿಯಾ ಯೆಂಬ ಔಷಧ.
Varicose	...	{ ಕರೀರಕ್ತದ ನಾಡಿಯು ಅಕ್ರಮದಿಂದ ವಿ ಕಾಲಪಟ್ಟು, ರಕ್ತ ಚಲನೆಗೆ ಅಡ್ಡಂಕನ ಪಟ್ಟಿರುವದು.
Vascular fulness	...	ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ರಕ್ತ ತುಂಬಿರುವುದು.
Vascular excitement	...	{ ರಕ್ತದ ತುಂಬಿರುವಿಕೆಯಿಂದ ಆದ ಪ್ರೀ ರೇಪಣೆ.
Vascular system	...	ರಕ್ತಮಂಡಲ.
Vectis or lever	...	ಯೆತ್ತು ಕೋಲು.
Vegetables		ಕಾಯಿಪಲ್ಯ.
Vegetable bitters	...	ವೃಕ್ಷಾದಿಗಳ ಪೈ ಆದ ಔಷಧಗಳು.
Vein	...	ಕರೀ ರಕ್ತನಾಡಿ
Vena cava hepatica, or large hollow vein of the liver	}	{ ಪಿತವನ್ನು ಪರಿಣಮಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಮಾಂಸಗ್ರಾಹಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವ ಹಳ್ಳಿವಾದಕರೀ ನಾಡಿಯು.
Vena porta, the large vein which extends along the groove of the liver	}	{ ಕಾರ್ಜದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿದಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಕರೀರಕ್ತದನಾಡಿ.

Vena cava inferior, the large vein which extends from the joint of the fourth and fifth lumbar vertebra to the right auricle of the heart		ಕೆಲಭಾಗದ ಕರೀರಕ್ತವನ್ನು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಕರೀರಕ್ತದ ನಾಡಿಯು ಇದು ೪ ಅಥವಾ ೫ ಲಂಬಾರ್ ಪೆನ್ನೆ ಲುಬಿನಿಂದ ಹೃದಯದ ಕೆವಿವರಗೂ ಲಾಂಬಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
Venereal œstrum	...	ಮನ್ಮಥನ ಕಾಟ.
Ventricle	...	ಹೃದಯದ ಕೆಳಭಾಗವು.
Vermicular motion of intestine the	}	ಹುಳ್ಳಗುಳ್ಳ ಚಲನೆಯ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಚಿಕ್ಕ ಕರಳುಗಳಿನ ಚರಿಯೆಯು.
Vertex, or crown of the head	...	ಕೂಶಿನ ನೆತ್ತಿ.
Vertex presentation	...	ಕೂಶಿನ ನೆತ್ತಿ ತೋರಿನುವಿಕೆ.
Vision	...	ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಿನುವಿಕೆ.
Vesiculæ graafianæ	...	ಜೆರಾಫಿನ ಬೊಬ್ಬೆಗಳು.
Voluntary muscles	...	{ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಮಾಂಸದ ನರಗಳು.
Vulva or female organ	...	ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂತರಂಗಸ್ಥಳದ ದ್ವಾರ.
Warm bath	...	ಬಿಸಿನೀರಿನ ಸ್ನಾನ.
Weak	...	ಬಲಹೀನವೂ.
Weed	...	ಯೇಕ ದಿವಸದ ಜ್ವರ.
Whale bone fillet	...	ಮಕರ ವೀಾನಿನ ಯೆಲುಬಿನಲ್ಲಾಡೈ.
Whale bone	...	ಮಕರ ವೀಾನಿನ ಯೆಲುಬು.

Whitish serum	...	ಅಶ್ವೇದಾದ ಉದಕದ ಪರಿಣಾಮವೂ.
Width ; bulk ; size ; extent	..	ಅಗಲ, ಘುತೃ, ನಮ, ವಿಕಾಲಾ.
Womb	...	ಗರ್ಭಕೋಶ.
Womb, body of	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಶರೀರ.
Womb, parietes or walls of	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ.
Womb, mouth of	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಬಾಯಿಯು.
Womb; neck of	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಕಂಠ.
Womb, labia or lips of...		ಗರ್ಭಕೋಶದ ತುದಿಸ್ಥಳ.
Womb, fundus or bottom of	}	ಗರ್ಭಕೋಶದ ತಲೆ ಅಲ್ಲವೆ ಕೆಳಭಾಗ.
Womb, cavity of	...	ಗರ್ಭಕೋಶದ ಹಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಟೊಂಕಾ.

FINIS.

